

Aprobat în BEx ARACIS

STANDARDE SPECIFICE
PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE A
PROGRAMELOR DE STUDII DIN DOMENIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTER
AFERENTE
COMISIILOR DE SPECIALITATE NR. 6 și 7
ȘTIINȚE ECONOMICE I ȘI II

CUPRINS:

INTRODUCERE	3
1 STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII	
UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I).....	7
1.1 Domeniul de licență: ADMINISTRAREA AFACERILOR	7
1.1.1 Personalul didactic	7
1.1.2 Conținutul procesului de învățământ.....	8
1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor.....	15
1.1.4 Practica	15
1.1.5 Rezultatele învățării.....	15
1.1.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	17
1.1.7 Cercetarea științifică.....	18
1.1.8 Baza materială	19
1.2 Domeniul de licență: CIBERNETICĂ, STATISTICĂ ȘI INFORMATICĂ	
ECONOMICĂ	20
1.2.1 Personalul didactic	20
1.2.2 Conținutul procesului de învățământ.....	21
1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor.....	26
1.2.4 Practica	27
1.2.5 Rezultatele învățării.....	27
1.2.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	29
1.2.7 Cercetarea științifică.....	30
1.2.8 Baza materială	31
1.3 Domeniul de licență: CONTABILITATE	32
1.3.1 Personalul didactic	32
1.3.2 Conținutul procesului de învățământ.....	33
1.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor.....	37
1.3.4 Practica	37
1.3.5 Rezultatele învățării.....	37
1.3.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	39
1.3.7 Cercetarea științifică.....	40
1.3.8 Baza materială	41
1.4 Domeniul de licență: ECONOMIE	42
1.4.1 Personalul didactic	42
1.4.2 Conținutul procesului de învățământ.....	43
1.4.3 Conținutul fișelor disciplinelor.....	51
1.4.4 Practica	51
1.4.5 Rezultatele învățării.....	51
1.4.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	53
1.4.7 Cercetarea științifică.....	54

1.4.8	Baza materială	55
1.5	Domeniul de licență: FINANȚE.....	56
1.5.1	Personalul didactic	56
1.5.2	Conținutul procesului de învățământ.....	57
1.5.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	61
1.5.4	Practica	61
1.5.5	Rezultatele învățării.....	61
1.5.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	63
1.5.7	Cercetarea științifică.....	64
1.5.8	Baza materială	65
1.6	Domeniul de licență: MANAGEMENT.....	66
1.6.1	Personalul didactic	66
1.6.2	Conținutul procesului de învățământ.....	67
1.6.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	71
1.6.4	Practica	72
1.6.5	Rezultatele învățării.....	72
1.6.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	74
1.6.7	Cercetarea științifică.....	75
1.6.8	Baza materială	76
1.7	Domeniul de licență: MARKETING	77
1.7.1	Personalul didactic	77
1.7.2	Conținutul procesului de învățământ.....	78
1.7.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	82
1.7.4	Practica	82
1.7.5	Rezultatele învățării.....	82
1.7.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	84
1.7.7	Cercetarea științifică.....	85
1.7.8	Baza materială	86
1.8	Domeniul de licență: ECONOMIE ȘI AFACERI INTERNAȚIONALE	87
1.8.1	Personalul didactic	87
1.8.2	Conținutul procesului de învățământ.....	88
1.8.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	92
1.8.4	Practica	92
1.8.5	Rezultatele învățării.....	92
1.8.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	94
1.8.7	Cercetarea științifică.....	95
1.8.8	Baza materială	96
2	STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII	
	UNIVERSITARE DE MASTER (CICLU II).....	98
2.1	Criterii de departajare a programelor de master	98
2.1.1	Masterul profesional.....	98
2.1.2	Masterul de cercetare științifică	99
2.1.3	Masterul didactic	99
2.2	Admiterea.....	100
2.3	Personalul didactic	100
2.4	Organizarea procesului de învățământ	100
2.4.1	Practica	101
2.4.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	101

0 INTRODUCERE

A. Cadrul legal:

- a) *Legea Educației Naționale* <http://www.edu.ro/index.php/legaldocs/14847> cu modificările și completările ulterioare
- b) *Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior*- HG 1418/2006, modificată prin HG nr. 1512/2008
- c) HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 în vigoare de la 23.09.2016
- d) HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 01.06.2016
- e) *Legea 288/24.06. 2004 privind organizarea studiilor universitare, modificată prin OUG nr. 78/2005 și Legea nr. 49/2013*
- f) HG 404/29.03.2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat
- g) *Ordinul MECTS nr. 4204 /2013 din 15/07/2013 și nr. 6.560/2012 privind aprobarea standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior și a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare*
- h) OM 6251/2012 privind aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea, desfășurarea și normarea activităților didactice la formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă la nivelul învățământului superior.

B. Scopul standardelor specifice:

În procesul de evaluare academică în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a programelor de studii universitare din domeniile de licență și master se aplică standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță prevăzuți în Metodologia de evaluare externă, elaborată de ARACIS¹.

Standardele specifice detaliază și completează standardele și standardele de referință, precum și lista indicatorilor de performanță. Standardele specifice definesc condițiile minimale ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii.

Prezentele standarde specifice se adresează organizațiilor/instituțiilor care furnizează programe de studii de învățământ superior care se încadrează în domeniul fundamental **Științe sociale (Cod.DFI nr. 40)**, ramura de știință **Științe Economice (Cod. RSI nr.70)** și a programelor de studii din cadrul acestuia.

Scopul general al prezentelor standarde specifice constă în completarea cadrului legal menționat anterior la secțiunea **A**, pentru procesul de evaluare externă a calității academice în instituțiile de învățământ superior, având în vedere specificul domeniilor de licență și master din ramura **științe economice**.

Scopul particular al prezentelor standarde specifice este de a asigura, pentru programele de studii de licență și master din ramura Științe Economice, **o evaluare externă a calității academice într-un mod unitar**.

¹ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr.1.418 din 11.10.2006, precum și cu prezentele Standarde specifice pe domenii fundamentale aprobate de ARACIS, în baza Legii 87/10.04.2006, Art.17.

- C. Standardele **Comisiilor de Specialitate Științe Economice 1 și 2** se referă la domeniul fundamental **Științe sociale** (DFI nr. 40), ramura de știință **Științe Economice** RSI nr.70, în care figurează 8 domenii de licență (DL) și 25 de specializări (S)/programe de studii (PS), după cum urmează (*Tabelul 1*):

Tabelul 1 – Domeniile și programele de studii aferente Comisiilor de Specialitate nr. 6 și 7.

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Ramura de știință	Domeniul de studii univ. de doctorat/masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii PS) / Specializări (S)	Comisia 6/7
40	Științe sociale	Științe economice	Administrarea afacerilor	Administrarea afacerilor	Administrarea afacerilor	C 6
					Economia firmei	
					Economia comerțului, turismului și serviciilor	
					Merceologie și managementul calității	
					Economia comerțului, turismului, serviciilor și managementul calității	
					Administrarea afacerilor în servicii de ospitalitate	
					Administrarea afacerilor în comerț, turism, servicii, merceologie și managementul calității	
					Administrarea afacerilor în alimentația publică*	
			Cibernetică și statistică Informatică economică	Cibernetică, statistică și informatică economică	Cibernetică economică	C 7
					Statistică și previziune economică	
					Informatică economică	
			Contabilitate	Contabilitate	Contabilitate și informatică de gestiune	C 6
			Economie	Economie	Economie generală	
					Economie agroalimentară	
					Economia mediului	
					Economie și comunicare economică în afaceri	
					Economie agroalimentară și a mediului	
					Economie generală și comunicare economică	
					Economie și finanțe (în limba engleză - Economics and finance)	
			Finanțe	Finanțe	Finanțe și bănci	C 7
			Management	Management	Management	C 6
					Managementul dezvoltării rurale durabile	
			Marketing	Marketing	Marketing	
			Economie și afaceri internaționale	Economie și afaceri internaționale	Economie internațională	
					Afaceri internaționale	
					Economie și afaceri internaționale	

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

* Pentru programul de studii universitare de licență Administrarea afacerilor în alimentația publică există aprobarea ANC pentru includerea în nomenclator; programul nu figurează în HG nr. 376/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 654/2016.

Precizări privind programele de studii universitare:

- ☐ Programele de studii universitare se diferențiază prin misiune, prin construcția curriculară și prin contribuția la dezvoltarea științifică a domeniului respectiv.
- ☐ Competențele profesionale și transversale vizate de fiecare program de studii sunt descrise în termeni de cunoștințe, abilități și aptitudini și corespund calificării pentru care este proiectat programul de studii.
- ☐ Programele de studii autorizate, respectiv acreditate/reevaluate, nu pot suferi modificări semnificative de structură și/sau obiective pe durata unui ciclu de studii.
- ☐ Orice modificări ale programelor de studii trebuie să fie justificate prin raportare la evoluția cunoașterii științifice și tehnologice precum și la modificări survenite în privința calificărilor și în cererea pieței forței de muncă.

1 STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)

1.1 Domeniul de licență: ADMINISTRAREA AFACERILOR

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL30) **Administrarea afacerilor** sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Administrarea afacerilor

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Administrare a afacerilor	PS. 1. Administrarea afacerilor	180
		PS. 2. Economia firmei	180
		PS. 3. Economia comerțului, turismului și serviciilor	180
		PS. 4. Merceologie și managementul calității	180
		PS. 5. Economia comerțului, turismului, serviciilor și managementul calității	180
		PS. 6. Administrarea afacerilor în servicii de ospitalitate	180
		PS. 7. Administrarea afacerilor în comerț, turism, servicii, merceologie și managementul calității	180
		PS. 8. Administrarea afacerilor în alimentația publică*	180

Sursa: HG nr. 376/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 654/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

* Pentru programul de studii universitare de licență Administrarea afacerilor în alimentația publică există aprobarea ANC pentru includerea în nomenclator; programul nu figurează în HG nr. 376/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 654/2016.

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și Fișelor Disciplinelor. Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu, prin planul său de învățământ. Acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.1.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. Statele de funcții la programele IF (programe licență și master) se întocmesc la departamentele de specialitate;
 - ii. Statele de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim de cumul sau plata cu ora.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.

În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcții (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea obținerii *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea *acreditării/evaluării periodice*, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licență, cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

1.1.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență *Administrarea Afacerilor* are, în ansamblu, următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848 - 2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5-7
8. Durata practicii de specialitate (eșalonat o zi/săptămână sau compact 3 săptămâni în semestrul IV)	84-90 ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite (peste cele obligatorii) alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3-4 ECTS

13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150 +20%
18. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
19. Numărul maxim de studenți pe grupă IFR	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupă ID	25
21. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	30

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Programele de studii trebuie să includă *un trunchi comun de discipline* (discipline fundamentale) care asigură formarea de bază a unui economist. Aceste discipline acoperă un număr minim de 60 credite de studii transferabile (ECTS); restul de credite, până la 180, fiind obținute de către studenți prin activitățile desfășurate la *discipline specifice* programului de licență.

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului de ore didactice. Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	25–30% Min 60 ECTS
Discipline din domeniu	DD	35–40 %
Discipline de specialitate din care: a. proiectul de licență	DS PL	25–30%, min 3 %
Discipline complementare	DC	5–10 %
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	0–15 %.
Total		100%

Referitor la disciplinele de domeniu, de specialitate și complementare, o disciplină se poate regăsi în planul de învățământ sub una dintre variantele de denumiri prezentate. Includerea acestor discipline în planul de învățământ se va face cu respectarea ponderilor prevăzute în standardele ARACIS. Stabilirea concretă a disciplinelor care vor fi incluse în planul de învățământ este de competența Consiliului facultății.

Pentru domeniile studiilor de licență care au o singură specializare, disciplinele din domeniu se regăsesc în cele de specialitate. Ca atare, ponderea cumulată a acestora va reprezenta 60–70% din totalul orelor de activitate didactică.

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90%
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin „*probă de verificare*”, iar numărul de credite se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studii, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate/complementare.

1.1.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie)
1.	Contabilitate	Obligatorie
2.	Informatică	Obligatorie
3.	Marketing	Obligatorie
4.	Economie (Macroeconomie/Microeconomie)	Obligatorie
5.	Statistică/ Statistică economică	Obligatorie
6.	Finanțe	Obligatorie
7.	Management	Obligatorie
8.	Matematică/ Matematică aplicată în economie	Obligatorie
9.	Econometrie / Economie europeană	Obligatorie
10.	Drept / Dreptul afacerilor	Obligatorie
11.	Limba străină	Obligatorie
12.	O disciplină socio-umană (sociologie, psihologie, politologie, filozofie, geografie, istorie economică, etică	Obligatorie

în afaceri etc.)

1.1.2.2 Discipline de domeniu

Lista disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Economia întreprinderii / Bazele economiei întreprinderii
2.	Anteprenariat / Inițierea afacerii
3.	Cultura anteprenorială / Managementul firmei / Managementul costurilor
4.	Management strategic / Strategii investiționale în afaceri / Documentația tehnico-economică a investițiilor / Evaluarea și finanțarea investițiilor
5.	Mediul de afaceri european / Investițiile și economia UE / Cercetări de marketing
6.	Tehnica negocierilor / Tehnica negocierilor în afaceri
7.	Comunicare și negociere comercială / Comunicare comercială / Comunicare și relații publice în afaceri
8.	Managementul resurselor umane / Management comparat
9.	Fiscalitate
10.	Audit / Control și audit financiar
11.	Tehnici promoționale / Tehnici comerciale / Merchandising / Comportamentul consumatorului
12.	Analiză economico-financiară
13.	Sisteme informaționale și aplicații informatice în administrarea afacerilor / Tehnologii internet pentru afaceri / Sisteme informaționale de gestiune / Prelucrări statistice pe computer
14.	Managementul relațiilor cu clienții / Managementul vânzării / Logistica și distribuția mărfurilor / Logistică / Transporturi/ Expeditii si asigurari de pasageri si marfuri
15.	Managementul proiectelor în afaceri / Proiecte economice și jocuri de întreprindere / Proiecte economice
16.	Managementul relațiilor cu furnizorii / Managementul cumpărării/ Achizitii
17.	Etica în afaceri
18.	Asigurări și reasigurări / Managementul asigurărilor
19.	Economie monetară și financiară / Tehnici și operațiuni bancare / Bănci și operațiuni bancare
20.	Contabilitate managerială
21.	Marketing internațional
22.	Comerț electronic
23.	Concurență și prețuri
24.	Management internațional
25.	Drept comercial
26.	Drept comunitar / Drept bancar
27.	Practică
28.	Metodologia elaborării lucrării de licență / Cercetări pentru elaborarea lucrării de licență
29.	Managementul calității
30.	Proiectarea și dezvoltarea produselor/serviciilor

1.1.2.3 Discipline de specialitate

- PS. 1.** Pentru programul de studii universitare de licență *Administrarea afacerilor*, disciplinele de specialitate sunt comune cu disciplinele din domeniu.
- PS. 2.** Pentru programul de studii universitare de licență *Economia firmei*, disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Disciplinele de specialitate pentru programul de studii *Economia firmei*².

Nr. crt.	Disciplina
1.	Analiza economico-financiară
2.	Bazele economiei întreprinderii;
3.	Birocrație
4.	Comunicare de afaceri în limbi străine
5.	Contabilitate financiară
6.	Contabilitate managerială
7.	Drept bancar / Drept comunitar
8.	Drept comercial
9.	Economie mondială
10.	Investiții și risc
11.	Management strategic
12.	Managementul producției
13.	Managementul resurselor umane
14.	Marketing strategic
15.	Matematică financiară
16.	Planuri de afaceri și jocuri de întreprindere
17.	Practică de specialitate;
18.	Relații financiare internaționale / Tranzacții financiare internaționale
19.	Tehnica negocierilor

Disciplinele de specialitate pentru programele de studii universitare de licență:

- PS. 3.** *Economia comerțului, turismului și serviciilor*
- PS. 4.** *Merceologie și managementul calității*
- PS. 5.** *Economia comerțului, turismului, serviciilor și managementul calității*
- PS. 6.** *Administrarea afacerilor în servicii de ospitalitate*
- PS. 7.** *Administrarea afacerilor în comerț, turism, servicii, merceologie și managementul calității*

sunt cuprinse în tabelul următor.

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Disciplinele de specialitate pentru programul de studii PS.3-PS.7

Nr. crt.	Disciplina

² Succesiunea disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă.

1.	Administrarea întreprinderii de comerț/turism/servicii
2.	Anteprenariat în comerț/ turism/servicii
3.	Antropologie comercială
4.	Burse internaționale de mărfuri / Multimedia / Relații monetar financiar internaționale / Asigurări și reasigurări /Geopolitică
5.	Comerț electronic
6.	Comunicare comercială
7.	Contabilitate publică / Comportamentul consumatorului /Tehnici promoționale / Comerț internațional / Prețuri și concurență
8.	Contabilitatea instituțiilor de credit / Managementul inovării / Statistică microeconomică / Rețele de calculatoare / Control de gestiune
9.	Ecologie / Managementul investițiilor /Relații publice / Marketing direct /Tehnici și operațiuni bancare
10.	Economie comercială/în servicii/în turism
11.	Ecoturism și turism rural/ Agroturism
12.	Etică în comerț, turism și servicii
13.	Fundamentarea științei mărfurilor;
14.	Logistica și distribuția mărfurilor
15.	Marketing în comerț
16.	Marketing în turism
17.	Marketingul serviciilor
18.	Mărfuri alimentare și securitatea consumatorului
19.	Mărfuri nealimentare și securitatea utilizatorului
20.	Resurse și destinații turistice/ Managementul destinației turistice
21.	Servicii internaționale
22.	Servicii și utilități publice
23.	Sisteme internaționale și aplicații în administrarea afacerilor
24.	Tehnica operațiunilor de turism
25.	Tehnologie hotelieră și de restaurant
26.	Tehnologii comerciale
27.	Tranzacții comerciale
28.	Turism internațional

PS. 8. Pentru programul de studii universitare de licență Administrarea afacerilor în alimentația publică disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Controlul calității alimentelor
2.	Igiena și siguranța alimentară
3.	Managementul serviciilor de alimentație publică
4.	Gastronomie
5.	Tehnologii generale în alimentația publică
6.	Managementul activităților de Catering
7.	Oenologie pentru oamenii de afaceri/ Oenologie: principii, tehnici, specificul prezentării băuturilor

8.	Protecția consumatorului
9.	Logistica în alimentația publică
10.	Managementul restaurantelor (unităților gastronomice)
11.	Producția și comercializarea preparatelor culinare
12.	Principiile nutriției raționale
13.	Comunicare profesională în întreprinderile de alimentație publică
14.	Design ambiental și organizarea unităților de alimentație publică
15.	Legislație în alimentația publică
16.	Antreprenariat în comerț/ turism/servicii
17.	Mărfuri alimentare și securitatea consumatorului
18.	Comportamentul consumatorului
19.	Relații publice
20.	Antropologie comercială
21.	Managementul resurselor umane în unitățile de alimentație publică
22.	Marketingul serviciilor de alimentație publică
23.	Tehnici de vânzare în alimentația publică
24.	Managementul unităților de producție - prestări servicii în alimentația publică
25.	Teoria și tehnica servirii în alimentație publică
26.	Tehnici culinare și produse de patiserie
27.	Identitate gastronomică

1.1.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă

Nr. crt.	Denumirea disciplinelor	Domeniu Licență: Administrarea afacerilor							
		Administrarea afacerilor	Economia firmei	Economia comerțului, turismului și serviciilor	Merceologie și managementul calității	Economia comerțului, turismului, serviciilor și managementul calității	Administrarea afacerilor în servicii de ospitalitate	Administrarea afacerilor în comerț, turism, servicii, merceologie și managementul calității	Administrarea afacerilor în alimentația publică
1.	Limbă străină / Comunicare în afaceri în limbă străină / Limbă străină pentru afaceri	X	X	X	X	X	X	X	X
2.	Politologie, Etică în afaceri, Geopolitică, Filozofie, Psihologie, Sociologie rurală, Sociologie, Doctrină economice contemporane	X	X	X	X	X	X	X	X
3.	A doua limbă străină	X	X	X	X	X	X	X	X
4.	Dezvoltare regională și rurală	X	-	-	-	-	-	-	-
5.	Procesarea și calitatea produselor agricole	-	-	-	-	-	-	-	X

6.	Geografie mondială / Geografie economică / Dezvoltare locală și regională	-	X	X	X	-	-	-	-
7.	Managementul mediului / Ecologie și protecția mediului / Gestiunea și protecția mediului / Politici ecologie	-	X	X	X	X	-	-	-
8.	Dreptul comunitar	X	X	-	-	-	X	X	-
9.	Doctrina și deontologia profesiei contabile	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Comunicare și relații publice	-	X	-	X	-	X	X	X
11.	Ecotehnologie	-	X	-	-	-	-	-	X
12.	Dreptul muncii	X	X	X	-	-	-	-	X
13.	Design și estetica mărfurilor	-	-	X	X	X	-	X	X
14.	Amenajarea turistică a teritoriului	-	-	X	-	X	X	X	X

1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină minimum următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.1.4 Practica

Practica de specialitate are loc în semestrul IV și se poate desfășura comasat în trei săptămâni (3 săptămâni * 5 zile * 6 ore = 90 ore), sau eșalonat o zi/săptămână (14 săptămâni * 6 ore = 84 ore). Practici de specialitate i se alocă un număr de minimum 3 ECTS.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.1.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea

studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenți la studiile de licență / master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, supliment la diplomă).

1.1.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de licență se vor alocă 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 2 semestre înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema

abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.1.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

În baza Metodologiei cadru, instituția are un regulament propriu privind organizarea examenului de finalizare a studiilor.

Regulamentul facultății va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

1.1.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.1.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Legea educației naționale* nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, *Legea* nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare cu modificările și completările ulterioare, *H.G.* nr. 1004/2002 privind stimularea elevilor și studenților care au primit distincții la olimpiadele școlare internaționale organizate pentru învățământul preuniversitar și a doctoranzilor care au obținut rezultate deosebite în activitatea de cercetare, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârile de Guvern privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior, O.M.E.N.C.S. pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, alte reglementări legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.1.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență și master din ramura de științe *Științe Economice*, este maximum **35/1**³.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%**⁴;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.1.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

În accepțiunea prezentei reglementări prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de diseminare a cercetării științifice proprii.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe a unităților de învățământ superior, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții: (a) să fie confirmată / atestată prin documente oficiale; (b) să fie finalizată (de exemplu: granturi / contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate); (c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități: (a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale sau cu brevete de invenție; (b)

³ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din Ramura de științe Științe Economice

⁴ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății /universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute CNCS, articole publicate în reviste recunoscute CNCS, comunicări la manifestări științifice cu comitete de program, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale). (c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).

3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul specializării supuse evaluării. Cadrele didactice trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică legate de domeniul specializării supuse evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul (fac excepție cadrele didactice de la disciplina Educație fizică).

4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel departament, facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; aceasta se ia în considerare o singură dată și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.

5. O instituție de învățământ superior acreditată trebuie să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).

6. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.1.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare); spre exemplu SPSS, CIEL, Galileo și altele.

1.2 Domeniul de licență: CIBERNETICĂ, STATISTICĂ ȘI INFORMATICĂ ECONOMICĂ

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL50) *Cibernetică, Statistică și Informatică Economică* sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Cibernetică, Statistică și Informatică Economică

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
50	Cibernetică, statistică și informatică economică	PS. 1. Cibernetică economică	180
		PS. 2. Statistică și previziune economică	180
		PS. 3. Informatică economică	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și Fișelor Disciplinelor. Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu, prin planul său de învățământ. Acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.2.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. Statele de funcții la programele IF (programe licență și master) se întocmesc de departamentele de specialitate;
 - ii. Statele de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim de cumul sau plata cu ora.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.

4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcții (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea obținerii *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/*evaluării periodice*, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licență, cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

1.2.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Cibernetică, Statistică și Informatică Economică** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848 - 2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5 -7
8. Durata practicii de specialitate (eșalonat o zi/săptămână sau compact 3 săptămâni în semestrul IV)	84-90 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite (peste cele obligatorii) alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3-4 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150+20%
18. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30

19. Numărul maxim de studenți pe grupă IFR	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupă ID	25
21. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	30

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Programele de studii trebuie să includă *un trunchi comun de discipline* (discipline fundamentale) care asigură formarea de bază a unui economist. Aceste discipline acoperă un număr minim de 60 credite de studii transferabile (ECTS); restul de credite, până la 180, fiind obținute de către studenți prin activitățile desfășurate la *discipline specifice* programului de licență.

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului de ore didactice. Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	25–30% Min 60 ECTS
Discipline din domeniu	DD	35–40 %
Discipline de specialitate din care: - proiectul de licență	DS PL	25–30%, min 3 %
Discipline complementare	DC	5–10 %
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	0–15 %.
Total		100%

Referitor la disciplinele de domeniu, de specialitate și complementare, o disciplină se poate regăsi în planul de învățământ sub una dintre variantele de denumiri prezentate. Includerea acestor discipline în planul de învățământ se va face cu respectarea ponderilor prevăzute în standardele ARACIS. Stabilirea concretă a disciplinelor care vor fi incluse în planul de învățământ, este de competența Consiliului facultății.

Pentru domeniile studiilor de licență care au o singură specializare, disciplinele din domeniu se regăsesc în cele de specialitate. Ca atare, ponderea cumulată a acestora va reprezenta 60–70% din totalul orelor de activitate didactică.

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90%
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin „*probă de verificare*”, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studii, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de complementare/de specialitate.

1.2.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Contabilitate	Obligatorie
2.	Informatică	Obligatorie
3.	Marketing	Obligatorie
4.	Economie (Macroeconomie/Microeconomie)	Obligatorie
5.	Statistică/ Statistică economică	Obligatorie
6.	Finanțe	Obligatorie
7.	Management	Obligatorie
8.	Matematică/ Matematică aplicată în economie	Obligatorie
9.	Econometrie / Economie europeană	Obligatorie
10.	Drept / Dreptul afacerilor	Obligatorie
11.	Limba străină	Obligatorie
12.	O disciplină socio-umană (sociologie, psihologie, politologie, filozofie, geografie, istorie economică, etică în afaceri etc.)	Obligatorie

1.2.2.2 Discipline de domeniu

Lista disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele programării
2.	Sisteme de operare
3.	Bazele Cercetărilor Operaționale

4.	Bazele Ciberneticii Economice
5.	Microeconomie cantitativă
6.	Probabilități și statistică matematică
7.	Bazele statisticii/Statistica descriptivă
8.	Analiza matematică
9.	Sistemul conturilor naționale
10.	Algoritmi și tehnici de programare/Algoritmi și structuri de date
11.	Baze de date/Baze de date și programe
12.	Bazele Tehnologiei Informației/Informatica economică
13.	Introducere în modelarea fenomenelor economico-sociale
14.	Sondaje și anchete / Sondaje și anchete statistice
15.	Modele matematice în asigurări/Matematici financiare și actuariale
16.	Pachete software
17.	Sisteme informatice pentru asistarea deciziilor
18.	Afaceri electronice
19.	Practică
20.	Metodologia elaborării lucrării de licență/Elaborarea lucrării de licență

1.2.2.3 Discipline de specialitate

Pentru programul de studii universitare de licență *Cibernetică economică*, disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Analiza datelor
2.	Analiza și diagnoza sistemelor economice
3.	Cercetări operaționale
4.	Cibernetica sistemelor economice
5.	Demografie
6.	Dinamica sistemelor economice
7.	Economia și gestiunea riscului
8.	Inteligență computațională în economie
9.	Macroeconomie cantitativă
10.	Microeconomie managerială
11.	Multimedia
12.	Pachete software
13.	Serii de timp
14.	Simulare proceselor economice
15.	Sisteme informaționale pentru conducere
16.	Statistică macroeconomică
17.	Tehnologii WEB
18.	Teoria deciziei

19.	Teoria jocurilor
20.	<i>Practică</i>
21.	<i>Metodologia elaborării lucrării de licență/Elaborarea lucrării de licență</i>

Pentru programul de studii universitare de licență **Statistică și previziune economică**, disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Analiza statistica multidimensională
2.	Demografie
3.	Macroeconomie cantitativă
4.	Metode statistice în audit
5.	Multimedia
6.	Pachete software
7.	Previziunea economică
8.	Programare orientată obiect
9.	Programarea calculatoarelor în JAVA, SGBD ORACLE
10.	Serii de timp
11.	Sisteme informaționale economice
12.	Statistica microeconomică/Statistica spațială
13.	Statistica piețelor financiare
14.	Statistica populației și a nivelului de trai
15.	Tehnologii WEB
16.	Teoria jocurilor
17.	Testarea ipotezelor statistice
18.	Utilizarea tehnologică JAVA în statistică
19.	<i>Practica</i>
20.	<i>Metodologia elaborării lucrării de licență/Elaborarea lucrării de licență</i>

Pentru programul de studii universitare de licență **Informatică economică**, disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Analiza datelor
2.	Calitate și testare software
3.	Dispozitive și aplicații mobile/ Mobile bussines
4.	Entreprise Resource Planning
5.	Grafică și programare pe internet
6.	Instrumente software pentru grupuri de lucru
7.	Macroeconomie cantitativă
8.	Medii de programare vizuală

9.	Multimedia
10.	Programare Java / Programare ABAP
11.	Programare orientată obiect
12.	Programarea aplicațiilor Windows
13.	Proiectarea sistemelor informatice
14.	Rețele de calculatoare
15.	Rețele de calculatoare și sisteme distribuite
16.	Sisteme de Gestionare a Bazelor de Date Oracle/Baze de date avansate
17.	Sisteme informaționale economice/Sisteme informatice integrate/Managementul proiectelor informatice/ Securitatea și controlul sistemelor informatice economice
18.	Statistica macroeconomică
19.	Structuri de date
20.	Tehnologii Web /Dezvoltarea site-urilor web
21.	Utilizarea internetului în afaceri
22.	<i>Practica</i>
23.	<i>Metodologia elaborării lucrării de licență/Elaborarea lucrării de licență</i>

1.2.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Denumirea disciplinelor	Cibernetică, statistică și informatică economică		
		Cibernetică economică	Statistică și previziune economică	Informatică economică
1.	Limbă străină / Comunicare în afaceri în limbă străină / Limbă străină pentru afaceri	X	X	X
2.	Politologie, Etică în afaceri, Geopolitică, Filozofie, Psihologie, Sociologie rurală, Sociologie, Doctrină economice contemporane	X	X	X
3.	A doua limbă străină	X	X	X
4.	Dezvoltare regională și rurală	-	-	-
5.	Procesarea și calitatea produselor agricole	-	-	-
6.	Geografie mondială / Geografie economică / Dezvoltare locală și regională	-	-	-
7.	Managementul mediului / Ecologie și protecția mediului / Gestionarea și protecția mediului / Politici ecologie	-	-	-
8.	Dreptul comunitar	-	-	-
9.	Doctrina și deontologia profesiei contabile	-	-	-
10.	Comunicare și relații publice	-	-	-
11.	Ecotehnologie	-	-	-
12.	Dreptul muncii	-	-	-
13.	Design și estetica mărfurilor	-	-	-
14.	Amenajarea turistică a teritoriului	-	-	-

1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină minimum următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.2.4 Practica

Practica de specialitate are loc în semestrul IV și se poate desfășura comasat în trei săptămâni (3 săptămâni * 5 zile * 6 ore = 90 ore), sau eșalonat o zi/săptămână (14 săptămâni * 6 ore = 84 ore). Practiciile de specialitate i se alocă un număr de minimum 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ trebuie să încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.2.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenți la studiile de licență / master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui

cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, supliment la diplomă).

1.2.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de licență se vor alocă 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 2 semestre înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.2.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.*

În baza Metodologiei cadru, instituția are un regulament propriu privind organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul facultății va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se

asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

1.2.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.2.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Legea educației naționale* nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, *Legea* nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr. 1004/2002 privind stimularea elevilor și studenților care au primit distincții la olimpiadele școlare internaționale organizate pentru învățământul preuniversitar și a doctoranzilor care au obținut rezultate deosebite în activitatea de cercetare, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârile de Guvern privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior, O.M.E.N.C.S. pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, alte reglementări legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.2.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență și master din ramura de științe **Științe Economice**, este maximum **35/1**⁵.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%**⁶;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului

⁵ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din Ramura de științe: Științe Economice

⁶ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății /universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.2.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

În accepțiunea prezentei reglementări prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de diseminare a cercetării științifice proprii.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe a unităților de învățământ superior, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții: (a) să fie confirmată / atestată prin documente oficiale; (b) să fie finalizată (de exemplu: granturi / contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate); (c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități: (a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale sau cu brevete de invenție; (b) activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute CNCS, articole publicate în reviste recunoscute CNCS, comunicări la manifestări științifice cu comitete de program, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale). (c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).

3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul specializării supuse evaluării. Cadrele didactice trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică legate de domeniul specializării supuse evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul (fac excepție cadrele didactice de la disciplina Educație fizică).

4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel departament, facultate, inclus în

planul de cercetare al instituției de învățământ superior; aceasta se ia în considerare o singură dată și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.

5. O instituție de învățământ superior acreditată trebuie să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).

6. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.2.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare); spre exemplu SPSS, CIEL, Galileo și altele.

1.3 Domeniul de licență: CONTABILITATE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 40) **Contabilitate** sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Contabilitate

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
40	Contabilitate	Contabilitate și informatică de gestiune	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și Fișelor Disciplinelor. Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu, prin planul său de învățământ. Acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.3.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. Statele de funcții la programele IF (programe licență și master) se întocmesc de departamentele de specialitate;
 - ii. Statele de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim de cumul sau plata cu ora.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcții (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic

asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea obținerii **autorizației de funcționare provizorie**, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/**evaluării periodice**, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licență, cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

1.3.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Contabilitate** are, în ansamblu, următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848 - 2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5 -7
8. Durata practicii de specialitate (eșalonat o zi/săptămână sau compact 3 săptămâni în semestrul IV)	84-90 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite (peste cele obligatorii) alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3-4 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150+20%
18. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
19. Numărul maxim de studenți pe grupă IFR	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupă ID	25
21. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	30

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Programele de studii trebuie să includă *un trunchi comun de discipline* (discipline fundamentale) care asigură formarea de bază a unui economist. Aceste discipline acoperă un număr minim de 60 credite de studii transferabile (ECTS); restul de credite, până la 180, fiind obținute de către studenți prin activitățile desfășurate la *discipline specifice* programului de licență.

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului de ore didactice. Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	25–30% Min 60 ECTS
Discipline din domeniu	DD	35–40 %
Discipline de specialitate din care: -proiectul de licență	DS PL	25–30%, min 3 %
Discipline complementare	DC	5–10 %
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	0–15 %.
Total		100%

Referitor la disciplinele de domeniu, de specialitate și complementare, o disciplină se poate regăsi în planul de învățământ sub una dintre variantele de denumiri prezentate. Incluziunea acestor discipline în planul de învățământ se va face cu respectarea ponderilor prevăzute în standardele ARACIS. Stabilirea concretă a disciplinelor care vor fi incluse în planul de învățământ, este de competența Consiliului facultății.

Pentru domeniile studiilor de licență care au o singură specializare, disciplinele din domeniu se regăsesc în cele de specialitate. Ca atare, ponderea cumulată a acestora va reprezenta 60–70% din totalul orelor de activitate didactică.

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %

Discipline obligatorii	DO	80-90%
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin „*probă de verificare*”, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studii, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de complementare/de specialitate.

1.3.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Contabilitate	Obligatorie
2.	Informatică	Obligatorie
3.	Marketing	Obligatorie
4.	Economie (Macroeconomie/Microeconomie)	Obligatorie
5.	Statistică/ Statistică economică	Obligatorie
6.	Finanțe	Obligatorie
7.	Management	Obligatorie
8.	Matematică / Matematică aplicată în economie	Obligatorie
9.	Econometrie / Economie europeană	Obligatorie
10.	Drept / Dreptul afacerilor	Obligatorie
11.	Limba străină	Obligatorie
12.	O disciplină socio-umană (sociologie, psihologie, politologie, filozofie, geografie, istorie economică, etică în afaceri etc.)	Obligatorie

1.3.2.2 Discipline de domeniu

Lista disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Bazele contabilității
2.	Contabilitate financiară I/ Contabilitate fundamentală
3.	Finanțe publice
4.	Baze de date și limbaje de programare/Baze de date
5.	Dreptul afacerilor
6.	Gestiune Financiară
7.	Economie monetară
8.	Contabilitate financiară II/ Contabilitate aplicată
9.	Contabilitatea instituțiilor de credit

10.	Contabilitate și gestiune fiscală
11.	Fiscalitate
12.	Analiza economico-financiară
13.	Contabilitate de gestiune
14.	Contabilitatea instituțiilor publice / Contabilitate publică
15.	Control financiar
16.	Audit intern
17.	Control intern/Control de gestiune
18.	Audit financiar
19.	Contabilitate consolidată
20.	Expertiză contabilă și consultanță fiscală
21.	Sisteme și raportări financiare
22.	Piețe financiare
23.	Proiectarea sistemelor informatice de gestiune/Sisteme informatice de gestiune
24.	Prețuri și concurență
25.	Sisteme informatice de asistare a deciziilor
26.	Programarea calculatoarelor
27.	Managementul afacerilor
28.	Finanțe internaționale
29.	Practică
30.	Metodologia elaborării lucrării de licență/Elaborarea lucrării de licență
31.	Evaluarea întreprinderii

1.3.2.3 Discipline de specialitate

Pentru programul de studii universitare de licență *Contabilitate și informatică de gestiune*, disciplinele de specialitate sunt comune cu disciplinele din domeniu.

1.3.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă

Nr. crt.	Denumirea disciplinelor	Contabilitate
		Contabilitate și informatică de gestiune
1.	Limbă străină / Comunicare în afaceri în limbă străină / Limbă străină pentru afaceri	X
2.	Politologie, Etică în afaceri, Geopolitică, Filozofie, Psihologie, Sociologie rurală, Sociologie, Doctrină economice contemporane	X
3.	A doua limbă străină	X
4.	Dezvoltare regională și rurală	-
5.	Procesarea și calitatea produselor agricole	-
6.	Geografie mondială / Geografie economică / Dezvoltare locală și regională	-
7.	Managementul mediului / Ecologie și protecția mediului / Gestiunea și protecția mediului / Politici ecologie	X

8.	Dreptul comunitar	X
9.	Doctrina și deontologia profesiei contabile	X
10.	Comunicare și relații publice	X
11.	Ecotehnologie	-
12.	Dreptul muncii	-
13.	Design și estetica mărfurilor	-
14.	Amenajarea turistică a teritoriului	-

1.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină minimum următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.3.4 Practica

Practica de specialitate are loc în semestrul IV și se poate desfășura comasat în trei săptămâni (3 săptămâni * 5 zile * 6 ore = 90 ore), sau eșalonat o zi/săptămână (14 săptămâni * 6 ore = 84 ore)., Practiciile de specialitate i se alocă un număr de minimum 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ trebuie să încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.3.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenți la studiile de licență / master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.3.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, supliment la diplomă).

1.3.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de licență se vor alocă 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 2 semestre înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.3.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

În baza Metodologiei cadru, instituția are un regulament propriu privind organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul facultății va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

1.3.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.3.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Legea educației naționale* nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, *Legea* nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare, *H.G.* nr. 1004/2002 privind stimularea elevilor și studenților care au primit distincții la olimpiadele școlare internaționale organizate pentru învățământul preuniversitar și a doctoranzilor care au obținut rezultate deosebite în activitatea de cercetare, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârile de Guvern privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, și a structurii instituțiilor de învățământ superior, O.M.E.N.C.S. pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, alte reglementări legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.3.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență și master din ramura de științe **Științe Economice**, este maximum **35/1**⁷.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

⁷ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din Ramura de științe Științe Economice

- seria de curs, *maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%⁸*;
- grupa de studenți, *maximum 30 studenți*;
- subgrupa de studenți, *maximum 15 studenți*.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.3.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

În accepțiunea prezentei reglementări prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de diseminare a cercetării științifice proprii.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe a unităților de învățământ superior, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții: (a) să fie confirmată / atestată prin documente oficiale; (b) să fie finalizată (de exemplu: granturi / contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate); (c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități: (a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale sau cu brevete de invenție; (b) activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute CNCS, articole publicate în reviste recunoscute CNCS, comunicări la manifestări științifice cu comitete de program, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale). (c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).

⁸ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății /universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul specializării supuse evaluării. Cadrele didactice trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică legate de domeniul specializării supuse evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul (fac excepție cadrele didactice de la disciplina Educație fizică).
4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel departament, facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; aceasta se ia în considerare o singură dată și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.
5. O instituție de învățământ superior acreditată trebuie să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).
6. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.3.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.
3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.
4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.
5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare); spre exemplu SPSS, CIEL, Galileo și altele.

1.4 Domeniul de licență: ECONOMIE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL10) **Economie** sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Economie

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Economie	PS. 1. Economie generală	180
		PS. 2. Economie agroalimentară	180
		PS. 3. Economia mediului	180
		PS. 4. Economie și comunicare economică în afaceri	180
		PS. 5. Economie agroalimentară și a mediului	180
		PS. 6. Economie generală și comunicare economică	180
		PS. 7. Economie și finanțe (în limba engleză - Economics and finance)	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și Fișelor Disciplinelor. Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu, prin planul său de învățământ. Acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.4.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - a) Statele de funcții la programele IF (programe licență și master) se întocmesc de departamentele de specialitate;
 - b) Statele de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se

întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim de cumul sau plata cu ora.

3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcții (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea obținerii *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/*evaluării periodice*, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licență, cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

1.4.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență *Economie* are, în ansamblu, următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848 - 2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5 -7
8. Durata practicii de specialitate (eșalonat o zi/săptămână sau compact 3 săptămâni în semestrul IV)	84-90 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite (peste cele obligatorii) alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3-4 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	Min 1 săpt.

17. Numărul maxim de studenți pe serie	150+20%
18. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
19. Numărul maxim de studenți pe grupă IFR	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupă ID	25
21. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	30

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Programele de studii trebuie să includă *un trunchi comun de discipline* (discipline fundamentale) care asigură formarea de bază a unui economist. Aceste discipline acoperă un număr minim de 60 credite de studii transferabile (ECTS); restul de credite, până la 180, fiind obținute de către studenți prin activitățile desfășurate la *discipline specifice* programului de licență.

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului de ore didactice. Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	25–30% Min 60 ECTS
Discipline din domeniu	DD	35–40 %
Discipline de specialitate din care: -proiectul de licență	DS PL	25–30%, min 3 %
Discipline complementare	DC	5–10 %
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	0–15 %.
Total		100%

Referitor la disciplinele de domeniu, de specialitate și complementare, o disciplină se poate regăsi în planul de învățământ sub una dintre variantele de denumiri prezentate. Includerea acestor discipline în planul de învățământ se va face cu respectarea ponderilor prevăzute în standardele ARACIS. Stabilirea concretă a disciplinelor care vor fi incluse în planul de învățământ, este de competența Consiliului facultății.

Pentru domeniile studiilor de licență care au o singură specializare, disciplinele din domeniu se regăsesc în cele de specialitate. Ca atare, ponderea cumulată a acestora va reprezenta 60–70% din totalul orelor de activitate didactică.

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notatie	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90%
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin „*probă de verificare*”, iar numărul de credite se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studii, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate/complementare.

1.4.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Contabilitate	Obligatorie
2.	Informatică	Obligatorie
3.	Marketing	Obligatorie
4.	Economie (Macroeconomie/Microeconomie)	Obligatorie
5.	Statistică/ Statistică economică	Obligatorie
6.	Finanțe	Obligatorie
7.	Management	Obligatorie
8.	Matematică/ Matematică aplicată în economie	Obligatorie
9.	Econometrie / Economie europeană	Obligatorie
10.	Drept / Dreptul afacerilor	Obligatorie
11.	Limba străină	Obligatorie
12.	O disciplină socio-umană (sociologie, psihologie, politologie, filozofie, geografie, istorie economică, etică în afaceri etc.)	Obligatorie

1.4.2.2 Discipline de domeniu

Lista disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Economie 1 / Microeconomie
2.	Economie 2 / Macroeconomie

3.	Teoria economică a firmei / Economia întreprinderii
4.	Analiza economico – financiară
5.	Practica
6.	Metodologia elaborării lucrării de licență / Cercetări pentru elaborarea lucrării de licență
7.	Economia întreprinderii / Economia și gestiunea întreprinderii / Teoria economica a firmei

1.4.2.3 Discipline de specialitate

Pentru programul de studii universitare de licență **Economie generală**, disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiză economico-financiară
2.	Baze de date
3.	Comunicare corporativă
4.	Comunicare în afaceri
5.	Comunicare și limbaj economic
6.	Contabilitatea afacerilor
7.	Doctrină economice
8.	Economia României
9.	Economie europeană
10.	Economie instituțională
11.	Fundamentele comunicării economice
12.	Jurnalism economic și publicitate
13.	Macroeconomie
14.	Management inovațional
15.	Metodologia cercetării științifice economice
16.	Microeconomie
17.	Monedă și credit
18.	Relații publice
19.	Studiul comparat al resurselor

Pentru programul de studii universitare de licență **Economie agroalimentară**, disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Agrofitotehnie comparată
2.	Agromarketing
3.	Agroturism / Cooperatie agricolă

4.	Analiza economico-financiară în întreprinderile agroalimentare
5.	Asigurări și finanțarea agriculturii / Econometrie agroalimentară aplicată
6.	Comunicare managerială și comportament organizațional
7.	Comunicarea în afaceri în limbi străine
8.	Contabilitate de gestiune
9.	Contabilitate financiară
10.	Dezvoltarea complexă a spațiului rural
11.	Dezvoltarea regională și rurală
12.	Economie alimentară
13.	Economie și politică agrară
14.	Filiere agroalimentare / Burse de mărfuri agroalimentare
15.	Istoria gândirii economice agrare / Previziuni macroeconomice
16.	Logistica întreprinderilor agroalimentare
17.	Managementul exploatațiilor agricole
18.	Medii de programare
19.	Modelarea proceselor agroalimentare
20.	Politică agricolă comună (PAC) / Integrare agricolă europeană
21.	Politici de mediu / Politici ecologice
22.	Practică de specialitate
23.	Procesarea și calitatea produselor agricole
24.	Proiecte economice în domeniul agroalimentar
25.	Sisteme horticole comparate
26.	Sisteme informatice de gestiune
27.	Zootehnie comparată

Pentru programul de studii universitare de licență **Economia mediului**, disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiza economico-financiară a unităților de mediu
2.	Contabilitate de mediu
3.	Contabilitate financiară
4.	Dezvoltare economică regională și rurală durabilă
5.	Dreptul mediului
6.	Ecoagroturism
7.	Ecologie
8.	Ecomarketing
9.	Economia apelor și a resurselor forestiere
10.	Eficiența conservării energiei / Evaluarea ciclului de viață a produselor / Evaluarea impactului ecologic
11.	Evaluarea și analiza riscului de mediu
12.	Gestiunea capitalului natural

13.	Logistica organizațiilor de mediu
14.	Medii de programare
15.	Metode cantitative de analiză a ecosistemelor
16.	Modelarea proceselor de mediu
17.	Operatori și comunicare în managementul mediului
18.	Politici ecologice
19.	Prognoză și orientare economică și de mediu / Analiza datelor de mediu
20.	Proiecte economice în domeniul mediului
21.	Sisteme de management al mediului
22.	Sisteme informatice de gestiune
23.	Tehnologii agricole ecologice
24.	Tehnologii de procesare ecologice
25.	Tehnologii ecologice de creștere și exploatare a animalelor ecologice
26.	Tehnologii industriale nepoluante

Pentru programele de studii universitare de licență *Economie și comunicare economică în afaceri și Economie generală și comunicare economică*, disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiză economico-financiară a întreprinderii
2.	Comerț internațional
3.	Comportamentul consumatorului
4.	Comunicare corporativă
5.	Comunicare financiar-bancară
6.	Comunicare în afaceri
7.	Contabilitatea afacerilor
8.	Doctrină economică clasice
9.	Doctrină economică contemporane
10.	Dreptul Uniunii Europene
11.	Economia europeană
12.	Economia României
13.	Economie instituțională
14.	Gestiunea crizelor
15.	Instituții de credit
16.	Macroeconomie intermediară
17.	Microeconomică intermediară
18.	Monedă și credit
19.	Operațiuni și comunicare în domeniul mediului / Multimedia / Analiza datelor / Modele matematice în asigurări
20.	Politici economice
21.	Principiile comunicării economice
22.	Relații publice

23.	Sistemul conturilor naționale
24.	Studiul comparat al resurselor
25.	Tehnici promoționale

Pentru programul de studii universitare de licență *Economie agroalimentară și a mediului*, disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Agromarketing
2.	Analiză economico-financiară;
3.	Asigurări în agricultură
4.	Baze de date
5.	Contabilitate financiară
6.	Control de gestiune / Marketing turistic / Instituții și politici europene / Buget și trezorerie publică / Comunicare și negociere în afaceri
7.	Cooperație rurală
8.	Creditul și piețele financiare
9.	Dezvoltare regională și rurală
10.	Dreptul Uniunii Europene / Gestiunea financiară a întreprinderii / Managementul investițiilor / Monedă și credit / Managementul relațiilor cu clienții
11.	Ecologie
12.	Ecomarketing
13.	Economia mediului
14.	Economie și politică agrară
15.	Instituții de credit / Sistemul conturilor naționale / Mărfuri alimentare și securitatea consumatorului / Contabilitate publică / Managementul calității / Contabilitate de gestiune
16.	Integrare agroalimentară
17.	Logistica întreprinderilor agroalimentare și de mediu
18.	Managementul exploatațiilor agricole
19.	Managementul întreprinderilor agroalimentare
20.	Managementul procesării și calității produselor agroalimentare
21.	Modelarea proceselor agroalimentare și de mediu
22.	Operatori și comunicare în managementul mediului
23.	Politica agricolă comunitară
24.	Politici de mediu /Politici ecologice
25.	Sondaje și anchete statistice / Prețuri și concurență / Audit intern / Sisteme informatice de gestiune
26.	Tehnologii agricole contemporane
27.	<i>Practică</i>
28.	<i>Proiecte economice</i>

Pentru programul de studii universitare de licență **Economie și finanțe**, disciplinele de specialitate sunt cuprinse în tabelul următor.

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Antreprenoriat
2.	Bugete publice și fiscalitate
3.	Correspondență comercială în engleză/franceză/germană 1 și 2
4.	Creștere și dezvoltare – studii de caz
5.	Economie instituțională
6.	Finanțarea dezvoltării imobiliare
7.	Istoria gândirii economice 1 și 2
8.	Modele econometrice pentru finanțe și macroeconomie
9.	Piețe financiare
10.	Sisteme economice comparate
11.	Teoria ciclului economic
12.	Teorie și politica monetară

1.4.2.4 Discipline complementare

Succesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Denumirea disciplinelor	Domeniul licență: Economie						
		Economie generală	Economie agroalimentară	Economia mediului	Economie și comunicare economică în afaceri	Economie agroalimentară și a mediului	Economie generală și comunicare economică	Economie și finanțe
1.	Limbă străină / Comunicare în afaceri în limbă străină / Limbă străină pentru afaceri	X	X	X	X	X	X	-
2.	Politologie, Etică în afaceri, Geopolitică, Filozofie, Psihologie, Sociologie rurală, Sociologie, Doctrină economice contemporane	X	X	-	X	X	X	X
3.	A doua limbă străină	X	-	-	X	X	X	X
4.	Dezvoltare regională și rurală	-	-	X	X	X	X	-
5.	Procesarea și calitatea produselor agricole	-	-	X	X	X	X	-
6.	Geografie mondială / Geografie economică / Dezvoltare locală și regională	-	-	X	X	X	X	X
7.	Managementul mediului / Ecologie și protecția mediului / Gestiunea și protecția mediului / Politici ecologie	-	-	-	-	-	-	-
8.	Dreptul comunitar	X	X	X	X	X	X	X
9.	Doctrina și deontologia profesiei contabile	-	-	-	-	-	-	-

10.	Comunicare și relații publice	-	X	X	-	-	-	X
11.	Ecotehnologie	-	X	-	-	X	-	-
12.	Dreptul muncii	-	-	-	-	X	-	-
13.	Design și estetica mărfurilor	-	-	-	-	-	-	-
14.	Amenajarea turistică a teritoriului	-	-	X	X	X	-	-

1.4.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină minimum următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.4.4 Practica

Practica de specialitate are loc în semestrul IV și se poate desfășura comasat în trei săptămâni (3 săptămâni * 5 zile * 6 ore = 90 ore), sau eșalonat o zi/săptămână (14 săptămâni * 6 ore = 84 ore), Practiciile de specialitate i se alocă un număr de minimum 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ trebuie să încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.4.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenți la studiile de licență / master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.4.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, supliment la diplomă).

1.4.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de licență se vor alocă 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 2 semestre înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.4.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

În baza Metodologiei cadru, instituția are un regulament propriu privind organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul facultății va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

1.4.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.4.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Legea educației naționale* nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, *Legea* nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare H.G. nr. 1004/2002 privind stimularea elevilor și studenților care au primit distincții la olimpiadele școlare internaționale organizate pentru învățământul preuniversitar și a doctoranzilor care au obținut rezultate deosebite în activitatea de cercetare, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârile de Guvern privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, și a structurii instituțiilor de învățământ superior, O.M.E.N.C.S. pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, alte reglementări legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.4.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență și master din ramura de științe **Științe Economice**, este maximum **35/1**⁹.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

⁹ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din Ramura de științe Științe Economice

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%¹⁰**;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.4.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

În accepțiunea prezentei reglementări prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de diseminare a cercetării științifice proprii.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe a unităților de învățământ superior, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții: (a) să fie confirmată / atestată prin documente oficiale; (b) să fie finalizată (de exemplu: granturi / contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate); (c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități: (a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale sau cu brevete de invenție; (b) activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute CNCS, articole publicate în reviste recunoscute CNCS, comunicări la manifestări științifice cu comitete de program, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale). (c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).

¹⁰ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății /universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul specializării supuse evaluării. Cadrele didactice trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică legate de domeniul specializării supuse evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul (fac excepție cadrele didactice de la disciplina Educație fizică).

4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel departament, facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; aceasta se ia în considerare o singură dată și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.

5. O instituție de învățământ superior acreditată trebuie să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).

6. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.4.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare); spre exemplu SPSS, CIEL, Galileo și altele.

1.5 Domeniul de licență: FINANȚE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL20) *Finanțe* sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Finanțe

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	Finanțe	Finanțe și bănci	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și Fișelor Disciplinelor. Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu, prin planul său de învățământ. Acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.5.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - a) Statele de funcții la programele IF (programe licență și master) se întocmesc de departamentele de specialitate;
 - b) Statele de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim de cumul sau plata cu ora.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcții (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea obținerii *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/*evaluării periodice*, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licență, cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

1.5.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență *Finanțe* are, în ansamblu, următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848 - 2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5 -7
8. Durata practicii de specialitate (eșalonat o zi/săptămână sau compact 3 săptămâni în semestrul IV)	84-90 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite (peste cele obligatorii) alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3-4 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150+20%
18. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
19. Numărul maxim de studenți pe grupă IFR	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupă ID	25
21. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	30

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Programele de studii trebuie să includă *un trunchi comun de discipline* (discipline fundamentale) care asigură formarea de bază a unui economist. Aceste discipline acoperă un număr minim de 60 credite de studii transferabile (ECTS); restul de credite, până la 180, fiind obținute de către studenți prin activitățile desfășurate la *discipline specifice* programului de licență.

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului de ore didactice. Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	25–30% Min 60 ECTS
Discipline din domeniu	DD	35–40 %
Discipline de specialitate din care: ○ proiectul de licență	DS PL	25–30%, min 3 %
Discipline complementare	DC	5–10 %
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	0–15 %.
Total		100%

Referitor la disciplinele de domeniu, de specialitate și complementare, o disciplină se poate regăsi în planul de învățământ sub una dintre variantele de denumiri prezentate. Includerea acestor discipline în planul de învățământ se va face cu respectarea ponderilor prevăzute în standardele ARACIS. Stabilirea concretă a disciplinelor care vor fi incluse în planul de învățământ, este de competența Consiliului facultății.

Pentru domeniile studiilor de licență care au o singură specializare, disciplinele din domeniu se regăsesc în cele de specialitate. Ca atare, ponderea cumulată a acestora va reprezenta 60–70% din totalul orelor de activitate didactică.

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90%
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%

Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin „*probă de verificare*”, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studii, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate/complementare.

1.5.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Contabilitate	Obligatorie
2.	Informatică	Obligatorie
3.	Marketing	Obligatorie
4.	Economie (Macroeconomie/Microeconomie)	Obligatorie
5.	Statistică/ Statistică economică	Obligatorie
6.	Finanțe	Obligatorie
7.	Management	Obligatorie
8.	Matematică/ Matematică aplicată în economie	Obligatorie
9.	Econometrie / Economie europeană	Obligatorie
10.	Drept / Dreptul afacerilor	Obligatorie
11.	Limba străină	Obligatorie
12.	O disciplină socio-umană (sociologie, psihologie, politologie, filozofie, geografie, istorie economică, etică în afaceri etc.)	Obligatorie

1.5.2.2 Discipline de domeniu

Lista disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Contabilitate financiară
2.	Contabilitate managerială/Contabilitate de gestiune
3.	Controlling/Control de gestiune/Audit intern
4.	Audit Financiar/Control financiar
5.	Finanțele firmei/Gestiunea financiară pe termen lung/Finanțe corporative I /Management financiar I
6.	Gestiunea financiară a firmei/Gestiunea capitalului de lucru/Finanțe corporative II /Management financiar II
7.	Analiză financiară/Analiză și planificare financiară (Analiză economico-financiară)

8.	Economie monetară/Monedă și credit
9.	Operațiunile instituțiilor de credit
10.	Management bancar (Gestiune bancară)
11.	Piețe de capital
12.	Asigurări și reasigurări
13.	Managementul portofoliului de active financiare/Evaluarea firmei
14.	Finanțe internaționale
15.	Finanțe publice
16.	Gestiunea financiară a instituțiilor publice
17.	Buget și trezorerie publică/Finanțe publice locale
18.	Fiscalitate
19.	Practică
20.	Metodologia elaborării lucrării de licență/Elaborarea lucrării de licență

1.5.2.3 Discipline de specialitate

Pentru programul de studii universitare de licență *Finanțe și bănci*, disciplinele de specialitate sunt comune cu disciplinele din domeniu.

1.5.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Denumirea disciplinelor	DL. Finanțe
		Finanțe și bănci
1.	Limbă străină / Comunicare în afaceri în limbă străină / Limbă străină pentru afaceri	X
2.	Politologie, Etică în afaceri, Geopolitică, Filozofie, Psihologie, Sociologie rurală, Sociologie, Doctrină economice contemporane	X
3.	A doua limbă străină	X
4.	Dezvoltare regională și rurală	-
5.	Procesarea și calitatea produselor agricole	-
6.	Geografie mondială / Geografie economică / Dezvoltare locală și regională	-
7.	Managementul mediului / Ecologie și protecția mediului / Gestiunea și protecția mediului / Politici ecologie	-
8.	Dreptul comunitar	-
9.	Doctrina și deontologia profesiei contabile	-
10.	Comunicare și relații publice	X
11.	Ecotehnologie	-
12.	Dreptul muncii	-
13.	Design și estetica mărfurilor	X
14.	Amenajarea turistică a teritoriului	-

1.5.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină minimum următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.5.4 Practica

Practica de specialitate are loc în semestrul IV și se poate desfășura comasat în trei săptămâni (3 săptămâni * 5 zile * 6 ore = 90 ore), sau eșalonat o zi/săptămână (14 săptămâni * 6 ore = 84 ore)., Practici de specialitate i se alocă un număr de minimum 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ trebuie să încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.5.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenți la studiile de licență / master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.5.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, supliment la diplomă).

1.5.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de licență se vor alocă 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 2 semestre înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.5.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.*

În baza Metodologiei cadru, instituția are un regulament propriu privind organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul facultății va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

1.5.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.5.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Legea educației naționale* nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, *Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare*, H.G. nr. 1004/2002 privind stimularea elevilor și studenților care au primit distincții la olimpiadele școlare internaționale organizate pentru învățământul preuniversitar și a doctoranzilor care au obținut rezultate deosebite în activitatea de cercetare, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârile de Guvern privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, și a structurii instituțiilor de învățământ superior, O.M.E.N.C.S. pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, alte reglementări legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.5.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență și master din ramura de științe **Științe Economice**, este maximum **35/1**¹¹.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%**¹²;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o

¹¹ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din Ramura de științe Științe Economice

¹² Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății /universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.5.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

În accepțiunea prezentei reglementări prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de diseminare a cercetării științifice proprii.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe a unităților de învățământ superior, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții: (a) să fie confirmată / atestată prin documente oficiale; (b) să fie finalizată (de exemplu: granturi / contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate); (c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități: (a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale sau cu brevete de invenție; (b) activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute CNCS, articole publicate în reviste recunoscute CNCS, comunicări la manifestări științifice cu comitete de program, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale). (c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).

3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul specializării supuse evaluării. Cadrele didactice trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică legate de domeniul specializării supuse evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul (fac excepție cadrele didactice de la disciplina Educație fizică).

4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel departament, facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; aceasta se ia în considerare o singură dată și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.
5. O instituție de învățământ superior acreditată trebuie să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).
6. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.5.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.
3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.
4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.
5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare); spre exemplu SPSS, CIEL, Galileo și altele.

1.6 Domeniul de licență: MANAGEMENT

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL70) **Management** sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Management

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
70	Management	PS. 1. Management	180
		PS. 2. Managementul dezvoltării rurale durabile	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și Fișelor Disciplinelor. Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu, prin planul său de învățământ. Acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.6.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - a) Statele de funcții la programele IF (programe licență și master) se întocmesc de departamentele de specialitate;
 - b) Statele de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim de cumul sau plata cu ora.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcții (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate

acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea obținerii *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/*evaluării periodice*, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licență, cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

1.6.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență *Management* are, în ansamblu, următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848 - 2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5 -7
8. Durata practicii de specialitate (eșalonat o zi/săptămână sau compact 3 săptămâni în semestrul IV)	84-90 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite (peste cele obligatorii) alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3-4ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150+20%
18. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
19. Numărul maxim de studenți pe grupă IFR	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupă ID	25
21. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	30

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Programele de studii trebuie să includă *un trunchi comun de discipline* (discipline fundamentale) care asigură formarea de bază a unui economist. Aceste discipline acoperă un număr minim de 60 credite de studii transferabile (ECTS); restul de credite, până la 180, fiind obținute de către studenți prin activitățile desfășurate la *discipline specifice* programului de licență.

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului de ore didactice. Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	25–30% Min 60 ECTS
Discipline din domeniu	DD	35–40 %
Discipline de specialitate din care: ○ proiectul de licență	DS PL	25–30%, min 3 %
Discipline complementare	DC	5–10 %
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	0–15 %.
Total		100%

Referitor la disciplinele de domeniu, de specialitate și complementare, o disciplină se poate regăsi în planul de învățământ sub una dintre variantele de denumiri prezentate. Includerea acestor discipline în planul de învățământ se va face cu respectarea ponderilor prevăzute în standardele ARACIS. Stabilirea concretă a disciplinelor care vor fi incluse în planul de învățământ, este de competența Consiliului facultății.

Pentru domeniile studiilor de licență care au o singură specializare, disciplinele din domeniu se regăsesc în cele de specialitate. Ca atare, ponderea cumulată a acestora va reprezenta 60–70% din totalul orelor de activitate didactică.

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90%
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%

Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin „*probă de verificare*”, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studii, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate/complementare.

1.6.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Contabilitate	Obligatorie
2.	Informatică	Obligatorie
3.	Marketing	Obligatorie
4.	Economie (Macroeconomie/Microeconomie)	Obligatorie
5.	Statistică/ Statistică economică	Obligatorie
6.	Finanțe	Obligatorie
7.	Management	Obligatorie
8.	Matematică/ Matematică aplicată în economie	Obligatorie
9.	Econometrie / Economie europeană	Obligatorie
10.	Drept / Dreptul afacerilor	Obligatorie
11.	Limba străină	Obligatorie
12.	O disciplină socio-umană (sociologie, psihologie, politologie, filozofie, geografie, istorie economică, etică în afaceri etc.)	Obligatorie

1.6.2.2 Discipline de domeniu

Pentru programul de studii universitare de licență **Management**, disciplinele de domeniu sunt cele din tabelul următor.

Lista disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Informatică managerială / Baze de date pentru management
2.	Managementul producției / Managementul operațiilor
3.	Management operațional
4.	Contabilitate financiară / Contabilitate de gestiune
5.	Managementul investițiilor / Managementul proiectelor
6.	Managementul aprovizionării și desfacerii/Managementul aprovizionării și vânzărilor / Logistică
7.	Finanțele întreprinderii / Management financiar
8.	Managementul resurselor umane

9.	Management strategic / Analiza strategică a mediului concurențial / Strategii manageriale
10.	Managementul serviciilor
11.	Management comparat / Managementul intercultural / Management internațional
12.	Managementul inovării
13.	Analiză economico-financiară / Analiză diagnostic și evaluarea întreprinderii
14.	Audit
15.	Managementul IMM-urilor / Managementul micilor afaceri
16.	Simulări și proiecte de management / Proiecte economice
17.	Comunicare și negociere în afaceri / Comunicare de afaceri
18.	Comportament organizațional
19.	Practică
20.	Metodologia elaborării lucrării de licență / Cercetări pentru elaborarea lucrării de licență
21.	Managementul calității
22.	Economia întreprinderii

Pentru programul de studii universitare de licență *Managementul dezvoltării rurale durabile*, disciplinele de domeniu sunt cele din tabelul următor.

Lista disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Anteprenariat și consultanță în economia rurală
2.	Cooperare în economia rurală
3.	Dezvoltare regională și rurală durabilă
4.	Ecologie și politici ecologice
5.	Economia activităților alternative în mediul rural
6.	Economia mediului
7.	Economie rurală
8.	Economie și politică agrară
9.	Evaluarea și finanțarea proiectelor de dezvoltare rurală
10.	Geografie teritorială
11.	Managementul afacerilor forestiere
12.	Managementul calității
13.	Managementul IMM-urilor din spațiul rural
14.	Managementul mediului
15.	Managementul procesării și calității produselor agricole
16.	Managementul riscurilor în economia rurală
17.	Managementul și marketingul turismului din mediul rural
18.	Marketingul afacerilor din economia rurală
19.	Metodologia și fundamentarea proiectelor de dezvoltare rurală
20.	Planificarea și modelarea dezvoltării rurale și regionale

21.	Strategii și programe de dezvoltare rurală și regională
22.	Tehnologii agricole comparate
23.	Tehnologii agricole și industriale nepoluante
24.	<i>Practică</i>
25.	<i>Metodologia elaborării lucrării de licență / Cercetări pentru elaborarea lucrării de licență</i>

1.6.2.3 Discipline de specialitate

Pentru programele de studii universitare de licență *Management și Managementul dezvoltării rurale durabile*, disciplinele de specialitate sunt comune cu disciplinele din domeniu.

1.6.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Denumirea disciplinelor	DL. Management	
		Management	Managementul dezvoltării rurale durabile
1.	Limbă străină / Comunicare în afaceri în limbă străină / Limbă străină pentru afaceri	X	X
2.	Politologie, Etică în afaceri, Geopolitică, Filozofie, Psihologie, Sociologie rurală, Sociologie, Doctrină economice contemporane	X	X
3.	A doua limbă străină	X	X
4.	Dezvoltare regională și rurală	-	-
5.	Procesarea și calitatea produselor agricole	-	-
6.	Geografie mondială / Geografie economică / Dezvoltare locală și regională	-	X
7.	Managementul mediului / Ecologie și protecția mediului / Gestiunea și protecția mediului / Politici ecologie	-	-
8.	Dreptul comunitar	X	X
9.	Doctrina și deontologia profesiei contabile	-	-
10.	Comunicare și relații publice	-	X
11.	Ecotehnologie	X	-
12.	Dreptul muncii	X	-
13.	Design și estetica mărfurilor	-	-
14.	Amenajarea turistică a teritoriului	-	X

1.6.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină minimum următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei;

bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.6.4 Practica

Practica de specialitate are loc în semestrul IV și se poate desfășura comasat în trei săptămâni (3 săptămâni * 5 zile * 6 ore = 90 ore), sau eșalonat o zi/săptămână (14 săptămâni * 6 ore = 84 ore)., Practiciile de specialitate i se alocă un număr de minimum 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ trebuie să încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.6.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenți la studiile de licență / master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.6.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, supliment la diplomă).

1.6.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de licență se vor alocă 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 2 semestre înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.6.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.*

În baza Metodologiei cadru, instituția are un regulament propriu privind organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul facultății va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

1.6.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.6.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Legea educației naționale* nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, *Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare*, H.G. nr. 1004/2002 privind stimularea elevilor și studenților care au primit distincții la olimpiadele școlare internaționale organizate pentru învățământul preuniversitar și a doctoranzilor care au obținut rezultate deosebite în activitatea de cercetare, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârile de Guvern privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, și a structurii instituțiilor de învățământ superior, O.M.E.N.C.S. pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, alte reglementări legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.6.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență și master din ramura de științe *Științe Economice*, este maximum **35/1**¹³.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%**¹⁴;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

¹³ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din Ramura de științe Științe Economice

¹⁴ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății /universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

1.6.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

În accepțiunea prezentei reglementări prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de diseminare a cercetării științifice proprii.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe a unităților de învățământ superior, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții: (a) să fie confirmată / atestată prin documente oficiale; (b) să fie finalizată (de exemplu: granturi / contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate); (c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități: (a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale sau cu brevete de invenție; (b) activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute CNCS, articole publicate în reviste recunoscute CNCS, comunicări la manifestări științifice cu comitete de program, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale). (c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).

3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul specializării supuse evaluării. Cadrele didactice trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică legate de domeniul specializării supuse evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul (fac excepție cadrele didactice de la disciplina Educație fizică).

4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel departament, facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; aceasta se ia în considerare o singură dată și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.

5. O instituție de învățământ superior acreditată trebuie să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).

6. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.6.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare); spre exemplu SPSS, CIEL, Galileo și altele.

1.7 Domeniul de licență: MARKETING

Conform **Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare**, în domeniul de studii universitare de licență (DL80) **Marketing** sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în **Tabelul 2**:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Marketing

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
80	Marketing	Marketing	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și Fișelor Disciplinelor. Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu, prin planul său de învățământ. Acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.7.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. Statele de funcții la programele IF (programe licență și master) se întocmesc de departamentele de specialitate;
 - ii. Statele de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim de cumul sau plata cu ora.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcții (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea obținerii *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/*evaluării periodice*, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licență, cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

1.7.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență *Marketing* are, în ansamblu, următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848 - 2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5 -7
8. Durata practicii de specialitate (eșalonat o zi/săptămână sau compact 3 săptămâni în semestrul IV)	84-90 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite (peste cele obligatorii) alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3-4 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150+20%
18. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
19. Numărul maxim de studenți pe grupă IFR	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupă ID	25
21. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	30

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Programele de studii trebuie să includă *un trunchi comun de discipline* (discipline fundamentale) care asigură formarea de bază a unui economist. Aceste discipline acoperă un număr minim de 60 credite de studii transferabile (ECTS); restul de credite, până la 180, fiind obținute de către studenți prin activitățile desfășurate la *discipline specifice* programului de licență.

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului de ore didactice. Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	25–30% Min 60 ECTS
Discipline din domeniu	DD	35–40 %
Discipline de specialitate din care: ○ proiectul de licență	DS PL	25–30%, min 3 %
Discipline complementare	DC	5–10 %
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	0–15 %.
Total		100%

Referitor la disciplinele de domeniu, de specialitate și complementare, o disciplină se poate regăsi în planul de învățământ al disciplinelor sub una dintre variantele de denumiri prezentate. Includerea acestor discipline în planul de învățământ se va face cu respectarea ponderilor prevăzute în standardele ARACIS. Stabilirea concretă a disciplinelor care vor fi incluse în planul de învățământ, este de competența Consiliului facultății.

Pentru domeniile studiilor de licență care au o singură specializare, disciplinele din domeniu se regăsesc în cele de specialitate. Ca atare, ponderea cumulată a acestora va reprezenta 60–70% din totalul orelor de activitate didactică.

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90%
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%

Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin „*probă de verificare*”, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studii, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate/complementare.

1.7.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Contabilitate	Obligatorie
2.	Informatică	Obligatorie
3.	Marketing	Obligatorie
4.	Economie (Macroeconomie/Microeconomie)	Obligatorie
5.	Statistică/ Statistică economică	Obligatorie
6.	Finanțe	Obligatorie
7.	Management	Obligatorie
8.	Matematică/ Matematică aplicată în economie	Obligatorie
9.	Econometrie / Economie europeană	Obligatorie
10.	Drept / Dreptul afacerilor	Obligatorie
11.	Limba străină	Obligatorie
12.	O disciplină socio-umană (sociologie, psihologie, politologie, filozofie, geografie, istorie economică, etică în afaceri etc.)	Obligatorie

1.7.2.2 Discipline de domeniu

Lista disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Comportamentul consumatorului
2.	Tehnici promoționale / Publicitate și promovarea vânzărilor/ Comunicări integrate de marketing
3.	Relații publice
4.	Cercetări de marketing
5.	Marketing direct/ Marketing on line
6.	Logistica mărfurilor / Distribuție și merchandising/ Managementul canalelor de distribuție
7.	Simulări de marketing

8.	Baze de date pentru marketing
9.	Marketingul serviciilor
10.	Marketing internațional
11.	Cybermarketing / Sisteme informaționale de marketing
12.	Tehnici de vânzare
13.	Proiecte de marketing
14.	Programe aplicative de marketing
15.	Marketing social-politic / Marketingul organizațiilor non-profit
16.	Business to business marketing
17.	Marketing turistic
18.	Management comercial
19.	Marketingul micilor afaceri
20.	Gestiunea forțelor de vânzare/ Managementul vânzărilor
21.	Marketing agroalimentar
22.	Analiza informațiilor utilizând SPSS / Analiza informațiilor de marketing
23.	Practică
24.	Metodologia elaborării lucrării de licență / Cercetări pentru elaborarea lucrării de licență
25.	Managementul produsului și al brandului
26.	Marketing strategic
27.	Protecția consumatorilor

1.7.2.3 Discipline de specialitate

Pentru programul de studii universitare de licență **Marketing**, disciplinele de specialitate sunt comune cu disciplinele din domeniu.

1.7.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Denumirea disciplinelor	DL.Marketing
		P.S.Marketing
1.	Limbă străină / Comunicare în afaceri în limbă străină / Limbă străină pentru afaceri	X
2.	Politologie, Etică în afaceri, Geopolitică, Filozofie, Psihologie, Sociologie rurală, Sociologie, Doctrină economice contemporane	X
3.	A doua limbă străină	X
4.	Dezvoltare regională și rurală	-
5.	Procesarea și calitatea produselor agricole	-
6.	Geografie mondială / Geografie economică / Dezvoltare locală și regională	-
7.	Managementul mediului / Ecologie și protecția mediului / Gestiunea și protecția mediului / Politici ecologie	-
8.	Dreptul comunitar	-
9.	Doctrina și deontologia profesiei contabile	-
10.	Comunicare și relații publice	-

11.	Ecotehnologie	X
12.	Dreptul muncii	-
13.	Design și estetica mărfurilor	X
14.	Amenajarea turistică a teritoriului	-
15.	Mărfuri alimentare și securitatea consumatorilor	X
16.	Mărfuri nealimentare și securitatea utilizatorilor	X

1.7.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină minimum următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.7.4 Practica

Practica de specialitate are loc în semestrul IV și se poate desfășura comasat în trei săptămâni (3 săptămâni * 5 zile * 6 ore = 90 ore), sau eșalonat o zi/săptămână (14 săptămâni * 6 ore = 84 ore)., Practiciile de specialitate i se alocă un număr de minimum 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ trebuie să încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.7.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenți la studiile de licență / master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.7.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, supliment la diplomă).

1.7.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de licență se vor alocă 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 2 semestre înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.7.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

În baza Metodologiei cadru, instituția are un regulament propriu privind organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul facultății va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

1.7.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.7.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Legea educației naționale* nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, *Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare*, H.G. nr. 1004/2002 privind stimularea elevilor și studenților care au primit distincții la olimpiadele școlare internaționale organizate pentru învățământul preuniversitar și a doctoranzilor care au obținut rezultate deosebite în activitatea de cercetare, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârile de Guvern privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, și a structurii instituțiilor de învățământ superior, O.M.E.N.C.S. pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, alte reglementări legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.7.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență și master din ramura de științe **Științe Economice**, este maximum **35/1**¹⁵.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

¹⁵ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din Ramura de științe Științe Economice

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%¹⁶**;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.7.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

În accepțiunea prezentei reglementări prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de diseminare a cercetării științifice proprii.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe a unităților de învățământ superior, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții: (a) să fie confirmată / atestată prin documente oficiale; (b) să fie finalizată (de exemplu: granturi / contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate); (c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități: (a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale sau cu brevete de invenție; (b) activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute CNCS, articole publicate în reviste recunoscute CNCS, comunicări la manifestări științifice cu comitete de program, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale). (c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).

¹⁶ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății /universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul specializării supuse evaluării. Cadrele didactice trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică legate de domeniul specializării supuse evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul (fac excepție cadrele didactice de la disciplina Educație fizică).

4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel departament, facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; aceasta se ia în considerare o singură dată și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.

5. O instituție de învățământ superior acreditată trebuie să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).

6. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.7.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare); spre exemplu SPSS, CIEL, Galileo și altele.

1.8 Domeniul de licență: ECONOMIE ȘI AFACERI INTERNAȚIONALE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL60) *Economie și afaceri internaționale* sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: *Economie și afaceri internaționale*

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
60	Economie și afaceri internaționale	PS. 1. Economie internațională	180
		PS. 2. Afaceri internaționale	180
		PS. 3. Economie și afaceri internaționale	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și Fișelor Disciplinelor. Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu, prin planul său de învățământ. Acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.8.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. Statele de funcții la programele IF (programe licență și master) se întocmesc de departamentele de specialitate;
 - ii. Statele de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim de cumul sau plata cu ora.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcții (IF, ID și IFR), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu

ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea obținerii *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea *acreditării/evaluării periodice*, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licență, cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

1.8.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență *Economie și afaceri internaționale* are, în ansamblu, următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848 - 2352 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5 -7
8. Durata practicii de specialitate (eșalonat o zi/săptămână sau compact 3 săptămâni în semestrul IV)	84-90 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VI)	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite (peste cele obligatorii) alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	3-4 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150+20%
18. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
19. Numărul maxim de studenți pe grupă IFR	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupă ID	25
21. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	30

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Programele de studii trebuie să includă *un trunchi comun de discipline* (discipline fundamentale) care asigură formarea de bază a unui economist. Aceste discipline acoperă un număr minim de 60 credite de studii transferabile (ECTS); restul de credite, până la 180, fiind obținute de către studenți prin activitățile desfășurate la *discipline specifice* programului de licență.

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului de ore didactice. Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	25–30% Min 60 ECTS
Discipline din domeniu	DD	35–40 %
Discipline de specialitate din care: ○ proiectul de licență	DS PL	25–30%, min 3 %
Discipline complementare	DC	5–10 %
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	0–15 %.
Total		100%

Referitor la disciplinele de domeniu, de specialitate și complementare, o disciplină se poate regăsi în planul de învățământ sub una dintre variantele de denumiri prezentate. Includerea acestor discipline în planul de învățământ se va face cu respectarea ponderilor prevăzute în standardele ARACIS. Stabilirea concretă a disciplinelor care vor fi incluse în planul de învățământ, este de competența Consiliului facultății.

Pentru domeniile studiilor de licență care au o singură specializare, disciplinele din domeniu se regăsesc în cele de specialitate. Ca atare, ponderea cumulată a acestora va reprezenta 60–70% din totalul orelor de activitate didactică.

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %

Discipline obligatorii	DO	80-90%
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin „*probă de verificare*”, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studii, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate/complementare.

1.8.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Contabilitate	Obligatorie
2.	Informatică	Obligatorie
3.	Marketing	Obligatorie
4.	Economie (Macroeconomie/Microeconomie)	Obligatorie
5.	Statistică/ Statistică economică	Obligatorie
6.	Finanțe	Obligatorie
7.	Management	Obligatorie
8.	Matematică/ Matematică aplicată în economie	Obligatorie
9.	Econometrie / Economie europeană	Obligatorie
10.	Drept / Dreptul afacerilor	Obligatorie
11.	Limba străină	Obligatorie
12.	O disciplină socio-umană (sociologie, psihologie, politologie, filozofie, geografie, istorie economică, etică în afaceri etc.)	Obligatorie

1.8.2.2 Discipline de domeniu

Lista disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Geografie economică mondială / Istoria economică mondială
2.	Limba engleză
3.	A doua limbă străină
4.	Economie europeană/ Integrare economică europeană
5.	Economie mondială
6.	Comerț internațional
7.	Tehnica operațiunilor de comerț exterior/ Tranzacții comerciale internaționale

8.	Comunicare în afaceri în limba engleză
9.	Comunicare în afaceri în cea de-a doua limbă străină
10.	Politici comerciale
11.	Marketing internațional
12.	Dreptul comerțului internațional
13.	Negociere comercială internațională/ Negocieri în afaceri internaționale
14.	Correspondență comercială în limba engleză
15.	Correspondență comercială în cea de-a doua limbă străină
16.	Managementul afacerilor internaționale
17.	Gestiunea riscului în tranzacțiile internaționale / Risc și securitate internațională
18.	Transporturi internaționale/ Logistică internațională
19.	Asigurări internaționale
20.	Turism internațional
21.	Finanțe internaționale
22.	Globalizarea economică
23.	Investiții internaționale
24.	Politici economice comparate
25.	Burse internaționale de mărfuri
26.	Piețe internaționale de capital
27.	Organizații economice internaționale/ Structuri de guvernare în economia mondială
28.	Tehnica plăților și finanțărilor tranzacțiilor internaționale
29.	Finanțe corporative internaționale
30.	Politica internațională
31.	Comerț invizibil
32.	Practică
33.	Metodologia elaborării lucrării de licență / Cercetări pentru elaborarea lucrării de licență

1.8.2.3 Discipline de specialitate

Pentru programele de studii universitare de licență *Economie internațională, Afaceri internaționale și Economie și afaceri internaționale*, disciplinele de specialitate sunt comune cu disciplinele din domeniu.

1.8.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Denumirea disciplinelor	Economie și afaceri internaționale		
		Economie internațională	Afaceri internaționale	Economie și afaceri internaționale
1.	Limbă străină / Comunicare în afaceri în limbă străină / Limbă	X	X	X

	străină pentru afaceri			
2.	Politologie, Etică în afaceri, Geopolitică, Filozofie, Psihologie, Sociologie rurală, Sociologie, Doctrină economice contemporane	X	X	X
3.	A doua limbă străină	X	X	X
4.	Dezvoltare regională și rurală	-	-	-
5.	Procesarea și calitatea produselor agricole	-	-	-
6.	Geografie mondială / Geografie economică / Dezvoltare locală și regională	X	X	X
7.	Managementul mediului / Ecologie și protecția mediului / Gestiunea și protecția mediului / Politici ecologie	-	-	-
8.	Dreptul comunitar	X	X	X
9.	Doctrina și deontologia profesiei contabile	-	-	-
10.	Comunicare și relații publice	-	-	-
11.	Ecotehnologie	-	-	-
12.	Dreptul muncii	-	-	-
13.	Design și estetica mărfurilor	-	-	-
14.	Amenajarea turistică a teritoriului	-	-	-

1.8.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină minimum următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.8.4 Practica

Practica de specialitate figurează în semestrul IV și se poate desfășura comasat în trei săptămâni (3 săptămâni * 5 zile * 6 ore = 90 ore), sau eșalonat o zi/săptămână (14 săptămâni * 6 ore = 84 ore). Practiciile de specialitate i se alocă un număr de minimum 3 ECTS. Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ trebuie să încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.8.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament*

de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenți la studiile de licență / master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.8.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, supliment la diplomă).

1.8.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de licență se vor alocă 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior, cu cel puțin 2 semestre înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.8.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

În baza Metodologiei cadru, instituția are un regulament propriu privind organizarea examenului de finalizare a studiilor. Regulamentul facultății va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

1.8.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.8.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Legea educației naționale* nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, *Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare*, H.G. nr. 1004/2002 privind stimularea elevilor și studenților care au primit distincții la olimpiadele școlare internaționale organizate pentru învățământul preuniversitar și a doctoranzilor care au obținut rezultate deosebite în activitatea de cercetare, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârile de Guvern privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, și a structurii instituțiilor de învățământ superior, O.M.E.N.C.S. pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, alte reglementări legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.8.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență și master din ramura de științe *Științe Economice*, este maximum **35/1**¹⁷.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%**¹⁸;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.8.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

În accepțiunea prezentei reglementări prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de diseminare a cercetării științifice proprii.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe a unităților de învățământ superior, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții: (a) să fie confirmată / atestată prin documente oficiale; (b) să fie finalizată (de exemplu: granturi / contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate); (c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități: (a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse

¹⁷ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din Ramura de științe Științe Economice

¹⁸ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății /universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale sau cu brevete de invenție; (b) activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute CNCS, articole publicate în reviste recunoscute CNCS, comunicări la manifestări științifice cu comitete de program, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale). (c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).

3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul specializării supuse evaluării. Cadrele didactice trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică legate de domeniul specializării supuse evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul (fac excepție cadrele didactice de la disciplina Educație fizică).

4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel departament, facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; aceasta se ia în considerare o singură dată și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.

5. O instituție de învățământ superior acreditată trebuie să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).

6. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.8.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare); spre exemplu SPSS, CIEL, Galileo și altele.

2 STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTER (CICLU II)

Tabelul 6. – Domeniile de studii universitare master (DM) aferente Comisiilor de Specialitate nr. 6 și 7

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
40	Științe sociale	Administrarea afacerilor
		Cibernetică și statistică
		Informatică economică
		Contabilitate
		Economie
		Finanțe
		Management
		Marketing
		Economie și afaceri internaționale

Sursa: HG 402/2016, cu modificările și completările ulterioare

2.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.1.1 Masterul profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al **domeniului de studii**;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master profesional se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1 – 1,5.

La programele de masterat care au o componentă internațională, în planul de învățământ există cel puțin două discipline care să dezvolte competențe de conversație într-o limbă de circulație internațională.

2.1.2 Masterul de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studii din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptual și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință - științe economice*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master de cercetare științifică se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.1.3 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.2 Admiterea

Instituțiile de învățământ superior acreditate pot organiza studii universitare de master în domeniile prevăzute de hotărârile anuale ale Guvernului pentru aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, a structurii instituțiilor de învățământ superior, a domeniilor și programelor de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, a locațiilor geografice de desfășurare, a numărului de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ și limbă de predare.

În fiecare instituție de învățământ superior acreditată care școlarizează studenți la programe de studii universitare de master acreditate de ARACIS, senatul universitar și/sau consiliul de administrație, după caz, stabilesc încadrarea fiecărui program de studii de master în unul dintre domeniile de studii universitare de master acreditate, disciplinele de specialitate ce definesc domeniul respectiv trebuind să dețină o pondere de cel puțin 50%. În instituțiile de învățământ superior acreditate care școlarizează studenți la programe de studii universitare de master interdisciplinare acreditate de ARACIS, senatele universitare și/sau consiliile de administrație, după caz, stabilesc domeniul de studii universitare de master acreditat în care se încadrează programul de studii de master, precum și celelalte domenii care asigură interdisciplinaritatea.

Lista domeniilor universitare de master acreditate pentru instituțiile de învățământ superior se aprobă prin hotărâri anuale ale Guvernului pentru aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, și a structurii instituțiilor de învățământ superior, a domeniilor și programelor de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, a locațiilor geografice de desfășurare, a numărului de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ și limbă de predare, iar lista programelor de studii de master aferente acestora se aprobă anual prin ordin al ministrului educației naționale, la propunerea ARACIS, cu 6 luni înainte de începerea anului universitar.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință - științe economice*.

2.3 Personalul didactic

Din totalul posturilor didactice constituite conform normelor legale, cel puțin 50% sunt acoperite de cadre didactice titulare în instituția de învățământ superior organizatoare a programului/programelor de studii universitare de masterat, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat și cu norma de bază în instituție. Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului. Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

2.4 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 7. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Durata unui semestru de activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-20 ore
4. Numărul de ore didactice organizate pentru întregul ciclu al	672- 1120 ore

studiilor de master	
5. Numărul de discipline pe semestru	Min. 3- max.8**
6. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
7. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
8. Durata minimă a practicii de specialitate	84 -90 ore
9. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
10. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minim 2 săptămâni
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
12. Raportul dintre numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică) și numărul orelor de curs	1 – 1,5
13. Numărul minim de examene pe semestru	50% din total evaluări
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 2 săpt.
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	Min 1 săpt.
16. Numărul maxim de studenți pe serie	75
17. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice și de elaborare a lucrării de disertație.

** La programele de master de cercetare este posibil să existe în semestrul IV 2 discipline.

2.4.1 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații economice, instituții, organizații non-profit.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

Practica va cuprinde un număr minim de 84 ore (14 săpt. x 6 ore/săpt. pe parcursul unui semestru din anul doi de studii) sau comasat 3 săptămâni - 90 ore.

2.4.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, două discipline: cercetare științifică și stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al disertației trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea disertațiilor. Disertațiile sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorul științific al disertației este responsabil, împreună cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul disertației unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele disertației trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) disertația trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a disertației se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) disertația trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Data: 22.12.2022

STANDARDE SPECIFICE

PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE A PROGRAMELOR DE STUDII DIN DOMENIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTERAT AFERENTE COMISIEI DE SPECIALITATE NR.4

ȘTIINȚE SOCIALE, POLITICE ȘI ALE COMUNICĂRII

Aprobate în Consiliul ARACIS

-2022-

Copyright © 2019 **ARACIS**

Lucrarea **STANDARDELE SPECIFICE PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE LA PROGRAMELE DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ ȘI DE MASTERAT** (EDIȚIE ONLINE, 2017) a fost înregistrată la CENTRUL NAȚIONAL ISBN al BIBLIOTECII NAȚIONALE A ROMÂNIEI
ISBN 978-973-0-24209-6

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.
Prezenta lucrare este prezentată pe site-ul agenției, în secțiunea destinată metodologiilor și standardelor: <http://www.aracis.ro>

**B-dul Mărăști nr. 59, Sector 1,
București, România, tel.
021.206.76.00, fax 021.312.71.35
Email: office@aracis.ro, www.aracis.ro**

CUPRINS:

PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE A PROGRAMELOR DE STUDII DIN DOMENIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTERAT	1

0 INTRODUCERE

1 STANDARDELE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)

1.1 Domeniul de licență: ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII

1.1.1 Cadre didactice.....	12
1.1.2 Conținutul procesului de învățământ.....	14
1.1.2.1 Discipline fundamentale (generale).....	16
1.1.2.2 Discipline de domeniu.....	16
1.1.2.3 Discipline de specialitate.....	16
1.1.2.4 Discipline complementare.....	18
1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor	19
1.1.4 Practica	19
1.1.5 Rezultatele învățării.....	20
1.1.5.1 Evaluarea studenților.....	20
1.1.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	21
1.1.5.3 Examenul de licență.....	21
1.1.6 Studenții.....	22
1.1.6.1 Admiterea	22
1.1.6.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați.....	23
1.1.7 Cercetarea științifică.....	23
1.1.8 Baza materială.....	24

1.2 Domeniul de licență: ASISTENȚĂ SOCIALĂ

1.2.1 Cadre didactice.....	26
1.2.2 Conținutul procesului de învățământ.....	27
1.2.2.1 Discipline fundamentale (generale).....	29
1.2.2.2 Discipline de domeniu.....	29
1.2.2.3 Discipline de specialitate.....	30
1.2.2.4 Discipline complementare.....	30
1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor	31
1.2.4 Practica	31
1.2.5 Rezultatele învățării.....	32
1.2.5.1 Evaluarea studenților.....	32
1.2.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	33
1.2.5.3 Examenul de licență.....	33
1.2.6 Studenții.....	34
1.2.6.1 Admiterea	34
1.2.6.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați.....	35
1.2.7 Cercetarea științifică.....	35
1.2.8 Baza materială.....	36

1.3 Domeniul de licență: SOCIOLOGIE

1.3.1 Cadre didactice.....	37
1.3.2 Conținutul procesului de învățământ.....	39
1.3.2.1 Discipline fundamentale (generale).....	41
1.3.2.2 Discipline de domeniu.....	41
1.3.2.3 Discipline de specialitate – Sociologie.....	41

1.3.2.4	Discipline complementare– Sociologie	43
1.3.2.5	Discipline de specialitate – Antropologie	44
1.3.2.6	Discipline complementare– Antropologie.....	45
1.3.2.7	Discipline de specialitate – Resurse Umane	46
1.3.2.8	Discipline complementare– Resurse Umane.....	47
1.3.3	Conținutul fișelor disciplinelor	47
1.3.4	Practica	48
1.3.5	Rezultatele învățării.....	48
1.3.5.1	Evaluarea studenților.....	48
1.3.5.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	49
1.3.5.3	Examenul de licență.....	50
1.3.6	Studenții.....	51
1.3.6.1	Admiterea	51
1.3.6.2	Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot si școlarizați.....	51
1.3.7	Cercetarea științifică.....	51
1.3.8	Baza materială.....	52
1.3.9	Alte aspecte	52

1.4 Domeniul de licență: RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE

1.4.1	Cadre didactice.....	54
1.4.2	Conținutul procesului de învățământ.....	55
1.4.2.1	Discipline fundamentale (generale).....	58
1.4.2.2	Discipline de domeniu.....	58
1.4.2.3	Discipline de specialitate.....	58
1.4.2.4	Discipline complementare.....	59
1.4.3	Conținutul fișelor disciplinelor	60
1.4.4	Practica	60
1.4.5	Rezultatele învățării.....	61
1.4.5.1	Evaluarea studenților.....	61
1.4.5.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	62
1.4.5.3	Examenul de licență.....	62
1.4.6	Studenții.....	63
1.4.6.1	Admiterea	63
1.4.6.2	Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot si școlarizați.....	63
1.4.7	Cercetarea științifică.....	64
1.4.8	Baza materială.....	65

1.5 Domeniul de licență: ȘTIINȚE POLITICE

1.5.1	Cadre didactice.....	66
1.5.2	Conținutul procesului de învățământ.....	67
1.5.3	Discipline Programul de studii: Științe Politice	70
1.5.3.1	Discipline fundamentale (generale).....	70
1.5.3.2	Discipline de domeniu.....	70
1.5.3.3	Discipline de specialitate.....	71
1.5.3.4	Discipline complementare.....	71
1.5.4	Conținutul fișelor disciplinelor	71
1.5.5	Practica	72
1.5.6	Rezultatele învățării.....	72
1.5.6.1	Evaluarea studenților.....	73
1.5.6.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	74
1.5.6.3	Examenul de licență.....	74
1.5.7	Studenții.....	75
1.5.7.1	Admiterea	75
1.5.7.2	Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot si școlarizați.....	75

1.5.8 Cercetarea științifică.....	76
1.5.9 Baza materială.....	76

1.6 Domeniul de licență: STUDII DE SECURITATE

1.6.1 Cadre didactice.....	78
1.6.2 Conținutul procesului de învățământ.....	80
1.6.3 Discipline Programul de studii: Studii de Securitate.....	82
1.6.3.1 Discipline fundamentale (generale).....	82
1.6.3.2 Discipline de domeniu.....	82
1.6.3.3 Discipline de specialitate.....	84
1.6.3.4 Discipline complementare.....	84
1.6.4 Conținutul fișelor disciplinelor	84
1.6.5 Practica	85
1.6.6 Rezultatele învățării.....	85
1.6.6.1 Evaluarea studenților.....	86
1.6.6.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	87
1.6.6.3 Examenul de licență.....	87
1.6.7 Studenții.....	88
1.6.7.1 Admiterea	88
1.6.7.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot fi școlarizați	88
1.6.8 Cercetarea științifică.....	89
1.6.9 Baza materială.....	90

1.7 Domeniul de licență: ȘTIINȚE MILITARE, INFORMAȚII ȘI ORDINE PUBLICĂ

1.7.1 Cadre didactice.....	92
1.7.2 Conținutul procesului de învățământ.....	93
1.7.3 Discipline: Programul de Studiu – Securitate și Apărare	98
1.7.3.1 Discipline fundamentale (generale).....	98
1.7.3.2 Discipline de domeniu.....	98
1.7.3.3 Discipline de specialitate.....	99
1.7.3.4 Discipline complementare.....	100
1.7.3.1 Alte activități de învățământ	100
1.7.4 Discipline: Programul de Studiu – Comunicare publică și interculturală în domeniul securității și apărării	100
1.7.4.1 Discipline fundamentale (generale).....	100
1.7.4.2 Discipline de domeniu.....	100
1.7.4.3 Discipline de specialitate.....	101
1.7.4.4 Discipline complementare.....	101
1.7.4.5 Alte activități de învățământ	102
1.7.5 Discipline: Programul de Studiu – Sisteme informaționale.....	102
1.7.5.1 Discipline fundamentale (generale).....	102
1.7.5.2 Discipline de domeniu.....	102
1.7.5.3 Discipline de specialitate.....	102
1.7.5.4 Discipline complementare.....	103
1.7.5.5 Alte activități de învățământ	104
1.7.6 Discipline: Programul de Studiu – Studii de Securitate Și Informații.....	105
1.7.6.1 Discipline fundamentale (generale).....	105
1.7.6.2 Discipline de domeniu.....	105
1.7.6.3 Discipline de specialitate.....	105
1.7.6.4 Discipline complementare.....	106
1.7.7 Discipline: Programul de Studiu – Ordine și Siguranță Publică	106
1.7.7.1 Discipline fundamentale (generale).....	106
1.7.7.2 Discipline de domeniu.....	107

1.7.7.3	Discipline de specialitate.....	107
1.7.7.4	Discipline complementare.....	109
1.7.8	Discipline: Programul de Studiu – Conducere Interarme - Forțe Terestre	109
1.7.8.1	Discipline fundamentale (generale).....	109
1.7.8.2	Discipline de domeniu.....	109
1.7.8.3	Discipline de specialitate.....	110
1.7.8.4	Discipline complementare.....	110
1.7.8.5	Alte activități de învățământ	110
1.7.9	Discipline: Programul de Studiu – Conducere Interarme - Forțe Aeriene	111
1.7.9.1	Discipline fundamentale (generale).....	111
1.7.9.2	Discipline de domeniu.....	111
1.7.9.3	Discipline de specialitate.....	111
1.7.9.4	Discipline complementare.....	112
1.7.9.5	Alte activități de învățământ	112
1.7.10	Discipline: Programul de Studiu – Logistică.....	113
1.7.10.1	Discipline fundamentale (generale).....	113
1.7.10.2	Discipline de domeniu.....	113
1.7.10.3	Discipline de specialitate.....	113
1.7.10.4	Discipline complementare.....	114
1.7.10.5	Alte activități de învățământ	114
1.7.11	Discipline: Programul de Studiu – Managementul Organizației	115
1.7.11.1	Discipline fundamentale (generale).....	115
1.7.11.2	Discipline de domeniu.....	115
1.7.11.3	Discipline de specialitate.....	116
1.7.11.4	Discipline complementare.....	118
1.7.12	Discipline: Programul de studii - Conducere Militară	118
1.7.12.1	Discipline fundamentale (generale).....	118
1.7.12.2	Discipline de domeniu.....	118
1.7.12.3	Discipline de specialitate.....	119
1.7.12.4	Discipline complementare.....	119
1.7.12.1	Alte activități de învățământ	119
1.7.13	Discipline: Programul de studii - Managementul Traficului Aerian.....	120
1.7.13.1	Discipline fundamentale (generale).....	120
1.7.13.2	Discipline de domeniu.....	120
1.7.13.3	Discipline de specialitate.....	120
1.7.13.4	Discipline complementare.....	121
1.7.14	Discipline: Programul de studii - Management în Aviație	121
1.7.14.1	Discipline fundamentale (generale).....	121
1.7.14.2	Discipline de domeniu.....	122
1.7.14.3	Discipline de specialitate.....	122
1.7.14.4	Discipline complementare.....	122
1.7.15	Discipline: Programul de studii - Managementul sistemelor de rachete și artilerie antiaeriene	123
1.7.15.1	Discipline fundamentale (generale).....	123
1.7.15.2	Discipline de domeniu.....	123
1.7.15.3	Discipline de specialitate.....	123
1.7.15.4	Discipline complementare.....	124
1.7.16	Discipline: Programul de studii - Managementul Sistemelor de Comunicații Militare	124
1.7.16.1	Discipline fundamentale (generale).....	124
1.7.16.2	Discipline de domeniu.....	125
1.7.16.3	Discipline de specialitate.....	125
1.7.16.4	Discipline complementare.....	126
1.7.17	Discipline: Programul de studii - Managementul sistemelor de supraveghere aeriană	126
1.7.17.1	Discipline fundamentale (generale).....	126
1.7.17.2	Discipline de domeniu.....	126

1.7.17.3	Discipline de specialitate.....	127
1.7.17.4	Discipline complementare.....	127
1.7.18	Discipline: Programul de studii – Leadership Militar	127
1.7.18.1	Discipline fundamentale (generale).....	127
1.7.18.2	Discipline de domeniu.....	128
1.7.18.3	Discipline de specialitate.....	128
1.7.18.4	Discipline complementare.....	129
1.7.19	Discipline: Programul de studii – Management economico - financiar.....	130
1.7.19.1	Discipline fundamentale (generale).....	130
1.7.19.2	Discipline de domeniu.....	130
1.7.19.3	Discipline de specialitate.....	131
1.7.19.4	Discipline complementare.....	132
1.7.20	Discipline: Programul de studii – Management aeronautic.....	132
1.7.20.1	Discipline fundamentale (generale).....	132
1.7.20.2	Discipline de domeniu.....	132
1.7.20.3	Discipline de specialitate.....	133
1.7.20.4	Discipline complementare.....	133
1.7.21	Discipline: Programul de Studiu – Managementul sistemelor tehnice de artilerie (240 de credite).....	134
1.7.21.1	Discipline fundamentale	134
1.7.21.2	Discipline în domeniu.....	134
1.7.21.3	Discipline de specialitate.....	135
1.7.21.4	Discipline complementare.....	136
1.7.22	. Discipline: Programul de Studiu – OPERAȚIUNI DE INTELLIGENCE.....	136
1.7.22.1	Discipline fundamentale	136
1.7.22.2	Discipline în domeniu.....	136
1.7.22.3	Discipline de specialitate.....	137
1.7.22.4	Discipline complementare.....	138
1.7.22.5	Alte activități de învățământ	138
1.7.23	. Discipline: Programul de Studiu – Managementul sistemelor tehnice de tancuri și auto	139
1.17.23.1	Discipline fundamentale (generale)	139
1.17.23.2	.Discipline de domeniu	139
1.17.23.3	.Discipline de specialitate	140
1.17.23.4	.Discipline complementare	141
1.7.24	. Discipline: Programul de Studiu – Managementul sistemelor tehnice de apărare CBRN	141
1.17.24.1	.Discipline fundamentale (generale)	141
1.17.24.2	.Discipline de domeniu.....	142
1.17.24.3	.Discipline de specialitate	142
1.17.24.4	.Discipline complementare.....	143
1.7.25	.Discipline: Programul de Studiu – Managementul sistemelor speciale de protecție și	144
1.17.25.1	.Discipline fundamentale (generale)	144
1.17.25.2	.Discipline de domeniu.....	144
1.17.25.3	.Discipline de specialitate	145
1.17.25.4	.Discipline complementare.....	146
1.7.26	.Discipline: Programul de Studiu – Managementul sistemelor tehnice de geniu	147
1.17.26.1	.Discipline fundamentale (generale)	147
1.17.26.2	.Discipline de domeniu.....	147
1.17.26.3	.Discipline de specialitate	148
1.17.26.4	.Discipline complementare.....	149
1.7.27	Conținutul fișelor disciplinelor	149
1.7.28	Practica	149
1.7.29	Rezultatele învățării.....	150

1.7.29.1	Evaluarea studenților	150
1.7.29.2	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	151
1.7.29.3	Examenul de licență	152
1.7.30	Studenții	152
1.7.30.1	Admiterea	152
1.7.30.2	Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați	153
1.7.31	Cercetarea științifică	153
1.7.32	Baza materială	154

2 STANDARDELE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTERAT (CICLUL II)

2.1 Domeniul de masterat: ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII

2.1.1	Criterii de departajare a programelor de masterat	155
2.1.1.1	Masterat profesional	155
2.1.1.2	Masterat de cercetare științifică	156
2.1.2	Masterul didactic	157
2.1.3	Cadre didactice	157
2.1.4	Organizarea procesului de învățământ	157
2.1.5	Practica	158
2.1.6	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor	158
2.1.7	Baza tehnico-materială	159

2.2 Domeniul de masterat: ASISTENȚĂ SOCIALĂ

2.2.1	Criterii de departajare a programelor de masterat	161
2.2.1.1	Masterat profesional	161
2.2.1.2	Masterat de cercetare științifică	162
2.2.1.3	Masteratul didactic	163
2.2.2	Cadre didactice	163
2.2.3	Organizarea procesului de învățământ	163
2.2.4	Practica	164
2.2.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor	164
2.2.6	Baza tehnico-materială	165

2.3 Domeniul de masterat: SOCIOLOGIE

2.3.1	Criterii de departajare a programelor de masterat	166
2.3.1.1	Masterat profesional	166
2.3.1.2	Masterat de cercetare științifică	167
2.3.1.3	Masteratul didactic	168
2.3.2	Cadre didactice	168
2.3.3	Organizarea procesului de învățământ	168
2.3.4	Practica	169
2.3.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor	169
2.3.6	Baza tehnico-materială	170

2.4 Domeniul de masterat: RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE

2.4.1	Criterii de departajare a programelor de masterat	171
2.4.1.1	Masterat profesional	171
2.4.1.2	Masterat de cercetare științifică	172
2.4.2	Cadre didactice	173
2.4.3	Organizarea procesului de învățământ	173
2.4.4	Practica	174

2.4.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	174
2.4.6	Baza tehnico-materială	175

2.5 Domeniul de masterat: ȘTIINȚE POLITICE

2.5.1	Criterii de departajare a programelor de masterat.....	176
2.5.1.1	Masterat profesional	176
2.5.1.2	Masterat de cercetare științifică.....	177
2.5.2	Cadre didactice.....	178
2.5.3	Organizarea procesului de învățământ	178
2.5.4	Practica	179
2.5.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	179
2.5.6	Baza tehnico-materială	180

2.6 Domeniul de masterat: STUDII DE SECURITATE

2.6.1	Criterii de departajare a programelor de masterat.....	181
2.6.1.1	Masterat profesional	181
2.6.1.2	Masterat de cercetare științifică.....	182
2.6.2	Cadre didactice.....	182
2.6.3	Organizarea procesului de învățământ	183
2.6.4	Practica	183
2.6.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	184
2.6.6	Baza tehnico-materială	185

2.7 Domeniul de masterat: INFORMAȚII ȘI SECURITATE NAȚIONALĂ

2.7.1	Criterii de departajare a programelor de masterat.....	186
2.7.1.1	Masterat profesional	186
2.7.1.2	Masterat de cercetare științifică.....	187
2.7.2	Cadre didactice.....	188
2.7.3	Organizarea procesului de învățământ	188
2.7.4	Practica	188
2.7.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	189
2.7.6	Baza tehnico-materială	189

2.8 Domeniul de masterat: ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ

2.8.1	Criterii de departajare a programelor de masterat.....	190
2.8.1.1	Masterat profesional	190
2.8.1.2	Masterat de cercetare științifică.....	191
2.8.2	Cadre didactice.....	192
2.8.3	Organizarea procesului de învățământ	192
2.8.4	Practica	193
2.8.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	193
2.8.6	Baza tehnico-materială	194

2.9 Domeniul de masterat: ȘTIINȚE MILITARE

2.9.1.1	Masterat profesional	195
2.9.1.2	Masterat de cercetare științifică.....	196
2.9.2	Cadre didactice.....	196
2.9.3	Organizarea procesului de învățământ	197
2.9.4	Practica	197
2.9.5	Elaborarea lucrării de finalizate a studiilor.....	197
2.9.6	Baza tehnico-materială	198

0 INTRODUCERE

A. Cadrul legal:

- a) *Legea Educației Naționale nr 1 /2011 cu modificările și completările ulterioare*
- b) *Legea 288/24.06. 2004 privind organizarea studiilor universitare*
- c) *Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior- HG 915/2017*
- d) *HG 640/2019 pentru modificarea anexelor nr. 1-6 la Hotărârea Guvernului nr. 326/2019*
- e) *HG nr. 326/2019 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020*
- f) *HG 404/29.03.2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat*
- g) *Ordinul MENCS nr. 6129/2016 privind aprobarea standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior, a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare, a calității de conducător de doctorat și a atestatului de abilitare*
- h) *OM 6251/2012 privind aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea, desfășurarea și normarea activităților didactice la formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă la nivelul învățământului superior.*

B. Scopul standardelor specifice:

În procesul de evaluare academică în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a programelor de studii universitare din domeniile de licență și masterat se aplică standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță prevăzuți în *Metodologia de evaluare externă, elaborată de ARACIS*.¹

Standardele specifice detaliază și completează standardele și standardele de referință, precum și lista indicatorilor de performanță. Standardele specifice definesc condițiile minimale ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii.

Scopul general al prezentelor standarde specifice constă în completarea cadrului legal, menționat anterior la secțiunea A, pentru procesul de evaluare externă a calității academice în instituțiile de învățământ superior, având în vedere specificul **domeniilor de licență: Științe ale comunicării; Asistență socială; Sociologie; Relații Internaționale și Studii Europene; Științe politice; Științe militare, informații și ordine publică**, respectiv a **domeniilor de masterat** aferente acestora.

Scopul particular al prezentelor standarde este de a asigura, pentru programele de studii de licență și masterat din domeniile menționate mai sus, **o evaluare externă a calității academice într-un mod unitar**.

C. Standardele Comisiei de Specialitate de Științe Sociale, Științe Politice și ale Comunicării se referă la domeniul fundamental **Științe Sociale** (DFI nr 40), în care figurează domeniile de licență (DL) și programele de studii, după cum urmează (Tabelul 1):

¹ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr.1.418 din 11.10.2006, precum și cu prezentele Standarde specifice pe domenii fundamentale aprobate de ARACIS, în baza Legii 87/10.04.2006, Art.17.

Tabelul 1. – Domeniile și programele de studii universitare de masterat și licență aferente Comisiei de Specialitate nr 4 (Științe Sociale, Științe Politice și ale Comunicării)

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii univ.de doctorat/masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări(S)
M	40	Științe Sociale	Științe ale comunicării	Jurnalism
				Comunicare și relații publice
				Publicitate
				Științe ale informării și documentării
				Media digitală
				Comunicare și media emergente
			Asistență socială	Asistență socială
				Sociologie
				Antropologie
				Resurse umane
			Sociologie	Relații Internaționale și Studii Europene
				Diplomație în afaceri
				Științe politice
			Studii de securitate	Studii de securitate
				Comunicare și relații publice-informații
			Informații și securitate națională	Psihologie-informații
				Securitate și apărare
				Comunicare publică și interculturală în domeniul securității și apărării
				Sisteme informaționale
				Studii de securitate și informații
				Ordine și siguranță publică
				Conducere interarme – forțe terestre
				Conducere interarme – forțe navale
				Conducere interarme – forțe aeriene
				Logistică
			Științe militare, informații și ordine publică	Managementul organizației
				Management economico-financiar
				Conducere militară
				Managementul traficului aerian
				Management în aviație
				Managementul sistemelor de rachete și artilerie antiaeriene
				Managementul sistemelor de comunicații militare
				Managementul sistemelor de supraveghere aeriană
				Leadership militar
				Management economico - financiar
			Științe militare	Management aeronautic
				Managementul sistemelor tehnice de artilerie

*Sursa: HG nr. 326/2019 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020
Hotărârea nr. 640/2019 pentru modificarea anexelor nr. 1-6 la Hotărârea Guvernului nr. 326/2019*

Precizări privind programele de studii universitare:

- ☐ Programele de studii universitare se diferențiază prin misiune, prin construcția curriculară și prin contribuția la dezvoltarea științifică a domeniului respectiv.
- ☐ Competențele profesionale i transversale vizate de fiecare program de studii sunt descrise în termeni de cunoștințe, abilități i aptitudini și corespund calificării pentru care este proiectat programul de studii.
- ☐ Programele de studii autorizate, respectiv acreditate/reevaluate, nu pot suferi modificări semnificative de structură și/sau obiective pe durata unui ciclu de studii.
- ☐ Orice modificări ale programelor de studii trebuie să fie justificate prin raportare la evoluția cunoașterii științifice și tehnologice precum și la modificări survenite în privința calificărilor și în cererea pieței forței de muncă.

1 STANDARDELE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)

1.1 Domeniul de licență: ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL60.) **Științe ale comunicării** sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în Tabelul 2:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Științe ale comunicării

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
60	Științe ale comunicării	10. Jurnalism	180
		20. Comunicare și relații publice	180
		30. Publicitate	180
		40. Științe ale informării și documentării	180
		60. Media digitală	180
		70. Comunicare și media emergente	180

Sursa: *Hotărârea Guvernului nr. 326/2019 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020*

Hotărârea nr. 640/2019 pentru modificarea anexelor nr. 1-6 la Hotărârea Guvernului nr. 326/2019

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20% discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.1.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Criteriile privind încadrarea personalului didactic:

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la acreditare/reacreditare pentru o singură normă didactică, alcătuită conform legii.
3. Cadrele didactice titulare trebuie să aibă titlul științific de doctor; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate. Doctoranzii pot coordona seminarii și lucrări de laborator din domeniul de doctorat. Acolo unde este cazul, pentru discipline de specialitate, pot fi angajați în calitate de cadre didactice asociați profesioniști recunoscuți, cu rezultate deosebite în domeniul disciplinelor respective.
4. Personalul didactic îndeplinește cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice.
5. Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior sau asociate, conform

- normelor legale, este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea în structura sau programul respectiv.
6. Personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar, mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea.
 7. Personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, acoperă o singură normă didactică în instituția respectivă de învățământ.
 8. În vederea acreditării programului de studiu, titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.
 9. Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.
 10. Cadrele didactice care au funcția de asistent și de lector trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.
 11. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de master):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

Pentru obținerea **autorizației de funcționare provizorie**, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% , să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre

didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

1.1.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Științe ale comunicării** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ²
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Durata practicii de specialitate	90 ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150 (+ 20%)
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	15/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după categoria formativă (**discipline fundamentale, discipline în domeniu, discipline de specialitate, discipline complementare**) și după opționalitate (discipline obligatorii, discipline opționale, discipline facultative sau liber alese).

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;

² Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practică desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul). Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- a. discipline fundamentale,
- b. discipline în domeniu,
- c. discipline de specialitate,
- d. discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- a. discipline obligatorii,
- b. discipline opționale,
- c. discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-30 %
Discipline în domeniu	DD	
Discipline de specialitate	DS	55-65 %
Discipline complementare	DC	5-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20-30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (obligatorii și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credite se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor. Se recomandă includerea disciplinelor opționale începând cu anul II de studiu. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

1.1.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere (fundamente ale) în științele comunicării/ Teoria comunicării	Obligatorie
2.	Introducere (fundamente ale) în sistemul mass media/ Mass media și societatea Introducere în științele informării și documentării*	Obligatorie
3.	Etica	Obligatorie
4.	Metode de cercetare în științele sociale	Obligatorie
*Numai pentru programul de licență Științe ale informării și documentării		

1.1.2.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în relații publice/Istoria scrisului, cărții și a instituțiilor info-documentare*	Obligatorie
2.	Introducere în publicitate/Cultura informației*	Obligatorie
3.	Tehnici de redactare / Redactare academică	Obligatorie
5.	Semiotica	Obligatorie
6.	Multimedia/ Producție și editare multimedia/ Managementul informației și cunoașterii*	Obligatorie
7.	Istoria comunicării	Obligatorie
8.	Gândire critică	Obligatorie
9.	Deontologie	Obligatorie
*Numai pentru programul de licență Științe ale informării și documentării		

1.1.2.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Specializarea/Programul de studii: Jurnalism

Nr.crt.	Disciplina
1.	Fotojurnalism

2.	Genurile presei (presă scrisă , televiziune, radio, online)
3.	Istoria presei
4.	Presa și actualitatea
5.	Producția în mass media (radio, televiziune, presă scrisă, agenții de presa, online)
6.	Tehnici de colectare a informațiilor
7.	Tehnici de investigare jurnalistică
8.	Tehnici de lucru specializate (presă scrisă , televiziune, radio, presă online, agenții de presă)
9.	Practica de specialitate

Specializarea/Programul de studii: Comunicare și relații publice

Nr.crt.	Disciplina
1.	Comunicare internă
2.	Comunicarea cu presa
3.	Elaborarea de produs de RP
4.	Managementul relațiilor publice
5.	Organizarea de evenimente
6.	Redactarea materialelor de relații publice
7.	Relații publice sectoriale (economic, turism, ONG, politic...)
8.	Practica de specialitate

Specializarea/Programul de studii: Publicitate

Nr.crt.	Disciplina
1.	Comportament consumatorului
2.	Design publicitar
3.	Elaborarea unui produs de publicitate
4.	Managementul agenției de publicitate
5.	Marketing
6.	Media planning
7.	Publicitate on line
8.	Practica de specialitate

Specializarea/Programul de studii: Științe ale informării și documentării

Nr.crt.	Disciplina
1.	Dezvoltarea colecțiilor în structurilor info-documentare
2.	Managementul structurilor info-documentare: biblioteci, arhive, centre de documentare, muzee
3.	Organizarea și regăsirea informației. Depozite digitale instituționale
4.	Patrimoniu documentar cultural și științific
5.	Prelucrarea documentelor
6.	Prelucrarea și organizarea conținutului informațional
7.	Resurse electronice și practici de informare
8.	Servicii online inovative pentru gestionarea informației și documentelor
9.	Practica de specialitate

Specializarea/Programul de studii: Media digitală

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiza datelor digitale

2.	Comunicare pe dispozitive mobile
3.	Design de interfețe
4.	Editare în limbaje Web (HTML, CSS)
5.	Genuri și formate în media digitală
6.	Platforme digitale
7.	Producție și editare multimedia (text, grafică, fotografie, audio-video)
8.	Sisteme de management de conținut Web
9.	Practica de specialitate

Specializarea/Programul de studii: Comunicare și media emergente

Nr. crt.	Disciplina
1.	Globalizare și digitalizare
2.	Comunicare strategică
3.	Legislație în domeniul comunicării / Legislație pentru mediul digital
4.	Publicitate pe platforme digitale
5.	Comunicare și industrii creative
6.	Comportamentul consumatorului în context digital
7.	Branding prin social media
8.	Tehnologii pentru media digitale / media emergente
9.	Digital writing
10.	Comunicarea de criză
11.	Relații publice în media digitale
12.	E-business și marketing digital
13.	Echipe în media digitale
14.	Comunicare vizuală pe platforme digitale
15.	Comunicare pe dispozitive mobile
16.	Storytelling în media digitale
17.	Practica de specialitate

1.1.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Specializarea/Programul de studii: Jurnalism, Comunicare și relații publice, Publicitate, Științe ale informării și documentării, Media digitală, Comunicare și media emergente

Nr. crt.	Disciplinele*
1.	Limbile străine
2.	Management general
3.	Științe politice (Doctrină politică, Instituții politice, Comunicare politică etc.)
4.	Psihologie (Psihologie socială, Psihologia comunicării etc.)
5.	Economie (Marketing, Politici economice, Analiză economică, Doctrină economice)
6.	Cultură și comunicare (Filosofia culturii, Filosofia comunicării, Istoria culturii, Cultură și civilizație)
7.	Big data analytics / Emerging media analytics
8.	Sociologie (Sociologia comunicării de masă, Sociologie organizațională etc.)

9.	Comunicare interculturală
10.	Retorică /Teoria argumentării
11.	Tehnica discursului public
12.	Management de proiect și inovare
13.	Organizare de evenimente
14.	Social media și participare civică
15.	Educație fizică
16.	Baze de date și regăsirea informației de specialitate**
17.	Teorii și tehnici bibliografice și de referințe**
18.	Prezervarea și conservarea bunurilor cultural-artistic**
19.	Sociologia textelor și lecturii**
20.	Utilizatori cu nevoi speciale și accesul acestora la informație**
21.	Legislație media/ Dreptul comunicării

*Listă orientativă

**Numai pentru programul de licență Științe ale informării și documentării

1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an de studiu, număr ore curs / seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate), precum și obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, număr de credite alocate.

1.1.4 Practica

Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore discipline de specialitate.

Practica profesională/de specialitate se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituția de învățământ are încheiate convenții sau contracte cu societăți de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.1.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.5.1 Evaluarea studenților

Facultatea/universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului.

La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și

a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/fișele disciplinei.

Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.1.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență.

Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar, lector sau asistent universitar cu doctorat.. Coordonatorii lucrărilor de licență sunt titularii disciplinei corespunzătoare lucrării de licență coordonate.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.1.5.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza

unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisa clasică/ grilă, sau examen oral.
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 24 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.1.6 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc.).

1.1.6.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate. Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.1.6.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Științe ale comunicării**, este maximum 25/1³.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)**⁴
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți.**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxe de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.1.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

- 1 Temele de cercetare vizează științifică a domeniului de licență în care instituția desfășoară activități de învățământ.
- 2 Instituția/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică.
- 3 Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică

valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare,

³ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Științe ale comunicării

⁴ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

1.1.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Alte aspecte:

1. Laboratorul de comunicare/informatică (obligatoriu – orice specializare în profil) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare și softuri adecvate, într-o rețea care să permită accesul a cel mult 2 studenți pe calculator.
2. Laboratorul multimedia (pentru specializările care își asumă formarea în jurnalismul multimedia/media digitală) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare pentru maxim 2 studenți pe calculator și softuri adecvate.
3. Laboratorul radio (pentru specializările care își asumă formarea în radio) trebuie să cuprindă: calculatoare, reportofoane, soft pentru editarea digitală, microfoane, pentru desfășurarea normală a activităților didactice.
4. Laboratorul de televiziune (pentru specializările care își asumă formarea în TV) trebuie să cuprindă, în cadrul instituției: camere video, monitoare TV, dotări pentru micro-studio (elemente de platou, iluminare, microfoane), calculatoare și soft pentru editare video.
5. Laboratorul de foto trebuie să cuprindă camere foto, micro-platou (lumini și spațiul necesar), calculatoare și soft necesare de prelucrare a imaginii.

Aceste laboratoare trebuie să existe în dotarea facultăților în momentul acreditării/reevaluării. La autorizare și la evaluare periodică sunt acceptate contractele de utilizare în scop didactic a spațiilor și dotărilor din instituțiile de presă.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universității.

1.2 Domeniul de licență: ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență ASISTENȚĂ SOCIALĂ sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Asistență socială

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	Asistență Socială	10. Asistență Socială	180

Sursa: Hotărârea Guvernului nr. 326/2019 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020

Hotărârea nr. 640/2019 pentru modificarea anexelor nr. 1-6 la Hotărârea Guvernului nr. 326/2019

1.2.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

În vederea *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.

Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:

- i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
- ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim de cumul sau plata cu oră.

3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

Personalul didactic poate avea specializări diferite (sociologie, psihologie, științele educației, drept, medicina, teologie, și altele), dar trebuie să dețină titlul de doctor în domeniul disciplinelor la care este titular.

1.2.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență Asistență socială are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ⁵
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-10
8. Durata practicii de specialitate	90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30

⁵ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practică desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul) Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program

20/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrărilor de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,
- discipline opționale,
- discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	15-25 %
Discipline în domeniu	DD	60-75%
Discipline de specialitate	DS	
Discipline complementare	DC	10-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	Min 70%
Discipline opționale	DA	Max 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (impuse și opționale).

Disciplinele facultative se finalizează prin: probă de verificare, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

1.2.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în Sociologie	Obligatorie
2.	Diagnoza și soluționarea problemelor sociale	Opțională
3.	Introducere în Psihologie	Obligatorie
4.	Dezvoltare umană	Obligatorie
5.	Metodologia cercetării în științele sociale	Obligatorie
6.	Psihologie socială	Obligatorie
7.	Politici publice	Opțională
8.	Gândire critică	Opțională

1.2.2.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în Asistența socială/Bazele asistenței sociale	Obligatorie

2.	Teorii și metode de intervenție în Asistența Socială (persoana și familie)	Obligatorie
3.	Teorii și metode de intervenție în Asistența Socială (grup și comunitate)	Obligatorie
4.	Politici sociale	Obligatorie
5.	Sistemul de Asistența Socială	Obligatorie
6.	Deontologie profesională	Obligatorie
7.	Drept și legislație în Asistența socială	Obligatorie

1.2.2.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt	Disciplina
1.	Abuz și violența domestică. Servicii de suport.
2.	Adopție și plasament familial
3.	Asistența Socială a delincvenților.
4.	Asistența Socială a familiei
5.	Asistența Socială a persoanelor cu boli cronice și terminale.
6.	Asistența Socială a persoanelor cu dizabilități
7.	Asistența Socială a persoanelor vârstnice.
8.	Asistența socială a șomerilor. Servicii de integrare a persoanelor vulnerabile pe piața muncii.
9.	Asistența Socială bazată pe evidente
10.	Asistența socială în școală.
11.	Asistența socială în sistemul de probațiune
12.	Asistența socială în Uniunea Europeană
13.	Calitatea vieții și politici anti-sărăcie.
14.	Consiliere în Asistența Socială
15.	Demografie și planificare familială
16.	Drepturile omului și strategii anti discriminare
17.	Management de caz.
18.	Managementul și evaluarea programelor de Asistența Socială.
19.	Organizarea și Managementul serviciilor de Asistența Socială
20.	Politici de incluziune socială
19.	Prevenire și recuperare la persoanele dependente de substanțe.
20.	Servicii de protecție a copilului.
21.	Tehnici de comunicare în Asistența Socială
22.	Supervizare în Asistența Socială
23.	Prelucrarea statistică a datelor

1.2.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt	Disciplinele
1.	Managementul resurselor umane
2.	Informatica sociala
3.	Psihologie sociala aplicata
4.	Psihopatologie și psihoterapie
5.	Intervenția în criza
6.	Psihopedagogie speciala și incluziune educațională
7.	Limba moderna
8.	Educație fizica
9.	Tehnici și abilități academice
10.	Introducere în economie
11.	Etică

1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an de studiu, număr ore curs / seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate), precum și obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, număr de credite alocate.

1.2.4 Practica

Stagiile de activități practice se desfășurată pe tot parcursul formării și se pot organiza fie în regim săptămânal (4-6 ore /săptămână), fie comasat pe o durată de 3 săptămâni, respectiv 90 ore. Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore discipline de specialitate.

Practica se realizează sub coordonarea unui asistent social care să faciliteze învățarea competențelor profesionale, și a unui cadru didactic supervisor numit din partea facultății, pe baza unor convenții de practica și potrivit unor programe proprii care cuprind: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalități de evaluare la locul de practică și de către cadrul didactic supervisor, pe baza rapoartelor de practică și a susținerii unor probe de evaluare de către studenți.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în

vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.2.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.5.1 Evaluarea studenților

Facultatea /universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte,

care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/fișe ale disciplinei. Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.2.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență.

Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrele V-VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft anti plagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar, lector sau asistent universitar cu doctorat..

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.2.5.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisă clasică/grilă;
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.2.6 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.2.6.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale

candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.2.6.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Asistență socială**, este maximum 25/1.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)⁶**
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți.**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.2.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Temele de cercetare vizează activitatea științifică a domeniului de licență în care instituția desfășoară activități de învățământ.

Instituția/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică.

⁶ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc

1.2.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înscrisuri care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

1.3 Domeniul de licență: SOCIOLOGIE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 10) SOCIOLOGIE sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Sociologie

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Sociologie	10. Sociologie	180
		20. Antropologie	180
		30. Resurse umane	180

Sursa: Hotărârea Guvernului nr. 326/2019 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020

Hotărârea nr. 640/2019 pentru modificarea anexelor nr. 1-6 la Hotărârea Guvernului nr. 326/2019

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.3.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Criteriile privind încadrarea personalului didactic:

1. Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la acreditare pentru o singură normă didactică, constituită conform legii.
2. Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor sau să fie doctoranzi în domeniul disciplinelor din postul ocupat; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.
3. Personalul didactic îndeplinește cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice.
4. Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea în structura sau programul respectiv.
5. Personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar, mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea.
6. Personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, acoperă o singură normă didactică în instituția respectivă de învățământ.
7. Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective,

prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

8. Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.
9. Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.
10. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

În vederea **autorizației de funcționare provizorie**, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.

Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plată cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din

toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

1.3.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Sociologie** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ⁷
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+ opționale) pe semestru	4-10
8. Durata practicii de specialitate	min. 90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	min. 10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS, peste cele obligatorii
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150 (+ 20%)
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	20/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

⁷ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practica desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul) Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,
- discipline opționale,
- discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	Min. 25%
Discipline în domeniu	DD	
Discipline de specialitate	DS	Min. 50%
Discipline complementare	DC	5-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20- 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

La toate programele de studii figurează:

- ☐ minimum o disciplină de informatică aplicată.
- ☐ minimum o limbă străină oficială în UE.
- ☐ o disciplină de inițiere în metodologia cercetării științifice.

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile

disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (obligatorii și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

1.3.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Introducere în sociologie	Obligatorie
2.	Metodologia cercetării în științele sociale	Obligatorie
3.	Metode și tehnici de cercetare socială	Obligatorie
4.	Statistică socială	Obligatorie

1.3.2.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Paradigme ale sociologiei/Teorii sociologice
2.	Teorii sociologice clasice/contemporane
3.	Metode de cercetare calitativă
4.	Antropologie socială
5.	Psihologie socială
6.	Practica de specialitate
7.	Fundamente ale resurselor umane

1.3.2.3 Discipline de specialitate – Sociologie

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1	Analiză factuală
2	Calitatea vieții
3	Comportament organizațional
4	Comunicare în organizații
5	Conflict, negociere și mediere
6	Cultură organizațională
7	Demografie
8	Deontologie profesională
9	Dezbateri actuale în teoria și cercetarea sociologică
10	Dezvoltare comunitară și regională
11	Dezvoltare organizațională
12	Dezvoltare urbană
13	Economie socială
14	Gândire sociologică românească
15	Identitate, multiculturalism și relații interetnice
16	Interacționalism simbolic și etnometodologie
17	Introducere în managementul resurselor umane
18	Introducere în programe de analiză a datelor calitative
19	Introducere în programe de analiză a datelor cantitative
20	Istoria sociologiei
21	Istorie socială
22	Justiție și coeziune socială
23	Management și leadership
24	Managementul proiectelor sociale
25	Marketing social și cercetare de piață
26	Metode de cercetare și analiză cantitativă
27	Metodologia anchetei sociologice și a sondajelor de opinie
28	Metodologia elaborării proiectelor și strategiilor sociale
29	Politici sociale
30	Relații interetnice
31	Rețele sociale
32	Societatea informațională
33	Sociologia artei și a literaturii
34	Sociologia comunicării și a mass media
35	Sociologia comunităților
36	Sociologia consumului
37	Sociologia copilăriei
38	Sociologia corpului
39	Sociologia cotidianului
40	Sociologia culturii
41	Sociologia cunoașterii
42	Sociologia devianței
43	Sociologia dezvoltării sociale
44	Sociologia educației
45	Sociologia emoțiilor
46	Sociologia familiei
47	Sociologia genului
48	Sociologia globalizării
49	Sociologia identității

Nr.crt.	Disciplina
50	Sociologia instituțiilor totale
51	Sociologia mediului
52	Sociologia migrației
53	Sociologia mișcărilor sociale
54	Sociologia muncii
55	Sociologia ocupațiilor
56	Sociologia opiniei publice
57	Sociologia organizațiilor
58	Sociologia profesiilor și a carierei
59	Sociologia relațiilor internaționale
60	Sociologia religiei
61	Sociologia schimbării
62	Sociologia spațiului virtual/ Sociologie digitală
63	Sociologia sportului
64	Sociologia timpului
65	Sociologia valorilor sociale
66	Sociologia vârstelor și a îmbătrânirii
67	Sociologia victimei
68	Sociologie comparată
69	Sociologie economic
70	Sociologie electoral
71	Sociologie juridică/Sociologia dreptului
72	Sociologie medicală/ a sănătății
73	Sociologie politică
74	Sociologie public
75	Sociologie rurală
76	Sociologie urbană
77	Sociologie vizuală
78	Sociopsihologia grupurilor
79	Stratificare și mobilitate socială
80	Voluntariat și responsabilitate socială

1.3.2.4 Discipline complementare– Sociologie

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1	Administrație public
2	Argumentare și construcția teoriilor în științele sociale
3	Consiliere și orientare în carieră
4	Drepturile omului
5	Economie
6	Etică
7	Etnologie
8	Filosofie

9	Gândire critică
10	Informatică și sisteme de baze de date
11	Legislația muncii
12	Justiție juvenila
13	Logică
14	Marketing
15	Politici publice
16	Politologie
17	Psihologie
18	Relații publice
19	Scriere academic
20	Tehnici creative și dezvoltarea creativității

1.3.2.5 Discipline de specialitate – Antropologie

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1	Antropologia artei
2	Antropologia dezvoltării
3	Antropologia mediului
4	Antropologia piețelor financiare, a banilor și a valorii
5	Antropologia proprietății, a riscului și a schimbului
6	Antropologia religiilor
7	Antropologia rudeniei
8	Antropologia științei și a tehnologiei
9	Antropologie biologic
10	Antropologie clasică
11	Antropologie contemporană
12	Antropologie cultural
13	Antropologie economic
14	Antropologie juridică
15	Antropologie lingvistică
16	Antropologie medical
17	Antropologie politică
18	Antropologie simbolică
19	Antropologie urbană
20	Antropologie vizuală
21	Cultură material
22	Dezvoltare comunitară și regional
23	Etnografie
24	Etnologie
25	Fotografie, documentarul și filmul anthropologic

26	Identitate, multiculturalism și relații interetnice
27	Istorie socială
28	Metode de cercetare în antropologie
29	Proiecte de cercetare
30	Relații interetnice
31	Socio-antropologia muncii
32	Socio-antropologia sportului
33	Sociologia comunităților
34	Sociologia devianței
35	Sociologia genului
36	Sociologia globalizării
37	Sociologia migrației
38	Sociologia științei
39	Sociologie rurală
40	Sociologie urbană
41	Sociopsihologia grupurilor
42	Stratificare și mobilitate socială
43	Textul și cercetarea etnografică

1.3.2.6 Discipline complementare– Antropologie

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1	Administrație publică
2	Argumentare și construcția teoriilor în științele sociale
3	Consiliere și orientare în carieră
4	Drepturile omului
5	Economie
6	etică
7	Etnologie
8	Filosofie
9	Gândire critică
10	Informatică și sisteme de baze de date
11	Legislația muncii
12	Justiție juvenila
13	Logică
14	Marketing
15	Politici publice
16	Politologie
17	Psihologie
18	Relații publice
19	Sciere academic

20 Tehnici creative și dezvoltarea creativității

1.3.2.7 Discipline de specialitate – Resurse Umane

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1	Analiza posturilor și proiectarea fișelor de post
2	Antreprenoriat
3	Comportament organizational/ Cultură organizațională
4	Comportamentul consumatorului
5	Comunicare în organizații
6	Conflict, negociere și tehnici decizionale
7	Consiliere și orientare în carieră
8	Demografie
9	Deontologie profesională
10	Dezvoltare organizațională
11	Echilibrul muncă - viață de familie
12	Economie socială
13	Ergonomie și promovarea sănătății
14	Evaluarea în managementul resurselor umane/ Măsurare și scalare în resurse umane
15	Formarea profesională a resurselor umane
16	Gen și piața muncii/ Egalitate la angajare și la locul de muncă
17	Integrarea pe piața muncii a șomerilor și a grupurilor vulnerabile
18	Leadership
19	Legislația muncii
20	Managementul firmei
21	Managementul organizațiilor non-profit și neguvernamentale
22	Managementul proiectelor
23	Managementul resurselor umane
24	Marketing
25	Medicina muncii
26	Metode de cercetare în managementul resurselor umane
27	Metode de testare și evaluare psihologică a personalului
28	Microeconomie/ Economia firmei
29	Migrație, șomaj și forță de muncă / Piața muncii/ Politica ocupării forței de muncă
30	Planificarea resurselor umane
31	Politici și reglementari privind formarea și dezvoltarea profesională
32	Protecția muncii
33	Psihologia muncii
34	Recrutarea și selecția de personal
35	Resurse umane în contextul globalizării/ Politici europene în domeniul resurselor umane
36	Rețele sociale

Nr.crt.	Disciplina
37	Satisfacția muncii și fluxuri de personal
38	Schimbarea organizațională
39	Sociologia muncii/ Sociologia ocupațiilor/ Sociologia profesiilor și a carierei
40	Teorii organizaționale / Sociologia organizațiilor
41	Sociopsihologia grupurilor/ Tehnici de activare a grupurilor
42	Stratificare și mobilitate socială
43	Voluntariat și responsabilitate socială

1.3.2.8 Discipline complementare– Resurse Umane

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1	Argumentare și construcția teoriilor în științele sociale
2	Drepturile omului
3	Elemente de drept
4	Etică
5	Filosofie
6	Gândire critică
7	Informatică și sisteme de baze de date
9	Istorie socială
10	Logică
11	Politici publice
12	Politici sociale
13	Administrație publică
15	Psihologie
16	Relații publice
17	Scriere academică
18	Tehnici creative și dezvoltarea creativității

1.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an de studiu, număr ore curs / seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate), precum și obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de

ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, număr de credite alocate.

1.3.4 Practica

Stagiile de activități practice se desfășurată pe tot parcursul formării, minimum 3 săptămâni, respectiv 90 ore. Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore.

Practica profesională/de specialitate se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.3.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.3.5.1 Evaluarea studenților

Facultatea /universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și

cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/fișele disciplinei.

Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.3.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență. Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrele V- VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice

domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft anti plagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar, lector sau asistent universitar cu doctorat..

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.3.5.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisa clasică/grilă;
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.3.6 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.3.6.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii. Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.3.6.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Sociologie**, este maximum **30/1⁸**.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)⁹**
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți.**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.3.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau

⁸ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Sociologie

⁹ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

- a) Temele de cercetare vizează activitatea științifică a domeniului de licență în care instituția desfășoară activități de învățământ.
- b) Instituția/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică.
- c) Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

1.3.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

1.3.9 Alte aspecte

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de laboratoare proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și

fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universității.

1.4 Domeniul de licență: RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 40) *Relații Internaționale și Studii Europene* sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în Tabelul 2:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Relații Internaționale și Studii Europene

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
40	Relații Internaționale și Studii Europene	10Relații Internaționale și Studii Europene	180
		20 Diplomatie în afaceri	180

Sursa: Hotărârea Guvernului nr. 326/2019 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020

Hotărârea nr. 640/2019 pentru modificarea anexelor nr. 1-6 la Hotărârea Guvernului nr. 326/2019

1.4.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Criteriile privind încadrarea personalul didactic:

- ❑ Posturile didactice vor fi ocupate prin concurs în conformitate cu legislația în vigoare;
- ❑ Cadrele didactice vor ocupa maxim 3 norme didactice. Comisia va verifica direct cadrele didactice care acoperă mai mult de 3 norme și mai mult de 4 discipline diferite;
- ❑ Cadrele didactice care predau discipline fundamentale și de pregătire în domeniu și în specialitate trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat (Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene) sau în domenii înrudite (filosofie, istorie);
- ❑ Cadrele didactice care predau discipline complementare trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat;
- ❑ Instituția de învățământ superior asigură acoperirea, pe cel puțin un ciclu de licență, a activităților prevăzute la disciplinele din planul de învățământ al programului evaluat, cu cadre didactice titulare care îndeplinesc cerințele menționate mai sus.

În vederea *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.

Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

1.4.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Relații Internaționale și Studii Europene** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ¹⁰

¹⁰ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practică desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul) Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Durata practicii de specialitate	90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150 (cu o variație de +20%)
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	20/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,
- discipline opționale,
- discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-30 %
Discipline în domeniu	DD	55-65 %
Discipline de specialitate	DS	
Discipline complementare	DC	5-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20- 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

- ☐ Întreaga activitate se bazează pe planul de învățământ.
- ☐ La toate programele de studii figurează o disciplină de informatică aplicată.
- ☐ La toate programele de studii figurează cel puțin o limbă străină oficială în UE predată în cel puțin 4 semestre.
- ☐ Se recomandă ca în sistem opțional să se studieze și o a doua limbă străină tot 4 semestre.
- ☐ La toate programele de studii figurează o disciplină de inițiere în metodologia cercetării științifice.
- ☐ Disciplinele de studiu din planul de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și trebuie să contribuie la dezvoltarea unor competențe specifice calificării, să asigure compatibilitatea cu Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior și Clasificarea Ocupațiilor din România (COR).

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (obligatorii și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderelor pe categorie de disciplină.

1.4.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în Studiul Relațiilor Internaționale și Studii de securitate	Obligatorie
2.	Istoria relațiilor internaționale	Obligatorie
3.	Istoria integrării europene	Obligatorie
4.	Economie europeană	Obligatorie
5.	Drept internațional	Obligatorie
6.	Probleme fundamentale ale lumii contemporane	Obligatorie
7.	Metodologii de cercetare în științele sociale	Obligatorie
8.	Gândire critică	Obligatorie

1.4.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Metodologii în studiul Științelor Sociale	Pachete 2-3 discipline
2.	Guvernanța internațională și regională	Obligatorie
3.	Construcție europeană	Obligatorie
4.	Drept internațional și comunitar	Obligatorie
5.	Economie internațională	Obligatorie
6.	Teorii ale relațiilor internaționale	Obligatorie
7.	Politici publice naționale și internaționale	

1.4.2.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Specializarea/Programul de Studii: Relații Internaționale și studii Europene

Nr. crt.	Disciplina
1.	Sociologia relațiilor internaționale
2.	Introducere în Științe Politice

3.	Ideologii politice în epoca contemporană
4.	Introducere în guvernanta Uniunii Europene
5	Instituții și organizații internaționale
6	Politică externă și diplomatie
7	Introducere în geopolitica
8	Introducere în politicile comune ale Uniunii Europene
9	Introducere în studiul paradigmelor construcției Europene: Uniunea Europeană între discursul Europei statelor cetățenilor și birocraților
10	Introducere în Studii Europene
11	Negociere și mediere în Relațiile Internaționale
12	Filosofia unificării europene /Antropologie europeana
13	Studii de arie specifice: (ex. Regionalism (ex. America Latina), Politici Regionale, Cooperare transfrontaliera, etc)
14	Securitate europeană și problematica minorităților naționale și etnice
15	Procesul decizional în Uniunea Europeană
16	Analiza conflictelor internaționale
17	Globalism și globalizare

Specializarea/Programul de Studii: Diplomatie în afaceri

Nr. crt.	Disciplina
1.	Introducerea în studiul comunicării și negocierii în afaceri
2.	Protocol și etică în diplomatie
3.	Diplomatie economică și afaceri internaționale
4.	Diplomatie publică și culturală
5	Politici monetare în UE
6	Mediul internațional de afaceri și investiții pe piețe emergente
7	Management public
8	Strategii de afaceri internaționale
9	Politici fiscale
10	Politică externă și diplomatie
11	Etică în afaceri și relații internaționale
12	Marketing internațional al afacerilor
13	Politici de dezvoltare regională
14	Globalizare și dezvoltare economică
15	Lobby și grupuri de interese
16	Management intercultural
17	Comunicare instituțională în UE

1.4.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Informatică aplicată
2.	Minim o limba străină de circulație în UE

3.	Doctrină Economice
4.	Stat, Societate și Religie
5.	Sisteme economice contemporane
6.	Comunicare pentru cariere internaționale
7.	Sociologia relațiilor internaționale
8.	Bazele contabilității
9.	Introducere în geopolitică
10.	Organizații internaționale
11.	Europenizarea României

1.4.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Programele analitice/Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit:

- elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an studiu, număr ore curs/ seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate);
- obiectivele urmărite, tipuri și modalități de activitate didactică, conținuturi, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, număr de credite alocate.

1.4.4 Practica

În planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an, începând, de regulă, cu anul II de studii, precum și un stagiu pentru elaborarea lucrării de licență, în ultimul an de studii.

Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore discipline de specialitate.

Practica profesională/de specialitate se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Planurile de învățământ vor include practică Pentru elaborarea lucrării de licență (min. 5% din totalul orelor pe an).

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.4.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.4.5.1 Evaluarea studenților

Facultatea/universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei

probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studentilor este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/fișele disciplinei.

Numarul examenelor trebuie sa fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.4.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență. Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar, lector sau asistent universitar cu doctorat..

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.4.5.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se

asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- c) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisă clasică/grilă;
- d) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.4.6 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi scolarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (nr. cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.4.6.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.4.6.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot si școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat,

înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Relații internaționale și studii europene**, este maximum 25/1¹¹.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)**¹²
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți.**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Tematica cercetării vizează prioritar domeniul (profilul) în care instituția desfășoară activități de învățământ.

Programul de studii (facultatea) a dezvoltat o pagină pe pagina web a instituției de învățământ superior.

Temele cuprinse în planul de cercetare al departamentului se înscriu în aria științifică a domeniului de licență, a programului de studii supus evaluării.

Personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul fundamental căruia aparțin disciplinele cuprinse în normele didactice pe care le acoperă.

1.4.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic/cercetător are anual cel puțin două publicații sau o publicație didactică ori științifică.

¹¹ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniu

¹² Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

1.4.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înregistrări care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

1.5 Domeniul de licență: ȘTIINȚE POLITICE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 30 *Științe Politice* sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în Tabelul 2:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Științe Politice

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
30	Științe Politice	10.Științe Politice	180

Sursa: Hotărârea Guvernului nr. 326/2019 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020

Hotărârea nr. 640/2019 pentru modificarea anexelor nr. 1-6 la Hotărârea Guvernului nr. 326/2019

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.5.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Criteriile privind încadrarea personalului didactic:

- ❑ Posturile didactice vor fi ocupate prin concurs în conformitate cu legislația în vigoare;
- ❑ Cadrele didactice vor ocupa maxim 3 norme didactice. Comisia va verifica direct cadrele didactice care acoperă mai mult de 3 norme și mai mult de 4 discipline diferite;
- ❑ Cadrele didactice care predau discipline fundamentale și de pregătire în domeniu și în specialitate trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat (Științe politice, Relații Internaționale și Studii Europene) sau în domenii înrudite (filosofie, istorie);
- ❑ Cadrele didactice care predau discipline complementare trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat;
- ❑ Instituția de învățământ superior asigură acoperirea, pe cel puțin un ciclu de licență, a activităților prevăzute la disciplinele din planul de învățământ al programului evaluat, cu cadre didactice titulare care îndeplinesc cerințele menționate mai sus.

În vederea *autorizației de funcționare provizorie*, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare

program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.

Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

1.5.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Științe Politice** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore

4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ¹³
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Durata practicii de specialitate	90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150 (cu o variație de +20%)
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	20/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,

¹³ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practică desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul) Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

- b. discipline opționale,
- c. discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-30 %
Discipline în domeniu	DD	55-65 %
Discipline de specialitate	DS	
Discipline complementare	DC	5-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20- 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

- ❑ Întreaga activitate se bazează pe planul de învățământ.
- ❑ La toate programele de studii figurează o disciplină de informatică aplicată.
- ❑ La toate programele de studii figurează cel puțin o limbă străină oficială în UE predată în cel puțin 4 semestre.
- ❑ Se recomandă ca în sistem opțional să se studieze și o a doua limbă străină tot 4 semestre.
- ❑ La toate programele de studii figurează o disciplină de inițiere în metodologia cercetării științifice.
- ❑ Disciplinele de studiu din planul de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și trebuie să contribuie la dezvoltarea unor competențe specifice calificării, să asigure compatibilitatea cu Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior și Clasificarea Ocupațiilor din România (COR).

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (obligatorii și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit

se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

1.5.3 Discipline Programul de studii: Științe Politice

1.5.3.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în Științe politice	Obligatorie
2.	Economie politică	Obligatorie
3	Studii de guvernare și guvernare	Obligatorie
4	Drept constituțional și administrativ	Obligatorie
5	Filosofie politică	
6	Politici publice	Obligatorie
7	Metodologia cercetării în științele sociale	Obligatorie
8	Gândire critică	Obligatorie

1.5.3.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei Pachete 2-3 discipline
1.	Metodologii în studiul Științelor Sociale	Opțională
2	Guvernanța internațională și regională	Opțională
3	Construcție europeană	Opțională
4	Drept internațional și comunitar	Opțională
5	Economie internațională	Opțională
6	Teorii ale relațiilor internaționale	Obligatorie

Nr. Crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
<u>Opționale recomandate (în funcție de context și specific)</u>		Opționale Pachete 2-3 discipline
1	Stat de drept și constituționalism	
2	Sistemul european al drepturilor omului	
3	Gen și politică / Teorii politice feministe	
4	Antropologie politică	

5	Globalism și globalizare	
6	Politici regionale	
7	Politici comparate aplicate	
8	Analiza violenței politice	
9	Societate civilă și democratizare	

1.5.3.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiza politicilor publice
2.	Analiză electorală
3.	Comunicare politică
4.	Democrație și democratizare (teorii ale democrației)
5.	Instituții politice
6.	Instituții și politici europene
7.	Introducere în politicile comune ale Uniunii Europene
8.	Istoria ideilor politice
9	Partide politice / Partide și sisteme electorale
10	Politică românească
11	Politici comparate (teorii și metode)
12	Psihologie politică
13	Sociologie politică
14	Studii de Securitate
15	Teoria alegerii raționale

1.5.3.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Informatică aplicată
2.	Minim o limba străină de circulație în UE
3.	Economie Mondială
4.	Stat, Societate și Religie

1.5.4 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care

trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Programele analitice/Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit:

- a) elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an studiu, număr ore curs/seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate);
- b) obiectivele urmărite, tipuri și modalități de activitate didactică, conținuturi, sistemul de evaluare a studenților.

1.5.5 Practica

În planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an, începând, de regulă, cu anul II de studii, precum și un stagiu pentru elaborarea lucrării de licență, în ultimul an de studii.

Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore discipline de specialitate.

Practica profesională se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Planurile de învățământ vor include practică Pentru elaborarea lucrării de licență (min. 5% din totalul orelor pe an).

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.5.6 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se

produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.5.6.1 Evaluarea studenților

Facultatea /universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/ fișe ale disciplinei.

Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.5.6.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență. Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar, lector sau asistent universitar cu doctorat.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.5.6.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisă clasică/grilă;
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru

promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.5.7 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.5.7.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.5.7.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul Științe politice, este maximum 25/1¹⁴.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

¹⁴ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Științe politice

- seria de curs, **maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)¹⁵**
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți.**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.5.8 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Tematica cercetării vizează prioritar domeniul (profilul) în care instituția desfășoară activități de învățământ.

Programul de studii (facultatea) a dezvoltat o pagină pe pagina web a instituției de învățământ superior.

Temele cuprinse în planul de cercetare al departamentului se înscriu în aria științifică a domeniului de licență, a programului de studii supus evaluării.

Personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul fundamental căruia aparțin disciplinele cuprinse în normele didactice pe care le acoperă.

Fiecare cadru didactic/cercetător are anual cel puțin două publicații sau o realizare didactică ori științifică.

1.5.9 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se

¹⁵ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înregistrări care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

1.6 Domeniul de licență: STUDII DE SECURITATE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 40) **Studii de securitate** sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în Tabelul 2:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Studii de securitate

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
40	Studii de securitate	20.Studii de securitate	180

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studii se individualizează față celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.6.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu Metodologia-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din învățământul superior și cu Metodologia proprie de concurs pentru ocuparea posturilor vacante, elaborată de instituția de învățământ superior și aprobată de către senatul universitar.

Criteriile privind încadrarea personalul didactic:

- ❑ Posturile didactice vor fi ocupate prin concurs în conformitate cu legislația în vigoare;
- ❑ Un cadru didactic nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar. Comisia va verifica direct cadrele didactice care acoperă mai mult de 3 norme și mai mult de 4 discipline diferite;
- ❑ Cadrele didactice care predau discipline fundamentale și de pregătire în domeniu și în specialitate trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat (Științe politice, Relații Internaționale și Studii Europene) sau în domenii înrudite (filosofie, istorie);
- ❑ Cadrele didactice care predau discipline complementare trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat;
- ❑ Instituția de învățământ superior asigură acoperirea, pe cel puțin un ciclu de licență, a activităților prevăzute la disciplinele din planul de învățământ al programului evaluat, cu cadre didactice titulare care îndeplinesc cerințele menționate mai sus.

În vederea **autorizației de funcționare provizorie**, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat), iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;
- ii. au doctorat/abilitare în domeniul disciplinelor predate;
- iii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iv. au tema tezei de doctorat/tema tezei de abilitare în domeniul disciplinelor predate.

Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.

Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.

Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

1.6.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Studii de securitate** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore ¹⁶
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Durata practicii de specialitate	90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150 (cu o variație de +20%)
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre capacitatea de școlarizare de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	20/1
20. Raportul maxim dintre capacitatea de școlarizare (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice, la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență și master din ramura de științe evaluate	25/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline

¹⁶ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practica desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul) Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

- din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
 - d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
 - e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- e) discipline fundamentale,
- a) discipline în domeniu,
- b) discipline de specialitate,
- c) discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- a. discipline obligatorii,
- b. discipline opționale,
- c. discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-30 %
Discipline în domeniu	DD	55-65 %
Discipline de specialitate	DS	
Discipline complementare	DC	5-15%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20- 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

- ☐ Întreaga activitate se bazează pe planul de învățământ.
- ☐ La toate programele de studii figurează o disciplină de informatică aplicată.
- ☐ La toate programele de studii figurează cel puțin o limbă străină oficială în UE predată în cel puțin 4 semestre.
- ☐ Se recomandă ca în sistem opțional să se studieze și o a doua limbă străină tot 4 semestre.
- ☐ La toate programele de studii figurează o disciplină de inițiere în metodologia cercetării științifice.
- ☐ Disciplinele de studiu din planul de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și trebuie să contribuie la dezvoltarea unor competențe specifice calificării, să asigure compatibilitatea cu Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul

Superior și Clasificarea Ocupațiilor din România (COR).

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Discipline facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (obligatorii și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

1.6.3 Discipline Programul de studii: Studii de Securitate

1.6.3.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ este în funcție de succesiunea logică a disciplinelor în pregătirea studenților în Studii de Securitate.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Probleme fundamentale ale lumii contemporane	Obligatorie
2.	Introducere în studii internaționale și studii de securitate	Obligatorie
3	Politica externă și de securitate a României	Opțională
4	Studii de intelligence	Obligatorie
5	Introducere în Științe politice	Obligatorie
6	Metodologia cercetării în științele sociale	Obligatorie
7	Gândire critică	Obligatorie

1.6.3.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative .

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1	Drept constituțional și administrativ	Obligatorie

2	Filosofie politică	Obligatorie
3	Metode de cercetare în științele sociale	Obligatorie
4	Guvernanța și teoriile securității	Obligatorie
5	Teoriile relațiilor internaționale și studiilor de securitate	Obligatorie
6	Politici publice comparate	Obligatorie

Nr. Crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
<u>Opționale recomandate (în funcție de context și specific)</u>		Opționale Pachete 2-3 discipline
1	Stat de drept și constituționalism	
2	Sistemul european al drepturilor omului	
3	Gen și politică / Teorii politice feministe	
4	Antropologie politică	
5	Leadership și negociere	
6	Globalism și globalizare	
7	Politici regionale	
8	Politici comparate aplicate	
9	Analiza violenței politice	
10	Geopolitică și integrare	
11	NATO și managementul securității internaționale	
12	Identitate națională și europeană	
13	Sociologia relațiilor internaționale	
14	Comunicare interculturală și integrare	
15	Regiune și regionalizare	
16	Securitate și societate	
17	Sociologia globalizării	
18	Geoeconomie și afaceri internaționale	
19	Religie și securitate internațională	
20	Războiul Rece. Cultură și politici strategice	
21	Spionaj și contraspionaj în lumea contemporană	
22	Comunicare și globalizare	
23	Politici de securitate după Războiul Rece	
24	Geopolitica și istoria Orientului Mijlociu contemporan	
25	Sisteme de securitate în Evul Mediu	
26	Sociologie politică	
27	Dezvoltarea culturii de securitate în comunitățile urbane și rurale	
28	Sisteme de securitate în antichitate	
29	Introducere în știința comunicării și a relațiilor publice	
30	Instituții și proces decizional în Uniunea Europeană	
31	Ordine și siguranță publică	
32	Securitate și insecuritate în epoca modernă. Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii	
33	Politici și strategii anti-corupție	
34	Relațiile internaționale în secolele XX-XXI	

35	Intelligence economic	
36	Intelligence ecologic	
37	Intelligence medical	

1.6.3.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Alianțe și organizații internaționale de securitate
2	Analiza conflictelor internaționale
3	Analiza conflictelor internaționale
4	Analiza riscurilor neconvenționale în societatea contemporană
5	Artă și strategie militară
6	Geopolitică, geostrategie și geoeconomie
7	Informații clasificate
8	Instituții și organizații de securitate, ordine și siguranță publică
9	Intelligence-ul din surse deschise
10	Introducere în analiză de intelligence
11	Introducere în economie și securitate financiar bancară
12	Introducere în studii de securitate și strategice
13	Metode și tehnici operative
14	Politica Externă și de Securitate Comună a Uniunii Europene
15	Securitate cibernetică
16	Securitate europeană și problematica minorităților naționale și etnice
17	Securitatea documentelor
18	Stat-națiune, globalizare și securitate

1.6.3.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Informatică aplicată
2.	Minim o limba străină de circulație în UE
3.	Economie Mondială
4.	Stat, Societate și Religie

1.6.4 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-

documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Programele analitice/Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit:

a) elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an studiu, număr ore curs/seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate);
obiectivele urmărite, tipuri și modalități de activitate didactică, conținuturi, sistemul de evaluare a studenților.

1.6.5 Practica

În planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an, începând, de regulă, cu anul II de studii, precum și un stagiu pentru elaborarea lucrării de licență, în ultimul an de studii.

Stagiile de practică profesională reprezintă minim 10 % din total număr de ore discipline de specialitate.

Practica profesională se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Planurile de învățământ vor include practică Pentru elaborarea lucrării de licență (min. 5% din totalul orelor pe an).

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.6.6 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-

o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

La acreditarea programului de studii, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că:

- minimum 51% din totalul absolvenților fiecărei serii au promovat examenul de licență;
- minimum 40% dintre absolvenții primelor serii sunt încadrați cu contract de muncă legal pe posturi corespunzătoare specializării obținute la absolvire.

1.6.6.1 Evaluarea studenților

Facultatea /universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

În situații de forță majoră, examinarea poate fi realizată și sub alte forme/ online în conformitate cu legislația națională sau cu metodologiile și regulamentele proprii.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/ fișe ale disciplinei.

Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.6.6.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență. Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar, lector sau asistent universitar cu doctorat.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.6.6.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisa clasică/grilă;
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.6.7 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.6.7.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.6.7.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul Științe

politice, este maximum 25/1¹⁷.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare în universitate plus 20% cadre didactice asociate, pe domeniu de studiu sau pe ramură de știință. Se vor considera programele de licență și masterat care se încadrează în domeniul de studiu sau ramura de știință.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți; (cu o variație de 20%)**¹⁸
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți.**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.6.8 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Tematica cercetării vizează prioritar domeniul (profilul) în care instituția desfășoară activități de învățământ.

Programul de studii (facultatea) a dezvoltat o pagină pe pagina web a instituției de învățământ superior.

Temele cuprinse în planul de cercetare al departamentului se înscriu în aria științifică a domeniului de licență, a programului de studii supus evaluării.

Personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul fundamental căruia aparțin disciplinele cuprinse în normele didactice pe care le acoperă.

Fiecare cadru didactic/cercetător are anual cel puțin două publicații sau o realizare didactică ori științifică.

Dovada îndeplinirii acestei condiții se face prin înscrierea afilierii instituționale pentru fiecare

¹⁷ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Științe politice

¹⁸ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

cadru didactic / cercetător participant la obținerea rezultatelor respective.

1.6.9 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înscrisuri care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

1.7 Domeniul de licență: ȘTIINȚE MILITARE, INFORMAȚII ȘI ORDINE PUBLICĂ

Conform Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, în domeniul de studii universitare de licență Științe Militare, Informații și Ordine Publică sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în tabelul nr. 2

Tabelul nr.2 - Programele de studii / specializările Domeniului de licență: Științe militare, informații și ordine publică

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Științe militare, informații și ordine publică	Psihologie – informații	180
		Securitate și apărare	180
		Comunicare publică și interculturală în domeniul securității și apărării	180
		Sisteme informaționale	180
		Studii de securitate și informații	180
		Ordine și siguranță publică	180
		Conducere interarme – forțe terestre	180
		Conducere interarme – forțe navale	180
		Conducere interarme – forțe aeriene	180
		Logistică	180
		Managementul organizației	180
		Management economico-financiar	180
		Conducere militară	180
		Managementul traficului aerian	180
		Management în aviație	180
		Managementul sistemelor de rachete și artilerie antiaeriene	180
		Managementul sistemelor de comunicații militare	180
		Managementul sistemelor de supraveghere aeriană	180
		Leadership militar	180
		Management aeronautic	180
			240
		Managementul sistemelor tehnice de artilerie	240
		Operațiuni de intelligence	240
		Managementul sistemelor tehnice de tancuri și auto	240
		Managementul sistemelor tehnice de apărare CBRN	240
		Managementul sistemelor speciale de protecție și pază	240
		Managementul sistemelor tehnice de geniu	240

Sursa: Hotărârea Guvernului nr. 326/2019 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020

Hotărârea nr. 640/2019 pentru modificarea anexelor nr. 1-6 la Hotărârea Guvernului nr. 326/2019

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studii se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.7.1 Cadre didactice

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Criteriile privind încadrarea personalul didactic:

1. Personalul care desfășoară activități didactice în cadrul programelor de studii universitare de licență organizate de instituțiile de învățământ superior militar se constituie din:
 - a) personalul didactic care îndeplinește condițiile de studii și standardele de ocupare a unei funcții didactice în învățământul superior, potrivit prevederilor legislației în vigoare;
 - b) corpul instructorilor militari/de ordine publică, constituit potrivit legislației în vigoare.
2. Corpul instructorilor militari/de ordine publică reprezintă categoria de personal militar constituită din cadre militare/polițiști în activitate care desfășoară activități didactice aferente disciplinelor cu specific militar în planurile de învățământ ale programelor de formare profesională inițială și continuă organizate și desfășurate în instituțiile de învățământ superior militar, de informații, ordine publică și securitate națională.
3. Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la acreditare/reevaluare pentru o singură normă didactică, constituită conform legii.
4. Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.
5. Personalul didactic îndeplinește cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice.
6. Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea în structura sau programul respectiv.
7. Personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar, mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea.
8. Personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, acoperă o singură normă didactică în instituția respectivă de învățământ.
9. Titularii de disciplină trebuie să facă dovada că au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică/fișa disciplinei.
10. Cadrele didactice asociate au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și celei la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.
11. Personalul didactic trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată.
12. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit

domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

În vederea **autorizației de funcționare provizorie**, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat).

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele implicate în realizarea respectivului program de licență sau de masterat):

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și masterat) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și masterat) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), maximum 3 (la cele 2 norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

1.7.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Științe militare, informații și ordine publică** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani =6 semestre 4 ani = 8 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	Min. 14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22-28 ore

4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	3 ani 1848-2352 ore ¹⁹ 4 ani 2464 – 3136 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	180 ECTS 240 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-11
8. Durata practicii de specialitate	min. 90 ore
9. Durata Pentru elaborarea lucrării de licență	min. 2 săpt.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min. 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	Min 3 săpt.
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	15/1

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

¹⁹ Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență cuprinde și volumul de practică desfășurată în afara celor 14 săptămâni (dacă este cazul). Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică în afara celor 14 săptămâni

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,
- discipline opționale,
- discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Ponderea celor patru categorii formative de discipline din planurile de învățământ trebuie să respecte datele din tabelul următor:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %	
		pentru formarea ofițerilor și funcționarilor publici cu statut special	pentru formarea altor specialiști necesari apărării, ordinii publice și securității naționale
Discipline fundamentale	DF	Min 8 %	25-30%
Discipline în domeniu	DD	Max.18 %	
Discipline de specialitate	DS	Min 60%	Min 60%
Discipline complementare	DC	Max 10%	10-15%
Total		100%	100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale	DA	20- 30 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Procentajele se determină în raport cu numărul total de ore de activitate didactică din planul de învățământ (inclusiv stagiul de practică).

La toate programele de studii figurează cel puțin o limbă străină oficială în UE predată în cel puțin 4 semestre. Se recomandă ca în sistem opțional să se studieze și o a doua limbă străină tot 4 semestre.

Disciplinele de studiu din planul de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și trebuie să contribuie la dezvoltarea unor competențe specifice calificării, să asigure compatibilitatea cu Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior și Clasificarea Ocupațiilor din România (COR).

Programele de studii din domeniul de studii universitare de licență *Științe Militare, Informații și Ordine Publică* sunt programe interdisciplinare. Prin urmare, deși programele de studii sunt cuprinse în domeniul *Științe Militare, Informații și Ordine Publică*, aceste programe au propriile discipline fundamentale și de domeniu.

Pregătirea militară se desfășoară atât în cadrul programului universitar cât și în module constituite în afara acestuia, însumează un număr de ore corespunzător duratei de cel puțin un semestru și se derulează pe baza disciplinelor prevăzute în tabelul nr. 6 (**Nomenclatorul de referință al disciplinelor de pregătire militară**).

Nomenclatorul de referință al acestor discipline, particularizat pentru prezentul domeniu de licență, este indicat în tabelele de mai jos. Planurile de învățământ se vor constitui din discipline

alese din aceste tabele, într-un număr care să asigure ponderea pe categorii formative. Denumirile disciplinelor din planul de învățământ pot fi identice sau similare cu cele din **aceste tabele**.

Fiecare student are obligația de a alege un număr bine precizat, din totalul celor existente în planul de învățământ, astfel încât, în fiecare semestru, disciplinele obligatorii impuse și cele opționale alese să totalizeze 30 de credite. Aceste precizări vor fi stipulate în Ghidul studentului și respectiv în Contractul de studii. Disciplinele din pachetele opționale trebuie să facă parte din aceeași categorie formativă.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domenii fundamentale ale cunoașterii cât și în domenii de specialitate conexe. Volumul de ore, precum și numărul de credite corespunzătoare sunt în afara (suplimentare) celor de la disciplinele obligatorii (impuse și opționale). Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în anul I de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Rămâne la latitudinea universităților să își aleagă din tabelele de mai jos disciplinele care corespund competențelor vizate de programul de studii, cu respectarea ponderilor pe categorie de disciplină.

Tabelul nr.6 Nomenclatorul de referință al disciplinelor de pregătire militară

Nr.crt.	Discipline
1.	Aeronave școală și antrenament
2.	Armament de bord și mijloace de salvare
3.	Autovehicule. Legislație rutieră
4.	Arme (Ge., CBRN, Com. Infm, Topo etc.)
5.	Artă Militară
6.	Balistică și teoria tragerii
7.	Bazele sistemelor de armament
8.	Bazele tactice ale armeei
9.	Bazele tehnice ale armeei
10.	Cercetare, supraviețuire, informații
11.	Comunicare publică în domeniul securității și apărării
12.	Comunicare și relații publice
13.	Comunicare și relații publice și tehnici de negociere
14.	Conducere auto
15.	Conducerea autovehiculelor militare
16.	Conducerea operațiilor militare
17.	Cunoașterea tehnicii militare
18.	Doctrină militară
19.	Drept internațional umanitar
20.	Drept dreptul mării
21.	Educație fizică militară
22.	Educație militară
23.	Etică și morală
24.	Explozivi și muniții

<i>Nr.crt.</i>	<i>Discipline</i>
25.	Geografie maritimă militară
26.	Geografie militară / Geopolitică
27.	Informații militare
28.	Instalații de radiolocație
29.	Instrucția tragerii cu armamentul de infanterie
30.	Instrucția acțiunii asociate
31.	Instrucția antiteroristă
32.	Instrucția de bază
33.	Instrucția montană/schi
34.	Instrucția pe linia armelor
35.	Instrucția tactică a echipei
36.	Instrucția tactică generală
37.	Instrucția tragerii cu armamentul de infanterie
38.	Instrucție de front
39.	Instrucție sanitară
40.	Istoria Armatei Române și istoria armei
41.	Istoria artei militare
42.	Istoria armatei și marinei române
43.	Istoria logisticii militare
44.	Legi, regulamente militare generale
45.	Legislație militară
46.	Limba engleză – terminologie militară
47.	Limba engleză (terminologie de specialitate)
48.	Limbi moderne - Engleză
49.	Logistică militară
50.	Managementul acțiunii militare
51.	Metodica educației fizice militare
52.	Metodica instrucției
53.	Metodica instrucției de front
54.	Metodica instrucției tactice
55.	Metodica instrucției tragerii cu armamentul de infanterie
56.	Metodica instruirii militare
57.	Mobilizare și apărare CBRN/ Elemente de generare și regenerare a structurilor militare
58.	Noțiuni de leadership
59.	Organizare și structuri NATO și UE
60.	Pedagogie
61.	Politologie și doctrine militare / Relații internaționale politice și militare contemporane
62.	Pregătire inițială în armă
63.	Pregătire militară pentru luptă
64.	Pregătire psihică pentru luptă
65.	Psihologie. Psihologie militară
66.	Război electronic / Sisteme de armament / Război centrat pe rețea
67.	Reglementări aeronautice și siguranța zborului
68.	Relații internaționale politice și militare
69.	Securitate militară

Nr.crt.	Discipline
70.	Sisteme de armament
71.	Sisteme de armament naval
72.	Sisteme de navigație și dirijare
73.	Sisteme de rachete și artilerie antiaeriană
74.	Sisteme de război electronic
75.	Sociologie. Sociologie militară
76.	Tactica
77.	Tactica generală a armelor
78.	Tactica armei
79.	Tactica unităților și a marilor unități
80.	Teoria comunicării și tehnici de comunicare
81.	Teoria tragerilor cu sisteme de artilerie antiaeriană
82.	Topografie militară

1.7.3 Discipline: Programul de Studiu – Securitate și Apărare

1.7.3.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea disciplinelor fundamentale în planul de învățământ sunt orientative

Nr.crt.	Disciplina
1.	Fundamente ale științei militare și studii strategice I
2.	Fundamente ale științei militare și studii strategice II
3	Relații internaționale I
4	Relații internaționale II
5	Diplomația apărării I
6	Diplomația apărării II
7	Artă militară I
8	Artă militară II
9	Managementul crizelor I
10	Managementul crizelor II
11	Probleme fundamentale ale lumii contemporane
12	Gândire critică

1.7.3.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională) de domeniu în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Științe politice
2.	Politici și strategii NATO
3.	Geopolitică și geostrategie I
4.	Geopolitică și geostrategie II
5.	Politici și strategii comunitare
6.	Politici și instituții de securitate I

7.	Politici și instituții de securitate II
8.	Doctrină politico-militară I
9.	Doctrină politico-militară II
10.	Operații de contrainsurgență
11.	Istorie militară

1.7.3.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Administrație publică în domeniul securității și apărării
2.	Apărare împotriva terorismului
3.	Centre și raporturi de putere în relațiile internaționale
4.	Drept internațional public
5.	Drept internațional umanitar
6.	Informatică și securitate informatică
7.	Informații militare
8.	Infrastructură teritorială
9.	Irenologie
10.	Istoria relațiilor internaționale și a diplomației
11.	Leadership
12.	Management al proiectelor și programelor
13.	Management organizațional
14.	Medierea conflictelor
15.	Operații întrunite
16.	Operații multinaționale
17.	Planificarea apărării
18.	Polemologie
19.	Politica externă și de securitate comună a UE
20.	Politici strategii și doctrine nucleare
21.	Prevenirea conflictelor
22.	Rolul UE în asigurarea securității globale
23.	Securitate națională și euroatlantică I
24.	Securitate națională și euroatlantică II
25.	Sisteme de comunicații și informatice
26.	Sisteme informaționale
27.	Sisteme politice în lumea contemporană
28.	Sociologia globalizării
29.	Strategie militară
30.	Studii de apărare
31.	Teoria deciziei
32.	Teoria generală a dreptului

1.7.3.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Metodica cercetării științifice
2.	Limbi moderne – Engleză
3.	Limbi moderne – Franceză
4.	Limbi moderne – Rusă
5.	Comunicare publică
6.	Comunicare interculturală
7.	Teoria comunicării și tehnici de comunicare

1.7.3.1 Alte activități de învățământ

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Cercetare documentare
3.	Sesiune de comunicări științifice
4.	Elaborare lucrare de licență
5.	Stagiu de practică

1.7.4 Discipline: Programul de Studiu – Comunicare publică și interculturală în domeniul securității și apărării

1.7.4.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Securitate națională și euroatlantică
2.	Doctrină politico-militară
3.	Sociologie
4.	Fundamente ale științei militare și studii strategice
5.	Polemologie
6.	Managementul informațiilor
7.	Managementul crizelor
8.	Politici și strategii comunitare
9.	Managementul proiectelor și programelor

1.7.4.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității,

în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Filosofie
2.	Politici lingvistice și multiculturalism
3	Semiotică
4	Metodologia cercetării științifice
5	etică și deontologie profesională
6	Comunicare socială și cultură de masă
7	Metode de analiză și interpretare a datelor în comunicarea publică
8	Cultură și civilizație

1.7.4.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Comunicare interculturală
2.	Comunicare și cultură organizațională
3	Comunicare și influențare socială
4	Introducere în comunicarea mediatică
5	Introducere în comunicarea publică
6	Introducere în relațiile publice
7	Introducere în științele și teoriile comunicării
8	Limbi moderne – Engleză
9	Limbi moderne – Franceză/Germană
10	Limbi moderne – Rusă/Arabă/Greacă
11	Realizarea produselor de comunicare publică
12	Relații publice instituționale
13	Tehnici de comunicare mediatică
14	Tehnici de realizare a imaginii publice
15	Tehnici de relații publice
16	Tehnici de secretariat, corespondență și protocol
17	Tehnici discursive, argumentative, negociative

1.7.4.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Politici și strategii NATO
2.	Geopolitică și geostrategie

3.	Relații internaționale
4.	Medierea conflictelor
5.	Drept

1.7.4.5 Alte activități de învățământ

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Cercetare documentare
3.	Sesiune de comunicări științifice
4.	Elaborare lucrare de licență
5.	Stagiu de practică

1.7.5 Discipline: Programul de Studiu – Sisteme informaționale

1.7.5.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Fundamente teoretice ale sistemelor informaționale
2.	Teoria comunicării și tehnici de comunicare
3.	Metodica cercetării științifice
4.	Managementul resurselor informaționale
5.	Managementul sistemelor informaționale
6.	Securitate cibernetică

1.7.5.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Cultura de securitate în informații și sisteme informaționale
2.	Teoria războiului informațional
3.	Sisteme de comunicații și informatice
4.	Securitatea rețelelor de date și a telecomunicațiilor

1.7.5.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiza și proiectarea sistemelor informaționale
2.	Apărare cibernetică
3.	Baze de date
4.	Cercetări operaționale
5.	Data-mining
6.	Informatică aplicată
7.	Informatică și securitate informatică
8.	Instruire asistată de calculator
9.	Managementul informațiilor
10.	Modelarea și simularea sistemelor și proceselor
11.	Protecția informațiilor clasificate
12.	Război electronic
13.	Rețele de calculatoare
14.	Securitatea bazelor de date
15.	Sisteme informatice pentru asistarea deciziei
16.	Tehnologia informației
17.	Teoria deciziei
18.	Sociologia securității
19.	Matematică aplicată în tehnologia informației
20.	Teoria generală a informațiilor
21.	Management organizațional
22.	Bazele informaticii
23.	Istoria telecomunicațiilor militare
24.	Sisteme informaționale
25.	Arhitecturi informaționale organizaționale
26.	Tehnici de comunicare mediatică
27.	Dreptul informațiilor
28.	Teoria grafurilor
29.	Managementul riscului
30.	Dreptul internațional aplicabil conflictelor cibernetice
31.	Securitatea sistemelor de operare
32.	Apărarea împotriva terorismului
33.	Protecția infrastructurilor informaționale critice
34.	Managementul proiectelor și programelor
35.	Securitatea informațiilor
36.	Teoria jocurilor
37.	Auditarea sistemelor informaționale
38.	Sociocibernetică
39.	Informații pentru apărare
40.	Securitate militară

1.7.5.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Operații întrunite
3.	Managementul achizițiilor
4.	Politici și instituții de securitate
5.	Managementul crizelor
6.	Arhitecturi informaționale organizaționale
7.	Limbi moderne - engleză
8.	Limbi moderne - franceză
9.	Limbi moderne - germană
10.	Relații internaționale
11.	Securitate națională și euroatlantică
12.	Comunicare interpersonală
13.	Managementul cunoștințelor
14.	Drept internațional umanitar
15.	Sociologie
16.	Managementul resurselor umane
17.	Operații multinaționale
18.	Etică și deontologie profesională
19.	Management logistic
20.	Management economico-financiar
21.	Bazele contabilității
22.	Diplomația apărării
23.	Fundamente ale științei militare. Studii strategice
24.	Teoria relațiilor internaționale
25.	Introducere în științele politice
26.	Irenologie
27.	Artă militară
28.	Sisteme politice în lumea contemporană
29.	Comunicare interculturală
30.	Geopolitică și geostrategie
31.	Politici și strategii comunitare
32.	Doctrină politico-militare
33.	Medierea conflictelor

1.7.5.5 Alte activități de învățământ

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Cercetare documentare
3.	Sesiune de comunicări științifice
4.	Elaborare lucrare de licență

5.	Stagiu de practică

1.7.6 Discipline: Programul de Studiu – Studii de Securitate Și Informații

1.7.6.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Bazele analizei de intelligence	Obligatorie
2.	Introducere în studii de securitate	Obligatorie
3.	Introducere în studii de intelligence	Obligatorie
4.	Relații internaționale	Obligatorie
5.	Sisteme de drepturi și libertăți fundamentale	Obligatorie

1.7.6.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Disciplina	
1.	Comunicare și influențare socială	
2.	Istoria serviciilor de informații	
3.	Gândire critică	
4.	Negociere și arbitraj în conflictele internaționale	
5.	Cadrul juridic al activității de informații	

1.7.6.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Amenințări hibride
2.	Analiza de conținut în intelligence
3.	Analiza de politică externă
4.	Analiza rețelelor sociale
5.	Analiza de date în intelligence
6.	Analiza predictivă în intelligence
7.	Criminologie
8.	Culturi și civilizații. Studii regionale
9.	Dezinformare și propagandă
10.	Diplomație digitală
11.	Diplomație în intelligence

12.	Drept constituțional
13.	Economie politică
14.	Elemente de drept procesual penal
15.	Etică în analiza de intelligence
16.	Extremism și radicalizare
17.	Geopolitica și globalizare
18.	Guvernanța securității
19.	Informatica aplicată în intelligence
20.	Limba străină I (limba engleză)
21.	Limba străină II (limba franceză, limba rusă, limba arabă, limba turcă, limba maghiară, limba chineză)
22.	Modelare și simulare în analiza de intelligence
23.	Open Source Intelligence (OSINT)
24.	Organizații de securitate națională
25.	Politici publice
26.	Public speaking
27.	Securitatea informațiilor
28.	Sociologie
29.	Tehnici de redactare academică
30.	Tehnici structurate de analiză
31.	Tehnici de optimizare a comportamentului uman
32.	Teoria generală a dreptului
33.	Alte discipline de specialitate*

Notă: * Denumirea fiecărei discipline, specifică pentru pregătirea de informații, este inclusă în planul de învățământ.

1.7.6.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Antropologie politică
2.	Etică și integritate academică
3.	Metode de cercetare în studii de securitate și intelligence
4.	Studii de nediscriminare, gen și minorități

1.7.7 Discipline: Programul de Studiu – Ordine și Siguranță Publică

1.7.7.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Teoria generală a dreptului	Obligatorie
2.	Drept civil. Teoria generală. Persoanele	Obligatorie

3.	Drept constituțional și instituții politice	Obligatorie
4.	etică și integritate	Obligatorie
5.	Logică juridică	Obligatorie
6.	Drept civil. Drepturi reale. Teoria obligațiilor	Obligatorie
7.	Criminologie	Obligatorie
8.	Tehnică criminalistică	Obligatorie
9.	Drept civil. Contracte/Succesiuni	Obligatorie
10.	Drept internațional public	Opțională
11.	Dreptul muncii	Opțională
12.	Drept financiar	Opțională

1.7.7.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	/ Tipul disciplinei (obligatorie opțională)
1.	Drept administrativ	Obligatorie
2.	Drept penal – partea generală	Obligatorie
3.	Drept penal – partea specială	Obligatorie
4.	Drept procesual penal	Obligatorie
5.	Drept procesual civil	Opțională
6.	Drept umanitar	Opțională
7.	Dreptul mediului	Opțională
8.	Dreptul Uniunii Europene	Opțională
9.	Dreptul comerțului internațional	Opțională
10.	Dreptul transporturilor	Opțională
11.	Dreptul internațional privat	Opțională
12.	Dreptul comercial	Opțională
13.	Dreptul familiei	Opțională

1.7.7.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Administrație penitenciară
2.	Admisia străinilor în România
3.	Analiza de risc
4.	Asistența și integrarea străinilor
5.	Bazele activității informative
6.	Cercetarea și documentarea misiunilor
7.	Combaterea șederii ilegale și a muncii nedeclarate
8.	Comunicare interpersonală în poliția națională
9.	Comunicare și dialog în domeniul ordinii publice
10.	Comunicare și relații publice în sistemul securității publice

11.	Cooperare polițienească internațională
12.	Discipline de specialitate pe domenii operative
13.	Dreptul frontierei de stat
14.	Evidența pașapoartelor simple
15.	Îndepărtarea străinilor de pe teritoriul României
16.	Informatică aplicată în sistemul de ordine și siguranță publică
17.	Instrucția tragerii
18.	Investigarea criminalității transfrontaliere
19.	Istoria Jandarmeriei Române
20.	Istoria Poliției de Frontieră
21.	Legislație Schengen
22.	Legislație și proceduri de azil
23.	Management organizațional al jandarmeriei
24.	Management organizațional al poliției
25.	Management penitenciar
26.	Managementul Integrat al Frontierelor
27.	Medicină legală
28.	Metode și tehnici operative
29.	Metodica pregătirii personalului
30.	Metodica pregătirii personalului Poliției de Frontieră
31.	Metodologie criminalistică
32.	Operații multinaționale
33.	Personalizarea documentelor de călătorie
34.	Pregătire de stat major
35.	Pregătire militară generală
36.	Procedura de determinare a statului membru responsabil și utilizarea sistemului de date Eurodac
37.	Proceduri în activitatea de pașapoarte
38.	Protecția datelor cu caracter personal în activitatea de pașapoarte
39.	Protecția informațiilor clasificate
40.	Protecția informațiilor clasificate și a datelor cu caracter personal
41.	Protecția juridică a drepturilor omului în domeniul ordine și siguranță publică
42.	Psihologia comportamentului uman
43.	Psihologie aplicată
44.	Psihologie judiciară
45.	Psihologie penitenciară
46.	Regimul juridic al liberei circulații al cetățenilor români I
47.	Regimul juridic al liberei circulații al cetățenilor români II
48.	Reglementarea dreptului de ședere pe teritoriul României
49.	Securitatea sistemelor informatice
50.	Sisteme tehnice și de control la frontieră
51.	Sociopsihologie aplicată în spațiul Schengen
52.	Tactică criminalistică
53.	Tactica Jandarmeriei
54.	Tactica Poliției de Frontieră – acțiuni operative
55.	Tactica Poliției de Frontieră – controlul la frontieră
56.	Tactica Poliției de Frontieră – supravegherea la frontieră
57.	Tactică polițienească

58.	Tactici, tehnici și procedee de intervenție I
59.	Tehnici de comunicare și soluționare a conflictelor în penitenciare
60.	Tehnici de investigare a criminalității în sistemul penitenciar
61.	Teorie și tactică penitenciară

1.7.7.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie opțională)
1.	Educație fizică	obligatorie
2.	Limbă străină aplicată în domeniul ordine și siguranță publică	obligatorie

1.7.8 Discipline: Programul de Studiu – Conducere Interarme - Forțe Terestre

1.7.8.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Artă militară
2.	Conducere militară
3.	Drept administrativ
4.	Economie politică
5.	Fundamente ale științei militare. Studii strategice
6.	Managementul riscului
7.	Pedagogie
8.	Politici și strategii comunitare
9.	Politici și strategii NATO
10.	Relații internaționale
11.	Științe politice

1.7.8.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Cercetări operaționale
2.	Conducere logistică
3.	Conflicte militare. Lecții învățate
4.	Drept

5.	Etică și leadership
6.	Management
7.	Management al resurselor de apărare
8.	Management organizațional
9.	Mobilizarea resurselor pentru apărare
10.	Război electronic
11.	Teoria deciziei

1.7.8.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Artă militară Forțe Terestre
2.	Cunoașterea armatelor moderne
3.	Exerciții și studii de stat major
4.	Informații militare
5.	Limbi moderne - engleză
6.	Logistica operațiilor multinaționale
7.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor
8.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor Forțelor Terestre
9.	Modelarea și simularea acțiunilor militare
10.	Operații în dispozitivul inamicului
11.	Operații multinaționale
12.	Scenarii strategice, operative și tactice
13.	Sisteme informaționale
14.	Stagiu de practică
15.	Tactica armelor Forțe Terestre
16.	Teoria comunicării și tehnici de comunicare

1.7.8.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Logistica
3.	Management economico-financiar
4.	Mobilizarea resurselor pentru apărare
5.	Protecția mediului în operațiile Forțelor Terestre
6.	Sisteme de armament

1.7.8.5 Alte activități de învățământ

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Cercetare documentare
2.	Sesiune de comunicări științifice
3.	Elaborare lucrare de licență
4.	Stagiu de practică

1.7.9 Discipline: Programul de Studiu – Conducere Interarme - Forțe Aeriene

1.7.9.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Conducere militară
2.	Doctrină politico-militară
3.	Drept
4.	Economie politică
5.	Fundamente ale științei militare. Studii strategice
6.	Managementul riscului
7.	Medierea conflictelor
8.	Politici și strategii comunitare
9.	Protecția infrastructurilor critice
10.	Relații internaționale
11.	Securitate națională și euroatlantică

1.7.9.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Diplomația apărării
2.	Geopolitică și geostrategie
3.	Management organizațional
4.	Managementul crizelor
5.	Polemologie
6.	Politici și instituții de securitate
7.	Război electronic
8.	Relații publice și tehnici de relații publice

1.7.9.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Artă militară
2.	Artă militară Forțe Aeriene
3.	Artă militară Forțe Navale
4.	Artă militară Forțe Terestre
5.	Exerciții și studii de stat major
6.	Limbi moderne - engleză
7.	Limbi moderne – germană, franceză, rusă
8.	Logistică militară
9.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor
10.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor Forțelor Aeriene
11.	Scenarii strategice, operative și tactice
12.	Sisteme de armament
13.	Sisteme informaționale
14.	Stagiu de practică
15.	Tactica armelor Forțe Aeriene

1.7.9.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Comunicare pe timpul operațiilor
2.	Control și evaluare
3.	Managementul informației
4.	Marketing
5.	Mobilizarea resurselor pentru apărare
6.	Politici și strategii NATO
7.	Securitatea informațiilor
8.	Sisteme de comunicații și informatice
9.	Teoria deciziei

1.7.9.5 Alte activități de învățământ

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Cercetare documentare
3.	Sesiune de comunicări științifice
4.	Elaborare lucrare de licență
5.	Stagiu de practică

1.7.10 Discipline: Programul de Studiu – Logistică

1.7.10.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele managementului
2.	Drept administrativ
3.	Economie politică
4.	Fundamente ale științei militare
5.	Management public
6.	Managementul proiectelor și programelor
7.	Managementul riscului
8.	Pedagogie
9.	Politici și strategii NATO
10.	Pregătirea economiei și teritoriului pentru apărare
11.	Protecția infrastructurilor critice

1.7.10.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Asigurare financiară
2.	Audit public intern
3.	Contabilitate
4.	Control intern managerial
5.	etică și leadership
6.	Gestiunea financiară a instituțiilor publice
7.	Infrastructura teritorială
8.	Marketing
9.	Merceologie
10.	Mobilizarea resurselor pentru apărare
11.	Psihologie
12.	Răspundere materială
13.	Sisteme informatice pentru asistarea deciziei

1.7.10.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina

1.	Administrarea patrimoniului
2.	Aplicații informatice logistice
3.	Cunoașterea armatelor moderne
4.	Informatică și securitate informatică
5.	Limba engleză
6.	Limbi moderne – germană, franceză, rusă
7.	Logistica operațiilor multinaționale
8.	Logistică militară
9.	Management logistic
10.	Managementul achizițiilor
11.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor de logistică
12.	Stagiu de practică
13.	Tactica structurilor de sprijin logistic
14.	Tactica subunităților și unităților

1.7.10.4 *Discipline complementare*

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Finanțe publice
2.	Logistică
3.	Management economico-financiar
4.	Matematici economice și financiare
5.	Monedă și credit
6.	Protecția mediului
7.	Sisteme de bugete
8.	Statistică economică
9.	Tactica armelor forțelor terestre

1.7.10.5 *Alte activități de învățământ*

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Educație fizică militară
2.	Cercetare documentare
3.	Sesiune de comunicări științifice
4.	Elaborare lucrare de licență

1.7.11 Discipline: Programul de Studiu – Managementul Organizației

1.7.11.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Teoria organizației	Obligatorie
2.	Psihosociologie militară	Obligatorie
3	Științe militare	Obligatorie
4	Pedagogie	Obligatorie
5	Sisteme și doctrine politico-militare	Obligatorie
6	Matematică aplicată	Obligatorie
7	Probabilități și statistică	Obligatorie
8	Bazele managementului	Obligatorie
9	Comunicare. Relații publice	Obligatorie
10	Mecanică și rezistența materialelor	Opțională
11	Tactică	Opțională
12	Termodinamică și fizică moleculară	Opțională
13	Informații pentru apărare	Opțională

1.7.11.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Explozivi și muniții	Obligatorie
2.	Topografie militară	Obligatorie
3	Balistică și teoria tragerii	Obligatorie
4	Sisteme de armament	Obligatorie
5	Drept internațional umanitar	Obligatorie
6	Elemente de artă militară	Obligatorie
7	Geografie și istorie militară	Obligatorie
8	Comportament organizațional militar	Obligatorie
9	Leadership militar	Obligatorie
10	Securitate militară	Obligatorie/Facultativă
11	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
12	Securitate, geopolitică, geostrategie	Opțională
13	Economie politică	Opțională
14	Politici sociale și publice	Opțională
15	Finanțe publice	Opțională
16	Drept și legislație	Opțională
17	Bazele contabilității	Opțională

18	Relații Internaționale și Studii Europene	Facultativă
19	Psihologia educației	Facultativă
20	Control managerial intern	Facultativă

1.7.11.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Administrație militară
2.	Administrație militară
3	Agenți chimici și biologici de luptă
4	Aparate și echipamente utilizate în domeniul Ap. CBRN
5	Asigurare tehnică cu armament și muniție
6	Balistică și teoria tragerilor de artilerie
7	Baraje de mine
8	Bazele conduitei rutiere
9	Bazele tehnologice ale decontaminării RBC
10	Carburanți, lubrifianți și lichide speciale
11	Cercetare
12	Chimie generală
13	Conducerea focului de artilerie
14	Contrainformații militare I
15	Contrainformații militare II
16	Contrainformații militare III
17	Contrainformații militare IV
18	Control nuclear și chimic
19	Diagnosticarea și repararea autovehiculelor militare
20	Didactica specialității militare
21	Dinamica autovehiculelor militare
22	Diplomația apărării
23	Dozimetria radiațiilor ionizante
24	Drumuri militare
25	Echipamente de geniu
26	Ecologie și protecția mediului
27	Elaborarea lucrării de licență
28	Elemente de C-IED
29	Elemente de distrugeri
30	Fortificații, mascare și asigurare cu apă
31	Informatică aplicată
32	Informații militare I
33	Informații militare II
34	Informații militare III
35	Informații militare IV
36	Informații pentru apărare II
37	Informații pentru apărare III

Nr. crt.	Disciplina
38	Leadership în câmp tactic
39	Leadership în câmp tactic
40	Legislație și control rutier
41	Managementul calității totale
42	Managementul comparat
43	Managementul organizației militare
44	Managementul protecției mediului
45	Managementul resurselor de apărare
46	Managementul serviciilor publice
47	Materiale de construcții
48	Mecanisme și acționări electrice, hidraulice și pneumatice
49	Mentenanța și fiabilitatea echipamentelor de blindate, automobile și tractoare
50	Metodologia cercetării științifice
51	Operații militare în condiții acționale extreme
52	Operații speciale
53	Pachete de programe specifice armiei
54	Poduri militare și treceri
55	Practică universitară de specialitate
56	Radiometrie, radioprotecție
57	Scenarii tactice specifice armiei
58	Sisteme constructive specifice tehnicii de blindate
59	Sisteme speciale de protecție și pază
60	Sisteme tehnice și aparatură de artilerie I
61	Sisteme tehnice și aparatură de artilerie II
62	Sisteme tehnice și aparatură de artilerie III
63	Tactica subunităților de Ap. CBRN
64	Tactica subunităților de artilerie
65	Tactica subunităților de geniu
66	Tactica subunităților de tancuri
67	Tactica subunităților de transport/evacuare/mentenanță
68	Tactică arme
69	Tactică II
70	Tactică III
71	Tactică IV
72	Tehnică auto pe roți
73	Termotehnică și motoare
74	Topogeodezie artileristică
75	Tragerile artileriei
76	Transporturi militare
77	Transporturi militare

1.7.11.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Educație fizică militară
2.	Limba franceză
3.	Limba germană
4.	Limba rusă
5.	Limba engleză

1.7.12 Discipline: Programul de studii - Conducere Militară

1.7.12.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Apărarea împotriva terorismului
2.	Comunicare publică în domeniul securității și apărării
3.	Doctrină politico-militară
4.	Drept
5.	Filosofie
6.	Fundamente ale științei militare. Studii strategice
7.	Geopolitică și geostrategie
8.	Informatică și securitate informatică
9.	Informații militare
10.	Limbi moderne
11.	Managementul crizelor
12.	Modelarea și simularea sistemelor și proceselor
13.	Politici și strategii NATO
14.	Psihologie
15.	Sociologie

1.7.12.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Economie politică
2.	Management
3.	Management al resurselor de apărare
4.	Medierea conflictelor. Tehnici discursive, argumentative și negociative
5.	Management organizațional
6.	Modelarea și simularea sistemelor și proceselor

7. Polemologie

1.7.12.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Artă militară
2.	Artă militară Forțe Aeriene
3.	Artă militară Forțe Navale
4.	Artă militară Forțe Terestre
5.	Informații militare
6.	Logistica apărării
7.	Metodica proiectării și simulării acțiunilor Forțelor Terestre
8.	Operații multinaționale
9.	Scenarii strategice, operative și tactice
10.	Sisteme informaționale

1.7.12.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Didactica specialității
2.	Educație fizică militară
3.	Pedagogie (D.P.P.D.)
4.	Practica pedagogică
5.	Psihologia educației
6.	Operații multinaționale
7.	Logistica apărării
8.	Artă militară Forțe Terestre

1.7.12.1 Alte activități de învățământ

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Cercetare documentare
2.	Sesiune de comunicări științifice
3.	Elaborare lucrare de licență
4.	Stagiu de practică

1.7.13 Discipline: Programul de studii - Managementul Traficului Aerian

1.7.13.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele managementului
2.	Teoria comunicării și relații publice
3.	Etică și deontologie militară
4.	Limba engleză
5.	Elemente de artă militară
6.	Matematică aplicată
7.	Fizică
8.	Istorie militară
9.	Pedagogie

1.7.13.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Managementul traficului aerian
2.	Managementul acțiunii militare
3.	Tactica armei
4.	Securitate militară
5.	Electrotehnică și mașini electrice
6.	Componente și dispozitive electronice
7.	Semnale și circuite electronice
8.	Bazele radiolocației
9.	Meteorologie generală
10.	Instalații de afișare

1.7.13.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Antene și propagarea undelor electromagnetice
2.	Coduri și observații meteorologice
3.	Compatibilitate electromagnetică
4.	Construcția și funcționarea aeronavelor
5.	Construcția și funcționarea instalațiilor de radiolocație
6.	Dispozitive și circuite de microunde

7.	Echipamente și sisteme meteorologice
8.	Elemente de aerodinamică și performanțe pentru aeronave
9.	Emițătoare și receptoare
10.	Fizica atmosferei
11.	Geografie fizică și climatologie
12.	Management aeroportuar
13.	Managementul spectrului electromagnetic
14.	Meteorologie aeronautică
15.	Meteorologie dinamică
16.	Meteorologie satelitară
17.	Meteorologie sinoptică
18.	Navigație aeriană
19.	Prelucrarea numerică a semnalelor de radiolocație
20.	Principii de navigație aeriană
21.	Proceduri operaționale
22.	Prognoză meteorologică
23.	Reglementări aeronautice
24.	Reglementări aeronautice
25.	Reglementări aeronautice și siguranța zborului
26.	Sisteme automate
27.	Sisteme de navigație și dirijare
28.	Sisteme de protecție la bruiaj

1.7.13.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Politici și strategii NATO și comunitare
2.	Managementul protecției mediului
3.	Elemente de drept. Drept internațional umanitar
4.	Rețele de calculatoare
5.	Informatică
6.	Tehnică militară și sisteme de armament
7.	Măsurări electrice și electronice
8.	Logistică militară

1.7.14 Discipline: Programul de studii - Management în Aviație

1.7.14.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele managementului
2.	Teoria comunicării și relații publice
3.	Etică și deontologie militară

4.	Limba engleză
5.	Elemente de artă militară
6.	Matematică aplicată
7.	Fizică
8.	Istorie militară
9.	Pedagogie

1.7.14.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Management în aviație
2.	Managementul acțiunii militare
3.	Tactica armei
4.	Securitate militară
5.	Electrotehnică
6.	Electronică
7.	Meteorologie aeronautică
8.	Navigație aeriană

1.7.14.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Aerodinamică și mecanica zborului avioanelor
2.	Aerodinamică și mecanica zborului elicopterelor
3.	Armament de bord și mijloace de salvare
4.	Avionică
5.	Construcția și funcționarea avioanelor
6.	Construcția și funcționarea elicopterelor
7.	Proceduri operaționale
8.	Termotehnică. Sisteme de propulsie

1.7.14.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Politici și strategii NATO și comunitare
2.	Managementul protecției mediului
3.	Elemente de drept. Drept internațional umanitar
4.	Protecția psihologică în acțiuni militare
5.	Mecanisme și elemente constructive ale aeronavelor

6.	Elemente de mecanică aplicată
7.	Informatică
8.	Rețele de calculatoare
9.	Materiale speciale în construcția aeronavelor
10.	Radionavigație
11.	Tehnică militară și sisteme de armament
12.	Logistică militară

1.7.15 Discipline: Programul de studii - Managementul sistemelor de rachete și artilerie antiaeriene

1.7.15.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele managementului
2.	Teoria comunicării și relații publice
3.	etică și deontologie militară
4.	Limba engleză
5.	Elemente de artă militară
6.	Matematică aplicată
7.	Fizică
8.	Istorie militară
9.	Pedagogie

1.7.15.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Managementul acțiunii militare
2.	Managementul organizației militare
3.	Securitate militară
4.	Electrotehnică și mașini electrice
5.	Componente și dispozitive electronice
6.	Semnale și circuite electronice
7.	Mecanică și rezistența materialelor
8.	Mecanisme și organe de mașini
9.	Tehnologia materialelor
10.	Bazele radiolocației

1.7.15.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea

universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Antene și propagarea undelor
2.	Aparatura optică pentru tehnica de artilerie
3.	Emițătoare și receptoare
4.	Protecție electronică
5.	Sisteme de rachete și artilerie antiaeriană pentru F.A.
6.	Sisteme de rachete și artilerie antiaeriană pentru F.T.
7.	Sisteme de reglare automată
8.	Tactica armeei pentru F.A.
9.	Tactica armeei pentru F.T.
10.	Teoria tragerilor antiaeriene cu sisteme A.A din F.A.
11.	Teoria tragerilor antiaeriene cu sisteme A.A din F.T.

1.7.15.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Politici și strategii NATO și comunitare
2.	Managementul protecției mediului
3.	Elemente de drept. Drept internațional umanitar
4.	Protecția psihologică în acțiuni militare
5.	Logistică militară
6.	Limba franceză
7.	Informatică
8.	Rețele de calculatoare
9.	Măsurări. Achiziții de date
10.	Tehnică militară și sisteme de armament

1.7.16 Discipline: Programul de studii - Managementul Sistemelor de Comunicații Militare

1.7.16.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Psihosociologie militară	Obligatorie
2.	Matematici speciale	Obligatorie
3.	Electromagnetism și fizica corpului solid	Obligatorie
4.	Științe militare	Obligatorie
5.	Bazele managementului	Obligatorie
6.	Comunicare. Relații publice	Obligatorie
7.	Electrotehnică	Obligatorie

1.7.16.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Limba engleză	Obligatorie/Facultativă
2.	Explozivi și muniții	Obligatorie
3.	Sisteme de armament	Obligatorie
4.	Topografie militară	Obligatorie
5.	Drept internațional umanitar	Obligatorie
6.	Rețele de calculatoare	Obligatorie
7.	Securitatea sistemelor informatice și de comunicații	Obligatorie
8.	Comportament organizațional militar și elemente de leadership	Obligatorie
9.	Istorie militară	Obligatorie
10.	Geografie militară	Obligatorie
11.	Securitate militară	Obligatorie
12.	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
13.	Relații internaționale și studii europene	Opțională
14.	Limba franceză	Opțională
15.	Limba germană	Opțională
16.	Psihologia educației	Facultativă
17.	Control managerial intern	Facultativă

1.7.16.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Baze de date
2.	Bazele conduitei rutiere
3.	Comunicații analogice și numerice
4.	Comunicații optoelectronice
5.	Comunicații radio
6.	Didactica specialității militare
7.	Dispozitive și circuite electronice
8.	Drept și legislație
9.	Elaborarea lucrării de licență
10.	LabView
11.	Managementul calității totale
12.	Managementul protecției mediului
13.	Managementul resurselor de apărare
14.	Managementul resurselor umane
15.	MatLab
16.	Măsurări electrice și electronice

17.	Metodologia cercetării științifice
18.	Pedagogie
19.	Practică universitară de specialitate
20.	Prelucrarea numerică a imaginii
21.	Propagarea undelor electromagnetice și antene
22.	Rețele și sisteme de comunicații militare
23.	Semnale în telecomunicații
24.	Sisteme de achiziție de date
25.	Teoria codării și secretizării informației

1.7.16.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Politici sociale și publice
2.	Economie politică
3.	Educație fizică militară

1.7.17 Discipline: Programul de studii - Managementul sistemelor de supraveghere aeriană

1.7.17.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele managementului
2.	Teoria comunicării și relații publice
3.	etică și deontologie militară
4.	Limba engleză
5.	Elemente de artă militară
6.	Matematică aplicată
7.	Fizică
8.	Istorie militară
9.	Pedagogie

1.7.17.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Managementul sistemelor de supraveghere aeriană
2.	Managementul acțiunii militare
3.	Tactica armei
4.	Securitate militară

5.	Circuite electrice și sisteme de conversie electromecanică
6.	Componente și dispozitive electronice
7.	Semnale și circuite electronice de înaltă frecvență
8.	Bazele radiolocației
9.	Măsurarea, achiziția și afișarea datelor

1.7.17.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Antene și propagarea undelor
2.	Compatibilitate electromagnetică
3.	Componente ale războiului electronic
4.	Construcția și funcționarea instalațiilor de radiolocație
5.	Construcția și funcționarea sistemelor de război electronic
6.	Dispozitive și circuite de microunde
7.	Mecanisme și elemente constructive ale radarelor
8.	Prelucrarea numerică a semnalelor specifice radiolocației și războiului electronic
9.	Sisteme de reglare automată
10.	Tehnica transmiterii informației

1.7.17.4 *Discipline complementare*

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Politici și strategii NATO și comunitare
2.	Managementul protecției mediului
3.	Informatică aplicată
4.	Sisteme decizionale asistate de calculator
5.	Rețele de calculatoare
6.	Materiale electrotehnice
7.	Tehnică militară și sisteme de armament
8.	Managementul performanțelor sistemelor de supraveghere aeriană
9.	Logistică militară
10.	Limba Franceză
11.	Elemente de drept. Drept internațional umanitar
12.	Protecție psihologică în acțiuni militare

1.7.18 Discipline: Programul de studii – Leadership Militar

1.7.18.1 *Discipline fundamentale (generale)*

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Teoria generală a științei militare	Obligatorie
2.	Psihosociologie militară	Obligatorie
3	Fundamente ale securității naționale	Obligatorie
4	Probabilități și statistică	Obligatorie
5	Fundamente ale leadershipului	Obligatorie
6	Pedagogie militară	Obligatorie
7	Teoria organizației	Obligatorie
8	Teorii despre leadership	Obligatorie
9	Comunicare interculturală (Cross-cultural Communication)	Obligatorie
10	Relații civili-militari (Comprehensive Approach)	Obligatorie
11	Managementul organizației militare	Obligatorie

1.7.18.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Securitate militară	Obligatorie
2.	Explozivi și muniții	Obligatorie
3	Sisteme de armament	Obligatorie
4	Asigurarea acțiunilor și protecția forțelor	Obligatorie
5	Comportament organizațional militar	Obligatorie
6	Drept internațional umanitar	Obligatorie
7	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
8	Balistică și teoria tragerii	Obligatorie
9	Istoria artei militare	Obligatorie
10	Elemente de topografie și geografie militară	Obligatorie
11	Administrație militară	Obligatorie
12	Drept și legislație	Opțională
13	Finanțe publice. Finanțarea apărării	Opțională
14	Control managerial intern	Opțională

1.7.18.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele conduitei rutiere
2.	Capabilitățile structurilor militare
3	Cercetare în operații militare
4	Deontologia profesiei militare

5	Didactica specialității militare
6	Elaborarea lucrării de licență
7	Elemente de logistică militară
8	Etica în leadership
9	Gestionarea potențialului de lider
10	Informatică aplicată
11	Instituții de securitate internațională
12	Interoperabilitate în acțiunile militare (Interoperability)
13	Leadership în câmp tactic (Military Leadership)
14	Limba engleză aplicată
15	Managementul protecției mediului
16	Metode de dezvoltare a rezilienței militarilor
17	Metodologia cercetării științifice
18	Operații ale forțelor terestre
19	Operații de răspuns la crize
20	Operații în condiții acționale extreme
21	Operații în dispozitivul inamicului
22	Operații în mediul urban
23	Operații în teren muntos
24	Operații speciale
25	Politici publice în domeniul apărării și securității naționale
26	Practică universitară de specialitate
27	Răspunderea juridică a militarilor
28	Război electronic (Electronical Warfare)
29	Scenarii tactice ale operațiilor subunităților de cercetare
30	Scenarii tactice ale operațiilor subunităților de infanterie
31	Scenarii tactice ale operațiilor subunităților de vânători de munte
32	Securitate cibernetică (Cyber Security)
33	Securitate, geopolitică, geostrategie
34	Sisteme și doctrine politico-militare
35	Standarde și proceduri operaționale de stat major
36	Tactica subunităților de manevră
37	Tactica subunităților de sprijin
38	Transporturi militare

1.7.18.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Limba engleză
2.	Limba franceză
3	Limba germană
4	Limba rusă
5	Educație fizică militară
6	Diversitate și interculturalitate în mediul militar (Cultural Awareness)

Pentru specializările: *Psihologie-informații, Comunicare și relații publice-informații și Studii de securitate și informații*, aferente domeniului de licență *Științe militare*, informații și ordine publică, derulate în cadrul Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”, pregătirea militară constă în Educație fizică și sport și Pregătire militară, disciplină obligatorie, având alocate 3 credite/ semestru (în conformitate cu Legea Educației fizice și sport nr. 69/ 2000, cap. II, art. 7 – Educația fizică militară este disciplină obligatorie, prevăzută în planul de instrucție și învățământ. Ea se desfășoară sistematic și continuu, pe întreaga perioadă a săptămânii, a procesului de instruire și învățământ, în limita a cel puțin 3 ore săptămânal, fiind condusă de cadre *militare sau civile de specialitate*).

1.7.19 Discipline: Programul de studii – Management economico - financiar

1.7.19.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Psihosociologie militară	Obligatorie
2.	Științe militare	Obligatorie
3.	Matematică aplicată	Obligatorie
4.	Drept și legislație	Obligatorie
5.	Teoria organizației	Obligatorie
6.	Economie	Obligatorie
7.	Statistică economică	Obligatorie
8.	Bazele contabilității	Obligatorie
9.	Bazele managementului	Obligatorie
10.	Logistică militară	Obligatorie
11.	Doctrină economice	Obligatorie
12.	Sisteme și doctrine politico-militare	Obligatorie

1.7.19.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Informatică aplicată	Obligatorie
2.	Sisteme de armament	Obligatorie
3.	Explozivi și muniții	Obligatorie
4.	Securitate militară	Obligatorie
5.	Geografie militară	Obligatorie
6.	Elemente de artă militară	Obligatorie
7.	Istorie militară	Obligatorie
8.	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
9.	Securitate, geopolitică și geostrategie	Facultativă
10.	Bazele conduitei rutiere	Facultativă

11.	Managementul protecției mediului	Facultativă
12.	Metodologia cercetării științifice	Facultativă
13.	Control intern managerial	Opțională
14.	Fundamente de management logistic	Opțională

1.7.19.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	
1.	Finanțe publice. Finanțarea apărării naționale	Obligatorie
2.	Managementul organizației militare	Obligatorie
3.	Merceologie	Obligatorie
4.	Asigurare cu carburanți-lubrifianți și lichide speciale	Obligatorie
5.	Achiziții publice	Obligatorie
6.	Asigurarea cu materiale de intendență	Obligatorie
7.	Gestiune patrimonială	Obligatorie
8.	Logistica operațiilor multinaționale	Obligatorie
9.	Tactica subunităților de sprijin logistic	Obligatorie
10.	Control financiar, audit și răspundere materială	Obligatorie
11.	Pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare	Obligatorie
12.	Comunicare organizațională și interculturală	Opțională
13.	Tehnici de negociere	Opțională
14.	Marketing	Opțională
15.	Geografie economică	Opțională
16.	Managementul transporturilor militare	Opțională
17.	Managementul serviciilor publice	Opțională
18.	Contabilitate de gestiune	Opțională
19.	Contabilitatea instituțiilor publice	Opțională
20.	Comportament organizațional militar și elemente de leadership	Opțională
21.	etică și integritate academică	Opțională
22.	Mentenanța tehnicii de intendență	Opțională
23.	Standardizare în domeniul logistic	Opțională
24.	Administrație militară	Opțională
25.	Drept administrativ	Opțională
26.	Practica universitară (de specialitate/stagiu)	Obligatorie
27.	Elaborarea lucrării de licență	Obligatorie
28.	Pachete de programe specifice armeei	Facultativă
29.	Didactica specialității militare	Facultativă
30.	Managementul resurselor financiare	Opțională

1.7.19.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Drept internațional umanitar	Obligatorie
2.	Educație fizică militară	Obligatorie
3.	Diversitate și interculturalitate în mediul militar	Obligatorie
4.	Limba engleză	Obligatorie
5.	Limba franceză	Opțională
6.	Limba germană	Opțională
7.	Limba rusă	Opțională

1.7.20 Discipline: Programul de studii – Management aeronautic

1.7.20.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Matematică aplicată	Obligatorie
2.	Fizică	Obligatorie
3.	Teoria comunicării și relații publice	Obligatorie
4.	etică și deontologie militară. Integritate academică	Opțională
5.	Informatică aplicată	Obligatorie
6.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie
7.	Bazele managementului	Obligatorie
8.	Leadership	Obligatorie

1.7.20.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Securitate militară	Obligatorie
2.	Mecanică aplicată și materiale aeronautice	Obligatorie
3.	Bazele electronicii	Obligatorie
4.	Istorie militară	Obligatorie
5.	Psihologie aeronautică	Obligatorie
6.	Istoria aeronauticii	Obligatorie
7.	Mijloace de radiolocație. Război electronic în aviație	Obligatorie
8.	Tactica armelor întrunite	Obligatorie
9.	Tactica armelor	Obligatorie

1.7.20.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	
1.	Management aeronautic	Obligatorie
2.	Navigație aeriană	Obligatorie
3.	Meteorologie aeronautică	Obligatorie
4.	Termotehnică. Sisteme de propulsie	Obligatorie
5.	Comunicații aeronautice	Obligatorie
6.	Instalații electrice și aparate de bord	Obligatorie
7.	Avionică	Obligatorie
8.	Trageri aeriene și bombardament aerian	Obligatorie
9.	Limba engleză	Obligatorie
10.	Practică de specialitate (PS)	Obligatorie
11.	Aerodinamică și mecanica zborului – avioane	Opțională
12.	Aerodinamică și mecanica zborului – elicoptere	Opțională
13.	Proceduri operaționale – avioane	Obligatorie
14.	Proceduri operaționale – elicoptere	Opțională
15.	Performanțe de zbor și planificarea zborului avioanelor	Opțională
16.	Performanțe de zbor și planificarea zborului elicopterelor	Opțională
17.	Mecanisme și elemente constructive ale avioanelor	Opțională
18.	Mecanisme și elemente constructive ale elicopterelor	Opțională
19.	Aeronave de școală și antrenament – avioane	Opțională
20.	Aeronave de școală și antrenament – elicoptere	Opțională
21.	Reglementări aeronautice și siguranța zborului	Opțională
22.	Elemente de legislație aeriană	Opțională
23.	Radionavigație	Opțională
24.	Sisteme de navigație radioelectronică	Opțională
25.	Armament de bord și mijloace de salvare	Opțională
26.	Muniție și armament de vază	Opțională
27.	Tehnică de pilotaj și simulator de zbor	Opțională
28.	Tehnica executării zborului sintetic	Opțională

1.7.20.4 Discipline complementare

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Educație fizică militară	Obligatorie
2.	Documentare și elaborarea lucrării de licență	Obligatorie

3.	Gândire critică	Opțională
4.	O limbă străină (a doua) de circulație internațională	Opțională
5.	Interculturalitate în teatrele de operații	Opțională
6.	Securitate cibernetică	Opțională
7.	Elemente de drept. Drept umanitar internațional	Opțională
8.	Pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare	Opțională
9.	Rețele de calculatoare	Opțională

1.7.21 Discipline: Programul de Studiu – Managementul sistemelor tehnice de artilerie (240 de credite)

1.7.21.1 Discipline fundamentale

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Științe militare	Obligatorie
2.	Psihopedagogie	Obligatorie
3.	Matematică aplicată	Obligatorie
4.	Bazele managementului	Obligatorie
5.	Mecanică	Obligatorie
6.	Rezistența materialelor	Obligatorie
7.	Drept internațional umanitar	Obligatorie
8.	Teoria organizației	Obligatorie

1.7.21.2 Discipline în domeniu

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în domeniu în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Explozivi și muniții
2.	Sisteme de armament
3.	Securitate militară
4.	Probabilități și statistică
5.	Topografie militară
6.	Istorie militară
7.	Managementul organizației militare
8.	Geografie militară
9.	Elemente de artă militară
10.	Leadership în câmp tactic
11.	Comunicare și comportament organizațional militar
12.	Modelarea și simularea acțiunilor militare
13.	Operații în sprijinul păcii

14. Etică și integritate academică
15. Sisteme și doctrine politico-militare
16. Securitate, geopolitică, geostrategie
17. Control managerial intern
18. Metodologia cercetării științifice

1.7.21.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Limba engleză
2.	Informatică aplicată
3.	Balistică și teoria tragerilor de artilerie
4.	Tragerile artileriei 1
5.	Construcția și serviciul la aparatura de artilerie
6.	Sisteme informaționale geografice
7.	Tragerile artileriei 2
8.	Tactica subunităților de artilerie 1
9.	Didactica specialității militare
10.	Operații de bază ale calculelor topogeodezice
11.	Tactica subunităților de artilerie 2
12.	Conducerea tragerilor de artilerie 1
13.	Topogeodezie artileristică
14.	Construcția și serviciul la armamentul de artilerie 1
15.	Didactica instrucției plutonului
16.	Legarea topogeodezică a subunităților de artilerie
17.	Asigurare tehnică cu armament și muniție
18.	Construcția și serviciul la armamentul de artilerie 2
19.	Practica universitară (de domeniu / de specialitate / stagiul)
20.	Elaborarea lucrării de licență
21.	Managementul sistemelor tehnice pe durata ciclului de viață
22.	Mentenanța sistemelor tehnice
23.	Tactica subunităților luptătoare
24.	Tactica subunităților de manevră
25.	Sisteme tehnice și muniții de artilerie
26.	Sisteme de conducere a focului
27.	Tragerile artileriei 3
28.	Tehnici și proceduri acționale în operațiile militare
29.	Pachete de programe specifice armeei
30.	Elemente de cyber security
31.	Tactica subunităților de artilerie 3
32.	Operații ale forțelor terestre
33.	Conducerea tragerilor de artilerie 2
34.	Managementul țintelor
35.	Scenarii tactice specifice armeei artilerie
36.	Logistică și administrație militară

37.	Standarde și proceduri operaționale de stat major
38.	Pregătirea economiei și a teritoriului pentru apărare
39.	Răspunderea juridică a militarilor
40.	Asigurarea acțiunilor de luptă și protecția forțelor
41.	Bazele conduitei rutiere
42.	Managementul protecției mediului

1.7.21.4 *Discipline complementare*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Educație fizică militară
2.	Limba engleză aplicată
3.	Limba engleză - terminologie militară (STANAG)
4.	Limba străină 2 (Limba franceză, Limba germană, Limba italiană, Limba spaniolă, Limba turcă, Limba greacă, Limba poloneză, Limba rusă)

1.7.22. Discipline: Programul de Studiu – OPERAȚIUNI DE INTELLIGENCE

1.7.22.1 *Discipline fundamentale*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt	Disciplina	
1.	Fundamente ale activității informativ-operative	Obligatorie
2.	Istoria serviciilor de informații	Obligatorie
3.	Sociologie	Obligatorie
4.	Analiza în activitatea de informații	Obligatorie
5.	Fundamentele psihologiei	Obligatorie
6.	Psihologia personalității	Obligatorie
7.	Culturi și civilizații. Studii regionale	Obligatorie
8.	Psihologie socială	Obligatorie
9.	Self management	Obligatorie

1.7.22.2 *Discipline în domeniu*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Securitatea informațiilor
2.	Introducere în studii de securitate
3.	Introducere în studii de intelligence
4.	Tehnici de optimizare a comportamentului uman
5.	Introducere în HUMINT
6.	Analiză comportamentală

1.7.22.3 *Discipline de specialitate*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului. Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Organizații de securitate națională
2.	Informatică aplicată în intelligence
3.	Protocol și etichetă
4.	Introducere în tehnici ale activității de informații
5.	Limba străină II (arabă, rusă, franceză, turcă, maghiară, chineză)
6.	Cultură organizațională și domenii în activitatea de informații
7.	Tehnici de dezvoltare personală
8.	Open Source Intelligence (OSINT)
9.	Practică de specialitate
10.	Teoria generală a dreptului
11.	Studii de nediscriminare, gen și minorități
12.	Forme de organizare a activității informativ-operative
13.	etică în intelligence
14.	Psihologie politică
15.	Securitate și guvernare
16.	Tehnici informativ-operative
17.	Asigurarea juridică a activității informativ-operative
18.	Psihologie interculturală
19.	Tehnici de comunicare în intelligence
20.	Sociologia dezvoltării sociale
21.	Sociologia schimbării
22.	Sociologie digitală
23.	Geopolitică și globalizare
24.	Elemente teoretice și practice în utilizarea HUMINT
25.	Optimizarea interrelaționării în HUMINT
26.	Securitate cibernetică
27.	Tehnici operaționale specializate
28.	Decizie și BIG DATA în activitatea de informații

29.	Radicalizare și extremism
30.	Tehnici de detecție a minciunii
31.	Psihologia creativității
32.	Psihologie organizațională
33.	Valorificarea cunoașterii în activitatea de informații
34.	Elemente de limbaj nonverbal
35.	Elemente de drept procesul penal
36.	Criminologie
37.	Educație financiară
38.	Administrație publică
39.	Drept constituțional
40.	Public speaking
41.	Comunicare de influențare socială
42.	Gândire critică
43.	Dezinformare și propagandă
44.	Management general
45.	Alte discipline de specialitate

1.7.22.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Metodologia cercetării în științele sociale
2.	Limba străină I (limba engleză)

1.7.22.5 Alte activități de învățământ

Nr. crt.	Disciplina
1.	etică și integritate academică
2.	Educație fizică și sport și pregătire militară
3.	Cercetare documentare
4.	Elaborare lucrare de licență
5.	Practică de specialitate

1.7.23 Discipline: Programul de Studiu – Managementul sistemelor tehnice de tancuri și auto

1.7.23.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
19.	Științe militare	Obligatorie
20.	Psihosociologie militară	Obligatorie
21.	Fundamente ale securității naționale	Obligatorie
22.	Bazele managementului	Obligatorie
23.	Mecanică	Obligatorie
24.	Rezistența materialelor	Obligatorie
25.	Drept internațional umanitar	Obligatorie
26.	Teoria organizației	Obligatorie
27.	Fundamente ale leadershipului	Obligatorie

1.7.23.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de domeniu (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Explozivi și muniții	Obligatorie
2.	Sisteme de armament	Obligatorie
3.	Securitatea și protecția informațiilor	Obligatorie
4.	Topografie militară	Obligatorie
5.	Istorie militară	Obligatorie
6.	Probabilități și statistică	Obligatorie
7.	Managementul organizației militare	Obligatorie
8.	Geografie militară	Obligatorie
9.	Elemente de artă militară	Obligatorie
10.	Comunicare și comportament organizațional militar	Obligatorie
11.	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
12.	Leadership în câmp tactic	Obligatorie
13.	Operații în sprijinul păcii	Opțională
14.	Etică și integritate academică	Opțională
15.	Sisteme și doctrine politico-militare	Opțională
16.	Securitate, geopolitică, geostrategie	Opțională

17.	Control intern managerial	Facultativă
18.	Metodologia cercetării științifice	Facultativă

1.7.23.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
43.	Limba engleză	Obligatorie
44.	Informatică aplicată	Obligatorie
45.	Balistică și teoria tragerii	Obligatorie
46.	Mecanisme și acționări electrice, hidraulice și pneumatice	Obligatorie
47.	Tactică arme	Obligatorie
48.	Construcția și serviciul la armament	Obligatorie
49.	Comunicații militare	Obligatorie
50.	Sisteme informaționale geografice	Obligatorie
51.	Bazele operațiilor forțelor terestre	Obligatorie
52.	Dinamica autovehiculelor militare	Obligatorie
53.	Didactica specialității militare	Obligatorie
54.	Termotehnică și motoare	Obligatorie
55.	Transporturi militare	Obligatorie
56.	Mentenanța și fiabilitatea echipamentelor de blindate, automobile și tractoare	Obligatorie
57.	Carburanți, lubrifianți și lichide speciale	Obligatorie
58.	Didactica instrucției plutonului	Obligatorie
59.	Managementul sistemelor tehnice pe durata ciclului de viață	Obligatorie
60.	Managementul exercițiilor de instruire prin simulare	Obligatorie
61.	Practica universitară (de domeniu / de specialitate / stagiu)	Obligatorie
62.	Elaborarea lucrării de licență	Obligatorie
63.	Tehnică auto pe roți	Opțională
64.	Sisteme constructive specifice tehnicii de blindate	Opțională
65.	Tactica subunităților de transport, evacuare, mentenanță 1	Opțională
66.	Tactica subunităților de tancuri 1	Opțională
67.	Logistică și administrație militară	Opțională
68.	Tehnici și proceduri acționale în operațiile militare	Opțională
69.	Pachete de programe specifice armeei	Opțională
70.	Elemente de cyber security	Opțională
71.	Tactica subunităților de transport, evacuare, mentenanță 2	Opțională
72.	Tactica subunităților de tancuri 2	Opțională
73.	Diagnosticarea și repararea autovehiculelor militare	Opțională
74.	Operațiile subunităților de tancuri în medii specifice	Opțională
75.	Mecatronica autovehiculelor	Opțională
76.	Sisteme de conducere a focului tancurilor	Opțională
77.	Scenarii tactice specifice armeei auto	Opțională
78.	Scenarii tactice specifice armeei tancuri	Opțională

79.	Standarde și proceduri operaționale de stat major	Opțională
80.	Pregătirea economiei și a teritoriului pentru apărare	Opțională
81.	Răspunderea juridică a militarilor	Opțională
82.	Asigurarea acțiunilor de luptă și protecția forțelor	Opțională
83.	Tactica subunităților de transport, evacuare, mentenanță 3	Opțională
84.	Tactica subunităților de tancuri 3	Opțională
85.	Bazele conduitei rutiere	Facultativă
86.	Elemente de ingineria și protecția mediului	Facultativă

1.7.23.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Educație fizică militară	Obligatorie
2.	Limba engleză aplicată	Opțională
3.	Limba engleză - terminologie militară (STANAG)	Opțională
4.	Limba străină 2 (Limba franceză, Limba germană, Limba italiană, Limba spaniolă, Limba turcă, Limba greacă, Limba poloneză, Limba rusă)	Facultativă

1.7.24 Discipline: Programul de Studiu – Managementul sistemelor tehnice de apărare CBRN

1.7.24.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
28.	Științe militare	Obligatorie
29.	Psihosociologie militară	Obligatorie
30.	Matematică aplicată	Obligatorie
31.	Bazele managementului	Obligatorie
32.	Mecanică	Obligatorie
33.	Rezistența materialelor	Obligatorie
34.	Drept internațional umanitar	Obligatorie
35.	Teoria organizației	Obligatorie

1.7.24.2 *Discipline de domeniu*

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de domeniu (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Explozivi și muniții	Obligatorie
2.	Sisteme de armament	Obligatorie
3.	Securitatea și protecția informațiilor	Obligatorie
4.	Probabilități și statistică	Obligatorie
5.	Topografie militară	Obligatorie
6.	Istorie militară	Obligatorie
7.	Managementul organizației militare	Obligatorie
8.	Geografie militară	Obligatorie
9.	Elemente de artă militară	Obligatorie
10.	Leadership în câmp tactic	Obligatorie
11.	Comunicare și comportament organizațional militar	Obligatorie
12.	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
13.	Etică și integritate academică	Opțională
14.	Operații în sprijinul păcii	Opțională
15.	Sisteme și doctrine politico-militare	Opțională
16.	Securitate, geopolitică, geostrategie	Opțională
17.	Control intern managerial	Facultativă
18.	Metodologia cercetării științifice	Facultativă

1.7.24.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
87.	Limba engleză	Obligatorie
88.	Informatică aplicată	Obligatorie
89.	Chimie generală	Obligatorie
90.	Dozimetria radiațiilor ionizante	Obligatorie
91.	Agenți chimici și biologici de război	Obligatorie

92.	Sisteme informaționale geografice	Obligatorie
93.	Aparate și echipamente în domeniul Apărării C.B.R.N. 1	Obligatorie
94.	Tactica subunităților de apărare C.B.R.N. 1	Obligatorie
95.	Didactica specialității militare	Obligatorie
96.	Aparate și echipamente în domeniul Apărării C.B.R.N. 2	Obligatorie
97.	Tactica subunităților de apărare C.B.R.N. 2	Obligatorie
98.	Proгноza contaminării C.B.R.N.	Obligatorie
99.	Radiometrie și radioprotecție	Obligatorie
100.	Tactica subunităților de apărare C.B.R.N. 3	Obligatorie
101.	Didactica instrucției plutonului de apărare C.B.R.N.	Obligatorie
102.	Bazele decontaminării R.B.C.	Obligatorie
103.	Scenarii tactice specifice armeei apărare C.B.R.N.	Obligatorie
104.	Asigurare tehnică cu armament și muniție	Obligatorie
105.	Practica universitară (de domeniu / de specialitate / stagiul)	Obligatorie
106.	Elaborarea lucrării de licență	Obligatorie
107.	Chimie organică	Opțională
108.	Chimie anorganică	Opțională
109.	Mecanisme de reacție	Opțională
110.	Analize chimice și instrumentale	Opțională
111.	Detecția agenților chimici și biologici de război	Opțională
112.	Termodinamică	Opțională
113.	Managementul riscului	Opțională
114.	Management internațional	Opțională
115.	Pachete de programe specifice armeei	Opțională
116.	Elemente de cyber security	Opțională
117.	Invenția	Opțională
118.	Managementul calității	Opțională
119.	Detecție radiologică și nucleară	Opțională
120.	Evenimente C.B.R.N. altele decât atacul	Opțională
121.	Răspunderea juridică a militarilor	Opțională
122.	Operații ale forțelor terestre	Opțională
123.	Standarde și proceduri operaționale de stat major	Opțională
124.	Pregătirea economiei și a teritoriului pentru apărare	Opțională
125.	Protecția mediului în acțiunile militare	Opțională
126.	Ecologie și protecția mediului	Opțională
127.	Bazele conduitei rutiere	Facultativă
128.	Elemente de ingineria și protecția mediului	Facultativă

1.7.24.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Educație fizică militară	Obligatorie
2.	Limba engleză aplicată	Opțională

3.	Limba engleză - terminologie militară (STANAG)	Opțională
4.	Limba străină 2 (Limba franceză, Limba germană, Limba italiană, Limba spaniolă, Limba turcă, Limba greacă, Limba poloneză, Limba rusă)	Facultativă

1.7.25 Discipline: Programul de Studiu – Managementul sistemelor speciale de protecție și pază

1.7.25.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Științe militare	Obligatorie
2.	Psihosociologie militară	Obligatorie
3.	Teoria generală a statului și dreptului	Obligatorie
4.	Teoria organizației	Obligatorie
5.	Fundamente ale securității naționale	Obligatorie
6.	Bazele managementului	Obligatorie
7.	Tehnici de comunicare și negociere	Obligatorie
8.	Drept internațional umanitar (Law Armed Conflict)	Obligatorie

1.7.25.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de domeniu (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
36.	Explozivi și muniții	Obligatorie
37.	Sisteme de armament	Obligatorie
38.	Topografie militară	Obligatorie
39.	Geografie militară	Obligatorie
40.	Istorie militară	Obligatorie
41.	Comportament organizațional militar	Obligatorie
42.	Securitatea și protecția informațiilor	Obligatorie

43.	Elemente de artă militară	Obligatorie
44.	Probabilități și statistică	Obligatorie
45.	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
46.	Managementul organizației militare	Obligatorie
47.	Leadership în câmp tactic (Military Leadership)	Obligatorie
48.	Metode de dezvoltare a rezilienței militarilor	Facultativă
49.	Metodologia cercetării științifice	Facultativă

1.7.25.3 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
129.	Limba engleză	Obligatorie
130.	Informatică aplicată	Obligatorie
131.	Tehnici și proceduri acționale în operațiile militare	Obligatorie
132.	Operații în sprijinul păcii	Obligatorie
133.	Controlul și îndrumarea circulației	Obligatorie
134.	Didactica specialității militare	Obligatorie
135.	Blindate și automobile militare	Opțională
136.	Mentenanța și fiabilitatea echipamentelor blindate	Opțională
137.	Instituții de securitate internațională	Opțională
138.	Sisteme și doctrine politico-militare	Opțională
139.	Asigurarea acțiunilor militare și protecția forțelor	Opțională
140.	Tehnici de fundamentare a deciziei militare	Opțională
141.	Sisteme de protecție și pază	Obligatorie
142.	Sisteme informaționale geografice	Obligatorie
143.	Elemente de drept penal și procedură penală	Obligatorie
144.	Managementul riscului în acțiunea militară	Opțională
145.	Apărare împotriva terorismului	Opțională
146.	Răspunderea juridică a militarilor	Opțională
147.	Etică și integritate academică	Opțională
148.	Logistică militară	Opțională
149.	Gestiune patrimonială	Opțională
150.	Transporturi militare	Obligatorie
151.	Tactica subunităților de poliție militară	Obligatorie
152.	Administrație militară	Obligatorie
153.	Didactica instrucției plutonului	Obligatorie
154.	Relații civili - militari (Comprehensive Approach)	Obligatorie
155.	Interoperabilitate în acțiunile militare (Interoperability)	Opțională
156.	Acțiuni militare în context multinațional	Opțională
157.	Securitate cibernetică (Cyber Security)	Opțională

158. Pachete de programe specifice armei	Opțională
159. Protecția infrastructurilor critice	Obligatorie
160. Tactica subunităților de sprijin	Opțională
161. Sprijinul cu servicii a acțiunilor militare	Opțională
162. Cercetare în operații militare	Opțională
163. Operații în dispozitivul inamicului	Opțională
164. Finanțarea instituțiilor din domeniul apărării	Opțională
165. Finanțarea instituțiilor din domeniul securității și ordinii publice	Opțională
166. Conducerea subunităților militare	Opțională
167. Control intern managerial	Opțională
168. Operații în mediul urban	Obligatorie
169. Sisteme speciale de protecție și pază în domeniul ordinii publice și securității naționale	Opțională
170. Politici de securitate comparate	Opțională
171. Pregătirea informativă a mediului operațional	Opțională
172. Pregătirea economiei și a teritoriului pentru apărare	Opțională
173. Standarde și proceduri operaționale de stat major	Obligatorie
174. Scenarii tactice specifice armei poliție militară	Obligatorie
175. Practica universitară (de domeniu / de specialitate / stagiu)	Obligatorie
176. Elaborarea lucrării de licență	Obligatorie
177. Bazele conduitei rutiere	Facultativă
178. Managementul protecției mediului	Facultativă

1.7.25.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Educație fizică militară	Obligatorie
2.	Limba engleză aplicată	Opțională
3.	Limba engleză - terminologie militară (STANAG)	Opțională
4.	Limba străină 2 (Limba franceză, Limba germană, Limba italiană, Limba spaniolă, Limba turcă, Limba greacă, Limba poloneză, Limba rusă etc.)	Facultativă

1.7.26 Discipline: Programul de Studiu – Managementul sistemelor tehnice de geniu

1.7.26.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
50.	Științe militare	Obligatorie
51.	Psihosociologie militară	Obligatorie
52.	Matematică aplicată	Obligatorie
53.	Bazele managementului	Obligatorie
54.	Mecanică	Obligatorie
55.	Rezistența materialelor	Obligatorie
56.	Drept internațional umanitar	Obligatorie
57.	Teoria organizației	Obligatorie

1.7.26.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de domeniu (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Explozivi și muniții	Obligatorie
2.	Sisteme de armament	Obligatorie
3.	Securitatea și protecția informațiilor	Obligatorie
4.	Probabilități și statistică	Obligatorie
5.	Topografie militară	Obligatorie
6.	Istorie militară	Obligatorie
7.	Managementul organizației militare	Obligatorie
8.	Geografie militară	Obligatorie
9.	Elemente de artă militară	Obligatorie
10.	Leadership în câmp tactic	Obligatorie
11.	Comunicare și comportament organizațional militar	Obligatorie
12.	Modelarea și simularea acțiunilor militare	Obligatorie
13.	Etică și integritate academică	Opțională
14.	Operații în sprijinul păcii	Opțională
15.	Sisteme și doctrine politico-militare	Opțională

16.	Securitate, geopolitică și geostrategie	Opțională
17.	Control intern managerial	Facultativă
18.	Metodologia cercetării științifice	Facultativă

1.7.26.3 *Discipline de specialitate*

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare (obligatorie/opțională/facultativă) în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
179.	Limba engleză	Obligatorie
180.	Informatică aplicată	Obligatorie
181.	Elemente de distrugeri 1	Obligatorie
182.	Baraje de mine 1	Obligatorie
183.	Drumuri militare 1	Obligatorie
184.	Sisteme informaționale geografice	Obligatorie
185.	Poduri militare și treceri 1	Obligatorie
186.	Tactica subunităților de geniu 1	Obligatorie
187.	Didactica specialității militare	Obligatorie
188.	Drumuri militare 2	Obligatorie
189.	Fortificații, mascare și asigurare cu apă 1	Obligatorie
190.	Poduri militare și treceri 2	Obligatorie
191.	Mașini și utilaje de geniu	Obligatorie
192.	Elemente de EOD	Obligatorie
193.	Baraje de mine 2	Obligatorie
194.	Didactica instrucției plutonului	Obligatorie
195.	Tehnologia și mecanizarea lucrărilor de geniu	Obligatorie
196.	Scenarii tactice specifice armeei geniu	Obligatorie
197.	Asigurare tehnică cu armament și muniție	Obligatorie
198.	Practica universitară (de domeniu / de specialitate / stagiul)	Obligatorie
199.	Elaborarea lucrării de licență	Obligatorie
200.	Elemente de distrugeri 2	Opțională
201.	Demolări de obiective cu exploziv	Opțională
202.	Mecanisme și organe de mașini	Opțională
203.	Mentenanța și fiabilitatea sistemelor tehnice de geniu	Opțională
204.	Construcții din lemn și metalice	Opțională
205.	Materiale de construcții	Opțională
206.	Tactica subunităților de geniu 2	Opțională
207.	Tactica subunităților de geniu 3	Opțională
208.	Răspunderea juridică a militarilor	Opțională
209.	Operații ale forțelor terestre	Opțională
210.	Fortificații, mascare și asigurare cu apă 2	Opțională
211.	Protecția, inducerea în eroare și asigurarea cu apă în operații	Opțională
212.	Elemente de Cyber Security	Opțională
213.	Pachete de programe specifice armeei geniu	Opțională
214.	Standarde și proceduri operaționale de stat major	Opțională

215. Pregătirea economiei și a teritoriului pentru apărare	Opțională
216. Sprijinul logistic în operațiile de geniu	Opțională
217. Logistică și administrație militară	Opțională
218. Bazele conduitei rutiere	Facultativă
219. Elemente de ingineria și protecția mediului	Facultativă

1.7.26.4 Discipline complementare

Sucesiunea și opționalitatea disciplinelor de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Educație fizică militară	Obligatorie
2.	Limba engleză aplicată	Opțională
3.	Limba engleză - terminologie militară (STANAG)	Opțională
4.	Limba străină 2 (Limba franceză, Limba germană, Limba italiană, Limba spaniolă, Limba turcă, Limba greacă, Limba poloneză, Limba rusă)	Facultativă

1.7.27 Conținutul fișelor disciplinelor

Colectivele departamentelor și Consiliile facultăților stabilesc exigențele generale pentru promovarea disciplinelor de studiu prin aprobarea fișelor disciplinelor, dar responsabilitatea stabilirii exigențelor specifice fiecărei discipline o au colectivele de cadre didactice ale disciplinelor, care trebuie să-și coreleze exigențele proprii privind procesul de predare-documentare-învățare-evaluare cu practicile internaționale de succes și cu competențele pe care trebuie să le formeze studenților.

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei.

Fișele disciplinelor cuprind în mod explicit elementele de identificare a disciplinei în planul de învățământ (an de studiu, număr ore curs / seminar / laborator / proiect / titular / număr credite alocate), precum și obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, număr de credite alocate.

1.7.28 Practica

În planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de activități practice cu durata de 2-4 săptămâni/an universitar începând cu semestrul al III-lea, respectând ritmul săptămânal cuprins între 22-28 ore.

Practica profesională/de specialitate se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, pe baza unor convenții de practică și potrivit unor programe proprii care includ: obiective, tipuri de activități, documentele completate de studenți și modalitățile de evaluare.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Instituțiile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți/instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Evaluarea practicii se face prin „colocviu” cu notare de la 1 la 10.

1.7.29 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / masterat*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / masterat și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.7.29.1 Evaluarea studenților

Facultatea /universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Prin diferite forme de examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, promovarea formei de evaluare a acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic; aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților este permanentă, în timpul semestrelor, și în cadrul sesiunii de examene, în conformitate cu prevederile din programele analitice/ fișe ale disciplinei. Fiecare instituție/facultate/departament are un regulament propriu de evaluare a studenților. Numărul examenelor trebuie să fie mai mare de 50% din totalul probelor de evaluare.

1.7.29.2 *Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor*

Ciclul de licență se încheie cu elaborarea unei lucrări de licență. Lucrările de diplomă respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul VI.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu studentul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conducătorii lucrărilor de licență au gradul didactic de profesor, conferențiar, lector sau asistent universitar cu doctorat.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (licență) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.7.29.3 Examenul de licență

Finalizarea ciclului I se încheie cu examenul de licență prevăzut cu credite.

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență poate consta din doua probe:

- a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - lucrare scrisa clasică/grilă;
- b) proba 2: prezentarea și susținerea în fața comisiei a lucrării de licență.

Prezentarea la proba a II-a, este condiționată de promovarea probei I, cu nota minimă 5. Pentru promovarea lucrării de licență (proba 2) este necesară obținerea calificativului de minimum nota 6,00.

La examenul de licență, între prima probă și a doua trebuie să existe un interval de cel puțin 48 ore. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul 3 de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.7.30 Studenții

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați e aprobat de ARACIS și depinde de condițiile fiecărui furnizor de educație (numărul de cadre didactice, baza materială, gradul implicării în cercetarea științifică etc).

1.7.30.1 Admiterea

Admiterea candidaților se face prin concurs, în limita capacității de școlarizare aprobată de ARACIS și statuată prin hotărâre de guvern, în condițiile stabilite de Legea educației naționale și celelalte acte normative ce privesc această activitate.

Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel

puțin 6 luni înainte de admitere. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Instituția are încheiat cu studenții înmatriculați un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.7.30.2 Criterii privind stabilirea numărului de studenți care pot și școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și masterat, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Științe militare, informații și ordine publică**, este maximum 20/1²⁰.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți**²¹
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.7.31 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

În instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se desfășoară cercetare științifică universitară în domeniul misiunii asumate, concretizată în elaborarea de tratate, manuale, cursuri, monografii, articole științifice prezentate, publicații,

²⁰ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Științe militare, informații și ordine publică

²¹ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/ universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

lecții, contracte, granturi, expertize, activități de consultanță, concepții de aplicații, aplicații/exerciții și metodici de desfășurare a acestora, precum și alte activități specifice domeniului militar, de informații, ordine publică și securitate națională.

- a) Activitățile de cercetare științifică se desfășoară după planuri de cercetare științifică la nivel de universitate/academie, facultate și departament.
- b) Instituția/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică.
- c) Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

1.7.32 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

- a) Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de laboratoare proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen.
- b) Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).
- c) Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universitar.

STANDARDELE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTERAT (CICLUL II)

Tabelul 3. – Domeniile de studii universitare de masterat (DM) aferente Comisiei de Specialitate nr 4

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe Sociale	10.Științe ale comunicării
		10.Sociologie
		20.Asistență socială
		10.Relatii Internaționale și Studii Europene
		20.Științe Politice
		10.Informații și securitate națională
		20.Ordine publică și siguranță națională
		30.Științe militare

Sursa: HG 641/2019 pentru modificarea anexelor 1-2 la Hotărârea Guvernului nr. 318/2019 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2019-2020

1.8 Domeniul de masterat: ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII

1.8.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

1.8.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre formarea competențelor profesionale.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al domeniului de studii;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui program de studii.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Este orientat, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale în domeniul științelor comunicării. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de nivel licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa, cu atât mai mult cu cât piața muncii din sfera industriilor comunicării este foarte dinamică.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

1.8.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat

de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solida pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o cariera didactică sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsură în cercetarea științifică.

1.8.2 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de masterat didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de masterat didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

Pentru masteratele cu diplomă dublă, se va armoniza prezenta metodologie cu metodologiile specifice țărilor partenere. La evaluare se vor aduce argumente pentru excepțiile de la prezenta metodologie în acest sens.

1.8.3 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 40% să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare

1.8.4 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicator	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni

4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-16 ore
5. Numărul de ore de activitate organizată pentru întregul ciclu al studiilor de masterat	672-896 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	10% din totalul orelor pe semestru
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4-10
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

1.8.5 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de minimum 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

În planul de învățământ trebuie incluse minim 10% practica profesională și 5% ore alocate elaborării lucrării de disertație.

1.8.6 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de disertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.8.7 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice

trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul

programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Alte aspecte:

1. Laboratorul de comunicare/informatică (obligatoriu – orice specializare în profil) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare și softuri adecvate, într-o rețea care să permită accesul a cel mult 2 studenți pe calculator.
2. Laboratorul multimedia (pentru specializările care își asumă formarea în jurnalismul multimedia/media digitală) trebuie să cuprindă un număr de calculatoare pentru maxim 2 studenți pe calculator și softuri adecvate.
3. Laboratorul radio (pentru specializările care își asumă formarea în radio) trebuie să cuprindă: calculatoare, reportofoane, soft pentru editarea digitală, microfoane, pentru desfășurarea normală a activităților didactice.
4. Laboratorul de televiziune (pentru specializările care își asumă formarea în TV) trebuie să cuprindă, în cadrul instituției: camere video, monitoare TV, dotări pentru micro-studio (elemente de platou, iluminare, microfoane), calculatoare și soft pentru editare video.
5. Laboratorul de foto trebuie să cuprindă camere foto, micro-platou (lumini și spațiul necesar), calculatoare și soft necesare de prelucrare a imaginii.

Aceste laboratoare trebuie să existe în dotarea facultăților în momentul acreditării/reevaluării. La autorizare și la evaluare periodică sunt acceptate contractele de utilizare în scop didactic a spațiilor și dotărilor din instituțiile de presă.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universitar.

1.9 Domeniul de masterat: ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Asistență Socială

Sursa: HG 641/2019 pentru modificarea anexelor 1-2 la Hotărârea Guvernului nr. 318/2019 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2019-2020

1.9.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

1.9.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- Reflecție critică și constructivă;
- Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al domeniului de studii;
- Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui program de studii.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de

studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

Este orientat, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de licență.

Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic. Se recomandă ca, în cadrul masteratului profesional, să fie atrași în echipe de predare, experți de pe piața muncii în concordanță cu obiectivele formării profesionale ale viitorilor absolvenți.

Totodată, se are în vedere o cât mai strânsă colaborare între furnizorii de masterat (universitățile) și partenerii economici și sociali (firme de economie socială, instituții publice (de nivel central, județean sau local), organizații neguvernamentale, asociații, etc.).

1.9.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale

dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solida pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o cariera didactică sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsură în cercetarea științifică prin granturi de cercetare.

1.9.1.3 Masteratul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de masterat didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de masterat didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

1.9.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.9.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-16 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	672-896 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4-10 ECTS
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 20%

14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Din cadrul probelor de evaluare, examenele trebuie să fie într-o proporție mai mare de 50%.

1.9.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 3 săptămâni pe an (sau 60 de ore). Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

În planul de învățământ trebuie incluse minim 10% practica profesională și 5% practica de elaborarea a lucrării de dizertație.

1.9.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiu de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de dizertație care va fi prezentată public în fața comisiei de specialiști.

Studiile de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de dizertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat;

Universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.9.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură

corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universitar.

1.10 Domeniul de masterat: SOCIOLOGIE

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Sociologie

Sursa: HG 641/2019 pentru modificarea anexelor 1-2 la Hotărârea Guvernului nr. 318/2019 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2019-2020

1.10.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

1.10.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al domeniului de studii;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui program de studii.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

Este orientate, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de licență.

Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic. Se recomandă ca, în cadrul masteratului profesional, să fie atrași experți de pe piața muncii în concordanță cu obiectivele formării profesionale ale viitorilor absolvenți.

Totodată, se are în vedere o cât mai strânsă colaborare între furnizorii de masterat (universitățile) și partenerii economici și sociali (firme de marketing și sondaje, de selecție de resurse umane, instituții publice (de nivel central, județean sau local), ONG-uri, multinaționale, partide politice etc.).

1.10.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competentelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solida pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o cariera didactică sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsură în cercetarea științifică prin granturi de cercetare.

1.10.1.3 Masteratul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de masterat didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de masterat didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

1.10.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.10.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-16 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	672-896 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS

7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4-10 ECTS
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație

Din cadrul probelor de evaluare, examenele trebuie să fie într-o proporție mai mare de 50%.

1.10.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 3 săptămâni pe an (sau 60 de ore). Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

În planul de învățământ trebuie incluse minim 10% practica profesională și 5% practica de elaborarea a lucrării de disertație.

1.10.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiu de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de disertație care va fi prezentată public în fața comisiei de specialiști.

Studiile de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de disertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare

științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat.

Universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aiba în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.10.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se

asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universitar.

1.11 Domeniul de masterat: RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Relații Internaționale și Studii Europene

Sursa: HG 641/2019 pentru modificarea anexelor 1-2 la Hotărârea Guvernului nr. 318/2019 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2019-2020

1.11.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

1.11.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă

prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al domeniului de studii;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui program de studii.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

Este orientat, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

1.11.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de

cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solida pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o cariera didactica sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsură în cercetarea științifică.

1.11.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.11.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-6
9. Durata practicii de specialitate	60 + 60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	5+5

11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

1.11.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiu de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de disertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

1.11.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.11.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronical studenților la baze de date, în campusul universității.

1.12 Domeniul de masterat: ȘTIINȚE POLITICE

Tabelul 4. – Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Științe Politice

Sursa: HG 641/2019 pentru modificarea anexelor 1-2 la Hotărârea Guvernului nr. 318/2019 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2019-2020

1.12.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

1.12.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al **domeniului de studii**;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui **program de studii**.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

Este orientate, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

1.12.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solidă pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o carieră didactică sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsura în cercetarea științifică.

1.12.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.12.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-7
9. Durata practicii de specialitate	60+60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	5+5
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	15
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Din cadrul probelor de evaluare examenele trebuie să fie mai mari de 50%.

1.12.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

1.12.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiu de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de disertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele

aferele programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.12.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înscrisuri care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

1.13 Domeniul de masterat: STUDII DE SECURITATE

Tabelul 4. – Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Studii de securitate

1.13.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

1.13.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de

evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

Este orientate, cu preponderența, spre formarea competențelor profesionale. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

1.13.1.2 *Masterat de cercetare științifică*

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

Este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. În cadrul structurii sale dominante sunt paradigmele științifice, teoriile, etc. El oferă o solidă pregătire pentru viitorii doctoranzi sau cei care îmbrățișează o carieră didactică sau de cercetare. În cazul masterului de cercetare studenții sunt implicați direct și în mare măsură în cercetarea științifică.

1.13.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar,

conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.13.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-7
9. Durata practicii de specialitate	60+60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	5+5
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite pentru promovarea lucrării de disertație	15
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Din cadrul probelor de evaluare examenele trebuie să fie mai mari de 50%.

1.13.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

1.13.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiu de masterat se încheie prin elaborarea unei lucrări de disertație care va fi prezentată public în fața comisiei.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Conducătorii lucrărilor de masterat au gradul didactic de profesor, conferențiar sau lector universitar cu doctorat.

Lucrările de disertație respectă standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru

domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze de lucru și instrumente de cercetare, utilizarea corectă a aparatului critic, bibliografie actualizată și adecvată temei și domeniului.

Comisiile de examinare la finalizarea studiilor (masterat) includ numai specialiști din profilul probelor de examen, iar președintele comisiei este profesor sau conferențiar.

1.13.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universității.

1.14 Domeniul de masterat: INFORMAȚII ȘI SECURITATE NAȚIONALĂ

Tabelul 4. – Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Informații și securitate națională

Sursa: HG 641/2019 pentru modificarea anexelor 1-2 la Hotărârea Guvernului nr. 318/2019 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2019-2020

1.14.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

1.14.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- a) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- b) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- c) **Aplicare**, transfer și rezolvare de probleme;
- d) **Reflecție** critică și constructivă;
- e) **Creativitate** și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al domeniului de studii;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui program de studii.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Este orientat, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale în domeniul științelor comunicării. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de nivel licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

1.14.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.14.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.14.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de masterat

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	Min. 90 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Min. 3
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

1.14.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în

organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

1.14.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

1.14.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Bibliotecile instituției de învățământ fie asigură un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător cu cel puțin 10% din numărul total al studenților, fie accesul electronic al studenților la baze de date, în campusul universității.

1.15 Domeniul de masterat: ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ

Tabelul 4. – Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Ordine publică și siguranță națională

Sursa: HG 641/2019 pentru modificarea anexelor 1-2 la Hotărârea Guvernului nr. 318/2019 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2019-2020

1.15.1 Criterii de departajare a programelor de masterat

1.15.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a

unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Este orientat, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale în domeniul științelor comunicării. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de nivel licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

1.15.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele

conceptual și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.15.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.15.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	60 ore

10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	aport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

1.15.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

1.15.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de

- cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
 - c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
 - d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

1.15.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înregistrări care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

1.16 Domeniul de masterat: ȘTIINȚE MILITARE

Tabelul 4. – Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de masterat (DM)
40	Științe sociale	Științe militare

Sursa: HG 641/2019 pentru modificarea anexelor 1-2 la Hotărârea Guvernului nr. 318/2019 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2019-2020

1.16.1.1 Masterat profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților. **Cunoștințele**, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de masterat profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Este orientat, cu preponderență, spre formarea competențelor profesionale în domeniul științelor comunicării. El răspunde unor cerințe și necesități punctuale ale pieței muncii, contribuind la realizarea unei calificări superioare a absolvenților de nivel licență. Masterul profesional este un masterat aplicat cu un pronunțat caracter practic.

Corpul profesoral trebuie format în acest caz atât din teoreticieni cât și din experți pentru a asigura o legătură firească și necesară între calificările oferite de masterat și inserția studenților pe piața muncii.

Disciplinele din curricula masteratelor profesionale trebuie să țină seama de calificările și de evoluțiile de pe piața muncii din România sau/și din Europa.

Masteratul profesional se poate finaliza și cu o lucrare aplicativă, cu o solidă fundamentare teoretică.

1.16.1.2 Masterat de cercetare științifică

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de masterat de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de masterat de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) este de 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.16.2 Cadre didactice

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea

disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de masterat de cercetare.

1.16.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de masterat în DFI

Indicatori	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani- 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	120 ECTS
3. Durata unui semestru de activitate didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-20 ore
5. Numărul de ore activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor	748-1120 ore*
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	3-8
9. Durata practicii de specialitate	60 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	
11. Durata elaborării lucrării de disertație alocată în planul de învățământ	2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	1
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50/75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind și stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

1.16.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații din domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de masterat de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de masterat de cercetare.

În programul de studii universitare de masterat sunt prevăzute stagii de practică de 2 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

1.16.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de masterat, planul de învățământ trebuie să

cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de masterat de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

1.16.6 Baza tehnico-materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studii de licență, și un singur student în cadrul programelor de studii de masterat.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator / proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă.

Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător

domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Instituția de învățământ superior face dovada cu acte corespunzătoare (înscrisuri care să facă dovada proprietății, contracte de închiriere, inventare, facturi etc.) că, pentru programul de studii supus evaluării, dispune de spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere.

Instituția dispune de laboratoare proprii care au o dotare potrivit standardelor.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune, pentru cel puțin încă 2 ani față de anul în care se începe școlarizarea, de software-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Programul bibliotecii asigură accesul studenților pentru minimum 40 ore/săptămână.

Copyright © 2019 **ARACIS**

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Lucrarea **STANDARDELE SPECIFICE PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE LA PROGRAMELE DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ ȘI DE MASTERAT** (EDIȚIE ONLINE, 2017) a fost înregistrată la CENTRUL NAȚIONAL ISBN al BIBLIOTECII NAȚIONALE A ROMÂNIEI
ISBN 978-973-0-24209-6

Prezenta lucrare este prezentată pe site-ul agenției, în secțiunea destinată metodologiilor și standardelor: <http://www.aracis.ro>

**B-dul Mărăști nr. 59, Sector 1,
București, România, tel.
021.206.76.00, fax 021.312.71.35
Email: office@aracis.ro, www.aracis.ro**

Aprobat în Consiliu ARACIS

STANDARDE SPECIFICE
PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE A
PROGRAMELOR DE STUDII DIN DOMENIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTER
AFERENTE
COMISIEI DE SPECIALITATE NR. 3 ȘTIINȚE JURIDICE

CUPRINS:

0	INTRODUCERE.....	2
1	STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII	
	UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I): DREPT	4
1.1	Personalul didactic	4
1.2	Conținutul procesului de învățământ.....	6
1.2.1	Discipline fundamentale (generale).....	7
1.2.2	Discipline de specialitate	8
1.2.3	Discipline complementare	9
1.2.4	Alte aspecte/observații privind disciplinele la programul de studii: Drept	9
1.3	Conținutul fișelor disciplinelor	10
1.4	Practica.....	10
1.5	Rezultatele învățării	10
1.5.1	Evaluarea studenților	10
1.5.2	Examenul de licență	11
1.5.3	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	12
1.6	Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	12
1.6.1	Admiterea	12
1.6.2	Criterii privind stabilirea numărului maxim maximum de studenți care pot fi școlarizați	12
1.7	Cercetarea științifică	13
1.8	Baza materială	13
2	STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII DOMENIULUI DE STUDII DE MASTER	
	(CICLUL II): DREPT	15
2.1	Criterii de departajare a programelor de master	15
2.1.1	Masterul profesional	15
2.1.2	Masterul de cercetare științifică	16
2.1.3	Masterul didactic	17
2.2	Personalul didactic	17
2.3	Organizarea procesului de învățământ.....	17
2.4	Practica.....	18
2.5	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	18
2.6	Baza materială	19

0 INTRODUCERE

A. Cadrul legal:

- a) *Legea Educației Naționale* <http://www.edu.ro/index.php/legaldocs/14847> cu modificările ulterioare
- b) *Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior- HG 1418/2006, modificată prin HG nr. 1512/2008*
- c) *HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 în vigoare de la 23.09.2016*
- d) *HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 01.06.2016*
- e) *Legea 288/24.06. 2004 privind organizarea studiilor universitare, modificată prin OUG nr. 78/2005 și Legea nr. 49/2013*
- f) *HG 404/29.03.2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat*
- g) *Ordinul MECTS nr. 4204 /2013 din 15/07/2013 și nr. 6.560/2012 privind aprobarea standardelor minime necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior și a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare*
- h) *OM 6251/2012 privind aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea, desfășurarea și normarea activităților didactice la formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă la nivelul învățământului superior.*

B. Scopul standardelor specifice:

În procesul de evaluare academică în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a programelor de studii universitare de licență din domeniile de licență și master se aplică standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță prevăzuți în *Metodologia de evaluare externă, elaborată de ARACIS*¹.

Standardele specifice detaliază și completează standardele și standardele de referință, precum și lista indicatorilor de performanță. Standardele specifice definesc condițiile minime ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii.

Scopul general al prezentelor standarde specifice constă în completarea cadrului legal, menționată anterior la secțiunea **A**, pentru procesul de evaluare externă a calității educației academice în instituțiile de învățământ superior, având în vedere specificul studiilor **juridice**.

Scopul particular al prezentelor standarde specifice este de a asigura, pentru programele de studii de licență și master drept, o **evaluare externă a calității într-un mod unitar**.

C. Standardele Comisiei de Specialitate "Științe juridice"- C3 se referă la domeniul fundamental **Științe sociale** (DFI nr. 40), în care figurează domeniile de licență (DL) și programele de studii, după cum urmează (**Tabelul 1**):

¹ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr.1.418 din 11.10.2006, precum și cu prezentele Standarde specifice pe domenii fundamentale aprobate de ARACIS, în baza Legii 87/10.04.2006, Art.17.

**Tabelul 1. Domeniile și programele de studii universitare de master și licență aferente
Comisiei de Specialitate nr 3**

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de doctorat/ masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări (S)
40	Științe sociale	Drept	Drept	Drept
				Drept european și internațional

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016
HG domenii master_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

Precizări privind programele de studii universitare:

- ☐ Programele de studii universitare se diferențiază prin misiune, prin construcția curriculară și prin contribuția la dezvoltarea științifică a domeniului respectiv.
- ☐ Competențele profesionale și transversale vizate de fiecare program de studii sunt descrise în termeni de cunoștințe, abilități și aptitudini și corespund calificării pentru care este proiectat programul de studii.
- ☐ Programele de studii autorizate, respectiv acreditate/reevaluate, nu pot suferi modificări semnificative de structură și/sau obiective pe durata unui ciclu de studii.
- ☐ Orice modificări ale programelor de studii trebuie să fie justificate prin raportare la evoluția cunoașterii științifice și tehnologice precum și la modificări survenite în privința calificărilor și în cererea pieței forței de muncă.

1 STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I): DREPT

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 10) Drept sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Drept

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Drept	Drept	240
		Drept european și internațional	240

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și fișelor disciplinelor. Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 20% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia-cadru la nivel național* și cu a standardelor proprii instituției angajatoare, avându-se în vedere doctoratul în domeniul disciplinelor postului.

Pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- i. *au studii universitare în domeniul disciplinelor predate;*
- ii. *sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;*
- iii. *au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.*

În cadrul universităților în care funcționează școli doctorale activitățile de seminar pot fi desfășurate de doctoranzi, autori de lucrări științifice în specialitatea postului ocupat publicate la edituri sau în reviste recunoscute în domeniul științelor juridice.

În cadrul activităților de laborator (laborator criminalistic, clinică juridică, informatică juridică etc.), alături de cadrele didactice de specialitate, pot participa și alți specialiști, practicieni în domeniu, cu înaltă calificare și recunoaștere profesională, precum și studenți-doctoranzi.

Activitățile de practică se vor realiza sub coordonarea unui cadru didactic titular. Pot fi atrași în program și alți specialiști, practicieni în domeniu, cu înaltă calificare și recunoaștere profesională (e.g. judecători, procurori, notari, avocați, practicieni în insolvență etc., pe baza de acord instituțional.

Procentul de posturi didactice ocupate cu cadre didactice titulare trebuie să fie de minimum 70%. Calitatea de titular există numai în raport cu o singură instituție de învățământ superior, unde cadrul didactic are contract de muncă pe perioada nedeterminată, conform legii. La

verificarea acestui standard vor fi luate în considerare și cadrele didactice angajate cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată cu statut profesional special (e.g. magistrați, experți).

Cerințele privind ponderea profesorilor, conferențiarilor, lectorilor sunt cele stabilite de standardele generale ARACIS, în funcție de faza de autorizare sau acreditare a instituției respective și a programului evaluat.

Personalul asociat trebuie să facă dovada experienței și titlului științific în raport cu profilul disciplinei acoperite.

Personalul didactic care ocupă mai mult de o normă universitară va redacta o declarație pe proprie răspundere în care va trebui să indice modul de repartizare a normei sau normelor suplimentare, în cadrul instituției proprii sau în cadrul altor instituții de învățământ superior. Se recomandă ca un cadru didactic să nu depășească un număr de două norme universitare.

Din personalul de conducere trebuie să facă parte în special cadre didactice de prestigiu în domeniul juridic, având funcția de bază la instituția respectivă.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master).

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plată cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF și ID), să fie de maximum 3 (la cele 2 norme în regim plată cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de 3 norme în sistemul universitar.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă pentru fiecare program din ciclul de licență cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale (cu normă de bază sau cu post rezervat), din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar.

1.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ al programelor de studii din domeniul de licență **Drept** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

Indicator	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ IF, IFR sau ID	4 ani = 8 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore din de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	2464-2688 ore
5. Numărul total de credite obligatorii	240 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5 -7
8. Durata practicii de specialitate (anii I-III facultativ și în anul IV obligatoriu), universitățile putând stabili, în funcție de specificul convențiilor de practică, dacă se derulează în interiorul sau în afara celor 14 săptămâni de practică)	224 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (în semestrul VIII)	2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate unei discipline	Min. 2– max. 6 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
13. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie, peste numărul de credite obligatorii	3-4 ECTS
14. Raportul dintre numărul orelor de curs și numărul celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
15. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	2-3 săpt.
17. Numărul minim de săptămâni pentru sesiunile de restanțe	Min 1 săpt.
18. Numărul maxim de studenți pe serie	150+20%
19. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupă IFR	30
21. Numărul maxim de studenți pe grupă ID	25
22. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program (având în vedere și cadrele didactice asociate)	25

* Acestea cuprind și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale**, **discipline de specialitate în domeniu** și **discipline complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;

- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	Min. 40%
Discipline de domeniu	DD	-
Discipline de specialitate	DS	Min 40%
Discipline complementare	DC	Min. 10%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	70-80%
Discipline opționale (la alegere)	DA	20-30%
Discipline facultative	DF	-
Total		100% +DF

1.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt la latitudinea universităților.

Disciplinele fundamentale trebuie să figureze în planul de învățământ cu minimum 2 ore de curs și, de regulă, 2 ore de seminar.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Teoria generală a dreptului
2.	Drept roman
3.	Drept constituțional și Instituții politice
4.	Drept administrativ
5.	Drept civil (Teoria generală, Persoanele, Drepturile reale, Teoria obligațiilor, Contracte speciale, Succesiunile)
6.	Drept penal (Partea generală și Partea specială)
7.	Drept procesual civil
8.	Drept procesual penal
9.	Istoria Statului și Dreptului

1.2.2 Discipline de specialitate

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina
1.	<i>Programul de studii: Drept</i>
1.	Drept internațional public
2.	Dreptul mediului
3.	Drept comparat și sisteme de drept
4.	Dreptul proprietății intelectuale
5.	Dreptul contractelor administrative
6.	Dreptul transporturilor
7.	Dreptul asigurărilor
8.	Drept execuțional penal
9.	Dreptul comunicațiilor și al noilor tehnologii
10.	Dreptul concurenței
11.	Drept notarial
12.	Drept comercial/Dreptul afacerilor
13.	Dreptul comerțului internațional
14.	Organizații și relații internaționale
15.	Drept Diplomatic și Consular
16.	Drept bancar
17.	Dreptul consumului
18.	Criminalistică
19.	Criminologie
20.	Medicină Legală
21.	Dreptul familiei
22.	Drept financiar și fiscal
23.	Dreptul Uniunii Europene
24.	Dreptul muncii și securității sociale
25.	Drept internațional privat
26.	Publicitate imobiliară
27.	Protecția internațională a drepturilor omului
2.	<i>Programul de studii: Drept european și internațional</i>
1.	Drept financiar al UE
2.	Dreptul asigurărilor în UE
3.	Politicile UE
4.	Dreptul mediului în UE
5.	Drepturile și libertățile fundamentale în UE
6.	Proceduri alternative de soluționare a conflictelor
7.	Drept internațional umanitar
8.	Dreptul muncii în UE
9.	Dreptul european al contractelor și piața unică digitală

10. Protecția consumatorului în UE

1.2.3 Discipline complementare

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplinele
1.	Filosofia juridică
2.	Logică juridică
3	Retorica
4	Sociologie juridică
5	Economie
6	Organizarea și etica profesiilor juridice
7	Metodologia studiului dreptului/Introducere în studiul dreptului
8	Scriere academică

1.2.4 Alte aspecte/observații privind disciplinele la programul de studii: Drept

În planul de învățământ pot figura și alte discipline obligatorii, stabilite de instituțiile de învățământ superior.

Cel puțin 50% dintre disciplinele opționale enumerate trebuie să figureze în planul de învățământ. De asemenea, în planul de învățământ pot figura și alte discipline opționale stabilite de instituțiile de învățământ superior.

Ponderea disciplinelor opționale din totalul disciplinelor creditate este între 20 % - 30 % .

Se recomandă ca în structura planului de învățământ să figureze disciplinele limbi străine și informatică.

Precizări privind succesiunea unor discipline:

- ☐ În anul I vor figura *Teoria generală a dreptului, Dreptul constituțional și Instituții politice, Dreptul civil;*
- ☐ *Dreptul internațional public* va fi studiat după parcurgerea cursurilor de *Drept constituțional și Instituții politice;*
- ☐ *Dreptul financiar și fiscal* va fi studiat după parcurgerea cursului de *Drept administrativ* (sau cel puțin a primei părți a acestei materii);
- ☐ *Dreptul Drept comercial/Dreptul afacerilor* va fi predat după parcurgerea *Contractelor speciale;*
- ☐ *Dreptul familiei* va fi predat după parcurgerea *Dreptului civil* sau, cel puțin, a materiilor *Teoria generală a dreptului civil, Persoanele, Drepturile reale, Teoria obligațiilor;*
- ☐ *Dreptul internațional privat* va fi studiat după parcurgerea *Dreptului civil* și a *Dreptului familiei;*
- ☐ *Dreptul comerțului internațional* va fi studiat după *Dreptul comercial/Dreptul afacerilor* și *Dreptul internațional privat;*
- ☐ *Dreptul concurenței* va fi studiat după parcurgerea *Dreptului comercial/ Dreptul afacerilor;*
- ☐ *Dreptul proprietății intelectuale* va fi studiat după parcurgerea *Dreptului civil, Teoria generală a obligațiilor;*
- ☐ *Disciplinele Criminalistică* și *Drept execuțional penal* vor fi studiate după parcurgerea *Dreptului penal special.*

1.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să conțină cel puțin următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.4 Practica

Practica de specialitate se va organiza în anii I-III facultativ și în anul IV obligatoriu, la judecătorii și tribunale, parchetele de pe lângă judecătorii și tribunale, birouri/societăți de avocați, cabinete notariale, birouri ale executorilor judecătorești, birourile consilierilor juridici, mediatorilor, compartimentele juridice ale consiliilor locale și județene, prefecturi, direcții juridice și servicii de contencios din ministere, compartimentele juridice ale societăților sau regiilor autonome, asociațiilor, diplomație etc.

Pentru buna derulare a programelor de practică, facultățile stabilesc prin hotărâre a consiliului facultății dacă practica se efectuează comasat sau pe parcursul semestrului. Evaluarea practicii se face prin „colocviu”, cu notare de la 1 la 10.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte de practică cu societăți /instituții de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență / master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect,

colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică prevăzută în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Într-o instituție de învățământ de stat, orice student are dreptul de a se prezenta, fără taxă percepută, în anul universitar curent, la două evaluări finale pentru fiecare disciplină studiată pe parcursul anului universitar conform planului de învățământ din anul universitar în care s-a înscris.

Examenul se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice (speță);

La forma de învățământ cu frecvență, FR nu se vor susține examene on-line. Evaluarea se face pe grupe, într-o zi un cadru didactic neputând evalua sub forma examenului oral mai mult de 2 grupe de studenți.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.5.2 Examenul de licență

Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, pe baza Metodologiei cadru, are elaborate propriile regulamente pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Examenul **de licență** se poate desfășoară, potrivit reglementărilor în vigoare, în două probe, după cum urmează:

a) proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate

b) proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență

1.5.3 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de licență se vor acorda 2 săptămâni în planul de învățământ al anului IV, semestrul 8, iar pentru proba 1 a examenului de licență tematica și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate a disciplinelor **Drept civil**, **Drept penal**, **Drept procesual civil**, **Drept procesual penal**.

Lucrarea de licență este o lucrare cu caracter științific, pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei, în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de școlarizare, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Este o cerință minimă existența unei selecții bazate pe rezultatele la examenul de bacalaureat. Un examen scris de admitere va fi menționat în analiza SWOT.

1.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim maximum de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Drept**, este maximum **30/1**².

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

² În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul **Drept**

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%³**;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată.

Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxe de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.7 Cercetarea științifică

Planul de cercetare științifică va fi întocmit la nivel de departamente, dacă facultatea are mai multe departamente, și de facultate, urmărindu-se corelarea domeniilor juridice investigate.

La activitatea științifică și de cercetare, alături de cadrele didactice de specialitate și studenți, se recomandă a participa și alți specialiști, practicieni în domeniu.

Colaborarea cu alte facultăți și instituții de profil, fie din țară, fie din străinătate, poate fi cuprinsă în planul de cercetare al fiecărei facultăți sau într-un plan separat.

Publicarea rezultatelor cercetărilor științifice se va face în reviste cu prestigiu recunoscut sau indexate în baze de date internaționale recunoscute, precum și în publicații proprii ale universităților, avându-se în vedere revistele/editurile menționate și de comisia de specialitate a C.N.A.T.D.C.U. Activitatea științifică a cadrelor didactice trebuie să aibă ca rezultat cel puțin 4 lucrări în domeniul disciplinei/disciplinelor predate pe ultimii trei ani, în edituri/reviste cuprinse în standardele legale minimale de ocupare a posturilor.

Asimilate cercetării științifice vor fi și: studiile, lucrările, consultațiile și expertizele solicitate în vederea elaborării de acte normative cu putere de lege.

Sesiunile științifice trebuie organizate conform planului stabilit de Consiliul facultății (cel puțin un eveniment științific anual), cu participarea practicienilor și specialiștilor în domeniu și asigurarea vizibilității naționale/internaționale.

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

1.8 Baza materială

Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

³ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la Internet etc.) la dispoziția cadrelor didactice și a studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele care presupun utilizarea de programe informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți în cadrul programelor de studii de licență și un singur student în cadrul programelor de studii de master.

Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și materiale bibliografice accesibile și în format electronic (prin intranet, platforme de e-learning sau la calculatoarele din laborator / bibliotecă).

Facultățile de drept trebuie să aibă obligatoriu laboratoare de informatică și de criminalistică, iar acolo unde este posibil pot să fie înființate și laboratoare de clinică judiciară (săli amenajate pentru pregătirea și susținerea unor procese simulate).

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure pregătirea unei grupe de studenți. Sistemele informatice vor fi conectate la INTERNET, accesul fiind asigurat atât la laboratorul de informatică, cât și la departamente.

Bibliotecile trebuie să dispună de un fond propriu de carte juridică actualizat anual, de abonamente la reviste de specialitate, inclusiv de literatură juridică străină, raportat la numărul de studenți și la ponderea formelor de învățământ. Se recomandă ca raportul număr de cărți/ număr de studenți, în special la disciplinele obligatorii să fie de 1/5. Trebuie să se asigure accesul la baze de date on-line cu reviste/literatură juridică, inclusiv din străinătate.

2 STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII DOMENIULUI DE STUDII DE MASTER (CICLUL II): DREPT

**Tabelul 3. – Domeniile de studii universitare master (DM) aferente
Comisiei de Specialitate nr.3 Științe Juridice**

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
40	Științe Sociale	Drept

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

HG domenii master_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

Programele de studii universitare de master în domeniul Drept se pot organiza cu: 60 ECTS, 90 ECTS sau 120 ECTS

2.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.1.1 Masterul profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Un program de master profesional în domeniul **Drept** trebuie să fie orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale specializate și aprofundarea cunoștințelor juridice obținute prin programul de licență, crescând astfel șansele de angajare într-o profesie juridică.

Conținutul disciplinelor circumscrise programului de master trebuie să fie diferit în procent de minimum de 75% față de conținutul programului de licență. Se pune accent pe practică și formarea abilităților profesionale practice.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum 75 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

La programele de masterat care au o componentă internațională, în planul de învățământ există cel puțin două discipline care să dezvolte competențe de conversație într-o limbă de circulație internațională.

2.1.2 Masterul de cercetare științifică

Se încadrează în categoria ”Master de cercetare științifică” programele realizate în cadrul unor proiecte de cercetare sau în afara acestora, cu condiția ca strategia de cercetare a facultății să prevadă printre obiective și participarea masteranzilor la temele de cercetare circumscrise programului de master.

Masteratele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studii din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar. Eventuale depășiri ale acestor cifre vor fi aprobate, în mod justificat, de Senatele universitare.

Un program de studii de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Unul dintre obiective va fi realizarea de către masteranzi a unor rapoarte de cercetare, care să aibă ca obiect una dintre temele stabilite ca prioritară. Este esențială formarea unor abilități specifice metodologiei cercetării juridice.

2.1.3 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat.

Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, fără a fi neapărat implicate în program, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului. Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.3 Organizarea procesului de învățământ

Programele de studii de masterat din domeniul **Drept** vor avea între 4 și 8 discipline pe semestru; acestea pot fi definite și ca module de discipline cu caracter general.

Tabelul 7. Centralizator indicatori privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

Indicator	Nivel
1. Durata programelor de master	a) 1 an -2 semestre b) 1,5 ani-3 semestre c) 2 ani – 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	a) 60 ECTS a) 90 ECTS b) 120 ECTS
3. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
4. Numărul de ore pe săptămână	12-20 ore
5. Numărul de ore didactice organizate pentru întregul ciclu al studiilor de master	b) 336-560 ore c) 504-840 ore d) 672- 1120 ore
6. Numărul de discipline pe semestru	Min. 4- max. 8

7. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
8. Numărul de credite alocat unei discipline	Min 4– max. 10 ECTS
9. Durata minimă a practicii de specialitate	a) 1 săpt. b) 3 săpt. c) 4 Săpt.
10. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	Min. 2 săptămâni
11. Numărul de credite alocat pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
12. Raportul dintre numărul orelor aplicative și cele de curs	1,2 – 1,5
13. Ponderea examenelor în total evaluări finale	Min 50%
14. Numărul minim de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2 săpt.
15. Număr minim de săptămâni sesiune restanță	1 săpt.
16. Numărul maxim de studenți pe serie	75
17. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

** Acestea cuprind și stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.*

2.4 Practica

Pentru programele de master profesional este obligatorie practica, cel puțin un semestru, în profesii juridice specifice programului de master.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații economice.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

Practica va cuprinde un număr minimum de 6 ore pe săptămână.

Pentru programele de master de cercetare va exista în semestrul al doilea practică în cadrul unui institut de cercetare al facultății sau în cadrul Școlii doctorale.

La masteratele de cercetare științifică ponderea practicii se situează în intervalul 10-15% din total (incluzând și proiectele de cercetare și practica pentru elaborarea lucrării de disertație).

2.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de disertație se vor acorda 2 săptămâni în planul de învățământ al semestrului al doilea. În cazul masterului de cercetare aceasta perioadă se poate suprapune cu stagiul în institutul de cercetare sau în Școala doctorală.

Accentul pe Metodologia cercetării este esențial.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ

lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrării de disertație este responsabil, împreună cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere rezolvarea unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație vizează capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS în plus față de cele aferente programului de studii.

2.6 Baza materială

Lista laboratoarelor de specialitate:

- 1) Laborator criminalistică
- 2) Laborator tip ”clinică judiciară”
- 3) Laborator informatică

Nume prenume:

Președinte Comisie,

Prof.univ. dr. Edmond Gabriel OLTEANU

Nume prenume:

Secretar Comisie,

Prof.univ.dr Natalia-Veronica STOICA

Data: 28.09.2017

STANDARDE SPECIFICE
PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE A
PROGRAMELOR DE STUDII DIN DOMENIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTER
AFERENTE
COMISIEI DE SPECIALITATE NR. 1
ȘTIINȚE EXACTE ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII

CUPRINS:

0	INTRODUCERE	4
1	STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I).....	7
1.1	Domeniul de licență: MATEMATICĂ	7
1.1.1	Personalul didactic.....	7
1.1.2	Conținutul procesului de învățământ.....	8
1.1.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	14
1.1.4	Practica	14
1.1.5	Rezultatele învățării	15
1.1.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	17
1.1.7	Cercetarea științifică.....	18
1.1.8	Baza materială	19
1.2	Domeniul de licență: INFORMATICĂ.....	20
1.2.1	Personalul didactic.....	20
1.2.2	Conținutul procesului de învățământ.....	21
1.2.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	28
1.2.4	Practica	28
1.2.5	Rezultatele învățării	29
1.2.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	31
1.2.7	Cercetarea științifică.....	32
1.2.8	Baza materială	33
1.3	Domeniul de licență: FIZICĂ	34
1.3.1	Personalul didactic.....	34
1.3.2	Conținutul procesului de învățământ.....	35
1.3.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	41
1.3.4	Practica	41
1.3.5	Rezultatele învățării	42
1.3.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	43
1.3.7	Cercetarea științifică.....	44
1.3.8	Baza materială	45
1.4	Domeniul de licență: CHIMIE.....	47
1.4.1	Personalul didactic.....	47
1.4.2	Conținutul procesului de învățământ.....	48
1.4.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	57
1.4.4	Practica	57
1.4.5	Rezultatele învățării	58
1.4.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	60
1.4.7	Cercetarea științifică.....	60
1.4.8	Baza materială	61

1.5	Domeniul de licență: GEOGRAFIE	63
1.5.1	Personalul didactic.....	63
1.5.2	Conținutul procesului de învățământ.....	64
1.5.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	71
1.5.4	Practica	72
1.5.5	Rezultatele învățării	72
1.5.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	74
1.5.7	Cercetarea științifică.....	75
1.5.8	Baza materială	76
1.6	Domeniul de licență: GEOLOGIE	77
1.6.1	Personalul didactic.....	77
1.6.2	Conținutul procesului de învățământ.....	78
1.6.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	85
1.6.4	Practica	85
1.6.5	Rezultatele învățării	85
1.6.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi înmatriculați	87
1.6.7	Cercetarea științifică.....	88
1.6.8	Baza materială	89
1.7	Domeniul de licență: ȘTIINȚA MEDIULUI	90
1.7.1	Personalul didactic.....	90
1.7.2	Conținutul procesului de învățământ.....	91
1.7.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	99
1.7.4	Practica	100
1.7.5	Rezultatele învățării	100
1.7.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	103
1.7.7	Cercetarea științifică.....	104
1.7.8	Baza materială	105
1.8	Domeniul de licență: ȘTIINȚE APLICATE	106
1.8.1	Personalul didactic.....	106
1.8.2	Conținutul procesului de învățământ.....	107
1.8.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	115
1.8.4	Practica	115
1.8.5	Rezultatele învățării	116
1.8.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	118
1.8.7	Cercetarea științifică.....	118
1.8.8	Baza materială	120
1.9	Domeniul de licență: BIOLOGIE	120
1.9.1	Personalul didactic.....	120
1.9.2	Conținutul procesului de învățământ.....	122
1.9.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	129
1.9.4	Practica	129
1.9.5	Rezultatele învățării	130
1.9.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.....	132
1.9.7	Cercetarea științifică.....	133
1.9.8	Baza materială	134
2	STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTER (CICLUL II)	135
2.1	Domeniul de studii universitare de master: MATEMATICĂ	135

2.1.1 Criterii de departajare a programelor de master	135
2.1.2 Personalul didactic.....	137
2.1.3 Organizarea procesului de învățământ	137
2.1.4 Practica	138
2.1.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	139
2.1.6 Baza tehnico-materială	139
2.1.7 Alte aspecte specifice domeniului de master.....	139
2.2 Domeniul de studii universitare de master: INFORMATICĂ	140
2.2.1 Criterii de departajare a programelor de master	140
2.2.2 Personalul didactic.....	141
2.2.3 Organizarea procesului de învățământ	141
2.2.4 Practica	142
2.2.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	142
2.2.6 Baza tehnico-materială	143
2.2.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Informatică	143
2.3 Domeniul de studii universitare de master: FIZICĂ	144
2.3.1 Criterii de departajare a programelor de master	144
2.3.2 Personalul didactic.....	145
2.3.3 Organizarea procesului de învățământ	145
2.3.4 Practica	146
2.3.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	146
2.3.6 Baza tehnico-materială	147
2.3.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Fizică	147
2.4 Domeniul de studii universitare de master: CHIMIE.....	149
2.4.1 Criterii de departajare a programelor de master	149
2.4.2 Personalul didactic.....	149
2.4.3 Organizarea procesului de învățământ	150
2.4.4 Practica	151
2.4.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	151
2.4.6 Baza tehnico-materială	152
2.4.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Chimie	152
2.5 Domeniul de studii universitare de master: GEOGRAFIE	153
2.5.1 Criterii de departajare a programelor de master: Geografie	153
2.5.2 Personalul didactic.....	153
2.5.3 Organizarea procesului de învățământ	154
2.5.4 Practica	155
2.5.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	155
2.5.6 Baza tehnico-materială	156
2.5.7 Alte aspecte specifice domeniului de Master Geografie.....	156
2.6 Domeniul de studii universitare de master GEOLOGIE	157
2.6.1 Criterii de departajare a programelor de master: Geologie.....	157
2.6.2 Personalul didactic.....	157
2.6.3 Organizarea procesului de învățământ	158
2.6.4 Practica	159
2.6.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	159
2.6.6 Baza tehnico-materială	159
2.6.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Geologie	159
2.7 Domeniul de studii universitare de master: ȘTIINȚA MEDIULUI	161

2.7.1 Criterii de departajare a programelor de master	161
2.7.2 Personalul didactic.....	162
2.7.3 Organizarea procesului de învățământ	162
2.7.4 Practica	163
2.7.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	163
2.7.6 Baza tehnico-materială	164
2.7.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Știința Mediului	164
2.8 Domeniul de studii universitare de master BIOLOGIE și BIOCHIMIE	165
2.8.1 Criterii de departajare a programelor de master	165
2.8.2 Personalul didactic.....	167
2.8.3 Organizarea procesului de învățământ	167
2.8.4 Practica	168
2.8.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor.....	168
2.8.6 Baza tehnico-materială	169
2.8.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Biologie și Biochimie	169

INTRODUCERE

A. Cadrul legal:

- a) *Legea Educației Naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare*
- b) *Legea 288/24.06.2024 privind organizarea studiilor universitare cu modificările și completările ulterioare.*
- c) *Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior- Hotărârea Guvernului nr 915/2017*
- d) *Sursa: Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023-2024*
- e) *HG 404/29.03.2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat*
- f) *Ordinul MENCS nr. 6129/2016 privind aprobarea standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior, a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare, a calității de conducător de doctorat și a atestatului de abilitare*
- g) *OM 6251/2012 privind aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea, desfășurarea și normarea activităților didactice la formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă la nivelul învățământului superior*

B. Scopul standardelor specifice:

În procesul de evaluare academică în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a programelor de studii universitare de licență din domeniile **științelor exacte și științelor naturii** se aplică standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță prevăzuți în Metodologia de evaluare externă, elaborată de ARACIS¹.

Standardele specifice detaliază și completează standardele și standardele de referință, precum și lista indicatorilor de performanță. Standardele specifice definesc condițiile minimale ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii.

Scopul general al prezentelor standarde specifice constă în completarea cadrului legal menționat anterior la secțiunea A, pentru procesul de evaluare externă a calității educației academice în instituțiile de învățământ superior, având în vedere *specificul domeniilor aferente Comisiei de specialitate nr. 1. Științe exacte și științe ale naturii*.

Scopul particular al prezentelor standarde este de a asigura, pentru programele de studii de licență și master din domeniile de licență: *Matematică, Informatică, Fizică, Chimie, Geografie, Geologie, Știința mediului și Biologie, o evaluare externă a calității academice într-un mod unitar*.

- C. Standardele *Comisiei de Specialitate Științe exacte și științe ale naturii* se referă la domeniul fundamental *Matematică și științe ale naturii* (DFI nr.10), cu următoarele domenii de licență: *Matematică, Informatică, Fizică, Chimie, Geografie, Geologie și Știința mediului*, precum și la domeniul fundamental *Științe biologice și biomedicale* (DFI nr.30), căruia îi aparține domeniul de licență *Biologie* (Tabelul 1).

Tabelul 1.–Domeniile și programele de studii aferente Comisiei de Specialitate nr. 1

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii univ. de doctorat/masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări(S)
10 Matematică și științe ale naturii	Matematică	Matematică	Matematică	Matematică
				Matematici aplicate
				Matematică informatică
	Informatică	Informatică	Informatică	Informatică
				Informatică aplicată
				Inteligență artificială
	Fizică	Fizică	Fizică	Fizică
				Fizică medicală
				Biofizică
				Fizică informatică
	Chimie	Chimie	Chimie	Chimie
				Biochimie tehnologică
				Radiochimie
				Chimie informatică
				Chimie medicală
				Chimie farmaceutică
				Chimie tehnologică
				Chimie alimentară
	Geografie	Geografie	Geografie	Geografie
				Geografia turismului
				Cartografie
				Hidrologie și meteorologie
	Geologie	Geologie	Geologie	Planificare teritorială
				Geologie
	Știința mediului	Știința mediului	Știința mediului	Geochimie
				Chimia mediului
				Ecologie și protecția mediului
				Geografia mediului
				Fizica mediului
	Științe aplicate	Științe aplicate	Științe aplicate	Știința mediului
				Management și audit de mediu
	Științe aplicate	Științe aplicate	Științe aplicate	Științe aplicate în criminalistică

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii univ. de doctorat/masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări(S)
30	Științe biologice și biomedicale			Geoinformatică*
		Biologie	Biologie	Biologie
				Biologie ambientală
		Biochimie	Biologie	Biochimie

Sursa: HG nr. 650/2023 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023 – 2024

* - propunere de introducere în Nomenclator

Precizări privind programele de studii universitare:

- ☐ Programele de studii universitare se diferențiază prin misiune, prin construcția curriculară și prin contribuția la dezvoltarea științifică a domeniului respectiv.
- ☐ Competențele profesionale și transversale vizate de fiecare program de studii sunt descrise în termeni de cunoștințe, abilități și aptitudini, în raport de calificarea pentru care este proiectat programul de studii.
- ☐ Programele de studii autorizate, respectiv acreditate/reevaluate, nu pot suferi modificări semnificative (peste 20%) de structură și/sau obiective pe durata unui ciclu de studii.
- ☐ Orice modificări ale programelor de studii trebuie să fie justificate prin raportare la evoluția cunoașterii științifice și tehnologice, precum și la schimbările survenite în privința calificărilor și în cererea pieței forței de muncă.

STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)

Standardele specifice sunt prezentate pentru fiecare domeniu de studii universitare de licență și master în ordinea în care acestea sunt prezentate în domeniul fundamental din HG privind Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare.

1.1 Domeniul de licență: MATEMATICĂ

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 10) *Matematică* sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Matematică

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Matematică	Matematică (10)	180
		Matematici aplicate (20)	180
		Matematică informatică (30)	180

Sursa: HG nr. 650/2023 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023 - 2024

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Aceste sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină **minimum 35% discipline de specializare** diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.1.1 Personalul didactic

În conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cerințele normative în legătură cu personalul didactic, precum și cele legate de specificul disciplinelor din domeniile științelor exacte și celor ale naturii, trebuie respectate întru-totul pentru a asigura premisele unui învățământ de calitate. La baza elaborării statului de funcții stă planul de învățământ și structura pe funcții a posturilor didactice.

Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național* și cu a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;

- ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare dominant în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum trei (la cele două norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de trei norme în sistemul universitar.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Instituția va avea o evidență clară a întregii activități a cadrelor didactice, respectiv declarații ale acestora, pe propria răspundere, avizate de conducătorii instituțiilor la care desfășoară activități de învățământ **ca titulari de post**.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de conferențieri și profesori universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale. Dintre aceștia, 25% trebuie să dețină titlul de conferențieri sau profesori.

Cadrele didactice pensionate nu pot să acopere mai mult de o normă didactică în instituția de învățământ la care este asociat sau echivalentul acesteia la mai multe instituții de învățământ superior.

Profesorii universitari, cu performanțe deosebite, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să dețină mai mult de 20% din totalul posturilor didactice din statul de funcții.

Pentru **evaluarea periodică** a unui program de studii de licență, se mențin criteriile de la acreditare. Cadrele didactice titulare de disciplină trebuie să fie titulari în învățământul superior și să fie doctori în știință; cadrele didactice asociate pot fi titulare de disciplină numai dacă posedă titlul de doctor în știință; cadrele didactice asociate netitulare de disciplină sunt considerați specialiști în domeniu, fără a deține, în mod obligatoriu, titlul de doctor.

1.1.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programelor de studii din domeniul de licență **Matematică** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la formele de învățământ: IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS

6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+optionale) pe semestru	minim 5
8. Durata practicii de specialitate	112-168 ore
9. Numărul de credite alocate elaborării lucrării de licență	maxim 7 ECTS
10. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
11. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	minim 3 ECTS**
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 3 săptămâni
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	min 1 săptămână/sesiune
16. Numărul maxim de studenți pe serie	150 cu o variație de +20%
17. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	25
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	25

* Acestea cuprind elaborarea lucrării de licență.

** Creditele alocate pentru Educație fizică se acordă peste cele obligatorii și nu se pot utiliza pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

Planul de învățământ va conține discipline fundamentale, de specializare și complementare, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

La programele de studii din domeniul **Matematică**, anul universitar are două semestre, fiecare, în medie 14 săptămâni (semestrul VI este mai scurt cu 2-4 săptămâni). Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână este 22-28. Raportul dintre orele de curs și de activități didactice aplicative trebuie să fie de 1:1, cu o abatere admisă de maxim +50% în favoarea activităților aplicative. La determinarea acestui raport *nu se vor lua în calcul* orele alocate practicii de specialitate și elaborării lucrării de licență.

Planul de învățământ pentru fiecare program de studiu va fi astfel elaborat încât să includă, ca obligatorii, minimum 10% discipline complementare, între care Limba străină și Sport / Educație fizică. Rămâne la latitudinea fiecărei instituții/facultăți ca disciplinele complementare să fie alese dintre disciplinele altor domenii de știință, ținând cont de creșterea potențialului de angajabilitate al viitorilor absolvenți, precum și de diversificarea opțiunilor pentru continuarea pregătirii prin programe de studii de master.

Structura unui plan de învățământ va trebui să cuprindă discipline și activități practice obligatorii, care să totalizeze maximum 150 (standarde minime - 83%) sau 120 de credite

(standarde de referință- 70%), restul de 30, respectiv 60 de credite, urmând să provină din segmentul opțional, la libera alegere a studentului. Disciplinele opționale trebuie să valorifice rezultatele didactice și științifice ale cadrelor didactice, posibilitățile de continuare a studiilor în programe de masterat, precum și solicitările de pe piața forței de muncă.

Disciplinele opționale de studiu vor fi selectate după preferințele studenților, având la bază normele de constituire a formațiilor de studiu. Dacă numărul de studenți depășește capacitatea formațiilor de studiu, selecția acestora se va face prin criterii de departajare clare, transparente și aduse la cunoștința lor prin pachetul informativ care însoțește planul de învățământ.

Acordarea posibilității reale studentului, de a opta pentru una din variantele propuse, în așa fel încât 30, respectiv 60 de credite să fie obținute ca urmare a propriei dorințe, va reprezenta un punct important al activității de evaluare a structurii planurilor de învățământ.

Toate celelalte discipline urmate *facultativ* de studenți, în afara celor obligatorii (implicit menționate în documentele universitare), vor fi trecute în foaia matricolă, suplimentul la diplomă, cu numărul asociat de puncte de credite, atestând pregătirea mult mai complexă a absolventului respectiv.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	35–45%
Discipline de specializare	DS	35–50 %
Discipline de complementare	DC	10–20%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	70-83%
Discipline opționale (la alegere)	DOP	30-17%
Discipline facultative	DFAC	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DFAC

Precizări:

- discipline fundamentale** (35-45%), definind domeniul urmat de fiecare student și care vor fi structurate pe discipline obligatorii, opționale.
- discipline de specializare** (35-50%), în cadrul cărora se vor menționa disciplinele obligatorii, opționale și facultative; aceste discipline orientează studentul spre aspecte profesionale sau/și științifice proprii specializărilor de licență;
- discipline complementare** (10-20%), provenind, în principal, din domeniile aparținând științelor exacte și științelor naturii, grupate pe discipline obligatorii, opționale și facultative;

Studenții vor fi încurajați să frecventeze și **disciplinele facultative**, care se vor încheia cu probe de verificare și care vor certifica volumul și structura cunoștințelor acumulate. Punctele de credit alocate disciplinelor facultative vor fi trecute în suplimentul la diplomă, peste cele 180 de puncte de credit obligatorii.

Punctele de credit aferente alocate pentru *practica de specialitate* cât și pentru *elaborarea lucrării de licență* vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

În evaluarea conținutului programelor de studii de licență se vor avea în vedere:

- Concordanța dintre calificarea finală și structura pe discipline a programului de studii; ideea cheie este de a avea un câmp mai larg de calificări, de tip profesional, dar și posibilitatea continuării pregătirii individuale prin diferite programe de masterat.
- Structura unui program de studii poate lua în considerare specificul mediului regional sau chiar local cu care interacționează mediul academic al instituției respective, prin opțiunea diferită pentru anumite discipline fundamentale, de specializare sau complementare, față de cele specificate în lista întocmită de ARACIS, în conformitate cu rezultatele învățării și calificarea așteptată a absolventului de licență.
- Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.
- Se pot include discipline opționale începând chiar cu anul I de studiu. Se recomandă ca majoritatea disciplinelor opționale să fie discipline de specializare.
- Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline.

Discipline fundamentale(generale)

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Disciplinele fundamentale trebuie să figureze în planul de învățământ cu **minimum** două ore de curs și, de regulă, două ore de seminar/laborator.

Succesiunea disciplinelor fundamentale (generale) și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiză matematică
2.	Algebră
3.	Geometrie
4.	Logică matematică și teoria mulțimilor
5.	Analiză complexă
6.	Analiză reală
7.	Ecuatii diferențiale
8.	Teoria probabilităților
9.	Mecanică teoretică
10.	Algoritmi și Programare

Discipline de specializare: Programul de studii MATEMATICĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiză funcțională
2.	Analiză numerică
3.	Astronomie

4.	Ecuatii cu derivate parțiale
5.	Geometrie diferențială
6.	Software matematic
7.	Statistică matematică
8.	Teoria numerelor
9.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>
10.	<i>Practica de specialitate</i>

Discipline de specializare: Programul de studii MATEMATICI APLICATE

Nr.crt.	Disciplina
1.	Calcul numeric
2.	Calcul variațional
3.	Control optimal
4.	Mecanica fluidelor
5.	Mecanica solidelor
6.	Mecanică generală
7.	Modelare matematică
8.	Modelare și Simulare
9.	Procese stocastice
10.	Statistică matematică
11.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>
12.	<i>Practica de specialitate</i>

Discipline de specializare: Programul de studii MATEMATICĂ INFORMATICĂ

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiză funcțională
2.	Analiză numerică
3.	Baze de Date
4.	Geometrie diferențială
5.	Inteligență artificială
6.	Modelare matematică
7.	Rețele de Calculatoare
8.	Sisteme de Operare
9.	Software matematic
10.	Statistică matematică
11.	Structuri de Date
12.	Tehnici de Optimizare
13.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>
14.	<i>Practica de specialitate</i>

Discipline complementare

Succesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă. Introducerea disciplinelor complementare în planurile de învățământ este opțională, dar, odată introduse, acestea au caracter obligatoriu. În alegerea disciplinelor se va avea în vedere ponderea acestora în formarea competențelor programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Istoria Matematicii
2.	Algoritmica Grafurilor
3	Redactare și comunicare științifică și profesională
4.	Limba Străină
5.	Sport / Educație fizică

Alte aspecte/observații privind disciplinele pe programe de studii:

Disciplinele pot fi selectate din listele prezentate, completate sau înlocuite, după caz, cu alte discipline, pentru care se vor face justificări succinte, atașate dosarelor de autoevaluare.

Încadrarea studenților la una din specializările unui domeniu se face ținând cont de trei criterii:

- ✓ opțiunea studentului la admitere;
- ✓ rezultatele obținute la admitere;
- ✓ limita locurilor atribuite de către facultate pentru fiecare dintre specializări, respectând cifra de școlarizare (specificată în ultima Hotărâre de Guvern).

Structurile pe domenii, împreună cu modul de elaborare a planului de învățământ conduc la următoarele concluzii, ce trebuie să stea în atenția instituțiilor, care solicită autorizarea/acreditarea sau evaluarea periodică a calității programelor de studii de licență:

1. Întrucât **disciplinele obligatorii** trebuie să totalizeze 180 de credite, inclusiv elaborarea lucrării de licență, rezultă următoarele:

- ☐ Planul de învățământ pe cei trei ani de studiu trebuie să totalizeze circa **30 de discipline obligatorii, ceea ce înseamnă, câte 5-6 pe semestru** (semestrul VI are maxim 7 ECTS credite dedicate practicii elaborării lucrării de licență).
- ☐ **Disciplinele fundamentale obligatorii** trebuie să fie reprezentate de **11-14 discipline**, care vor fi selectate dintre cele menționate în lista specifică domeniului; **lista va putea fi completată cu alte discipline, care pot intra în categoria celor obligatorii sau opționale**. Pentru noile discipline se vor întocmi argumentații separate, atașate la dosarul de autoevaluare. Argumentația va avea în vedere competențele generale ale absolventului, necesitatea adaptării specialiștilor formați la specificul regional sau local, precum și valorificarea unor rezultate deosebite obținute de „Școala” în domeniu, din instituția respectivă.
- ☐ **Numărul disciplinelor de specializare obligatorii** va fi cuprins între **11 și 15**; lista poate fi completată cu alte discipline, pentru a căror selectare se procedează ca la punctul b.
- ☐ **Disciplinele complementare obligatorii** vor fi reprezentate de 3-6 discipline din diverse domenii de știință, încât să dea posibilitatea viitorilor absolvenți să opteze, eventual, pentru diverse tipuri de studii de master (mai ales interdisciplinare).

2. Decizia privind alegerea disciplinelor obligatorii aparține instituției în proporție de 83% (standardele minime), respectiv 70% (standarde de referință) din totalul punctelor de credite acumulate în ciclul I, restul aparținând studenților. Rezultă că **disciplinele opționale obligatorii**, pentru care **studentul decide, după propria voință, totalizează 30 credite, respectiv 60 de credite**. Aceasta înseamnă că, per total, în planul de învățământ, pentru un

număr cuprins între 5-10 discipline din categoria celor fundamentale, de specializare sau complementare, **obligatorii**, vor trebui să se prezinte și **variante opționale**. Trebuie să se demonstreze că aceste opțiuni sunt realizabile și că studentul este cel care a decis pentru una dintre variante.

3. Recomandarea este ca **disciplinele obligatorii opționale** să aparțină cu preponderență segmentelor de specializare și complementar, care ar sprijini direct formarea de competențe și abilități practice. În consecință, segmentului fundamental (opțional) ar trebui să-i revină maximum 20%, în raport de specificul domeniului. Procedura de **definire** a disciplinelor opționale va ține cont de **aportul acestora la pachetul integrat de cunoștințe, abilități și competențe ale programului de studii, precum și de criteriile de funcționare în condiții de eficiență, în raport de criteriile stabilite de instituții/facultăți**.
4. Planurile de învățământ vor include o parte dintre disciplinele fundamentale, de specializare sau complementare în **categoria celor facultative**, în raport de condițiile concrete oferite de instituția/facultatea respectivă, de opțiunea cadrelor didactice și a studenților. Acestea vor putea întregi opțiunea studentului pentru aprofundarea specializării sau pentru achiziția de cunoștințe dintr-un alt domeniu, pentru care disciplinele complementare nu sunt suficiente pentru pregătirea sa complexă.
5. Pentru acuratețea cunoștințelor transmise și pentru a sprijini mobilitatea studenților din ciclul I este necesar ca **disciplinele să nu se extindă pe mai mult de un semestru**. Aceasta va permite studentului acumularea și transferabilitatea, fără dificultate, a creditelor obținute.

1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare; pentru anumite domenii pot fi adăugate prevederi proprii, urmare a unor recomandări ale organismelor profesionale internaționale.

Structura fișelor disciplinelor trebuie să releve elemente de dinamică a cunoașterii în domeniu, concepte, mecanisme și legități în înțelegerea proceselor și fenomenelor specifice; se va stimula inventivitatea în interpretarea fenomenelor, interesul pentru cercetare și abilitățile practice. Totodată se va diminua ponderea elementelor descriptive, enciclopedice, datele statistice etc., care solicită excesiv memoria studentului și mai puțin gândirea.

În fișele disciplinelor sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior.

Fișele disciplinelor de învățământ precizează rezultatele în învățare exprimate sub forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv-valorice care sunt realizate de fiecare disciplină.

Pentru programele de studii derulate în alte limbi decât limba română, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca **lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea**.

1.1.4 Practica

În planurile de învățământ trebuie să fie inclusă practica de specialitate a studenților, cu punctele de credit asociate. Aceasta va figura, în mod compact sau modular, și se va desfășura, de regulă, începând cu semestrul II, totalizând un număr de 112-168 ore (20-30 zile lucrătoare). Activitatea practică/practica de specialitate poate fi desfășurată în propria instituție sau în afara acesteia, pe baza unei convenții/contract de practică. Studenții care participă la elaborarea de contracte și granturi de cercetare, având sarcini precise și individualizate, pot beneficia de echivalarea acestei activități.

Structura activităților aplicative trebuie să contribuie la fixarea noțiunilor de bază și a metodologiilor de analiză, prin studii de caz, întreprinse personal sau în echipe; rezultatele trebuie să fie prezentate în fața formației de studiu, stimulând comunicarea, dialogul, spiritul critic.

Stagiul de practică trebuie să fie relevant pentru domeniul/specializarea respectivă, încât studentul să aibă satisfacția utilității celor învățate în cadrul disciplinelor din programul de studii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.1.5 Rezultatele învățării

Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

Evaluarea studenților

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte care presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline. Cel puțin 50 % din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

În planurile de învățământ ale anului al treilea figura în mod distinct ***elaborarea lucrării de licență***, cu un număr corespunzător de credite, dar nu mai mult de 7 ECTS.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Studentul își asumă autenticitatea lucrării de licență, prin declarație scrisă, iar coordonatorul va verifica acest lucru apelând și la softul antiplagiat (pus la dispoziție de către universitate). Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor care urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Pentru programele de studii supuse unei proceduri de acreditare, primele trei serii de absolvenți trebuie să fi susținut examenul de licență la instituții **care au programe de studiu din domeniul**

Matematica acreditate, cu comisii din care nu au făcut parte cadrele didactice care le-au predat sau seminarizat.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul III de studii (a obținut cele 180 de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.1.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea

Admiterea se realizează prin proceduri de selecție proprii fiecărei instituții de învățământ superior, care să țină cont de competențele candidaților, după criterii transparente și nediscriminatorii mediatizate prin mijloace diverse și în termenele legale.

Vor fi admiși doar candidați care dețin diplomă de bacalaureat sau acte de studii echivalente valabile.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG din anul calendaristic curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Matematică**, este maximum **25/1²**.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studențicu o abatere de maxim +20%³**;
- grupa de studenți, **maximum 25 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată.

Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*) fac parte integrantă din contractul de

²În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul **Matematică**.

³Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.1.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică preponderent în domeniul căruia îi aparține programul de studiu. Activitățile de cercetare sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Recomandări în evaluarea cercetării:

- a) Activitatea de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul în care se desfășoară procesul de învățământ.
- b) Rezultatele activității de cercetare sunt vizibile la nivel național și internațional și se concretizează în:
 - ☐ articole științifice, publicate în reviste de specialitate recunoscute la nivel național și internațional;
 - ☐ rapoarte și brevete;
 - ☐ cărți, monografii sau tratate științifice, publicate în edituri recunoscute;
 - ☐ prezentarea de comunicări științifice la manifestări științifice naționale și/sau internaționale;
 - ☐ încheierea de contracte și convenții de cercetare științifică pentru rezolvarea unor probleme de interes științific și/sau economic atât cu parteneri din țară cât și din străinătate;
 - ☐ participarea la realizarea unor proiecte naționale și/ sau internaționale cu obiective de interes științific, economic, cultural sau social.
- c) Entitatea supusă evaluării trebuie să facă dovada că cercetarea științifică s-a desfășurat și se desfășoară în cadrul unui plan propriu, care face parte din planul strategic al instituției de învățământ superior respective.
- d) Evaluarea rezultatelor cercetării științifice trebuie să se facă pe baza criteriilor proprii de evaluare și să fie prezentate sub forma unor rapoarte generale anuale ale unității analizate.
- e) Instituția de învățământ superior trebuie să încheie acorduri de colaborare cu instituții similare din țară și străinătate și să organizeze periodic, în domenii în care are potențialul necesar și interes științific, seminarii, școli de vară, simpozioane sau diverse manifestări științifice.
- f) Unitatea de învățământ superior trebuie să posede centre proprii de cercetare științifică recunoscute de comunitatea națională și internațională sau centre de cercetare acreditate la nivel instituțional.
- g) Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură în care să poată fi publicate, în primul rând, materialele proprii cu ISBN și/sau ISSN.
- h) Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite, conform reglementărilor legale, pentru:
 - ☐ dotarea laboratoarelor;
 - ☐ stimularea persoanelor cu rezultate deosebite în cercetarea științifică;
 - ☐ pentru deschiderea unor tematici noi de cercetare științifică;
 - ☐ pentru dezvoltarea infrastructurii centrului de cercetare sau a unității de învățământ în care se efectuează cercetarea științifică.
- i) Fiecare conferențiar și profesor universitar, respectiv cercetător științific II și I trebuie să facă dovada că în ultimii cinci ani a publicat cel puțin 10 lucrări științifice în reviste de

specialitate cu referenți. Celelalte cadre didactice și cercetători vor dovedi că au publicat, în aceeași perioadă, cel puțin cinci lucrări științifice în astfel de reviste.

1.1.8 Baza materială

Pe lângă prevederile generale consemnate în ghidul de evaluare externă, ținând cont de specificul activităților practice și de cercetare, în cazul celor două domenii fundamentale de învățământ, unitățile de învățământ trebuie să dispună pentru fiecare program de studiu de licență, de următoarele:

- ☐ laboratoare dotate corespunzător pentru discipline obligatorii sau pe grupe de discipline al căror grad de compatibilitate este ridicat și care au în planul de învățământ activități aplicative;
- ☐ calculatoare, în așa fel încât să asigure, pe grupe, accesul optim al studenților la un calculator; pentru disciplinele din domeniul informatică, trebuie să se asigure accesul a cel mult doi studenți la un calculator;
- ☐ soft-urile corespunzătoare și licențele de utilizare;
- ☐ cărți și alte materiale de documentare pentru studenți la toate disciplinele obligatorii, inclusiv publicații recente (ultimii cinci ani).

În privința spațiilor de învățământ este suficientă îndeplinirea standardelor generale ale ARACIS.

1.2 Domeniul de licență: INFORMATICĂ

Conform Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare, în domeniul de studii universitare de licență (DL 40) Informatică sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Informatică

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
40	INFORMATICĂ	Informatică (10)	180
		Informatică Aplicată (20)	180
		Inteligență artificială(30)	180

Sursa: HG nr. 650/2023 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023 - 2024

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Acestea sunt definite prin misiune și, corespunzător, prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studii, din același domeniu, prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **35%** discipline de specializare diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.2.1 Personalul didactic

În conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cerințele normative în legătură cu personalul didactic, precum și cele legate de specificul disciplinelor din domeniile științelor exacte și celor ale naturii, trebuie respectate întru-totul pentru a asigura premisele unui învățământ de calitate. La baza elaborării statului de funcții stă planul de învățământ și structura pe funcții a posturilor didactice.

Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național* și cu a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) care se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare dominant în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum trei (la cele 2 două norme în regim plata cu ora

încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de trei norme în sistemul universitar.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Instituția va avea o evidență clară a întregii activități a cadrelor didactice, respectiv declarații ale acestora, pe propria răspundere, avizate de conducătorii instituțiilor la care desfășoară activități de învățământ, **ca titulari de post**.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de conferențieri și profesori universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale. Dintre aceștia, 25% trebuie să dețină titlul de conferențieri sau profesori.

Cadrele didactice pensionate nu pot să acopere mai mult de o normă didactică în instituția de învățământ la care este asociat sau echivalentul acesteia la mai multe instituții de învățământ superior.

Profesorii universitari, cu performanțe deosebite, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să dețină mai mult de 20% din totalul posturilor didactice din statul de funcții.

Pentru **evaluarea periodică** a unui program de studii de licență, se mențin criteriile de la acreditare. Cadrele didactice titulare de disciplină trebuie să fie titulari în învățământul superior și să fie doctori în știință; cadrele didactice asociate pot fi titulare de disciplină numai dacă posedă titlul de doctor în știință; cadrele didactice asociate netitulare de disciplină sunt considerați specialiști în domeniu, fără a deține, în mod obligatoriu, titlul de doctor.

1.2.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programele de studii din domeniul de licență **Informatică** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la formele de învățământ: IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minim 5
8. Durata practicii de specialitate	112-168 ore
9. Numărul de credite alocate unor activități/cursuri legate de elaborarea lucrării de licență	maxim 7 ECTS
10. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
11. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină	minim 3 ECTS**

obligatorie	
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 3 săptămâni/sesiune
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână/sesiune
16. Numărul maxim de studenți pe serie	200
17. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	30
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	30

* Acestea cuprind și elaborarea lucrării de licență.

**Creditele alocate pentru Educație fizică se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specializare și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

La programele de studii din domeniul **Informatică**, anul universitar are două semestre, fiecare, în medie 14 săptămâni (semestrul VI este mai scurt cu 2-4 săptămâni). Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână este 22-28. **Raportul dintre orele de curs și de activități didactice aplicative** trebuie să fie de 1:1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative. La determinarea acestui raport **nu se vor lua în calcul** orele alocate practicii de specialitate și elaborării lucrării de licență.

Planul de învățământ pentru fiecare program de studiu va fi astfel elaborat încât să **includă, ca obligatorii, minimum 10% discipline complementare**, între care Limba străină și Sport / Educație fizică. Rămâne la latitudinea fiecărei instituții/facultăți ca disciplinele complementare să fie alese dintre disciplinele altor domenii de știință, ținând cont de creșterea potențialului de angajabilitate al viitorilor absolvenți, precum și de diversificarea opțiunilor pentru continuarea pregătirii prin programe de studii de master.

Structura unui plan de învățământ va trebui să cuprindă discipline și activități practice **obligatorii**, care să totalizeze maximum 150 (standarde minime - 83%) sau 120 de credite (**standarde de referință- 70%**), **restul de 30, respectiv 60 de credite**, urmând să provină din segmentul opțional, la **libera alegere a studentului**. Disciplinele opționale trebuie să valorifice rezultatele didactice și științifice ale cadrelor didactice, posibilitățile de continuare a studiilor în programe de masterat, precum și solicitările de pe piața forței de muncă.

Disciplinele opționale de studiu vor fi **selectate după** preferințele studenților, având la bază normele de constituire a formațiilor de studiu. Dacă numărul de studenți depășește capacitatea

formațiilor de studiu, selecția acestora se va face prin criterii de departajare clare, transparente și aduse la cunoștința lor prin pachetul informativ care însoțește planul de învățământ.

Acordarea posibilității reale studentului, de a opta pentru una din variantele propuse, în așa fel încât 30, respectiv 60 de credite să fie obținute ca urmare a propriei dorințe, va reprezenta un punct important al activității de evaluare a structurii planurilor de învățământ.

Toate celelalte discipline urmate **facultativ** de studenți, în afara celor obligatorii (implicit menționate în documentele universitare), vor fi trecute în foaia matricolă, suplimentul la diplomă, cu numărul asociat de puncte de credite, atestând pregătirea mult mai complexă a absolventului respectiv.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	35–45%
Discipline de specializare	DS	35–50 %
Discipline de complementare	DC	10–20%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	70-83%
Discipline opționale (la alegere)	DOP	30-17%
Discipline facultative	DFAC	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DFAC

Astfel, plan de învățământ va cuprinde:

- discipline fundamentale** (35-45%), definind domeniul urmat de fiecare student și care vor fi structurate pe discipline obligatorii, opționale și facultative;
- discipline de specializare** (35-50%), în cadrul cărora se vor menționa disciplinele obligatorii, opționale și facultative; aceste discipline orientează studentul spre aspecte profesionale sau/și științifice proprii specializărilor de licență;
- discipline complementare** (10-30%), provenind, în principal, din domeniile aparținând științelor exacte și științelor naturii, grupate pe discipline obligatorii, opționale și facultative;

Studenții vor fi încurajați să frecventeze și **disciplinele facultative**, care se vor încheia cu probe de verificare și care vor certifica volumul și structura cunoștințelor acumulate. Punctele de credit alocate disciplinelor facultative vor fi trecute în suplimentul la diplomă, peste cele 180 de puncte de credit obligatorii.

În planurile de învățământ trebuie să fie inclusă **practica de specialitate** a studenților, cu punctele de credit asociate.

În planurile de învățământ ale anului al treilea va figura în mod distinct **elaborarea lucrării de licență**, cu un număr corespunzător de credite, dar nu mai mult de 7 ECTS.

Atât *practica de specialitate*, cât și *elaborarea lucrării de licență* vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

Pentru programele de studii derulate în limbi de circulație internațională, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca *lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea*.

În evaluarea conținutului programelor de studii de licență se vor avea în vedere:

- a. Concordanța dintre calificarea finală și structura pe discipline a programului de studii; ideea cheie este de a avea un câmp mai larg de calificări, de tip profesional, dar și posibilitatea continuării pregătirii individuale prin diferite programe de masterat.
- b. Structura unui program de studii poate lua în considerare specificul mediului regional sau chiar local cu care interacționează mediul academic al instituției respective, prin opțiunea diferită pentru anumite discipline fundamentale, de specializare sau complementare, față de cele specificate în lista întocmită de ARACIS, în conformitate cu rezultatele învățării și calificarea așteptată a absolventului de licență.
- c. Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor. Se pot include discipline opționale începând chiar cu anul I de studiu. Se recomandă ca majoritatea disciplinelor opționale să fie discipline de specialitate.
- d. Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline.

Structurile pe domenii, împreună cu modul de elaborare a planului de învățământ conduc la următoarele concluzii, ce trebuie să stea în atenția instituțiilor, care solicită autorizarea/acreditarea sau evaluarea periodică a calității programelor de studii de licență:

Întrucât **disciplinele obligatorii** trebuie să totalizeze 180 de credite, inclusiv elaborarea lucrării de licență, rezultă următoarele.

- a. Planul de învățământ pe cei trei ani de studiu **trebuie să totalizeze circa 30 de discipline obligatorii**, ceea ce înseamnă, **în medie, câte 5-6 pe semestru (semestrul VI are maxim 7 credite dedicate elaborării lucrării de licență)**.
 - b. **Disciplinele fundamentale obligatorii** trebuie să fie reprezentate de **11-14 discipline**, care vor fi selectate dintre cele menționate în lista specifică domeniului; **lista va putea fi completată cu alte discipline, care pot intra în categoria celor obligatorii sau opționale**. Pentru noile discipline se vor întocmi argumentații separate, atașate la dosarul de autoevaluare. Argumentația va avea în vedere competențele generale ale absolventului, necesitatea adaptării specialiștilor formați la specificul regional sau local, precum și valorificarea unor rezultate deosebite obținute de „Școala” în domeniu, din instituția respectivă.
 - c. **Numărul disciplinelor de specializare obligatorii** va fi cuprins între **11 și 15**; lista poate fi completată cu alte discipline, pentru a căror selectare se procedează ca la punctul b.
3. **Disciplinele complementare obligatorii** vor fi reprezentate de 3-9 discipline din diverse domenii de știință, încât să dea posibilitatea viitorilor absolvenți să opteze, eventual, pentru diverse tipuri de studii de master (mai ales interdisciplinare). **Decizia privind alegerea disciplinelor obligatorii** aparține instituției în proporție de 83% (standardele minime), respectiv 70% (standarde de referință) din totalul punctelor de credite acumulate în ciclul I, restul aparținând studenților. Rezultă că disciplinele opționale obligatorii, pentru care studentul decide, după propria voință, totalizează 30 credite, respectiv 60 de credite. Aceasta înseamnă că, per total, în planul de învățământ, pentru un număr cuprins între 5-10 discipline din categoria celor fundamentale, de specializare sau complementare, obligatorii, vor trebui să se prezinte și variante opționale. Trebuie să se

demonstreze că aceste opțiuni sunt realizabile și că studentul este cel care a decis pentru una dintre variante.

4. Recomandarea este ca disciplinele obligatorii opționale să aparțină cu preponderență segmentelor de specializare și complementar, care ar sprijini direct formarea de competențe și abilități practice. În consecință, segmentului opțional ar trebui să-i revină maximum 20%, în raport de specificul domeniului. Procedura de definire a disciplinelor opționale va ține cont de aportul acestora la pachetul integrat de cunoștințe, abilități și competențe ale programului de studii, precum și de criterii de funcționare în condiții de eficiență, în raport de criteriile stabilite de instituții/facultăți. Planurile de învățământ vor include o parte dintre disciplinele fundamentale, de specializare sau complementare în categoria celor facultative, în raport de condițiile concrete oferite de instituția/facultatea respectivă, de opțiunea cadrelor didactice și a studenților. Acestea vor putea întregi opțiunea studentului pentru aprofundarea specializării sau pentru achiziția de cunoștințe dintr-un alt domeniu, pentru care disciplinele complementare nu sunt suficiente pentru pregătirea sa complexă.

Pentru acuratețea cunoștințelor transmise și pentru a sprijini mobilitatea studenților din ciclul I este necesar ca **disciplinele să nu se extindă pe mai mult de un semestru**. Aceasta va permite studentului acumularea și transferabilitatea, fără dificultate, a creditelor obținute.

Discipline fundamentale(generale)

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Disciplinele fundamentale trebuie să figureze în planul de învățământ cu minimum două ore de curs și, de regulă, două ore de seminar/laborator.

Sucesiunea disciplinelor fundamentale (generale) și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Fundamentele algebrice ale informaticii
2.	Calcul diferențial și integral (Matematică)
3.	Probabilități și statistica
4.	Arhitectura sistemelor de calcul
5.	Algoritmi fundamentali
6.	Fundamentele programării
7.	Structuri de date
8.	Logică matematică și computațională
9.	Automate, calculabilitate și complexitate
10.	Limbaje formale și compilatoare
11.	Sisteme de operare
12.	Baze de date
13.	Rețele de calculatoare
14.	Algoritmica grafurilor
15.	Geometrie computațională
16.	Securitatea sistemelor informatice
17.	Inteligență artificială

Discipline de specializare INFORMATICĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Calcul numeric
2.	Cercetări operaționale
3.	Criptografie
4.	Dezvoltarea aplicațiilor mobile
5.	Dezvoltarea aplicațiilor Web
6.	Grafica pe calculator
7.	Inginerie software
8.	Interfețe om-calculator
9.	Învățare automată
10.	Medii și instrumente de programare
11.	Metode avansate de programare
12.	Metode formale în informatică
13.	Metodologia realizării lucrării de licență
14.	Modelare și simulare
15.	Programare funcțională
16.	Programare logică
17.	Programare orientată obiect
18.	Programare paralelă, concurentă și distribuită
19.	Sisteme de gestiune a bazelor de date
20.	Tehnici avansate de programare
21.	Tehnici de optimizare
22.	<i>Practica de specializare</i>
23.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare INFORMATICĂ APLICATĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Birotică
2.	Cercetări operaționale
3.	Criptografie
4.	Dezvoltarea aplicațiilor mobile
5.	Dezvoltarea jocurilor pe calculator
6.	Grafică pe calculator
7.	Interfețe om-calculator
8.	Managementul proiectelor informatice
9.	Medii și instrumente de programare

10.	Medii vizuale de programare
11.	Paralelism și concurență
12.	Programare imperativă/procedurală
13.	Programare logica și funcțională
14.	Programare orientată pe obiecte
15.	Proiectarea interfețelor grafice
16.	Sisteme de gestiune a bazelor de date
17.	Tehnologii WEB
18.	Verificarea și validarea sistemelor software
19.	<i>Practica de specialitate</i>
20.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specialitate INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Introducere în AI: concepte și tehnici
2.	Introducere în Învățarea Automată
3.	Calcul Neuronal
4.	Introducere în NLP
5.	Introducere în Computer Vision
6.	Introducere în învățarea profundă
7.	Sisteme bazate pe învățare profundă: Algoritmi și implementări
8.	Abordări statistice în Inteligența Artificială
9.	Curs intermediar de Învățare profundă
10.	ML pentru date structurate
11.	ML pentru Text Mining
12.	Analiza datelor avansată
13.	Agenți autonomi
14.	Roboți pentru sisteme cognitive
15.	Tehnici de planificare pentru robotică
16.	Laborator de programare mobilă a roboților
17.	Motoare de căutare
18.	Procesarea vorbirii
19.	Fotografie computațională
20.	Dezvoltarea de produse IA
21.	Interacțiunea om -IA
22.	Dezvoltarea de sisteme centrate pe om
23.	Interacțiunea om-robot
24.	<i>Practica de specialitate</i>
25.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline complementare

Succesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă. Introducerea disciplinelor complementare în planurile de învățământ este opțională, dar, odată introduse, acestea au caracter obligatoriu. În alegerea disciplinelor se va avea în vedere ponderea acestora în formarea competențelor programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Analiză matematică
2.	Algebră liniară, geometrie analitică și diferențială
3.	Ecuatii diferențiale și cu derivate parțiale sau echivalente
4.	etică profesională și proprietate intelectuală (Informatică legală)
5.	Istoria sistemelor de calcul
6.	Concepte de afaceri în IT
7.	Redactare și comunicare științifică și profesională
8.	Limba străină
9.	Sport / Educație fizică

1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare; pentru anumite domenii pot fi adăugate prevederi proprii, urmare a unor recomandări ale organismelor profesionale internaționale.

Structura fișelor disciplinelor trebuie să releve elemente de dinamică a cunoașterii în domeniu, concepte, mecanisme și legități în înțelegerea proceselor și fenomenelor specifice; se va stimula inventivitatea în interpretarea fenomenelor, interesul pentru cercetare și abilitățile practice. Totodată se va diminua ponderea elementelor descriptive, enciclopedice, datele statistice etc., care solicită excesiv memoria studentului și mai puțin gândirea.

În fișele disciplinelor sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior.

Fișele disciplinelor de învățământ precizează rezultatele în învățare exprimate sub forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv-valorice care sunt realizate de fiecare disciplină.

1.2.4 Practica

Structura activităților aplicative trebuie să contribuie la fixarea noțiunilor de bază și a metodologiilor de analiză, prin studii de caz, întreprinse personal sau în echipe; rezultatele trebuie să fie prezentate în fața formației de studiu, stimulând comunicarea, dialogul, spiritul critic.

Stagiul de practică trebuie să fie relevant pentru domeniul Informatică/Specializarea Informatică sau Informatică Aplicată, încât studentul să aibă satisfacția utilității celor învățate în cadrul disciplinelor din programul de studii.

Practica de specialitate a studenților trebuie să fie inclusă în planurile de învățământ cu punctele de credit asociate. Aceasta va figura, în mod compact sau modular, și se va desfășura, de regulă, începând cu semestrul III, totalizând un număr de 112-168 ore (20-30 zile lucrătoare). Activitatea practică/practica de specialitate poate fi desfășurată în propria instituție sau în afara acesteia, pe baza unei convenții/contract de practică. Studenții care participă la elaborarea de contracte și granturi de cercetare, având sarcini precise și individualizate, pot beneficia de echivalarea acestei activități.

Pentru stagiile de practică, instituția de învățământ superior a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.2.5 Rezultatele învățării

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.

2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

4. Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

Evaluarea studenților

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline. Cel puțin 50 % din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matrice, foi matricole).

Rezultatele obținute de student pe parcursul școlarizării sunt înscrise în Registrul matricol și atestate prin Suplimentul la Diplomă. Instituția are obligația de a reglementa procedura de promovare a studentului dintr-un an de studiu în altul, în funcție de creditele de studiu (ECTS) acumulate.

Modul de examinare și evaluare la fiecare disciplină este realizat ținând cont de rezultatele în învățare/competențele programate.

Facultatea/universitatea trebuie să aibă un regulament privind examinarea și notarea studenților. La examinare participă în afara titularului de curs, cel puțin un alt cadru didactic de specialitate.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Tematica lucrării de finalizare a studiilor se stabilește în semestrului IV de studii. Tematica trebuie să corespundă specializării respective. Lucrarea de finalizare a studiilor se realizează sub îndrumarea unui cadru didactic titular sau asociat care predă la specializarea respectivă. În planurile de învățământ ale anului al treilea va figura în mod distinct ***elaborarea lucrării de licență***, cu un număr corespunzător de credite, dar nu mai mult de 7ECTS.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Studentul își asumă autenticitatea lucrării de licență, prin declarație scrisă, iar coordonatorul va verifica acest lucru apelând și la softul antiplagiat (pus la dispoziție de către universitate). Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor care urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Pentru programele de studii supuse unei proceduri de acreditare, primele trei serii de absolvenți trebuie să fi susținut examenul de licență la instituții **care au programe de studiu din domeniul Informatica** acreditate, cu comisii din care nu au făcut parte cadrele didactice care le-au predat sau seminarizat.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor se bazează pe un examen sumativ, care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale conform calificării universitare.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul III de studii (a obținut cele **180** de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.2.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică nici un fel de criterii discriminatorii. Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii. Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*) fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG din anul calendaristic curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Capacitatea de școlarizare depinde de respectarea criteriilor privind gradul de ocupare a posturilor cu personal titularizat în învățământului superior cu norma de baza în universitate de la capitolul personal didactic și de baza materială necesară desfășurării procesului de învățământ. La autorizarea unei specializări se va ține seama de previziunile privind statul de funcții.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Încadrarea studenților la una din specializările unui domeniu se face ținând cont de trei criterii:

- ☐ opțiunea studentului exprimată la admitere;
- ☐ rezultatele obținute la admitere;
- ☐ limita locurilor atribuite de către facultate pentru fiecare dintre specializări, respectând cifra de școlarizare (specificată în ultima Hotărâre de Guvern).

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Informatică** este maximum **30/1**⁴.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%**;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*) fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.2.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică preponderent în domeniul căruia îi aparține programul de studiu. Activitățile de cercetare sunt valorificate alorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Recomandări în evaluarea cercetării:

- a) Activitatea de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul în care se desfășoară procesul de învățământ.
- b) Rezultatele activității de cercetare sunt vizibile la nivel național și internațional și se concretizează în:
 - ☐ articole științifice, publicate în reviste de specialitate recunoscute la nivel internațional și național (Reviste cotate ISI, Reviste indexate Scopus și ISI, Reviste și Volume ISI Proceedings, Reviste incluse în Baze de date internaționale);
 - ☐ articole publicate în volumele conferințelor de prestigiu recunoscute la nivel internațional;
 - ☐ rapoarte și brevete;
 - ☐ cărți, monografii sau tratate științifice, publicate în edituri recunoscute;
 - ☐ prezentarea de comunicări științifice la manifestări științifice naționale și/sau internaționale;
 - ☐ încheierea de contracte și convenții de cercetare științifică pentru rezolvarea unor probleme de interes științific și/sau economic atât cu parteneri din țară cât și din străinătate;

⁴În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Informatică.

- ☐ participarea la realizarea unor proiecte naționale și/ sau internaționale cu obiective de interes științific, economic, cultural sau social.
- c) Entitatea supusă evaluării trebuie să facă dovada că cercetarea științifică s-a desfășurat și se desfășoară în cadrul unui plan propriu, care face parte din planul strategic al instituției de învățământ superior respective.
- d) Evaluarea rezultatelor cercetării științifice trebuie să se facă pe baza criteriilor proprii de evaluare și să fie prezentate sub forma unor rapoarte generale anuale ale unității analizate.
- e) Instituția de învățământ superior trebuie să încheie acorduri de colaborare cu instituții similare din țară și străinătate și să organizeze periodic, în domenii în care are potențialul necesar și interes științific, seminarii, școli de vară, simpozioane sau diverse manifestări științifice.
- f) Unitatea de învățământ superior trebuie să posede centre proprii de cercetare științifică recunoscute de comunitatea națională și internațională sau centre de cercetare acreditate la nivel instituțional.
- g) Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură în care să poată fi publicate, în primul rând, materialele proprii cu ISBN și/sau ISSN.
- h) Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite, conform reglementărilor legale, pentru:
 - ☐ dotarea laboratoarelor;
 - ☐ stimularea persoanelor cu rezultate deosebite în cercetarea științifică;
 - ☐ pentru deschiderea unor tematici noi de cercetare științifică;
 - ☐ pentru dezvoltarea infrastructurii centrului de cercetare sau a unității de învățământ în care se efectuează cercetarea științifică.
- i) Fiecare conferențiar și profesor universitar, respectiv cercetător științific II și I trebuie să facă dovada că în ultimii cinci ani a publicat cel puțin 10 lucrări științifice în reviste de specialitate cu referenți. Celelalte cadre didactice și cercetători vor dovedi că au publicat, în aceeași perioadă, cel puțin cinci lucrări științifice în astfel de reviste/volume conferințe de specialitate cu referenți.

1.2.8 Baza materială

Pe lângă prevederile generale consemnate în ghidul de evaluare externă, ținând cont de specificul activităților practice și de cercetare, în cazul celor două domenii fundamentale de învățământ, unitățile de învățământ trebuie să dispună pentru fiecare program de studiu de licență, de următoarele:

- ☐ laboratoare dotate corespunzător pentru discipline obligatorii sau pe grupe de discipline al căror grad de compatibilitate este ridicat și care au în planul de învățământ activități aplicative;
- ☐ calculatoare, în așa fel încât să asigure, pe grupe, accesul optim al studenților la un calculator; pentru disciplinele din domeniul informatică, trebuie să se asigure accesul a cel mult doi studenți la un calculator;
- ☐ soft-urile corespunzătoare și licențele de utilizare;
- ☐ cărți și alte materiale de documentare pentru studenți la toate disciplinele obligatorii, inclusiv publicații recente (ultimii 5 ani).

În privința spațiilor de învățământ este suficientă îndeplinirea standardelor generale ale ARACIS.

1.3 Domeniul de licență: FIZICĂ

Conform Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare, în domeniul de studii universitare de licență (DL 20) **FIZICĂ** sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Fizică

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	FIZICĂ	Fizică (10)	180
		Fizică medicală (20)	180
		Biofizică (30)	180
		Fizică informatică (40)	180

Sursa: HG nr. 650/2023 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023 - 2024

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Acestea sunt definite prin misiune și, corespunzător, prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 35% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.3.1 Personalul didactic

În conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cerințele normative în legătură cu personalul didactic, precum și cele legate de specificul disciplinelor din domeniile științelor exacte și celor ale naturii, trebuie respectate întru-totul pentru a asigura premisele unui învățământ de calitate. La baza elaborării statului de funcții stă planul de învățământ și structura pe funcții a posturilor didactice.

Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național* și cu a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. . State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare dominant în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum trei (la cele două norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic).Un cadru didactic asociat nu poate acoperi

mai mult de trei norme în sistemul universitar.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Instituția va avea o evidență clară a întregii activități a cadrelor didactice, respectiv declarații ale acestora, pe propria răspundere, avizate de conducătorii instituțiilor la care desfășoară activități de învățământ, ca titulari pe post.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de conferențieri și profesori universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale. Dintre aceștia, 25% trebuie să dețină titlul de conferențieri sau profesori. Cadrele didactice pensionate nu pot să acopere mai mult de o normă didactică în instituția de învățământ la care este asociat sau echivalentul acesteia la mai multe instituții de învățământ superior.

Profesorii universitari, cu performanțe deosebite, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să dețină mai mult de 20% din totalul posturilor didactice din statul de funcții.

Pentru *evaluarea periodică* a unui program de studii de licență, se mențin criteriile de la acreditare. Cadrele didactice titulare de disciplină trebuie să fie titulari în învățământul superior și să fie doctori în știință; cadrele didactice asociate pot fi titulare de disciplină numai dacă posedă titlul de doctor în știință; cadrele didactice asociate netitulare de disciplină sunt considerați specialiști în domeniu, fără a deține, în mod obligatoriu, titlul de doctor.

1.3.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programelor de studii din domeniul de licență **Fizică** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la formele de învățământ: IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minim 5
8. Durata practicii de specialitate	112-168 ore
9. Numărul de credite alocate elaborării lucrării de licență	maxim 6 ECTS
10. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
11. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	minim 3 ECTS**
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative	1/1, cu o abatere admisă

(seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	de maxim +50% pentru activități aplicative
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 3 săptămâni/sesiune
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână/sesiune
16. Numărul maxim de studenți pe serie	150+maxim 20%
17. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	25
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	25

* Acestea cuprind și elaborarea lucrării de licență.

**Creditele alocate pentru Educație fizică se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

La programele de studii din domeniul **Fizică**, anul universitar are 2 semestre, fiecare, în medie, cu 14 săptămâni (ultimul semestru este mai scurt cu 2-4 săptămâni). Numărul mediu de ore pe săptămână este de 22-28. **Raportul dintre orele de curs și de activități didactice aplicative** trebuie să fie de 1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative.

Nu se vor lua în calcul orele alocate practicii de specialitate și elaborării lucrării de licență.

Planul de învățământ pentru fiecare program de studiu va fi astfel elaborat încât să **includă, ca obligatorii, minimum 10% discipline complementare**, între care Limba străină și Sport / Educație fizică. Rămâne la latitudinea fiecărei instituții/facultăți ca disciplinele complementare să fie alese dintre disciplinele altor domenii de știință, ținând cont de creșterea potențialului de angajabilitate al viitorilor absolvenți, precum și de diversificarea opțiunilor pentru continuarea pregătirii prin programe de studii de master.

Structura unui plan de învățământ va trebui să cuprindă discipline și activități practice **obligatorii**, care să totalizeze maximum 150 (standarde minime - 83%) sau 120 de credite (standarde de referință - 70%), **restul de 30, respectiv 60 de credite**, urmând să provină din segmentul opțional, la **libera alegere a studentului**. Disciplinele opționale trebuie să valorifice rezultatele didactice și științifice ale cadrelor didactice, posibilitățile de continuare a studiilor în programe de masterat, precum și solicitările de pe piața forței de muncă. Grupele opționale de studiu vor fi alcătuite după preferințele studenților, având la bază normele de constituire a formațiilor de studiu. Dacă numărul de studenți depășește capacitatea formațiilor de studiu, selecția acestora se va face prin criterii de departajare clare, transparente și aduse la cunoștința lor prin pachetul informativ care însoțește planul de învățământ.

Acordarea posibilității reale studentului, de a opta pentru una din variantele propuse, în așa fel încât 30, respectiv 60 de credite să fie obținute ca urmare a propriei dorințe, va reprezenta un punct important al activității de evaluare a structurii planurilor de învățământ.

Toate celelalte discipline urmate **facultativ** de studenți, în afara celor obligatorii (implicit menționate în documentele școlare), vor fi trecute în foaia matricolă, suplimentul la diplomă, cu numărul asociat de puncte de credite, atestând pregătirea mult mai complexă a absolventului respectiv.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	35–45%
Discipline de specializare	DS	35–50 %
Discipline complementare	DC	10–20%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	70-83%
Discipline opționale (la alegere)	DOP	30-17%
Discipline facultative	DFAC	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DFAC

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

- discipline fundamentale** (35-45%), definind domeniul urmat de fiecare student și care vor fi structurate pe discipline obligatorii, opționale și facultative;
- discipline de specializare** (35-50%), în cadrul cărora se vor menționa disciplinele obligatorii, opționale și facultative; aceste discipline orientează studentul spre aspecte profesionale sau/și științifice proprii specializărilor de licență;
- discipline complementare** (10-20%), provenind, în principal, din domeniile aparținând științelor exacte și științelor naturii, grupate pe discipline obligatorii, opționale și facultative.

Studenții vor fi încurajați să frecventeze și **disciplinele facultative**, care se vor încheia cu probe de verificare și care vor certifica volumul și structura cunoștințelor acumulate. Punctele de credit alocate disciplinelor facultative vor fi trecute în suplimentul la diplomă, peste cele 180 de puncte de credit obligatorii.

În planurile de învățământ trebuie să fie inclusă **practica de specialitate** a studenților, cu punctele de credit asociate. Aceasta va figura, în mod compact sau modular, și se va desfășura, de regulă, începând cu semestrul II, totalizând un număr de 112-168 ore (20-30 zile lucrătoare). Activitatea practică/practica de specialitate poate fi desfășurată în propria instituție sau în afara acesteia, pe baza unei convenții/contract de practică. Studenții care participă la elaborarea de contracte și granturi de cercetare, având sarcini precise și individualizate, pot beneficia de echivalarea acestei activități.

Atât **practica de specialitate**, cât și **elaborarea lucrării de licență** vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul III de studii (a obținut cele **180** de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

Pentru programele de studii derulate în alte limbi decât limba română, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca **lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea**.

În evaluarea conținutului programelor de studii de licență se vor avea în vedere:

- Concordanța dintre calificarea finală și structura pe discipline a programului de studii; ideea cheie este de a avea un câmp mai larg de calificări, de tip profesional, dar și posibilitatea continuării pregătirii individuale prin diferite programe de masterat.
- Structura unui program de studii poate lua în considerare specificul mediului regional sau chiar local cu care interacționează mediul academic al instituției respective, prin opțiunea diferită pentru anumite discipline fundamentale, de specializare sau complementare, față de cele specificate în lista întocmită de ARACIS, în conformitate cu rezultatele învățării și calificarea așteptată a absolventului de licență.
- disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.
- Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare; pentru anumite domenii pot fi adăugate prevederi proprii, urmare a unor recomandări ale organismelor profesionale internaționale.
- Se pot include discipline opționale începând chiar cu anul I de studiu. Se recomandă ca majoritatea disciplinelor opționale să fie discipline de specializare.
- Structura activităților aplicative trebuie să contribuie la fixarea noțiunilor de bază și a metodologiilor de analiză, prin studii de caz, întreprinse personal sau în echipe; rezultatele trebuie să fie prezentate în fața formației de studiu, stimulând comunicarea, dialogul, spiritul critic.
- Stagiul de practică trebuie să fie relevant pentru domeniul/specializarea respectivă, încât studentul să aibă satisfacția utilității celor învățate în cadrul disciplinelor din programul de studii.
- Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline.

Discipline fundamentale (generale)

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Disciplinele fundamentale trebuie să figureze în planul de învățământ cu **minimum** două ore de curs și, de regulă, două ore de seminar/laborator.

Succesiunea disciplinelor fundamentale (generale) și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Mecanică
2.	Oscilații și unde
3.	Fizică moleculară și căldură
4.	Electricitate și magnetism
5.	Optică
6.	Electrodinamică

7.	Termodinamică și fizică statistică
8.	Mecanică cuantică
9.	Fizica atomului și moleculei

Discipline de specializare FIZICĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Ecuatiile diferențiale ale fizicii matematice
2.	Electronică
3.	Fizica nucleului
4.	Fizica plasmei
5.	Fizica solidului și semiconductori
6.	Fizica și progresul cunoașterii (Istoria fizicii)
7.	Fizica și tehnica vidului
8.	Măsurări electrice și electronice
9.	Mecanica teoretică
10.	Particule elementare
11.	Spectroscopie și laseri
12.	Tehnici de măsurare în fizică
13.	<i>Practica de specialitate</i>
14.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare FIZICĂ MEDICALĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Anatomia și fiziologia omului
2.	Aparatură medicală
3.	Biochimie
4.	Biofizică generală
5.	Detectori, dozimetrie și radioprotecție
6.	Electronică
7.	Fizica nucleului
8.	Laseri. Aplicații în medicină
9.	Medicină nucleară
10.	Modelarea numerică și analogica a proceselor biologice
11.	Practică clinică
12.	Radiologie și imagistică medicală
13.	Tehnici de diagnostică și tratament cu ultrasunete

14.	<i>Practica de specialitate</i>
15	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare BIOFIZICĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Biochimie
2.	Biofizică generală
3.	Biologie moleculară și celulară. Elemente de genetică
4.	Elemente de biostructură
5.	Elemente de cinetica și dinamica sistemelor biologice
6.	Elemente de fizica plasmei. Interacțiunea plasmei cu materiale biologice active
7.	Fizica nucleului
8	Modelarea numerică și analogică a proceselor biologice
9	Nanotehnologii cu aplicații în biofizică
10.	Spectroscopie cu aplicații biomedicale
11.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>
12.	<i>Practica de specialitate</i>

Discipline de specializare FIZICĂ INFORMATICĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Baze de date
2.	Electronică
3.	Fizica nucleului
4.	Fizica solidului și semiconductori
5.	Instrumentație virtuală
6	Metode numerice și simulare în fizică
7.	Programarea calculatoarelor (C, C++)
8.	Rețele de calculatoare și administrare
9.	Sisteme de achiziție și procesare a datelor
10.	Sisteme de operare (WINDOWS, UNIX)
11.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>
12	<i>Practica de specialitate</i>

Discipline complementare

Succesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă. Introducerea disciplinelor complementare în planurile de învățământ este opțională, dar, odată introduse, acestea au caracter obligatoriu. În alegerea disciplinelor se va avea în vedere ponderea acestora în formarea competențelor programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Analiză matematică și algebră
2.	Istoria fizicii
3.	Chimie generală
4.	Transmiterea informației prin fibre optice
5.	Astrofizică și cosmologie
6.	Tehnologii informaționale
7.	Limbaje de programare
8.	Redactare și comunicare științifică și profesională
9.	etică profesională și proprietate intelectuală
10.	Limba străină
11.	Sport / Educație fizică

1.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor, conform standardelor generale, trebuie să conțină minimum următoarele informații: categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate; competențele specifice pe care le asigură disciplina; conținutul disciplinei; bibliografia, modul de evaluare a studentului, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1. Structura fișelor disciplinelor trebuie să releve elemente de dinamică a cunoașterii în domeniu, concepte, mecanisme și legități în înțelegerea proceselor și fenomenelor specifice; se va stimula inventivitatea în interpretarea fenomenelor, interesul pentru cercetare și abilitățile practice. Totodată se va diminua ponderea elementelor descriptive, enciclopedice, datele statistice etc., care solicită excesiv memoria studentului și mai puțin gândirea.

2. Pentru programele de studii derulate în alte limbi decât limba română, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca **lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea.**

1.3.4 Practica

În planurile de învățământ trebuie să fie inclusă **practica de specialitate** a studenților, cu punctele de credit asociate. Aceasta va figura, în mod compact sau modular, și se va desfășura, de regulă, începând cu semestrul II, totalizând un număr de 112-168 ore (20-30 zile lucrătoare). Activitatea practică/practica de specialitate poate fi desfășurată în propria instituție sau în afara acesteia, pe baza unei convenții/contract de practică. Studenții care participă la elaborarea de contracte și granturi de cercetare, având sarcini precise și individualizate, pot beneficia de echivalarea acestei activități.

Stagiul de practică trebuie să fie relevant pentru domeniul/specializarea respectivă, încât studentul să aibă satisfacția utilității celor învățate în cadrul disciplinelor din programul de studii.

Pentru practica de specialitate trebuie să existe o fișă a disciplinei, în care se precizează clar misiunea practicii, tematica și obiectivele, precum și sarcinile studentului.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.3.5 Rezultatele învățării

1. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.
2. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).
3. Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.
4. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare precum și de programe de consiliere și orientare în carieră.

Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie. Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalingvajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrare de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Studentul își asumă autenticitatea lucrării de licență, prin declarație scrisă, iar coordonatorul va verifica acest lucru apelând și la softul antiplagiat (pus la dispoziție de către universitate). Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

În planurile de învățământ ale anului al treilea va figura în mod distinct *elaborarea lucrării de licență*, cu un număr corespunzător de credite, dar nu mai mult de 6 ECTS.

Atât *practica de specialitate*, cât și *elaborarea lucrării de licență* vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde descrierea *probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate*, modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Pentru programele de studii supuse unei proceduri de acreditare, primele trei serii de absolvenți trebuie să fi susținut examenul de licență la instituții **care au programe de studiu din domeniul Fizică** acreditate, cu comisii din care nu au făcut parte cadrele didactice care le-au predat sau seminarizat.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul III de studii (a obținut cele **180** de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.3.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG din anul calendaristic curent.

Studentii înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Încadrarea studenților la una din specializările unui domeniu se face ținând cont de trei criterii:

- ✎ opțiunea studentului exprimată la admitere;
- ✎ rezultatele obținute la admitere;
- ✎ limita locurilor atribuite de către facultate pentru fiecare dintre specializări, respectând cifra de școlarizare (specificată în ultima Hotărâre de Guvern).

Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați trebuie să respecte cifra de școlarizare (specificată în ultima Hotărâre de Guvern).

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Fizică** este maximum **25/1**⁵.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%**⁶;
- grupa de studenți, **maximum 25 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*) fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.3.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică preponderent în domeniul căruia îi aparține programul de studiu. Activitățile de cercetare sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Recomandări în evaluarea cercetării:

- a. Activitatea de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul în care se desfășoară procesul de învățământ.

⁵În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Fizică.

⁶Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

b. Rezultatele activității de cercetare sunt vizibile la nivel național și internațional și se concretizează în:

- ☐ articole științifice, publicate în reviste de specialitate recunoscute la nivel național și internațional;
- ☐ rapoarte și brevete;
- ☐ cărți, monografii sau tratate științifice, publicate în edituri recunoscute;
- ☐ prezentarea de comunicări științifice la manifestări științifice naționale și/sau internaționale;
- ☐ încheierea de contracte și convenții de cercetare științifică pentru rezolvarea unor probleme de interes științific și/sau economic atât cu parteneri din țară cât și din străinătate;
- ☐ participarea la realizarea unor proiecte naționale și/ sau internaționale cu obiective de interes științific, economic, cultural sau social.

c. Entitatea supusă evaluării trebuie să facă dovada că cercetarea științifică s-a desfășurat și se desfășoară în cadrul unui plan propriu, care face parte din planul strategic al instituției de învățământ superior respective.

d. Evaluarea rezultatelor cercetării științifice trebuie să se facă pe baza criteriilor proprii de evaluare și să fie prezentate sub forma unor rapoarte generale anuale ale unității analizate.

e. Entitatea supusă evaluării trebuie să facă dovada că rezultatele cercetării științifice au fost/sunt valorificate cu respectarea tuturor prevederilor ce vizează respectarea principiilor eticii în publicațiile științifice și a regulilor antiplagiat.

f. Instituția de învățământ superior trebuie să încheie acorduri de colaborare cu instituții similare din țară și străinătate și să organizeze periodic, în domenii în care are potențialul necesar și interes științific, seminarii, școli de vară, simpozioane sau diverse manifestări științifice.

g. Unitatea de învățământ superior trebuie să posede centre proprii de cercetare științifică recunoscute de comunitatea națională și internațională sau centre de cercetare acreditate la nivel instituțional.

h. Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură în care să poată fi publicate, în primul rând, materialele proprii cu ISBN și/sau ISSN.

i. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite, conform reglementărilor legale, pentru:

- ☐ dotarea laboratoarelor;
- ☐ stimularea persoanelor cu rezultate deosebite în cercetarea științifică;
- ☐ pentru deschiderea unor tematici noi de cercetare științifică;
- ☐ pentru dezvoltarea infrastructurii centrului de cercetare sau a unității de învățământ în care se efectuează cercetarea științifică.

j. Fiecare conferențiar și profesor universitar, respectiv cercetător științific II și I trebuie să facă dovada că în ultimii cinci ani a publicat cel puțin 10 lucrări științifice în reviste de specialitate cu referenți. Celelalte cadre didactice și cercetători vor dovedi că au publicat, în aceeași perioadă, cel puțin cinci lucrări științifice în astfel de reviste.

1.3.8 Baza materială

Pe lângă prevederile generale consemnate în ghidul de evaluare externă, ținând cont de specificul activităților practice și de cercetare, în cazul celor două domenii fundamentale de învățământ, unitățile de învățământ trebuie să dispună pentru fiecare program de studiu de licență, de următoarele:

- ☐ laboratoare dotate corespunzător pentru discipline obligatorii sau pe grupe de discipline al căror grad de compatibilitate este ridicat și care au în planul de învățământ activități aplicative;

- ☐ calculatoare, în așa fel încât să asigure, pe grupe, accesul optim al studenților la un calculator; pentru disciplinele din domeniul informatică, trebuie să se asigure accesul a cel mult doi studenți la un calculator;
- ☐ soft-urile orespunzătoare și licențele de utilizare;
- ☐ cărți și alte materiale de documentare pentru studenți la toate disciplinele obligatorii, inclusiv publicații recente (ultimii cinci ani).

În privința spațiilor de învățământ este suficientă îndeplinirea standardelor generale ale ARACIS.

1.4 Domeniul de licență: CHIMIE

Conform Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare, în domeniul de studii universitare de licență (DL 30) Chimie sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în Tabelul 2:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Chimie

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
30	Chimie	Chimie (10)	180
		Biochimie Tehnologică (20)	180
		Radiochimie (30)	180
		Chimie informatică (40)	180
		Chimie medicală (50)	180
		Chimie farmaceutică (60)	180
		Chimie tehnologică (70)	180
		Chimie alimentară (80)	180

Sursa: HG nr. 650/2023 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023 - 2024

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Acestea sunt definite prin misiune și, corespunzător, prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 35% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.4.1 Personalul didactic

În conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cerințele normative în legătură cu personalul didactic, precum și cele legate de specificul disciplinelor din domeniile științelor exacte și celor ale naturii, trebuie respectate întru-totul pentru a asigura premisele unui învățământ de calitate. La baza elaborării statului de funcții stă planul de învățământ și structura pe funcții a posturilor didactice.

Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național* și cu a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice **sunt** constituite conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare dominant în domeniul postului.

4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum trei (la cele două norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de trei norme în sistemul universitar.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amplexarea/specificul activității de cercetare.

Instituția va avea o evidență clară a întregii activități a cadrelor didactice, respectiv declarații ale acestora, pe propria răspundere, avizate de conducătorii instituțiilor la care desfășoară activități de învățământ, **ca titulari de post.**

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de conferențieri și profesori universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale. Dintre aceștia, 25% trebuie să dețină titlul de conferențieri sau profesori. Cadrele didactice pensionate nu pot să acopere mai mult de o normă didactică în instituția de învățământ la care este asociat sau echivalentul acestuia la mai multe instituții de învățământ superior.

Profesorii universitari, cu performanțe deosebite, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să dețină mai mult de 20% din totalul posturilor didactice din statul de funcții.

Pentru **evaluarea periodică** a unui program de studii de licență, se mențin criteriile de la acreditare. Cadrele didactice titulare de disciplină trebuie să fie titulari în învățământul superior și să fie doctori în știință; cadrele didactice asociate pot fi titulare de disciplină numai dacă posedă titlul de doctor în știință; cadrele didactice asociate netitulare de disciplină sunt considerați specialiști în domeniu, fără a deține, în mod obligatoriu, titlul de doctor.

1.4.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programele de studii din domeniul de licență **Chimie** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la formele de învățământ: IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minim 5
8. Durata practicii de specialitate	112-168 ore
9. Numărul de credite alocate elaborării lucrării de licență	maxim 6 ECTS
10. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de	10 ECTS

licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	
11. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	minim 3 ECTS**
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 3 săptămâni/sesiune
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână/sesiune
16. Numărul maxim de studenți pe serie	150+ maxim 20%
17. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	25
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	25

* Acestea cuprind elaborarea lucrării de licență.

**Creditele alocate pentru Educație fizică se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, despecializare și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

La programele de studii din domeniul **Chimie** anul universitar are două semestre, fiecare, în medie, cu 14 săptămâni (ultimul semestru este mai scurt cu 2-4 săptămâni). Numărul de ore pe săptămână este 22-28.

Raportul dintre orele de curs și de activități didactice aplicative trebuie să fie de 1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative. **Nu se vor lua în calcul** orele alocate practicii de specialitate și elaborării lucrării de licență.

Planul de învățământ pentru fiecare program de studiu va fi astfel elaborat încât să **includă, ca obligatorii, minimum 10% discipline complementare**, între care Limba străină și Sport / Educație fizică. Rămâne la latitudinea fiecărei instituții/facultăți ca disciplinele complementare să fie alese dintre disciplinele altor domenii de știință, ținând cont de creșterea potențialului de angajabilitate al viitorilor absolvenți, precum și de diversificarea opțiunilor pentru continuarea pregătirii prin programe de studii de master.

Structura unui plan de învățământ va trebui să cuprindă discipline și activități practice **obligatorii**, care să totalizeze maximum 150 (standarde minime - 83%) sau 120 de credite (standarde de referință - 70%), **restul de 30, respectiv 60 de credite**, urmând să provină din segmentul opțional, la **libera alegere a studentului**.

Disciplinele opționale trebuie să valorifice rezultatele didactice și științifice ale cadrelor didactice, posibilitățile de continuare a studiilor în programe de masterat, precum și solicitările de pe piața forței de muncă. Disciplinele opționale de studiu vor fi selectate după preferințele studenților, având la bază normele de constituire a formațiilor de studiu. Dacă numărul de studenți depășește capacitatea formațiilor de studiu, selecția acestora se va face prin criterii de departajare clare, transparente și aduse la cunoștința lor prin pachetul informativ care însoțește planul de învățământ.

Acordarea posibilității reale studentului, de a opta pentru una din variantele propuse, în așa fel încât 30, respectiv 60 de credite să fie obținute ca urmare a propriei dorințe, va reprezenta un punct important al activității de evaluare a structurii planurilor de învățământ.

Toate celelalte discipline urmate **facultativ** de studenți, în afara celor obligatorii (implicit menționate în documentele universitare), vor fi trecute în foaia matricolă, suplimentul la diplomă, cu numărul asociat de puncte de credite, atestând pregătirea mult mai complexă a absolventului respectiv.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	35–45%
Discipline de specializare	DS	35–50 %
Discipline de complementare	DC	10–20%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	70-83%
Discipline opționale (la alegere)	DOP	30-17%
Discipline facultative	DFAC	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DFAC

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

a. **discipline fundamentale** (35-45%), definind domeniul urmat de fiecare student și care vor fi structurate pe discipline obligatorii, opționale și facultative;

b. **discipline de specializare** (35-50%), în cadrul cărora se vor menționa disciplinele obligatorii, opționale și facultative; aceste discipline orientează studentul spre aspecte profesionale sau/și științifice proprii specializărilor de licență;

c. **discipline complementare** (10-20%), provenind, în principal, din domeniile aparținând științelor exacte și științelor naturii, grupate pe discipline obligatorii, opționale și facultative.

Studenții vor fi încurajați să frecventeze și **disciplinele facultative**, care se vor încheia cu probe de verificare și care vor certifica volumul și structura cunoștințelor acumulate. Punctele de credit alocate disciplinelor facultative vor fi trecute în suplimentul la diplomă, peste cele 180 de puncte de credit obligatorii.

Punctele de credit aferente alocate pentru **practica de specialitate** cât și pentru **elaborarea lucrării de licență** vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

În evaluarea conținutului programelor de studii de licență se vor avea în vedere:

- a. Concordanța dintre calificarea finală și structura pe discipline a programului de studii; ideea cheie este de a avea un câmp mai larg de calificări, de tip profesional, dar și posibilitatea continuării pregătirii individuale prin diferite programe de masterat.
- b. Structura unui program de studii poate lua în considerare specificul mediului regional sau chiar local cu care interacționează mediul academic al instituției respective, prin opțiunea diferită pentru anumite discipline fundamentale, de specializare sau complementare, față de cele specificate în lista întocmită de ARACIS, în conformitate cu rezultatele învățării și calificarea așteptată a absolventului de licență.
- c. Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.
- d. Se pot include discipline opționale începând chiar cu anul I de studiu. Se recomandă ca majoritatea disciplinelor opționale să fie discipline de specialitate.
- e. Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline.

Discipline fundamentale (generale)

Observație: Disciplinele din acest grup sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Disciplinele fundamentale trebuie să figureze în planul de învățământ cu **minimum** două ore de curs și, de regulă, două ore de seminar/laborator.

Succesiunea disciplinelor fundamentale (generale) și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Chimie generală
2.	Chimia nemetalelor
3.	Chimia metalelor
4.	Bazele chimiei organice
5.	Chimie organică - funcțiuni simple
6.	Chimie organică - funcțiuni mixte și compuși heterociclici
7.	Structura și proprietățile moleculelor
8.	Termodinamică chimică
9.	Cinetică chimică
10.	Bazele fizico-chimice ale tehnologiei chimice
11.	Chimie analitică – calitativă
12.	Chimie analitică – cantitativă
13.	Analiză instrumentală
14.	Metode de separare
15.	Bazele chimiei anorganice
16.	Chimie cuantică
17.	Bazele chimiei industriale

Discipline de specializare CHIMIE

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în

planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Asigurarea calității și standardizare
2.	Cataliză
3.	Chimia materialelor
4.	Chimie computațională
5.	Chimie coordinativă
6.	Chimie nucleară
7.	Coloizi
8.	Compuși macromoleculari
9.	Compuși naturali
10.	Compuși organometalici
11.	Electrochimie
12.	Mecanisme de reacție în chimia organică
13.	Metode cromatografice de analiză
14.	Structura compușilor anorganici
15.	Tehnici avansate în analiza instrumentală
16.	Tehnici de analiză în urme
17.	Tehnologie chimică
18.	<i>Practica de specialitate</i>
19.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare BIOCHIMIE TEHNOLOGICĂ

Nr.crt.	Disciplina
1.	Biochimia metabolismului
2.	Biochimie analitică
3.	Bioelectrochimie
4.	Biologie celulară și moleculară
5.	Biomolecule
6.	Biopolimeri și sisteme coloidale
7.	Biotehnologie și biocataliză
8.	Chimia fizică a proceselor biologice
9.	Chimie bioanorganică
10.	Chimie bioorganică
11.	Compuși coordinativi în sisteme biochimice
12.	Controlul analitic al proceselor biotehnologice
13.	Fiziologie animală și vegetală
14.	Modelare moleculară în biochimie
15.	Sinteze de compuși biologici activi
16.	Tehnici moderne de analiză în biochimie
17.	<i>Practica de specialitate</i>
18.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare RADIOCHIMIE

Nr.crt.	Disciplina
1.	Chimia radiațiilor ionizante
2.	Chimia și tehnologia combustibililor nucleari
3.	Dozimetrie și radiometrie
4.	Fizică nucleară
5.	Fotochimie
6.	Izotopi
7.	Matematici speciale
8.	Materiale nucleare
9.	Radioactivitatea
10.	Radiochimie aplicată
11.	Radiochimie generală
12.	<i>Practica de specialitate</i>
13.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare CHIMIE INFORMATICĂ

Nr.crt.	Disciplina
1.	Baze de date
2.	Chimie Computațională
3.	Culegerea și prelucrarea automată a datelor
4.	Metode numerice și simulare în chimie
5.	Programarea calculatoarelor (C, C ⁺⁺)
6.	Rețele de calculatoare și administrare
7.	Sisteme de operare (WINDOWS, UNIX)
8.	Statistica și prelucrarea datelor în Chimie
9.	Tehnologii didactice asistate de calculator
10.	<i>Practica de specialitate</i>
11.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare CHIMIE MEDICALĂ

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analize și teste clinice
2.	Anatomia și fiziologia omului
3.	Bio- și Nano-materiale
4.	Biochimie clinică
5.	Chimia coordinativă cu aplicații în medicină
6.	Chimia medicamentelor; relația structură-activitate biologică
7.	Chimie medicală computațională și structurală
8.	Compuși naturali biologici activi
9.	Farmacocinetică
10.	Farmacologie
11.	Genetică moleculară
12.	Imunologie și imunochimie
13.	Managementul laboratoarelor de analize medicale

14.	Metode avansate de analiză în chimia medicală
15.	Tehnici moderne de studiu al acizilor nucleici
16.	Tehnologii farmaceutice
17.	<i>Practica de specialitate</i>
18.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare CHIMIE FARMACEUTICĂ

Nr.crt.	Disciplina
1.	Anatomia și fiziologia omului
2.	Aplicații chemometrice în chimia farmaceutică
3.	Biocataliză
4.	Biochimie clinică
5.	Bioelectrochimie
6.	Chimia compușilor radiofarmaceutici
7.	Chimie coordinativă și biocoordinativă
8.	Chimie verde în industria farmaceutică
9.	Cinetică chimică și farmacocinetică
10.	Compuși anorganici în chimioterapie
11.	Compuși macromoleculari și de sinteză
12.	Farmacologie și toxicologie
13.	Forme și tehnologii farmaceutice
14.	Metabolism și metaboliți
15.	Pregătirea probelor în analiza medicamentelor
16.	Proprietăți moleculare ale medicamentelor și modalități de determinare
17.	Reguli de bună practică de fabricație în industria farmaceutică
18.	Semisinteze de compuși bioactivi
19.	Sinteza compușilor farmaceutici
20.	Substanțe anorganice în industria farmaceutică
21.	Transportul medicamentelor prin membrane
22.	<i>Practica de specialitate</i>
23.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare CHIMIE TEHNOLOGICĂ

Nr.crt.	Disciplina
1.	Bazele tehnologiei chimice
2.	Tehnologie chimică anorganică
3.	Tehnologie chimică organică
4.	Chimia și tehnologia materialelor polimerice
5.	Echipamente pentru industria chimică
6.	Biotehnologie generală
7.	Chimia îngrășămintelor chimice
8.	Chimie organică industrială
9.	Chimia verde și sustenabilitate în industria chimică
10.	Știința materialelor și materiale avansate
11.	Compuși de biosinteză
12.	Compuși naturali

13.	Grafică asistată pe calculator
14.	Inteligență artificială cu aplicație în chimie
15.	Managementul calității în industria chimică
16.	<i>Practica de specialitate</i>
17.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare CHIMIE ALIMENTARĂ

Nr. crt.	Disciplina
1.	Bazele chimiei alimentare
2.	Chimia fizică a alimentului
3.	Compuși anorganici în chimia alimentară
4.	Analiza instrumentală a alimentelor
5.	Chimia alimentelor
6.	Aromatizanți și aditivi alimentari
7.	Coloranți în industria alimentară
8.	Microbiologie și igiena alimentelor
9.	Efectul radiațiilor asupra alimentelor
10.	Legislație și protecția consumatorului
11.	Management și asigurarea calității produselor alimentare
12.	Chimia suplimentelor alimentare
13.	Alimente de origine vegetală și animală
14.	Biotehnologii în industria alimentară
15.	Tehnologia produselor alimentare
16.	Contaminanți anorganici emergenți
17.	Poluarea produselor alimentare
18.	Toxicologie alimentară
19.	Metabolismul nutrienților
20.	Conservarea alimentelor
21.	Analiza senzorială a alimentelor
22.	Practică de specialitate
23.	Elaborarea lucrării de licență

Discipline complementare

Sucesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă. Introducerea disciplinelor complementare în planurile de învățământ este opțională, dar, odată introduse, acestea au caracter obligatoriu. În alegerea disciplinelor se va avea în vedere ponderea acestora în formarea competențelor programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Matematică
2.	Informatică
3.	Fizică
4.	Biochimie
5.	Biologie
6.	Tratarea și epurarea apelor
7.	Prevenirea poluării și protecția mediului
8.	Redactare și comunicare științifică și profesională

9.	Etică profesională și proprietate intelectuală
10.	Limba străină
11.	Sport / Educație fizică

Alte aspecte/observații privind disciplinele pe programe de studii:

Disciplinele pot fi selectate din listele prezentate, completate sau înlocuite, după caz, cu alte discipline, pentru care se vor face justificări succinte, atașate dosarelor de autoevaluare.

Încadrarea studenților la una din specializările unui domeniu se face ținând cont de trei criterii:

- opțiunea studentului exprimată la admitere;
- rezultatele obținute la admitere;
- limita locurilor atribuite de către facultate pentru fiecare dintre specializări, respectând cifra de școlarizare (specificată în ultima Hotărâre de Guvern).

Structurile pe domenii, împreună cu modul de elaborare a planului de învățământ conduc la următoarele concluzii, care trebuie să stea în atenția instituțiilor, care solicită autorizarea/acreditarea sau evaluarea periodică a calității programelor de studii de licență:

1. Întrucât **disciplinele obligatorii** trebuie să totalizeze 180 de credite, inclusiv elaborarea lucrării de licență, rezultă următoarele:

- Planul de învățământ pe cei trei ani de studiu trebuie să totalizeze circa 30 de discipline obligatorii, ceea ce înseamnă, în medie, câte 5-6 pe semestru (semestrul VI are maxim 6 credite dedicate practicii elaborării lucrării de licență. Disciplinele fundamentale obligatorii trebuie să fie reprezentate de 11-14 discipline, care vor fi selectate dintre cele menționate în lista specifică domeniului; **lista va putea fi completată cu alte discipline, care pot intra în categoria celor obligatorii sau opționale**. Pentru noile discipline se vor întocmi argumentații separate, atașate la dosarul de autoevaluare. Argumentația va avea în vedere competențele generale ale absolventului, necesitatea adaptării specialiștilor formați la specificul regional sau local, precum și valorificarea unor rezultate deosebite obținute de „Școala” în domeniu, din instituția respectivă.

- **Numărul disciplinelor de specializare obligatorii** va fi cuprins între **11 și 15**; lista poate fi completată cu alte discipline, pentru a căror selectare se procedează ca la punctul b.

- **Disciplinele complementare obligatorii** vor fi reprezentate de 3-6 discipline din diverse domenii de știință, încât să dea posibilitatea viitorilor absolvenți să opteze, eventual, pentru diverse tipuri de studii de master (mai ales interdisciplinare).

2. Decizia privind alegerea disciplinelor obligatorii aparține instituției în proporție de 83% (standardele minime), respectiv 70% (standarde de referință) din totalul punctelor de credite acumulate în ciclul I, restul aparținând studenților. Rezultă că **disciplinele opționale obligatorii**, pentru care **studentul decide, după propria voință, totalizează 30 credite, respectiv 60 de credite**. Aceasta înseamnă că, per total, în planul de învățământ, pentru un număr cuprins între 5-10 discipline din categoria celor fundamentale, de specializare sau complementare, **obligatorii**, vor trebui să se prezinte și **variante opționale**. Trebuie să se demonstreze că aceste opțiuni sunt realizabile și că studentul este cel care a decis pentru una dintre variante.

3. Recomandarea este ca **disciplinele obligatorii opționale** să aparțină cu preponderență segmentelor de specializare și complementar, care ar sprijini direct formarea de competențe și abilități practice. În consecință, segmentului fundamental (opțional) ar trebui să-i revină maximum 20%, în raport de specificul domeniului. Procedura de definire a disciplinelor opționale va ține cont de aportul acestora la pachetul integrat de cunoștințe, abilități și competențe ale

programului de studii, precum și de criterii de funcționare în condiții de eficiență, în raport de criteriile stabilite de instituții/facultăți.

4. Planurile de învățământ vor include o parte dintre disciplinele fundamentale, de specializare sau complementare în **categoria celor facultative**, în raport de condițiile concrete oferite de instituția/facultatea respectivă, de opțiunea cadrelor didactice și a studenților. Acestea vor putea întregi opțiunea studentului pentru aprofundarea specializării sau pentru achiziția de cunoștințe dintr-un alt domeniu, pentru care disciplinele complementare nu sunt suficiente pentru pregătirea sa complexă.

5. Pentru acuratețea cunoștințelor transmise și pentru a sprijini mobilitatea studenților din ciclul I este necesar ca **disciplinele să nu se extindă pe mai mult de un semestru**. Aceasta va permite studentului acumularea și transferabilitatea, fără dificultate, a creditelor obținute.

1.4.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare; pentru anumite domenii pot fi adăugate prevederi proprii, urmare a unor recomandări ale organismelor profesionale internaționale.

Structura fișelor disciplinelor trebuie să releve elemente de dinamică a cunoașterii în domeniu, concepte, mecanisme și legități în înțelegerea proceselor și fenomenelor specifice; se va stimula inventivitatea în interpretarea fenomenelor, interesul pentru cercetare și abilitățile practice. Totodată se va diminua ponderea elementelor descriptive, enciclopedice, datele statistice etc., care solicită excesiv memoria studentului și mai puțin gândirea.

În fișele disciplinelor sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior.

Fișele disciplinelor de învățământ precizează rezultatele în învățare exprimate sub forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv-valorice care sunt realizate de fiecare disciplină.

Pentru programele de studii derulate în alte limbi decât limba română, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca **lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea**.

1.4.4 Practica

În planurile de învățământ trebuie să fie inclusă **practica de specialitate** a studenților, cu punctele de credit asociate. Aceasta va figura, în mod compact sau modular, și se va desfășura, de regulă, începând cu semestrul II, totalizând un număr de 112-168 ore (20-30 zile lucrătoare). Activitatea practică/practica de specialitate poate fi desfășurată în propria instituție sau în afara acesteia, pe baza unei convenții/contract de practică. Studenții care participă la elaborarea de contracte și granturi de cercetare, având sarcini precise și individualizate, pot beneficia de echivalarea acestei activități.

Structura activităților aplicative trebuie să contribuie la fixarea noțiunilor de bază și a metodologiilor de analiză, prin studii de caz, întreprinse personal sau în echipe; rezultatele trebuie să fie prezentate în fața formației de studiu, stimulând comunicarea, dialogul, spiritul critic.

Stagiul de practică trebuie să fie relevant pentru domeniul/specializarea respectivă, încât studentul să aibă satisfacția utilității celor învățate în cadrul disciplinelor din programul de studii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.4.5 Rezultatele învățării

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.
2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.
3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).
4. Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.
5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

Evaluarea studenților

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline. Cel puțin 50 % din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Studentul își asumă autenticitatea lucrării de licență, prin declarație scrisă, iar coordonatorul va verifica acest lucru apelând și la softul antiplagiat (pus la dispoziție de către universitate). Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. În planurile de învățământ ale anului al treilea va figura în mod distinct *elaborarea lucrării de licență*, cu un număr corespunzător de credite, dar nu mai mult de 6 ECTS.

Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde *descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile* prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interdicere a comercializării lucrărilor de licență.

Pentru programele de studii supuse unei proceduri de acreditare, primele trei serii de absolvenți trebuie să fi susținut examenul de licență la instituții **care au programe de studiu din domeniul Chimie** acreditate, cu comisii din care nu au făcut parte cadrele didactice care le-au predat sau seminarizat.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul III de studii (a obținut cele **180** de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.4.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea

Admiterea se realizează prin proceduri de selecție proprii fiecărei instituții de învățământ superior, care să țină cont de competențele candidaților, după criterii transparente și nediscriminatorii mediatizate prin mijloace diverse și în termenele legale.

Vor fi admiși doar candidați care dețin diplomă de bacalaureat sau acte de studii echivalente valabile.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG din anul calendaristic curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Capacitatea de școlarizare depinde de respectarea criteriilor privind gradul de ocupare a posturilor cu personal titularizat în învățământului superior cu norma de baza în universitate de la capitolul personal didactic și de baza materială necesară desfășurării procesului de învățământ. La autorizarea unei specializări se va ține seama de previziunile privind statul de funcții.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Chimie**, este maximum **25/1**⁷.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maxim 150 studenți cu o abatere de maxim +20%**;
- grupa de studenți, **maxim 25 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maxim 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*) fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.4.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică preponderent în domeniul căruia îi aparține programul de studiu. Activitățile de cercetare sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții

⁷În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul **Chimie**.

încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Recomandări în evaluarea cercetării:

- a. Activitatea de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul în care se desfășoară procesul de învățământ.
- b. Rezultatele activității de cercetare sunt vizibile la nivel național și internațional și se concretizează în:
 - ☐ articole științifice, publicate în reviste de specialitate recunoscute la nivel național și internațional;
 - ☐ rapoarte și brevete;
 - ☐ cărți, monografii sau tratate științifice, publicate în edituri recunoscute;
 - ☐ prezentarea de comunicări științifice la manifestări științifice naționale și/sau internaționale;
 - ☐ încheierea de contracte și convenții de cercetare științifică pentru rezolvarea unor probleme de interes științific și/sau economic atât cu parteneri din țară cât și din străinătate;
 - ☐ participarea la realizarea unor proiecte naționale și/ sau internaționale cu obiective de interes științific, economic, cultural sau social.
- c. Entitatea supusă evaluării trebuie să facă dovada că cercetarea științifică s-a desfășurat și se desfășoară în cadrul unui plan propriu, care face parte din planul strategic al instituției de învățământ superior respective.
- d. Evaluarea rezultatelor cercetării științifice trebuie să se facă pe baza criteriilor proprii de evaluare și să fie prezentate sub forma unor rapoarte generale anuale ale unității analizate.
- e. Instituția de învățământ superior trebuie să încheie acorduri de colaborare cu instituții similare din țară și străinătate și să organizeze periodic, în domenii în care are potențialul necesar și interes științific, seminarii, școli de vară, simpozioane sau diverse manifestări științifice.
- f. Unitatea de învățământ superior trebuie să posede centre proprii de cercetare științifică recunoscute de comunitatea națională și internațională sau centre de cercetare acreditate la nivel instituțional.
- g. Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură în care să poată fi publicate, în primul rând, materialele proprii cu ISBN și/sau ISSN.
- h. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite, conform reglementărilor legale, pentru:
 - ☐ dotarea laboratoarelor;
 - ☐ stimularea persoanelor cu rezultate deosebite în cercetarea științifică;
 - ☐ pentru deschiderea unor tematici noi de cercetare științifică;
 - ☐ pentru dezvoltarea infrastructurii centrului de cercetare sau a unității de învățământ în care se efectuează cercetarea științifică.
- i) Fiecare conferențiar și profesor universitar, respectiv cercetător științific II și I trebuie să facă dovada că în ultimii cinci ani a publicat cel puțin 10 lucrări științifice în reviste de specialitate cu referenți. Celelalte cadre didactice și cercetători vor dovedi că au publicat, în aceeași perioadă, cel puțin cinci lucrări științifice în astfel de reviste.

1.4.8 Baza materială

Pe lângă prevederile generale consemnate în ghidul de evaluare externă, ținând cont de specificul activităților practice și de cercetare, în cazul celor două domenii fundamentale de învățământ, unitățile de învățământ trebuie să dispună pentru fiecare program de studiu de licență, de următoarele:

- ☐ laboratoare dotate corespunzător pentru discipline obligatorii sau pe grupe de discipline al căror grad de compatibilitate este ridicat și care au în planul de învățământ activități aplicative;
- ☐ calculatoare, în așa fel încât să asigure, pe grupe, accesul optim al studenților la un calculator; pentru disciplinele din domeniul informatică, trebuie să se asigure accesul a cel mult doi studenți la un calculator;
- ☐ soft-urile corespunzătoare și licențele de utilizare;
- ☐ cărți și alte materiale de documentare pentru studenți la toate disciplinele obligatorii, inclusiv publicații recente (ultimii cinci ani).

În privința spațiilor de învățământ este suficientă îndeplinirea standardelor generale ale ARACIS.

1.5 Domeniul de licență: GEOGRAFIE

Conform Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare, în domeniul de studii universitare de licență (DL 20) Geografiesunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: GEOGRAFIE

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	GEOGRAFIE	Geografie (10)	180
		Geografia turismului (20)	180
		Cartografie (30)	180
		Hidrologie și meteorologie (40)	180
		Planificare teritorială (50)	180

Sursa: HG nr. 650/2023 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023 - 2024

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Acestea sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 35 % discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.5.1 Personalul didactic

În conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cerințele normative în legătură cu personalul didactic, precum și cele legate de specificul disciplinelor din domeniile științelor exacte și celor ale naturii, trebuie respectate întru-totul pentru a asigura premisele unui învățământ de calitate.

Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice. La baza elaborării statului de funcții stă planul de învățământ și structura pe funcții a posturilor didactice. Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la acreditare/evaluare periodică pentru o singură normă didactică, constituită conform legii.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național* și cu a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice sunt constituite, conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.

2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:

- i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;

- ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.

3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare dominant în domeniul postului.

4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum trei (la cele două norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de trei norme în sistemul universitar.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Instituția va avea o evidență clară a întregii activități a cadrelor didactice, respectiv declarații ale acestora, pe propria răspundere, avizate de conducătorii instituțiilor la care desfășoară activități de învățământ, **ca titulari de post**.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de conferențieri și profesori universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale. Dintre aceștia, 25% trebuie să dețină titlul de conferențieri sau profesori.

Cadrele didactice pensionate nu pot să acopere mai mult de o normă didactică în instituția de învățământ la care este asociat sau echivalentul acestuia la mai multe instituții de învățământ superior.

Profesorii universitari, cu performanțe deosebite, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să dețină mai mult de 20% din totalul posturilor didactice din statul de funcții.

Pentru **evaluarea periodică** a unui program de studii de licență, se mențin criteriile de la acreditare. Cadrele didactice titulare de disciplină trebuie să fie titulari în învățământul superior și să fie doctori în știință; cadrele didactice asociate pot fi titulare de disciplină numai dacă posedă titlul de doctor în știință; cadrele didactice asociate netitulare de disciplină sunt considerați specialiști în domeniu, fără a deține, în mod obligatoriu, titlul de doctor.

1.5.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programelor de studii din domeniul de licență **Geografie** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la formele de învățământ: IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul	1848-2352 ore

de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minim 5
8. Durata practicii de specialitate	112-168 ore
9. Numărul de credite alocate elaborării lucrării de licență	maxim 12 ECTS
10. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
11. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	minim 3 ECTS**
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 3 săptămâni/sesiune
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână/sesiune
16. Numărul maxim de studenți pe serie	150 +maxim 20%
17. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	25
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	30

* Acestea cuprind elaborarea lucrării de licență.

**Creditele alocate pentru Educație fizică se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specializare și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

La programele de studii din domeniul **Geografie**, anul universitar are două semestre, fiecare, cu 14 săptămâni (ultimul semestru - Semestrul VI este mai scurt cu 2-4 săptămâni). Numărul mediu de ore pe săptămână este de 22-28. **Raportul dintre orele de curs și de activități didactice aplicative** trebuie să fie de 1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative. **Nu se vor lua în calcul** orele alocate practicii de specialitate și elaborării lucrării de licență.

Planul de învățământ pentru fiecare program de studiu va fi astfel elaborat încât să **incladă, ca obligatorii, minimum 10% discipline complementare**, între care Limba străină și Sport / Educație fizică. Rămâne la latitudinea fiecărei instituții/facultăți ca disciplinele complementare să fie alese dintre disciplinele altor domenii de știință, ținând cont de creșterea potențialului de angajabilitate al viitorilor absolvenți, precum și de diversificarea opțiunilor pentru continuarea pregătirii prin programe de studii de master și de specificul local.

Structura unui plan de învățământ va trebui să cuprindă discipline și activități practice **obligatorii**, care să totalizeze maximum 150 (standarde minime - 83%) sau 120 de credite (standarde de referință - 70%), **restul de 30, respectiv 60 de credite**, urmând să provină din segmentul opțional, la **libera alegere a studentului**. Disciplinele opționale trebuie să valorifice rezultatele didactice și științifice ale cadrelor didactice, posibilitățile de continuare a studiilor în programe de masterat, precum și solicitările de pe piața forței de muncă.

Disciplinele opționale de studiu vor fi selectate după preferințele studenților, având la bază normele de constituire a formațiilor de studiu. Dacă numărul de studenți depășește capacitatea formațiilor de studiu, selecția acestora se va face prin criterii de departajare clare, transparente și aduse la cunoștința lor prin pachetul informativ care însoțește planul de învățământ.

Acordarea posibilității reale studentului, de a opta pentru una din variantele propuse, în așa fel încât 30, respectiv 60 de credite să fie obținute ca urmare a propriei dorințe, va reprezenta un punct important al activității de evaluare a structurii planurilor de învățământ.

Toate celelalte discipline urmate facultativ de studenți, în afara celor obligatorii (implicit menționate în documentele școlare), vor fi trecute în foaia matricolă, suplimentul la diplomă, cu numărul asociat de puncte de credite, atestând pregătirea mult mai complexă a absolventului respectiv.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	35–45%
Discipline de specializare	DS	35–50 %
Discipline de complementare	DC	10–20%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	70-83%
Discipline opționale (la alegere)	DOP	30-17%
Discipline facultative	DFAC	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DFAC

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

a. discipline fundamentale (35-45%), definind domeniul urmat de fiecare student și care vor fi structurate pe discipline obligatorii, opționale și facultative;

b. discipline de specializare (35-50%), în cadrul cărora se vor menționa disciplinele obligatorii, opționale și facultative; aceste discipline orientează studentul spre aspecte profesionale sau/și științifice proprii specializărilor de licență;

c. discipline complementare (10-20%), provenind, în principal, din domeniile aparținând științelor exacte și științelor naturii, grupate pe discipline obligatorii, opționale și facultative;

Studenții vor fi încurajați să frecventeze și **disciplinele facultative**, care se vor încheia cu probe de verificare și care vor certifica volumul și structura cunoștințelor acumulate. Punctele de credit

alocate disciplinelor facultative vor fi trecute în suplimentul la diplomă, peste cele 180 de puncte de credit obligatorii.

În planurile de învățământ trebuie să fie inclusă **practica de specialitate** a studenților, cu punctele de credit asociate. Având în vedere specificul domeniului Geografie se pot introduce **aplicații de teren**.

În planurile de învățământ ale anului III va figura în mod distinct **elaborarea lucrării de licență**, cu un număr corespunzător de credite, dar nu mai mult de 12 ECTS.

Atât **practica de specialitate**, cât și **elaborarea lucrării de licență** vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

Pentru programele de studii derulate în alte limbi decât limba română, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca **lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea**.

În evaluarea conținutului programelor de studii de licență se vor avea în vedere:

- a. Concordanța dintre calificarea finală și structura pe discipline a programului de studii; ideea cheie este de a avea un câmp mai larg de calificări, de tip profesional, dar și posibilitatea continuării pregătirii individuale prin diferite programe de master.
- b. Structura unui program de studii poate lua în considerare specificul mediului regional sau chiar local cu care interacționează mediul academic al instituției respective, prin opțiunea diferită pentru anumite discipline fundamentale, de specializare sau complementare, față de cele specificate în lista întocmită de ARACIS, în conformitate cu rezultatele învățării și calificarea așteptată a absolventului de licență.
- c. Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.
- d. Se pot include discipline opționale începând chiar cu anul I de studiu. Se recomandă ca majoritatea disciplinelor opționale să fie discipline de specialitate.

Structurile pe domenii, împreună cu modul de elaborare a planului de învățământ conduc la următoarele concluzii, care trebuie să stea în atenția instituțiilor, care solicită autorizarea/acreditarea sau evaluarea periodică a calității programelor de studii de licență:

1. Întrucât **disciplinele obligatorii** trebuie să totalizeze 180 de credite, inclusiv elaborarea lucrării de licență, rezultă următoarele:
 - a. Planul de învățământ pe cei trei ani de studiu **trebuie să totalizeze circa 30 de discipline obligatorii**, ceea ce înseamnă, **în medie, câte 5-6 pe semestru (semestrul VI are maxim 12 credite dedicate elaborării lucrării de licență)**.
 - b. **Disciplinele fundamentale obligatorii** trebuie să fie reprezentate de **11-14 discipline**, care vor fi selectate dintre cele menționate în lista specifică domeniului; **lista va putea fi completată cu alte discipline, care pot intra în categoria celor obligatorii sau opționale**. Pentru noile discipline se vor întocmi argumentații separate, atașate la dosarul de autoevaluare. Argumentația va avea în vedere competențele generale ale absolventului, necesitatea adaptării specialiștilor formați la specificul regional sau local, precum și valorificarea unor rezultate deosebite obținute de „Școala” în domeniu, din instituția respectivă.
 - c. **Numărul disciplinelor de specializare obligatorii** va fi cuprins între **11 și 15**; lista poate fi completată cu alte discipline, pentru a căror selectare se procedează ca la punctul b.
 - d. **Disciplinele complementare obligatorii** vor fi reprezentate de **3-6 discipline** din diverse domenii de știință, încât să dea posibilitatea viitorilor absolvenți să opteze, eventual, pentru diverse tipuri de studii de master (mai ales interdisciplinare).

2. Decizia privind alegerea disciplinelor obligatorii aparține instituției în proporție de 83% (standardele minime), respectiv 70% (standarde de referință) din totalul punctelor de credite acumulate în ciclul I, restul aparținând studenților. Rezultă că **disciplinele opționale obligatorii**, pentru care **studentul decide, după propria voință, totalizează 30 credite, respectiv 60 de credite**. Aceasta înseamnă că, per total, în planul de învățământ, pentru un număr cuprins între **5-10 discipline** din categoria celor fundamentale, de specializare sau complementare, **obligatorii**, vor trebui să se prezinte și **variante opționale**. Trebuie să se demonstreze că aceste opțiuni sunt realizabile și că studentul este cel care a decis pentru una dintre variante.

3. Recomandarea este ca **disciplinele obligatorii opționale** să aparțină cu preponderență segmentelor de specializare și complementar, care ar sprijini direct formarea de competențe și abilități practice. În consecință, segmentului opțional ar trebui să-i revină maximum 20%, în raport de specificul domeniului. Procedura de definire a disciplinelor opționale va ține cont de aportul acestora la pachetul integrat de cunoștințe, abilități și competențe ale programului de studii, precum și de criterii de funcționare în condiții de eficiență, în raport de criteriile stabilite de instituții/facultăți. Planurile de învățământ vor include o parte dintre disciplinele fundamentale, de specializare sau complementare în **categoria celor facultative**, în raport de condițiile concrete oferite de instituția/facultatea respectivă, de opțiunea cadrelor didactice și a studenților. Acestea vor putea întregi opțiunea studentului pentru aprofundarea specializării sau pentru achiziția de cunoștințe dintr-un alt domeniu, pentru care disciplinele complementare nu sunt suficiente pentru pregătirea sa complexă.

Pentru acuratețea cunoștințelor transmise și pentru a sprijini mobilitatea studenților din ciclul I este necesar ca **disciplinele să nu se extindă pe mai mult de un semestru**. Aceasta va permite studentului acumularea și transferabilitatea, fără dificultate, a creditelor obținute

Discipline fundamentale (generale)

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Succesiunea disciplinelor fundamentale (generale) și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Geografie fizică și umană generală
2.	Geomorfologie
3.	Meteorologie și Climatologie
4.	Hidrologie și Oceanografie
5.	Geografia solurilor
6.	Biogeografie
7.	Geografia populației
8.	Geografie regională
9.	Geografie economică
10.	Geografie urbană
11.	Geografie rurală
12.	Geografia turismului
13.	Geografia mediului
14.	Cartografie, topografie și fotogrametrie
15.	Organizarea spațiului geografic
16.	Geografia fizică a României
17.	Geografia umană a României

18.	Geografia regională a României
19.	Geografia continentelor
20.	Metode și tehnici de analiză a datelor geografice

Discipline de specializare: GEOGRAFIE

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Geografia activităților industriale
2.	Geografia agriculturii
3.	Geografia Europei
4.	Geografia hazardelor și riscurilor natural și antropice
5.	Geografia resurselor
6.	Geografia serviciilor și circulației
7.	Geografie culturală
8.	Geografie politică și istorică
9.	Geografie socială
10.	Modificările globale ale mediului
11.	Toponimie geografică și etnografie
12.	Utilizarea terenurilor
13.	<i>Practica de specialitate</i>
14.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare: GEOGRAFIA TURISMULUI

Nr.crt.	Disciplina
1.	Contabilitate în turism
2.	Economia turismului
3.	Ecoturism
4.	Evaluarea surselor turistice
5.	Geografia resurselor
6.	Geografia resurselor sanitare și turism de sănătate
7.	Geografie culturală
8.	Geografie politică
9.	Geografie socială
10.	Geoturism
11.	Management și marketing turistic
12.	Montanologie și turism montan
13.	Organizarea spațiului turistic
14.	Organizarea și conducerea întreprinderilor turistice
15.	Patrimoniul turistic al României
16.	Planificare în turism
17.	Politici și strategii de dezvoltare turistică
18.	Promovare și interpretare turistică
19.	Protecția și conservarea resurselor turistice
20.	Tehnici de ghid

21.	Toponimie și etnografie
22.	Turism internațional
23.	Turism rural și urban
24.	<i>Practica de specialitate</i>
25.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare CARTOGRAFIE

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiza și interpretarea hărților și a fotografiilor satelitare
2.	Cadastru și legislație cadastrală
3.	Cartografie computerizată
4.	Cartografie tematică
5.	Cartografiere geomorfologică și pedologică
6.	Fotogrametrie
7.	Geodezie și GPS
8.	GIS aplicat la microscară
9.	Metode și tehnici de reprezentare cartografică
10.	Proiectare asistată de calculator și cartografie matematică
11.	Utilizarea terenurilor
12.	<i>Practica de specialitate</i>
13.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare HIDROLOGIE ȘI METEOROLOGIE

Nr.crt.	Disciplina
1.	Agroclimatologie, biometeorologie și bioclimatologie
2.	Ape subterane
3.	Atmosfera și calitatea apelor
4.	Climatologie și hidrobiologie urbană
5.	Fenomene hidrice de risc
6.	Fenomene meteorologice, climatice și de risc
7.	Geografia Mării Negre
8.	Geografia resurselor Oceanului Planetar
9.	Geomorfologia climatică și fluviatilă
10.	Gospodărirea și calitatea apelor
11.	Hidrometrie
12.	Măsurători și calcule în meteorologie și climatologie
13.	Meteorologie sinoptică și prognoze meteorologice
14.	Topoclimatologie
15.	<i>Practica de specialitate</i>
16.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare PLANIFICARE TERITORIALĂ

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiza spațiului rural
2.	Analiză și planificare urbană
3.	Dezvoltare regională și locală
4.	Elaborarea planurilor de amenajare a teritoriului

5.	Elaborarea strategiilor de dezvoltare teritorială
6.	Elemente de amenajare teritorială și urbanism
7.	Fenomene geografice de risc
8.	Geografia calității vieții
9.	Geografia locuirii
10.	Geografia sănătății și serviciilor sanitare
11.	Geografie culturală
12.	Geografie politică
13.	Geografie socială
14.	Gestionarea spațiilor critice și contestate
15.	GIS aplicat în planificare teritorială
16.	Introducere în planificare teritorială
17.	Management teritorial și administrație publică
18.	Metode și tehnici de analiză teritorială
19.	Planificare spațială
20.	Planificare și amenajare peisagistică
21.	Planificarea mediului
22.	Sisteme teritoriale
23.	<i>Practica de specialitate</i>
24.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline complementare Domeniului GEOGRAFIE

Sucesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă. Introducerea disciplinelor complementare în planurile de învățământ este opțională, dar, odată introduse, acestea au caracter obligatoriu. În alegerea disciplinelor se va avea în vedere ponderea acestora în formarea competențelor programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Geologie generală
2.	Cuaternar
3.	Geologia României
4.	Demografie
5.	GIS
6.	Matematică și statistică
7.	Informatică
8.	Tehnici de anchetă
9.	Redactare și comunicare științifică și profesională
10.	Etică profesională și proprietate intelectuală
11.	Limba străină
12.	Sport / Educație fizică

1.5.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare; pentru anumite domenii pot fi adăugate prevederi proprii, urmare a unor recomandări ale organismelor profesionale internaționale.

Structura fișelor disciplinelor trebuie să releve elemente de dinamică a cunoașterii în domeniu, concepte, mecanisme și legități în înțelegerea proceselor și fenomenelor specifice; se va stimula

inventivitatea în interpretarea fenomenelor, interesul pentru cercetare și abilitățile practice. Totodată se va diminua ponderea elementelor descriptive, enciclopedice, datele statistice etc., care solicită excesiv memoria studentului și mai puțin gândirea.

În fișele disciplinelor sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior.

Fișele disciplinelor de învățământ precizează rezultatele în învățare exprimate sub forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv-valorice care sunt realizate de fiecare disciplină.

1.5.4 Practica

Structura activităților aplicative trebuie să contribuie la fixarea noțiunilor de bază și a metodologiilor de analiză, prin studii de caz, întreprinse personal sau în echipe; rezultatele trebuie să fie prezentate în fața formației de studiu, stimulând comunicarea, dialogul, spiritul critic.

Stagiul de practică trebuie să fie relevant pentru domeniul Știința Mediului/specializarea respectivă, încât studentul să aibă satisfacția utilității celor învățate în cadrul disciplinelor din programul de studii.

Practica de specialitate a studenților trebuie să fie inclusă în planurile de învățământ cu punctele de credit asociate. Aceasta va figura, în mod compact sau modular, și se va desfășura, de regulă, începând cu semestrul II, totalizând un număr de 112-168 ore (20-30 zile lucrătoare). Activitatea practică/practică de specialitate poate fi desfășurată în propria instituție sau în afara acesteia, pe baza unei convenții/contract de practică. Studenții care participă la elaborarea de contracte și granturi de cercetare, având sarcini precise și individualizate, pot beneficia de echivalarea acestei activități.

Având în vedere specificul domeniului Geografie se pot introduce **aplicații de teren**, acestea vor fi putea fi efectuate în cursul anului universitar în cadrul unor discipline sau grupat după finalizarea anului I.

Atât **practica de specialitate**, cât și **elaborarea lucrării de licență** vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Pentru stagiile de practică, instituția de învățământ superior a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică.

1.5.5 Rezultatele învățării

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.

2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

4. Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

Evaluarea studenților

Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline. Cel puțin 50 % din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Rezultatele obținute de student pe parcursul școlarizării sunt înscrise în Registrul matricol și atestate prin Suplimentul la diplomă. Instituția are obligația de a reglementa procedura de promovare a studentului dintr-un an de studiu în altul, în funcție de creditele de studiu (ECTS) acumulate.

Modul de examinare și evaluare la fiecare disciplină este realizat ținând cont de rezultatele în învățare/competențele programate.

Facultatea/universitatea trebuie să aibă un regulament privind examinarea și notarea studenților. La examinare participă în afara titularului de curs, cel puțin un alt cadru didactic de specialitate.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Tematica lucrării de finalizare a studiilor se fixează în semestrul IV de studii. Tematica trebuie să corespundă specializării respective. Lucrarea de finalizare a studiilor se realizează sub îndrumarea unui cadru didactic titular sau asociat care predă la specializarea respectivă. Practica pentru finalizarea studiilor va fi fixată în planul de învățământ în semestrul VI cu un număr corespunzător de credite, dar nu mai mult de 12 ECTS.

Pentru întocmirea și redactarea lucrării de finalizare a studiilor semestrul VI va fi mai scurt cu 6-8 săptămâni.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Studentul își asumă autenticitatea lucrării de licență, prin declarație scrisă, iar coordonatorul va verifica acest lucru apelând și la softul antiplagiat (pus la dispoziție de către universitate). Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Pentru programele de studii supuse unei proceduri de acreditare, primele trei serii de absolvenți trebuie să fi susținut examenul de licență la instituții la instituții **care au programe de studiu din domeniul Geografie** acreditate, cu comisii din care nu au făcut parte cadrele didactice care le-au predat sau seminarizat.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor se bazează pe un examen sumativ, care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale conform calificării universitare.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul III de studii (a obținut cele **180** de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.5.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii. Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii. Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*) fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG din anul calendaristic curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Capacitatea de școlarizare depinde de respectarea criteriilor privind gradul de ocupare a posturilor cu personal titularizat în învățământului superior cu norma de bază în universitate de la capitolul personal didactic și de baza materială necesară desfășurării procesului de învățământ. La autorizarea unei specializări se va ține seama de previziunile privind statul de funcții.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Geografie**, este maximum 30/1⁸.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%⁹**;
- grupa de studenți, **maximum 25 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Încadrarea studenților la una din specializările unui domeniu se face ținând cont de trei criterii:

- ☐ opțiunea studentului exprimată la admitere;
- ☐ rezultatele obținute la admitere;
- ☐ limita locurilor atribuite de către facultate pentru fiecare dintre specializări, respectând cifra de școlarizare (specificată în ultima Hotărâre de Guvern).

1.5.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare preponderent în domeniul căruia îi aparține programul de studiu. Activitățile de cercetare sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Recomandări în evaluarea cercetării:

- a. Activitatea de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul în care se desfășoară procesul de învățământ.
- b. Rezultatele activității de cercetare sunt vizibile la nivel național și internațional și se concretizează în:
 - ☐ articole științifice, publicate în reviste de specialitate recunoscute la nivel național și internațional;
 - ☐ rapoarte și brevete;
 - ☐ cărți, monografii sau tratate științifice, publicate în edituri recunoscute;
 - ☐ prezentarea de comunicări științifice la manifestări științifice naționale și/sau internaționale;
 - ☐ încheierea de contracte și convenții de cercetare științifică pentru rezolvarea unor probleme de interes științific și/sau economic atât cu parteneri din țară cât și din străinătate;

⁸În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul **Geografie**.

⁹Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

- ☐ participarea la realizarea unor proiecte naționale și/ sau internaționale cu obiective de interes științific, economic, cultural sau social.
- c. Entitatea supusă evaluării trebuie să facă dovada că cercetarea științifică s-a desfășurat și se desfășoară în cadrul unui plan propriu, care face parte din planul strategic al instituției de învățământ superior respective.
- d. Evaluarea rezultatelor cercetării științifice trebuie să se facă pe baza criteriilor proprii de evaluare și să fie prezentate sub forma unor rapoarte generale anuale ale unității analizate.
- e. Instituția de învățământ superior trebuie să încheie acorduri de colaborare cu instituții similare din țară și străinătate și să organizeze periodic, în domenii în care are potențialul necesar și interes științific, seminarii, școli de vară, simpozioane sau diverse manifestări științifice.
- f. Unitatea de învățământ superior trebuie să posede centre proprii de cercetare științifică recunoscute de comunitatea națională și internațională sau centre de cercetare acreditate la nivel instituțional.
- g. Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură în care să poată fi publicate, în primul rând, materialele proprii cu ISBN și/sau ISSN.
- h. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite, conform reglementărilor legale, pentru:
 - ☐ dotarea laboratoarelor;
 - ☐ stimularea persoanelor cu rezultate deosebite în cercetarea științifică;
 - ☐ pentru deschiderea unor tematici noi de cercetare științifică;
 - ☐ pentru dezvoltarea infrastructurii centrului de cercetare sau a unității de învățământ în care se efectuează cercetarea științifică.
- i. Fiecare conferențiar și profesor universitar, respectiv cercetător științific II și I trebuie să facă dovada că în ultimii cinci ani a publicat cel puțin 10 lucrări științifice în reviste de specialitate cu referenți. Celelalte cadre didactice și cercetători vor dovedi că au publicat, în aceeași perioadă, cel puțin cinci lucrări științifice în astfel de reviste.

1.5.8 Baza materială

Pe lângă prevederile generale consemnate în ghidul de evaluare externă, ținând cont de specificul activităților practice și de cercetare, în cazul celor două domenii fundamentale de învățământ, unitățile de învățământ trebuie să dispună pentru fiecare program de studiu de licență, de următoarele:

- ☐ laboratoare dotate corespunzător pentru discipline obligatorii sau pe grupe de discipline al căror grad de compatibilitate este ridicat și care au în planul de învățământ activități aplicative;
- ☐ calculatoare, în așa fel încât să asigure, pe grupe, accesul optim al studenților la un calculator; pentru disciplinele din domeniul informatică, trebuie să se asigure accesul a cel mult doi studenți la un calculator;
- ☐ soft-urile corespunzătoare și licențele de utilizare;
- ☐ cărți și alte materiale de documentare pentru studenți la toate disciplinele obligatorii, inclusiv publicații recente (ultimii cinci ani).

În privința spațiilor de învățământ este suficientă îndeplinirea standardelor generale ale ARACIS.

1.6 Domeniul de licență: GEOLOGIE

Conform Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare, în domeniul de studii universitare de licență (DL 30) **Geologie** sunt incluse următoarele programele de studii /specializări prezentate în [Tabelul 2](#):

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: GEOLOGIE

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
30	Geologie	Geologie (10)	180
		Geochimie (20)	180

Sursa: HG nr. 650/2023 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023 – 2024

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Acestea sunt definite prin misiune și, corespunzător, prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform Planurilor de Învățământ și Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 35 % discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.6.1 Personalul didactic

În conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cerințele normative în legătură cu personalul didactic, precum și cele legate de specificul disciplinelor din domeniile științelor exacte și celor ale naturii, trebuie respectate întru-totul pentru a asigura premisele unui învățământ de calitate. La baza elaborării statului de funcții stă planul de învățământ și structura pe funcții a posturilor didactice. Posturile din Statele de Funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național* și cu a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluat(ă), conform unui ștat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master.

1. Posturile didactice sunt constituite în state de funcții, la începutul fiecărui an universitar, conform reglementărilor legale în vigoare.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. Statele de funcții la programele IF (programe licență și master) sunt întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. Statele de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) se întocmesc de Departamentul (Centrul) ID/IFR, în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare dominant în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum trei (la cele două norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de trei norme în sistemul universitar.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Instituția va avea o evidență clară a întregii activități a cadrelor didactice, respectiv declarații ale acestora, pe propria răspundere, avizate de conducătorii instituțiilor la care desfășoară activități de învățământ, **ca titulari de post.**

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de conferențieri și profesori universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice și confirmarea acreditării la evaluarea periodică instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale. Dintre aceștia, 25% trebuie să dețină titlul de conferențieri sau profesori.

Cadrele didactice titulare de disciplină trebuie să fie titulari în învățământul superior și să fie doctori în știință; cadrele didactice asociate pot fi titulare de disciplină numai dacă posedă titlul de doctor în știință; cadrele didactice asociate netitulare de disciplină trebuie să fie specialiști în domeniu, fără a deține, în mod obligatoriu, titlul de doctor.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

1.6.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programele de studii din Domeniul de licență **Geologie** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la formele de învățământ: IF, IFR sau ID	3 ani (6 semestre)
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactica pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore
5. Numărul total de credite minime obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minim 5
8. Durata practicii de specialitate	112-168 ore
9. Numărul de credite alocate elaborării lucrării de licență (în semestrul VI)	maxim 12 ECTS
10. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
11. Numărul de credite alocate educației fizice (disciplină obligatorie)	minim 3 ECTS**
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru

	activități aplicative
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 3 săptămâni
15. Număr de săptămâni pentru fiecare sesiune de restanțe	minim 1 săptămână
16. Numărul maxim de studenți pe serie	150 +maxim 20%
17. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	25
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	25

**Cu excepția ultimului semestru (10-12 săptămâni). Este inclusă și elaborarea lucrării de licență.*

***Creditele alocate pentru Educație fizică se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.*

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specializare și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative, conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planul de învățământ pentru fiecare program de studiu va fi astfel elaborat încât să **incladă, ca obligatorii, minimum 10% discipline complementare**, între care Limba străină și Sport / Educație fizică. Rămâne la latitudinea fiecărei instituții/facultăți ca disciplinele complementare să fie alese dintre disciplinele altor domenii de știință, ținând cont de creșterea potențialului de angajabilitate al viitorilor absolvenți, precum și de diversificarea opțiunilor pentru continuarea pregătirii prin programe de studii de master.

Structura unui plan de învățământ va trebui să cuprindă discipline și activități practice **obligatorii**, care să totalizeze maximum 150 (standarde minime - 83%) sau 120 de credite (standarde de referință - 70%), **restul de 30, respectiv 60 de credite**, urmând să provină din segmentul opțional, la **libera alegere a studentului**. Disciplinele opționale trebuie să valorifice rezultatele didactice și științifice ale cadrelor didactice, posibilitățile de continuare a studiilor în programe de masterat, precum și solicitările de pe piața forței de muncă.

Disciplinele opționale de studiu vor fi selectate după preferințele studenților, având la bază normele de constituire a formațiilor de studiu. Dacă numărul de studenți depășește capacitatea formațiilor de studiu, selecția acestora se va face prin criterii de departajare clare, transparente și aduse la cunoștință prin pachetul informativ care însoțește planul de învățământ.

Acordarea posibilității reale studentului, de a opta pentru una din variantele propuse, în așa fel încât 30, respectiv 60 de credite să fie obținute ca urmare a propriei dorințe, va reprezenta un punct important al activității de evaluare a structurii planurilor de învățământ.

Toate celelalte discipline urmate **facultativ** de studenți, în afara celor obligatorii (implicit menționate în documentele școlare), vor fi trecute în foaia matricolă, suplimentul la diplomă, cu numărul asociat de puncte de credite, atestând pregătirea mult mai complexă a absolventului respectiv.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu în funcție de numărul de ore

Tip disciplină	Notatie	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	35–45%
Discipline de specializare	DS	35–50 %
Discipline de complementare	DC	10–20%
Total		100%

Disciplinele fundamentale definesc domeniul urmat de fiecare student și vor fi prevăzute ca discipline obligatorii sau opționale.

Disciplinele de specializare orientează studentul spre aspecte profesionale sau/și științifice proprii specializărilor de licență, fiind de tipul disciplinelor obligatorii, opționale și facultative.

Disciplinele complementare provin, în principal, din celelalte domenii aparținând științelor exacte și științelor naturii, fiind grupate pe discipline obligatorii, opționale și facultative.

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Abreviere	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	70-83%
Discipline opționale (la alegere)	DOP	30-17%
Discipline facultative	DFAC	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DFAC

Studentii vor fi încurajați să frecventeze și **disciplinele facultative**, care se vor încheia cu probe de verificare și care vor certifica volumul și structura cunoștințelor acumulate. Punctele de credit alocate disciplinelor facultative vor fi trecute în suplimentul la diplomă, peste cele 180 de puncte de credit obligatorii.

În cele 180 de credite obligatorii din planurile de învățământ trebuie să fie incluse **practica de specialitate** și **elaborarea lucrării de licență**.

Pentru programele de studii derulate în alte limbi decât limba română, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca **lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea**.

În evaluarea conținutului programelor de studii de licență se vor avea în vedere:

- Concordanța dintre calificarea finală și structura pe discipline a programului de studii; ideea cheie este de a avea un câmp mai larg de calificări, de tip profesional, dar și posibilitatea continuării pregătirii individuale prin diferite programe de masterat.
- Structura unui program de studii poate lua în considerare specificul mediului regional sau chiar local cu care interacționează mediul academic al instituției respective, prin opțiunea diferită pentru anumite discipline fundamentale, de specializare sau complementare, față de cele specificate în lista întocmită de ARACIS, în conformitate cu rezultatele învățării și calificarea așteptată a absolventului de licență.
- disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.
- fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare; pentru anumite domenii pot fi adăugate prevederi proprii, urmare a unor recomandări ale organismelor profesionale internaționale.
- Se pot include discipline opționale începând chiar cu anul I de studiu. Se recomandă ca majoritatea disciplinelor opționale să fie discipline de specialitate.

- f. Structura activităților aplicative trebuie să contribuie la fixarea noțiunilor de bază și a metodologiilor de analiză, prin studii de caz, întreprinse personal sau în echipe; rezultatele trebuie să fie prezentate în fața formației de studiu, stimulând comunicarea, dialogul, spiritul critic.
- g. Metodele de predare și de evaluare trebuie să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei, să fie discutate periodic în departamente sau pe grupe de discipline.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a. să se regăsească majoritar discipline din prezentul standard specific;
- b. să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c. să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d. să fie asigurată în mare măsură compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e. să fie asigurată în mare măsură compatibilitatea programelor similare la nivel național, din punctul de vedere al disciplinelor de studiu.

Discipline fundamentale (generale)

Observație: Aceste discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul fundamental **Geologie**.

Disciplinele fundamentale trebuie să figureze în planul de învățământ cu minimum două ore de curs și, de regulă, două ore de laborator/seminar.

Sucesiunea disciplinelor fundamentale (generale) și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Cristalografie
2.	Geochimie
3.	Geofizică
4.	Geologia cărbunilor
5.	Geologia petrolului
6.	Geologia României
7.	Geologia zăcămintelor minerale
8.	Geologie fizică
9.	Geologie istorică
10.	Geologie structurală
11.	Geotectonică
12.	Hidrogeologie
13.	Mineralogie
14.	Paleontologie
15.	Petrologie
16.	Prospecțiune și explorare geologică
17.	Stratigrafie

Discipline de specializare: Programul de studii GEOLOGIE

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Bazine sedimentare
2.	Cartografie geologică
3.	Fizica globului
4.	Foraje și lucrări miniere
5.	Gemologie
6.	Geofizică aplicată
7.	Geologia Cuaternarului
8.	Geologia mediului
9.	Geologia solurilor
10.	Geologie economică
11.	Geologie marină
12.	Geologie planetară
13.	Geologie regională
14.	Metagenie
15.	Metode de extracție a minereurilor
16.	Metode fizice de analiză
17.	Micropaleontologie
18.	Mineralogie aplicată
19.	Paleobotanică și palinologie
20.	Paleoecologie
21.	Paleogeografie
22.	Prospecțiune și explorare geologică
23.	Resurse regenerabile de energie
24.	Roci de construcție
25.	Sedimentologie/Analiză de facies
26.	Termodinamică
27.	Vulcanologie
28.	<i>Practica de specialitate</i>
29.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare: Programul de studii GEOCHIMIE

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina
1.	HidrogEOchimie
2.	BiogEOchimie
3.	Geochimia mediului
4.	Geochimia atmosferei

5.	Chimie analitică
6.	Geochimia solurilor
7.	Geochimia organică
8.	Geochimia substanțelor minerale utile
9.	Geochimia combustibililor minerali
10.	Metode instrumentale în geochimie
11.	Echilibre chimice în medii naturale
12.	Cosmochimie
13.	Geochimia coloizilor
14.	Cartografie geologică
15.	Gemologie
16.	Geofizică aplicată
17.	Geostatistică
18.	Geoinformatică
19.	Geologie marină
20.	Geologie planetară
21.	Vulcanologie
22.	<i>Practica de specialitate</i>
23.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>
+	Alte discipline de la specializarea Geologie*

* maxim 40% dintre disciplinele de specialitate pot fi comune cu specializarea Geologie

Discipline complementare

Lista disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Matematică
2.	Fizică
3.	Chimie
4.	Chimie analitică
5.	Biologie
6.	Topografie
7.	Geomorfologie
8.	Informatică aplicată
9.	Geostatistică
10.	Istoria Științelor Pământului
11.	Redactare și comunicare științifică și profesională
12.	etică profesională și proprietate intelectuală
13.	Limbă străină
14.	Sport / Educație fizică

Alte aspecte/observații privind disciplinele **pe programe de studii:**

Disciplinele pot fi selectate din listele prezentate, completate sau înlocuite, după caz, cu alte discipline, pentru care se vor face justificări succinte, atașate dosarelor de autoevaluare.

Încadrarea studenților la una din specializările unui domeniu se face ținând cont de trei criterii:

- opțiunea studentului exprimată la admitere;
- rezultatele obținute la admitere;
- limita locurilor atribuite de către facultate pentru fiecare dintre specializări, respectând cifra de școlarizare (specificată în ultima Hotărâre de Guvern).

Structurile pe domenii, împreună cu modul de elaborare a planului de învățământ conduc la următoarele concluzii, care trebuie să stea în atenția instituțiilor, care solicită autorizarea/acreditarea sau evaluarea periodică a calității programelor de studii de licență:

1. Întrucât **disciplinele obligatorii** trebuie să totalizeze 180 de credite, inclusiv elaborarea lucrării de licență, rezultă următoarele:
 - ☐ Planul de învățământ pe cei trei ani de studiu **trebuie să totalizeze circa 30 de discipline obligatorii**, ceea ce înseamnă **câte 5-6 pe semestru (semestrul VI are maxim 12 credite dedicate elaborării lucrării de licență)**. **Disciplinele fundamentale obligatorii** trebuie să fie reprezentate de **11-14 discipline**, care vor fi selectate dintre cele menționate în lista specifică domeniului; ***lista va putea fi completată cu alte discipline, care pot intra în categoria celor obligatorii sau opționale***. Pentru noile discipline se vor întocmi argumentații separate, atașate la dosarul de autoevaluare. Argumentația va avea în vedere competențele generale ale absolventului, necesitatea adaptării specialiștilor formați la specificul regional sau local, precum și valorificarea unor rezultate deosebite obținute de „Școala” în domeniu, din instituția respectivă.
 - ☐ **Numărul disciplinelor de specializare obligatorii** va fi cuprins între **11 și 15**; lista poate fi completată cu alte discipline, pentru a căror selectare se procedează ca la punctul b.
 - ☐ **Disciplinele complementare obligatorii** vor fi reprezentate de 3-6 discipline din diverse domenii de știință, încât să dea posibilitatea viitorilor absolvenți să opteze, eventual, pentru diverse tipuri de studii de master (mai ales interdisciplinare).
2. Decizia privind alegerea disciplinelor obligatorii aparține instituției în proporție de 83% (standardele minime), respectiv 70% (standarde de referință) din totalul punctelor de credite acumulate în ciclul I, restul aparținând studenților. Rezultă că **disciplinele opționale obligatorii**, pentru care **studentul decide, după propria voință, totalizează 30 credite, respectiv 60 de credite**. Aceasta înseamnă că, per total, în planul de învățământ, pentru un număr cuprins între 5-10 discipline din categoria celor fundamentale, de specializare sau complementare, **obligatorii**, vor trebui să se prezinte și **variante opționale**. Trebuie să se demonstreze că aceste opțiuni sunt realizabile și că studentul este cel care a decis pentru una dintre variante.
3. Recomandarea este ca **disciplinele obligatorii opționale** să aparțină cu preponderență segmentelor de specializare și complementar, care ar sprijini direct formarea de competențe și abilități practice. În consecință, segmentului fundamental (opțional) ar trebui să-i revină maximum 20%, în raport de specificul domeniului. Procedura de definirea disciplinelor opționale va ține cont de aportul acestora la pachetul integrat de cunoștințe, abilități și competențe ale programului de studii, precum și de criterii de funcționare în condiții de eficiență, în raport de criteriile stabilite de instituții/facultăți.
4. Planurile de învățământ vor include o parte dintre disciplinele fundamentale, de specializare sau complementare în categoria celor facultative, în raport de condițiile concrete oferite de instituția/facultatea respectivă, de opțiunea cadrelor didactice și a studenților. Acestea vor putea întregi opțiunea studentului pentru aprofundarea specializării sau pentru achiziția de cunoștințe dintr-un alt domeniu, pentru care disciplinele complementare nu sunt suficiente pentru pregătirea sa complexă.

Pentru acuratețea cunoștințelor transmise și pentru a sprijini mobilitatea studenților din ciclul I este necesar ca **disciplinele să nu se extindă pe mai mult de un semestru**. Aceasta va permite studentului acumularea și transferabilitatea, fără dificultate, a creditelor obținute.

1.6.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare; pentru anumite domenii pot fi adăugate prevederi proprii, urmare a unor recomandări ale organismelor profesionale internaționale.

Structura fișelor disciplinelor trebuie să releve elemente de dinamică a cunoașterii în domeniu, concepte, mecanisme și legități în înțelegerea proceselor și fenomenelor specifice; se va stimula inventivitatea în interpretarea fenomenelor, interesul pentru cercetare și abilitățile practice. Totodată se va diminua ponderea elementelor descriptive, enciclopedice, datele statistice etc., care solicită excesiv memoria studentului și mai puțin gândirea.

În fișele disciplinelor sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior.

Fișele disciplinelor de învățământ precizează rezultatele în învățare exprimate sub forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv-valorice care sunt realizate de fiecare disciplină.

Pentru programele de studii derulate în alte limbi decât limba română, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca *lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea*.

1.6.4 Practica

Practica va figura în planurile de învățământ în mod compact sau modular și se va desfășura, de regulă, începând cu semestrul II, totalizând un număr de 112-168 ore (20-30 zile lucrătoare). Activitatea practică/practica de specialitate poate fi desfășurată în propria instituție sau în afara acesteia, pe baza unei convenții/contract de practică. Studenții care participă la elaborarea de contracte și granturi de cercetare, având sarcini precise și individualizate, pot beneficia de echivalarea acestei activități.

Structura activităților aplicative trebuie să contribuie la fixarea noțiunilor de bază și a metodologiilor de analiză, prin studii de caz, întreprinse personal sau în echipe.

Stagiul de practică trebuie să fie relevant pentru domeniul/specializarea respectivă, încât studentul să aibă satisfacția utilității celor învățate în cadrul disciplinelor din programul de studii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Se recomandă ca unitățile de învățământ superior să încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor de practică.

1.6.5 Rezultatele învățării

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și ale calificărilor.

2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise către și asimilate de către studenți și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de studii.

3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

4. Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei inițiative antreprenoriale proprii, sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare, precum și de programe de consiliere și orientare în carieră.

Evaluarea studenților

Metodele de evaluare trebuie să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei. Prin examinare, cadrele didactice verifică măsura în care studentul a acumulat cunoștințe teoretice, deprinderi și abilități practice, conform obiectivelor disciplinei de studiu și cuantifică prin note nivelul de pregătire, ca rezultat al procesului didactic de predare-învățare, completat cu documentarea individuală.

Cel puțin 50 % din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

În planurile de învățământ ale anului III va figura în mod distinct ***elaborarea lucrării de licență***, cu un număr corespunzător de credite incluse în cele 180 totale, dar nu mai mult de 12 ECTS (300 ore).

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Studentul își asumă autenticitatea lucrării de licență, prin declarație scrisă, iar coordonatorul va verifica acest lucru apelând și la softul antiplagiat (pus la dispoziție de către universitate). Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul III de studii (a obținut cele **180** de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

Pentru programele de studii supuse unei proceduri de acreditare, primele trei serii de absolvenți trebuie să fi susținut examenul de licență la instituții la instituții **care au programe de studiu din domeniul Geologie** acreditate, cu comisii din care nu au făcut parte cadrele didactice implicate în program.

1.6.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi înmatriculați

Admiterea

Admiterea se realizează prin proceduri de selecție proprii fiecărei instituții de învățământ superior, care să țină cont de competențele candidaților, după criterii transparente și nediscriminatorii mediatizate prin mijloace diverse și în termenele legale.

Vor fi admiși doar candidați care dețin diplomă de bacalaureat sau acte de studii echivalente valabile.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG pentru anul calendaristic curent.

Studenții înmatriculați încheie cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi înmatriculați

Numărul maxim de studenți școlarizați nu poate depăși capacitatea sălilor de curs, seminar sau laboratoarelor alocate specializării.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari +

asociații), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Geologie**, este maximum 25/1¹⁰.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- ☐ seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%¹¹**;
- ☐ grupa de studenți, maximum 25 studenți;
- ☐ subgrupa de studenți, maximum 15 studenți.

Taxele de școlarizare ale studenților de la instituțiile de învățământ superior de stat sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*) fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.6.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică preponderent în domeniul căruia îi aparține programul de studiu. Activitățile de cercetare sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la manifestări științifice din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Recomandări în evaluarea cercetării:

- a) Activitatea de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul în care se desfășoară procesul de învățământ.
- b) Rezultatele activității de cercetare sunt vizibile la nivel național și internațional și se concretizează în:
 - ☐ articole științifice, publicate în reviste de specialitate recunoscute la nivel național și internațional;
 - ☐ rapoarte și brevete;
 - ☐ cărți, monografii sau tratate științifice, publicate în edituri recunoscute;
 - ☐ prezentarea de comunicări științifice la manifestări științifice naționale și/sau internaționale;
 - ☐ încheierea de contracte și convenții de cercetare științifică pentru rezolvarea unor probleme de interes științific și/sau economic atât cu parteneri din țară cât și din străinătate;
 - ☐ participarea la realizarea unor proiecte naționale și/ sau internaționale cu obiective de interes științific, economic, cultural sau social.
- c) Entitatea supusă evaluării trebuie să facă dovada că cercetarea științifică s-a desfășurat și se desfășoară în cadrul unui plan propriu, care face parte din planul strategic al instituției de învățământ superior respective.
- d) Evaluarea rezultatelor cercetării științifice trebuie să se facă pe baza criteriilor proprii de evaluare și să fie prezentate sub forma unor rapoarte generale anuale ale unității analizate.

¹⁰În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul **Geologie**.

¹¹Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

- e) Instituția de învățământ superior trebuie să încheie acorduri de colaborare cu instituții similare din țară și străinătate și să organizeze periodic, în domenii în care are potențialul necesar și interes științific, seminarii, școli de vară, simpozioane sau diverse manifestări științifice.
- f) Unitatea de învățământ superior trebuie să posede centre proprii de cercetare științifică recunoscute de comunitatea națională și internațională sau centre de cercetare acreditate la nivel instituțional.
- g) Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură în care să poată fi publicate, în primul rând, materialele proprii cu ISBN și/sau ISSN.
- h) Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite, conform reglementărilor legale, pentru:
 - ☐ dotarea laboratoarelor;
 - ☐ stimularea persoanelor cu rezultate deosebite în cercetarea științifică;
 - ☐ pentru deschiderea unor tematici noi de cercetare științifică;
 - ☐ pentru dezvoltarea infrastructurii centrului de cercetare sau a unității de învățământ în care se efectuează cercetarea științifică.
- i) Fiecare conferențiar și profesor universitar, respectiv cercetător științific II și I trebuie să facă dovada că în ultimii cinci ani a publicat cel puțin 10 lucrări științifice în reviste de specialitate cu referenți. Celelalte cadre didactice și cercetători vor dovedi că au publicat, în aceeași perioadă, cel puțin cinci lucrări științifice în astfel de reviste.

1.6.8 Baza materială

Pe lângă prevederile generale consemnate în ghidul de evaluare externă, ținând cont de specificul activităților practice și de cercetare, în cazul celor două domenii fundamentale de învățământ, unitățile de învățământ trebuie să dispună pentru fiecare program de studiu de licență, de următoarele:

- ☐ laboratoare dotate corespunzător pentru discipline obligatorii sau pe grupe de discipline al căror grad de compatibilitate este ridicat și care au în planul de învățământ activități aplicative;
- ☐ calculatoare, în așa fel încât să asigure, pe grupe, accesul optim al studenților la un calculator; pentru disciplinele din domeniul informatică, trebuie să se asigure accesul a cel mult doi studenți la un calculator;
- ☐ soft-urile corespunzătoare și licențele de utilizare;
- ☐ cărți și alte materiale de documentare pentru studenți la toate disciplinele obligatorii, inclusiv publicații recente (ultimii cinci ani).

În privința spațiilor de învățământ este suficientă îndeplinirea standardelor generale ale ARACIS.

1.7 Domeniul de licență: ȘTIINȚA MEDIULUI

Conform Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare, în domeniul de studii universitare de licență (DL 40) Știința Mediului sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în [Tabelul 2](#):

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Știința Mediului

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
40	Știința Mediului	Chimia mediului (10)	180
		Ecologie și protecția mediului (20)	180
		Geografia mediului (30)	180
		Fizica mediului (40)	180
		Știința mediului (50)	180
		Management și audit de mediu (60)	180

Sursa: HG nr. 650/2023 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023 - 2024.

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Acestea sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 35 % discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.7.1 Personalul didactic

În conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cerințele normative în legătură cu personalul didactic, precum și cele legate de specificul disciplinelor din domeniile științelor exacte și celor ale naturii, trebuie respectate întru-totul pentru a asigura premisele unui învățământ de calitate. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice. La baza elaborării statului de funcții stă planul de învățământ și structura pe funcții a posturilor didactice. Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la acreditare/evaluare periodică pentru o singură normă didactică, constituită conform legii.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național* și cu a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;

- ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare, dominant, în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum trei (la cele două norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de trei norme în sistemul universitar.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Instituția va avea o evidență clară a întregii activități a cadrelor didactice, respectiv declarații ale acestora, pe propria răspundere, avizate de conducătorii instituțiilor la care desfășoară activități de învățământ, **ca titulari de post**.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de conferențieri și profesori universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale. Dintre aceștia, 25% trebuie să dețină titlul de conferențieri sau profesori.

Cadrele didactice pensionate nu pot să acopere mai mult de o normă didactică în instituția de învățământ la care este asociat sau echivalentul acesteia la mai multe instituții de învățământ superior.

Profesorii universitari, cu performanțe deosebite, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să dețină mai mult de 20% din totalul posturilor didactice din statul de funcții.

Pentru **evaluarea periodică** a unui program de studii de licență, se mențin criteriile de la acreditare. Cadrele didactice titulare de disciplină trebuie să fie titulari în învățământul superior și să fie doctori în știință; cadrele didactice asociate pot fi titulare de disciplină numai dacă posedă titlul de doctor în știință; cadrele didactice asociate netitulare de disciplină sunt considerați specialiști în domeniu, fără a deține, în mod obligatoriu, titlul de doctor.

1.7.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programelor de studii din domeniul de licență **Știința Mediului** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la formele de învățământ: IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de	1848-2352 ore

învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minim 5
8. Durata practicii de specialitate	minim 112 ore
9. Numărul de credite alocate elaborării lucrării de licență	maxim 7 ECTS
10. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
11. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	minim 3 ECTS**
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 3 săptămâni/sesiune
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână/sesiune
16. Numărul maxim de studenți pe serie	150 +maxim 20%
17. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	25
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	25

* Acestea cuprind și elaborarea lucrării de licență.

**Creditele alocate pentru Educație fizică se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specializare** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

La programele de studii din domeniul **Știința mediului**, anul universitar are două semestre, fiecare, cu 14 săptămâni (semestrul VI este mai scurt cu 2-4 săptămâni). Numărul mediu de ore pe săptămână este de 22-28.

Raportul dintre orele de curs și de activități didactice aplicative trebuie să fie de 1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative. **Nu se vor lua în calcul** orele alocate practicii de specialitate și elaborării lucrării de licență.

Planul de învățământ pentru fiecare program de studiu va fi astfel elaborat încât să **includă, ca obligatorii, minimum 10% discipline complementare**, între care Limba străină și Sport / Educație fizică. Rămâne la latitudinea fiecărei instituții/facultăți ca disciplinele complementare să fie alese dintre disciplinele altor domenii de știință, ținând cont de creșterea potențialului de angajabilitate al viitorilor absolvenți, precum și de diversificarea opțiunilor pentru continuarea pregătirii prin programe de studii de master și de specificul local.

Structura unui plan de învățământ va trebui să cuprindă discipline și activități practice **obligatorii**, care să totalizeze maximum 150 (standarde minime - 83%) sau 120 de credite (standarde de referință - 70%), **restul de 30, respectiv 60 de credite**, urmând să provină din segmentul opțional, la **libera alegere a studentului**. Disciplinele opționale trebuie să valorifice rezultatele didactice și științifice ale cadrelor didactice, posibilitățile de continuare a studiilor în programe de masterat, precum și solicitările de pe piața forței de muncă.

Disciplinele opționale de studiu vor fi selectate după preferințele studenților, având la bază normele de constituire a formațiilor de studiu. Dacă numărul de studenți depășește capacitatea formațiilor de studiu, selecția acestora se va face prin criterii de departajare clare, transparente și aduse la cunoștința lor prin pachetul informativ care însoțește planul de învățământ.

Acordarea posibilității reale studentului, de a opta pentru una din variantele propuse, în așa fel încât 30, respectiv 60 de credite să fie obținute ca urmare a propriei dorințe, va reprezenta un punct important al activității de evaluare a structurii planurilor de învățământ.

Toate celelalte discipline urmate **facultativ** de studenți, în afara celor obligatorii (implicit menționate în documentele școlare), vor fi trecute în foaia matricolă, suplimentul la diplomă, cu numărul asociat de puncte de credite, atestând pregătirea mult mai complexă a absolventului respectiv.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	35–45%
Discipline de specializare	DS	35–50 %
Discipline de complementare	DC	10–20%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	70-83%
Discipline opționale (la alegere)	DOP	30-17%
Discipline facultative	DFAC	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DFAC

Plan de învățământ va cuprinde:

a. discipline fundamentale (35-45%), definind domeniul urmat de fiecare student și care vor fi structurate pe discipline obligatorii, opționale și facultative;

b. discipline de specializare (35-50%), în cadrul cărora se vor menționa disciplinele obligatorii, opționale și facultative; aceste discipline orientează studentul spre aspecte profesionale sau/și științifice proprii specializărilor de licență;

c. discipline complementare (10-20%), provenind, în principal, din domeniile aparținând științelor exacte și științelor naturii, grupate pe discipline obligatorii, opționale și facultative; datorită particularităților specializărilor din domeniul Știința mediului, după caz, ponderea acestor discipline poate ajunge până la 30%.

Studentii vor fi încurajați să frecventeze și **disciplinele facultative**, care se vor încheia cu probe de verificare și care vor certifica volumul și structura cunoștințelor acumulate. Punctele de credit alocate disciplinelor facultative vor fi trecute în suplimentul la diplomă, peste cele 180 de puncte de credit obligatorii.

În planurile de învățământ trebuie să fie inclusă **practica de specialitate** a studenților, cu punctele de credit asociate. Având în vedere specificul domeniului Știința mediului se pot introduce **aplicații de teren**.

În planurile de învățământ ale anului al treilea va figura în mod distinct **elaborarea lucrării de licență**, cu un număr corespunzător de credite, dar nu mai mult 7 ECTS. Atât **practica de specialitate**, cât și **elaborarea lucrării de licență** vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

Pentru programele de studii derulate în alte limbi decât limba română, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca **lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea**.

În evaluarea conținutului programelor de studii de licență se vor avea în vedere:

- Concordanța dintre calificarea finală și structura pe discipline a programului de studii; ideea cheie este de a avea un câmp mai larg de calificări, de tip profesional, dar și posibilitatea continuării pregătirii individuale prin diferite programe de masterat.
- Structura unui program de studii poate lua în considerare specificul mediului regional sau chiar local cu care interacționează mediul academic al instituției respective, prin opțiunea diferită pentru anumite discipline fundamentale, de specializare sau complementare, față de cele specificate în lista întocmită de ARACIS, în conformitate cu rezultatele învățării și calificarea așteptată a absolventului de licență.
- Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.
- Se pot include discipline opționale începând chiar cu anul I de studiu. Se recomandă ca majoritatea disciplinelor opționale să fie discipline de specialitate.

Structurile pe domenii, împreună cu modul de elaborare a planului de învățământ conduc la următoarele concluzii, ce trebuie să stea în atenția instituțiilor, care solicită autorizarea/acreditarea sau evaluarea periodică a calității programelor de studii de licență:

1. Întrucât **disciplinele obligatorii** trebuie să totalizeze 180 de credite, inclusiv elaborarea lucrării de licență, rezultă următoarele.

- Planul de învățământ pentru cei trei ani de studiu **trebuie să totalizeze circa 30 de discipline obligatorii**, ceea ce înseamnă, **în medie, câte 5-6 pe semestru (semestrul VI are maxim 7 credite dedicate elaborării lucrării de licență)**.
- Disciplinele fundamentale obligatorii** trebuie să fie reprezentate de **11-14 discipline**, care vor fi selectate dintre cele menționate în lista specifică domeniului; **lista va putea fi completată cu alte discipline, care pot intra în categoria celor obligatorii sau opționale**. Pentru noile discipline se vor întocmi argumentații separate, atașate la dosarul de autoevaluare. Argumentația va avea în vedere competențele generale ale absolventului, necesitatea adaptării specialiștilor formați la specificul regional sau local, precum și valorificarea unor rezultate deosebite obținute de „Școala” în domeniu, din instituția respectivă.
- Numărul disciplinelor de specializare obligatorii** va fi cuprins între **11 și 15**; lista poate fi completată cu alte discipline, pentru a căror selectare se procedează ca la punctul b.
- Disciplinele complementare obligatorii** vor fi reprezentate de 3-6 discipline din diverse domenii de știință, încât să dea posibilitatea viitorilor absolvenți să opteze, eventual, pentru diverse tipuri de studii de master (mai ales interdisciplinare); pentru specializările din domeniul Știința Mediului se pot selecta 9 discipline din această categorie.

2. Decizia privind alegerea disciplinelor obligatorii aparține instituției în proporție de 83% (standardele minime), respectiv 70% (standarde de referință) din totalul punctelor de credite acumulate în ciclul I, restul aparținând studenților. Rezultă că **disciplinele opționale obligatorii**, pentru care **studentul decide, după propria voință, totalizează 30 credite, respectiv 60 de credite**. Aceasta înseamnă că, per total, în planul de învățământ, pentru un număr cuprins între 5-10 discipline din categoria celor fundamentale, de specializare sau complementare, **obligatorii**, vor trebui să se prezinte și **variante opționale**. Trebuie să se demonstreze că aceste opțiuni sunt realizabile și că studentul este cel care a decis pentru una dintre variante.

3. Recomandarea este ca **disciplinele obligatorii opționale** să aparțină cu preponderență segmentelor de specializare și complementar, care ar sprijini direct formarea de competențe și abilități practice. În consecință, segmentului opțional ar trebui să-i revină maximum 20%, în raport de specificul domeniului. Procedura de definire a disciplinelor opționale va ține cont de aportul acestora la pachetul integrat de cunoștințe, abilități și competențe ale programului de studii, precum și de criteriile de funcționare în condiții de eficiență, în raport de criteriile stabilite de instituții/facultăți.

4. Planurile de învățământ vor include o parte dintre disciplinele fundamentale, de specializare sau complementare în **categoria celor facultative**, în raport de condițiile concrete oferite de instituția/facultatea respectivă, de opțiunea cadrelor didactice și a studenților. Acestea vor putea întregi opțiunea studentului pentru aprofundarea specializării sau pentru achiziția de cunoștințe dintr-un alt domeniu, pentru care disciplinele complementare nu sunt suficiente pentru pregătirea sa complexă.

5. Pentru acuratețea cunoștințelor transmise și pentru a sprijini mobilitatea studenților din ciclul I este necesar ca **disciplinele să nu se extindă pe mai mult de un semestru**. Aceasta va permite studentului acumularea și transferabilitatea, fără dificultate, a creditelor obținute.

Discipline fundamentale(generale)

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Disciplinele fundamentale trebuie să figureze în planul de învățământ cu minimum două ore de curs și, de regulă, două ore de seminar/laborator.

Sucesiunea disciplinelor fundamentale (generale) și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Bazele științei mediului
2.	Geografie fizică
3.	Ecologie generală
4.	Meteorologie și climatologie
5.	Fizica mediului
6.	Chimia mediului
7.	Hidrologie și oceanografie
8.	Geomorfologie și cuaternar
9.	Geografia mediului
10.	Poluarea și protecția mediului
11.	Știința solului
12.	Economia mediului
13.	Dreptul mediului, legislații, politici și strategii
14.	Gestiunea resurselor de apă

15.	Atmosfera și calitatea aerului
16.	Biologie Vegetala
17.	Biologie Animala
18.	Biochimie generala
19.	Sisteme informatice geografice (SIG)
20.	Geodinamica mediului

Discipline de specializare CHIMIA MEDIULUI

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Chimie analitică
2.	Chimie anorganică
3.	Chimie fizică
4.	Chimie organică
5.	Controlul poluanților chimici ai mediului
6.	Poluanți anorganici
7.	Poluanți organici
8.	Tehnologie chimică generală
9.	Toxicologie
10.	<i>Practica de specialitate</i>
11.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare: ECOLOGIE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Biologia și ecologia paraziților vegetali
2.	Circuite biogeochimice
3.	Combatere integrată
4.	Dezvoltare durabila
5.	Ecofiziologie animală
6.	Ecofiziologie vegetală
7.	Ecologia populațiilor
8.	Ecologie umană
9.	Ecosisteme
10.	Ecotoxicologie
11.	Etologie
12.	Fitosociologie și vegetatia Romaniei
13.	Genetică ecologică
14.	GIS
15.	Hidrobiologie
16.	Managementul biodiversității și ecodiversității
17.	Managementul mediului
18.	Metode de evaluare a metabolismului sistemelor socio-economice

19.	Metodologia întocmirii studiilor de impact
20.	Microbiologie
21.	Modelarea proceselor ecologice
22.	Modificările globale ale mediului
23.	Monitoring ecologic
24.	Parazitologie animală
25.	Statistică ecologică
26.	Taxonomie animală
27.	Taxonomie vegetală
28.	Tehnici de prevenire a poluării
29.	<i>Practica de specialitate</i>
30.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare GEOGRAFIA MEDIULUI

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Analiza sistemică a mediului
2.	Biogeografie
3.	Cartografie, Teledetecție și GIS
4.	Concentrările umane și calitatea mediului
5.	Conservarea mediului
6.	Degradarea terenurilor
7.	Dezvoltare durabilă
8.	Ecologia peisajului
9.	Evaluarea conflictelor de mediu
10.	Impactul activităților economice asupra mediului
11.	Managementul ariilor protejate
12.	Meteorologie-climatologie
13.	Metode expediționare de cercetare a mediului
14.	Metodologia întocmirii studiilor de impact
15.	Modificările globale ale mediului
16.	Monitoringul integrat al mediului
17.	Planificarea utilizării terenurilor
18.	Poluarea mediului și gestiunea durabilă a deșeurilor
19.	Riscul environmental în sănătate
20.	Riscuri naturale și antropice
21.	<i>Practica de specialitate</i>
22.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare FIZICA MEDIULUI

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina

1.	Factori de risc, depoluare și refacerea mediului
2.	Fizica pământului și atmosferei
3.	Metode spectrale de analiză
4.	Poluarea mediului prin agenți fizici (zgomote, vibrații și electromagnetica)
5.	Radioactivitatea mediului
6.	Tehnologii nepoluante
7.	<i>Practica de specialitate</i>
8.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare ȘTIINȚA MEDIULUI

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Audit de mediu
2.	Cicluri biogeochimice globale/ sau denumiri similare
3.	Ecotoxicologie
4.	Energii neconvenționale
5.	Evaluarea impactului activităților antropice asupra mediului
6.	Geologie ambientală
7.	Gestiunea resurselor minerale
8.	Hidrogeologie și protecția apelor subterane
9.	Managementul ariilor protejate
10.	Managementul integrat al deșeurilor
11.	Managementul Mediului
12.	Metodologia întocmirii studiilor impact
13.	Modificările globale ale mediului
14.	Monitoringul integrat al mediului
15.	Poluarea chimică și analiza probelor de mediu
16.	Poluarea mediului prin agenți fizici (zgomote, vibrații și electromagnetica)
17.	Radioactivitatea mediului
18.	Sisteme social-ecologice
19.	<i>Practica de specialitate</i>
20.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare MANAGEMENT ȘI AUDIT DE MEDIU

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Evaluarea riscului tehnologic
2.	Sisteme de management al sănătății și securității ocupaționale
3.	Monitoringul integrat al mediului
4.	Sisteme de management al calității
5.	Analiza probelor de mediu

6.	Auditul sistemelor de management
7.	Managementul integrat al sistemelor forestiere
8.	Sisteme de management al securității informației
9.	Ecotoxicologie
10.	Managementul integrat al deșeurilor
11.	Managementul ariilor protejate
12.	Principii în elaborarea și implementarea proiectelor de mediu
13.	Auditul de mediu
14.	Auditul emisiilor și deșeurilor
15.	Auditul de prevenire a poluării și evaluării impactului asupra mediului
16.	Bazele managementului situațiilor de urgență
17.	<i>Practica de specialitate</i>
18.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline complementare

Lista disciplinelor de complementare în planul de învățământ este orientativă și deschisă, iar opționalitatea (caracterul obligatoriu/opțional/facultativ) este la latitudinea universităților.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Geologie generală
2.	Geografie umană generală
3.	Elemente de geofizică
4.	Paleontologie și micropaleontologie
5.	Anatomia și igiena omului
6.	Microbiologie*
7.	Hidrobiologie*
8.	Fitosociologie și vegetația României*
9.	Matematică
10.	Fizică generală
11.	Chimie generală
12.	Informatică
13.	Geodinamica
14.	Sisteme Integrate de management de mediu
15.	Redactare și comunicare științifică și profesională
16.	etică profesională și proprietate intelectuală
17.	Biofizica
18.	Limba străină
19.	Sport / Educație fizică

* Cu excepția programului de Ecologie și Protecția Mediului

1.7.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare; pentru anumite domenii pot fi adăugate prevederi proprii, urmare a unor recomandări ale organismelor profesionale internaționale.

Structura fișelor disciplinelor trebuie să releve elemente de dinamică a cunoașterii în domeniu, concepte, mecanisme și legități în înțelegerea proceselor și fenomenelor specifice; se va stimula

inventivitatea în interpretarea fenomenelor, interesul pentru cercetare și abilitățile practice. Totodată se va diminua ponderea elementelor descriptive, enciclopedice, datele statistice etc., care solicită excesiv memoria studentului și mai puțin gândirea.

În fișele disciplinelor sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior.

Fișele disciplinelor de învățământ precizează rezultatele în învățare exprimate sub forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv-valorice care sunt realizate de fiecare disciplină.

1.7.4 Practica

Structura activităților aplicative trebuie să contribuie la fixarea noțiunilor de bază și a metodologiilor de analiză, prin studii de caz, întreprinse personal sau în echipe; rezultatele trebuie să fie prezentate în fața formației de studiu, stimulând comunicarea, dialogul, spiritul critic.

Stagiul de practică trebuie să fie relevant pentru domeniul Știința Mediului/specializarea respectivă, încât studentul să aibă satisfacția utilității celor învățate în cadrul disciplinelor din programul de studii.

Practica de specialitate a studenților trebuie să fie inclusă în planurile de învățământ cu punctele de credit asociate. Aceasta va figura, în mod compact sau modular, și se va desfășura, de regulă, începând cu semestrul II, totalizând un număr de minim de 112 (minim 20 zile lucrătoare). Activitatea practică/practica de specialitate poate fi desfășurată în propria instituție sau în afara acesteia, pe baza unei convenții/contract de practică. Studenții care participă la elaborarea de contracte și granturi de cercetare, având sarcini precise și individualizate, pot beneficia de echivalarea acestei activități.

Având în vedere specificul domeniului Știința mediului se pot introduce **aplicații de teren**, acestea vor fi putea fi efectuate în cursul anului universitar în cadrul unor discipline sau grupat după finalizarea anului I.

Atât **practica de specialitate**, cât și **elaborarea lucrării de licență** vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Pentru stagiile de practică, instituția de învățământ superior a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică.

1.7.5 Rezultatele învățării

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.

2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

4. Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

Evaluarea studenților

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline. Cel puțin 50 % din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Rezultatele obținute de student pe parcursul școlarizării sunt înscrise în Registrul matricol și atestate prin Suplimentul la diplomă. Instituția are obligația de a reglementa procedura de

promovare a studentului dintr-un an de studiu în altul, în funcție de creditele de studiu (ECTS) acumulate.

Modul de examinare și evaluare la fiecare disciplină este realizat ținând cont de rezultatele în învățare/competențele programate.

Facultatea/universitatea trebuie să aibă un regulament privind examinarea și notarea studenților. La examinare participă în afara titularului de curs, cel puțin un alt cadru didactic de specialitate.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Tematica lucrării de finalizare a studiilor de stabilește în semestrul IV de studii. Tematica trebuie să corespundă specializării respective. Lucrarea de finalizare a studiilor se realizează sub îndrumarea unui cadru didactic titular sau asociat care predă la specializarea respectivă. Practica pentru finalizarea studiilor va fi fixată în planul de învățământ în semestrul VI cu un număr corespunzător de credite, dar nu mai mult de 7 ECTS.

Pentru întocmirea și redactarea lucrării de finalizare a studiilor semestrul VI va fi mai scurt cu 2-4 săptămâni.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Studentul își asumă autenticitatea lucrării de licență, prin declarație scrisă, iar coordonatorul va verifica acest lucru apelând și la softul antiplagiat (pus la dispoziție de către universitate). Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Pentru programele de studii supuse unei proceduri de acreditare, primele trei serii de absolvenți trebuie să fi susținut examenul de licență la instituții **care au programe de studiu din domeniul Știința Mediului** acreditate, cu comisii din care nu au făcut parte cadrele didactice care le-au predat sau seminarizat.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor se bazează pe un examen sumativ, care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale conform calificării universitare.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul III de studii (a obținut cele **180** de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.7.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii. Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii. Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG din anul calendaristic curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un *Contract de studii*, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*) fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Capacitatea de școlarizare depinde de respectarea criteriilor privind gradul de ocupare a posturilor cu personal titularizat în învățământul superior cu norma de bază în universitate de la capitolul personal didactic și de baza materială necesară desfășurării procesului de învățământ. La autorizarea unei specializări se va ține seama de previziunile privind statul de funcții.

Încadrarea studenților la una din specializările unui domeniu se face ținând cont de trei criterii:

- ☐ opțiunea studentului exprimată la admitere;
- ☐ rezultatele obținute la admitere;
- ☐ limita locurilor atribuite de către facultate pentru fiecare dintre specializări, respectând cifra de școlarizare (specificată în ultima Hotărâre de Guvern).

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Știința Mediului** este maximum 25/1¹².

¹²În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Știința Mediului.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%¹³**;
- grupa de studenți, **maximum 25 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

1.7.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică preponderent în domeniul căruia îi aparține programul de studiu. Activitățile de cercetare sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Recomandări în evaluarea cercetării:

- a. Activitatea de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul în care se desfășoară procesul de învățământ.
- b. Rezultatele activității de cercetare sunt vizibile la nivel național și internațional și se concretizează în:
 - ☐ articole științifice, publicate în reviste de specialitate recunoscute la nivel internațional și național (Reviste cotate ISI, Reviste indexate Scopus și ISI, Reviste și Volume ISI Proceedings Reviste incluse în Baze de date internaționale;
 - ☐ rapoarte și brevete;
 - ☐ cărți, monografii sau tratate științifice, publicate în edituri recunoscute;
 - ☐ prezentarea de comunicări științifice la manifestări științifice naționale și/sau internaționale;
 - ☐ încheierea de contracte și convenții de cercetare științifică pentru rezolvarea unor probleme de interes științific și/sau economic atât cu parteneri din țară cât și din străinătate;
 - ☐ participarea la realizarea unor proiecte naționale și/ sau internaționale cu obiective de interes științific, economic, cultural sau social.
- c. Entitatea supusă evaluării trebuie să facă dovada că cercetarea științifică s-a desfășurat și se desfășoară în cadrul unui plan propriu, care face parte din planul strategic al instituției de învățământ superior respective.
- d. Evaluarea rezultatelor cercetării științifice trebuie să se facă pe baza criteriilor proprii de evaluare și să fie prezentate sub forma unor rapoarte generale anuale ale unității analizate.
- e. Instituția de învățământ superior trebuie să încheie acorduri de colaborare cu instituții similare din țară și străinătate și să organizeze periodic, în domenii în care are potențialul necesar și interes științific, seminarii, școli de vară, simpozioane sau diverse manifestări științifice.
- f. Unitatea de învățământ superior trebuie să posede centre proprii de cercetare științifică recunoscute de comunitatea națională și internațională sau centre de cercetare acreditate la nivel instituțional.
- g. Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură în care să poată fi publicate, în primul rând, materialele proprii cu ISBN și/sau ISSN.

¹³Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

h. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite, conform reglementărilor legale, pentru:

- ☐ dotarea laboratoarelor;
- ☐ stimularea persoanelor cu rezultate deosebite în cercetarea științifică;
- ☐ pentru deschiderea unor tematici noi de cercetare științifică;
- ☐ pentru dezvoltarea infrastructurii centrului de cercetare sau a unității de învățământ în care se efectuează cercetarea științifică.

i. Fiecare conferențiar și profesor universitar, respectiv cercetător științific II și I trebuie să facă dovada că în ultimii cinci ani a publicat cel puțin 10 lucrări științifice în reviste de specialitate cu referenți. Celelalte cadre didactice și cercetători vor dovedi că au publicat, în aceeași perioadă, cel puțin cinci lucrări științifice în astfel de reviste.

1.7.8 Baza materială

Pe lângă prevederile generale consemnate în ghidul de evaluare externă, ținând cont de specificul activităților practice și de cercetare, în cazul celor două domenii fundamentale de învățământ, unitățile de învățământ trebuie să dispună pentru fiecare program de studiu de licență, de următoarele:

- ☐ laboratoare dotate corespunzător pentru discipline obligatorii sau pe grupe de discipline al căror grad de compatibilitate este ridicat și care au în planul de învățământ activități aplicative;
- ☐ calculatoare, în așa fel încât să asigure, pe grupe, accesul optim al studenților la un calculator; pentru disciplinele din domeniul informatică, trebuie să se asigure accesul a cel mult doi studenți la un calculator;
- ☐ soft-urile corespunzătoare și licențele de utilizare;
- ☐ cărți și alte materiale de documentare pentru studenți la toate disciplinele obligatorii, inclusiv publicații recente (ultimii cinci ani).

În privința spațiilor de învățământ este suficientă îndeplinirea standardelor generale ale ARACIS.

1.8 Domeniul de licență: ȘTIINȚE APLICATE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență Științe aplicate sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 1*

Tabelul 1 Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Științe aplicate

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	ȘTIINȚE APLICATE	Științe aplicate în criminalistică	180
		Geoinformatică*	180

Sursa: HG nr. 650/2023 privind aprobarea *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023 – 2024*

* propunere de introducere în *Nomenclatorul specializărilor*

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Acestea sunt definite prin misiune și, corespunzător, prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor.

Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină **minimum 35% discipline de specialitate** diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.8.1 Personalul didactic

În conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cerințele normative în legătură cu personalul didactic, precum și cele legate de specificul disciplinelor din domeniile științelor exacte și celor ale naturii, trebuie respectate întru-totul pentru a asigura premisele unui învățământ de calitate. La baza elaborării statului de funcții stă planul de învățământ și structura pe funcții a posturilor didactice.

Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

- Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
- Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
- Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare dominant în domeniul postului.

4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum trei (la cele două norme în regim plata cu ora încărcarea fiind minimă, conform postului didactic). Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de trei norme în sistemul universitar.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Instituția va avea o evidență clară a întregii activități a cadrelor didactice, respectiv declarații ale acestora, pe propria răspundere, avizate de conducătorii instituțiilor la care desfășoară activități de învățământ, **ca titulari de post**.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de conferențieri și profesori universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale. Dintre aceștia, 25% trebuie să dețină titlul de conferențieri sau profesori.

Cadrele didactice pensionate nu pot să acopere mai mult de o normă didactică în instituția de învățământ la care este asociat sau echivalentul acesteia la mai multe instituții de învățământ superior.

Profesorii universitari, cu performanțe deosebite, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să dețină mai mult de 20% din totalul posturilor didactice din statul de funcții.

Pentru **evaluarea periodică** a unui program de studii de licență, se mențin criteriile de la acreditare. Cadrele didactice titulare de disciplină trebuie să fie titulari în învățământul superior și să fie doctori în știință; cadrele didactice asociate pot fi titulare de disciplină numai dacă posedă titlul de doctor în știință; cadrele didactice asociate netitulare de disciplină sunt considerați specialiști în domeniu, fără a deține, în mod obligatoriu, titlul de doctor.

1.8.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programele de studii din domeniul de licență Științe aplicate are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 2. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la formele de învățământ: IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minim 5

8. Durata practicii de specialitate	112-168 ore
9. Numărul de credite alocate elaborării lucrării de licență	maxim 6 ECTS
10. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
11. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	minim 3 ECTS**
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 3 săptămâni/sesiune
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână/sesiune
16. Numărul maxim de studenți pe serie	150+ maxim 20%
17. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	25
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	25

* Acestea cuprind elaborarea lucrării de licență.

**Creditele alocate pentru Educație fizică se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specializare** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- b) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
 - c) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
 - d) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

La programele de studii din domeniul **Științe aplicate** anul universitar are două semestre, fiecare, în medie, cu 14 săptămâni (ultimul semestru este mai scurt cu 2-4 săptămâni). Numărul de ore pe săptămână este 22-30.

Raportul dintre orele de curs și de activități didactice aplicative trebuie să fie de 1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative. **Nu se vor lua în calcul** orele alocate practicii de specialitate și elaborării lucrării de licență.

Planul de învățământ pentru fiecare program de studiu va fi astfel elaborat încât să **includă, ca obligatorii, minimum 10% discipline complementare**, între care *Limba străină* și Sport / Educație fizică. Rămâne la latitudinea fiecărei instituții/facultăți ca disciplinele complementare să fie alese dintre disciplinele altor domenii de știință, ținând cont de creșterea potențialului de angajabilitate al viitorilor absolvenți, precum și de diversificarea opțiunilor pentru continuarea pregătirii prin programe de studii de master.

Structura unui plan de învățământ va trebui să cuprindă discipline și activități practice **obligatorii**, care să totalizeze maximum 150 (standarde minime - 83%) sau 120 de credite (standarde de referință - 70%), **restul de 30, respectiv 60 de credite**, urmând să provină din segmentul opțional, la **libera alegere a studentului**.

Disciplinele opționale trebuie să valorifice rezultatele didactice și științifice ale cadrelor didactice, posibilitățile de continuare a studiilor în programe de masterat, precum și solicitările de pe piața forței de muncă.

Disciplinele opționale de studiu vor fi selectate după preferințele studenților, având la bază normele de constituire a formațiilor de studiu. Dacă numărul de studenți depășește capacitatea formațiilor de studiu, selecția acestora se va face prin criterii de departajare clare, transparente și aduse la cunoștința lor prin pachetul informativ care însoțește planul de învățământ.

Acordarea posibilității reale studentului, de a opta pentru una din variantele propuse, în așa fel încât 30, respectiv 60 de credite să fie obținute ca urmare a propriei dorințe, va reprezenta un punct important al activității de evaluare a structurii planurilor de învățământ.

Toate celelalte discipline urmate *facultativ* de studenți, în afara celor obligatorii (implicit menționate în documentele universitare), vor fi trecute în foaia matricolă, suplimentul la diplomă, cu numărul asociat de puncte de credite, atestând pregătirea mult mai complexă a absolventului respectiv.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Tabelul 3. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	35–45%
Discipline de specializare	DS	35–50 %
Discipline de complementare	DC	10–20%
Total		100%

Tabelul 4. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	70-83%
Discipline opționale (la alegere)	DOP	30-17%
Discipline facultative	DFAC	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DFAC

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

a. discipline fundamentale (35-45%), definind domeniul urmat de fiecare student și care vor fi structurate pe discipline obligatorii, opționale și facultative;

b. *discipline de specializare* (35-50%), în cadrul cărora se vor menționa disciplinele obligatorii, opționale și facultative; aceste discipline orientează studentul spre aspecte profesionale sau/și științifice proprii specializărilor de licență;

c. *discipline complementare* (10-20%), provenind, în principal, din domeniile aparținând științelor exacte și științelor naturii, grupate pe discipline obligatorii, opționale și facultative.

Studentii vor fi încurajați să frecventeze și *disciplinele facultative*, care se vor încheia cu probe de verificare și care vor certifica volumul și structura cunoștințelor acumulate. Punctele de credit alocate disciplinelor facultative vor fi trecute în suplimentul la diplomă, peste cele 180 de puncte de credit obligatorii.

Punctele de credit aferente alocate pentru *practica de specialitate* cât și pentru *elaborarea lucrării de licență* vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

În evaluarea conținutului programelor de studii de licență se vor avea în vedere:

a. Concordanța dintre calificarea finală și structura pe discipline a programului de studii; ideea cheie este de a avea un câmp mai larg de calificări, de tip profesional, dar și posibilitatea continuării pregătirii individuale prin diferite programe de masterat.

b. Structura unui program de studii poate lua în considerare specificul mediului regional sau chiar local cu care interacționează mediul academic al instituției respective, prin opțiunea diferită pentru anumite discipline fundamentale, de specializare sau complementare, față de cele specificate în lista întocmită de ARACIS, în conformitate cu rezultatele învățării și calificarea așteptată a absolventului de licență.

c. Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

d. Se pot include discipline opționale începând chiar cu anul I de studiu. Se recomandă ca majoritatea disciplinelor opționale să fie discipline de specialitate.

e. Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline.

Discipline fundamentale (generale)

Observație: Disciplinele din acest grup sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Disciplinele fundamentale trebuie să figureze în planul de învățământ cu **minimum** două ore de curs și, de regulă, două ore de seminar/laborator.

Succesiunea disciplinelor fundamentale (generale) și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Biologie generală
2.	Biologie celulară și moleculară
3.	Biochimie și Biofizică
4.	Genetică și microbiologie
5.	Chimie generală
6.	Chimia metalelor și nemetalelor

7.	Chimie organică
8.	Chimie analitică
9.	Fizică generală
10	Optică și microscopie
11	Electricitate și magnetism
12	Termodinamică și căldură
13	Matematică aplicată în științe
14	Statistică
15	Modelare matematică
16	Baze de date în științe aplicate
17	Programare pentru științe aplicate
18	Geografie fizică și umană generală
19	Geologie, geoștiințe
20	Știința mediului
21	Știința materialelor
22	Principiile analizei geografice
23	Inteligență geospațială
24	Inteligență artificială aplicată în științe
25	Cartografie, topografie și fotogrametrie
26	Sisteme Informatică Geografice
27	Design cartografic
28	Geomorfologie
29	Teledetecție
30	Date geospațiale masive (Big Data)
31	Probleme actuale de mediu
32	Analize geospatiale pentru provocările economice si sociale
33	Schimbări climatice globale
34	Monitorizarea schimbărilor mediului și evaluarea riscurilor

Discipline de specializare: ȘTIINȚE APLICATE ÎN CRIMINALISTICĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Practica de specialitate
2	Elaborarea lucrării de licență
3	Biocriminalistică
4	Toxicologie
5	Metode fizico-chimice de analiză
6	Droguri, otrăvuri, explozibili

4	Analiza fizico-chimică a urmelor de explozii, incendii și a evenimentelor industriale
5	Analize structurale organice, cromatografie, spectrometrie de masă
6	Analiza solurilor
7.	Arheologie și studiul artefactelor
8	Bioanorganică în criminalistică
9	Chimia materialelor - tehnici de investigare
10	Interacțiunea radiațiilor cu materia și organismul uman
11	Chimie fizică cu aplicații în criminalistică
12	Biometrie
13	Criminalistică cibernetică
14	Criminologie
15	Drept penal
16	Drept procesual penal
17	Expertiză criminalistică
18	Expertiza probelor audio, foto, video
19	Managementul în criminalistică
20	Medicină legală
21	Metodologia investigării infracțiunilor
22	Tactică criminalistică
23	Tehnică criminalistică
24	Sociologie judiciară
25	Analiza comportamentală - profiling
26	Psihologie judiciară
27	Urme și analize de urme
28	Compuși organici în criminalistică
29	Compuși anorganici în criminalistică
30	Geografia criminalității
31	Profilare geografică
32	Cartografiere strategică
33	Interpretare geografică în teren
34	Geografie socială
35	Geografie culturală

Discipline de specializare: GEOINFORMATICĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Algoritmi și structuri de date
2.	MeteorologieClimatologie

3.	Hidrologie-Oceanografie
4.	Geografia peisajului
5.	Baze de date
6.	Probabilități și statistică
7.	Metodologia cercetării în geografie fizică
8.	Metodologia cercetării în geografie umană
9.	Practică de specialitate
10.	Sisteme inteligente și învățare automată
11.	Tehnologii web
12.	Prelucrarea imaginilor
13.	Smart cities
14.	Inteligență artificială
15.	Programare logică și funcțională
16.	Grafică și interfețe utilizator
17.	Programare WEB
18.	Cadastru și legislație
19.	Stagiu practică de specialitate
20.	Elaborarea lucrării de licență

Discipline complementare

Sucesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă. Introducerea disciplinelor complementare în planurile de învățământ este opțională, dar, odată introduse, acestea au caracter obligatoriu. În alegerea disciplinelor se va avea în vedere ponderea acestora în formarea competențelor programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Limba străină
2.	Educație fizică
3	etică profesională și proprietate intelectuală
4.	Redactare și comunicare științifică și profesională
5.	Legislație
6.	Psihologie
7.	Poluarea și protecția mediului
8	Tehnologii aplicate în științe
9	Sociologie
10	Management
11	GIS (Sisteme Informatice Geografice) și cartografie tematică
12	Aplicații web și mobile de vizualizare a datelor spațiale
13	Bio și Nanomateriale
14	Consiliere profesională și orientare în carieră
15	Voluntariat
16	Competențe de antreprenoriat

Alte aspecte/observații privind disciplinele pe programe de studii:

Disciplinele pot fi selectate din listele prezentate, completate sau înlocuite, după caz, cu alte discipline, pentru care se vor face justificări succinte, atașate dosarelor de autoevaluare.

Încadrarea studenților la una din specializările unui domeniu se face ținând cont de trei criterii:

- opțiunea studentului exprimată la admitere;
- rezultatele obținute la admitere;
- limita locurilor atribuite de către facultate pentru fiecare dintre specializări, respectând cifra de școlarizare (specificată în ultima Hotărâre de Guvern).

Structurile pe domenii, împreună cu modul de elaborare a planului de învățământ conduc la următoarele concluzii, care trebuie să stea în atenția instituțiilor, care solicită autorizarea/acreditarea sau evaluarea periodică a calității programelor de studii de licență:

1. Întrucât **disciplinele obligatorii** trebuie să totalizeze 180 de credite, inclusiv elaborarea lucrării de licență, rezultă următoarele:

- Planul de învățământ pe cei trei ani de studiu trebuie să totalizeze circa **30 de discipline obligatorii, ceea ce înseamnă, în medie, câte 5-6 pe semestru** (semestrul VI are maxim 6 credite dedicate practicii elaborării lucrării de licență).

- Disciplinele fundamentale obligatorii trebuie să fie reprezentate de **11-14 discipline**, care vor fi selectate dintre cele menționate în lista specifică domeniului; *lista va putea fi completată cu alte discipline, care pot intra în categoria celor obligatorii sau opționale*. Pentru noile discipline se vor întocmi argumentații separate, atașate la dosarul de autoevaluare. Argumentația va avea în vedere competențele generale ale absolventului, necesitatea adaptării specialiștilor formați la specificul regional sau local, precum și valorificarea unor rezultate deosebite obținute de „Școala” în domeniu, din instituția respectivă.

- **Numărul disciplinelor de specializare obligatorii** va fi cuprins între **11 și 15**; lista poate fi completată cu alte discipline, pentru a căror selectare se procedează ca la punctul b.

- **Disciplinele complementare obligatorii** vor fi reprezentate de 3-6 discipline din diverse domenii de știință, încât să dea posibilitatea viitorilor absolvenți să opteze, eventual, pentru diverse tipuri de studii de master (mai ales interdisciplinare).

2. Decizia privind alegerea disciplinelor obligatorii aparține instituției în proporție de 83% (standardele minime), respectiv 70% (standarde de referință) din totalul punctelor de credite acumulate în ciclul I, restul aparținând studenților. Rezultă că **disciplinele opționale obligatorii**, pentru care **studentul decide, după propria voință, totalizează 30 credite, respectiv 60 de credite**. Aceasta înseamnă că, per total, în planul de învățământ, pentru un număr cuprins între 5-10 discipline din categoria celor fundamentale, de specializare sau complementare, **obligatorii**, vor trebui să se prezinte și **variante opționale**. Trebuie să se demonstreze că aceste opțiuni sunt realizabile și că studentul este cel care a decis pentru una dintre variante.

3. Recomandarea este ca **disciplinele obligatorii opționale** să aparțină cu preponderență segmentelor de specializare și complementar, care ar sprijini direct formarea de competențe și abilități practice. În consecință, segmentului fundamental (opțional) ar trebui să-i revină maximum 20%, în raport de specificul domeniului. Procedura de definire a disciplinelor opționale va ține cont de aportul acestora la pachetul integrat de cunoștințe, abilități și competențe ale programului de studii, precum și de criterii de funcționare în condiții de eficiență, în raport de criteriile stabilite de instituții/facultăți.

4. Planurile de învățământ vor include o parte dintre disciplinele fundamentale, de

specializare sau complementare în **categoria celor facultative**, în raport de condițiile concrete oferite de instituția/facultatea respectivă, de opțiunea cadrelor didactice și a studenților. Acestea vor putea întregi opțiunea studentului pentru aprofundarea specializării sau pentru achiziția de cunoștințe dintr-un alt domeniu, pentru care disciplinele complementare nu sunt suficiente pentru pregătirea sa complexă.

5. Pentru acuratețea cunoștințelor transmise și pentru a sprijini mobilitatea studenților din ciclul I este necesar ca **disciplinele să nu se extindă pe mai mult de un semestru**. Aceasta va permite studentului acumularea și transferabilitatea, fără dificultate, a creditelor obținute.

1.8.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare; pentru anumite domenii pot fi adăugate prevederi proprii, urmare a unor recomandări ale organismelor profesionale internaționale.

Structura fișelor disciplinelor trebuie să releve elemente de dinamică a cunoașterii în domeniu, concepte, mecanisme și legități în înțelegerea proceselor și fenomenelor specifice; se va stimula inventivitatea în interpretarea fenomenelor, interesul pentru cercetare și abilitățile practice. Totodată se va diminua ponderea elementelor descriptive, enciclopedice, datele statistice etc., care solicită excesiv memoria studentului și mai puțin gândirea.

În fișele disciplinelor sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior.

Fișele disciplinelor de învățământ precizează rezultatele în învățare exprimate sub forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv-valorice care sunt realizate de fiecare disciplină.

Pentru programele de studii derulate în alte limbi decât limba română, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca **lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea**.

1.8.4 Practica

În planurile de învățământ trebuie să fie inclusă **practica de specialitate** a studenților, cu punctele de credit asociate. Aceasta va figura, în mod compact sau modular, și se va desfășura, de regulă, începând cu semestrul II, totalizând un număr de 112-168 ore (20-30 zile lucrătoare). Activitatea practică/practica de specialitate poate fi desfășurată în propria instituție sau în afara acesteia, pe baza unei convenții/contract de practică. Studenții care participă la elaborarea de contracte și granturi de cercetare, având sarcini precise și individualizate, pot beneficia de echivalarea acestei activități.

Structura activităților aplicative trebuie să contribuie la fixarea noțiunilor de bază și a metodologiilor de analiză, prin studii de caz, întreprinse personal sau în echipe; rezultatele trebuie să fie prezentate în fața formației de studiu, stimulând comunicarea, dialogul, spiritul critic.

Stagiul de practică trebuie să fie relevant pentru domeniul/specializarea respectivă, încât studentul să aibă satisfacția utilității celor învățate în cadrul disciplinelor din programul de studii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele

disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.8.5 Rezultatele învățării

Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

Evaluarea studenților

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline. Cel puțin 50 % din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Studentul își asuma autenticitatea lucrării de licență, prin declarație scrisă, iar coordonatorul va verifica acest lucru apelând și la softul antiplagiat (pus la dispoziție de către universitate). Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. În planurile de învățământ ale anului al treilea va figura în mod distinct elaborarea lucrării de licență, cu un număr corespunzător de credite, dar nu mai mult de 6 ECTS.

Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interdicere a comercializării lucrărilor de licență.

Pentru programele de studii supuse unei proceduri de acreditare, primele trei serii de absolvenți trebuie să fi susținut examenul de licență la instituții care au Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul III de studii (a obținut cele **180** de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de

învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește adeverință de absolvire a specializării (fără examen de licență).

1.8.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea

Admiterea se realizează prin proceduri de selecție proprii fiecărei instituții de învățământ superior, care să țină cont de competențele candidaților, după criterii transparente și nediscriminatorii mediatizate prin mijloace diverse și în termenele legale.

Vor fi admiși doar candidați care dețin diplomă de bacalaureat sau acte de studii echivalente valabile.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG din anul calendaristic curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Capacitatea de școlarizare depinde de respectarea criteriilor privind gradul de ocupare a posturilor cu personal titularizat în învățământului superior cu norma de baza în universitate de la capitolul personal didactic și de baza materială necesară desfășurării procesului de învățământ. La autorizarea unei specializări se va ține seama de previziunile privind statul de funcții.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Științe aplicate**, este maximum **25/1**.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- ☐ seria de curs, **maxim 150 studenți cu o abatere de maxim +20%**;
- ☐ grupa de studenți, **maxim 25 studenți**;
- ☐ subgrupa de studenți, **maxim 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*) fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.8.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică preponderent în domeniul căruia îi aparține programul de studiu. Activitățile de cercetare sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții

încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Recomandări în evaluarea cercetării:

a. Activitatea de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul în care se desfășoară procesul de învățământ.

b. Rezultatele activității de cercetare sunt vizibile la nivel național și internațional și se concretizează în:

- ☐ articole științifice, publicate în reviste de specialitate recunoscute la nivel național și internațional;
- ☐ rapoarte și brevete;
- ☐ cărți, monografii sau tratate științifice, publicate în edituri recunoscute;
- ☐ prezentarea de comunicări științifice la manifestări științifice naționale și/sau internaționale;
- ☐ încheierea de contracte și convenții de cercetare științifică pentru rezolvarea unor probleme de interes științific și/sau economic atât cu parteneri din țară cât și din străinătate;
- ☐ participarea la realizarea unor proiecte naționale și/ sau internaționale cu obiective de interes științific, economic, cultural sau social.

c. Entitatea supusă evaluării trebuie să facă dovada că cercetarea științifică s-a desfășurat și se desfășoară în cadrul unui plan propriu, care face parte din planul strategic al instituției de învățământ superior respective.

d. Evaluarea rezultatelor cercetării științifice trebuie să se facă pe baza criteriilor proprii de evaluare și să fie prezentate sub forma unor rapoarte generale anuale ale unității analizate.

e. Instituția de învățământ superior trebuie să încheie acorduri de colaborare cu instituții similare din țară și străinătate și să organizeze periodic, în domenii în care are potențialul necesar și interes științific, seminarii, școli de vară, simpozioane sau diverse manifestări științifice.

f. Unitatea de învățământ superior trebuie să posede centre proprii de cercetare științifică recunoscute de comunitatea națională și internațională sau centre de cercetare acreditate la nivel instituțional.

g. Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură în care să poată fi publicate, în primul rând, materialele proprii cu ISBN și/sau ISSN.

h. Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite, conform reglementărilor legale, pentru:

- ☐ dotarea laboratoarelor;
- ☐ stimularea persoanelor cu rezultate deosebite în cercetarea științifică;
- ☐ pentru deschiderea unor tematici noi de cercetare științifică;
- ☐ pentru dezvoltarea infrastructurii centrului de cercetare sau a unității de învățământ în care se efectuează cercetarea științifică.

i) Fiecare conferențiar și profesor universitar, respectiv cercetător științific II și I trebuie să facă dovada că în ultimii cinci ani a publicat cel puțin 5 lucrări științifice în reviste de specialitate cu referenți. Celelalte cadre didactice și cercetători vor dovedi că au publicat, în aceeași perioadă, cel puțin cinci lucrări științifice în astfel de reviste.

1.8.8 Baza materială

Pe lângă prevederile generale consemnate în ghidul de evaluare externă, ținând cont de specificul activităților practice și de cercetare, în cazul celor două domenii fundamentale de învățământ, unitățile de învățământ trebuie să dispună pentru fiecare program de studiu de licență, de următoarele:

- ☐ laboratoare dotate corespunzător pentru discipline obligatorii sau pe grupe de discipline al căror grad de compatibilitate este ridicat și care au în planul de învățământ activități aplicative;
- ☐ calculatoare, în așa fel încât să asigure, pe grupe, accesul optim al studenților la un calculator; pentru disciplinele din domeniul informatică, trebuie să se asigure accesul a cel mult doi studenți la un calculator;
- ☐ soft-urile corespunzătoare și licențele de utilizare;
- ☐ cărți și alte materiale de documentare pentru studenți la toate disciplinele obligatorii, inclusiv publicații recente (ultimii cinci ani).

În privința spațiilor de învățământ este suficientă îndeplinirea standardelor generale ale ARACIS.

1.9 Domeniul de licență: BIOLOGIE

Conform Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare, în domeniul de studii universitare de licență (DL 10) Biologie sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: Biologie

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	BIOLOGIE	Biologie (10)	180
		Biologie ambientală (20)	180
		Biochimie (20)	180

Sursa: HG nr. 650/2023 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2023 - 2024

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Acestea sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute a fi dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studii din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum 35% discipline de specialitate diferite față de celelalte programe de studii din domeniu.

1.9.1 Personalul didactic

În conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cerințele normative în legătură cu personalul didactic, precum și cele legate de specificul disciplinelor din domeniile științelor exacte și celor ale naturii, trebuie respectate întru-totul pentru a asigura premisele unui învățământ de calitate. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice. La baza elaborării statului de funcții stă planul de învățământ și structura pe funcții a posturilor didactice. Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la acreditare/evaluare periodică pentru o singură normă didactică, constituită conform legii.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național* și cu a standardelor proprii instituției angajatoare.

Următoarele criterii normative se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studiu (specializarea) evaluată (conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare de la programele de licență și master):

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcții se întocmesc în funcție de forma de învățământ:
 - i. State de funcții la programele IF (programe licență și master) întocmite de departamentele de specialitate;
 - ii. State de funcții la programele de IFR și ID (programe licență și master) întocmite de Departamentul (Centrul) ID/IFR în regim plata cu oră.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare dominant în domeniul postului.
4. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază, din toate statele de funcțiuni (IF, ID și IFR), să fie de maximum trei (la cele două norme în regim plata cu ora se recomandă ca încărcarea posturilor didactice asumate să fie la minim).
5. Un cadru didactic asociat nu poate acoperi mai mult de trei norme în sistemul universitar.

Numărul posturilor ocupate de personalul auxiliar care desfășoară activități cu studenții sau participă la activități de cercetare (laboranți, tehnicieni etc.) se stabilește în raport de numărul cadrelor didactice și de amploarea/specificul activității de cercetare.

Instituția va avea o evidență clară a întregii activități a cadrelor didactice, respectiv declarații ale acestora, pe propria răspundere, avizate de conducătorii instituțiilor la care desfășoară activități de învățământ, **ca titulari de post.**

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de conferențieri și profesori universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale. Dintre aceștia, 25% trebuie să dețină titlul de conferențieri sau profesori.

Cadrele didactice pensionate nu pot să acopere mai mult de o normă didactică în instituția de învățământ la care este asociat sau echivalentul acestuia la mai multe instituții de învățământ superior.

Profesorii universitari, cu performanțe deosebite, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să dețină mai mult de 20% din totalul posturilor didactice din statul de funcții.

Pentru **evaluarea periodică** a unui program de studii de licență, se mențin criteriile de la acreditare. Cadrele didactice titulare de disciplină trebuie să fie titulari în învățământul superior

și să fie doctori în știință; cadrele didactice asociate pot fi titulare de disciplină numai dacă posedă titlul de doctor în știință; cadrele didactice asociate netitulare de disciplină sunt considerați specialiști în domeniu, fără a deține, în mod obligatoriu, titlul de doctor.

1.9.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programele de studii din domeniul de licență **Biologie** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la formele de învățământ: IF, IFR sau ID	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată prevăzută în planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	1848-2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	minim 5
8. Durata practicii de specialitate	minim 112 ore
9. Numărul de credite alocate elaborării lucrării de licență (în semestrul VI)	maxim 10 ECTS
10. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de licență (în afara celor 180 de credite obligatorii)	10 ECTS
11. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	minim 3 ECTS**
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 3 săptămâni/sesiune
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână
16. Numărul maxim de studenți pe serie	150 + maxim 20%
17. Numărul maxim de studenți pe grupă IF	25
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	25

* Acestea cuprind și elaborarea lucrării de licență.

**Creditele alocate pentru Educație fizică se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de specializare și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;

- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

La programele de studii din domeniul **Biologie** anul universitar are două semestre, fiecare, cu 14 săptămâni (semestrul VI este mai scurt cu 2-4 săptămâni). Numărul mediu de ore pe săptămână este de 22-28.

Raportul dintre orele de curs și de activități didactice aplicative trebuie să fie de 1/1, cu o abatere admisă de maxim +50% pentru activități aplicative, în funcție de specificul specializării. **Nu se vor lua în calcul** orele alocate practicii de specialitate și elaborării lucrării de licență.

Planul de învățământ pentru fiecare program de studiu va fi astfel elaborat încât să **includă, ca obligatorii, minimum 10% discipline complementare**, între care Limba străină și Sport / Educație fizică. Rămâne la latitudinea fiecărei instituții/facultăți ca disciplinele complementare să fie alese dintre disciplinele altor domenii de știință, ținând cont de creșterea potențialului de angajabilitate al viitorilor absolvenți, precum și de diversificarea opțiunilor pentru continuarea pregătirii prin programe de studii de master și de specificul local.

Structura unui plan de învățământ va trebui să cuprindă discipline și activități practice **obligatorii**, care să totalizeze maximum 150 (standarde minime - 83%) sau 120 de credite (standarde de referință - 70%), **restul de 30, respectiv 60 de credite**, urmând să provină din segmentul opțional, la **libera alegere a studentului**. Disciplinele opționale trebuie să valorifice rezultatele didactice și științifice ale cadrelor didactice, posibilitățile de continuare a studiilor în programe de masterat, precum și solicitările de pe piața forței de muncă.

Disciplinele opționale de studiu vor fi selectate după preferințele studenților, având la bază normele de constituire a formațiilor de studiu. Dacă numărul de studenți depășește capacitatea formațiilor de studiu, selecția acestora se va face prin criterii de departajare clare, transparente și aduse la cunoștința lor prin pachetul informativ care însoțește planul de învățământ.

Acordarea posibilității reale studentului, de a opta pentru una din variantele propuse, în așa fel încât 30, respectiv 60 de credite să fie obținute ca urmare a propriei dorințe, va reprezenta un punct important al activității de evaluare a structurii planurilor de învățământ.

Toate celelalte discipline urmate **facultativ** de studenți, în afara celor obligatorii (implicit menționate în documentele școlare), vor fi trecute în foaia matricolă, suplimentul la diplomă, cu numărul asociat de puncte de credite, atestând pregătirea mult mai complexă a absolventului respectiv.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului de ore didactice alocate în planul de învățământ.

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	35–45%
Discipline de specializare	DS	35–50 %
Discipline de complementare	DC	10–20%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	70-83%
Discipline opționale (la alegere)	DOP	17%-30

Discipline facultative	DFAC	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DFAC

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

1. **discipline fundamentale** (35-45%), definind domeniul urmat de fiecare student și care vor fi structurate pe discipline obligatorii, opționale și facultative;

2. **discipline de specializare** (35-50%), în cadrul cărora se vor menționa disciplinele obligatorii, opționale și facultative; aceste discipline orientează studentul spre aspecte profesionale sau/și științifice proprii specializărilor de licență;

3. **discipline complementare** (10-20%), provenind, în principal, din domeniile aparținând științelor exacte și științelor naturii, grupate pe discipline obligatorii, opționale și facultative; datorită particularităților specializărilor din domeniul Biologie (Biologie și Biochimie), după caz, ponderea acestor discipline poate ajunge până la 30%.

Studentii vor fi încurajați să frecventeze și **disciplinele facultative**, care se vor încheia cu probe de verificare și care vor certifica volumul și structura cunoștințelor acumulate. Punctele de credit alocate disciplinelor facultative vor fi trecute în suplimentul la diplomă, peste cele 180 de puncte de credit obligatorii.

În planurile de învățământ trebuie să fie inclusă **practica de specialitate** a studenților, cu punctele de credit asociate. Având în vedere specificul domeniului Biologie (Specializările Biologie și Biochimie) se poate introduce **Practica de Specialitate cu aplicații de teren**.

În planurile de învățământ ale anului al treilea va figura în mod distinct **elaborarea lucrării de licență**, cu un număr corespunzător de credite, **dar nu mai mult de 10 ECTS (250 ore)**.

Atât **practica de specialitate**, cât și **elaborarea lucrării de licență** vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

Pentru programele de studii derulate în alte limbi decât limba română, la elaborarea fișei disciplinei trebuie ca **lista referințelor bibliografice să fie cel puțin 50% în limba în care se desfășoară acestea**.

În evaluarea conținutului programelor de studii de licență se vor avea în vedere:

a. Concordanța dintre calificarea finală și structura pe discipline a programului de studii; ideea cheie este de a avea un câmp mai larg de calificări, de tip profesional, dar și posibilitatea continuării pregătirii individuale prin diferite programe de masterat;

b. Structura unui program de studii poate lua în considerare specificul mediului regional sau chiar local cu care interacționează mediul academic al instituției respective, prin opțiunea diferită pentru anumite discipline fundamentale, de specializare sau complementare, față de cele specificate în lista întocmită de ARACIS, în conformitate cu rezultatele învățării și calificarea așteptată a absolventului de licență.

c. Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

d. Se pot include discipline opționale începând chiar cu anul I de studiu. Se recomandă ca majoritatea disciplinelor opționale să fie discipline de specialitate.

Structurile pe domenii, împreună cu modul de elaborare a planului de învățământ conduc la următoarele concluzii, ce trebuie să stea în atenția instituțiilor, care solicită autorizarea/acreditarea sau evaluarea periodică a calității programelor de studii de licență:

1. Întrucât **disciplinele obligatorii** trebuie să totalizeze 180 de credite, inclusiv elaborarea lucrării de licență, rezultă următoarele:

a) Planul de învățământ pe cei trei ani de studiu **trebuie să totalizeze circa 30 de discipline obligatorii**, ceea ce înseamnă, **în medie, câte 5-6 pe semestru (semestrul VI are maxim 10 credite dedicate elaborării lucrării de licență)**;

b) **Disciplinele fundamentale obligatorii** trebuie să fie reprezentate de **11-14 discipline**, care vor fi selectate dintre cele menționate în lista specifică domeniului; **lista va putea fi completată cu alte discipline, care pot intra în categoria celor obligatorii sau opționale**. Pentru noile discipline se vor întocmi argumentații separate, atașate la dosarul de autoevaluare. Argumentația va avea în vedere competențele generale ale absolventului, necesitatea adaptării specialiștilor formați la specificul regional sau local, precum și valorificarea unor rezultate deosebite obținute de „Școala” în domeniu, din instituția respectivă;

c) **Numărul disciplinelor de specializare obligatorii** va fi cuprins între **11 și 15**. Lista poate fi completată cu alte discipline, pentru a căror selectare se procedează ca la punctul b.

d) **Disciplinele complementare obligatorii** vor fi reprezentate de **3-6 discipline** din diverse domenii de știință, încât să dea posibilitatea viitorilor absolvenți să opteze, eventual, pentru diverse tipuri de studii de master (mai ales interdisciplinare). Pentru specializările din domeniul Biologie (Biologie și Biochimie) se pot selecta până la 9 discipline din această categorie.

2. Decizia privind alegerea disciplinelor obligatorii aparține instituției în proporție de 83% (standardele minime), respectiv 70% (standarde de referință) din totalul punctelor de credite acumulate în ciclul I, restul aparținând studenților. Rezultă că **disciplinele opționale obligatorii**, pentru care **studentul decide, după propria voință, totalizează 30 credite, respectiv 60 de credite**. Aceasta înseamnă că, per total, în planul de învățământ, pentru un număr cuprins între 5-10 discipline din categoria celor fundamentale, de specializare sau complementare, **obligatorii**, vor trebui să se prezinte și **variante opționale**. Trebuie să se demonstreze că aceste opțiuni sunt realizabile și că studentul este cel care a decis pentru una dintre variante.

3. Recomandarea este ca **disciplinele obligatorii opționale** să aparțină cu preponderență segmentelor de specializare și complementar, care ar sprijini direct formarea de competențe și abilități practice. În consecință, segmentului opțional ar trebui să-i revină maximum 20%, în raport de specificul domeniului. Procedura de definire a disciplinelor opționale va ține cont de aportul acestora la pachetul integrat de cunoștințe, abilități și competențe ale programului de studii, precum și de criteriile de funcționare în condiții de eficiență, în raport de criteriile stabilite de instituții/facultăți.

4. Planurile de învățământ vor include o parte dintre disciplinele fundamentale, de specializare sau complementare în **categoria celor facultative**, în raport de condițiile concrete oferite de instituția/facultatea respectivă, de opțiunea cadrelor didactice și a studenților. Acestea vor putea întregi opțiunea studentului pentru aprofundarea specializării sau pentru achiziția de cunoștințe dintr-un alt domeniu, pentru care disciplinele complementare nu sunt suficiente pentru pregătirea sa complexă;

5. Pentru acuratețea cunoștințelor transmise și pentru a sprijini mobilitatea studenților din ciclul I este necesar ca **disciplinele să nu se extindă pe mai mult de un semestru**. Aceasta va permite studentului acumularea și transferabilitatea, fără dificultate, a creditelor obținute.

Discipline fundamentale(generale)

Observație: Discipline din acest grup sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

De regula, disciplinele fundamentale trebuie să figureze în planul de învățământ cu **minimum** două ore de curs și, de regulă, două ore de seminar/laborator.

Sucesiunea disciplinelor fundamentale (generale) și opționalitatea disciplinelor în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Citologie vegetală
2.	Citologie animală
3.	Biofizică
4.	Biochimie
5.	Histologie și embriologie vegetală și animală
6.	Evoluționism
7.	Ecologie generală
8.	Microbiologie generală
9.	Biologia dezvoltării
10.	Sistematica nevertebratelor
11.	Sistematica vertebratelor
12.	Botanică sistematică (Criptogame)
13.	Botanică sistematică (Fanerogame)
14.	Genetică generală
15.	Fiziologie vegetală
16.	Fiziologie animală
17.	Biologie animală
18.	Biologie vegetală
19.	Biologie celulară
20.	Biologie moleculară
21.	Anatomia și igiena omului

Discipline de specializare BIOLOGIE

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr. crt.	Disciplina
1.	Anatomie comparată
2.	Antropologie
3.	Biochimia metabolismului
4.	Biologia nevertebratelor
5.	Biologie vertebratelor
6.	Entomologie
7.	Etologie
8.	Fitocenologie
9.	Fitopatologie
10.	Fiziologia nutriției și dezvoltării plantelor
11.	Fiziopatologie și explorări funcționale
12.	Funcții de relații, nutriție și reproducere la animale
13.	Genetica ecologică

14.	Genetica plantelor
15.	Genetică umană
16.	Genomica
17.	Hidrobiologie
18.	Imunobiologie
19.	Inginerie genetică
20.	Micologie
21.	Morfologie și anatomie vegetală
22.	Ornitologie
23.	Paleobiologie
24.	Parazitologie generală
25.	Taxonomie
26.	Taxonomie moleculară
27.	<i>Practica de specialitate</i>
28.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline de specializare BIOLOGIE AMBIENTALĂ

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.c rt.	Disciplina
1.	Introducere în elaborarea lucrărilor științifice și a proiectelor de cercetare
2.	Legislația și evaluarea calității mediului
3.	Specii și habitate protejate
4.	Biogeografie
5.	Cartografie, teledetecție și GIS
6.	Noțiuni de metodologia cercetării, etică și integritate academică
7.	Neurobiologie și evoluția creierului
8.	Fiziologia comportamentului animal
9.	Conservarea biodiversității și ocrotirea naturii
10.	Conservarea și managementul zonelor umede
11.	Combatere integrată
12.	Fitoterapie
13.	Herpetologie
14.	Biospeologie
15.	Biotehnologii farmaceutice
16.	Poluarea și protecția mediului
17.	Scenarii și prognoze ecologice
18.	Elaborare lucrare licență
19.	Practica de specialitate

Discipline de specializare BIOCHIMIE

Lista disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă și deschisă. Succesiunea și opționalitatea disciplinelor (obligatorie/opțională/facultativă) de specializare în planul de învățământ sunt la latitudinea universității, în funcție de competențele declarate ale programului.

Nr.crt.	Disciplina
1.	Biochimia acizilor nucleici
2.	Biochimia glucidelor și lipidelor
3.	Biochimia nutriției
4.	Biochimia proteinelor/
5.	Biochimie analitică
6.	Biochimie clinică
7.	Biochimie ecologică
8.	Biochimie structurală
9.	Biochimie vegetală
10.	Biotehnologie moleculară
11.	Culturi de celule și țesuturi
12.	Ecotoxicologie
13.	Enzimologie
14.	Genetica microorganismelor
15.	Genetică moleculară
16.	Imunobiologie
17.	Metabolismul acizilor nucleici
18.	Metabolismul glucidelor și lipidelor
19.	Metabolismul proteinelor
20.	Micologie
21.	Microbiologie medicală
22.	Parazitologie animală
23.	Procese fiziologice fundamentale la animale
24.	Procese fiziologice fundamentale la plante
25.	Tehnici în biologia moleculară
26.	Vitamine și hormoni
27.	<i>Practica de specialitate</i>
28.	<i>Elaborarea lucrării de licență</i>

Discipline complementare

Succesiunea disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă. Introducerea disciplinelor complementare în planurile de învățământ este opțională, dar, odată introduse, acestea au caracter obligatoriu. În alegerea disciplinelor se va avea în vedere ponderea acestora în formarea competențelor programului.

Nr.crt.	Disciplinele
1.	Matematici cu aplicații în biologie
2.	Conservarea naturii
3.	Chimie generală

4.	Fizică cu aplicații în biologie
5.	Microscopie
6.	Introducere în bioinformatica (moleculară)
7.	Biofizica (moleculară)
8.	Chimie fizică
9.	Chimie analitică și instrumentală
10.	Redactare și comunicare științifică și profesională
11.	etică profesională și proprietate intelectuală
12.	Limba străină
13.	Sport / Educație fizică

1.9.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor trebuie să respecte prevederile legale în vigoare; pentru anumite domenii pot fi adăugate prevederi proprii, urmare a unor recomandări ale organismelor profesionale internaționale.

Structura fișelor disciplinelor trebuie să releve elemente de dinamică a cunoașterii în domeniu, concepte, mecanisme și legități în înțelegerea proceselor și fenomenelor specifice; se va stimula inventivitatea în interpretarea fenomenelor, interesul pentru cercetare și abilitățile practice. Totodată se va diminua ponderea elementelor descriptive, enciclopedice, datele statistice etc., care solicită excesiv memoria studentului și mai puțin gândirea.

În fișele disciplinelor sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului Național al Calificărilor din învățământul superior.

Fișele disciplinelor de învățământ precizează rezultatele în învățare exprimate sub forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv-valorice care sunt realizate de fiecare disciplină.

1.9.4 Practica

Structura activităților aplicative trebuie să contribuie la fixarea noțiunilor de bază și a metodologiilor de analiză, prin studii de caz, întreprinse personal sau în echipe. Rezultatele trebuie să fie prezentate în fața formației de studiu, stimulând comunicarea, dialogul și spiritul critic.

Stagiul de practică trebuie să fie relevant pentru domeniul Biologie (Specializările Biologie și Biochimie), încât studentul să aibă satisfacția utilității celor învățate în cadrul disciplinelor din programul de studii.

Practica de specialitate a studenților trebuie să fie inclusă în planurile de învățământ cu punctele de credit asociate. Aceasta va figura, în mod compact sau modular, și se va desfășura, de regulă, începând cu semestrul II, totalizând un număr de minim 112ore (minim 20zile lucrătoare). Activitatea practică/practica de specialitate poate fi desfășurată în propria instituție sau în afara acesteia, pe baza unei convenții/contract de practică. Studenții care participă la elaborarea de contracte și granturi de cercetare, având sarcini precise și individualizate, pot beneficia de echivalarea acestei activități.

Având în vedere specificul domeniului **Biologie (specializările Biologie și Biochimie)** se poate introduce **practica de specialitate în biologie (cu aplicații pe teren)**. Acesta se va putea efectua în cursul anului universitar în cadrul unor discipline sau grupat după finalizarea anului I.

Atât *practica de specialitate*, cât și *elaborarea lucrării de licență* vor fi incluse în cele 180 de credite obligatorii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Pentru stagiile de practică, instituția de învățământ superior a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică.

1.9.5 Rezultatele învățării

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.
2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.
3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).
4. Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.
5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

Evaluarea studenților

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului de specialitate și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Metodele de predare și de evaluare să fie conforme cu cele prevăzute în fișa disciplinei; să se facă dovada discutării periodice a acestora în departamente sau pe grupe de discipline. Cel puțin 50 % din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Rezultatele obținute de student pe parcursul școlarizării sunt înscrise în Registrul matricol și atestate prin Suplimentul la diplomă. Instituția are obligația de a reglementa procedura de promovare a studentului dintr-un an de studiu în altul, în funcție de creditele de studiu (ECTS) acumulate.

Modul de examinare și evaluare la fiecare disciplină este realizat ținând cont de rezultatele în învățare/competențele programate.

Facultatea/universitatea trebuie să aibă un regulament privind examinarea și notarea studenților. La examinare participă în afara titularului de curs, cel puțin un alt cadru didactic de specialitate.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Tematica lucrării de finalizare a studiilor se fixează cel târziu, la sfârșitul semestrului IV de studii. Tematica trebuie să corespundă specializării respective. Lucrarea de finalizare a studiilor se realizează sub îndrumarea unui cadru didactic titular sau asociat care predă la specializarea respectivă. Practica pentru finalizarea studiilor va fi fixată în planul de învățământ în semestrul VI cu un număr corespunzător de credite, **dar nu mai mult de 10 ECTS (250 ore).**

Pentru întocmirea și redactarea lucrării de finalizare a studiilor semestrul VI va fi mai scurt cu 2-4 săptămâni.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Studentul își asumă autenticitatea lucrării de licență, prin declarație scrisă, iar coordonatorul va verifica acest lucru apelând și la softul antiplagiat (pus la dispoziție de către universitate). Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de*

organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde descrierea *probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate*, modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Pentru programele de studii supuse unei proceduri de acreditare, primele trei serii de absolvenți trebuie să fi susținut examenul de licență la instituții **care au programe de studiu din domeniul Biologie** acreditate, cu comisii din care nu au făcut parte cadrele didactice care le-au predat sau seminarizat.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe pagina web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor se bazează pe un examen sumativ, care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale conform calificării universitare.

Promovarea examenului de licență va fi creditată cu **10** puncte de credit, suplimentar celor **180** obligatorii. Studentul care a acumulat cele **190** de credite prin promovarea celor trei ani de studii și a examenului de licență primește **diplomă de licență**. Studentul care a promovat anul III de studii (a obținut cele **180** de credite la disciplinele obligatorii și opționale din planul de învățământ), dar nu a susținut sau nu a promovat examenul de licență primește **adeverință de absolvire** a specializării (fără examen de licență).

1.9.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică niciun fel de criterii discriminatorii. Recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii. Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente. Admiterea se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG din anul calendaristic curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*) fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Capacitatea de școlarizare depinde de respectarea criteriilor privind gradul de ocupare a posturilor cu personal titularizat în învățământul superior cu norma de bază în universitate de la capitolul personal didactic și de baza materială necesară desfășurării procesului de învățământ. La autorizarea unei specializări se va ține seama de previziunile privind statul de funcții.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice

(cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Biologie**, este maximum 25/1¹⁴.

Formațiile de studii (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți cu o abatere de maxim +20%**¹⁵;
- grupa de studenți, **maximum 25 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Încadrarea studenților la una din specializările unui domeniu se face ținând cont de trei criterii:

- ❑ opțiunea studentului **exprimată la admitere**;
- ❑ rezultatele obținute la admitere;
- ❑ limita locurilor atribuite de către facultate pentru fiecare dintre specializări, respectând cifra de școlarizare (specificată în ultima Hotărâre de Guvern).

1.9.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică **preponderent** în domeniul căruia îi aparține programul de studiu. Activitățile de cercetare sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Recomandări în evaluarea cercetării:

Activitatea de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul în care se desfășoară procesul de învățământ.

Rezultatele activității de cercetare sunt vizibile la nivel național și internațional și se concretizează în: i) articole științifice, publicate în reviste de specialitate recunoscute la nivel internațional și național (Reviste cotate ISI, Reviste indexate Scopus și ISI, Reviste și Volume ISI Proceedings Reviste incluse în Baze de date internaționale; ii) rapoarte și brevete; iii) cărți, monografii sau tratate științifice, publicate în edituri recunoscute; iv) prezentarea de comunicări științifice la manifestări științifice naționale și/sau internaționale; v) încheierea de contracte și convenții de cercetare științifică pentru rezolvarea unor probleme de interes științific și/sau economic atât cu parteneri din țară cât și din străinătate; vi) participarea la realizarea unor proiecte naționale și/ sau internaționale cu obiective de interes științific, economic, cultural sau social.

Entitatea supusă evaluării trebuie să facă dovada că cercetarea științifică s-a desfășurat și se desfășoară în cadrul unui plan propriu, care face parte din planul strategic al instituției de învățământ superior respective.

Evaluarea rezultatelor cercetării științifice trebuie să se facă pe baza criteriilor proprii de evaluare și să fie prezentate sub forma unor rapoarte generale anuale ale unității analizate.

Instituția de învățământ superior trebuie să încheie acorduri de colaborare cu instituții similare din țară și străinătate și să organizeze periodic, în domenii în care are potențialul necesar și interes științific, seminarii, școli de vară, simpozioane sau diverse manifestări științifice.

¹⁴În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul **Biologie**.

¹⁵Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

Unitatea de învățământ superior trebuie să posede centre proprii de cercetare științifică recunoscute de comunitatea națională și internațională sau centre de cercetare acreditate la nivel instituțional.

Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură în care să poată fi publicate, în primul rând, materialele proprii cu ISBN și/sau ISSN.

Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite, conform reglementărilor legale, pentru: i) dotarea laboratoarelor; ii) stimularea persoanelor cu rezultate deosebite în cercetarea științifică; iii) pentru deschiderea unor tematici noi de cercetare științifică; iv) pentru dezvoltarea infrastructurii centrului de cercetare sau a unității de învățământ în care se efectuează cercetarea științifică.

Fiecare conferențiar și profesor universitar, respectiv cercetător științific II și I trebuie să facă dovada că în ultimii cinci ani a publicat cel puțin 10 lucrări științifice în reviste de specialitate cu referenți. Celelalte cadre didactice și cercetători vor dovedi că au publicat, în aceeași perioadă, cel puțin cinci lucrări științifice în astfel de reviste.

1.9.8 Baza materială

Pe lângă prevederile generale consemnate în ghidul de evaluare externă, ținând cont de specificul activităților practice și de cercetare, în cazul celor două domenii fundamentale de învățământ, unitățile de învățământ trebuie să dispună pentru fiecare program de studiu de licență, de următoarele: i) laboratoare dotate corespunzător pentru discipline obligatorii sau pe grupe de discipline al căror grad de compatibilitate este ridicat și care au în planul de învățământ activități aplicative; ii) calculatoare, în așa fel încât să asigure, pe grupe, accesul optim al studenților la un calculator; pentru disciplinele din domeniul informatică, trebuie să se asigure accesul a cel mult doi studenți la un calculator; iii) soft-urile corespunzătoare și licențele de utilizare; iv) cărți și alte materiale de documentare pentru studenți la toate disciplinele obligatorii, inclusiv publicații recente (ultimii cinci ani).

În privința spațiilor de învățământ este suficientă îndeplinirea standardelor generale ale ARACIS.

STANDARDE SPECIFICE EVALUĂRII PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTER (CICLUL II)

Observație: Se prezintă standarde specifice pentru fiecare **Domeniu de studii universitare de doctorat/master (DSU_D/M)**. (conform Tabelului 1 transcrise în Tabelul 3)

Tabelul 3. –Domeniile de studii universitare master (DM) cărora se adresează standardele Comisiei de Specialitate nr. 1

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
10	Matematică și științe ale naturii	Matematică
		Informatică
		Fizică
		Chimie
		Geografie
		Geologie
		Știința mediului
30	Științe biologice și biomedicale	Biologie
		Biochimie

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016
HG domenii master_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>

2.1 Domeniul de studii universitare de master: MATEMATICĂ

2.1.1 Criterii de departajare a programelor de master

Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionalereprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master profesional se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Universitatea care organizează studii universitare de master profesional în domeniul *Matematică* trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat. Acest masterat nu necesită implicarea studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea lucrării de disertație cu subiect de cercetare. Programele de masterat profesional din domeniul *Matematică* pot fi urmate de absolvenți ai studiilor universitare de licență din orice domeniu.

Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în ramura de știință.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master de cercetare științifică se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 2/1 până la 1/1

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Universitatea care organizează studii universitare de master de cercetare științifică în domeniul *Matematică* trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat și să dispună de un centru de cercetare științifică instituționalizat, în care se desfășoară activitate de cercetare științifică, cu rezultate prestigioase, în domeniul programului de master evaluat.

În unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să se desfășoare studii doctorale în domeniul programului evaluat.

Studiile universitare de master trebuie să asigure aprofundarea în domeniul studiilor de licență, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și cognitivă și constituie o bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale.

Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.1.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul postului ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norma de bază în instituția respectivă. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în domeniul postului sau într-un sau domeniu apropiat (conex).

Instituția de învățământ dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.1.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 6. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	minim 14 ore
4. Numărul de ore didactice pentru întreg ciclul studiilor	minim 756 ore
5. Numărul minim de discipline pe semestru	4**
6. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
7. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min 2 – max 8

	ECTS**
9. Durata minimă a practicii de specialitate	2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minim 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, etc.)	între 1/1- 1/2
14. Numărul minim de examene	50% din total evaluări
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 2 săptămâni
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** Excepție poate face semestrul IV care poate avea numai două discipline: i) cercetare științifică și stagiu pentru elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului de cercetare; ii) activități practice de specialitate și elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului profesional

Durata studiilor universitare de master în domeniul *Matematică* este de patru semestre, cu un număr corespunzător de 120 credite.

Planul de învățământ trebuie să conțină discipline de aprofundare și discipline de sinteză, de cunoaștere avansată, cu conținut corespunzător misiunii asumate. Orele aplicative pot fi: seminarii și proiecte.

De regula, volumul de activități didactice directe trebuie să fie de minimum 14 ore pe săptămână, un semestru având 14 săptămâni (12 săptămâni în ultimul semestru). Restul de timp până la nivelul de 40 de ore/săptămână reprezintă volumul de timp necesar pregătirii individuale, dezvoltării capacităților de cercetare științifică și activității de cercetare propriu-zise a cursanților.

În planul de învățământ pot fi incluse până la 30 de credite dedicate cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație (activități desfășurate pe parcursul ultimului semestru).

Raportul dintre orele de curs și cele de aplicații trebuie să fie de 1/1 până la 1/2, (excepție poate face ultimul semestru dacă este dedicat cercetării sau activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație).

La sfârșitul fiecărui semestru, cel puțin 50% din formele de verificare trebuie să fie examene. Se exceptează de la această prevedere ultimul semestru dacă este dedicat cercetării și elaborării lucrării de disertație.

2.1.4 Practica

Practica se poate desfășura în stagii modulare sau sub forma unor activități cu ore alocate săptămânal. Se recomandă includerea activităților de practică și cercetare în fiecare semestru.

În cazul masterului de cercetare, practica pentru întocmirea lucrării de disertație este obligatorie și trebuie să aibă o componentă dominantă de cercetare.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații economice.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de

învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.1.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de disertație (de absolvire a studiilor universitare de master) se întocmește pe baza rezultatelor din cercetarea desfășurată în timpul activităților din stagiile de practică.

Lucrarea de disertație cu care se finalizează masterul de cercetare trebuie să conțină obligatoriu elemente de cercetare științifică.

2.1.6 Baza tehnico-materială

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de laboratoare dotate corespunzător pentru desfășurarea învățământului și cercetării științifice în domeniu, precum și de tehnica de calcul necesară.

2.1.7 Alte aspecte specifice domeniului de master

Misiunea de învățământ și cercetarea științifică asumată în cadrul studiilor universitare de master trebuie să se încadreze în domeniul și specializarea unității de învățământ organizatoare. Misiunea trebuie să se justifice prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu obiectivele de învățământ și cercetare științifică, precum și cu nomenclatorul național de calificări și cu cerințele pieței forței de muncă.

Personalul didactic al specializării de master trebuie să fie format din profesori universitari, conferențieri universitari sau specialiști reputați, care au titlul de doctor în ramura de știință în care se încadrează programul de master și între care se află cel puțin doi conducători de doctorat.

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de bibliotecă cu publicații sau acces la baze de informare digitală în domeniul specializării în care se organizează învățământul la master.

La înscrierea la examenul de disertație, candidatul trebuie să anexeze la cererea de înscriere un certificat care să menționeze că lucrarea nu este plagiată, pe baza unui program antiplagiat aprobat de universitatea respectivă.

2.2 Domeniul de studii universitare de master: INFORMATICĂ

2.2.1 Criterii de departajare a programelor de master

Master profesional

Masteratul profesional este orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale sau spre reconversia profesională, care completează competențele profesionale de bază obținute prin programele de licență, și permite o apropiere mai mare de piața forței de muncă.

Masteratele din domeniul Informatică acreditate pentru forma de învățământ cu frecvență redusă se încadrează numai la master profesional.

Masterul profesional în INFORMATICĂ se poate organiza de instituțiile de învățământ superior care doresc aprofundarea pregătirii teoretice de specialitate în domeniul INFORMATICĂ, fără a impune în mod obligatoriu o componentă de cercetare în finalizarea studiilor. La masteratul profesional în domeniul INFORMATICĂ se pot înscrie absolvenți ai programelor de licență din domeniul Informatică și din domenii conexe. Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul INFORMATICĂ trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat.

Întocmirea lucrării de disertație va urmări în primul rând evidențierea competențelor profesionale dobândite.

Master de cercetare științifică

Masterul de cercetare este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este organizat exclusiv la forma de învățământ cu frecvență. Studiile universitare de masterat științific asigură aprofundarea în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu apropiat, sau permit obținerea de competente complementare în alte domenii.

Masterul de cercetare științifică este principala formă de organizare a studiilor universitare de master în domeniul INFORMATICĂ, care are ca misiune dobândirea abilităților necesare angajării în cercetarea științifică avansată de tip doctoral sau în unitățile de cercetare sau economice specializate. Pregătirea de acest tip necesită implicarea efectivă a studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea lucrării de disertație cu subiect de cercetare.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Informatică trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat, trebuie să dețină laboratoare dotate adecvat pentru activități de cercetare și trebuie să dispună de un centru de cercetare științifică instituționalizat, în care se desfășoară activitate de cercetare științifică, cu rezultate semnificative, în domeniul programului de master evaluat.

În unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să se desfășoare studii doctorale în domeniul programului evaluat. Dacă această condiție nu poate fi îndeplinită, se poate accepta ca, între două evaluări periodice succesive, în programul evaluat să fie implicați cel puțin doi conducători de doctorat în domeniu sau într-un domeniu apropiat (conex), fapt care trebuie să fie atestat prin prezența acestora pe lista personalului didactic al respectivului program.

Studiile universitare de master trebuie să asigure aprofundarea în domeniul studiilor de licență, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și constituie o bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale.

Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.2.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul postului ocupat sau într-un domeniu apropiat (conex), din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norma de bază în instituția respectivă. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în domeniul postului ocupat sau într-un domeniu apropiat (conex).

Instituția de învățământ dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare. Dacă această condiție nu poate fi îndeplinită, se poate accepta ca, între două evaluări periodice succesive, în programul evaluat să fie implicați cel puțin doi conducători de doctorat în domeniu sau într-un domeniu apropiat (conex)

2.2.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 6. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	minim 14 ore
4. Numărul de ore didactice pentru întreg ciclul studiilor	minim 756 ore
5. Numărul minim de discipline pe semestru	4**
6. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
7. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min 2 – max 8 ECTS**
9. Durata minimă a practicii de specialitate	2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	min 3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minim 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, etc.)	1/1-1/2
14. Numărul minim de examene	50% din total evaluări
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 2 săptămâni
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75

18. Numărul maxim de studenți pe grupă**25**

* Acestea cuprind stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** Excepție poate face semestrul IV care poate avea cel puțin două discipline: i) cercetare științifică și stagiu pentru elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului de cercetare; ii) activități practice de specialitate și elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului profesional

Durata studiilor universitare de master în domeniul Informatică este de patru semestre, cu un număr corespunzător de 120 credite.

Planul de învățământ trebuie să conțină discipline de aprofundare și discipline de sinteză, de cunoaștere avansată, cu conținut corespunzător misiunii asumate. Orele aplicative pot fi: seminare, laboratoare și proiecte.

Volumul de activități didactice directe trebuie să fie de minimum 14 ore pe săptămână, un semestru având 14 săptămâni (12 săptămâni în ultimul semestru). Planul de învățământ trebuie să prevadă pentru fiecare semestru minim 4 discipline. Excepția o face ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație. Restul de timp până la nivelul de 40 ore/săptămână reprezintă volumul de timp necesar pregătirii individuale, dezvoltării capacităților de cercetare științifică și activității de cercetare propriu-zise a cursanților.

În ultimului semestru, în planul de învățământ pot fi incluse până la 30 de credite dedicate cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

Raportul dintre orele de curs și cele de aplicații trebuie să fie de 1:1 până la 1:2 (excepție poate face ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație).

La sfârșitul fiecărui semestru, cel puțin 50% din formele de verificare trebuie să fie examene. Se exceptează de la această prevedere ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

2.2.4 Practica

Practica se poate desfășura în stagii modulare sau sub forma unor activități cu ore alocate săptămânal.

Practica pentru întocmirea lucrării de disertație este obligatorie și trebuie să aibă o componentă dominantă de cercetare.

Se recomandă includerea activităților de practică și cercetare în fiecare semestru.

Se admite ca practica să fie efectuată pe durata ultimului semestru de studiu dacă acesta este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

Sunt necesare acorduri de stagii de cercetare cu instituții de cercetare, respectiv firme care au departamente funcționale de CDI.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații economice.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.2.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de disertație (de absolvire a studiilor universitare de master) se întocmește pe baza rezultatelor din cercetarea desfășurată în timpul activităților din teren, laborator și a stagiilor de practică.

Lucrarea de disertație cu care se finalizează masterul de cercetare trebuie să conțină obligatoriu elemente de cercetare științifică. Înscrierea la examenul de disertație este condiționată de alegerea temei lucrării de disertație și de stabilirea conducătorului științific cu cel puțin șase luni înainte.

2.2.6 Baza tehnico-materială

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de laboratoare dotate corespunzător pentru desfășurarea învățământului și cercetării științifice în domeniu, precum și de tehnica de calcul necesară.

2.2.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Informatică

Misiunea de învățământ și cercetarea științifică asumată în cadrul studiilor universitare de master trebuie să se încadreze în domeniul și specializarea unității de învățământ organizatoare. Misiunea trebuie să se justifice prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu obiectivele de învățământ și cercetare științifică, precum și cu nomenclatorul național de calificări și cu cerințele pieței forței de muncă.

Participanții de la studiile universitare de master trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență. Participanții la aceste programe de studii au calitatea de student pe întreaga perioadă a prezenței lor în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la absolvire sau exmatriculare, mai puțin perioadele de întrerupere a studiilor.

Personalul didactic al specializării de master trebuie să fie format din profesori universitari, conferențieri universitari, șefi de lucrări sau specialiști reputați, care au titlul de doctor în domeniul de studii în care se încadrează programul de master sau în domeniu apropiat (conex). Obligatoriu, în lista personalului didactic trebuie să existe cel puțin doi conducători de doctorat în domeniul programului de master sau într-un domeniu apropiat (conex). Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de bibliotecă cu publicații sau acces la baze de informare digitală în domeniul specializării în care se organizează învățământul de master.

N.B. Este necesar să definim ce înseamnă pentru INFORMATICĂ domeniu apropiat (conex). În acest sens este bine să plecăm de la competențele declarate în RNCIS pentru fiecare program de studiu. Din acest motiv se acceptă pentru noțiunea de domeniu apropiat sau domeniu conex (pentru conducători de doctorat/cadre didactice titulare) domeniul Matematică, domeniul Cibernetică/Informatică Economică, domeniul Tehnologia Informațiilor și a Calculatoarelor.

2.3 Domeniul de studii universitare de master: FIZICĂ

2.3.1 Criterii de departajare a programelor de master

Master profesional

Masteratul profesional este orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale sau spre reconversia profesională, care completează competențele profesionale de bază obținute prin programele de licență, și permite o apropiere mai mare de piața forței de muncă.

Masteratele din domeniul Fizică acreditate pentru forma de învățământ cu frecvență redusă se încadrează numai la master profesional.

Masterul profesional în Fizică se poate organiza de instituțiile de învățământ superior care doresc aprofundarea pregătirii teoretice de specialitate în domeniul Fizică, fără a impune o componentă de cercetare în finalizarea studiilor. La masteratul profesional în domeniul Fizică se pot înscrie absolvenți ai programelor de licență din domeniul Fizică și din domenii conexe.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Fizică trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat.

Întocmirea lucrării de disertație va urmări evidențierea competențelor profesionale dobândite.

Master de cercetare științifică

Masterul de cercetare științifică este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este organizat exclusiv la forma de învățământ cu frecvență. Studiile universitare de masterat științific asigură aprofundarea în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu apropiat, sau permit obținerea de competente complementare în alte domenii.

Masterul de cercetare științifică este principala formă de organizare a studiilor universitare de master în domeniul Fizică, care are ca misiune dobândirea abilităților necesare angajării în cercetarea științifică avansată de tip doctoral sau în unitățile de cercetare sau economice specializate. Pregătirea de acest tip necesită implicarea efectivă a studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea lucrării de disertație cu subiect de cercetare.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Fizică trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat, trebuie să dețină laboratoare dotate adecvat pentru activități de cercetare și trebuie să dispună de un centru de cercetare științifică instituționalizat, în care se desfășoară activitate de cercetare științifică, cu rezultate semnificative, în domeniul programului de master evaluat.

În unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să se desfășoare studii doctorale în domeniul programului evaluat. Dacă această condiție nu poate fi îndeplinită, se poate accepta ca, între două evaluări periodice succesive, în programul evaluat să fie implicat un conducător de doctorat în domeniu sau într-un domeniu apropiat, fapt care trebuie să fie atestat prin prezența acestuia pe lista personalului didactic al respectivului program.

Studiile universitare de master trebuie să asigure aprofundarea în domeniul studiilor de licență, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și constituie o bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale.

Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.3.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul postului ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norma de bază în instituția respectivă. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în în domeniul postului sau într-un sau domeniu apropiat (conex).

Instituția de învățământ dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum un conducător de doctorat titular în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.3.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 6. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	minim 14 ore
4. Numărul de ore didactice pentru întreg ciclul studiilor	minim 756 ore
5. Numărul minim de discipline pe semestru	4**
6. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
7. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min 2 – max 8 ECTS**
9. Durata minimă a practicii de specialitate	2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minim 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	între 1/1 - 1/2
14. Numărul minim de examene	50% din total evaluări
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 2 săptămâni
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

*** Excepție poate face semestrul IV care poate avea numai două discipline: i) cercetare științifică și stagiu pentru elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului de cercetare; ii) activități practice de specialitate și elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului profesional*

Durata studiilor universitare de master în domeniul Fizică este de patru semestre, cu un număr corespunzător de 120 credite.

Planul de învățământ trebuie să conțină discipline de aprofundare și discipline de sinteză, de cunoaștere avansată, cu conținut corespunzător misiunii asumate. Orele aplicative pot fi: seminare, laboratoare și proiecte.

Volumul de activități didactice directe trebuie să fie de minimum 14 ore pe săptămână, un semestru având 14 săptămâni (12 săptămâni în ultimul semestru). Planul de învățământ trebuie să prevadă pentru fiecare semestru minim patru discipline. Excepția o face ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație. Restul de timp până la nivelul de 40 ore/săptămână reprezintă volumul de timp necesar pregătirii individuale, dezvoltării capacităților de cercetare științifică și activității de cercetare propriu-zise a cursanților.

În ultimului semestru, în planul de învățământ pot fi incluse până la 30 de credite dedicate cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

Raportul dintre orele de curs și cele de aplicații trebuie să fie de 1:1 până la 1:2 (excepție poate face ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație).

La sfârșitul fiecărui semestru, cel puțin 50% din formele de verificare trebuie să fie examene. Se exceptează de la această prevedere ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

2.3.4 Practica

Practica se poate desfășura în stagii modulare sau sub forma unor activități cu ore alocate săptămânal.

Practica pentru întocmirea lucrării de disertație este obligatorie și trebuie să aibă o componentă dominantă de cercetare.

Se recomandă includerea activităților de practică și cercetare în fiecare semestru.

Se admite ca practica să fie efectuată pe durata ultimului semestru de studiu dacă acesta este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații economice.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.3.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de disertație (de absolvire a studiilor universitare de master) se întocmește pe baza rezultatelor din cercetarea desfășurată în timpul activităților din teren, laborator și a stagiilor de practică.

Lucrarea de disertație trebuie să conțină obligatoriu elemente de cercetare științifică.

Înscrierea la examenul de disertație este condiționată de alegerea temei lucrării de disertație și de stabilirea conducătorului științific cu cel puțin șase luni înainte de susținerea examenului.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, două discipline: cercetare științifică și stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aiba în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de documentare și /sau o cercetare de laborator;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării*, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

2.3.6 Baza tehnico-materială

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de laboratoare dotate corespunzător pentru desfășurarea învățământului și cercetării științifice în domeniu, precum și de tehnica de calcul necesară.

2.3.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Fizică

Misiunea de învățământ și cercetarea științifică asumată în cadrul studiilor universitare de master trebuie să se încadreze în domeniul și specializarea unității de învățământ organizatoare. Misiunea trebuie să se justifice prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu obiectivele de învățământ și cercetare științifică, precum și cu Nomenclatorul național de calificări și cu cerințele pieței forței de muncă.

Participanții de la studiile universitare de master trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență. Participanții la aceste programe de studii au calitatea de student pe întreaga perioadă a prezenței lor în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la absolvire sau exmatriculare, mai puțin perioadele de întrerupere a studiilor.

Personalul didactic al specializării de master trebuie să fie format din profesori universitari, conferențieri universitari, șefi de lucrări sau specialiști reputați, care au titlul de doctor în

domeniul de studii în care se încadrează programul de master și între care se află cel puțin un conducător de doctorat.

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de bibliotecă cu publicații sau acces la baze de informare digitală în domeniul specializării în care se organizează învățământul de master.

2.4 Domeniul de studii universitare de master: CHIMIE

2.4.1 Criterii de departajare a programelor de master

Master profesional

Masterul profesional în domeniul **Chimie** se poate organiza de instituțiile de învățământ superior care doresc aprofundarea pregătirii teoretice de specialitate în domeniul Chimiei, fără a impune o componentă de cercetare în finalizarea studiilor.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Chimie trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat.

Master de cercetare științifică

Masterul de cercetare științifică este principala formă de organizare a studiilor universitare de master în domeniul Chimie, care are ca misiune dobândirea abilităților necesare angajării în cercetarea științifică avansată de tip doctoral sau în unitățile de cercetare sau economice specializate. Pregătirea de acest tip necesită implicarea efectivă a studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea lucrării de disertație cu subiect de cercetare.

Programul de master de cercetare spre deosebire de cel profesional se poate efectua cu un număr mai mic de studenți.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Chimie trebuie să fie creditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat, trebuie să dețină laboratoare dotate adecvat pentru activități de cercetare și trebuie să dispună de un centru de cercetare științifică instituționalizat, în care se desfășoară activitate de cercetare științifică, cu rezultate prestigioase, în domeniul programului de master evaluat.

În unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să se desfășoare studii doctorale în domeniul programului evaluat. Dacă această condiție nu poate fi îndeplinită, se poate accepta ca, între două evaluări periodice succesive, în programul evaluat să fie implicat un conducător de doctorat în domeniu sau într-un domeniu apropiat, fapt care trebuie să fie atestat prin prezența acestuia pe lista personalului didactic al respectivului program.

Studiile universitare de master trebuie să asigure aprofundarea în domeniul studiilor de licență, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și constituie o bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale.

Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.4.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul postului ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norma de bază în instituția respectivă. Restul

activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în domeniul postului sau într-un sau domeniu apropiat (conex).

Instituția de învățământ dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum un conducător de doctorat este titular în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.4.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 6. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	minim 14 ore
4. Numărul de ore didactice pentru întreg ciclul studiilor	minim 756 ore
5. Numărul minim de discipline pe semestru	4**
6. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
7. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min 2 – max 8 ECTS**
9. Durata minimă a practicii de specialitate	2 săptămâni.
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minim 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/2,5 ± 33%
14. Numărul minim de examene	50% din total evaluări
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 2 săptămâni
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** Excepție poate face semestrul IV care poate avea numai două discipline: i) cercetare științifică și stagiu pentru elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului de cercetare; ii) activități practice de specialitate și elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului profesional

Durata studiilor universitare de master în domeniul *Chimie* este de patru semestre, cu un număr corespunzător de 120 credite.

Planul de învățământ trebuie să conțină discipline de aprofundare și discipline de sinteză, de cunoaștere avansată, cu conținut corespunzător misiunii asumate. Orele aplicative pot fi: seminare, laboratoare și proiecte.

Volumul de activități didactice directe trebuie să fie de minimum 14 ore pe săptămână, un semestru având 14 săptămâni (12 săptămâni în ultimul semestru). Restul de timp până la nivelul de 40 ore/săptămână reprezintă volumul de timp necesar pregătirii individuale, dezvoltării capacităților de cercetare științifică și activității de cercetare propriu-zise a cursanților.

În planul de învățământ pot fi incluse până la 30 de credite dedicate cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație (activități desfășurate pe parcursul ultimului semestru).

Raportul dintre orele de curs și cele de aplicații trebuie să fie de 1:1 până la 1:2 (excepție poate face ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație).

La sfârșitul fiecărui semestru, cel puțin 50% din formele de verificare trebuie să fie examene. Se exceptează de la această prevedere ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

2.4.4 Practica

Practica se poate desfășura în stagii modulare sau sub forma unor activități cu ore alocate săptămânal. Se recomandă includerea activităților de practică și cercetare în fiecare semestru.

Practica pentru întocmirea lucrării de disertație este obligatorie și trebuie să aibă o componentă dominantă de cercetare.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații economice.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.4.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de disertație (de absolvire a studiilor universitare de master) se întocmește pe baza rezultatelor din cercetarea desfășurată în timpul activităților de laborator și a stagiilor de practică.

Lucrarea de disertație trebuie să conțină obligatoriu elemente de cercetare științifică.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, două discipline: cercetare științifică și stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o activitate de documentare și cercetare de laborator; ;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării*, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

2.4.6 Baza tehnico-materială

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de laboratoare dotate corespunzător pentru desfășurarea învățământului și cercetării științifice în domeniu, precum și de tehnica de calcul necesară.

2.4.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Chimie

Misiunea de învățământ și cercetarea științifică asumată în cadrul studiilor universitare de master trebuie să se încadreze în domeniul și specializarea unității de învățământ organizatoare. Misiunea trebuie să se justifice prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu obiectivele de învățământ și cercetare științifică, precum și cu nomenclatorul național de calificări și cu cerințele pieței forței de muncă.

Participanții de la studiile universitare de master trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență.

Personalul didactic al specializării de master trebuie să fie format din profesori universitari, conferențieri universitari, șefi de lucrări sau specialiști reputați, care au titlul de doctor în ramura de știință în care se încadrează programul de master și între care se află cel puțin un conducător de doctorat.

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de bibliotecă cu publicații sau acces la baze de informare digitală în domeniul specializării în care se organizează învățământul de master.

2.5 Domeniul de studii universitare de master: GEOGRAFIE

2.5.1 Criterii de departajare a programelor de master: Geografie

Master profesional

Masterul profesional în Geografie se poate organiza de instituțiile de învățământ superior care doresc aprofundarea pregătirii teoretice de specialitate în domeniul Geografie, fără a impune o componentă de cercetare în finalizarea studiilor. Masteratul profesional este orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Geografie trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat. Acest masterat nu necesită implicarea studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea lucrării de disertație cu subiect de cercetare. Programele de masterat profesional din domeniul Geografie pot fi urmate și de absolvenți ai studiilor universitare de licență din alte domenii.

Master de cercetare științifică

Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență. Studiile universitare de masterat științific asigură aprofundarea în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu apropiat, fie obținerea de competente complementare în alte domenii. Masterul de cercetare științifică este o formă de organizare a studiilor universitare de master în domeniul Geografie, care are ca misiune dobândirea abilităților necesare angajării în cercetarea științifică avansată de tip doctoral sau în unitățile de cercetare sau economice specializate. Pregătirea de acest tip necesită implicarea efectivă a studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea lucrării de disertație cu subiect de cercetare.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Geografie trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat, trebuie să dețină laboratoare dotate adecvat pentru activități de cercetare și trebuie să dispună de un centru de cercetare științifică instituționalizat, în care se desfășoară activitate de cercetare științifică, cu rezultate prestigioase, în domeniul programului de master evaluat.

În unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să se desfășoare studii doctorale în domeniul programului evaluat. Dacă această condiție nu poate fi îndeplinită, se poate accepta ca, între două evaluări periodice succesive, în programul evaluat să fie implicat un conducător de doctorat în domeniu sau într-un domeniu apropiat, fapt care trebuie să fie atestat prin prezența acestuia pe lista personalului didactic al respectivului program.

Studiile universitare de master trebuie să asigure aprofundarea în domeniul studiilor de licență, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și cognitivă și constituie o bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale.

Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.5.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar,

conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul postului ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norma de bază în instituția respectivă. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în domeniul postului sau într-un sau domeniu apropiat (conex).

Instituția de învățământ dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum un conducător de doctorat este titular în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.5.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 6. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	minim 14 ore
4. Numărul de ore didactice pentru întreg ciclu al studiilor	minim 756 ore
5. Numărul minim de discipline pe semestru	4**
6. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
7. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min 2 – max 8 ECTS**
9. Durata minimă a practicii de specialitate	2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minim 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1-1/2
14. Numărul minim de examene	50% din total evaluări
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 2 săptămâni
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** Excepție poate face semestrul IV care poate avea numai două discipline: i) cercetare științifică și stagiu pentru elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului de cercetare; ii) activități practice de specialitate și elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului profesional

Durata studiilor universitare de master în domeniul **Geografie** este de patru semestre, cu un număr corespunzător de 120 credite.

Planul de învățământ trebuie să conțină discipline de aprofundare și discipline de sinteză, de cunoaștere avansată, cu conținut corespunzător misiunii asumate. Orele aplicative pot fi: seminare, laboratoare și proiecte.

Volumul de activități didactice directe trebuie să fie de minimum 14 ore pe săptămână, un semestru având 14 săptămâni (12 săptămâni în ultimul semestru). Restul de timp până la nivelul

de 40 ore/săptămână reprezintă volumul de timp necesar pregătirii individuale, dezvoltării capacităților de cercetare științifică și activității de cercetare propriu-zise a cursanților.

În planul de învățământ pot fi incluse până la 30 de credite dedicate cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație (activități desfășurate pe parcursul ultimului semestru).

Raportul dintre orele de curs și cele de aplicații trebuie să fie de 1:1 până la 1:2, (excepție poate face ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație).

La sfârșitul fiecărui semestru, cel puțin 50% din formele de verificare trebuie să fie examene. Se exceptează de la această prevedere ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

2.5.4 Practica

Practica se poate desfășura în stagii modulare sau sub forma unor activități cu ore alocate săptămânal. Se recomandă includerea activităților de practică și cercetare în fiecare semestru.

Practica pentru întocmirea lucrării de disertație este obligatorie și trebuie să aibă o componentă dominantă de cercetare.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații economice.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.5.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de disertație (de absolvire a studiilor universitare de master) se întocmește pe baza rezultatelor din cercetarea desfășurată în timpul activităților din teren, laborator și a stagiilor de practică.

Lucrarea de disertație trebuie să conțină obligatoriu elemente de cercetare științifică.

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, două discipline: cercetare științifică și stagiu pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat;

universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aiba în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de documentare și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării*, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

2.5.6 Baza tehnico-materială

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de laboratoare dotate corespunzător pentru desfășurarea învățământului și cercetării științifice în domeniu, precum și de tehnica de calcul necesară.

2.5.7 Alte aspecte specifice domeniului de Master Geografie

Misiunea de învățământ și cercetarea științifică asumată în cadrul studiilor universitare de master trebuie să se încadreze în domeniul și specializarea unității de învățământ organizatoare. Misiunea trebuie să se justifice prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu obiectivele de învățământ și cercetare științifică, precum și cu nomenclatorul național de calificări și cu cerințele pieței forței de muncă.

Participanții de la studiile universitare de master trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență.

Personalul didactic al specializării de master trebuie să fie format din profesori universitari, conferențieri universitari, șefi de lucrări sau specialiști reputați, care au titlul de doctor în ramura de știință în care se încadrează programul de master și între care se află cel puțin un conducător de doctorat.

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de bibliotecă cu publicații sau acces la baze de informare digitală în domeniul specializării în care se organizează învățământul de master.

2.6 Domeniul de studii universitare de master GEOLOGIE

2.6.1 Criterii de departajare a programelor de master: Geologie

Master profesional

Masterul profesional în **Geologie** se poate organiza de instituțiile de învățământ superior care doresc aprofundarea pregătirii teoretice de specialitate în domeniul Geologiei, fără a impune o componentă de cercetare în finalizarea studiilor. Masteratul profesional este orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale. Masteratele desfășurate la forma de învățământ cu frecvență redusă pot fi încadrate doar la categoria la master profesional.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Geologie trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat.

Masteratele acreditate ca programe de învățământ la distanță pot fi încadrate doar la masterate profesionale.

Master de cercetare științifică

Masterul de cercetare științifică este principala formă de organizare a studiilor universitare de master în domeniul Geologie, care are ca misiune dobândirea abilităților necesare angajării în cercetarea științifică avansată de tip doctoral sau în unitățile de cercetare sau economice specializate. Pregătirea de acest tip se organizează doar în forma cu frecvență și necesită implicarea efectivă a studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea lucrării de disertație cu subiect de cercetare.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Geologie trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat, trebuie să dețină laboratoare dotate adecvat pentru activități de cercetare și trebuie să dispună de un centru de cercetare științifică instituționalizat, în care se desfășoară activitate de cercetare științifică, cu rezultate prestigioase, în domeniul programului de master evaluat.

În unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să se desfășoare studii doctorale în domeniul programului evaluat. Dacă această condiție nu poate fi îndeplinită, se poate accepta ca, între două evaluări periodice succesive, în programul evaluat să fie implicat un conducător de doctorat în domeniu sau într-un domeniu apropiat, fapt care trebuie să fie atestat prin prezența acestuia pe lista personalului didactic al respectivului program.

Studiile universitare de master trebuie să asigure aprofundarea în domeniul studiilor de licență, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și constituie o bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale.

Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.6.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar,

conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul postului ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norma de bază în instituția respectivă. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în domeniul postului sau într-un domeniu apropiat (conex).

Instituția de învățământ dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum un conducător de doctorat este titular în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.6.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 6. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	minim 14 ore
4. Numărul de ore didactice pentru întreg ciclul studiilor	minim 756 ore
5. Numărul minim de discipline pe semestru	4**
6. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
7. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min 2 – max 9 ECTS**
9. Durata minimă a practicii de specialitate	2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minim 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10-15 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1-1/2
14. Numărul minim de examene	50% din total evaluări
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 2 săptămâni
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

*Acesta cuprind stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** Excepție poate face semestrul IV care poate avea numai două discipline: i) cercetare științifică și stagiul pentru elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului de cercetare; ii) activități practice de specialitate și elaborarea lucrării de disertație în cazul masterului profesional.

Durata studiilor universitare de master în domeniul *Geologie* este de patru semestre, cu un număr corespunzător de 120 credite.

Planul de învățământ trebuie să conțină discipline de aprofundare și discipline de sinteză, de cunoaștere avansată, cu conținut corespunzător misiunii asumate. Orele aplicative pot fi: seminare, laboratoare și proiecte.

Volumul de activități didactice directe trebuie să fie de minimum 14 ore pe săptămână, un semestru având 14 săptămâni (12 săptămâni în ultimul semestru). Restul de timp până la nivelul

de 40 ore/săptămână reprezintă volumul de timp necesar pregătirii individuale, dezvoltării capacităților de cercetare științifică și activității de cercetare propriu-zise a cursanților.

Pe parcursul ultimului semestru, în planul de învățământ pot fi incluse până la 30 de credite dedicate cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

Raportul dintre orele de curs și cele de aplicații trebuie să fie de 1:1 până la 1:2 (excepție poate face ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație).

La sfârșitul fiecărui semestru, cel puțin 50% din formele de verificare trebuie să fie examene. Se exceptează de la această prevedere ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

2.6.4 Practica

Practica se poate desfășura în stagii modulare sau sub forma unor activități cu ore alocate săptămânal. Se recomandă includerea activităților de practică și cercetare în fiecare semestru.

Practica pentru întocmirea lucrării de disertație este obligatorie, iar pentru studenții înmatriculați la programe de master științific trebuie să aibă o componentă dominantă de cercetare.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații economice sau în instituția organizatoare de master.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.6.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de disertație (de absolvire a studiilor universitare de master) se întocmește pe baza rezultatelor din cercetarea desfășurată în timpul activităților din teren, laborator și a stagiilor de practică.

Lucrarea de disertație, în cazul masterului de cercetare științifică, trebuie să conțină obligatoriu elemente de cercetare științifică, să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

2.6.6 Baza tehnico-materială

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de laboratoare dotate corespunzător pentru desfășurarea învățământului și cercetării științifice în domeniu, precum și de tehnica de calcul necesară.

2.6.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Geologie

Misiunea de învățământ și cercetarea științifică asumată în cadrul studiilor universitare de master trebuie să se încadreze în domeniul și specializarea unității de învățământ organizatoare. Misiunea trebuie să se justifice prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu obiectivele de învățământ și cercetare științifică, precum și cu nomenclatorul național de calificări și cu cerințele pieței forței de muncă.

Participanții de la studiile universitare de master trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență.

Personalul didactic al specializării de master trebuie să fie format din profesori universitari, conferențieri universitari, șefi de lucrări sau specialiști reputați, care au titlul de doctor în domeniul de studii în care se încadrează programul de master și între care se află cel puțin un conducător de doctorat.

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de bibliotecă cu publicații sau acces la baze de informare digitală în domeniul specializării în care se organizează învățământul de master.

2.7 Domeniul de studii universitare de master: ȘTIINȚA MEDIULUI

2.7.1 Criterii de departajare a programelor de master

Master profesional

Masterul profesional în Știința Mediului se poate organiza de instituțiile de învățământ superior care doresc aprofundarea pregătirii teoretice de specialitate în domeniul Științei mediului, fără a impune o componentă de cercetare în finalizarea studiilor. Masteratul profesional este orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale. Masteratele de Știința mediului acreditate la învățământ cu frecvență redusă se încadrează numai la master profesional.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Știința mediului trebuie să fie creditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat. Acest masterat nu necesită implicarea studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea lucrării de disertație cu subiect de cercetare. Programele de masterat profesional din domeniul Știința mediului pot fi urmate de absolvenți ai studiilor universitare de licență din orice domeniu. Numărul de credite pentru programele de master profesional pot fi de 90 sau 120.

Master de cercetare științifică

Masterul de cercetare științifică este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență. Studiile universitare de masterat științific asigură aprofundarea în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu apropiat, fie obținerea de competențe complementare în alte domenii.

Acest master se deosebește de masterul profesional deoarece activitatea de cercetare științifică este principala formă de organizare a studiilor universitare de master în domeniul Științei mediului, care are ca misiune dobândirea abilităților necesare angajării în cercetarea științifică avansată de tip doctoral sau în unitățile de cercetare sau economice specializate. Pregătirea de acest tip necesită implicarea efectivă a studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea lucrării de disertație cu subiect de cercetare. Programul de master de cercetare spre deosebire de cel profesional se poate efectua cu un număr mai mic de studenți. Masteratele la învățământ cu frecvență redusă nu pot fi incluse în Masterat Științific.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul Știința Mediului trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat, trebuie să dețină laboratoare dotate adecvat pentru activități de cercetare și trebuie să dispună de un centru de cercetare științifică instituționalizat, în care se desfășoară activitate de cercetare științifică, cu rezultate prestigioase, în domeniul programului de master evaluat.

În unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să se desfășoare studii doctorale în domeniul programului evaluat. Dacă această condiție nu poate fi îndeplinită, se poate accepta ca, între două evaluări periodice succesive, în programul evaluat să fie implicat un conducător de doctorat în domeniu sau într-un domeniu apropiat, fapt care trebuie să fie atestat prin prezența acestuia pe lista personalului didactic al respectivului program.

Studiile universitare de master trebuie să asigure aprofundarea în domeniul studiilor de licență, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și cognitivă și constituie o bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale.

Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.7.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul postului ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norma de bază în instituția respectivă. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în domeniul postului sau într-un domeniu apropiat (conex).

Instituția de învățământ dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum un conducător de doctorat este titular în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.7.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 6. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	minim 14 ore
4. Numărul de ore didactice pentru întreg ciclul studiilor	minim 756 ore
5. Numărul minim de discipline pe semestru	4**
6. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
7. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min 2 – max 8 ECTS**
9. Durata minimă a practicii de specialitate	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minim 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1- 1/2
14. Numărul minim de examene	50% din total evaluări
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 2 săptămâni
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

*** Excepție poate face semestrul IV care poate avea numai două discipline: i) cercetare științifică și stagiu pentru elaborarea lucrării de dizertație în cazul masterului de cercetare; ii) activități practice de specialitate și elaborarea lucrării de dizertație în cazul masterului profesional*

Durata studiilor universitare de master în domeniul *Știința Mediului* este de patru semestre, cu un număr corespunzător de 120 credite.

Planul de învățământ trebuie să conțină discipline de aprofundare și discipline de sinteză, de cunoaștere avansată, cu conținut corespunzător misiunii asumate. Orele aplicative pot fi: seminare, laboratoare și proiecte.

Volumul de activități didactice directe trebuie să fie de minimum 14 ore pe săptămână, un semestru având 14 săptămâni (12 săptămâni în ultimul semestru). Restul de timp până la nivelul de 40 ore/săptămână reprezintă volumul de timp necesar pregătirii individuale, dezvoltării capacităților de cercetare științifică și activității de cercetare propriu-zise a cursanților.

În planul de învățământ pot fi incluse până la 30 de credite dedicate cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație (activități desfășurate pe parcursul ultimului semestru). Disciplinele care definesc domeniul de master de Știința mediului trebuie să fie minimum de 50% din totalul disciplinelor.

Raportul dintre orele de curs și cele de aplicații trebuie să fie de 1:1 până la 1:2 (excepție poate face ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație).

La sfârșitul fiecărui semestru, cel puțin 50% din formele de verificare trebuie să fie examene. Se exceptează de la această prevedere ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

2.7.4 Practica

Practica se poate desfășura în stagii modulare sau sub forma unor activități cu ore alocate săptămânal. Se recomandă includerea activităților de practică și cercetare în fiecare semestru.

Practica pentru întocmirea lucrării de disertație este obligatorie și trebuie să aibă o componentă dominantă de cercetare.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații economice.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.7.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de disertație (de absolvire a studiilor universitare de master) se întocmește pe baza rezultatelor din cercetarea desfășurată în timpul activităților din teren, laborator și a stagiilor de practică.

Lucrarea de disertație, în cazul masterului de cercetare științifică, trebuie să conțină obligatoriu elemente de cercetare științifică. Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, două discipline: cercetare științifică și stagiu pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al

conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de documentare, de laborator și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării*, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

2.7.6 Baza tehnico-materială

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de laboratoare dotate corespunzător pentru desfășurarea învățământului și cercetării științifice în domeniu, precum și de tehnica de calcul necesară.

2.7.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Știința Mediului

Misiunea de învățământ și cercetarea științifică asumată în cadrul studiilor universitare de master trebuie să se încadreze în domeniul și specializarea unității de învățământ organizatoare. Misiunea trebuie să se justifice prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu obiectivele de învățământ și cercetare științifică, precum și cu nomenclatorul național de calificări și cu cerințele pieței forței de muncă.

Participanții de la studiile universitare de master trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență. Participanții la aceste programe de studii au calitatea de student pe întreaga perioadă a prezenței lor în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la absolvire sau exmatriculare, mai puțin perioadele de întrerupere a studiilor.

Personalul didactic al specializării de master trebuie să fie format din profesori universitari, conferențieri universitari, șefi de lucrări sau specialiști reputați, care au titlul de doctor în ramura de știință în care se încadrează programul de master și între care se află cel puțin un conducător de doctorat.

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de bibliotecă cu publicații sau acces la baze de informare digitală în domeniul specializării în care se organizează învățământul de master.

2.8 Domeniul de studii universitare de master BIOLOGIE și BIOCHIMIE

2.8.1 Criterii de departajare a programelor de master

Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre *formarea competențelor profesionale*.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțională - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master profesional se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 2/1 la 1/1.

Masterul profesional în Biologie și Biochimie se poate organiza de instituțiile de învățământ superior care doresc aprofundarea pregătirii teoretice de specialitate în domeniul **Științe Biologice și Biomedicale**, fără a impune o componentă de cercetare în finalizarea studiilor. Masteratul profesional este orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale. Masteratele de **Biologie și Biochimie** acreditate la învățământ cu frecvență redusă se încadrează numai la master profesional.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul **Biologie și Biochimie** trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat. Acest masterat nu necesită implicarea studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea unei lucrări de disertație cu subiect de cercetare. Programele de masterat profesional din domeniul Biologie și Biochimie pot fi urmate de absolvenți ai studiilor universitare de licență din orice domeniu.

Master de cercetare științifică

Masteratul de cercetare este orientat spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat și în cadrul Scolilor Doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Studiile universitare de masterat de cercetare științifică asigură aprofundarea în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu apropiat, fie obținerea de competențe complementare în alte domenii. Masterul de cercetare științifică este principala formă de organizare a studiilor universitare de master în domeniul **Biologie și Biochimie**, care are ca misiune dobândirea abilităților necesare angajării în cercetarea științifică avansată de tip doctoral sau în unități de cercetare sau economice specializate. Pregătirea de acest tip necesită implicarea efectivă a studentului în cercetarea științifică, prin participarea la realizarea de proiecte de cercetare și întocmirea lucrării de disertație cu subiect de cercetare.

Universitatea care organizează studii universitare de master în domeniul **Biologie și Biochimie** trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul Biologie/Biochimie, trebuie să dețină laboratoare dotate adecvat pentru activități de cercetare și trebuie să dispună de minim un centru de cercetare științifică instituționalizat, în care se desfășoară activitate de cercetare științifică, cu rezultate prestigioase, în domeniul programului de master evaluat.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar/laborator

În unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să se desfășoare studii doctorale în domeniul programului evaluat.

Studiile universitare de master trebuie să asigure aprofundarea în domeniul studiilor de licență, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și cognitivă și constituie o bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale.

Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.8.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul postului ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norma de bază în instituția respectivă. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în in domeniul postului sau într-un sau domeniu apropiat (conex).

Instituția de învățământ dispune de cadre didactice titulare proprii, cu gradul didactic profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.8.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 6. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata programelor de master	2 ani = 4 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	minim 14 ore
4. Numărul de ore didactice pentru întreg ciclu al studiilor	minim 756 ore
5. Numărul minim de discipline pe semestru	4**
6. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
7. Numărul de credite obligatorii pe semestru	30 ECTS
8. Numărul de credite alocat unei discipline	min 2 – max 8 ECTS**
9. Durata minimă a practicii de specialitate	2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	minim 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1-1/2
14. Numărul minim de examene	50% din total evaluări
15. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de examene pe semestru	minim 2 săptămâni
16. Numărul de săptămâni pentru sesiunile de restanță	minim 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* Acestea cuprind stagiile activității practice și elaborarea lucrării de disertație.

** Excepție poate face semestrul IV care poate avea numai două discipline: i) cercetare științifică și stagiu pentru elaborarea lucrării de dizertație în cazul masterului de cercetare; ii) activități practice de specialitate și elaborarea lucrării de dizertație în cazul masterului profesional

Durata studiilor universitare de master științific în domeniul **Biologie și Biochimie** este de patru semestre, cu un număr corespunzător de 120 credite.

Planul de învățământ trebuie să conțină discipline de aprofundare, discipline de sinteză, și de cunoaștere avansată, cu conținut corespunzător misiunii asumate. Orele aplicative pot fi: seminare, laboratoare și proiecte.

De regula, volumul de activități didactice directe trebuie să fie de minimum 14 ore pe săptămână, un semestru având 14 săptămâni (12 săptămâni în ultimul semestru). Restul de timp până la nivelul de 40 ore/săptămână reprezintă volumul de timp necesar pregătirii individuale, dezvoltării capacităților de cercetare științifică și activității de cercetare propriu-zise a cursanților care se va realiza în timpul orelor de activitate practică, care se recomandă să fie prevăzute în fiecare semestru.

În planul de învățământ pot fi incluse până la 30 de credite dedicate cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație (activități desfășurate pe parcursul semestrului IV).

Raportul dintre orele de curs și cele de aplicații” trebuie să fie de 1/1 până la 1/2, (excepție poate face ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, activității practice și elaborării lucrării de disertație).

La sfârșitul fiecărui semestru, cel puțin 50% din formele de verificare trebuie să fie examene. Se exceptează de la această prevedere ultimul semestru dacă este dedicat cercetării, practicii și elaborării lucrării de disertație.

2.8.4 Practica

Practica se poate desfășura în stagii modulare sau sub forma unor activități cu ore alocate săptămânal. Se recomandă includerea activităților de practică și cercetare în fiecare semestru.

În cazul masterului de cercetare, practica pentru întocmirea lucrării de disertație este obligatorie și trebuie să aibă o componentă dominantă de cercetare.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în organizații economice.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.8.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de disertație (de absolvire a studiilor universitare de master) se întocmește pe baza rezultatelor obținute în urma activității de cercetare desfășurată în timpul activităților din teren, laborator și a stagiilor de practică.

Lucrarea de disertație cu care se finalizează masterul de cercetare trebuie să conțină obligatoriu elemente de cercetare științifică. Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, două discipline: cercetare științifică și stagiu pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de documentare, și /sau o cercetare de laborator/teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

2.8.6 Baza tehnico-materială

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de laboratoare dotate corespunzător pentru desfășurarea învățământului și cercetării științifice în domeniu, precum și de tehnica de calcul și programele soft necesare prelucrării datelor. Unitatea de învățământ trebuie să aibă cel puțin un centru de cercetare recunoscut pe domeniul specializării de master.

Unitățile de învățământ care organizează mastere profesionale în domeniul Biologiei și Biochimiei trebuie să încheie contracte de colaborare/contracte de practică cu unități de producție și microproducție, laboratoare, centre medicale, unități de prestări servicii, etc din domeniul biomedical și biotehnologic care să permită formarea practică a studenților înscriși la masterul profesional.

2.8.7 Alte aspecte specifice domeniului de master Biologie și Biochimie

Misiunea de învățământ și cercetarea științifică asumată în cadrul studiilor universitare de master trebuie să se încadreze în domeniul și specializarea unității de învățământ organizatoare. Misiunea trebuie să se justifice prin elemente de pertinență și oportunitate în raport cu obiectivele de învățământ și cercetare științifică, precum și cu nomenclatorul național de calificări și cu cerințele pieței forței de muncă.

Participanții de la studiile universitare de master trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență. Participanții la aceste programe de studii au calitatea de student pe întreaga perioadă a prezenței lor în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la absolvire sau exmatriculare, mai puțin perioadele de întrerupere a studiilor.

Personalul didactic al specializării de master trebuie să fie format din profesori universitari, conferențieri universitari, șefi de lucrări sau specialiști reputați, care au titlul de doctor în ramura de știință în care se încadrează programul de master și între care se află cel puțin doi conducători de doctorat.

Unitatea de învățământ supusă evaluării trebuie să dispună de bibliotecă cu publicații sau acces la baze de informare digitală în domeniul specializării în care se organizează învățământul de master.

La înscrierea la examenul de disertație, candidatul trebuie să anexeze la cererea de înscriere un certificat care să menționeze că lucrarea nu este plagiată, pe baza unui program antiplagiat aprobat de universitatea respectivă.

Nume prenume
Președinte Comisie,
Octavian Mădălin BUNOIU

Nume prenume
Secretar Comisie,
Dănciulescu Daniela

Data: 10.04.2024

orma aplicabila pentru 'Ordonanta urgenta 75/2005' la data 4 februarie 2019, valabila si azi

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 75 din 12 iulie 2005 privind asigurarea calității educației

▶ (la data 25-ian-2007 a se vedea referinte de aplicare din [Metodologie din 2007](#))

▶ (la data 18-ian-2007 a se vedea referinte de aplicare din [Standarde din 2007](#))

Luând în considerare necesitatea asigurării calității educației, prin stabilirea cadrului legislativ care să permită dezvoltarea unei culturi instituționale a calității educației și protecția beneficiarului de educație,

ținând cont de necesitatea schimbării situației actuale când România se numără printre foarte puținele țări europene care nu dispun de un mecanism reglementat de asigurare a calității educației,

având în vedere art. 141 lit. s) din Legea învățământului nr. [84/1995](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

(1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează asigurarea calității educației.

~~(2) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică tuturor organizațiilor furnizoare de educație care operează pe teritoriul României.~~

(2) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică tuturor organizațiilor furnizoare de educație care operează pe teritoriul României, precum și organizațiilor furnizoare de educație românești care funcționează legal pe teritoriul altor state, potrivit reglementărilor în materie în vigoare.

▶ (la data 14-sep-2011 Art. 1, alin. (2) din capitolul I modificat de Art. I, punctul 1. din [Ordonanta urgenta 75/2011](#))

[Practică judiciară extinsă \(3 referinte\).](#)

[Practică judiciară \(1 referinte\).](#)

Art. 2

În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență:

a) educația se referă la programele și activitățile de formare academică sau profesională inițială și continuă.

~~**b)** organizația furnizoare de educație este o instituție de învățământ, o organizație nonguvernamentală sau o societate comercială, care, potrivit statutului, desfășoară activități ori programe legal autorizate de formare inițială sau continuă;~~

b) organizația furnizoare de educație este o instituție de învățământ. Pot fi organizații furnizoare de educație și alte persoane juridice care, potrivit statutului, desfășoară activități de învățământ pe bază de programe legal autorizate, de formare inițială și continuă;

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 2, litera B. din capitolul I modificat de Art. 1, punctul 1. din [Legea 87/2006](#))

c) programele de studii concretizează oferta educațională a unei organizații furnizoare de educație;

~~**d)** beneficiarii direcți ai educației sunt elevii și studenții, precum și persoanele adulte cuprinse într-o formă de educație;~~

d) beneficiarii direcți ai educației sunt preșcolarii, elevii și studenții, precum și persoanele adulte cuprinse într-o formă de educație;

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 2, litera D. din capitolul I modificat de Art. 1, punctul 1. din [Legea 87/2006](#))

e) beneficiarii indirecti ai educației sunt angajatorii, angajații, familiile beneficiarilor direcți și, într-un sens larg, întreaga societate;

~~f) cadrul național al calificărilor cuprinde în mod progresiv și corelat gradele, diplomele sau certificatele de studiu care atestă nivelurile distincte de calificare, exprimate în termenii rezultatelor în învățare. Cadrul național al calificărilor este comparabil și compatibil cu cel european corespunzător.~~

f) cadrul național al calificărilor cuprinde în mod progresiv și corelat gradele, diplomele sau certificatele de studiu care atestă nivelurile distincte de calificare, exprimate în termenii rezultatelor în învățare. Cadrul național al calificărilor este corelat cu cel european corespunzător.

► (la data 16-apr-2006 Art. 2, litera F. din capitolul I modificat de Art. 1, punctul 1. din [Legea 87/2006](#))

[Practică judiciară extinsă \(215 referințe\).](#)

[Practică judiciară \(95 referințe\).](#)

Art. 3

~~(1) Calitatea educației este ansamblul de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia, prin care sunt satisfăcute așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate.~~

~~(2) Evaluarea calității educației constă în examinarea multicriterială a măsurii în care o organizație furnizoare de educație și programul acesteia îndeplinesc standardele și standardele de referință. Atunci când evaluarea calității este efectuată de însăși organizația furnizoare de educație, aceasta ia forma evaluării interne. Atunci când evaluarea calității este efectuată de o agenție națională sau internațională specializată, aceasta ia forma evaluării externe.~~

~~(3) Asigurarea calității educației este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale de elaborare, planificare și implementare de programe de studiu, prin care se formează încrederea beneficiarilor că organizația furnizoare de educație satisface standardele de calitate. Asigurarea calității exprimă capacitatea unei organizații furnizoare de a oferi programe de educație, în conformitate cu standardele anunțate. Ea este astfel promovată încât să conducă la îmbunătățirea continuă a calității educației.~~

~~(4) Controlul calității educației în instituțiile de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, profesional, liceal și postliceal presupune activități și tehnici cu caracter operațional, aplicate sistematic de o autoritate de inspecție desemnată pentru a verifica respectarea standardelor prestabilite.~~

~~(5) Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință.~~

(1) Calitatea educației este ansamblul de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia, prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate.

(2) Evaluarea calității educației constă în examinarea multicriterială a măsurii în care o organizație furnizoare de educație și programele acesteia îndeplinesc standardele și standardele de referință. Atunci când evaluarea calității este efectuată de însăși organizația furnizoare de educație, aceasta ia forma evaluării interne. Atunci când evaluarea calității este efectuată de o agenție națională sau internațională specializată, aceasta ia forma evaluării externe.

(3) Asigurarea calității educației este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale de elaborare, planificare și implementare de programe de studiu, prin care se formează încrederea beneficiarilor că organizația furnizoare de educație îndeplinește standardele de calitate. Asigurarea calității exprimă capacitatea unei organizații furnizoare de a oferi programe de educație în conformitate cu standardele anunțate. Aceasta este astfel promovată încât să conducă la îmbunătățirea continuă a calității educației.

(4) Controlul calității educației în unitățile de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, profesional, liceal și postliceal presupune activități și tehnici cu caracter operațional, aplicate sistematic de o autoritate de inspecție desemnată pentru a verifica respectarea standardelor prestabilite.

(5) Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea standardelor de referință.

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 3 din capitolul I modificat de Art. 1, punctul 2. din [Legea 87/2006](#))

[Practică judiciară extinsă \(362 referinte\).](#)

[Practică judiciară \(151 referinte\).](#)

Art. 4

(1) Acreditarea organizațiilor furnizoare de educație și a programelor lor de studiu este parte a asigurării calității.

~~**(2)** Acreditarea este acea modalitate de asigurare a calității prin care se certifică respectarea standardelor predeterminate, pentru înființarea și funcționarea organizațiilor furnizoare de educație și a programelor lor de studii.~~

(2) Acreditarea este acea modalitate de asigurare a calității prin care se certifică respectarea standardelor pentru funcționarea organizațiilor furnizoare de educație și a programelor lor de studii.

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 4, alin. (2) din capitolul I modificat de Art. 1, punctul 3. din [Legea 87/2006](#))

[Practică judiciară extinsă \(423 referinte\).](#)

[Practică judiciară \(181 referinte\).](#)

Art. 5

~~**(1)** Calitatea educației reprezintă o prioritate permanentă pentru orice instituție, organizație sau unitate de învățământ, precum și pentru angajații acesteia. Predarea și învățarea de calitate contribuie la dezvoltarea personală a elevilor, studenților și a altor beneficiari de educație, la bunăstarea societății și la păstrarea și ameliorarea mediului.~~

~~**(2)** Politicile promovate de Ministerul Educației și Cercetării și strategiile specifice de aplicare a acestora contribuie la evaluarea, asigurarea, controlul și îmbunătățirea permanentă a calității educației. Finanțarea din surse publice a educației se face, în primul rând, în funcție de calitate.~~

~~**(3)** Instituțiile de învățământ trebuie să funcționeze astfel încât prin calitatea activității să satisfacă încrederea publică, iar învățământul să se afirme ca bun public.~~

~~**(4)** Politicile de asigurare a calității educației din România sunt permanent corelate cu acțiunile promovate la nivel european și mondial.~~

(1) Calitatea educației reprezintă o prioritate permanentă pentru orice organizație furnizoare de educație, precum și pentru angajații acesteia.

(2) Calitatea este un criteriu fundamental de finanțare din surse publice a educației. În cadrul învățământului superior, evaluarea comparativă interinstituțională a programelor de studii universitare are drept consecință finanțarea diferențiată, în funcție de calitatea diferită a programului oferit.

(3) Furnizorii de educație trebuie să funcționeze astfel încât prin calitatea activității lor să satisfacă încrederea publică, iar învățământul să se afirme ca bun public.

(4) Politicile de asigurare a calității educației din România sunt permanent corelate cu acțiunile promovate la nivel internațional.

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 5 din capitolul I modificat de Art. 1, punctul 4. din [Legea 87/2006](#))

[Practică judiciară extinsă \(6 referinte\).](#)

[Practică judiciară \(1 referinte\).](#)

Art. 6

~~**(1)** La nivel de organizație furnizoare de educație și la nivel de sistem educațional, prezenta ordonanță de urgență are ca obiective principale:~~

~~**a)** îmbunătățirea calității educației prin stabilirea și implementarea de mecanisme instituționale și procedurale de evaluare, asigurare, control și îmbunătățire a calității;~~

~~**b)** producerea și diseminarea de informații sistematice, coerente și credibile, public accesibile despre calitatea educației, oferite de diferitele organizații prezente pe piața educațională din România;~~

~~e) protecția beneficiarilor de educație;~~

~~d) crearea unei culturi a calității la nivelul organizației furnizoare de educație;~~

~~e) fundamentarea politicilor și strategiilor sectoriale în domeniul educației.~~

~~(2) În cadrul învățământului superior, evaluarea comparativă transinstituțională a programelor de studii universitare are drept consecință finanțarea diferențiată, în funcție de calitatea diferită a programului oferit, și condiționează accesul instituțiilor de învățământ superior la granturi de cercetare.~~

[textul Art. 6 din capitolul I a fost abrogat la 16-apr-2006 de [Art. 1, punctul 5. din Legea 87/2006](#)]

CAPITOLUL II: Metodologia asigurării calității educației

Art. 7

~~(1) Asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării.~~

~~(2) Rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori și atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studii.~~

(1) Asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultate.

(2) Rezultatele sunt exprimate în cunoștințe, competențe, valori și atitudini, care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studii.

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 7 din capitolul II modificat de Art. 1, punctul 6. din [Legea 87/2006](#))

(3) Rezultatele obținute în cadrul unui program de studii universitare de doctorat se exprimă și prin calitatea rezultatelor cercetării științifice obținute în cadrul aceluși program de către doctoranzi și conducătorii de doctorat.

▶ (la data 14-sep-2011 Art. 7, alin. (2) din capitolul II completat de Art. 1, punctul 2. din [Ordonanta urgenta 75/2011](#))

Practică judiciară extinsă (3 referințe).

Art. 8

~~(1) Metodologia asigurării calității în educație se bazează pe relațiile ce se stabilesc între următoarele componente:~~ Metodologia asigurării calității în educație cuprinde următoarele componente:

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 8, alin. (1) din capitolul II modificat de Art. 1, punctul 7. din [Legea 87/2006](#))

a) criterii;

b) standarde și standarde de referință;

c) indicatori de performanță;

d) calificări.

(2) Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese:

a) planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării;

b) monitorizarea rezultatelor;

c) evaluarea internă a rezultatelor;

d) evaluarea externă a rezultatelor;

~~e) îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.~~ [textul Art. 8, alin. (2), litera E. din capitolul II a fost abrogat la 16-apr-2006 de [Art. 1, punctul 8. din Legea 87/2006](#)]

(3) Componentele și procesele de asigurare a calității și relațiile dintre ele se diferențiază în funcție de:

a) nivelul de învățământ și, după caz, al calificării;

b) tipul organizației furnizoare de educație;

c) tipul programului de studii.

Practică judiciară extinsă (26 referințe).

Practică judiciară (4 referințe).

Art. 9

În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență:

a) Criteriul se referă la un aspect fundamental de organizare și funcționare a unei organizații furnizoare de educație.

b) Standardul reprezintă descrierea cerințelor formulate în termen de reguli sau rezultate, care definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activități în educație.

- c) Standardul de referință reprezintă descrierea cerințelor care definesc un nivel optimal de realizare a unei activități de către o organizație furnizoare de educație, pe baza bunelor practici existente la nivel național, european sau mondial.
- d) Indicatorul de performanță reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație prin raportare la standarde, respectiv la standarde de referință.
- e) Calificarea este rezultatul învățării obținut prin parcurgerea și finalizarea unui program de studii profesionale sau universitare.

Practică judiciară extinsă (3 referințe)

Practică judiciară (2 referințe)

Art. 10

Asigurarea calității educației se referă la următoarele domenii și criterii:

A. Capacitatea instituțională, care rezultă din organizarea internă din infrastructura disponibilă, definită prin următoarele criterii:

a) structurile instituționale, administrative și manageriale;

~~b) baza materială;~~

b) baza materială și optimizarea utilizării bazei materiale;

▶(la data 14-sep-2011 Art. 10, punctul A., litera B. din capitolul II modificat de Art. I, punctul 3. din Ordonanta urgenta 75/2011)

~~e) resursele umane;~~

c) resursele umane și capacitatea instituției de atragere a resurselor umane externe instituției și din afara țării, în condițiile legii;

▶(la data 14-sep-2011 Art. 10, punctul A., litera C. din capitolul II modificat de Art. I, punctul 3. din Ordonanta urgenta 75/2011)

B. Eficacitatea educațională, care constă în mobilizarea de resurse cu scopul de a se obține rezultatele așteptate ale învățării, concretizată prin următoarele criterii:

a) conținutul programelor de studiu;

b) rezultatele învățării;

~~e) activitatea de cercetare științifică sau metodică, după caz;~~

c) angajabilitate;

▶(la data 14-sep-2011 Art. 10, punctul B., litera C. din capitolul II modificat de Art. I, punctul 4. din Ordonanta urgenta 75/2011)

d) activitatea financiară a organizației;

C. Managementul calității, care se concretizează prin următoarele criterii:

a) strategii și proceduri pentru asigurarea calității;

b) proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate;

~~e) proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării;~~

c) proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării, inclusiv de către studenți;

▶(la data 14-sep-2011 Art. 10, punctul C., litera C. din capitolul II modificat de Art. I, punctul 5. din Ordonanta urgenta 75/2011)

d) proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral;

e) accesibilitatea resurselor adecvate învățării;

f) baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității;

~~g) transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite;~~

g) transparența informațiilor de interes public, inclusiv cele privitoare la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite;

▶(la data 14-sep-2011 Art. 10, punctul C., litera G. din capitolul II modificat de Art. I, punctul 5. din Ordonanta urgenta 75/2011)

h) funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii.

i) acuratețea raportărilor prevăzute de legislația în vigoare.

►(la data 14-sep-2011 Art. 10, punctul C., litera H. din capitolul II completat de Art. I, punctul 6. din Ordonanta urgenta 75/2011)

Practică judiciară extinsă (14 referinte).

Practică judiciară (12 referinte).

CAPITOLUL III: Asigurarea internă a calității educației

Art. 11

~~(1) La nivelul fiecărei organizații furnizoare de educație din România se înființează comisia pentru evaluarea și asigurarea calității.~~

~~(2) Organizația furnizoare de educație elaborează și adoptă propria strategie și propriul regulament de funcționare a comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității.~~

~~(3) Conducătorul organizației este direct responsabil de calitatea educației furnizate. Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității este formată din 3—9 membri. Conducerea ei operativă este asigurată de conducătorul organizației sau de un coordonator desemnat de acesta.~~

~~(4) Componenta comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității în unitățile din învățământul preuniversitar cuprinde, în număr relativ egal:~~

~~a) reprezentanți ai corpului profesoral;~~

~~b) reprezentanți ai părinților, în cazul învățământului preșcolar, primar sau gimnazial ori ai elevilor, în cazul învățământului profesional, liceal și postliceal;~~

~~c) reprezentanți ai consiliului local.~~

~~(5) Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității în cadrul instituțiilor de învățământ superior cuprinde, în număr relativ egal:~~

~~a) reprezentanți ai corpului profesoral;~~

~~b) reprezentanți ai studenților și ai absolvenților;~~

~~c) reprezentanți ai angajatorilor.~~

~~(6) Membrii comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității nu pot îndeplini funcții de conducere în instituția respectivă, cu excepția persoanei care asigură conducerea ei operativă. Activitatea membrilor comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității poate fi remunerată, cu respectarea legislației în vigoare.~~

~~(7) Pentru orice altă organizație furnizoare de educație, comisia pentru evaluarea și asigurarea calității cuprinde următoarele categorii:~~

~~a) reprezentanți ai furnizorului;~~

~~b) reprezentanți ai beneficiarilor direcți;~~

~~c) reprezentanți ai angajatorilor.~~

(1) La nivelul fiecărei organizații furnizoare de educație din România se înființează Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității.

(2) Organizația furnizoare de educație elaborează și adoptă strategia și regulamentul de funcționare ale comisiei.

(2¹) Conducerea operativă a comisiei este asigurată de conducătorul organizației sau de un coordonator desemnat de acesta.

►(la data 14-sep-2011 Art. 11, alin. (2) din capitolul III completat de Art. I, punctul 7. din Ordonanta urgenta 75/2011)

~~(3) Conducătorul organizației este direct responsabil de calitatea educației furnizate. Conducerea ei operativă este asigurată de conducătorul organizației sau de un coordonator desemnat de acesta.~~

(3) Conducătorul organizației este direct responsabil de calitatea educației furnizate.

►(la data 14-sep-2011 Art. 11, alin. (3) din capitolul III modificat de Art. I, punctul 8. din Ordonanta urgenta 75/2011)

(4) Componenta Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității în unitățile din învățământul preuniversitar cuprinde:

a) 1 -3 reprezentanți ai corpului profesoral, aleși prin vot secret de consiliul profesoral;

b) un reprezentant al sindicatului reprezentativ, desemnat de acesta;

c) un reprezentant al părinților, în cazul învățământului preșcolar, primar, gimnazial sau liceal;

- d) un reprezentant al elevilor, în cazul învățământului profesional, liceal și postliceal;
- e) un reprezentant al consiliului local;
- f) un reprezentant al minorităților naționale, după caz, provenind din corpul profesoral, reprezentanții părinților sau ai elevilor.

(5) Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității în cadrul instituțiilor de învățământ superior cuprinde:

~~a) 1-3 reprezentanți ai corpului profesoral, aleși prin vot secret de senat;~~

a) 1-3 reprezentanți ai corpului profesoral, care îndeplinesc criteriile pentru obținerea titlului de conferențiar universitar, stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, conform art. 219 alin. (1) lit. a) din Legea educației naționale nr. 1/2011, aleși prin vot secret de senatul universitar;

▶(la data 14-sep-2011 Art. 11, alin. (5), litera A. din capitolul III modificat de Art. I, punctul 9. din Ordonanta urgenta 75/2011)

b) un reprezentant al sindicatului reprezentativ, desemnat de acesta;

c) un reprezentant al studenților, desemnat de organizația studentască.

(6) Din comisie mai poate face parte un reprezentant al angajatorilor.

(7) Din comisie mai poate face parte un reprezentant al minorităților din rândul cadrelor didactice sau al studenților.

(8) Pentru orice organizație furnizoare de educație, alta decât o instituție de învățământ, Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității cuprinde următoarele categorii:

a) 1-3 reprezentanți ai furnizorului;

b) 1 -3 reprezentanți ai beneficiarilor direcți;

c) 1 - 3 reprezentanți ai angajatorilor.

(9) Membrii comisiei nu pot îndeplini funcții de conducere în instituția de învățământ sau în organizația respectivă, cu excepția persoanei care asigură conducerea operativă a acesteia.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 11 din capitolul III modificat de Art. 1, punctul 9. din Legea 87/2006)

Practică judiciară extinsă (3 referinte).

Practică judiciară (2 referinte).

Art. 12

~~Atribuțiile comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității sunt:~~

~~a) elaborează și coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității, aprobate de conducerea organizației furnizoare de educație, conform domeniilor și criteriilor prevăzute la art. 10;~~

~~b) elaborează anual un raport de evaluare internă privind calitatea educației în organizația respectivă. Raportul este adus la cunoștință tuturor beneficiarilor prin afișare sau publicare și este pus la dispoziție evaluatorului extern;~~

~~c) elaborează propuneri de îmbunătățire a calității educației;~~

~~d) cooperează cu agenția română specializată pentru asigurarea calității, cu alte agenții și organisme abilitate sau instituții similare din țară ori din străinătate, potrivit legii.~~

Atribuțiile comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității sunt:

a) coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității, aprobate de conducerea organizației furnizoare de educație, conform domeniilor și criteriilor prevăzute la art. 10;

b) elaborează anual un raport de evaluare internă privind calitatea educației în organizația respectivă. Raportul este adus la cunoștință tuturor beneficiarilor prin afișare sau publicare;

c) formulează propuneri de îmbunătățire a calității educației.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 12 din capitolul III modificat de Art. 1, punctul 10. din Legea 87/2006)

CAPITOLUL IV: Evaluarea externă a calității educației

Art. 13

Evaluarea externă a calității educației cuprinde:

a) evaluarea capacității instituționale a organizației furnizoare de educație;

b) evaluarea eficacității educaționale a organizației furnizoare de educație;

c) evaluarea managementului calității la nivel instituțional;

d) evaluarea calității programelor de studiu oferite;

- e)** evaluarea concordanței dintre evaluarea internă și situația reală;
~~**f)** evaluarea comparativă transinstituțională a unui același tip de program de studiu oferit de diferite organizații furnizoare de educație.~~
f) evaluarea comparativă interinstituțională a aceluiași tip de program de studiu oferit de diferite organizații furnizoare de educație.

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 13, litera F. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 11. din [Legea 87/2006](#))

[Practică judiciară extinsă \(211 referinte\).](#)

[Practică judiciară \(94 referinte\).](#)

Art. 14

~~**(1)** Pentru evaluarea externă a calității se înființează Agenția Română de Asigurare a Calității în învățământul Superior, denumită în continuare ARACIS, și Agenția Română de Asigurare a Calității în învățământul Preuniversitar, denumită în continuare ARACIP.~~

~~**(2)** Pe baza acordului ARACIS, respectiv ARACIP, evaluarea externă poate fi efectuată și de alte agenții autohtone sau internaționale.~~

(1) Pentru evaluarea externă a calității educației se înființează, prin prezenta ordonanță de urgență, Agenția Română de Asigurare a Calității în învățământul Superior, denumită în continuare ARACIS, și Agenția Română de Asigurare a Calității în învățământul Preuniversitar, denumită în continuare ARACIP.

~~**(2)** Evaluarea externă poate fi efectuată și de alte agenții de evaluare a calității autohtone sau internaționale, pe bază de contract între Ministerul Educației și Cercetării și evaluatori externi sau între instituțiile/unitățile de învățământ universitare/preuniversitare și evaluatori externi.~~

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 14 din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 12. din [Legea 87/2006](#))

[textul Art. 14, alin. (2) din capitolul IV a fost abrogat la 09-feb-2011 de [Art. 361, alin.](#)

(2) din titlul VII din Legea 1/2011]

[Practică judiciară extinsă \(160 referinte\).](#)

[Practică judiciară \(58 referinte\).](#)

Art. 15

(1) ARACIS și ARACIP au în structura organizatorică:

a) Departamentul de acreditare;

~~**b)** Departamentul de asigurare a calității.~~

b) Departamentul de evaluare externă a calității.

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 15, alin. (1), litera B. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 13. din [Legea 87/2006](#))

(2) Pentru evaluarea și acreditarea organizațiilor furnizoare de educație continuă și a programelor acestora, agențiile naționale pot înființa departamente speciale.

[Practică judiciară extinsă \(2 referinte\).](#)

Art. 16

~~**(1)** ARACIS este o instituție publică independentă, de interes național, cu personalitate juridică și cu buget propriu de venituri și cheltuieli.~~

~~**(2)** Sediul, organigrama și regulamentul de funcționare ale ARACIS se stabilesc, la propunerea ARACIS, prin hotărâre a Guvernului.~~

(1) ARACIS este o instituție publică autonomă, de interes național, cu personalitate juridică și cu buget propriu de venituri și cheltuieli.

~~**(2)** Sediul, organigrama și regulamentul de funcționare ale ARACIS se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.~~

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 16 din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 14. din [Legea 87/2006](#))

(2) Sediul, organigrama și regulamentul de funcționare ale ARACIS se stabilesc prin hotărâre a Consiliului ARACIS, în termen de 60 de zile.

▶ (la data 30-mai-2011 Art. 16, alin. (2) din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 1. din [Legea 69/2011](#))

[Practică judiciară extinsă \(3 referinte\).](#)

Practică judiciară (1 referințe)**Art. 17**

(1) ARACIS are următoarele atribuții în domeniul acreditării:

a) elaborează periodic metodologia și standardele de acreditare pentru diferitele tipuri de programe și furnizori de învățământ superior, care se avizează de Ministerul Educației și Cercetării și se aprobă prin hotărâre a Guvernului;

b) evaluează în temeiul standardelor și al metodologiei aprobate prin hotărâri ale Guvernului, la cerere sau din proprie inițiativă, și propune autorizarea, respectiv acreditarea furnizorilor de învățământ superior și a programelor lor de studii. Pe baza rapoartelor de acreditare, Ministerul Educației și Cercetării elaborează actele normative pentru înființarea de structuri de învățământ superior.

(2) ARACIS are următoarele atribuții în domeniul asigurării calității:

a) formulează și revizuește periodic, pe baza bunelor practici, standarde naționale de referință și indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul superior;

b) colaborează cu Ministerul Educației și Cercetării și cu ARACIP în elaborarea și promovarea de politici și strategii de acțiune, pentru creșterea calității educației în România;

c) organizează anual consultări cu instituțiile de învățământ superior pentru a stabili prioritățile asigurării calității;

d) elaborează și face publice propriile proceduri de evaluare externă a calității educației;

~~**e)** încheie cu instituții din țară și din străinătate contracte de prestări de servicii pentru evaluarea externă a calității programelor și furnizorilor de programe de educație specifice învățământului superior, precum și pentru evaluarea transinstituțională a programelor similare în vederea stabilirii de ierarhizări la nivel național sau internațional;~~

e) încheie, cu instituții de învățământ din țară și din străinătate, contracte de prestări de servicii pentru evaluarea externă a calității programelor și furnizorilor de programe de educație specifice învățământului superior, precum și pentru evaluarea interinstituțională a programelor similare;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 17, alin. (2), litera E. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 15. din [Legea 87/2006](#))

~~**f)** efectuează, pe bază contractuală, la solicitarea Ministerului Educației și Cercetării, evaluarea calității unor programe și instituții de învățământ superior;~~

f) efectuează evaluarea calității unor programe și instituții de învățământ superior, la solicitarea Ministerului Educației și Cercetării. Condițiile privind realizarea activității de evaluare se stabilesc prin contract;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 17, alin. (2), litera F. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 15. din [Legea 87/2006](#))

g) face publice rezultatele evaluărilor externe;

~~**h)** publică manuale, ghiduri, lucrări de sinteză a bunelor practici de evaluare și de asigurare internă și externă a calității;~~

h) publică manuale, ghiduri, lucrări de sinteză a bunelor practici de evaluare și asigurare a calității;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 17, alin. (2), litera H. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 15. din [Legea 87/2006](#))

~~**i)** elaborează periodic, cel puțin la fiecare 4 ani, analize de sistem asupra calității învățământului superior din România;~~

i) elaborează periodic, la fiecare 3 ani, analize de sistem asupra calității învățământului superior din România;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 17, alin. (2), litera I. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 15. din [Legea 87/2006](#))

j) colaborează cu agenții similare din alte țări pentru dezvoltarea și aplicarea de măsuri eficiente de îmbunătățire a calității programelor de învățământ superior;

k) elaborează Codul de etică profesională a experților ARACIS;

l) publică anual un raport cu privire la propria activitate;

~~m) elaborează periodic rapoarte de autoevaluare a calității propriei activități în vederea pregătirii evaluării externe de către agenții similare din alte țări.~~

m) elaborează, o dată la 3 ani, rapoarte de autoevaluare a calității propriei activități, în vederea pregătirii evaluării externe de către agenții similare din alte țări.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 17, alin. (2), litera M. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 15. din Legea 87/2006)

~~(3) ARACIS exercită și atribuțiile conferite de Legea nr. 1/2011.~~

▶(la data 14-sep-2011 Art. 17, alin. (2) din capitolul IV completat de Art. I, punctul 10. din Ordonanta urgenta 75/2011)

(3) ARACIS exercită și atribuțiile conferite de Legea educației naționale nr. **1/2011**, cu modificările și completările ulterioare, și cele expres prevăzute de metodologia privind activitățile desfășurate de către agențiile de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrate în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR) pe teritoriul României și adoptată prin ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice.

▶(la data 15-dec-2016 Art. 17, alin. (3) din capitolul IV modificat de Art. II, punctul 1. din Ordonanta urgenta 96/2016)

Practică judiciară extinsă (896 referinte).

Practică judiciară (323 referinte).

Art. 18

În îndeplinirea atribuțiilor sale, ARACIS are următoarele drepturi:

~~a) să folosească colaboratori externi, experți în domeniul de activitate al ARACIS, remunerați conform legii;~~

a) să folosească colaboratori externi, din țară sau din străinătate, angajați pe bază de contract, experți în domeniul de activitate al ARACIS, remunerați conform legii;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 18, litera A. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 16. din Legea 87/2006)

b) să alcătuiască, pe baza unei metodologii transparente și folosind criterii de competență și competitivitate, propriul registru de evaluatori, pe care îi pregătește metodologic și îi delegă pentru efectuarea misiunilor de evaluare externă a calității;

~~e) să verifice, la încheierea misiunii de evaluare, respectarea metodologiei de evaluare aplicate de experți;~~

c) să verifice, la încheierea misiunii de evaluare, respectarea metodologiei de evaluare aplicate de evaluatori;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 18, litera C. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 16. din Legea 87/2006)

~~d) să informeze instituția evaluată și, după caz, Ministerul Educației și Cercetării asupra rezultatului evaluării externe.~~

d) să informeze instituția evaluată și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului asupra rezultatului evaluării externe.

▶(la data 14-sep-2011 Art. 18, litera D. din capitolul IV modificat de Art. I, punctul 11. din Ordonanta urgenta 75/2011)

Art. 19

~~(1) ARACIS este condusă de un consiliu alcătuit din 15 membri, cu funcții didactice de predare în învățământul superior.~~

~~(2) La înființarea ARACIS, membrii Consiliului interimar sunt stabiliți după cum urmează:~~

~~a) 8 membri propuși de Ministerul Educației și Cercetării;~~

~~b) 7 membri propuși de Conferința Națională a Rectorilor.~~

~~(3) Consiliul interimar va avea în componență și reprezentanți ai învățământului în limbile minorităților.~~

~~(4) Numirea membrilor, a președintelui și a vicepreședintelui Consiliului interimar se face prin ordin al ministrului educației și cercetării, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.~~

~~(5) În termen de cel mult 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, consiliul interimar:~~

- ~~a) elaborează metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista de indicatori de performanță;~~
- ~~b) scoate la concurs posturile din organigrama ARACIS. Candidații pentru ocuparea acestor posturi nu pot cumula funcții didactice în învățământul superior;~~
- ~~c) constituie propriul registru de experți pentru activitățile de acreditare și de evaluare a calității în învățământul superior;~~
- ~~d) organizează concurs, pe baza unei metodologii proprii, pentru ocuparea a 8 posturi din consiliu. Noul consiliu rezultat are un mandat de 3 ani și își alege președintele și vicepreședintele;~~
- ~~e) nu pot fi membri ai consiliului persoane care îndeplinesc o funcție de demnitate publică sau funcția de rector.~~

~~(6) La fiecare 3 ani, Consiliul ARACIS se înnoiește prin scoaterea la concurs a 8 posturi și își alege noul președinte și vicepreședinte.~~

~~*) Termenul prevăzut la art. 19 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației se prorogă pentru o perioadă de 3 luni.~~

~~► (la data 30 ian 2006 Art. 19 din capitolul IV a se vedea referințe de aplicare din Art. 1 din **Ordonanta 6/2006**)~~

~~(1) ARACIS este condusă de un consiliu alcătuit din 15 membri cu funcții didactice de predare în învățământul superior.~~

~~(1) ARACIS este condusă de un consiliu alcătuit din 17 membri cu funcții didactice de predare în învățământul superior și 2 studenți, reprezentanți ai federațiilor studentești din România.~~

~~► (la data 30 mai 2011 Art. 19, alin. (1) din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 2. din **Legea 69/2011**)~~

[textul Art. 19, alin. (1) din capitolul IV a fost abrogat la 14-sep-2011 de **Art. I, punctul 12. din Ordonanta urgenta 75/2011**]

~~(2) La înființarea ARACIS, membrii consiliului interimar sunt stabiliți după cum urmează:~~

- ~~a) 5 membri numiți de Senatul României;~~
- ~~b) 5 membri numiți de Consiliul Național al Rectoilor;~~
- ~~c) 5 membri numiți de Guvern, la propunerea Ministerului Educației și Cercetării, dintre care un reprezentant al minorităților naționale din universitățile care au specializări acreditate în limbile minorităților.~~

[textul Art. 19, alin. (2) din capitolul IV a fost abrogat la 14-sep-2011 de **Art. I, punctul 12. din Ordonanta urgenta 75/2011**]

~~(3) La desemnarea membrilor consiliului interimar, autoritățile prevăzute la alin. (2) se vor consulta pentru a se asigura reprezentarea specializărilor.~~ [textul Art. 19, alin. (3) din capitolul IV a fost abrogat la 14-sep-2011 de **Art. I, punctul 12. din Ordonanta urgenta 75/2011**]

~~(4) Consiliul interimar este condus de un președinte și de 2 vicepreședinți. Președintele și vicepreședinții se aleg prin vot secret, cu majoritatea membrilor consiliului interimar.~~ [textul Art. 19, alin. (4) din capitolul IV a fost abrogat la 14-sep-2011 de **Art. I, punctul 12. din Ordonanta urgenta 75/2011**]

~~(5) În termen de cel mult 6 luni de la intrarea în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență, consiliul interimar:~~

- ~~a) elaborează metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță;~~
- ~~b) scoate la concurs posturi din organigrama ARACIS;~~
- ~~c) constituie propriul registru de evaluatori pentru activitățile de acreditare și de evaluare a calității în învățământul superior;~~
- ~~d) organizează concurs, pe baza unei metodologii proprii, avizată de Ministerul Educației și Cercetării, pentru ocuparea a 10 posturi din consiliu. Noul consiliu rezultat are un mandat de 3 ani și își alege președintele și vicepreședintele;~~
- ~~e) stabilește prin regulament metodologia de selectare a celorlalți 5 membri ai consiliului, care rămân pentru legislatura următoare.~~

[textul Art. 19, alin. (5) din capitolul IV a fost abrogat la 14-sep-2011 de **Art. I, punctul 12. din Ordonanta urgenta 75/2011**]

~~(6) Nu pot fi membri ai consiliului persoane care îndeplinesc o funcție de demnitate publică sau funcția de rector. [textul Art. 19, alin. (6) din capitolul IV a fost abrogat la 14-sep-2011 de **Art. I, punctul 12. din Ordonanta urgenta 75/2011**]~~

~~(7) Membrii consiliului nu pot cumula mai mult de două mandate, iar durata unui mandat este de 3 ani.~~

~~(7) Membrii consiliului nu pot exercita mai mult de două mandate. Durata unui mandat este de 4 ani.~~

~~▶(la data 14 sep 2011 Art. 19, alin. (7) din capitolul IV modificat de Art. I, punctul 13. din **Ordonanta urgenta 75/2011**)~~

(7) Durata unui mandat de membru al Consiliului ARACIS este de 4 ani.

▶(la data 19-dec-2012 Art. 19, alin. (7) din capitolul IV modificat de Art. VII, punctul 1. din capitolul I din **Ordonanta urgenta 92/2012**)

~~(8) La fiecare 3 ani, Consiliul ARACIS se înnoiește prin scoaterea la concurs a 10 posturi, în condițiile stabilite la alin. (5) lit. d), și își alege președintele și vicepreședintele.~~

~~(8) La fiecare 4 ani, Consiliul ARACIS se înnoiește prin scoaterea la concurs a 10 mandate de membru în Consiliul ARACIS. Mandatele se ocupă pe baza unei proceduri proprii, conform art. 19¹ alin. (5). Noul consiliu își alege președintele și vicepreședintele.~~

~~▶(la data 14 sep 2011 Art. 19, alin. (8) din capitolul IV modificat de Art. I, punctul 13. din **Ordonanta urgenta 75/2011**)~~

~~(8) La fiecare 4 ani, Consiliul ARACIS se înnoiește prin scoaterea la concurs a 17 mandate de membru în Consiliul ARACIS. Mandatele se ocupă pe baza unei proceduri proprii, conform art. 19¹ alin. (5). Noul consiliu își alege președintele și vicepreședintele.~~

~~▶(la data 19 dec 2012 Art. 19, alin. (8) din capitolul IV modificat de Art. VII, punctul 1. din capitolul I din **Ordonanta urgenta 92/2012**)~~

(8) La fiecare 4 ani, Consiliul ARACIS se înnoiește prin scoaterea la concurs, de regulă, a 1/3 din numărul de mandate de membru în Consiliul ARACIS. Mandatele se ocupă pe baza unei proceduri proprii, conform art. 19¹ alin. (5). Noul consiliu își alege președintele și vicepreședintele.

▶(la data 30-dec-2014 Art. 19, alin. (8) din capitolul IV modificat de Art. II, punctul 1. din **Ordonanta urgenta 94/2014**)

(9) La lucrările consiliului interimar participă, cu statut de observator, 2 reprezentanți ai asociațiilor studențești.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 19 din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 17. din **Legea 87/2006**)

Art. 19¹

~~(1) ARACIS este condusă de un consiliu alcătuit din 15 membri, cadre didactice titulare cu funcții didactice de predare în învățământul superior, potrivit prevederilor alin. (6) și (9), la care se adaugă 2 studenți, reprezentanți ai federațiilor studențești din România, reconfirmați la începutul fiecărui an universitar. Unul dintre membrii consiliului este numit, cu respectarea criteriilor prevăzute la alin. (5), de către organizațiile neguvernamentale, altele decât sindicatele și Consiliul Național al Rectorilor, partenere ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, conform art. 14 alin. (1) din **Legea nr. 1/2011**.~~

~~(2) Membrii ARACIS sunt aleși pe baza criteriilor de prestigiu profesional și moral, pe principii de competență profesională și științifică.~~

~~(3) Consiliul ARACIS se organizează și funcționează independent de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase.~~

~~(4) Consiliul ARACIS este condus de un președinte și un vicepreședinte, aleși prin vot secret, cu majoritatea membrilor consiliului.~~

~~(5) Membrii Consiliului ARACIS sunt aleși conform procedurii proprii de alegere. Comisia constituită pentru alegerea membrilor Consiliului ARACIS este formată din 2 membri numiți de Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA), un membru numit de Asociația Europeană a Universităților (EUA), un membru numit de Uniunea Studenților Europeni (ESU), un reprezentant al președintelui Academiei Române.~~

~~Participă cu rol de observator la procesul de alegere a membrilor Consiliului ARACIS un reprezentant al Consiliului Național al Rectoilor.~~

~~(6) Membrii Consiliului ARACIS sunt profesori universitari conducători de doctorat care îndeplinesc standardele pentru obținerea atestatului de abilitare sau care au obținut atestatul de abilitare. Din Consiliul ARACIS pot face parte și alte cadre didactice care îndeplinesc standardele pentru obținerea atestatului de abilitare sau care au obținut atestatul de abilitare.~~

~~(7) Din Consiliul ARACIS nu pot face parte rectori pe perioada exercitării funcției de rector. În situația în care un membru al Consiliului ARACIS devine rector, își pierde mandatul de membru al Consiliului ARACIS începând cu data confirmării prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, conform art. 211 alin. (1) din Legea nr. 1/2011. Pentru mandatul vacantat se organizează alegeri conform procedurii proprii de alegeri, pentru durata restantă a mandatului vacantat.~~

~~(8) Nu pot fi membri ai consiliului persoane care îndeplinesc o funcție de demnitate publică pe perioada exercitării funcției de demnitate publică. În situația în care un membru al Consiliului ARACIS obține o funcție de demnitate publică, își pierde mandatul de membru al Consiliului ARACIS începând cu data obținerii funcției publice. Pentru mandatul vacantat se organizează alegeri conform procedurii proprii de alegeri, pentru durata restantă a mandatului vacantat.~~

~~(9) Pot fi membri ai Consiliului ARACIS și/sau membri evaluatori cadrele didactice titulare și cadrele didactice pensionate care au obținut aprobarea senatului de a desfășura activități didactice în regim de plată cu ora, potrivit art. 289 din Legea nr. 1/2011. Membrii evaluatori trebuie să îndeplinească standardele minimale pentru obținerea titlului didactic de conferențiar universitar, stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, conform art. 219 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1/2011.~~

~~(10) În cazul în care instituția sau programul de studiu supus evaluării are angajat în cadrul său unul sau mai mulți membri ai Consiliului ARACIS ori soți, rude sau afini până la gradul al treilea, acei membri ai Consiliului ARACIS nu participă la procedurile aferente evaluării respective.~~

~~(11) În cazul în care instituția sau programul de studiu supus evaluării are angajat în cadrul său unul sau mai mulți membri evaluatori ARACIS ori soți, rude sau afini până la gradul al treilea, acei membri evaluatori ARACIS nu participă în cadrul procedurilor aferente evaluării respective.~~

~~► (la data 14-sep-2011 Art. 19 din capitolul IV completat de Art. I, punctul 14. din Ordonanta urgenta 75/2011)~~

Art. 19¹

~~► (la data 27-apr-2015 Art. 19¹ din capitolul IV a se vedea referințe de aplicare din Metodologie din 2015)~~

~~(1) ARACIS este condusă de un consiliu alcătuit din 25 de membri, din care 23 de cadre didactice cu funcții de predare în învățământul superior care reprezintă, de regulă, domeniile de studii universitare și 2 studenți, reprezentanți ai federațiilor studentești din România, reconfirmați la începutul fiecărui an universitar.~~

(1) ARACIS este condusă de un consiliu alcătuit din 21 de membri, din care:

a) 17 sunt cadre didactice cu funcții de predare în învățământul superior care reprezintă, de regulă, domeniile de studii universitare;

b) 2 studenți, reprezentanți ai federațiilor studentești din România, reconfirmați la începutul fiecărui an universitar;

c) un reprezentant al patronatului;

d) un reprezentant al sindicatului cu cei mai mulți membri din învățământul superior;

e) reprezentanții menționați la lit. b)-d) sunt nominalizați pe baza unei metodologii aprobate de Consiliul ARACIS și publicate prin ordin al ministrului educației și cercetării științifice în Monitorul Oficial al României, Partea I.

~~► (la data 30-dec-2014 Art. 19¹, alin. (1) din capitolul IV modificat de Art. II, punctul 2. din Ordonanta urgenta 94/2014)~~

(2) Membrii ARACIS sunt selectați pe baza criteriilor de prestigiu profesional și moral, pe principii de competență profesională și științifică.

(3) Consiliul ARACIS se organizează și funcționează independent de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase.

(4) Consiliul ARACIS este condus de un președinte și un vicepreședinte, aleși prin vot secret, cu majoritatea membrilor consiliului.

(5) Membrii Consiliului ARACIS sunt selectați, prin concurs, conform unei proceduri proprii publicate anterior declanșării selecției.

▶(la data 25-ian-2013 Art. 19¹, alin. (5) din capitolul IV a se vedea referinte de aplicare din [Procedura din 2013](#))

▶(la data 15-dec-2014 Art. 19¹, alin. (5) din capitolul IV a se vedea referinte de aplicare din [Procedura din 2014](#))

▶(la data 16-nov-2015 Art. 19¹, alin. (5) din capitolul IV a se vedea referinte de aplicare din [Ordinul 5751/2015](#))

(6) Membrii Consiliului ARACIS sunt profesori universitari titulari sau care își continuă activitatea didactică cu aprobarea senatului universitar, precum și conferențieri universitari, cu experiență în asigurarea calității educației.

(7) Din Consiliul ARACIS nu pot face parte rectori pe perioada exercitării funcției respective. În situația în care un membru al Consiliului ARACIS devine rector, își pierde mandatul de membru al Consiliului ARACIS începând cu data confirmării prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, potrivit prevederilor art. 211 alin. (1) din Legea nr. [1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare.

(8) Nu pot fi membri ai consiliului persoanele care îndeplinesc o funcție de demnitate publică pe perioada exercitării funcției respective. În situația în care un membru al Consiliului ARACIS este numit într-o funcție de demnitate publică, își pierde mandatul de membru al Consiliului ARACIS începând cu data numirii în funcție.

(8¹) O persoană poate îndeplini calitatea de membru a Consiliului ARACIS pentru două mandate.

▶(la data 30-dec-2013 Art. 19¹, alin. (8) din capitolul IV completat de Art. III din [Ordonanta urgenta 117/2013](#))

(9) Mandatele de membri ai Consiliului ARACIS care devin vacante se ocupă conform procedurii prevăzute la alin. (5), pentru durata restantă a fiecărui mandat vacantat.

(10) Pot fi experți evaluatori ai ARACIS cadre didactice titulare sau care își continuă activitatea didactică cu aprobarea senatului universitar, cu gradul didactic de conferențiar sau profesor universitar, cu experiență în asigurarea calității educației. De asemenea, pot participa în comisiile de evaluare studenți și reprezentanți ai angajatorilor.

(11) În cazul în care instituția sau programul de studiu supus evaluării are angajat în cadrul său unul sau mai mulți membri ai Consiliului ARACIS ori soți, rude sau afini până la gradul al treilea, acei membri ai Consiliului ARACIS nu participă la procedurile aferente evaluării respective.

(12) În cazul în care instituția sau programul de studiu supus evaluării are angajat în cadrul său unul sau mai mulți membri evaluatori ARACIS ori soți, rude sau afini până la gradul al treilea, acei membri evaluatori ARACIS nu participă în cadrul procedurilor aferente evaluării respective.

▶(la data 19-dec-2012 Art. 19¹ din capitolul IV modificat de Art. VII, punctul 2. din capitolul I din [Ordonanta urgenta 92/2012](#))

Art. 20

~~Pentru îndeplinirea obiectivelor sale, ARACIS preia patrimoniul, toate drepturile și obligațiile, infrastructura logistică, personalul tehnic și baza de date a Consiliului Național de Evaluare și Acreditare Academică. Funcțiile Consiliului Național de Evaluare și Acreditare Academică sunt transferate Departamentului de acreditare din cadrul ARACIS, în termen de maximum 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.~~

Pentru îndeplinirea obiectivelor sale, ARACIS preia patrimoniul, toate drepturile și obligațiile, infrastructura logistică, personalul tehnic și baza de date ale Consiliului Național de Evaluare și Acreditare Academică. Atribuțiile Consiliului Național de Evaluare și Acreditare Academică sunt transferate Departamentului de acreditare din cadrul ARACIS, în termen de maximum 6 luni de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 20 din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 18. din [Legea 87/2006](#))

Practică judiciară extinsă (1 referinte).**Art. 21**

(la data 11-dec-2006 Art. 21 din capitolul IV a se vedea referinte de aplicare din [Hotarirea 1731/2006](#))

~~(1) ARACIS se finanțează integral din venituri proprii.~~

~~(2) Veniturile proprii ale ARACIS provin din:~~

~~a) venituri din contracte de prestări de servicii pentru evaluarea calității;~~

~~b) taxe de autorizare și acreditare a instituțiilor de învățământ superior pe programe de studiu, propuse de ARACIS și aprobate prin hotărâre a Guvernului;~~

~~c) taxe de evaluare externă a calității, stabilite de ARACIS;~~

~~d) fonduri externe nerambursabile, obținute prin participarea la programe internaționale, donații, sponsorizări, alte surse.~~

~~(1) ARACIS se finanțează din venituri proprii și din fonduri bugetare.~~

~~(1) ARACIS se finanțează integral din venituri proprii.~~

(la data 18-dec-2006 Art. 21, alin. (1) din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 1. din [Ordonanta urgenta 102/2006](#))

(2) Veniturile proprii ale ARACIS provin din:

a) venituri din contracte de prestări de servicii pentru evaluarea calității, încheiate inclusiv cu Ministerul Educației și Cercetării;

b) tarife de autorizare și acreditare a instituțiilor de învățământ superior pe programe de studiu, propuse de ARACIS și aprobate prin hotărâre a Guvernului;

c) tarife de evaluare externă a calității, stabilite de ARACIS și aprobate prin hotărâre a Guvernului;

d) fonduri externe nerambursabile, obținute prin participarea la programe internaționale, donații, sponsorizări, alte surse legal constituite.

(la data 16-apr-2006 Art. 21 din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 19. din [Legea 87/2006](#))

Art. 22

~~(1) ARACIS poate face demersurile pentru înscrierea în registrul european al agențiilor de asigurare a calității în învățământul superior.~~

(1) ARACIS face demersurile pentru înscrierea în registrul european al agențiilor de asigurare a calității în învățământul superior.

(la data 16-apr-2006 Art. 22, alin. (1) din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 20. din [Legea 87/2006](#))

(2) ARACIS se supune periodic procedurilor de acreditare internațională.

Art. 23

~~Potrivit principiului subsidiarității, instituțiile românești de învățământ superior acreditate au dreptul de a solicita evaluarea externă a calității fie de la ARACIS, fie de la o altă agenție înscrisă în registrul european al agențiilor de asigurare a calității în învățământul superior, agreată de ARACIS.~~

(1) Instituțiile românești de învățământ superior acreditate au dreptul de a solicita evaluarea externă a calității fie de la ARACIS, fie de la o altă agenție, națională sau internațională, înscrisă în registrul european al agențiilor de asigurare a calității în învățământul superior.

(2) Dacă ARACIS este radiată din registrul european al agențiilor de asigurare a calității, aceasta își încetează de drept activitatea.

(3) În condițiile alin. (2), conform prezentei ordonanțe de urgență, se trece la înființarea unei noi agenții pentru asigurarea calității în învățământul superior.

(la data 16-apr-2006 Art. 23 din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 21. din [Legea 87/2006](#))

Practică judiciară extinsă (3 referinte).**Art. 24**

~~(1) ARACIP este instituție publică, de interes național, în coordonarea Ministerului Educației și Cercetării, cu personalitate juridică și cu buget propriu de venituri și cheltuieli.~~

~~(1) ARACIP este instituție publică, de interes național, în subordinea Ministerului Educației și Cercetării, cu personalitate juridică și cu buget propriu de venituri și cheltuieli.~~

(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (1) din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 22. din [Legea 87/2006](#))

(1) ARACIP este instituție publică, de interes național, în coordonarea Ministerului Educației Naționale, cu personalitate juridică, autofinanțată, cu buget propriu de venituri și cheltuieli.
▶(la data 18-iun-2018 Art. 24, alin. (1) din capitolul IV modificat de Art. III, punctul 1. din Ordonanta urgenta 48/2018)

~~**(2)** Sediul, structura organizatorică și funcționarea ARACIP se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.~~

(2) Sediul, structura organizatorică și regulamentul de funcționare ale ARACIP se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (2) din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 22. din Legea 87/2006)

(3) ARACIP are următoarele atribuții:

~~**a)** elaborează, actualizează periodic și propune Ministerului Educației și Cercetării standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;~~

a) elaborează, actualizează periodic și propune ministrului educației și cercetării standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (3), litera A. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 23. din Legea 87/2006)

~~**b)** elaborează și propune Ministerului Educației și Cercetării metodologia de evaluare instituțională și de acreditare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;~~

b) elaborează și propune ministrului educației și cercetării metodologia de evaluare instituțională și de acreditare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (3), litera B. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 23. din Legea 87/2006)

c) realizează activitatea de evaluare și acreditare a furnizorilor de educație din învățământul preuniversitar;

~~**d)** propune Ministerului Educației și Cercetării înființarea, respectiv acreditarea, prin ordin, a instituțiilor de învățământ preuniversitar pentru fiecare nivel de învățământ, program de studii și calificare profesională, după caz;~~

d) propune Ministerului Educației și Cercetării înființarea și acreditarea instituțiilor de învățământ preuniversitar, pentru fiecare nivel de învățământ, program de studii și calificare profesională, după caz. Înființarea și acreditarea se fac prin ordin al ministrului educației și cercetării;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (3), litera D. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 23. din Legea 87/2006)

~~**e)** efectuează, pe baze contractuale, la solicitarea Ministerului Educației și Cercetării, evaluarea calității educației din învățământul preuniversitar;~~

e) efectuează, pe baze contractuale, la solicitarea ministrului educației și cercetării, evaluarea calității educației din învățământul preuniversitar;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (3), litera E. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 23. din Legea 87/2006)

e¹) efectuează, pe baze contractuale, la solicitarea ministrului educației naționale, evaluarea externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie, acreditării și înființării de unități de învățământ preuniversitar de stat;

▶(la data 18-iun-2018 Art. 24, alin. (3), litera E. din capitolul IV completat de Art. III, punctul 3. din Ordonanta urgenta 48/2018)

~~**f)** propune Ministerului Educației și Cercetării acreditarea organizațiilor care oferă programe de formare profesională;~~

f) propune ministrului educației și cercetării acreditarea organizațiilor care oferă programe de formare profesională;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (3), litera F. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 23. din [Legea 87/2006](#))

g) realizează împreună cu inspectoratele școlare și direcțiile de resort din Ministerul Educației și Cercetării activitatea de monitorizare și control al calității;

~~**h)** efectuează periodic, din 5 în 5 ani, evaluarea organizațiilor furnizoare de educație acreditate;~~

~~**h)** efectuează, cel puțin o dată la 3 ani, evaluarea organizațiilor furnizoare de educație acreditate;~~

▶(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (3), litera H. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 23. din [Legea 87/2006](#))

h) efectuează, periodic, din 5 în 5 ani, evaluarea externă a unităților de învățământ preuniversitar acreditate;

▶(la data 18-iun-2018 Art. 24, alin. (3), litera H. din capitolul IV modificat de Art. III, punctul 2. din [Ordonanta urgenta 48/2018](#))

i) face publice rezultatele evaluărilor externe;

j) elaborează manuale de evaluare internă a calității, diferențiate potrivit art. 8 alin. (3), și le supune aprobării prin ordin al ministrului educației și cercetării;

k) elaborează ghiduri de bune practici;

l) publică un raport anual cu privire la propria activitate;

m) elaborează periodic, cel puțin la fiecare 4 ani, analize de sistem asupra calității învățământului preuniversitar din România;

~~**n)** elaborează recomandări de îmbunătățire continuă a calității învățământului preuniversitar;~~

n) elaborează recomandări de îmbunătățire a calității învățământului preuniversitar;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (3), litera N. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 23. din [Legea 87/2006](#))

o) elaborează Codul de etică profesională a experților în evaluare și acreditare.

~~**(4)** În îndeplinirea atribuțiilor sale ARACIP are dreptul să folosească colaboratori externi, experți în domeniul de activitate al agenției, înscriși în registrul propriu al experților în evaluare și acreditare, remunerați conform legii.~~

(4) În îndeplinirea atribuțiilor sale, ARACIP are dreptul să folosească colaboratori externi, din țară sau din străinătate, angajați pe bază de contract, experți în domeniul de activitate al agenției, înscriși în registrul propriu al experților în evaluare și acreditare.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (4) din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 24. din [Legea 87/2006](#))

~~**(5)** ARACIP este condusă de un președinte și un vicepreședinte și dispune de un aparat propriu format din experți și personal administrativ, angajați prin concurs.~~

(5) ARACIP dispune de un aparat propriu format din experți și personal administrativ, angajați prin concurs. Aparatul propriu, format din experți, va avea în componență și un reprezentant al învățământului în limbile minorităților naționale.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 24, alin. (5) din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 24. din [Legea 87/2006](#))

(6) Nu pot fi angajați ai ARACIP persoane care îndeplinesc o funcție de demnitate publică.

Practică judiciară extinsă (8 referințe)

Practică judiciară (6 referințe)

Art. 25

~~Pentru îndeplinirea obiectivelor sale ARACIP preia patrimoniul, toate drepturile și obligațiile, infrastructura logistică, personalul și baza de date ale Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a învățământului Preuniversitar. Funcțiile Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a învățământului Preuniversitar sunt transferate Departamentului de acreditare al ARACIP, în termen de maximum 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.~~

Pentru îndeplinirea obiectivelor sale, ARACIP preia patrimoniul, toate drepturile și obligațiile, infrastructura logistică, personalul și baza de date ale Comisiei Naționale de

Evaluare și Acreditare a învățământului Preuniversitar. Funcțiile Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a învățământului Preuniversitar sunt transferate Departamentului de acreditare al ARACIP, în termen de maximum 6 luni de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 25 din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 25. din [Legea 87/2006](#))

Art. 26

(1) Ministerul Educației și Cercetării, prin structurile sale, este responsabil de controlul și implementarea măsurilor de asigurare și îmbunătățire a calității recomandate de ARACIP.

(2) Controlul calității în învățământul preuniversitar se exercită prin inspectoratele școlare și direcțiile de resort din Ministerul Educației și Cercetării, pe baza unor metodologii specifice, aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării.

Art. 27

~~**(1)** Finanțarea ARACIP se face integral din venituri proprii.~~

~~**(1)** Finanțarea ARACIP se face din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat acordate prin bugetul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.~~

▶(la data 14-sep-2011 Art. 27, alin. (1) din capitolul IV modificat de Art. I, punctul 15. din [Ordonanta urgenta 75/2011](#))

(1) ARACIP se finanțează integral din venituri proprii, cuprinse în buget propriu de venituri și cheltuieli.

▶(la data 18-iun-2018 Art. 27, alin. (1) din capitolul IV modificat de Art. III, punctul 4. din [Ordonanta urgenta 48/2018](#))

(2) Veniturile proprii ale ARACIP provin din:

~~**a)** venituri obținute pe bază de contract încheiat cu Ministerul Educației și Cercetării pentru evaluarea calității educației în învățământul preuniversitar;~~

a) venituri obținute pe bază de contracte privind evaluarea externă încheiate cu Ministerul Educației Naționale, autoritățile administrației publice locale, organizații interesate în furnizarea de servicii de educație, așa cum sunt acestea definite la pct. 34 din anexa la Legea educației naționale nr. [1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare, ori cu organizațiile furnizoare de educație, așa cum sunt acestea definite la art. 2 lit. b), după caz, pentru evaluarea externă în vederea acreditării conform prevederilor art. 29 alin. (4), precum și prin contracte, pentru evaluarea externă, periodică, din 5 în 5 ani;

▶(la data 18-iun-2018 Art. 27, alin. (2), litera A. din capitolul IV modificat de Art. III, punctul 5. din [Ordonanta urgenta 48/2018](#))

~~**b)** perceperea unor taxe de autorizare, acreditare și evaluare periodică, aprobate prin hotărâre a Guvernului;~~

b) perceperea unor tarife de autorizare, acreditare și evaluare periodică, aprobate prin hotărâre a Guvernului;

▶(la data 16-apr-2006 Art. 27, alin. (2), litera B. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 26. din [Legea 87/2006](#))

c) fonduri externe nerambursabile obținute prin participarea la programe internaționale;

~~**d)** donații, sponsorizări, alte surse.~~

d) donații, sponsorizări, alte surse legal constituite.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 27, alin. (2), litera D. din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 26. din [Legea 87/2006](#))

Practică judiciară extinsă (1 referințe)

Art. 28

~~**(1)** ARACIS și ARACIP se reunesc bianual pentru a armoniza transectorial politicile și strategiile aplicate în domeniul evaluării și asigurării calității în educație.~~

~~**(2)** ARACIS și ARACIP propun Ministerului Educației și Cercetării proiecte de politici în domeniul asigurării calității.~~

ARACIS și ARACIP se reunesc bianual pentru a armoniza intersectorial politicile și strategiile aplicate în domeniul evaluării și asigurării calității în educație.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 28 din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 27. din [Legea 87/2006](#))

CAPITOLUL V: Acreditarea organizațiilor furnizoare de educație și a programelor de studiu

Art. 29

~~(1) Orice persoană juridică, publică sau privată, interesată în furnizarea de educație se supune procesului de evaluare și acreditare, în condițiile legii, înainte de a începe să funcționeze.~~

~~(2) În învățământul preuniversitar acreditarea se face la nivelul structurilor instituționale pentru fiecare nivel de învățământ, fiecare tip de program de studii și de calificare profesională, după caz.~~

~~(3) În învățământul superior acreditarea se face la nivelul structurilor instituționale pentru fiecare program din ciclul de licență, care duce la o calificare universitară distinctă. Programele specifice ciclurilor de studii de masterat și doctorat se supun evaluării externe, în vederea acreditării, numai la cererea instituției de învățământ superior.~~

~~(4) Acreditarea presupune parcurgerea a două etape succesive:~~

~~a) autorizarea de funcționare provizorie, care reprezintă actul de înființare și acordă dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea la studii;~~

~~b) acreditarea, care acordă alături de drepturile prevăzute la lit. a) și dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educației și Cercetării și de a organiza, după caz, examen de absolvire.~~

~~(5) Evaluarea externă, în vederea acreditării, se declanșează la cererea organizației care își propune să ofere unul sau mai multe programe de educație inițială sau continuă și se bazează pe un ansamblu de standarde referitoare la domeniile și criteriile prevăzute la art. 10.~~

~~(6) Standardele naționale specifice fiecărei etape de acreditare, diferențiate potrivit art. 8 alin. (3), metodologiile de evaluare externă, eşalonarea în timp a procesului de acreditare, precum și taxele percepute în vederea autorizării și acreditării se stabilesc periodic, la propunerea agențiilor de asigurare a calității și a Ministerului Educației și Cercetării, prin hotărâre a Guvernului.~~

(1) Orice persoană juridică, publică sau privată, interesată în furnizarea de educație se supune procesului de evaluare și acreditare, în condițiile legii.

~~(2) În învățământul preuniversitar evaluarea și acreditarea se fac la nivelul structurilor instituționale pentru fiecare nivel de învățământ, fiecare tip de program de studii și de calificare profesională, după caz.~~

(2) În învățământul preuniversitar evaluarea, în cadrul celor două etape ale acreditării, se face pentru fiecare nivel de învățământ, pentru fiecare filieră, profil și specializare/calificare profesională, pentru fiecare program de studii, pe fiecare limbă de predare, pe fiecare formă de învățământ, pe fiecare locație, după caz, cu stabilirea capacității maxime de școlarizare.

▶ (la data 18-iun-2018 Art. 29, alin. (2) din capitolul V modificat de Art. III, punctul 6. din [Ordonanta urgenta 48/2018](#))

(2¹) Prin derogare de la prevederile alin. (2) în învățământul liceal precum și în învățământul profesional, pentru unitățile de învățământ acreditate, evaluarea externă în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie și/sau acreditării se realizează astfel:

a) pentru filiera teoretică prevăzută de art. 31 din Legea nr. [1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare, evaluarea externă se efectuează pe limbă de predare, formă de învățământ și/sau locație;

b) pentru filiera vocațională prevăzută de art. 31 din Legea nr. [1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare, evaluarea externă se efectuează pe profil, limbă de predare, formă de învățământ și/sau locație;

c) pentru filiera tehnologică și învățământul profesional prevăzute de art. 31-33² din Legea nr. [1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare, evaluarea externă se realizează pe tipuri de calificări profesionale de același nivel de calificare sau de nivel inferior, în cadrul aceluiași profil, pe limbă de predare, formă de învățământ și/sau locație.

(2²) Tipul calificărilor profesionale din cadrul aceluiași profil, din cadrul filierei tehnologice și din cadrul învățământului profesional se stabilesc prin ordin al ministrului educației naționale.

(2³) Programul A doua șansă poate fi organizat:

a) de către unități de învățământ autorizate/acreditate pentru nivelurile de învățământ primar și/sau gimnazial sau pentru calificări corespunzătoare învățământului profesional sau liceal;

b) de către consorții școlare înființate în condițiile art. 62 din Legea nr. **1/2011**, cu modificările și completările ulterioare, cu condiția ca în cadrul consorțiului să existe cel puțin o unitate de învățământ autorizată/acreditată pentru nivelurile de învățământ primar, gimnazial, respectiv pentru calificările corespunzătoare învățământului profesional sau liceal oferite în programul A doua șansă.

(2⁴) Unitățile de învățământ acreditate pot să înființeze alte specializări în cadrul profilurilor deja autorizate să funcționeze provizoriu/acreditate, pe baza acordului ARACIP. Procedura privind acordul ARACIP se stabilește prin ordin al ministrului educației naționale.

(2⁵) Palatele și cluburile copiilor, precum și cluburile sportive școlare sunt acreditate și se supun evaluării periodice, din 5 în 5 ani.

(2⁶) Înființarea în cadrul palatelor, cluburilor copiilor, cluburilor sportive școlare de noi cercuri, respectiv discipline sportive se realizează pe baza acordului ARACIP. Procedura privind acordul ARACIP se stabilește prin ordin al ministrului educației naționale.

►(la data 18-iun-2018 Art. 29, alin. (2) din capitolul V completat de Art. III, punctul 7. din **Ordonanta urgenta 48/2018**)

(3) În învățământul superior evaluarea și acreditarea se fac la nivelul structurilor instituționale pentru fiecare program din ciclul de licență, care duce la o calificare universitară distinctă. Programele specifice ciclurilor de studii de masterat și doctorat se supun evaluării externe, în vederea acreditării.

~~**(4)** Acreditarea presupune parcurgerea a două etape succesive:~~

~~**a)** autorizarea de funcționare provizorie, care acordă dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea la studii;~~

~~**b)** acreditarea, care acordă, alături de drepturile prevăzute la lit. a), și dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educației și Cercetării și de a organiza, după caz, examen de absolvire, licență, masterat, doctorat.~~

(4¹) Prin derogare de la prevederile alin. (4), acreditarea, în cazul programelor de studii universitare de masterat, organizate de universități acreditate, se realizează pe domenii de studii universitare de masterat, fără parcurgerea procedurii de autorizare de funcționare provizorie.

(4²) Prin derogare de la alin. (4), acreditarea, în cazul programelor de studii universitare de doctorat, organizate de universități acreditate în aceleași domenii de masterat acreditate conform alin. (4¹), se realizează pe domenii de studii universitare de doctorat, fără parcurgerea procedurii de autorizare de funcționare provizorie.

(4³) Prin derogare de la alin. (4), acreditarea, în cazul programelor de studii universitare de doctorat, organizate de Academia Română, se realizează pe domenii de studii universitare de doctorat, fără parcurgerea procedurii de autorizare de funcționare provizorie, cu îndeplinirea standardelor de calitate stabilite de ARACIS.

►(la data 18-iun-2018 Art. 29, alin. (4) din capitolul V modificat de Art. III, punctul 8. din **Ordonanta urgenta 48/2018**)

(5) Evaluarea externă în vederea acreditării se declanșează la cererea furnizorului de educație care își propune să ofere unul sau mai multe programe de educație inițială sau continuă și se bazează pe un ansamblu de standarde referitoare la domeniile și criteriile prevăzute la art. 10.

(5¹) Furnizorii de educație care îndeplinesc condițiile de acreditare instituțională vor depune un dosar în vederea declanșării procedurii de acreditare instituțională cel târziu în anul universitar imediat următor îndeplinirii acestor condiții. Furnizorii de educație care nu respectă acest termen vor intra în lichidare.

► (la data 15-dec-2016 Art. 29, alin. (5) din capitolul V completat de Art. II, punctul 2. din **Ordonanta urgenta 96/2016**)

(6) Standardele naționale specifice fiecărei etape de acreditare, diferențiate potrivit art. 8 alin. (3), metodologiile de evaluare externă, eşalonarea în timp a procesului de acreditare, precum și tarifele percepute în vederea autorizării și acreditării se stabilesc periodic, la propunerea agențiilor de asigurare a calității și a Ministerului Educației și Cercetării, prin hotărâre a Guvernului.

► (la data 16-apr-2006 Art. 29 din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 28. din **Legea 87/2006**)

Practică judiciară extinsă (2697 referinte).

Practică judiciară (1037 referinte).

Art. 29¹

(1) În vederea asigurării exercitării dreptului fundamental la învățătură, la cererea justificată, după caz, a părinților/tutorilor legali, a refugiaților, a cultelor recunoscute oficial de stat sau a unor organizații ale minorităților naționale reprezentate în Parlamentul României, în situația în care autoritățile publice locale nu asigură, în mod corespunzător, conform cererilor, exercitarea acestui drept, în localitățile în care acestea își exercită autoritatea, Ministerul Educației Naționale înființează, reorganizează și constituie unități de învățământ preuniversitar de stat, cu personalitate juridică, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) Inspectoratul școlar județean ori al municipiului București, după caz, la solicitarea Ministerului Educației Naționale, în raport cu domiciliul sau reședința potențialilor beneficiari direcți ai educației, așa cum sunt aceștia definiți la pct. 5 din anexa prevăzută de art. 365 din Legea nr. **1/2011**, cu modificările și completările ulterioare, analizează cererile și emite, în termen de maximum 10 zile de la înregistrarea solicitării, un aviz motivat.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), avizul motivat și analiza cererilor justificate, formulate de către cultele recunoscute oficial de stat sau de către organizații ale minorităților naționale reprezentate în Parlamentul României, la solicitarea părinților/tutorilor legali, refugiaților, se elaborează și se realizează, în cadrul Ministerului Educației Naționale prin direcția de specialitate pentru învățământul în limbile minorităților naționale, respectiv prin direcțiile de specialitate competente, după caz, în termen de maximum 10 zile de la înregistrarea solicitării, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(4) Pe baza avizului motivat se desemnează prin ordin al ministrului educației naționale o unitate tutelară, definită conform pct. 51¹ din anexa prevăzută la art. 365 din Legea nr. **1/2011**, cu modificările și completările ulterioare, dintre unitățile de învățământ acreditate, care încheie cu ARACIP, în termen de maximum 5 zile de la desemnare, un contract privind efectuarea evaluării externe pentru acordarea autorizației de funcționare provizorie în vederea înființării de către Ministerul Educației Naționale a unei unități de învățământ de stat, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(5) Unitatea tutelară, prevăzută la alin. (4), are obligația de a elabora un raport de evaluare internă, pe baza prevederilor art. 10, în raport cu intenția de înființare, pentru fiecare nivel de învățământ, pentru fiecare filieră, profil și specializare/calificare profesională și pentru fiecare program de studii, pe fiecare limbă de predare, pe fiecare formă de învățământ și pe fiecare locație, după caz, în vederea parcurgerii procesului de evaluare, în cadrul procedurii de autorizare de funcționare provizorie, prevăzută de art. 30, în termen de maximum 30 de zile de la desemnare.

(6) Finanțarea cheltuielilor aferente etapelor acreditării prevăzute de art. 29 alin. (4), în cazul înființării de unități de învățământ preuniversitar de stat, în condițiile alin. (1), se asigură prin bugetul Ministerului Educației Naționale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(7) Unitatea tutelară, prevăzută la alin. (4), exercită atribuțiile aferente în vederea parcurgerii procedurii de autorizare de funcționare provizorie stabilită prin art. 30 și este sprijinită, în acest scop, de către Ministerul Educației Naționale și inspectoratul școlar

județean ori al municipiului București, după caz, pentru asigurarea de personal și pentru spațiu adecvat, în vederea desfășurării procesului de învățământ.

(8) ARACIP are obligația de a realiza procesul de evaluare externă, în cadrul procedurii de autorizare de funcționare provizorie, prevăzută de art. 30, în termen de maximum 20 de zile de la data depunerii raportului de evaluare internă, prevăzut la alin. (5), și de a propune, în termen de 5 zile de la finalizarea evaluării, ministrului educației naționale ordinul privind autorizarea de funcționare provizorie sau neautorizarea, după caz.

(9) Ministrul educației naționale emite ordinul prevăzut la alin. (8) în termen de 5 zile, pe baza propunerii ARACIP.

(10) Prin derogare de la prevederile art. 19 alin. (1) și ale art. 22 alin. (3) din Legea nr. **1/2011**, cu modificările și completările ulterioare, ordinul prin care se acordă autorizarea de funcționare provizorie, prevăzut la alin. (8), reprezintă și actul de înființare, ca persoană juridică, a unității de învățământ preuniversitar de stat, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(11) Ordinul ministrului educației naționale de acordare a autorizației de funcționare provizorie și de înființare ca persoană juridică a unității de învățământ de stat se comunică autorității publice locale în vederea includerii, de drept, în rețeaua școlară a unității administrativ-teritoriale.

(12) Desființarea oricărei unități de învățământ se realizează, în condițiile legii, prin ordin al ministrului educației naționale.

(13) Unitățile de învățământ înființate în condițiile prezentului articol au dreptul de a participa la procesul de reorganizare, în condițiile stabilite prin metodologia aprobată prin ordin al ministrului educației naționale.

Art. 29²

(1) Autoritățile administrației publice locale au dreptul de a înființa unități de învățământ preuniversitar de stat. Prevederile alin. (3)-(5), alin. (7)-(11) ale art. 29¹ sunt aplicabile în vederea înființării.

(2) Finanțarea cheltuielilor aferente etapelor acreditării prevăzute de art. 29 alin. (4), în cazul prevăzut la alin. (1), se asigură de către autoritățile administrației publice locale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

►(la data 18-iun-2018 Art. 29 din capitolul V completat de Art. III, punctul 9. din **Ordonanta urgenta 48/2018**)

Art. 30

Procedura de autorizare de funcționare provizorie cuprinde următoarele activități:

~~a) organizația interesată în furnizarea de educație elaborează un raport de evaluare internă, pe baza prevederilor art. 10, pentru fiecare nivel de învățământ, tip de program de studiu și de calificare;~~

a) furnizorul de educație elaborează un raport de evaluare internă, pe baza prevederilor art. 10, pentru fiecare nivel de învățământ, tip de program de studiu și de calificare;

►(la data 16-apr-2006 Art. 30, litera A. din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 29. din **Legea 87/2006**)

b) raportul de evaluare internă se depune la departamentul de acreditare al agenției de asigurare a calității împreună cu o cerere de declanșare a procedurii de evaluare externă și de autorizare de funcționare provizorie;

c) departamentul de acreditare numește o comisie de experți în evaluare și acreditare, care analizează raportul de evaluare internă, verifică prin vizite la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor pe domeniile și criteriile prevăzute la art. 10 și elaborează propriul raport de evaluare;

d) departamentul de acreditare al agenției de asigurare a calității validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă, iar agenția propune Ministerului Educației și Cercetării acordarea sau, după caz, neacordarea autorizației de funcționare provizorie;

~~e) pentru organizațiile care sunt interesate în desfășurarea de activități de educație de nivel preuniversitar, autorizația de funcționare provizorie se acordă în baza avizului favorabil al ARACIP, prin ordin al ministrului educației și cercetării;~~

e) pentru furnizorii de educație de nivel preuniversitar, autorizația de funcționare provizorie se acordă pe baza avizului favorabil al ARACIP, prin ordin al ministrului educației și

cercetării;

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 30, litera E. din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 29. din [Legea 87/2006](#))

~~f) pentru organizațiile care sunt interesate în desfășurarea de activități de învățământ superior, autorizația de funcționare provizorie se acordă în baza avizului favorabil al ARACIS și al Ministerului Educației și Cercetării, prin hotărâre a Guvernului;~~

f) pentru furnizorii de educație de învățământ superior, autorizația de funcționare provizorie se acordă pe baza avizului favorabil al ARACIS și al Ministerului Educației și Cercetării, prin hotărâre a Guvernului.

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 30, litera F. din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 29. din [Legea 87/2006](#))

Practică judiciară extinsă (63 referințe).

Practică judiciară (17 referințe).

Art. 31

Procedura de acreditare cuprinde următoarele activități:

~~a) organizația autorizată să funcționeze provizoriu elaborează un raport de evaluare internă folosind ca termeni de referință standardele specifice etapei de acreditare;~~

a) furnizorul de educație autorizat să funcționeze provizoriu elaborează un raport de evaluare internă, folosind ca termeni de referință standardele specifice etapei de acreditare;

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 31, litera A. din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 30. din [Legea 87/2006](#))

b) raportul de evaluare internă se depune la departamentul de acreditare al agenției de asigurare a calității împreună cu o cerere de declanșare a procedurii de evaluare externă și de acreditare;

~~e) termenul de depunere a cererii în vederea acreditării nu poate depăși 2 ani de la data absolvirii primei promoții, sub sancțiunea ridicării autorizației de funcționare provizorie;~~

~~e) termenul de depunere a cererii în vederea acreditării este de 2 ani de la data absolvirii primei promoții, sub sancțiunea ridicării autorizației de funcționare provizorie;~~

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 31, litera C. din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 30. din [Legea 87/2006](#))

c) termenul de depunere a cererii în vederea acreditării este de 2 ani de la data absolvirii primei promoții, sub sancțiunea ridicării autorizației de funcționare provizorie de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;

▶ (la data 14-sep-2011 Art. 31, litera C. din capitolul V modificat de Art. I, punctul 16. din [Ordonanta urgenta 75/2011](#))

c¹) termenul de depunere a cererii în vederea acreditării unui nivel de învățământ sau a unei specializări/calificări, program de studii, în învățământul preuniversitar, este de maximum 3 ani de la data absolvirii complete a unui nivel de învățământ de către prima promoție, sub sancțiunea școlarizării în lichidare, fără dreptul de a organiza admitere. Nivelul preșcolar are o durată de 3 ani;

▶ (la data 18-iun-2018 Art. 31, litera C. din capitolul V completat de Art. III, punctul 10. din [Ordonanta urgenta 48/2018](#))

d) departamentul de acreditare numește o comisie de experți în evaluare și acreditare care analizează raportul de evaluare internă, verifică prin vizite la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor referitoare la domeniile și criteriile prevăzute la art. 10 și elaborează propriul raport de evaluare;

e) departamentul de acreditare al agenției de asigurare a calității validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă, iar agenția propune Ministerului Educației și Cercetării acreditarea sau, după caz, neacreditarea instituției solicitante;

~~f) pentru organizațiile care desfășoară activități de educație de nivel preuniversitar, acreditarea se acordă prin ordin al ministrului educației și cercetării, în baza avizului ARACIP;~~

f) pentru furnizorii de educație de nivel preuniversitar, acreditarea acestora se acordă prin ordin al ministrului educației și cercetării, pe baza avizului ARACIP;

► (la data 16-apr-2006 Art. 31, litera F. din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 30. din [Legea 87/2006](#))

~~g) pentru organizațiile care desfășoară activități de învățământ superior, acreditarea se acordă prin lege, în baza avizului ARACIS și al Ministerului Educației și Cercetării.~~

g) pentru furnizorii de educație de învățământ superior, acreditarea instituțiilor se face prin lege, promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației și Cercetării, pe baza avizului ARACIS.

► (la data 16-apr-2006 Art. 31, litera G. din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 30. din [Legea 87/2006](#))

Practică judiciară extinsă (58 referințe).

Practică judiciară (18 referințe).

Art. 31¹

(1) De la data ridicării autorizației de funcționare provizorie, furnizorul de educație/unitatea de învățământ preuniversitar desfășoară proces de învățământ în lichidare, având obligația de a asigura școlarizarea elevilor până la finalizarea absolvirii respectivului nivel de învățământ.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) în cazul în care, din motive întemeiate, nu se mai poate asigura școlarizarea elevilor în condițiile menținerii standardelor de calitate, furnizorul de educație/unitatea de învățământ preuniversitar solicită autorităților publice locale, Ministerului Educației Naționale, persoanelor juridice de drept privat sau cultelor recunoscute oficial de stat care au participat la înființare, după caz, reorganizarea prin fuziune sau divizare, după caz.

(3) Inspectoratul școlar județean, respectiv al municipiului București emite, în termen de 30 de zile, un raport cu privire la standardele de calitate necesare pentru asigurarea școlarizării, precum și propuneri privind procesul de reorganizare.

Art. 31²

Termenele prevăzute la art. 29¹ alin. (2), (3), (5), (8) și (9) se aplică și în cazul procedurii de acreditare prevăzute la art. 31.

► (la data 18-iun-2018 Art. 31 din capitolul V completat de Art. III, punctul 11. din [Ordonanta urgenta 48/2018](#))

Art. 32

~~**(1)** Organizația furnizoare de educație care a fost autorizată să funcționeze provizoriu are dreptul de a gestiona personal didactic, nedidactic și de cercetare, conform propriei strategii de dezvoltare, și de a participa la programe europene, în condițiile legii.~~

~~**(2)** Organizația furnizoare de educație, acreditată, este parte a sistemului național de educație, cu toate drepturile și obligațiile conferite de lege.~~

(1) Furnizorul de educație care a fost autorizat să funcționeze provizoriu are dreptul de a gestiona personal didactic, nedidactic și de cercetare, conform propriei strategii de dezvoltare, și de a participa la programe naționale și internaționale, în condițiile legii.

(2) Furnizorul de educație acreditat este parte a sistemului național de educație, cu toate drepturile și obligațiile conferite de lege.

► (la data 16-apr-2006 Art. 32 din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 31. din [Legea 87/2006](#))

Practică judiciară extinsă (153 referințe).

Practică judiciară (58 referințe).

Art. 33

~~**(1)** După obținerea autorizației de funcționare provizorie, organizația furnizoare de educație implementează mecanismul de asigurare internă a calității și întocmește rapoarte de evaluare internă a calității educației, pe care le transmite, anual, ARACIP sau ARACIS, după caz.~~

~~**(2)** După obținerea acreditării, rapoartele anuale de evaluare internă a calității se transmit ARACIP, respectiv ARACIS, la cererea agenției sau din propria inițiativă a organizației furnizoare de educație, atunci când solicită o nouă evaluare externă.~~

~~**(3)** Organizația furnizoare de educație și programele de studii acreditate ale acesteia se supun periodic, din 5 în 5 ani, evaluării externe de către ARACIP, respectiv ARACIS, sau de~~

~~o altă agenție agreată de acestea, potrivit legii.~~

(1) După obținerea autorizației de funcționare provizorie, furnizorul de educație implementează mecanismul de asigurare internă a calității și întocmește rapoarte de evaluare internă a calității educației, pe care le transmite anual ARACIP sau ARACIS, după caz.

(2) După obținerea acreditării, rapoartele anuale de evaluare internă a calității se transmit ARACIP, respectiv ARACIS, la cererea agenției sau din propria inițiativă a furnizorului de educație, atunci când solicită o nouă evaluare externă.

(3) Furnizorul de educație și programele de studii acreditate ale acestuia se supun din 5 în 5 ani evaluării externe de către ARACIP, respectiv ARACIS, sau de o altă agenție autohtonă ori internațională, pe bază de contract.

► (la data 16-apr-2006 Art. 33 din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 32. din [Legea 87/2006](#))

Art. 34

~~**(1)** În condițiile în care ARACIP, respectiv ARACIS, constată că nu sunt îndeplinite standardele de calitate, informează Ministerul Educației și Cercetării, care avertizează organizația furnizoare de educație și acordă termenul de un an pentru aducerea activității educaționale cel puțin la nivelul standardelor naționale.~~

~~**(2)** Pe baza unui nou raport de evaluare internă întocmit de organizația furnizoare de educație, ARACIP, respectiv ARACIS, dispune o nouă evaluare externă.~~

~~**(3)** Dacă și noul raport de evaluare externă este nefavorabil, Ministerul Educației și Cercetării dispune:~~

~~**a)** încetarea școlarizării în cadrul programului respectiv de studii începând cu anul I;~~

~~**b)** obligarea organizației furnizoare de educație să elaboreze, în continuare, rapoarte anuale de evaluare internă a calității educației pentru anii de studii pentru care continuă activitatea.~~

~~**(4)** Organizația furnizoare de educație este obligată să se supună, după un termen de maximum 2 ani de la ultimul raport de evaluare nefavorabil, unei noi evaluări externe.~~

~~**(5)** Dacă și acest al treilea raport de evaluare externă este nefavorabil, Ministerul Educației și Cercetării elaborează și promovează actul normativ prin care încetează definitiv școlarizarea în cadrul respectivului program și se reglementează situația bazei materiale și a studenților sau elevilor, după caz.~~

~~**(1)** În condițiile în care ARACIP, respectiv ARACIS, constată că nu sunt îndeplinite standardele de calitate, informează Ministerul Educației și Cercetării, care avertizează furnizorul de educație și acordă un termen de un an pentru aducerea activității educaționale la nivelul standardelor naționale în vigoare.~~

~~**(2)** Pe baza unui nou raport de evaluare internă întocmit de furnizorul de educație, ARACIP, respectiv ARACIS, dispune o nouă evaluare externă.~~

~~**(3)** Dacă și noul raport de evaluare externă este nefavorabil, Ministerul Educației și Cercetării dispune:~~

~~**a)** încetarea școlarizării în cadrul programului respectiv de studii, începând cu anul I;~~

~~**b)** obligarea furnizorului de educație să elaboreze, în continuare, rapoarte anuale de evaluare internă a calității educației pentru anii de studii pentru care continuă activitatea.~~

~~**(4)** Furnizorul de educație este obligat să se supună, după un termen de maximum 2 ani de la ultimul raport de evaluare nefavorabil, unei noi evaluări externe.~~

~~**(5)** Dacă și acest al treilea raport de evaluare externă este nefavorabil, Ministerul Educației și Cercetării elaborează și promovează, după caz, prin ordin, hotărâre a Guvernului sau lege, decizia prin care încetează definitiv școlarizarea în cadrul respectivului program și se reglementează situația bazei materiale și a studenților sau elevilor.~~

► (la data 16-apr-2006 Art. 34 din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 33. din [Legea 87/2006](#))

(1) În condițiile în care ARACIP, respectiv ARACIS sau o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate, înregistrată în Registrul european pentru asigurarea calității în învățământul superior (EQAR), constată că nu sunt îndeplinite standardele de calitate, informează Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în termen de 5 zile lucrătoare, care avertizează furnizorul de educație.

~~**(2)** În termen de 30 de zile de la emiterea raportului prin care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate, agenția de asigurare a calității trimite furnizorului de educație, din~~

~~proprie inițiativă sau la solicitarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, o nouă comisie de evaluare. În cazul în care nu este solicitată o nouă comisie de evaluare de către furnizorul de educație, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau de către ARACIS, raportul elaborat în condițiile alin. (1) este definitiv.~~

~~(2) În termen de un an de la emiterea raportului prin care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate, furnizorul de educație solicită agenției de asigurare a calității o nouă evaluare. În caz contrar, raportul elaborat în condițiile alin. (1) este definitiv. Costurile evaluării suplimentare sunt suportate de către furnizorul de educație.~~

~~► (la data 19-dec-2012 Art. 34, alin. (2) din capitolul V modificat de Art. VII, punctul 3. din [Ordonanta urgenta 92/2012](#))~~

(2) În termen de un an de la emiterea raportului prin care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate la nivelul programelor de studii universitare de licență/domeniilor masterale, furnizorul de educație solicită o nouă evaluare din partea agenției de asigurare a calității care a realizat evaluarea anterioară. În caz contrar, raportul elaborat în condițiile alin. (1) este definitiv. Costurile evaluării suplimentare sunt suportate de către furnizorul de educație.

► (la data 15-dec-2016 Art. 34, alin. (2) din capitolul V modificat de Art. II, punctul 3. din [Ordonanta urgenta 96/2016](#))

(2¹) Pe baza raportului ARACIP prin care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate de către un furnizor de educație/unitate de învățământ se emite ordin al ministrului educației naționale pentru intrarea în proces de lichidare, fără dreptul de a înscrie noi preșcolari și/sau elevi, începând cu anul școlar următor, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

► (la data 18-iun-2018 Art. 34, alin. (2) din capitolul V completat de Art. III, punctul 12. din [Ordonanta urgenta 48/2018](#))

(3) După parcurgerea procedurilor prevăzute la alin. (1) și (2), în cazul constatării neîndeplinirii standardelor de calitate, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului dispune:

a) încetarea înscrierii de studenți în cadrul programului respectiv de studii și încetarea școlarizării în cadrul programului respectiv de studii al anului universitar următor datei la care s-a emis raportul definitiv prevăzut la alin. (1) și (2). Furnizorul de educație are obligația continuării școlarizării studenților înscriși în anii universitari anteriori emiterii raportului definitiv prevăzut la alin. (1) și (2);

b) inițierea unei hotărâri a Guvernului în vederea închiderii programului de studii respectiv.

► (la data 14-sep-2011 Art. 34 din capitolul V modificat de Art. I, punctul 17. din [Ordonanta urgenta 75/2011](#))

(4) În termen de doi ani de la emiterea raportului prin care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate la nivelul unei evaluări instituționale, furnizorul de educație solicită o nouă evaluare din partea agenției de asigurare a calității care a realizat evaluarea anterioară.

(5) Furnizorii de educație pentru care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate în cadrul a două evaluări instituționale consecutive vor intra în proces de lichidare.

► (la data 15-dec-2016 Art. 34, alin. (3) din capitolul V completat de Art. II, punctul 4. din [Ordonanta urgenta 96/2016](#))

Practică judiciară extinsă (305 referinte)

Practică judiciară (135 referinte)

Art. 35

~~(1) Pot desfășura activități de învățământ superior și pot utiliza denumirile de universitate, academie de studii sau altele similare numai instituțiile de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate.~~

~~(2) Desfășurarea de activități de învățământ preuniversitar și universitar și eliberarea de acte de studii, în alte condiții decât cele prevăzute prin prezenta ordonanță de urgență, atrag răspunderea civilă sau penală, după caz, a celor vinovați.~~

~~(3) Sesizarea organelor de urmărire penală se face de către Ministerul Educației și Cercetării sau de către orice altă persoană fizică ori juridică care se consideră lezată în drepturile sale prin funcționarea instituției în cauză.~~

(1) Pot desfășura activități de învățământ superior și pot utiliza denumirile de universitate sau altele similare numai instituțiile de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate.

(1¹) Pot desfășura activități de învățământ preuniversitar și pot utiliza denumirile de liceu, școală, grădiniță sau altele similare numai unitățile de învățământ preuniversitar autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate.

▶(la data 18-iun-2018 Art. 35, alin. (1) din capitolul V completat de Art. III, punctul 13. din [Ordonanta urgenta 48/2018](#))

(2) Desfășurarea activităților de învățământ preuniversitar și universitar, precum și eliberarea actelor de studii în alte condiții decât cele prevăzute prin prezenta ordonanță de urgență atrag răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz.

(2¹) Desfășurarea activităților de învățământ preuniversitar cu încălcarea prevederilor legale privind tratamentul elevilor/preșcolarilor, utilizarea de personal necalificat sau gestionarea frauduloasă a resurselor financiare atrage ridicarea autorizației de funcționare a furnizorului de educație și/sau desființarea respectivei unități de învățământ.

▶(la data 18-iun-2018 Art. 35, alin. (2) din capitolul V completat de Art. III, punctul 14. din [Ordonanta urgenta 48/2018](#))

(3) Sesizarea organelor de urmărire penală se face de Ministerul Educației și Cercetării sau de către orice altă persoană fizică ori juridică lezată în drepturile sale prin funcționarea instituției în cauză.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 35 din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 34. din [Legea 87/2006](#))

Practică judiciară extinsă (61 referinte).

Practică judiciară (24 referinte).

CAPITOLUL VI: Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 36

~~(1) Organizațiile furnizoare de educație aplică mecanismele de evaluare internă a calității, prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, începând cu semestrul al doilea al anului școlar, respectiv universitar, 2005-2006.~~

~~(1) Organizațiile furnizoare de educație experimentează mecanismele de evaluare internă a calității, prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, începând cu semestrul al doilea al anului școlar, respectiv universitar, 2005-2006.~~

▶(la data 16-apr-2006 Art. 36, alin. (1) din capitolul VI modificat de Art. 1, punctul 35. din [Legea 87/2006](#))

~~(2) În anul școlar, respectiv universitar, 2005-2006 ARACIS și ARACIP experimentează metodologiile de evaluare și asigurare externă a calității. Până la 1 septembrie 2006, ARACIS și ARACIP elaborează un raport detaliat asupra rezultatelor experimentării.~~

~~(3) Începând cu anul școlar, respectiv universitar, 2006-2007 se trece la aplicarea metodologiilor de evaluare și asigurare externă a calității conform prezentei ordonanțe de urgență, la nivel național, ținându-se cont de rezultatele stadiului de experimentare.~~

~~(3) Începând cu anul școlar, respectiv universitar, 2006-2007, se trece la aplicarea metodologiilor de evaluare internă și externă în vederea asigurării calității conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, la nivel național, ținându-se cont de rezultatele stadiului de experimentare.~~

▶(la data 16-apr-2006 Art. 36, alin. (3) din capitolul VI modificat de Art. 1, punctul 35. din [Legea 87/2006](#))

~~(1) Organizațiile furnizoare de educație experimentează mecanismele de evaluare internă a calității, prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, începând cu semestrul al doilea al anului școlar 2005-2006, respectiv universitar 2006-2007.~~

~~(2) În anul școlar 2005-2006, respectiv universitar 2006-2007, ARACIP și ARACIS experimentează metodologiile de evaluare și asigurare externă a calității. Până la 1~~

~~septembrie 2006, respectiv până la 1 septembrie 2007, ARACIP și ARACIS elaborează un raport detaliat asupra rezultatelor experimentării.~~

~~(3) Începând cu anul școlar 2006—2007, respectiv universitar 2007-2008, se trece la aplicarea metodologiilor de evaluare internă și externă în vederea asigurării calității, conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, la nivel național, ținându-se cont de rezultatele stadiului de experimentare.~~

~~▶(la data 18-dec-2006 Art. 36 din capitolul VI modificat de Art. 1, punctul 2. din Ordonanta urgenta 102/2006)~~

(1) Organizațiile furnizoare de educație aplică experimental mecanismele de evaluare internă a calității, prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, începând cu semestrul al doilea al anului școlar 2005-2006, respectiv al anului universitar 2006-2007.

(2) În anul școlar, respectiv universitar, 2006-2007, ARACIP și ARACIS aplică experimental procedurile de evaluare externă pentru asigurarea calității. Până la data de 1 septembrie 2007, ARACIP și ARACIS elaborează câte un raport detaliat asupra rezultatelor evaluării.

▶(la data 28-iul-2007 Art. 36 din capitolul VI modificat de Actul din Legea 240/2007)

Practică judiciară extinsă (13 referinte).

Practică judiciară (5 referinte).

Art. 37

~~(1) În cazul instituțiilor de învățământ preuniversitar și universitar care se află în proces de autorizare de funcționare provizorie sau acreditare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se aplică prevederile Legii nr. 88/1993 privind acreditarea instituțiilor de învățământ superior și recunoașterea diplomelor, republicată, și, respectiv, ale Ordonanței Guvernului nr. 87/1998 privind evaluarea și acreditarea învățământului preuniversitar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 196/1999, de către Consiliul Național de Evaluare și Acreditare Academică, respectiv Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a învățământului Preuniversitar, până la finalizarea procesului, dar nu mai mult de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.~~

~~(2) Organizațiile interesate pot depune noi cereri de autorizare de funcționare provizorie sau acreditare numai după 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.~~

(1) În cazul instituțiilor de învățământ preuniversitar și universitar care se află în proces de autorizare de funcționare provizorie sau acreditare la data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență, se aplică prevederile Legii nr. 88/1993 privind acreditarea instituțiilor de învățământ superior și recunoașterea diplomelor, republicată, și, respectiv, ale Ordonanței Guvernului nr. 87/1998 privind evaluarea și acreditarea învățământului preuniversitar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 196/1999, de către Consiliul Național de Evaluare și Acreditare Academică, respectiv Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a învățământului Preuniversitar, până la finalizarea procesului, dar nu mai mult de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Organizațiile interesate pot depune noi cereri de autorizare de funcționare provizorie sau acreditare numai după 6 luni de la intrarea în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență.

▶(la data 16-apr-2006 Art. 37 din capitolul VI modificat de Art. 1, punctul 36. din Legea 87/2006)

Practică judiciară extinsă (14 referinte).

Practică judiciară (4 referinte).

Art. 38

▶(la data 01-nov-2005 Art. 38 din capitolul VI a se vedea referinte de aplicare din Regulament din 2005)

▶(la data 01-nov-2005 Art. 38 din capitolul VI a se vedea referinte de aplicare din Regulament din 2005)

~~În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se vor supune aprobării hotărârile Guvernului privind sediul, organigrama și regulamentul de funcționare ale ARACIS și ARACIP.~~

În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se vor supune aprobării prin hotărâri ale Guvernului sediul, organigrama și regulamentul de

funcționare ale ARACIS, respectiv ale ARACIP.

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 38 din capitolul VI modificat de Art. 1, punctul 37. din **Legea 87/2006**)

Art. 39

La 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se abrogă Legea nr. **88/1993** privind acreditarea instituțiilor de învățământ superior și recunoașterea diplomelor, republicată, Ordonanța Guvernului nr. **87/1998** privind evaluarea și acreditarea învățământului preuniversitar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. **196/1999**, art. 18 alin. (3), art. 23 alin. (2), art. 56 alin. (1), art. 106 alin. (2), art. 107, art. 113 și art. 148 alin. (1) din Legea învățământului nr. **84/1995**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

Practică judiciară extinsă (6 referinte).

Art. 40

~~Toate instituțiile și unitățile de învățământ public care funcționează la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență sunt considerate acreditate și se supun procedurilor de evaluare periodică din 5 în 5 ani.~~

Toate instituțiile și unitățile de învățământ care funcționează legal la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență își păstrează statutul și se supun prevederilor acestei ordonanțe de urgență.

▶ (la data 16-apr-2006 Art. 40 din capitolul VI modificat de Art. 1, punctul 38. din **Legea 87/2006**)

Practică judiciară extinsă (119 referinte).

Practică judiciară (41 referinte).

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU
Contrasemnează:
Ministrul educației și cercetării,
Mircea Miclea
Ministrul muncii, solidarității sociale și familiei,
Gheorghe Barbu
Ministrul finanțelor publice,
Ionel Popescu

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 642 din data de 20 iulie 2005

orma aplicabila pentru 'Metodologie din 2006' la data 2 februarie 2019, valabila si azi

~~METODOLOGIA din 11 octombrie 2006 de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în învățământul Superior~~

► (la data 23-oct-2006 actul a fost aprobat de [Hotărîrea 1418/2006](#))

~~Preambul~~

~~Metodologia privind asigurarea calității, autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor de studiu și a instituțiilor de învățământ superior, denumită în continuare Metodologia, concretizează prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, astfel cum a fost aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările ulterioare.~~

~~Metodologia se aplică începând cu anul universitar 2006-2007, pentru:~~

~~(a) autorizarea funcționării provizorii a noilor programe de studii universitare de licență inițiate și propuse de instituțiile de învățământ superior acreditate;~~

~~(b) autorizarea de funcționare provizorie a furnizorilor de învățământ superior care inițiază programe de studii universitare de licență și a programelor universitare de licență pe care aceștia le inițiază;~~

~~(c) acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de masterat (IOSUM) și a instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD) pe baza autoevaluării și a evaluării externe a fiecărui domeniu de specializare și, în cadrul acestuia, a fiecărei specializări de studii universitare de masterat sau, respectiv, de doctorat, care sunt propuse a funcționa începând cu anul universitar 2007-2008; studiile universitare de masterat sau doctorat existente în anul universitar 2006-2007 vor funcționa doar până la finalizarea programelor lor de studii, fiind apoi treptat înlocuite de cele acreditate;~~

~~(d) acreditarea acelor programe de studii și a instituțiilor de învățământ superior care au ajuns în acest stadiu pe baza aplicării prevederilor Legii nr. [88/1993](#) privind acreditarea instituțiilor de învățământul superior și recunoașterea diplomelor, republicată.~~

~~Pe lângă aceste activități de autorizare și acreditare, în vederea îmbunătățirii calității și pentru consolidarea relațiilor și cooperării dintre ARACIS și instituțiile de învățământ superior, Metodologia va fi experimentată în anul universitar 2006-2007 în toate universitățile acreditate care optează în mod voluntar să participe la pilotare. Rezultatele aplicării Metodologiei în anul universitar 2006-2007 vor fi sintetizate într-un raport al ARACIS privind starea calității în învățământul superior. Pe baza acestui raport se vor formula propuneri pentru îmbunătățirea Metodologiei și a calității învățământului superior.~~

~~Metodologia este destinată:~~

~~a) reprezentanților universităților din România — rectori și prorectori, decani și prodecani, șefi de catedre și de departamente, membri ai comunităților universitare formate din: studenți, universitari, cercetători științifici și personal administrativ, respectiv tuturor celor ale căror activități configurează și dezvoltă calitatea academică în universități și facultăți;~~

~~b) comisiilor și altor structuri care sunt responsabile direct de managementul calității în universități sau de evaluarea externă a calității;~~

~~c) beneficiarilor învățământului superior, respectiv studenți, angajatori, și, într-un sens mai larg, întregii societăți;~~

~~Metodologia utilizează terminologia și conceptele stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației și va fi dezvoltată de ARACIS în continuare, în conformitate cu prevederile legale, pentru a-i consolida caracterul aplicativ și pentru a servi mai bine beneficiarii în funcție de activitățile derulate în universități și de cerințele concrete ale acestora. Pentru aceasta, ARACIS cooperează strâns cu toate universitățile interesate, cu Ministerul Educației și Cercetării precum și cu reprezentanții studenților, ai sindicatelor și ai corporațiilor. Transparența informațiilor și deciziilor va fi asigurată astfel încât publicul să poată urmări modul de dezvoltare a sistemului de~~

~~asigurare a calității în învățământul superior din România, ca parte a Spațiului European al învățământului Superior.~~

Partea I: Principiile asigurării calității în învățământul superior

~~Schimbările din învățământul superior din România, ca de altfel din întreaga Europă și din alte părți ale lumii, au fost pe cât de multiple și radicale, pe atât de continue. Încă la începutul anilor 1990, au fost înființate în România primele universități particulare, iar numărul universităților publice, al facultăților sau al noilor programe de studii, respectiv specializări, a crescut rapid. Ca urmare a acestor diversificări și multiplicări, a fost adoptată Legea nr. **88/1993** privind acreditarea instituțiilor de învățământ superior și recunoașterea diplomelor, republicată. În baza acestei Legi, a fost înființat Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare (CNEAA), care a desfășurat activități susținute de evaluare, de acreditare instituțională și de programe în perioada 1993-2006.~~

~~De la începutul aplicării Legii nr. **88/1993** și până în prezent, sistemul național de învățământ superior a trecut și prin alte transformări importante, iar după semnarea în 1999 a Declarației de la Bologna, România a devenit membră a "Procesului Bologna" care urmărește să configureze, până în 2010, Spațiul European al învățământului Superior prin noi schimbări și transformări. Asigurarea calității academice este unul din obiectivele centrale ale Procesului Bologna. Realizarea sa este dependentă de corespondențele care se stabilesc între sensurile calității academice și transformările care au loc în învățământul superior.~~

1.1. Transformări în învățământul superior

~~Dintre transformările deja produse sau în curs de configurare, Metodologia ține seama, în măsură diferită, de următoarele aspecte:~~

- ~~Diversitatea instituțiilor de învățământ superior, care rezultă în principal din:~~
- ~~— schimbări în profilul instituțional al universităților tradiționale, mai ales prin diversificarea programelor de studii;~~
 - ~~— coexistența universităților comprehensive, pluridisciplinare, cu cele centrate pe un câmp disciplinar mai restrâns;~~
 - ~~— existența unor organizații care gestionează programe de studii oferite de universitățile străine în formule diverse, de tip transnațional sau fără granițe;~~
 - ~~Multiplicarea formulelor de programe care asigură o "învățare distribuită", bazate mai mult pe mobilitatea programelor și a personalului didactic și mai puțin sau chiar deloc pe deplasarea studenților sub următoarele aspecte:~~
 - ~~— organizarea de filiale în teritoriu;~~
 - ~~— programe de învățământ la distanță, cu frecvență redusă sau în alte forme de învățământ aprobate prin lege.~~

~~Creșterea complexității și a dimensiunii instituțiilor de învățământ superior, în termenii numărului programelor de studii și a studenților, însoțită de apariția unor dificultăți, cum ar fi:~~

- ~~— transformarea universităților din instituții elitiste în instituții care oferă învățământ superior de masă;~~
- ~~— menținerea și chiar accentuarea cerințelor privind performanțele în cercetare, odată cu accentuarea solicitărilor din domeniul predării;~~
- ~~— dificultăți de recrutare a tinerilor cercetători și cadre didactice datorită ofertelor salariale necompetitive;~~
- ~~— existența unor disparități accentuate între atractivitatea diferitelor programe de studii și implicit între sursele și nivelurile de finanțare din fonduri publice și extrabugetare;~~
- ~~Decalajul între cerințele instituționale și mai ales publice pentru un management universitar performant și unele practici de conducere neadekvate are diverse surse:~~
- ~~— armonizarea conducerii centrale cu cea a facultăților sau a departamentelor întâmpină dificultăți în alocarea resurselor și în realizarea obiectivelor, influențând negativ cadrul instituțional al calității;~~
- ~~— neasigurarea omogenității instituționale are repercusiuni asupra profilului instituțional al calității.~~
- ~~Promovarea bunelor practici din universitățile românești sau din străinătate pentru creșterea performanțelor academice;~~

~~Participarea în cadrul "spațiului european al învățământului superior" și confruntarea cu globalizarea sporesc presiunea forțelor competitive pe o "piață" tot mai extinsă a învățământului superior.~~

~~1.2. Principii fundamentale în abordarea calității educației~~

~~Întrucât astfel de caracteristici și schimbări influențează în mod relevant asigurarea calității învățământului superior, corespondențele dintre dinamica sistemului sau instituțiilor de învățământ superior și abordarea calității sunt esențiale.~~

~~În conformitate cu legislația în vigoare, realizarea și evaluarea calității au o dimensiune externă și una internă.~~

~~Dimensiunea externă este instituită de Procesul Bologna, care are la bază un document programatic ("Declarația de la Bologna", 1999) adoptat de toți miniștrii responsabili de învățământul superior din țările membre, precum și comunicatele semnate de miniștrii educației la întâlnirile de la Praga (2001), Berlin (2003) și Bergen (2005). De aplicarea riguroasă a setului de prevederi stabilite la nivel european depinde includerea agențiilor naționale pentru asigurarea calității, deci și a ARACIS, în Registrul ENQA (European Network for Quality Assurance in Higher Education). Totodată, prin poziționarea universităților din țara noastră în Spațiul European al învățământului Superior se asigură încrederea în calitate și se realizează pe baze superioare și recunoașterea academică și/sau, după caz, profesională a diplomelor românești.~~

~~Dimensiunea internă a calității academice se construiește în baza legislației în vigoare și în funcție de specificul fiecărei universități, de tradiția și patrimoniul cultural al învățământului superior din țara noastră. Ea este integral în responsabilitatea fiecărei universități sau a fiecărui furnizor de programe de educație. În această abordare, asigurarea calității devine un proces adaptat la specificul instituțional existent și se instituie ca un mecanism prin care rezultatele sau performanțele academice sunt mereu îmbunătățite. Iată de ce în continuare sunt precizate principiile de referință ale Metodologiei:~~

~~Referință europeană: sistemul și instituțiile de învățământ superior din România aparțin Spațiului European al învățământului Superior și asigură nivele de calitate conforme cu cerințele acestui spațiu și competitive pe plan european și internațional.~~

~~Responsabilitate instituțională: responsabilitatea și managementul asigurării calității sunt de competența fiecărei universități acreditate, în conformitate cu autonomia universitară.~~

~~Diversitate instituțională: diversitatea instituțiilor, a misiunii și obiectivelor lor, este respectată și încurajată prin evaluarea externă a calității.~~

~~Cooperate cu toate componentele sistemului educațional: abordarea, practicile aplicate și formele de asistență tehnică oferite de ARACIS se bazează, pe relații de cooperare și încredere mutuală în raporturile cu instituțiile de învățământ superior și cu alți parteneri.~~

~~Centrare pe rezultate: în asigurarea și evaluarea calității, rezultatele în învățare și performanțele în cercetarea universitară, considerată ca o componentă a procesului de învățământ, ocupă poziția centrală de referință;~~

~~Identitate instituțională: rezultatele și performanțele în învățare și cercetare pot fi obținute printr-o varietate de practici, metode sau structuri, proiectate și aplicate în mod autonom de fiecare instituție, conform propriilor opțiuni. În acest sens, ponderea cea mai importantă în evaluările ARACIS se acordă mai ales rezultatelor și performanțelor, fără a se neglija influența bunelor practici și a structurilor performante în domeniul calității academice;~~

~~Autoevaluarea internă, instituțională, a calității: fiecare document de autoevaluare trebuie să prezinte specificul culturii calității din instituția de învățământ superior și să se asigure continuitatea îmbunătățirii performanțelor;~~

~~Evaluarea externă: evaluarea externă se bazează pe demonstrarea de către instituția de învățământ superior a rezultatelor și a performanțelor în învățare și în cercetare și pe verificarea corespondenței acestora cu realitatea efectivă din instituție, inclusiv cu verificarea activității studenților, în raport cu standardele asumate;~~

~~Îmbunătățirea calității: îmbunătățirea continuă a calității și a managementului instituțional al acesteia reprezintă obiectivul principal al evaluării externe.~~

~~Aceste principii constituie cadrul de referință al activității ARACIS și al prezentei Metodologii. Menirea lor este de a promova acea cultură a calității care va concura în mod consecvent la realizarea unui învățământ superior de calitate, afirmat ca un bun public, care este demn de încrederea publică și care contribuie la dezvoltarea și realizarea personală a studenților, precum și la îmbunătățirea continuă a calității vieții, a culturii și~~

~~economiei naționale într-un cadru european. Principiile sunt astfel formulate încât să asigure nu numai continuitatea activităților și rezultatelor Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare (CNEAA) din perioada 1993–2006, ci și dezvoltarea calității educației în noile condiții europene și internaționale.~~

~~1.3. Relații între ARACIS și alte instituții~~

~~Noua abordare în asigurarea calității în învățământul superior se bazează pe autonomia universităților în formularea și realizarea propriilor opțiuni privind nivelul calității și managementul de realizare a acestuia. Totodată, ARACIS și instituțiile de învățământ superior, împreună cu celelalte autorități responsabile pentru organizarea și desfășurarea procesului educațional, cooperează activ pentru:~~

~~Îmbunătățirea continuă a calității, prin:~~

~~— evaluarea, revizuirea și perfecționarea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță ai calității, concomitent cu corelarea acestora cu cerințele impuse ale calificării prevăzute de Cadrul Național al Calificărilor;~~

~~— ridicarea nivelului standardelor de referință și al indicatorilor de performanță corespunzători, în fiecare instituție, conform misiunii acesteia;~~

~~asumarea cât mai deplina a capacității de răspundere publică, prin:~~

~~— realizarea unor niveluri de calitate care corespund așteptărilor beneficiarilor, în primul rând ale studenților și ale angajatorilor;~~

~~— afirmarea învățământului superior ca bun public;~~

~~— comunicarea consistentă, clară și coerentă cu publicul beneficiar;~~

~~— informarea corectă a publicului cu privire la rezultatele reale obținute și la intențiile de îmbunătățire.~~

~~promovarea modalităților de încurajare a autoevaluării și, acolo unde este cazul, planificarea strategiilor de schimbare și îmbunătățire, prin:~~

~~— identificarea onestă și riguroasă a realizărilor și neajunsurilor;~~

~~— promovarea realizărilor și corectarea rapidă a neajunsurilor;~~

~~— considerarea rezultatelor efective ca referințe ale evaluării.~~

~~1.4. Asigurarea calității și acreditarea~~

~~Obiectivul central al activităților ARACIS constă în asigurarea și îmbunătățirea calității. Acreditarea este acel proces de asigurare și îmbunătățire a calității academice prin care o organizație furnizoare de educație este mai întâi autorizată să funcționeze provizoriu ca instituție de învățământ superior, dobândind dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza admiterea la studii, și apoi acreditată și recunoscută ca făcând parte din sistemul național de învățământ superior, dobândind dreptul să emită diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute național, să organizeze, după caz, examene de absolvire, licență, masterat și doctorat. Standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță sunt comuni atât pentru asigurarea calității în instituțiile deja acreditate cât și pentru acreditarea instituțiilor nou înființate. Ceea ce diferă este nivelul lor de realizare, în vederea autorizării și acreditării se ia ca bază nivelul minim de realizare a indicatorilor de performanță. În asigurarea calității, standardele de referință pot atinge niveluri optime instituționale, situate peste nivelul minim. Prin acreditare, ARACIS urmărește:~~

~~— să asigure comunitățile universitare, beneficiarii și publicul în general că instituția acreditată demonstrează că satisface standardele minime de calitate ale unei instituții de învățământ superior;~~

~~— să promoveze angajarea instituției în direcția creșterii continue a calității academice afirmată prin rezultate în învățare și cercetare;~~

~~— să consacre instituțional standardele pentru un management și o cultură a calității și să demonstreze prin probe și documente relevante starea acestora;~~

~~— să susțină și să încurajeze instituția să se autoevalueze și să coopereze în evaluarea ei externă pentru asigurarea și creșterea calității;~~

~~— să coopereze cu instituțiile de învățământ superior în realizarea, monitorizarea și compararea calității academice precum și cu Autoritatea Națională pentru Calificările din învățământul Superior;~~

~~— să nu accepte programe de studii ale furnizorilor de educație care nu îndeplinesc standardele minime de calitate academică.~~

~~1.5. Domeniile asigurării calității~~

~~În asigurarea calității educației sunt avute în vedere trei domenii fundamentale de organizare și funcționare a unei organizații care dorește să devină sau este deja instituție de învățământ superior. Criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt astfel formulați încât accentul să nu fie pus numai pe conformarea unei organizații la un set predeterminat sau predefinit de condiții cantitative și calitative, ci și pe angajarea deliberată, voluntară și proactivă a instituției pentru realizarea anumitor performanțe demonstrabile prin rezultate efective. Rolul evaluatorului extern, respectiv al ARACIS, este de a lua act și a evalua capacitatea managerială și educațională a furnizorului de educație, pentru ca, pe această bază, să poată ajunge în situația de a constata și apoi a valida sau a invalida documentat și public funcționarea. Domeniile de asigurare a calității, stabilite de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 75/2005 la art. 10, sunt următoarele:~~

~~1. Capacitatea instituțională, instituția dispune de o organizare coerentă și de un sistem adecvat de conducere și administrare, are baza materială și resursele financiare necesare unei funcționări stabile pe termen scurt și mediu, precum și resursele umane pe care se poate baza pentru a realiza misiunea și obiectivele propuse asumate;~~

~~2. Eficacitatea educațională se referă la organizarea proceselor de predare, învățare și cercetare în termeni de conținut, metode și tehnici, resurse, selecție a studenților și a personalului didactic și de cercetare, astfel încât să obțină acele rezultate în învățare sau în cercetare pe care și le a propus prin misiunea sa, care trebuie să fie clar formulată. Seturile de criterii de evaluare care corespund eficacității educaționale vizează:~~

~~a) proiectarea obiectivelor și rezultatelor:~~

~~— formularea clară și ușor de înțeles;~~

~~— adecvare la calificările universitare vizate (licență într-un domeniu sau specializare, master sau doctorat) și diferențiate pe discipline și/sau programe de studiu; o asocierea riguroasă cu proceduri adecvate de evaluare internă a gradului de realizare;~~

~~b) organizarea cadrului de realizare a învățării, prin:~~

~~— planuri, programe de învățământ, metode de predare, criterii și tehnici de evaluare a studenților;~~

~~— recrutarea și dezvoltarea adecvată a personalului didactic; o resursele și facilitățile de învățare disponibilizate, legate de activitatea financiară a organizației; o organizarea fluxurilor de predare, învățare și examinare a studenților; o serviciile studentești oferite, inclusiv activitățile extracurriculare.~~

~~3. Managementul calității se concentrează pe acele strategii, structuri, tehnici și operații prin care instituția demonstrează că își evaluează performanțele de asigurare și îmbunătățire a calității educației și dispune de sisteme de informații care demonstrează rezultatele obținute în învățare și cercetare. Importanța acestui domeniu constă, pe de o parte, în concentrarea asupra modului în care instituția gestionează asigurarea calității tuturor activităților sale, iar pe de alta, de a face publice informațiile și datele care probează un anumit nivel al calității.~~

~~Cele trei domenii sunt complementare, iar utilizarea lor este obligatorie, în conformitate cu prevederile legale. În acest sens, orice instituție de învățământ superior este invitată să ajungă la stadiul în care dispune de mijloacele și informațiile care sunt structurate pe cele trei domenii, ținând cont de profilul său specific și de misiunea și obiectivele pentru care a optat. Conducătorul instituției de învățământ superior, prin Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității din instituție, este responsabil de elaborarea și realizarea strategiilor privind calitatea, structurate pe cele trei domenii.~~

~~1.6. Terminologie~~

~~În această secțiune sunt precizate semnificațiile asociate principalilor termeni folosiți pentru aplicarea prezentei Metodologii;~~

~~Organizația furnizoare de educație', este o instituție de învățământ sau altă persoană juridică, care, potrivit statutului, desfășoară activități de învățământ superior pe bază de programe de studii legal aprobate. În conformitate cu legea, organizația furnizoare de educație se supune procedurii de evaluare, pentru evaluarea externă a asigurării calității, sau, după caz, pentru autorizarea funcționării provizorii sau pentru acreditarea programelor de studii sau/și a sa ca organizație furnizoare de educație. Pot desfășura activități de învățământ superior și pot utiliza denumirile de universitate sau altele similare numai instituțiile de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate (Art. 29, alin. (4) lit. a) și b) și Art. 35, alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului~~

~~75/2005); acreditarea instituțiilor de învățământ superior se face prin lege, promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației și Cercetării, pe baza avizului ARACIS (Art. 31, lit.g) din Ordonanța de Urgență a Guvernului 75/2005).~~

~~Programul de studii; un program de studii/specializare constă în totalitatea activităților de proiectare, organizare, conducere și realizare efectivă a predării, învățării și cercetării dintr-un domeniu care conduce la obținerea unei calificări universitare. Programele de studii se diferențiază în funcție de: (a) nivelul calificării universitare: licență, master, doctorat; (b) forma de învățământ: la zi, seral, cu frecvență redusă, învățământ la distanță etc.; (c) domeniul de specializare a cunoașterii, conform cu diviziunea academică a cunoașterii și cu diviziunea profesională a muncii. Un program de studii se concretizează prin: (a) planul de învățământ care include toate disciplinele care contribuie la obținerea unei calificări universitare, repartizate succesiv pe ani de studii și cu ponderi exprimate în credite de studiu de tipul ECTS; (b) programe sau fișe ale disciplinelor în care sunt formulate: tematica predării și învățării și practicile asociate predării, învățării și evaluării; (c) organizarea studenților și a personalului didactic în perioada de realizare a programului de studii; (d) sistemul de asigurare a calității academice a activităților de realizare a programului de studii.~~

~~Autorizarea funcționării provizorii a programelor de studii sau/și instituțională este prima etapă a procedurii de acreditare și reprezintă rezultatul evaluării externe de către ARACIS pe baza raportului de autoevaluare propus de solicitant. Autorizația de funcționare provizorie este actul care conferă instituției de învățământ superior sau organizației furnizoare de educație dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea într-un program de studii. Autorizația de funcționare provizorie a unui program de studii se acordă, pe baza avizului favorabil al ARACIS și al Ministerului Educației și Cercetării, prin hotărâre a Guvernului, inițiatorul fiind Ministerul Educației și Cercetării, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la transmiterea acestuia. Autorizația de funcționare provizorie a unei instituții de învățământ superior se poate acorda, prin Hotărâre a Guvernului, cu cel puțin 6 luni înainte de începerea unui nou an universitar, dacă organizația furnizoare de educație a inițiat cel puțin trei programe de studiu care au fost propuse și avizate favorabil să funcționeze provizoriu de către ARACIS și Ministerul Educației și Cercetării.~~

~~**Autorizarea funcționării provizorii** a programelor de studii sau/și instituțională este prima etapă a procedurii de acreditare și reprezintă rezultatul evaluării externe de către ARACIS pe baza raportului de autoevaluare propus de solicitant. Autorizația de funcționare provizorie este actul care conferă instituției de învățământ superior sau organizației furnizoare de educație dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea într-un program de studii. Autorizația de funcționare provizorie a unui program de studii se acordă, pe baza avizului favorabil al ARACIS și al Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, prin hotărâre a Guvernului, inițiatorul fiind Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la transmiterea acestuia. Autorizația de funcționare provizorie a unei instituții de învățământ superior se poate acorda, prin hotărâre a Guvernului, cu cel puțin 6 luni înainte de începerea unui nou an universitar, dacă organizația furnizoare de educație a inițiat cel puțin 3 programe de studiu care au fost propuse și avizate favorabil să funcționeze provizoriu de ARACIS și Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, cu excepția instituțiilor de învățământ superior care organizează numai învățământ superior teologic, care pot fi autorizate să funcționeze provizoriu dacă au inițiat cel puțin un program de studii în domeniul teologic, propus și avizat favorabil să funcționeze provizoriu de către ARACIS și Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului.~~

~~► (la data 04 dec 2008 subpunctul 1.6., din partea I modificat de Art. 1 din [Hotărîrea 1512/2008](#))~~

~~Acreditarea este acea modalitate de asigurare a calității prin care se certifică respectarea standardelor pentru funcționarea organizației furnizoare de educație și a programelor de studii. Acreditarea se propune și se acordă, pe baza rezultatelor procesului de evaluare externă efectuată de către ARACIS, ca recunoaștere a calității academice a unei instituții de învățământ superior sau a unei organizații furnizoare de educație care a fost autorizată să funcționeze provizoriu și care îndeplinește cerințele minime ale standardelor și indicatorilor de performanță privind calitatea educației. Acreditarea unui program de studii se face prin~~

~~Hotărâre de Guvern inițiată de Ministerul Educației și Cercetării, pe baza avizului ARACIS, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la transmiterea acestuia. Acreditarea unei instituții de învățământ superior, indiferent de denumire: universitate, academie de studii, institut, școală sau organizație furnizoare de educație, se face prin Lege, promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației și Cercetării, pe baza avizului ARACIS. Proiectul Legii de acreditare a unei instituții de învățământ superior poate fi inițiat de către Ministerul Educației și Cercetării numai dacă instituția are cel puțin trei programe de studii acreditate. Instituțiile de învățământ superior acreditate sunt integrate în sistemul de învățământ național și au dreptul de a elibera diplome, certificate și alte acte de studii, recunoscute de Ministerul Educației și Cercetării, și de a organiza examenele prin care se finalizează programul de studii universitare de licență, masterat și/sau doctorat.~~

~~**Acreditarea** este aceea modalitate de asigurare a calitatii prin care se certifica respectarea standardelor pentru functionarea organizatiei furnizoare de educatie si a programelor de studii. Acreditarea se propune si se acorda, pe baza rezultatelor procesului de evaluare externa efectuata de catre ARACIS, ca recunoastere a calitatii academice a unei institutii de invatamant superior sau a unei organizatii furnizoare de educatie care a fost autorizata sa functioneze provizoriu si care indeplineste cerintele minime ale standardelor si indicatorilor de performanta privind calitatea educatiei. Acreditarea unui program de studii se face prin hotarare a Guvernului initiata de Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului, pe baza avizului ARACIS, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la transmiterea acestuia. Acreditarea unei institutii de invatamant superior, indiferent de denumire: universitate, academie de studii, institut, scoala sau organizatie furnizoare de educatie, se face prin lege, promovata de Guvern, la initiativa Ministerului Educatiei, Cercetarii si Tineretului, pe baza avizului ARACIS. Proiectul legii de acreditare a unei institutii de invatamant superior poate fi initiat de catre Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului numai daca institutia are cel putin 3 programe de studii propuse de ARACIS si avizate de Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului pentru acreditare, cu exceptia institutiilor de invatamant superior care organizeaza numai invatamant superior teologic, pentru care proiectul legii de acreditare poate fi initiat daca institutia are cel putin un program de studii universitare de licenta în domeniul teologic propus de ARACIS si avizat de Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului pentru acreditare. Institutiile de invatamant superior acreditate sunt integrate în sistemul de invatamant national si au dreptul de a elibera diplome, certificate si alte acte de studii, recunoscute de Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului, si de a organiza examenele prin care se finalizeaza programul de studii universitare de licenta, masterat si/sau doctorat.~~

~~► (la data 04 dec 2008 subpunctul 1.6., din partea I modificat de Art. 1 din [Hotarirea 1512/2008](#))~~

~~Standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță descriu cerințele de calitate ale activităților unei organizații furnizoare de educație care solicită să fie autorizată să funcționeze provizoriu, ale unei instituții de învățământ superior acreditate care solicită autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea unui nou program de studii sau ale unei instituții de învățământ superior acreditate care solicită evaluarea externă a stării calității educației oferite. Standardele corespund, în mod diferențiat, domeniilor și criteriilor de asigurare a calității educației, iar indicatorii de performanță măsoară gradul de realizare a unei activități prin raportare la standarde.~~

~~Standardele sunt formulate în termeni de reguli sau rezultate și definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activități în educație. Orice standard este formulat în termeni generali sub forma unui enunț și se concretizează într-un set de indicatori de performanță. Standardele sunt diferențiate pe criterii și domenii.~~

~~Standardele de referință sunt acele standarde care definesc un nivel optimal de realizare a unei activități de către o organizație furnizoare de educație, pe baza bunelor practici existente la nivel național, european sau mondial. Standardele de referință sunt specifice fiecărui program de studii sau fiecărei instituții, sunt opționale și se situează peste nivelul minimal. Standardele de referință pot varia de la o instituție la alta și există posibilitatea ca, în timp, instituțiile să și formuleze standarde de referință la niveluri cât mai înalte și competitive național și european. Opțiunea pentru un nivel al standardului de referință se face prin raportare la un standard, iar în cadrul acestuia prin raportare la niveluri opționale ale indicatorilor de performanță.~~

~~Indicatorul de performanță reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație prin raportare la un standard. Indicatorii de performanță identifică acele rezultate care variază de la un nivel minim acceptabil până la un nivel maxim identificabil. Nivelul minim al indicatorilor de performanță corespunde cerințelor unui standard. Nivelurile maxime corespund standardelor de referință, sunt opționale și diferențiază calitatea din instituții în mod ierarhic progresiv.~~

~~Autorizarea funcționării provizorii, acreditarea unui program de studii sau acreditarea instituțională se realizează pe baza nivelului minim al tuturor standardelor și indicatorilor de performanță nu numai exhaustiv. Nerealizarea nivelului minim al unui indicator de performanță atrage după sine amânarea autorizării sau acreditării. Totodată, nivelul standardelor de referință variază de la un domeniu de licență la altul și de la un tip de instituție de învățământ superior la alta. Formularea standardelor de referință este de competența instituției pe baza informațiilor oferite de ARACIS cu privire la variația europeană a standardelor și indicatorilor de performanță. Acestea trebuie înțelese ca standarde de referință proprii, pe care instituția și le propune și își asumă obligația să le realizeze în concordanță cu strategia sa de asigurare a calității.~~

~~Evaluarea academică periodică se realizează concomitent pentru toate structurile de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate.~~

~~Filialele instituțiilor de învățământ superior, ale facultăților, specializărilor, indiferent de forma de învățământ pe care o practică (zi, cu frecvență redusă, la distanță) sau de localizarea geografică, trebuie să respecte aceleași standarde de calitate. Acestea sunt considerate unități distincte și se supun separat procedurii de evaluare academică și acreditare.~~

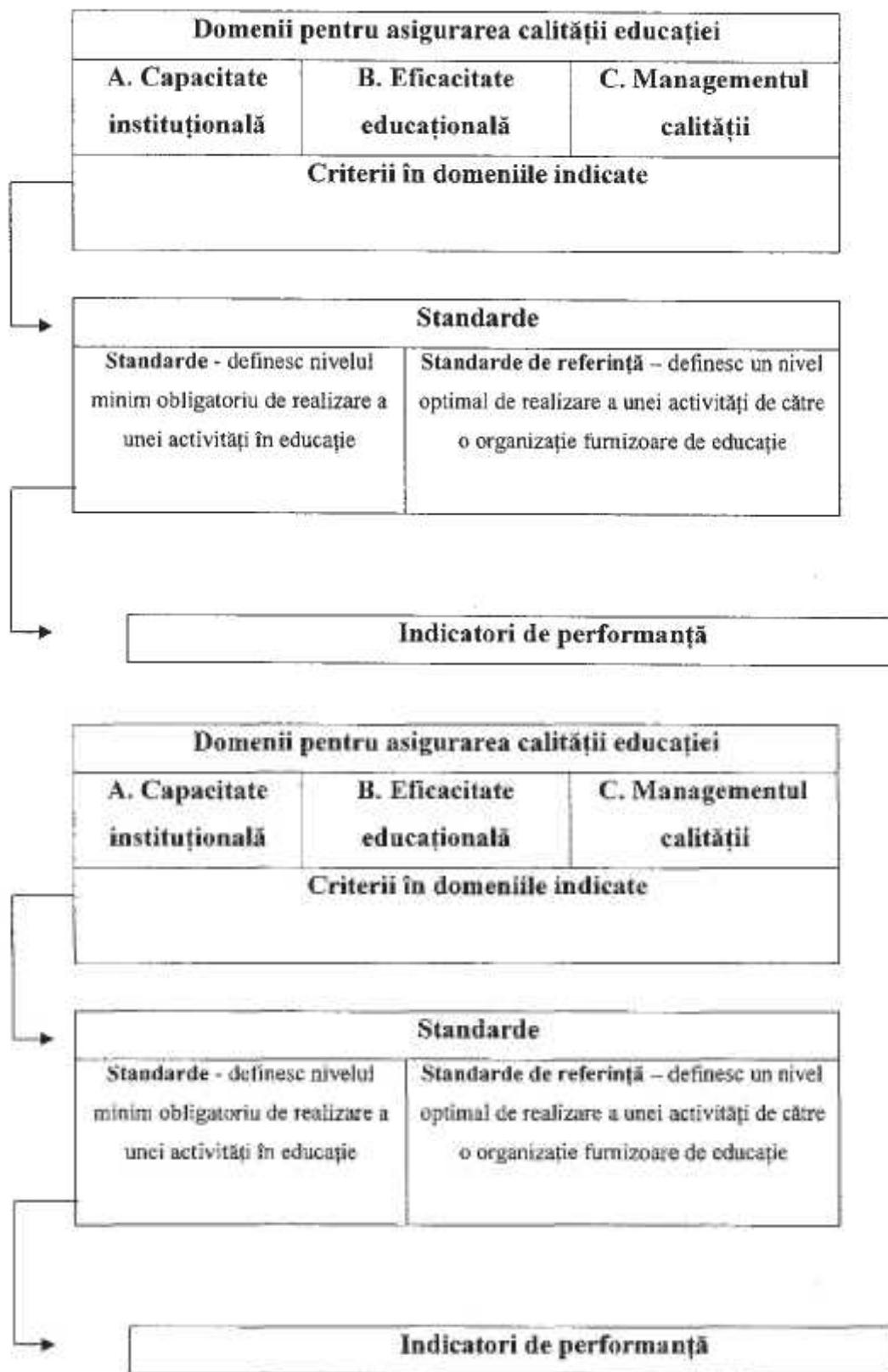
~~Partea II: Criterii, standarde și indicatori de performanță pentru asigurarea calității și acreditare~~

~~Criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt aplicate în asigurarea calității și în acreditare. Acestea sunt utilizate de instituțiile de învățământ superior și de ARACIS, după cum urmează: (a) reprezintă baza de referință pentru managementul calității din instituțiile de învățământ superior; (b) oferă cadrul de construcție a bazelor de date și informații pe care instituțiile le pot utiliza pentru monitorizarea internă și demonstrarea externă a stării asigurării calității academice; (c) sunt utilizate de către ARACIS în procesul de evaluare și asigurare externă a calității, în vederea acreditării și a dezvoltării unei culturi a calității.~~

~~2.1. Corespondențe și relații între domenii, criterii, standarde și indicatori de performanță~~

~~Setul de corespondențe între structura și activitățile unei organizații care intenționează să devină sau este deja instituție de învățământ superior și principalele cerințe care corespund standardelor, standardelor de referință și indicatorilor de performanță este determinat de relațiile dintre criterii, standarde și indicatori de performanță. Corespondența și relațiile ierarhice între domenii, criterii, standarde și indicatori de performanță sunt prevăzute în Schema 1.~~

~~Schema 1. Relațiile ierarhice între domenii, criterii, standarde și indicatori~~

Criteriile se referă la fiecare dintre cele trei domenii stabilite prin lege și reprezintă aspectele fundamentale de organizare și funcționare a unei organizații furnizoare de educație. Fiecărui criteriu îi corespunde un set de standarde. Rolul standardelor este de:

- a orienta instituțiile în autoevaluarea calității cu scopul de a și aprecia propriile rezultate și performanțe în mod independent precum și pentru a identifica domeniile în care să corecteze sau să și îmbunătățească performanțele;
- a oferi un cadru pentru elaborarea rapoartelor instituționale de autoevaluare;
- a oferi baza evaluării externe;
- a institui un cadru comun de referință pentru asigurarea calității și pentru acreditare.

Valorile indicatorilor de performanță ai unui standard variază de la nivelul minim acceptabil, în funcție de care se conferă statutul de autorizare, respectiv de acreditare sau se menține acest statut, până la un nivel de referință pe care fiecare instituție îl adoptă în

mod independent, inclusiv pe baza comparării sale cu alte instituții similare din țară sau din străinătate. Standardul este astfel definit încât, prin indicatorii săi de performanță, să corespundă nivelului minim acceptabil.

Valorile indicatorilor de performanță pentru standardele de referință variază instituțional. În completarea Metodologiei, ARACIS va oferi informații privind variația națională, europeană și globală a standardelor și a valorilor indicatorilor de performanță ai acestora, pentru a orienta instituțiile să și definească propriile standarde de referință. Metodologia precizează ca obligatorii și exhaustive standardele și nivelele minime ale indicatorilor de performanță asociați. Standardele și/sau valorile de referință din Metodologie au caracter de recomandare. Instituțiile urmează să elaboreze și să adopte propriile standarde de referință, ținând cont și de baza informativă și de consultanță oferită pe baza de contract, de către ARACIS.

Pentru aplicarea standardului, acestuia i se asociază un set de indicatori de performanță. Un indicator este menit să identifice acele rezultate care variază de la un nivel minim acceptabil (Min) până la un nivel maxim identificabil (Ref₁, Ref₂ etc.). Variația de la minim la maxim este specificată pe baza experiențelor din domeniu ale mai multor universități din țară și din Spațiul European al învățământului Superior. Toate instituțiile de învățământ superior își vor stabili, pentru o perioadă de timp determinată, de exemplu un ciclu de mandat al conducerii alese — 4 ani, pe o perioadă din planul strategic instituțional sau conform unor alte opțiuni, o poziție specifică de pe spațiul variațional care corespunde unui indicator. Nivelul minim al indicatorului corespunde condițiilor pentru conferirea statutului de autorizare de funcționare provizorie sau de acreditare. Prin valorile superioare instituțiile de învățământ superior se pot diferenția din punctul de vedere al calității.

Evaluarea calității într-o instituție se face în cele trei domenii precizate prin lege, pe baza informațiilor corespunzătoare standardelor și indicatorilor de performanță.

2.2. Domenii, criterii, standarde, indicatori de performanță

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță aplicați în asigurarea calității și în acreditare sunt prezentați în continuare. Fiecare din cele trei domenii privind asigurarea calității este asociat cu un set de standarde, iar fiecărui standard îi corespund indicatori specifici de performanță. Cerințele sau valorile unui indicator de performanță variază de la nivelul minim (Min) obligatoriu la un nivel de referință (Ref.) recomandat, pentru care instituția poate opta sau poate să și stabilească un nivel superior acestuia prin propriile standarde de referință.

Domeniul A: Capacitatea instituțională

Criteriul A.1 — Structurile instituționale, administrative și manageriale

Universitatea își formulează misiunea și obiectivele în concordanță cu un set de valori de referință, astfel încât să se individualizeze în sistemul de învățământ superior și să se afirme ca o instituție autonomă, care produce și transmite cunoașterea, în concordanță cu valorile libertății academice și ale integrității etice. Universitatea își susține activitățile de realizare a obiectivelor fixate printr-o structură instituțională, administrativă și managerială corespunzătoare.

Standarde (S) și indicatori de performanță (IP)

S.A.1.1 Misiune, obiective și integritate academică

Instituția formulează propria misiune și stabilește obiectivele pe care le urmărește în concordanță cu un set de valori de referință. Instituția poate dovedi că respectă și apără libertatea academică a personalului și studenților și funcționează în condiții de autonomie universitară și de responsabilitate și răspundere publică pentru educația oferită și resursele utilizate în acest scop.

Indicatori de performanță

IP.A.1.1.1. Misiune și obiective

Min: Instituția este înființată și funcționează conform legii. Instituția are o Cartă Universitară ale cărei prevederi sunt concordante cu legislația națională și cu principiile Spațiului European al învățământului Superior și sunt cunoscute de membrii comunității universitare. Misiunea și obiectivele asumate de instituție o individualizează în sistemul național de învățământ superior prin claritate, distincție și specificitate.

Ref1: Prin formulare și mod de realizare, misiunea și obiectivele instituției o individualizează în Spațiul European al învățământului Superior.

~~IP.A. 1.1.2. Integritate academică~~~~Min: Instituția are un cod al eticii și integrității academice prin care apără valorile libertății academice, autonomiei universitare și integrității etice și dispune de practici și mecanisme clare pentru aplicarea codului.~~~~Ref. 1: Instituția nu numai că are un astfel de cod și practici asociate, dar controlează și poate face dovada aplicării lor, cu privire la activitățile de conducere, cercetare, predare sau examinare. Rezultatele acestui control sunt făcute publice.~~~~IP.A. 1.1.3. Răspundere și responsabilitate publică~~~~Min: Instituția dispune de practici de auditare internă cu privire la principalele domenii ale activității universitare pentru a se asigura că angajamentele pe care și le-a asumat sunt respectate riguros, în condiții de transparență publică.~~~~Ref. 1: Auditarea internă se realizează efectiv, periodic și pe o bază reglementată intern, la nivel de instituție și de compartimente și privește domeniile financiar contabil, ale integrității academice, ale predării, examinării și cercetării. Anual se publică un raport de audit academic, dezbătut în Senat, și se elaborează un plan de ameliorare.~~~~S.A.1.2. Conducere și administrație~~~~Instituția are un sistem de conducere universitară coerent, integrat și transparent și care se bazează pe o administrație eficientă și eficientă, adaptată misiunii și obiectivelor asumate.~~~~Indicatori de performanță~~~~JP. A. 1.2.1. Sistemul de conducere~~~~Min: Instituția are un sistem de conducere și un regulament de funcționare internă care respectă reglementările legale în vigoare. Mecanismul de alegere a reprezentanților studenților în consilii, senat și alte structuri este clar descris în Carta Universitară și în regulamentele interne. Acesta este democratic și transparent, nediscriminatoriu și nu limitează dreptul studenților de a reprezenta și de a fi reprezentați.~~~~Ref. 1: Sistemul de conducere și regulamentul de funcționare internă utilizează și sisteme informaționale și de comunicare, de tip Internet și Intranet, care implică membrii comunității universitare, inclusiv studenții, și răspund intereselor publice.~~~~IP.A. 1.2.2. Management strategic~~~~Min: Instituția are un plan strategic cu un orizont de cel puțin patru ani și planuri operaționale anuale care sunt cunoscute de membrii comunității universitare și sunt aplicate conform unor practici și mecanisme de urmărire riguroasă.~~~~Ref. 1: Planul strategic este elaborat pe termen lung, mediu și scurt, este actualizat anual sau în funcție de evoluția și contextul învățământului superior și este urmărit consecvent în realizare și în evaluarea performanțelor conducerii și administrației.~~~~IP.A.1.2.3. Administrație eficientă~~~~Min: Universitatea dispune de o administrație care respectă reglementările legale în vigoare, este eficientă în privința organizării, numărului și calificării personalului și funcționează riguros prin serviciile oferite comunității universitare.~~~~Ref. 1: Universitatea dispune de o administrație eficientă și riguroasă și are mecanisme de control și de dezvoltare continuă a performanțelor administrației.~~~~Ref. 2: Nivelul de informatizare al administrației să fie compatibil cu cel din spațiul european.~~~~Criteriul A.2 Baza materială~~~~S.A.2.1, Patrimoniu, dotare, resurse financiare alocate~~~~Universitatea dispune de acel patrimoniu care contribuie în mod eficient la realizarea misiunii și obiectivelor fixate.~~~~Indicatori de performanță~~~~IP. A.2.1.1. Spații de învățământ, cercetare și pentru alte activități~~~~Min: Respectând diferențele dintre formele de învățământ (la zi, seară, cu frecvență redusă și la distanță) și, respectiv, obiectivele activităților de cercetare, universitatea asigură spații de învățământ și cercetare care corespund specificului său, prin săli de predare, laboratoare didactice și centre de cercetare, în concordanță cu normele tehnice, de siguranță și igienico-sanitare în vigoare. Calitatea acestora este evaluată în funcție de suprafață, volum, starea tehnică, numărul total de studenți, numărul de personal didactic și de cercetare, diferențiate pe domenii, programe de studii și instituțional prin raportare la normele menționate. Indicatorul se referă și la spațiul de căminizare și la alte spații oferite studenților pentru activități sociale, culturale sau sportive.~~

~~Ref. 1: Pe lângă spațiile existente, universitatea dispune de planuri de dezvoltare și de planuri de investiții realiste, dependente de veniturile previzionate;~~

~~IP.A.2.1.2. Dotare~~

~~Min: Săliile de predare/seminarizare dispun de echipamente tehnice de învățare, predare și comunicare care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea fiecărui student; laboratoarele de cercetare dispun de echipamente și mijloace de funcționare corespunzătoare exigențelor minime.~~

~~Ref. 1: Dotarea sălilor de curs/seminar și a laboratoarelor didactice și de cercetare corespunde stadiului actual de dezvoltare a cunoașterii științifice și este comparabilă cu cea din universitățile dezvoltate din Europa și cu bunele practici internaționale.~~

~~IP.A.2.1.3. Resurse financiare~~

~~Min: Instituția demonstrează că dispune de surse de finanțare și de resurse financiare suficiente, pe termen scurt (anual) și în perspectivă (pentru minimum trei/patru ani succesivi), pe care le alocă pentru a realiza în mod adecvat misiunea și obiectivele pe care și le-a fixat. Instituția dispune de un buget anual realist și de un buget pe trei/patru ani, precum și de politici financiare pe termen scurt și mediu, cu referire la sustenabilitatea financiară.~~

~~Ref. 1: Pe lângă asigurarea necesarului curent, universitatea dispune de rezerve financiare consistente, de surse diversificate de finanțare și de rigoare în planificarea și definirea politicilor de investiții și de gestiune financiară.~~

~~IP.A. 2.1.4. Sistemul de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenți~~

~~Min: Instituția are un Regulament de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenți, pe care îl aplică în mod consecvent. Bursele sunt acordate din alocații de la bugetul de stat și din resurse proprii.~~

~~Ref 1: Proporția resurselor proprii ale instituției în fondul de burse este de minim 10%.~~

~~Ref 2: Proporția resurselor proprii ale instituției în fondul de burse este de minim 20%.~~

~~Domeniul B: Eficacitate educațională~~

~~Universitatea organizează activitățile de predare, în termenii rezultatelor de învățare, și activitățile de cercetare, prin raportare la performanțele de dezvoltare și transfer ale cunoașterii și tehnologiei. Acest domeniu de evaluare a calității academice vizează procesele de predare, învățare și cercetare și rezultatele obținute, în vederea stabilirii nivelului eficacității educaționale.~~

~~Standarde (S) și indicatori de performanță (IP)~~

~~Criteriul B.1 Conținutul programelor de studiu~~

~~S.B.1.1. Admiterea studenților~~

~~Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare.~~

~~IP.B.I. 1.1. Principii ale politicii de admitere la programele de studiu oferite de instituție~~

~~Min: Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare. Marketingul universitar promovează informații reale și corecte, indicând posibilități de verificare și confirmare. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu aplică nici un fel de criterii discriminatorii.~~

~~IP.B.I. 1.2. Practici de admitere~~

~~Min: Admiterea într-un ciclu de studii universitare se face numai pe baza diplomei de studii precedente, ținând cont de ordinea ierarhică a mediilor de absolvire.~~

~~Ref. 1: Admiterea la studii se bazează pe un set de criterii combinate, în care rezultatele la examenul de admitere dețin o pondere mai mare.~~

~~S.B.1.2 Structura și prezentarea programelor de studiu~~

~~Programele de studiu sunt detaliat formulate în funcție de rezultatele așteptate prin învățare și care corespund unei calificări universitare.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~1P.B. 1.2.1. Structura programelor de studiu~~

~~Min: Fiecare program de studiu/specializare din cadrul universității se bazează pe corespondența dintre rezultatele în învățare, respectiv cercetare în cazul masteratului sau doctoratului, și calificarea universitară. Un program de studiu este prezentat sub forma~~

~~unui pachet de documente care include: obiectivele generale și specifice ale programului; planul de învățământ cu ponderile disciplinelor exprimate prin credite de studiu ECTS și cu disciplinele ordonate succesiv în timpul de școlarizare; programele tematice sau fișele disciplinelor incluse în planul de învățământ, respectiv rezultatele în învățare exprimate în forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv valorice care sunt realizate de o disciplină; modul de examinare și evaluare la fiecare disciplină, ținând cont de rezultatele planificate; modul de organizare și conținuturile examenului de finalizare a studiilor, ca examen sumativ care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale care corespund calificării universitare.~~

~~Ref. 1: Fiecare program de studiu este prezentat conform pachetului standard menționat, dar realizarea programelor de studiu se face la nivel de universitate prin cooperare inter-facultăți și prin facilitarea mobilității studenților în interiorul universității cu ajutorul transferului și acumulării de credite de studiu. Numărul de credite ECTS este alocat fiecărei discipline conform "Ghidului de utilizare al ECTS". Structura programelor de studiu este flexibilă și permite fiecărui student să și aleagă un traseu propriu de învățare potrivit cu aptitudinile și interesele sale. Cel puțin 30% din totalul de credite cumulate la sfârșitul programelor de studiu de către un student provine de la discipline liber alese.~~

~~IP.B.1.2.2. Diferențiere în realizarea programelor de studiu~~

~~Min: Programele de studiu sunt unitare ca structură, indiferent de forma de învățământ (la zi, la seară, cu frecvență redusă și la distanță), dar se diferențiază în realizare în funcție de mijloacele utilizate în forma de învățământ. Pentru învățământul cu frecvență redusă și pentru cel la distanță indicatorul se diferențiază în mod corespunzător.~~

~~Ref. 1: Realizarea programelor de studiu, în funcție de forma de învățământ, este monitorizată și fundamentată prin structuri interne specializate de tip "centru de analiză și dezvoltare pedagogică" în care se dezvoltă tehnologii pedagogice novatoare și eficiente.~~

~~Ref. 2: Conținutul programelor de studii se reînnoiește permanent prin introducerea cunoștințelor noi, rezultate din cercetarea științifică, inclusiv cea proprie.~~

~~IP.B.1.2.3, Relevanța programelor de studiu~~

~~Min: Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu este definită în funcție de ritmul dezvoltării cunoașterii și tehnologiei din domeniu și de cerințele pieței muncii și ale calificărilor. Instituția dispune de mecanisme pentru analiza colegială anuală a activității cunoașterii transmise și asimilate de studenți și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor și în impactul acestora asupra organizării programului de studiu.~~

~~Ref. 1: Programele de studiu sunt revizuite periodic pe baza analizelor colegiale împreună cu studenți, cu absolvenți și cu reprezentanți ai angajatorilor.~~

~~Criteriul B.2 — Rezultatele învățării~~

~~S.B.2.1 — Valorificarea calificării universitare obținute~~

~~Cunoștințele, competențele și abilitățile dobândite sunt suficiente pentru a permite absolvenților să se angajeze pe piața muncii, să dezvolte o afacere proprie, să continue studiile universitare în ciclul următor și să învețe permanent.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~IP.B. 2.1.1 Valorificarea prin capacitatea de a se angaja pe piața muncii~~

~~Min: Cel puțin 50% dintre absolvenți sunt angajați în termen de doi ani de la data absolvirii la nivelul calificării universitare.~~

~~Ref.1: Mai mult de 70% din absolvenți sunt angajați în termen de doi ani de la data absolvirii la nivelul calificării universitare.~~

~~IP.B. 2.1.2 Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare~~

~~Min: Cel puțin 20%* dintre absolvenții ultimelor două promoții ale studiilor universitare de licență sunt admiși la studii universitare de masterat, indiferent de domeniu*~~

~~* Procentul va crește, pe domenii, odată cu intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. **288/2004** privind organizarea studiilor universitare, inclusiv din punctul de vedere al susținerii financiare a ciclului II — masterat~~

~~Ref.1: Cel puțin 50% dintre absolvenții ultimelor două promoții sunt admiși la studii universitare de masterat, indiferent de domeniu**~~

~~** Pentru profesiile reglementate din domeniile medicină, medicină dentară și farmacie se aplică indicatori specializați, cu luarea în considerare a pregătirii prin rezidențiat.~~

~~IP B2.1.3 Nivelul de satisfacție al studenților în raport cu dezvoltarea profesională și personală asigurată de universitate.~~

~~Min: Mai mult de 50% dintre studenți apreciază pozitiv mediul de învățare/dezvoltare oferit de către universitate și propriul lor traseu de învățare.~~

~~Ref 1: Mai mult de 75% dintre studenți apreciază pozitiv mediul de învățare/dezvoltare oferit de către universitate și propriul lor traseu de învățare.~~

~~IP-B2.1.4 Centrarea pe student a metodelor de învățare~~

~~Min: Principala responsabilitate a cadrului didactic este proiectarea metodelor și a mediilor de învățare centrate pe student, cu mai puțin accent asupra responsabilității tradiționale de a transmite doar informații. Relația dintre student și profesor este una de parteneriat, în care fiecare își asumă responsabilitatea atingerii rezultatelor învățării. Rezultatele învățării sunt explicate și discutate cu studenții din perspectiva relevanței acestora pentru dezvoltarea lor. Cadrele didactice folosesc resursele noilor tehnologii (ex. e mail, pagina personală de web pentru tematică, bibliografie, resurse în format electronic și dialog cu studenții), și materiale auxiliare, de la tablă la flipchart și videoproiector.~~

~~Ref 1: Cadrele didactice sunt pregătite special în domeniul predării la nivel universitar și/sau se reunesc în grupuri de dezbateri pentru a discuta metodologia predării. Acestea au, pe lângă competențele de instruire/predare, și competențe de consiliere, monitorizare și facilitare a proceselor de învățare. În universitate se desfășoară o activitate continuă de identificare, dezvoltare, testare, implementare și evaluare a unor tehnici noi de învățare eficiente, incluzând aici noile aplicații ale calculatoarelor și ale tehnologiei informației. Programele de studii sunt integrate cu stagii de practică, plasament și internship și cu implicarea studenților în proiecte de cercetare. Cadrele didactice asociază studenții la activitatea de predare (prin întrebări din sală, scurte prezentări, experimente demonstrative) și procesul de predare este orientat după ritmul și modul de învățare al studenților. Strategia de predare are în vedere și nevoile studenților cu dizabilități~~

~~Ref 2: Mai mult decât simplul transfer de cunoaștere de la cadrul didactic la student, instituția creează medii și experiențe de învățare care conduc studenții să descopere și să creeze ei înșiși cunoaștere. Cadrul didactic orientează dezvoltarea intelectuală a studentului dându-i o dimensiune strategică.~~

~~IP-B2.1.5 Orientarea în cariera a studenților~~

~~Min: Profesorii au ore de permanență la dispoziția studenților și personalizează îndrumarea la cererea studentului. Există îndrumători sau tutori de an sau alte forme de asociere între un profesor și un grup de studenți.~~

~~Ref 1: Există o structură pentru orientarea studenților la alegerea cursurilor și a carierei, la nivelul fiecărei facultăți. Se practică tutoratul colegial între studenții din anii mai mari și ceilalți. Profesorii mențin legătura cu studenții prin e-mail și prin cel puțin 2 ore de consultație săptămânal.~~

~~Criteriul B.3— Activitatea de cercetare științifică~~

~~S.B.3.1 Programe de cercetare~~

~~Instituția are o strategie pe termen lung și programe pe termen mediu și scurt care se referă la obiectivele, proiectele și rezultatele așteptate ale cercetării, precum și la resursele de realizare. Există un ethos și o cultură a cercetării și preocupări pentru valorificarea rezultatelor cercetării.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~IP.B3.1.1 Programarea cercetării~~

~~Min: Strategia pe termen lung și programele pe termen mediu și scurt privind cercetarea sunt adoptate de Senat și Consiliile facultăților, odată cu specificarea practicilor de obținere și de alocare ale resurselor de realizare și a modalităților de valorificare. Interesele de cercetare sunt predominant instituționale.~~

~~Ref. 1: Programarea cercetării ține cont de și se realizează în cadrul național, în privința competitivității și valorificării. Cercetarea este relevantă predominant național.~~

~~Ref. 2: Programarea și realizarea cercetării sunt raportate la cadrul european și global.~~

~~IP.B.3.1.2 Realizarea cercetării~~

~~Min: Cercetarea dispune de resurse financiare, logistice și umane suficiente pentru a realiza obiectivele propuse.~~

~~Ref. 1: Există un climat și o cultură academică puternic centrate pe cercetare, atestate de numărul granturilor de cercetare, de publicații și de transferul cognitiv și tehnologic prin consultanță, parcuri științifice, etc. Există școli doctorale pentru formarea tinerilor cercetători.~~

~~Ref. 2: Există certificarea îndeplinirii unor standarde de calitate sau excelență în cercetarea științifică, din punctul de vedere al organizării, urmăririi desfășurării proiectelor de cercetare, avizării interne a rezultatelor și eliminării" practicilor neconforme cu etica, cum sunt reproducerea fără permisiune a rezultatelor obținute de alți cercetători, plagiat, nerespectarea normelor de bioetică etc.~~

~~IP.B.3.1.3 Valorificarea cercetării~~

~~Min: Cercetarea este valorificată prin: publicații pentru scopuri didactice, publicații științifice, transfer tehnologic prin centre de consultanță, parcuri științifice sau alte structuri de valorificare, realizarea unor produse noi etc. Fiecare cadru didactic și cercetător are anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică sau științifică. Instituția participă prin mass media în diseminarea rezultatelor cercetării.*~~

~~Ref. 1: Rezultatele cercetării sunt apreciate la nivel național prin premii, citări, cotări, etc. Publicațiile, patentele, lucrările de anvergură etc. sunt menționate în baze de date internaționale*,~~

~~* În domenii cura sunt Științele medicale, Științele agricole, Științele tehnice, Arhitectură, Urbanism etc. În care rezultatele cercetării sunt valorificate și prin proiecte pe baza cărora se dezvoltă noi produse, se execută lucrări de dezvoltare a infrastructurii sau pentru protecția mediului, se vor lua în considerare și aceste rezultate.~~

~~Criteriul B.4 Activitatea financiară a organizației~~

~~S.B.4.1 Buget și contabilitate~~

~~Instituția dispune de buget propriu de venituri și cheltuieli și de o contabilitate adecvată, organizată la nivel de instituție, pentru gestionarea financiară a activității de învățământ superior și cercetare, cod fiscal și cont la bancă, altele decât cele ale fundației sau asociației în cadrul căreia funcționează.~~

~~IP.B.4.1.1. Bugetul de venituri și cheltuieli~~

~~Min: Instituția dispune de un buget anual de venituri și cheltuieli aprobat de Senat și este respectat în mod riguros. Cheltuielile ocazionate de plata salariilor la o instituție de învățământ superior nu trebuie să depășească în fiecare an acel procent din totalul veniturilor care îi asigură o funcționare sustenabilă. Pentru obținerea acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că în perioada funcționării provizorii a utilizat cel puțin 30 % din veniturile obținute în fiecare an din taxele studenților pentru investiții în bază materială proprie. Taxele școlare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget la studiile universitare de licență, masterat sau doctorat similare și sunt aduse la cunoștință studenților prin diferite mijloace de comunicare. Studenții sunt informați despre posibilitățile de asistență financiară din partea instituției și despre modul de utilizare a taxelor. După trei cicluri de școlarizare ulterioare înființării prin lege, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune în proprietate de cel puțin 70% din spațiile de învățământ cu toate dotările necesare acestora.~~

~~IP.B.4.1.2 Contabilitate~~

~~Min: Pentru obținerea și pentru conservarea statutului de acreditare, instituția trebuie să facă dovada organizării și funcționării contabilității proprii la nivel de instituție, prin registrul inventar, bilanțul contabil, contul de execuție bugetară și raportul de gestiune, din care rezultă că cheltuielile efectuate sunt în concordanță cu legislația în vigoare, veniturile încasate și destinația lor, precum și caracterul non profit al instituției.~~

~~Ref 1: Activitatea de contabilitate este informatizată și permanent transparentă.~~

~~IP.B. 4.1.3 Auditare și răspundere publică~~

~~Min: Pentru obținerea și conservarea statutului de acreditare, instituția face proba auditării interne și externe a activității sale financiare. Bilanțul contabil, contul de execuție bugetară și rezultatele auditării externe a situațiilor financiare sunt făcute publice în urma analizei efectuate de Senat.~~

~~Domeniul C Managementul calității~~

~~Instituția dispune de structuri, politici, strategii și procedee concrete pentru managementul și asigurarea calității activităților de predare, învățare și cercetare și pentru dezvoltarea unei culturi proprii a calității. Structurile se referă la modurile de organizare și funcționare ale Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității și la relațiile acesteia cu Senatul, Consiliile facultăților și catedrele (departamentale). Politicile se referă la scopurile și obiectivele asigurării calității și la mijloacele de realizare a acestora. Strategiile sunt~~

~~focalizate pe obiective și se referă la modul de mobilizare a resurselor pentru realizarea în timp a obiectivelor propuse la nivel de instituție și pe programe de studiu. Cultura calității se referă la valorile, normele și activitățile practicate într-o instituție, pentru inițierea, aprobarea, evaluarea și monitorizarea calității activităților didactice și de cercetare.~~

~~Standarde (S) și indicatori de performanță (IP)~~

~~Criteriul C.1 – Strategii și proceduri pentru asigurarea calității~~

~~S.C.1.1 Structuri și politici pentru asigurarea calității~~

~~Structurile, politicile și strategiile creează cadrul instituțional pentru dezvoltarea și monitorizarea efectivă a calității, pentru consacrarea unei culturi a calității și pentru îmbunătățirea continuă a standardelor de calitate.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~IP.C.1. 1.1 Organizarea sistemului de asigurare a calității~~

~~Min: În instituție există o comisie centrală și comisii pe programe de studii care lucrează în mod integrat.~~

~~Ref. 1: Comisia promovează în instituție o cultură a calității.~~

~~Ref. 2: Comisia dezvoltă activități de stabilire de repere calitative și cantitative (benchmarking) prin comparație cu alte universități din țară și străinătate pentru evaluarea și monitorizarea calității.~~

~~IP.C. 1.1.2 Politici și strategii pentru asigurarea calității~~

~~Min: Există un program de politici ale universității centrate pe calitate și sunt precizate mijloacele de realizare.~~

~~Ref. 1: Fiecărei politici îi corespund strategii de realizare cu prevederi și termene concrete.~~

~~Ref. 2: Politicile și strategiile sunt activate în fiecare compartiment și stimulează participarea fiecărui membru al corpului didactic și de cercetare, precum și a studenților.~~

~~Criteriul C.2 – Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate~~

~~S.C.2.1 Aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu și diplomelor ce corespund calificărilor în universitate există un regulament privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a fiecărui program de studiu și a diplomelor emise, iar acesta este aplicat în mod riguros și consecvent.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~IP. C.2.1.1 Existența și aplicarea regulamentului privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu~~

~~Min: Regulamentul există și se aplică.~~

~~Ref. 1: Regulamentul este asociat cu un sistem de monitorizare a programelor de studiu, pe bază de informații și date.~~

~~Ref. 2: Regulamentul și monitorizarea sunt asociate cu evaluări periodice, cel puțin anuale, ale calității pe fiecare program de studiu și pe instituție.~~

~~IP.C.2.1.2 Corespondența dintre diplome și calificări~~

~~Min: Programele de studiu și diplomele sunt elaborate și emise în funcție de cerințele calificării universitare.~~

~~Ref. 1: Programele de studii sunt revizuite periodic pentru a corespunde dinamicii pieței calificărilor universitare și profesionale.~~

~~Ref. 2 Programele de studii și diplomele sunt revizuite prin comparație europeană și internațională pe baza unui set de nivele profesionale de reper (benchmarks).~~

~~Criteriul C.3 – Proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării~~

~~S.C.3.1 Evaluarea studenților~~

~~Examinarea și notarea studenților se fac pe bază de criterii, regulamente și tehnici care sunt riguros și consecvent aplicate.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~IP.C.3.1.1 Universitatea are un regulament privind examinarea și notarea studenților care este aplicat în mod riguros și consecvent~~

~~Min: Există un astfel de regulament precum și proceduri specifice de cunoaștere și aplicare consecventă de către titularii de cursuri și studenți. La examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puțin încă un alt cadru didactic de specialitate.~~

~~Ref. 1: Regulamentul există, împreună cu procedee/tehnici/metode detaliate de aplicare sub forma unui pachet de tehnici/metode de examinare a studenților care sunt aduse în mod consecvent la cunoștința tuturor celor implicați.~~

~~Ref. 2: Regulamentul și pachetul de procedee/tehnici/metode de examinare sunt completate de un sistem în care la examinare participă și un examinator extern (din în afara instituției).~~

~~IP.C.3.1.2. Integrarea examinării în proiectarea predării și învățării, pe cursuri și programe de studiu~~

~~Min: Fiecare curs este astfel proiectat încât să îmbine predarea, învățarea și examinarea. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.~~

~~Ref. 1: Evaluarea diagnostică, formativă și sumativă asigură continuitatea și consecvența în învățare.~~

~~Ref. 2: Evaluarea stimulează studenții pentru învățarea creativă, manifestată prin elaborarea de lucrări independente bazate pe cunoștințele însușite riguros.~~

~~Criteriul C.4 Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral~~

~~S.C.4.1 Calitatea personalului didactic și de cercetare~~

~~Universitățile trebuie să dispună de acel personal didactic care, ca număr și ca bază de funcționare, trebuie să fie adecvat numărului total al studenților, în funcție de domeniu, iar în privința calificărilor trebuie să corespundă specificului programelor de studiu și obiectivelor de calitate pe care și le-au fixat.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~IP.C.4.1.1 Raportul dintre numărul de cadre didactice și studenți~~

~~Min: În funcție de specificul programului de studiu, universitatea stabilește acel raport, pe care îl consideră ca optim pentru obiectivele și nivelul propriu al calității academice, între numărul de cadre didactice titulare cu norma de bază în universitate și numărul total de studenți înmatriculați. În evaluarea calității se consideră că un cadru didactic are norma de bază într-o singură universitate.~~

~~Ref. 1: Raportul optim dintre numărul de cadre didactice și numărul de studenți se fixează în funcție de calitatea predării și învățării, dar și în funcție de calitatea cercetării.~~

~~Ref. 2: În stabilirea raportului sunt avute în vedere niveluri superioare ale calității predării, învățării și cercetării, prin comparație cu universități performante din țară și din străinătate. Sunt aplicate consecvent procedee de stabilire a unui set de nivele profesionale de reper ("benchmarking") și sunt realizate comparații.~~

~~IP.C.4.1.2 Evaluarea colegială~~

~~Min.: Evaluarea colegială este organizată periodic, fiind bazată pe criterii generale și pe preferințe colegiale.~~

~~Ref. 1: Evaluarea colegială este obligatorie și periodică. Există, pentru fiecare catedră și departament, o comisie de evaluare anuală a performanțelor didactice și de cercetare ale fiecărui cadru didactic/cercetător și un raport anual privind calitatea personalului didactic și de cercetare.~~

~~IP.C.4.1.3 Evaluarea personalului didactic de către studenți~~

~~Min.: Există un formular de evaluare de către studenți a tuturor cadrelor didactice, aprobat de Senat, care se aplică opțional după fiecare ciclu semestrial de instruire și ale cărui rezultate sunt confidențiale, fiind accesibil doar decanului, rectorului și persoanei evaluate.~~

~~Ref. 1: Evaluarea de către studenți este obligatorie. Rezultatele evaluării cadrelor didactice de către studenți sunt discutate individual, prelucrate statistic, pe catedre, facultăți și universitate, și analizate la nivel de facultate și universitate în vederea transparenței și a formulării de politici privind calitatea instruirii.~~

~~IP.C.4.1.4 Evaluarea de către managementul universității~~

~~Min: Cadrul didactic se autoevaluează și este evaluat anual de către șeful de catedră.~~

~~Ref. 1: Universitatea dispune de un formular de evaluare anuală multicriterială a fiecărui cadru didactic și de un sistem de clasificare a performanțelor în predare, cercetare și servicii aduse instituției și comunității. Promovarea personalului didactic depinde de rezultatele evaluării, în care sunt avute în vedere și rezultatele evaluării colegiale și ale celei făcute de studenți.~~

~~Criteriul C.5 Accesibilitatea resurselor adecvate învățării~~

~~S.C.5.1 Resurse de învățare și servicii studentești~~

~~Resursele și serviciile oferite studenților sunt suficiente, adecvate și relevante pentru facilitarea învățării și pentru asigurarea unei vieți studentești de calitate.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~IP.C.5.1.1 Disponibilitatea resurselor de învățare~~

~~Min: Universitatea asigură resurse de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, creștomatii, antologii etc.) pentru fiecare program de studiu în biblioteci, centre de resurse etc, în format clasic sau electronic și gratuit. Biblioteca universității trebuie să dispună, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume din țară și străinătate și de abonamente la principalele reviste de specialitate din țară și străinătate pentru fiecare disciplină care definește un program de studiu. Fiecare bibliotecă are un program și resurse de procurare a cărților și revistelor.~~

~~Ref. 1: Raportul dintre resursele de învățare disponibile și studenți este astfel stabilit încât fiecare student să aibă acces liber la orice resursă, conform obiectivelor și cerințelor programelor de studiu.~~

~~IP.C.5.1.2 Predarea ca sursă a învățării~~

~~Min: Fiecare cadru didactic dispune de strategii actualizate de predare pentru fiecare curs, conforme cu programul de studiu, caracteristicile studenților, forma de învățământ și criteriile de calitate predefinite.~~

~~Ref. 1: Universitatea dispune de un laborator de analiză, cercetare și formulare de strategii novatoare de predare/învățare care implică personalul didactic și studenții.~~

~~IP.C.5.1.3 Programe de stimulare și recuperare~~

~~Min: Universitatea dispune de programe de stimulare a studenților cu performanțe înalte în învățare și de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.~~

~~Ref. 1: În universitate există programe de tutoriat suplimentare, oferite de toate cadrele didactice din universitate, la care studenții se pot înscrie.~~

~~IP.C.5.1.4 Servicii studentești~~

~~Min: Universitatea dispune de un număr minim de servicii sociale, culturale și sportive pentru studenți cum sunt: spații de cazare pentru cel puțin 10% din studenți, bază sportivă, diferite servicii de consiliere, care au o administrație eficientă.~~

~~Ref. 1: Universitatea oferă servicii variate studenților și dispune de programe speciale pentru asigurarea unei vieți studentești de calitate, pe care le monitorizează și le evaluează periodic.~~

~~Criteriul C.6 — Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității~~

~~S.C.6.1 Sisteme de informații~~

~~Universitățile colectează, prelucreză și analizează date și informații privind starea calității educației și a vieții studenților în spațiul universitar.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~IP.C.6.1.1 Baze de date și informații~~

~~Min: Instituția are un sistem informatic care facilitează colectarea, prelucrarea și analiza datelor și informațiilor relevante pentru evaluarea și asigurarea instituțională a calității.~~

~~Ref. 1: Pe lângă datele și informațiile privitoare la starea instituțională a calității, universitatea adună informații despre starea calității în alte universități din țară și străinătate, cu care se compară și pe baza cărora formulează în mod diferențiat repere (benchmarks).~~

~~Criteriul C.7 — Transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite~~

~~S.C.7.1 Informație publică~~

~~Transparența publică a datelor și informațiilor, în formă tipărită și în formă electronică, despre toate calificările și programele de studiu, actualitatea, corectitudinea și validitatea acestor informații, trebuie demonstrate permanent.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~IP.C.7.1.1 Oferta de informații publice~~

~~Min: Universitatea și toate facultățile ei trebuie să ofere informații și date, cantitative și/sau calitative, actuale și corecte, despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special.~~

~~Ref. 1: Informația oferită public de universitate este comparabilă, cantitativ și calitativ, cu cea oferită de universitățile din Spațiul European al învățământului Superior.~~

~~Criteriul C.8 — Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii.~~

~~S.C.8.1 Structura instituțională de asigurare a calității educației este conformă prevederilor legale și își desfășoară activitatea permanent~~

~~Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității a fost înființată, are structura și desfășoară activitățile prevăzute prin reglementările în vigoare.~~

~~Indicatori de performanță~~

~~IP.C.8.1.1 Comisia coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității~~

~~Min: Procedurile și activitățile de evaluare privind calitatea educației au fost elaborate și aprobate de Senatul universitar. Comisia elaborează raportul anual de evaluare internă și îl face public prin afișare sau publicare, inclusiv în format electronic, și formulează propuneri de îmbunătățire a calității educației.~~

~~Ref.I: Instituția implementează permanent măsurile de îmbunătățire a calității educației propuse de comisie și colaborează cu alte universități din țară sau din străinătate pentru identificarea și adoptarea bunelor practici în domeniile de calitate.~~

~~Tabelul 1. Sinteza pe domenii a criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță pentru asigurarea calității și acreditare~~

Domenii	Criterii	Standarde	Indicatori de performanță
A. Capacitatea instituțională	A.1 ~~Structurile instituționale, administrative și manageriale~~	S.A.1.1 ~~Misiune, obiective și integritate academică~~	~~IP.A. 1.1.1. Misiune și obiective~~
			~~IP.A. 1.1.2. Integritate academică~~
			~~IP.A.1.1.3. Răspundere și responsabilitate publică~~
		S.A.1.2 ~~Conducere și administrație~~	~~IP.A. 1.2.1. Sistemul de conducere~~
			~~IP.A. 1.2.2. Management strategie~~
	A.2 ~~Baza materială~~	S.A.2.1 ~~Patrimoniu, dotare, resurse financiare alocate~~	~~IP.A. 1.2.3. Administrație eficientă~~
			~~IP.A.2. 1.1 Spații de învățământ, cercetare și pentru alte activități~~
			~~IP.A. 2.1.2 Dotare~~
			~~IP.A. 2.1.3 Resurse financiare~~
			~~IP.A.2.1.4 Sistemul de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenți~~
B. Eficacitatea educațională	B.1 ~~Conținutul programelor de studiu~~	S.B.1.1 ~~Admiterea studenților~~	~~IP.B.1.1.1 Principii ale politicii de recrutare și admitere~~
			~~IP.B.1.1.2 Practici de admitere~~
		S.B.1.2 ~~Structura și prezentarea programelor de studiu~~	~~IP.B. 1.2.1, Structura programelor de studiu~~
			~~IP.B.1.2.2. Diferențiere în realizarea programelor de studiu~~
			~~IP.B. 1.2.3. Relevanța programelor de studiu~~
	B.2 ~~Rezultatele învățării~~	S.B.2.1 ~~Valorificarea calificării universitare obținute~~	~~IP.B.2.1.1 Valorificarea prin capacitatea de a se angaja în domeniul de competență al calificării universitare~~
			~~IP.B.2.1.2 Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare~~
			~~IP.B.2.1.3 Nivelul de satisfacție al studenților în raport cu dezvoltarea profesională și personală asigurată de universitate.~~
			~~IP.B.2.1.4 Centrarea pe student a metodelor de învățare~~
			~~IP.B.2.1.5 Orientarea în cariera a~~

	~~B.3 Activitatea de cercetare științifică~~	~~S.B.3.1 Programe de cercetare~~	~~studenților~~ ~~IP.B.3.1.1 Programarea cercetării~~ ~~IP.B.3.1.2 Realizarea cercetării~~ ~~IP.B.3.1.3 Valorificarea cercetării~~
	~~B.4 Activitatea financiară a organizației~~	~~S.B.4.1 Buget și contabilitate~~	~~IP.B.4.1.1 Repartizarea cheltuielilor~~ ~~IP.B.4.1.2 Contabilitate~~ ~~IP.B.4.1.3 Auditare și răspundere publică~~
	~~CI Strategii și proceduri pentru asigurarea calității~~	~~SC.1.1 Structuri și politici pentru asigurarea calității~~	~~IP.C.1.1.1 Organizarea sistemului de asigurare a calității~~ ~~IP.C. 1.1.2 Politici și strategii pentru asigurarea calității~~
	~~C.2 Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate~~	~~S.C.2.1 Aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu și diplomelor ce corespund calificărilor~~	~~IP.C. 2.1.1 Existența și aplicarea regulamentului privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii~~ ~~IP.C.2.1.2 Corespondența dintre diplome și calificări~~
C. Managementul calității	~~C.3 Proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării~~	~~S.C.3.1. Evaluarea studenților~~	~~IP.C.3.1.1. Universitatea are un regulament privind examinarea și notarea studenților care este aplicat în mod riguros și consecvent~~ ~~IP.C.3.1.2. Integrarea examinării în proiectarea predării și învățării pe cursuri și programe de studiu~~
	~~C.4 Proceduri de evaluare profesoral~~	~~S.C.4.1. Calitatea personalului didactic și de cercetare~~	~~IP.C.4.1.1 Raportul dintre numărul de cadre didactice și studenți~~ ~~IP.C.4.1.2 Evaluarea colegială~~ ~~IP.C.4.1.3 Evaluarea personalului didactic de către studenți~~ ~~IP.C.4.1.4 Evaluarea de către managementul universității~~
	~~C.5 Accesibilitatea resurselor adecvate învățării~~	~~S.C.5.1 Resurse de învățare și servicii studentești~~	~~IP.C.5.1.1 Disponibilitatea resurselor de învățare~~ ~~IP.C.5.1.2 Predarea ca sursă a învățării~~ ~~IP.C. 5.1.3 Programe de stimulare și recuperare~~ ~~IP.C.5.1.4 Servicii studentești~~
	~~C.6 Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității~~	~~S.C.6.1 Sisteme de informații~~	~~IP.3.6.1. Baze de date și informații~~
	~~C.7 Transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite~~	~~S.C.7.1 Informație publică~~	~~IP.3.7.1. Oferta de informații publice~~
	~~C.8 Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii.~~	~~S.C.8.1 Structura instituțională de asigurare a calității educației este conformă prevederilor legale și își desfășoară activitatea permanent~~	~~IP.C.8.1.1 Comisia coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității~~

Partea III: Evaluarea externă a calității instituțiilor de învățământ superior

Calitatea programelor de studii și cercetare se realizează în și este consacrată de fiecare instituție de învățământ superior. Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță oferă doar baza de măsurare și evaluare a calității pentru a facilita gestionarea cât mai eficientă a proceselor care conduc la obținerea celor mai bune rezultate în învățare și cercetare. Componenta internă, adică instituțională, a asigurării calității academice este esențială pentru managementul calității. Componenta externă de evaluare colegială a calității este complementară cu componenta internă și vizează aceleași scopuri de îmbunătățire continuă a calității.

Evaluarea externă a calității academice se realizează în următoarele cazuri:

a) pentru autorizarea funcționării provizorii a unui program de studiu (autorizare de program), sau a unui furnizor de servicii de învățământ superior (autorizare instituțională);

~~b) pentru acreditarea unui program de studiu (acreditare de program) sau a unei instituții de învățământ superior (acreditare instituțională);~~

~~c) pentru certificarea periodică, la intervale de 5 ani, a calității academice a serviciilor de învățământ și cercetare dintr-o universitate deja acreditată.~~

~~Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt în cea mai mare parte aceleași pentru autorizarea funcționării provizorii, acreditare și asigurarea calității. Singurele diferențe sunt de proporție și se referă la diferențele dintre autorizarea sau acreditarea de program și autorizarea sau acreditarea instituțională. Un program de studiu reprezintă numai o parte dintr-o instituție sau universitate și de aici rezultă diferența de proporție.~~

~~**3.1. Etape în evaluarea calității academice în evaluarea calității academice se disting trei etape succesive:**~~

~~**a) elaborarea raportului de autoevaluare a calității de către furnizor sau instituție;**~~

~~**b) evaluarea externă a calității;**~~

~~**c) aplicarea recomandărilor rezultate din autoevaluare și evaluarea externă.**~~

~~Raportul de autoevaluare este un document oficial elaborat de furnizorul, instituția sau universitatea care solicită autorizarea de funcționare provizorie (a unui program sau a unei instituții), acreditarea unui program sau a unei instituții sau evaluarea externă a asigurării calității. Raportul de autoevaluare are, de regulă, două părți:~~

~~**(a) Partea analitică este de tip narativ, are o dimensiune de 20—40 de pagini, care variază în funcție de dimensiunea obiectului evaluat (program de studiu sau instituție), și reprezintă concluziile la care au ajuns conducerea instituției/programului de studiu și comunitatea universitară, inclusiv studenții, cu privire la punctele tari și punctele mai slabe, la succesele, amenințările, incertitudinile sau insuccesele asigurării calității și la acțiunile ameliorative viitoare, prin raportare la domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în Partea a II-a a Metodologiei. Raportul se prezintă în formă scrisă și electronică.**~~

~~**(b) Partea justificativă include documente, grafice, tabele, ilustrări, etc., menite să susțină analiza prezentată în prima parte. Acestea sunt complementare și se bazează pe datele și informațiile existente în bazele de date și informații ale instituției.**~~

~~Într-un raport de autoevaluare pentru autorizarea funcționării provizorii sau pentru acreditare mai există o parte introductivă care menționează realizarea fiecărei cerințe normative formulate în Partea a IV-a a Metodologiei.~~

~~Raportul de autoevaluare ia ca referințe obligatorii domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în această Metodologie, astfel încât capitolele sale principale coincid cu cele trei domenii (capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității). Pe lângă indicatorii de performanță menționați în~~

~~Metodologie, raportul de autoevaluare poate face referințe și la alți indicatori. Documentele justificative și judecățile de autoevaluare trebuie să menționeze îndeplinirea cel puțin a nivelurilor minime. În cazul depășirii nivelului minim pe un indicator sau pe un standard, se demonstrează starea respectivă prin documente justificative în forma standardelor de referință specifice programului sau instituției, într-o instituție sau universitate, cu programe de studii deja acreditate, nu se descrie și nu se fac referințe la fiecare program în parte. Invocarea unui program sau altul este doar ilustrativă. Totuși, pentru evaluarea externă a calității vor fi disponibile date și informații complete despre fiecare program de studii organizat de universitate.~~

~~Evaluarea externă include trei activități succesive:~~

~~(a) analiza raportului de autoevaluare prin raportare la domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în Metodologie;~~

~~(b) vizitarea programului sau instituției de către o echipă formată din 3 evaluatori pe o durată de 3-4 zile, pentru a evalua în mod concret corespondențele dintre datele, informațiile și judecățile autoevaluative, pe de o parte, și realitatea instituțională efectivă, pe de alta; rezultatele vizitei sunt consemnate într-un raport de evaluare externă care se finalizează cu concluzii și recomandări;~~

~~(c) definitivarea recomandărilor privind îmbunătățirea calității, după ce acestea au fost discutate cu reprezentanții instituției și/sau programului de studiu/instituției, au fost aprobate de Consiliul ARACIS, iar raportul de evaluare externă a fost făcut public.~~

~~Principala concluzie, în cazul autorizării funcționării provizorii și al acreditării, constă în acordarea sau neacordarea respectivului statut. În cazul evaluării externe a asigurării~~

~~calității din universitățile acreditate, concluzia raportului constă fie în aprobarea stării calității și în formularea unor recomandări ameliorative minore, a căror realizare este de competența universității, fie în constatarea că nu sunt îndeplinite standardele minime de calitate. În acest din urmă caz se aplică prevederile Art. 34 din Ordonanța de Urgență a Guvernului.~~

~~3.2. Standardele activității de evaluare externă~~

~~În evaluarea externă a asigurării calității sau pentru autorizare și acreditare sunt aplicate standardele europene menționate în "Standarde și Linii Directoare pentru Asigurarea Calității în Spațiul European al Învățământului Superior", adoptate de miniștrii responsabili cu învățământul superior la Bergen în mai 2005. Aceste standarde sunt următoarele:~~

~~a) Utilizarea procedeeleor de asigurare internă a calității~~

~~Evaluarea externă a calității este precedată de raportul de autoevaluare și se bazează pe realizarea de către instituție a criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță specifici asigurării interne a calității, așa cum s-a prezentat în Metodologie.~~

~~b) Aplicarea proceselor de asigurare externă a calității~~

~~Procesele de evaluare și asigurare externă a calității trebuie definite cu claritate, discutate cu toți cei interesați, publicate și diseminate. Înainte de a organiza un proces de evaluare externă, Consiliul ARACIS și conducerea instituției trebuie să analizeze implicațiile și aplicațiile procedurii.~~

~~c) Criterii ale formulării deciziilor~~

~~Orice recomandare și orice decizie formală care rezultă din aplicarea evaluării și asigurării externe a calității trebuie să se bazeze pe criterii explicite și transparente care sunt aplicate în mod consecvent și coerent.~~

~~d) Corespondență între procedeele și procesele aplicate în evaluarea și asigurarea externă a calității și scopurile, respectiv obiectivele asigurării calității~~

~~Evaluarea și asigurarea externă a calității sunt părți componente ale proceselor și procedeeleor mai cuprinzătoare de asigurare și îmbunătățire a calității din învățământul superior și trebuie aplicate ca atare. Pentru a și realiza scopurile și obiectivele, procedeele și procesele de evaluare și asigurare externă a calității trebuie astfel elaborate și aplicate încât să respecte următoarele condiții: evaluatorii externi să aibă capacitățile, competențele și experiențele necesare unei evaluări externe; Consiliul ARACIS să selecționeze în Registrul de experți acei universitari din țară și străinătate care sunt cunoscuți pentru competența profesională, integritatea morală și expertiza în domeniul asigurării calității; Consiliul ARACIS să ofere experților posibilități de instruire în domeniul evaluării externe a calității; studenții să fie implicați în evaluarea externă; oricând este posibil, să fie implicați experți internaționali; judecățile evaluative să se bazeze întotdeauna pe documente justificative și pe exemple concrete și convingătoare; recunoașterea importanței ameliorării calității, a creșterii performanțelor de calitate este fundamentală în evaluarea și asigurarea externă a calității.~~

~~e) Raportul de evaluare~~

~~Raportul de evaluare trebuie redactat într-un stil clar și accesibil celor interesați. Recomandările și concluziile sunt evidențiate în text într-un mod adecvat. Raportul de evaluare este publicat și diseminat. Cititorii trebuie să aibă posibilitatea să și exprime punctele de vedere.~~

~~f) Aplicarea recomandărilor~~

~~Atunci când concluziile și recomandările sunt de așa natură încât necesită timp și forme speciale de aplicare, se elaborează un plan de aplicare care are prevederi și termene speciale de realizare.~~

~~g) Periodicitatea evaluării externe~~

~~Orice universitate acreditată este evaluată extern în mod periodic, la un interval de timp care nu este mai mare de 5 ani.~~

~~h) Analiza de sistem~~

~~În fiecare an Consiliul ARACIS elaborează un raport sintetic privind starea asigurării calității în învățământul superior din România. Raportul include și date sau informații comparative din alte țări ale Spațiului European al Învățământului Superior și din afara acestuia. Raportul este înaintat Ministrului Educației și Cercetării și apoi publicat.~~

~~i) Informații pentru stabilirea referințelor instituționale de calitate (benchmarking instituțional)~~

Consiliul ARACIS prezintă universităților, în mod public, informații și date pentru elaborarea de către acestea a standardelor de referință prin tehnicile de benchmarking.

j) îmbunătățirea continuă a performanțelor ARACIS

Consiliul ARACIS trebuie să și îmbunătățească permanent procedeele, tehnicile și propriile standarde, solicitând în acest sens cooperarea beneficiarilor. Consiliul ARACIS prezintă anual un raport despre rezultatele propriei activități și supune acest raport analizei și consultării instituțiilor de învățământ superior acreditate pentru a stabili prioritățile asigurării calității.

3.3. Auditarea evaluării externe a calității

Pentru auditarea evaluării externe a calității, Consiliul ARACIS înființează Comisia consultativă și de auditare care are următoarele atribuții:

a) propune și finalizează, după aprobarea Consiliului ARACIS, elaborarea pe bază de contract a unor studii, manuale, ghiduri etc. pentru îmbunătățirea tehnicilor de asigurare a calității și de acreditare;

b) auditează activitățile de evaluare și asigurare externă a calității sau de autorizare și acreditare, la cererea Consiliului ARACIS, pe baza unei metodologii specifice aprobate de Consiliul ARACIS.

3.4. Relevanța evaluării externe, a standardelor, criteriilor și indicatorilor de performanță

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în Metodologie corespund prevederilor Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. **75/2005** privind asigurarea calității educației.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță care sunt menționați în Metodologie se aplică de către toate instituțiile de învățământ superior, atât pentru obținerea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării cât și pentru evaluarea calității activităților educaționale. Modul de aplicare a elementelor precizate în Metodologie, care au un caracter minimal, conduce la următoarele implicații, cu caracter de obligativitate, pentru spiritul și practica asigurării calității învățământului superior:

a) în dezvoltarea unei culturi a calității, pentru construcția bazelor de date justificative sau pentru managementul intern al calității, fiecare instituție de învățământ superior trebuie să opereze cel puțin cu domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță prezentați în Metodologie;

b) evaluarea externă a calității academice se face prin aplicarea fiecărui domeniu și criteriu în așa fel încât nivelul minim al tuturor indicatorilor de performanță subsumate standardelor asociate să fie realizat;

c) nerealizarea nivelului minim pentru indicatorii de performanță stabiliți, respectiv faptul că standardele de calitate nu sunt îndeplinite, atrage după sine aplicarea prevederilor Art. 34 din Ordonanța de Urgență a Guvernului;

d) universitatea poate opta pentru niveluri superioare pe fiecare din indicatorii de performanță, pentru a stabili propriile standarde de referință; operația de identificare a acestor niveluri superioare este cea de stabilire de repere ("benchmarking") și se bazează, pe comparații cu universități competitive din Spațiul European al învățământului Superior sau din lume. Pe măsura consolidării sale funcționale, ARACIS va oferi informații suplimentare și operaționale despre variațiile naționale și europene ale standardelor și indicatorilor de performanță.

e) calitatea este un criteriu fundamental de finanțare din surse publice a educației. În cadrul învățământului superior evaluarea comparativă interinstituțională a programelor de studii universitare are drept cerință finanțarea diferențiată, în funcție de calitatea diferită a programului oferit. ARACIS colaborează cu CNFIS pentru compatibilizarea indicatorilor de calitate utilizați în finanțare cu indicatorii de performanță prezentați în Metodologie.

Partea IV: Aplicații diferențiate pe cicluri de studii universitare

Metodologia oferă cadrul general al asigurării calității în învățământul superior. Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt astfel formulați încât să își conserve valabilitatea pentru asigurarea calității și acreditarea oricărui tip de instituție sau de furnizor de învățământ superior și a oricărui program de studii. Totuși, unele diferențieri sunt necesare. În această parte sunt oferite detalii de diferențiere care privesc:

a) autorizarea funcționării provizorii și acreditarea instituțiilor de învățământ superior care organizează programe de studii universitare pentru licență;

~~b) acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de masterat (IOSUM)~~

~~c) acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD)~~

~~4.1. Autorizarea funcționării provizorii și acreditarea~~

~~Autorizarea funcționării provizorii a unei instituții de învățământ superior sau a unui program de studiu, respectiv acreditarea acestora sunt părți componente ale asigurării calității în învățământul superior. Autorizarea de funcționare provizorie, odată obținută, dă dreptul de a iniția și desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea la studii. Acreditarea este ulterioară autorizării și, după finalizare, acordă dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii, recunoscute național și internațional, și de a organiza, după caz, examen de absolvire sau de licență, precum și studii universitare de masterat și doctorat supuse acreditării.~~

~~4.1.1. Proceduri privind autorizarea funcționării provizorii și acreditarea~~

~~Procedura de autorizare provizorie și acreditare constă în parcurgerea etapelor de evaluare internă (autoevaluare) și evaluare externă pe baza documentelor, a înscrisurilor care trebuie întocmite, a actelor doveditoare privind îndeplinirea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță prevăzute în prezenta Metodologie.~~

~~În învățământul superior, autorizarea se face pentru fiecare program de studiu din ciclul I de studii universitare care duce la o calificare universitară distinctă. Programele specifice ciclurilor de studii de masterat și doctorat se supun și ele, în mod individual, evaluării externe, în vederea acreditării.~~

~~1. Procedura aplicată pentru autorizarea funcționării provizorii cuprinde următoarele activități:~~

~~a) organizația interesată în furnizarea de educație elaborează un raport de autoevaluare pentru fiecare tip de program de studiu și ținând cont de cerințele domeniilor, criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță;~~

~~b) raportul de autoevaluare se depune la departamentul de acreditare al ARACIS împreună cu o cerere de declanșare a procedurii de evaluare externă și de autorizare a funcționării provizorii;~~

~~c) departamentul de acreditare numește o comisie de experți în evaluare externă, din care cel puțin unul provine din rândul minorităților naționale în cazul evaluării unui program sau furnizor în limba unei minorități naționale, care analizează raportul de autoevaluare, verifică, prin vizite la instituția solicitantă, îndeplinirea standardelor și elaborează propriul raport de evaluare;~~

~~d) Consiliul ARACIS validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă și propune Ministerului Educației și Cercetării acordarea sau, după caz, neacordarea autorizației de funcționare provizorie;~~

~~e) pentru organizațiile care sunt interesate în desfășurarea activității de învățământ superior, autorizația de funcționare provizorie se acordă prin hotărâre de Guvern la propunerea Ministerului Educației și Cercetării în baza avizului favorabil al ARACIS.~~

~~2. Procedura de acreditare cuprinde următoarele activități:~~

~~a) organizația autorizată să funcționeze provizoriu elaborează un raport de autoevaluare, folosind ca termeni de referință domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță;~~

~~b) raportul de autoevaluare se depune la departamentul de acreditare al ARACIS împreună cu o cerere de declanșare a procedurii de acreditare;~~

~~c) termenul de depunere a cererii în vederea acreditării nu poate depăși trei ani de la data absolvirii primei promoții, decât cu riscul de a primi sancțiunea ridicării autorizației de funcționare provizorie;~~

~~d) departamentul de acreditare al ARACIS numește o comisie de experți în evaluare și acreditare, din care cel puțin unul provine din rândul minorităților naționale în cazul evaluării unui program sau furnizor în limba unei minorități naționale, care analizează raportul de autoevaluare, verifică, prin vizite la instituția solicitantă, îndeplinirea cerințelor domeniilor, criteriilor, standardelor și a indicatorilor de performanță și elaborează propriul raport de evaluare;~~

~~e) consiliul ARACIS validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă și propune Ministerului Educației și Cercetării acreditarea sau, după caz, neacreditarea instituției solicitante;~~

~~f) pentru organizațiile care desfășoară activități de învățământ superior, acreditarea se acordă prin lege, la propunerea Ministerului Educației și Cercetării, pe baza avizului ARACIS.~~

~~Cererea de autorizare a funcționării provizorii a unui program de studii se rezolvă de către ARACIS în termen de șase luni de la data înregistrării cererii. Programul de studii autorizat funcționează în acel an universitar a cărui dată de începere este ulterioară datei de obținere a avizului ARACIS și a Hotărârii de Guvern. Cererea de acreditare a unui program de studii este formulată de furnizorul de educație după absolvirea programului de studii de către trei serii succesive. Cererea de acreditare se rezolvă de către ARACIS în termen de 6 luni de la data înregistrării cererii, pe baza raportului de autoevaluare și a evaluării externe efectuate de ARACIS.~~

~~În intervalul de timp dintre emiterea autorizației de funcționare provizorie și formularea cererii de acreditare, ARACIS organizează vizite periodice de evaluare externă pentru analiza modului de aplicare a criteriilor și standardelor de asigurare a calității.~~

~~4.1.2. Obiectivele activităților de autorizare provizorie și acreditare~~

~~Obiectivele generale ale evaluării externe în vederea acreditării sunt:~~

~~— analiza calității programelor de studii oferite de instituțiile de învățământ superior, iar acolo unde este necesar, susținerea procesului de eliminare a disfuncțiilor și deficiențelor de calitate a învățământului;~~

~~— susținerea îmbunătățirii permanente a calității educației prin diseminarea bunelor practici și încurajarea schimbului de experiențe între universitățile care oferă programe similare de studii;~~

~~— asigurarea procesului de informare efectivă și accesibilă a publicului în ceea ce privește calitatea programelor de studii prin publicarea propriilor rapoarte de evaluare.~~

~~ARACIS oferă informații publice, prin propriile rapoarte de evaluare, cu privire la două aspecte distincte și independente:~~

~~— luând ca referință standardele de calitate ale unei discipline sau ale unui program de studiu, raportul ARACIS apreciază măsura în care rezultatele scontate ale procesului de învățare, stabilite de însuși furnizorul programului de studii, pot fi efectiv atinse în respectiva instituție;~~

~~— observarea calității oportunităților de învățare se axează pe eficacitatea procesului de predare învățare, respectiv pe susținerea academică prin resurse adecvate de învățare a progreselor realizate de studenții din diversele programe.~~

~~Obiectivele specifice ale autorizării provizorii și acreditării sunt următoarele:~~

~~a) să asigure comunitățile universitare, beneficiarii și publicul în general, că organizația furnizoare de educație, autorizată sau acreditată să organizeze un program de studii, demonstrează că satisface standardele minime de calitate ale unei instituții de învățământ superior;~~

~~b) să promoveze angajarea organizației furnizoare de educație în direcția creșterii continue a calității academice, afirmată prin rezultate în învățare și cercetare;~~

~~c) să sprijine instituțiile de învățământ superior pentru a dezvolta un management și o cultură a calității și pentru a demonstra, prin probe și documente relevante, starea acestora;~~

~~d) să determine organizația furnizoare de educație să se autoevalueze și să coopereze în evaluarea ei externă pentru asigurarea și creșterea calității;~~

~~e) să determine organizația furnizoare de educație să coopereze cu alte instituții de învățământ superior în realizarea, monitorizarea și compararea calității academice;~~

~~f) să identifice și să facă publică orice tentativă de funcționare a unui program care nu corespunde standardelor minime de calitate academică.~~

~~4.2. Cerințe normative privind autorizarea funcționării provizorii și acreditarea programelor de studii universitare de licență~~

~~Precedând prestarea efectivă de servicii educaționale de către un inițiator al unui program de studii universitare de licență, autorizarea provizorie este un proces ce constă, pe de o parte, în verificarea îndeplinirii de către viitorul prestator a condițiilor legale prin care inițiativa sa poate să se materializeze în rezultate de calitate, iar pe de altă parte în analiza capacității sale de a realiza, conform legii, programul de studii propus. Pentru acreditare, sunt avute în vedere experiențele de funcționare și gradul de dezvoltare a unei culturi a calității.~~

~~În acest sens, raportul de autoevaluare prezintă, în mod explicit și documentat, date și informații care răspund la un set de cerințe normative, cu relevanță organizatorică, iar în celelalte trei capitole se referă la modul în care sunt satisfăcute criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în partea a II-a a acestei Metodologii pentru cele trei domenii de asigurare a calității: capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității.~~

~~Prin studierea documentelor puse la dispoziție de prestatorul serviciului pentru care solicită autorizarea sau acreditarea, și, prin vizitele la sediul acestuia, ARACIS verifică îndeplinirea următoarelor cerințe normative obligatorii:~~

~~1. În ceea ce privește cadrul juridic de organizare și funcționare a instituției de învățământ superior ca organizație furnizoare de educație, misiunea și obiectivele acesteia, astfel:~~

~~a) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie și a acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței statutului juridic propriu stabilit prin actul de înființare;~~

~~b) instituția de învățământ superior, care dorește să obțină autorizația de funcționare provizorie, respectiv acreditarea, trebuie să facă dovada că are o misiune didactică și de cercetare științifică bine precizate;~~

~~c) misiunea instituției de învățământ superior are obiective clare și realizabile, cu respectarea normelor legale;~~

~~d) misiunea instituției de învățământ superior conține și elemente de specificitate și oportunitate în concordanță cu cadrul național al calificărilor și cerințele pieței forței de muncă.~~

~~2. În ceea ce privește personalul didactic:~~

~~a) prin personal didactic, conform prezentei hotărâri de guvern, se înțelege personalul care desfășoară activități didactice în instituția de învățământ superior respectivă;~~

~~b) personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice;~~

~~c) personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la autorizarea funcționării provizorii sau acreditare pentru o singură normă didactică constituită conform legii;~~

~~d) pentru asigurarea calității activităților didactice, personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea;~~

~~e) personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, pierde calitatea de titular pe post și este considerat cadru didactic asociat, neputând să acopere mai mult de o singură normă didactică în instituția respectivă de învățământ;~~

~~f) pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională pentru fiecare program din ciclul de licență, care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70 % din totalul posturilor din statul de funcții, constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25 % să fie profesori universitari și conferențieri universitari, dar nu mai mult de 50 %. Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40 % din numărul total de posturi didactice constituite conform legii;~~

~~g) pentru obținerea acreditării instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională pentru fiecare program de studii din ciclul de licență, care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70 % din totalul posturilor din statul de funcții, constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice cu normă de bază sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25 % să fie profesori universitari și conferențieri universitari, dar nu mai mult de 50 %;~~

~~h) numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, luat în considerare pentru autorizarea funcționării provizorii sau acreditarea fiecărei structuri instituționale și pentru fiecare program de studii din ciclul de licență este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea la structura sau programul respectiv;~~

- ~~i) personalul didactic asociat, care nu este titularizat în învățământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din statul de funcțiuni al instituției de învățământ superior supusă evaluării de către ARACIS, numai dacă satisface cerințele legale pentru ocuparea postului respectiv;~~
- ~~j) titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor sau să fie doctoranzi în domeniul disciplinelor din postul ocupat; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate;~~
- ~~k) pentru obținerea acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că titularii de disciplină au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică;~~
- ~~l) conducerea instituției de învățământ superior asigură multiplicarea lucrărilor sus-menționate și punerea lor la dispoziția studenților într-un număr corespunzător;~~
- ~~m) cadrul didactic asociat are obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care are funcția de bază, precum și celui la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere;~~
- ~~n) cadrele didactice care ocupă posturi de preparator sau asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată;~~
- ~~o) cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20 % din numărul total de posturi din statul de funcțiuni;~~
- ~~p) pentru obținerea acreditării, personalul de conducere al instituției de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, precum și șefii de catedră) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituția, respectiv structura internă de conducere la care funcționează, să fie profesori sau conferențieri universitari titulari și să nu se afle în condiții de rezervare a postului;~~
- ~~r) instituția de învățământ superior asigură acoperirea pe cel puțin un ciclu de licență activitățile prevăzute la disciplinele din planul de învățământ, cu cadre didactice competente;~~
- 3. În ceea ce privește conținutul procesului de învățământ:**
 - ~~a) pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie sau pentru acreditare, planurile de învățământ trebuie să cuprindă discipline fundamentale, discipline de specialitate în domeniu și discipline complementare, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative în conformitate cu cerințele normative stabilite pe plan național;~~
 - ~~b) disciplinele de studiu din planurile de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și au în vedere îndeplinirea următoarelor cerințe:~~
 - ~~—definirea și delimitarea precisă a competențelor generale și de specialitate pe domenii de studii universitare de licență în corelație cu competențele corespunzătoare ale studiilor universitare de masterat;~~
 - ~~—compatibilitatea cu cadrul de calificări național;~~
 - ~~—compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din statele Uniunii Europene și alte state ale lumii, ponderile disciplinelor fiind exprimate în credite de studii ECTS;~~
 - ~~c) disciplinele de studii cuprinse în planurile de învățământ au programe analitice în care sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc., pe teme, sistemul de evaluare al studenților, bibliografia minimală;~~
 - ~~ci) nomenclatorul disciplinelor cuprinse în planul de învățământ și conținutul acestor discipline precizat prin programele analitice, corespund domeniului de licență și programului de studii pentru care s-au elaborat planurile de învățământ respective și sunt conforme misiunii declarate;~~
 - ~~e) anul universitar va fi structurat pe două semestre a 14 săptămâni în medie, cu 20-28 ore/ săptămână, pentru ciclul I studii universitare de licență, în funcție de domeniile de pregătire universitară;~~
 - ~~f) fiecare semestru va avea câte 30 credite de studiu transferabile în sistemul European (ECTS) pentru disciplinele obligatorii, indiferent de forma de învățământ — cursuri de zi, cursuri serale, cursuri cu frecvență redusă, cursuri la învățământul la distanță —;~~
 - ~~g) formele de învățământ "seral", "cu frecvență redusă", "la distanță" sau alte forme de învățământ care nu presupun prezența obligatorie în campusul universitar, nu se organizează fără a exista și în învățământ "de zi";~~

~~h) disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu "probă de verificare", iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv;~~

~~i) raportul dintre orele de curs și cele privind activitățile didactice aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.) să fie de 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$;~~

~~j) în programul de studii universitare de licență pentru care s-au elaborat planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2—3 săptămâni pe an, începând cu anul doi de studii, precum și pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii;~~

~~k) pentru stagiile de practică instituția de învățământ superior a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc;~~

~~1) cel puțin 50 % din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.~~

~~4. În privința studenților;~~

~~a) recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii;~~

~~b) înscrierea la concursul de admitere se face numai pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente;~~

~~c) formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ;~~

~~d) din orarul facultății, pentru programul de studii supus evaluării, rezultă posibilitatea desfășurării normale a procesului de învățământ, în condițiile legii;~~

~~e) promovabilitatea studenților pe fiecare an de studiu să fie de cel puțin 40 % din numărul total de studenți al anului respectiv;~~

~~f) rezultatele obținute de student pe parcursul școlarizării sunt atestate prin foaia matricolă;~~

~~g) instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studiu în altul, în funcție de creditele de studiu (ECTS) acumulate, precum și procedura de promovare a doi ani de studiu într-un singur an;~~

~~h) transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări este reglementat prin regulamente interne și nu se efectuează pe parcursul anului de învățământ;~~

~~i) în vederea acreditării, primele trei serii de absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu susțin examenul de licență la facultățile acreditate care au același domeniu de licență, sau program de studiu, stabilite de ARACIS. Din comisiile de examinare nu pot face parte cadrele didactice care au desfășurat activități la facultățile sau programele de studiu de la care provin candidații care urmează să susțină examenul de licență respectiv;~~

~~j) în vederea obținerii acreditării unui program de studiu, instituția trebuie să facă dovada că:~~

~~— minimum 51 % din totalul absolvenților fiecăreia din primele/trei serii de absolvenți au promovat examenul de licență;~~

~~— minimum 40 % dintre absolvenții primelor trei serii de absolvenți sunt încadrați cu contract de muncă legal pe posturi corespunzătoare specializării obținute la absolvire;~~

~~k) diplomele de licență pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu, care susțin examenul de licență la o altă instituție de învățământ superior acreditată, stabilită de ARACIS, și care au promovat examenul, se eliberează de către instituția organizatoare a examenului de licență, cu specificarea obligatorie a instituției care a asigurat școlarizarea. Diplomele respective sunt recunoscute de Ministerul Educației și Cercetării;~~

~~l) conferirea certificatelor și a diplomelor de studii respectă legislația în vigoare.~~

~~5. În ceea ce privește cercetarea științifică:~~

~~a) domeniul de licență, respectiv programul de studii supus evaluării, dispune de plan de cercetare științifică propriu inclus în planul strategic al facultății și, respectiv, instituției de care aparține, atestat prin documente aflate la catedre, la departamente, la facultate etc.~~

~~b) temele de cercetare cuprinse în plan se înscriu în aria științifică a domeniului de licență, programului de studii etc. supuse evaluării;~~

~~e) personalul didactic desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă;~~

~~d) personalul didactic și de cercetare desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară recunoscute de CNCIS sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/ sau străinătate, contracte, expertiză, consultanță etc. pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/ sau din străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc;~~

~~e) rezultatele cercetării științifice efectuate în cadrul laboratoarelor de cercetare proprii structurii de învățământ supusă evaluării sunt valorificate prin lucrări științifice publicate, brevete etc;~~

~~f) facultatea organizează periodic cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN sau ISSN sau în reviste dedicate activității organizate.~~

6. În ceea ce privește baza materială:

~~a) baza materială a instituției de învățământ superior supusă evaluării trebuie să, corespundă standardelor care asigură desfășurarea unui proces de învățământ de calitate;~~

~~b) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada cu acte corespunzătoare (acte de proprietate, contracte de închiriere, inventare, facturi etc), că pentru programul de studii supus evaluării dispune, pentru cel puțin doi ani în avans față de anul școlarizat, de:~~

~~— spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere;~~
~~— laboratoare proprii sau închiriate cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu din planul de învățământ care au prevăzute prin programa analitică activități de acest gen;~~

~~— soft-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare;~~

~~— bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).~~

~~c) capacitatea spațiilor de învățământ pentru programul de studii supus evaluării trebuie să fie de:~~

~~— minim 1 mp./ loc, în sălile de curs;~~
~~— minim 1,4 mp./ loc, în sălile de seminar;~~
~~— minim 1,5 mp./ loc, în sălile de lectură din biblioteci;~~
~~— minim 2,5 mp./ loc în laboratoarele de informatică și cele ale disciplinelor de specialitate care utilizează calculatorul electronic;~~
~~— minim 4 mp./ loc, în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare etc.~~

~~d) numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator trebuie să fie corelat cu mărimea formațiilor de studiu (serii, grupe, subgrupe etc), conform normativelor Ministerului Educației și Cercetării;~~

~~e) se asigură desfășurarea lucrărilor aplicative la disciplinele de specialitate din planurile de învățământ în laboratoare dotate cu tehnica de calcul, astfel încât, la nivelul unei formații de studiu, să existe câte un calculator la cel mult 2 studenți pentru ciclul de licență și un calculator pentru fiecare student, pentru ciclul de masterat;~~

~~f) bibliotecile instituției de învățământ trebuie să asigure:~~
~~— un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător a cel puțin 10 % din numărul total al studenților;~~

~~— fondul de carte propriu din literatura de specialitate română și străină care trebuie să existe într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învățământ, din care cel puțin 50 % să reprezinte titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării, apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute;~~

~~— fondul de carte din biblioteca proprie trebuie să existe într-un număr suficient de exemplare pentru acoperirea necesităților tuturor studenților aflați în ciclul și anul de studii la care este prevăzută disciplina respectivă;~~

~~— un număr suficient de abonamente la publicații și periodice românești și străine, corespunzător misiunii asumate.~~

~~**7. În ceea ce privește activitatea financiară:**~~

~~**a)** pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie sau acreditării unui program de studiu sau unei structuri de învățământ superior, trebuie să se facă dovada că instituția solicitantă dispune de buget propriu de venituri și cheltuieli pentru activitatea de învățământ superior, cod fiscal și cont la bancă, altele decât cele ale fundației sau asociației în cadrul căreia funcționează;~~

~~**b)** cheltuielile ocazionate de plata salariilor la o instituție de învățământ superior nu trebuie să depășească în fiecare an 65 % din totalul veniturilor;~~

~~**c)** pentru obținerea acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că în perioada funcționării provizorii a utilizat cel puțin 30 % din veniturile obținute în fiecare an pentru investiții în bază materială proprie;~~

~~**d)** pentru obținerea acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că în perioada funcționării provizorii și a organizat contabilitate proprie întocmind registrul inventar, bilanț contabil, cont de execuție bugetară și raport de gestiune, din care rezultă că cheltuielile efectuate sunt în concordanță cu legislația în vigoare, veniturile încasate și destinația lor, precum și caracterul non-profit al instituției;~~

~~**e)** taxele școlare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget la domeniile de licență sau masterat similare și sunt aduse la cunoștință studenților prin diferite mijloace de comunicare;~~

~~**f)** studenții sunt informați despre posibilitățile de asistență financiară din partea instituției și despre modul de utilizare a taxelor;~~

~~**g)** după trei cicluri de școlarizare ulterioare înființării prin lege, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune în proprietate de cel puțin 70 % din spațiile de învățământ cu toate dotările necesare acestora;~~

~~**h)** pentru obținerea acreditării, precum și pe parcursul desfășurării activității instituțiilor de învățământ superior acreditate, acestea vor trebui să facă dovada auditării situațiilor lor financiare de către o societate de audit de prestigiu, recunoscută pe plan național și/sau internațional. Rezultatele auditului împreună cu analiza anuală a execuției bugetului de venituri și cheltuieli vor fi dezbătute de senatul universității și vor fi date publicității.~~

~~**8. În ceea ce privește activitatea managerială și structurile instituționale:**~~

~~**a)** în vederea obținerii acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că au fost respectate dispozițiile legale pentru alegerea organelor colective de conducere (consiliul facultății și senat) precum și a cadrelor de conducere de la nivelul catedrelor (departamentelor), respectiv a șefilor de catedre, facultăților (decan, prodecan, secretar științific) și instituției (rector, prorector, secretar științific);~~

~~**b)** pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie sau acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune de Cartă Universitară, Regulament de Ordine Interioară și Regulament pentru activitatea profesională a studenților;~~

~~**c)** cu ocazia obținerii acreditării precum și după aceasta, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că s-au respectat condițiile legale pentru publicarea și ocuparea prin concurs a posturilor didactice;~~

~~**d)** pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie și a acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței unei organigrame încadrată cu personal propriu care corespunde din punct de vedere al calificării profesionale, condițiilor cerute pentru ocuparea posturilor prevăzute;~~

~~**e)** în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie sau acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada organizării evidenței activității profesionale a studenților în conformitate cu legislația aplicabilă Ministerului Educației și Cercetării în domeniu, pe formulare omologate în acest scop (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole, diplome etc.);~~

~~**f)** în perioada de funcționare provizorie, instituția de învățământ superior este obligată să respecte standardele care au stat la baza acordării autorizației. Structurile instituționale de învățământ superior și condițiile de funcționare a programelor de studii, respectiv specializărilor pentru care au fost acordate autorizații de funcționare provizorie se pot modifica numai în condițiile reluării procedurilor de evaluare. Consiliul ARACIS, precum și~~

~~alte autorități publice abilitate prin lege efectuează controale anual și ori de câte ori se consideră necesar, fără percepere de taxe, iar atunci când se constată neîndeplinirea standardelor de calitate se aplică prevederile Art. 34 din Ordonanța de Urgență a Guvernului **75/2005** privind asigurarea calității educației.~~

~~Cerințele normative menționate vor fi detaliate pe domenii de licență și programe de studii de către fiecare departament de specialitate în raport de specificul specializării și forma de învățământ~~

~~Modul de îndeplinire a acestor cerințe normative obligatorii trebuie certificat prin documente justificative. Informația certificată răspunde fiecărei cerințe și se prezintă în primul capitol al raportului de evaluare. Documentele justificative corespunzătoare se prezintă în anexe. După acest capitol prim al raportului de autoevaluare, urmează trei capitole pentru cele trei domenii de asigurare a calității: capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității.~~

~~**4.3.** Etape metodologice privind autorizarea funcționării provizorii și acreditarea programelor de studii universitare de licență în temeiul Ordonanța de Urgență a Guvernului **75/2005** privind asigurarea calității educației, Consiliul interimar al ARACIS elaborează metodologia de evaluare externă, respectiv metodologia de autorizare pentru funcționarea provizorie și metodologia de acreditare;~~

~~**(1)** Metodologia de autorizare pentru funcționarea provizorie a unui program de studii și de calificare sau a oricărei structuri de învățământ superior presupune parcurgerea următoarelor etape succesive de lucru:~~

~~**a)** în baza cererii de declanșare a procedurii de evaluare externă în vederea autorizării funcționării provizorii depusă la departamentul de acreditare al ARACIS de către furnizorul de educație, Consiliul ARACIS hotărăște declanșarea procedurii de evaluare externă dacă sunt îndeplinite cumulativ două condiții:~~

~~—furnizorul de educație a depus o dată cu cererea și raportul de evaluare internă, elaborat conform prevederilor Art. 10 din Ordonanța de Urgență a Guvernului **75/2005** pentru structura de învățământ la care se solicită autorizarea funcționării provizorii;~~

~~—se face dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de lege pentru activitatea de autorizare a funcționării provizorii;~~

~~**b)** departamentul de acreditare al ARACIS numește o comisie de 3 experți în evaluare și acreditare dintre cei înscriși în registrul de evaluatori al ARACIS, care au pregătire de specialitate în domeniul structurii de învățământ supusă evaluării. Această comisie analizează raportul de evaluare internă și verifică prin vizită la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor pe domeniile și criteriile prevăzute la Art. 10 din Ordonanța de Urgență a Guvernului **75/2005**, aprobate prin hotărâre a Guvernului. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în "Fișa vizitei, în vederea autorizării funcționării provizorii", care este semnată de toți membrii comisiei. Pe baza Fișei vizitei, în vederea autorizării funcționării provizorii, membrii comisiei elaborează "Raportul de evaluare, în vederea autorizării funcționării provizorii", în care propun sub semnătură autorizarea sau, după caz, neautorizarea funcționării provizorii a structurii de învățământ pentru care s-a cerut autorizarea;~~

~~**c)** Raportul de evaluare întocmit de experți se înaintează pentru analiză către Departamentul de specialitate al ARACIS pentru domeniul fundamental de științe în care se încadrează structura de învățământ supusă evaluării cu scopul de a valida raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă și apoi îl propune spre dezbateri și validare în Consiliul ARACIS;~~

~~**d)** Consiliul ARACIS pe baza concluziilor reieșite din dezbateri elaborează "Raportul Consiliului" pe care îl înaintează Ministerului Educației și Cercetării cu propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizației de funcționare provizorie structurii de învățământ solicitante. Propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizației de funcționare provizorie se validează în urma supunerii votului membrilor Consiliului care trebuie să fie de acord cu propunerea respectivă în proporție de jumătate plus unu din numărul total de membri ai Consiliului, respectiv 8 voturi "pentru". Acest raport trebuie să poarte semnăturile împuternicitului Consiliului ARACIS pentru domeniul fundamental de știință, respectiv, precum și ale membrilor biroului ARACIS;~~

~~**e)** Ministerul Educației și Cercetării, pe baza avizului favorabil al ARACIS întocmește proiectul de Hotărâre de Guvern pe care îl înaintează Guvernului în vederea emiterii~~

~~Hotărârii de Guvern pentru acordarea autorizației de funcționare provizorie.~~

~~f) în situația în care, cu ocazia monitorizării anuale a programelor de studii universitare de licență autorizate să funcționeze provizoriu, se constată că după primii doi ani de funcționare nu se respectă standardele avute în vedere la autorizare, și nu s-au întreprins măsurile necesare în vederea acreditării, Consiliul ARACIS poate propune Ministerului Educației și Cercetării retragerea autorizației de funcționare provizorie a structurii respective de învățământ superior.~~

~~(2) Metodologia de acreditare a unui program de studii și de calificare sau a oricărei structuri de învățământ superior implică parcurgerea următoarelor etape succesive de lucru;~~

~~a) în baza cererii de declanșare a procedurii de evaluare externă și de acreditare depusă la departamentul de acreditare al ARACIS de către furnizorul de educație;~~

~~Consiliul ARACIS hotărăște declanșarea procedurii de evaluare externă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:~~

~~— între data absolvirii primei promoții și data depunerii cererii în vederea acreditării există un interval de timp de 2 ani, cu mențiunea că depășirea acestui termen se sancționează cu ridicarea autorizației de funcționare provizorie (Art. 3 I(c));~~

~~— furnizorul de educație a depus o dată cu cererea și raportul de evaluare internă elaborat conform prevederilor Art. 10 din Ordonanța de Urgență a Guvernului [75/2005](#) pentru structura de învățământ la care se solicită acreditarea, folosind ca termeni de referință standardele specifice etapei de acreditare;~~

~~— se face dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de lege pentru activitatea de acreditare.~~

~~b) departamentul de acreditare al ARACIS numește o comisie de 3 experți în evaluare și acreditare dintre cei înscriși în registrul de evaluatori al ARACIS care au pregătire de specialitate în domeniul structurii de învățământ supusă evaluării. Această comisie analizează raportul de evaluare internă și verifică prin vizite la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor referitoare la domeniile și criteriile prevăzute la Art. 10 din Ordonanța de Urgență a Guvernului [75/2005](#), aprobate prin hotărâre a Guvernului. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în "Fișa vizitei, în vederea acreditării" care este semnată de toți membrii comisiei. În baza Fișei vizitei în vederea acreditării, membrii comisiei elaborează "Raportul de evaluare în vederea acreditării" în care propun, sub semnătură, acreditarea sau, după caz, neacreditarea structurii de învățământ pentru care s-a solicitat acreditarea;~~

~~c) Raportul de evaluare întocmit de experți se înaintează pentru analiză către Departamentul de specialitate al ARACIS pentru domeniul fundamental de științe în care se încadrează structura de învățământ supusă evaluării, care validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare și îl propune spre dezbateri și validare în Consiliul ARACIS;~~

~~d) Consiliul ARACIS pe baza concluziilor reieșite din dezbateri elaborează "Raportul Consiliului" pe care îl înaintează Ministerului Educației și Cercetării cu propunerea de acreditare sau, după caz, de neacreditare a structurii de învățământ solicitante. Propunerea de acreditare sau, după caz, de neacreditare a structurii de învățământ solicitante, se validează în urma supunerii votului membrilor Consiliului care trebuie să fie de acord cu propunerea respectivă în proporție de jumătate plus unu din numărul total de membri ai Consiliului, respectiv 8 voturi "pentru". Acest raport trebuie să poarte semnăturile împuternicitului Consiliului ARACIS pentru domeniul fundamental de știință respectiv, precum și ale membrilor biroului;~~

~~e) Ministerul Educației și Cercetării, pe baza avizului favorabil al ARACIS întocmește proiectul de Hotărâre de Guvern pe care îl înaintează Guvernului în vederea emiterii Hotărârii de Guvern pentru acreditarea programului de studii respectiv, în cazul furnizorilor de educație de învățământ superior, acreditarea instituțiilor, respectiv universităților, se face prin lege, promovată de Guvern, tot la inițiativa Ministerului Educației și Cercetării și pe baza avizului ARACIS;~~

~~f) în condițiile în care ARACIS constată că nu sunt îndeplinite standardele de calitate, informează Ministerul Educației și Cercetării, care aplică prevederile Art. 34 din Ordonanța de Urgență a Guvernului [75/2005](#) privind Asigurarea Calității Educației.~~

~~4.4. Acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de masterat (I.O.S.U.M)~~

~~În anul universitar 2006-2007 funcționează, până la finalizarea studiilor, programele de masterat existente. Pentru anul universitar 2007-2008 și pentru anii universitari următori se va organiza admitere numai la acele programe de studii de masterat care au fost acreditate și care funcționează în instituții organizatoare de studii universitare de masterat (IOSUM) acreditate în acest sens. În perioada anului universitar 2006-2007, universitățile care au programe de studii universitare de licență acreditate pot formula cereri către ARACIS și rapoarte de autoevaluare corespunzătoare pentru acreditarea ca instituții organizatoare de studii universitare de masterat.~~

~~Studiile universitare de masterat se organizează în următoarele domenii fundamentale: științe exacte, științe ale naturii, științe umaniste, teologie, științe juridice, științe sociale și politice, științe economice, arhitectură și urbanism, științe agricole și silvice, științe medicale, științe inginerești, științe militare și informații, arte. Fiecărui domeniu îi pot corespunde mai multe specializări sau programe de masterat. Totodată pot fi organizate programe disciplinare sau interdisciplinare de masterat. Orientarea programelor de masterat poate fi de cercetare, în sensul aprofundării unui domeniu științific disciplinar, de complementaritate, în sensul aprofundării interdisciplinare sau transdisciplinare a unui domeniu de studiu, sau de profesionalizare, în sensul dobândirii de competențe profesionale într-un domeniu specializat.~~

~~Pentru acreditarea unei instituții organizatoare de studii universitare de masterat se aplică domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță prezentați în partea a II-a a acestei Metodologii. Acestea sunt particularizate în raportul de autoevaluare pentru fiecare domeniu de specializare, iar în cadrul acestuia pentru fiecare program (specializare) de masterat. De asemenea, în evaluarea externă pentru acreditare se aplică prevederile H.G. nr. 404/ 2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat la care se adaugă și următoarele cerințe:~~

~~1) au dreptul să organizeze cicluri de studii de masterat numai instituțiile de învățământ superior acreditate în cadrul domeniilor de licență acreditate.~~

~~2) standardele cerute pentru acreditarea programelor din ciclu de licență se vor avea în vedere și la acreditarea programelor din ciclul de masterat cu următoarele cerințe:~~

~~**a)** pentru acreditarea unui program de studii de masterat trebuie să se facă dovada că:~~

~~— misiunea de învățământ și de cercetare științifică asumată se justifică prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu nomenclatorul național de calificări și respectiv, cerințele pieței forței de muncă și se raportează la obiectivele de învățământ și de cercetare științifică;~~

~~— misiunea de învățământ și de cercetare științifică asumată se încadrează în profilul și specializarea unității de învățământ organizatoare;~~

~~**b)** pentru acreditarea unui program de studii de masterat, toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc, pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă, angajate cu norma de bază în instituția respectivă;~~

~~**c)** instituția de învățământ superior va dispune de laboratoare proprii de cercetare în domeniul programului de studii universitare de masterat pentru care se solicită acreditarea, dotate în mod corespunzător.~~

~~În vederea acreditării unui program de studii de masterat, toate cerințele solicitate prin prezenta metodologie, trebuie să fie confirmate prin documente justificative întocmite de instituția de învățământ superior care solicită acreditarea.~~

~~**4.5. Acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat (I.O.S.U.D)**~~

~~În anul universitar 2006-2007 funcționează, până la finalizarea studiilor, programele de doctorat existente. În anul universitar 2007-2008 vor funcționa și se va organiza admitere numai la programele de doctorat acreditate în cadrul instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD) acreditate în acest sens. În perioada anului universitar 2006-2007, ARACIS în colaborare cu Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare procedează la acreditarea IOSUD și a programelor de studii~~

~~universitare de doctorat în temeiul prevederilor acestei Metodologii, în special a celor din partea a II-a a Metodologiei, și ale H.G. nr. 567/ 2005, privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat. Acreditarea unui IOSUD se face pe domenii, respectiv pe programe universitare de doctorat.~~

~~Considerații finale~~

~~Metodologia se aplică începând cu anul universitar 2006-2007. Pe baza prevederilor ei, Consiliul ARACIS îndeplinește până în data de 30 septembrie 2007 următoarele obiective:~~

~~1. aplică Metodologia pentru rezolvarea cererilor de autorizare a funcționării provizorii și de acreditare pentru programe de licență, master și doctorat;~~

~~2. aplică experimental Metodologia în universitățile acreditate care se oferă voluntar pentru pilotare; în perioada de experimentare se vor îndeplini următoarele obiective:~~

~~a) testarea relațiilor dintre domenii, criterii, standarde și indicatorii de performanță;~~

~~b) precizarea limitelor de variație ale indicatorilor de la nivelul minim până la nivele de referință opțională cât mai înalte;~~

~~c) elaborarea și validarea ghidurilor de autoevaluare și a ghidurilor de evaluare și asigurare externă ale calității;~~

~~3. elaborarea unui raport privind starea calității în învățământul superior și un set de recomandări privind îmbunătățirea calității;~~

~~4. formularea, împreună cu CNFIS și CNCIS a unor propuneri către Ministerul Educației și Cercetării privind relația optimă dintre starea instituțională a calității și finanțarea din fonduri publice.~~

~~Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 865 din data de 23 octombrie 2006~~

METODOLOGIE din 11 octombrie 2006 de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

Cuprins

INTRODUCERE

PARTEA I: PRINCIPIILE ASIGURĂRII CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

1.1. Transformări în învățământul superior

1.2. Principii fundamentale în abordarea calității educației

1.3. Relații între ARACIS și alte instituții

1.4. Asigurarea calității și acreditarea

1.5. Domeniile asigurării calității

1.6. Terminologie

PARTEA A II-A: CRITERII, STANDARDE ȘI INDICATORI DE PERFORMANȚĂ PENTRU ASIGURAREA CALITĂȚII ȘI ACREDITARE

2.1. Corespondențe și relații între domenii, criterii, standarde și indicatori de performanță

2.2. Domenii, criterii, standarde, indicatori de performanță

Indicatori de performanță

PARTEA A III-A: EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

3.1. Etape în evaluarea calității academice

3.2. Standardele activității de evaluare externă

3.3. Auditarea evaluării externe a calității

3.4. Relevanța evaluării externe, a standardelor, criteriilor și indicatorilor de performanță

PARTEA A IV-A: ETAPE DIFERENȚIATE DE EVALUARE PE CICLURI DE STUDII UNIVERSITARE

4.1. Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică

4.1.1. Proceduri privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică

4.1.2. Obiectivele activităților de autorizare de funcționare provizorie și acreditare/evaluare periodică

4.2. Cerințe normative privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență

4.3. Etape metodologice privind autorizarea funcționării provizorii și acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență

4.4. Acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de masterat - I.O.S.U.M.

4.5. Acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat - I.O.S.U.D. și a domeniilor de doctorat

Abrevieri:

ANC - Autoritatea Națională pentru Calificări

ARACIS - Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

CEAC - Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității

CNEAA - Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare

CNFIS - Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior

ENQA - European Association for Quality Assurance in Higher Education/Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior

EQAR - European Quality Assurance Register for Higher Education/Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior

ESG/SLDE - European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher education/Standardele și liniile directoare europene privind asigurarea calității în învățământul superior

ECTS - credite transferabile

IIS - instituție de învățământ superior, termen generic pentru desemnarea unui furnizor de educație autorizat să funcționeze provizoriu/universitate/academie/institut/școală sau altul echivalent

I.O.S.U.M. - instituție organizatoare de studii universitare de masterat

I.O.S.U.D. - instituție organizatoare de studii universitare de doctorat

IP - indicator de performanță

ISBN - International Standard Book Number, un cod internațional de identificare a cărților

ISSN - International Standard Serial Number, un cod internațional de identificare a publicațiilor seriale

MEN - Ministerul Educației Naționale

Min. - nivel minim acceptabil cu privire la îndeplinirea standardelor și indicatorilor de performanță

Ref. - nivel maxim identificabil cu privire la îndeplinirea standardelor și indicatorilor de performanță

RNE - Registrul Național al Evaluatorilor

S - standard de performanță

SEÎS - Spațiul European al Învățământului Superior

SNÎS - sistemul național de învățământ superior

Analiză SWOT - analiză prin intermediul cărei sunt identificate punctele tari - Strengths, punctele slabe-Weaknesses, oportunitățile - Opportunities și amenințările - Threats

PARTEA 0: INTRODUCERE

(1) Metodologia de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, denumită în continuare Metodologia, concretizează prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare.

(2) Metodologia se aplică pentru:

a) autorizarea de funcționare provizorie a noilor programe de studii universitare de licență/masterat inițiate și propuse de instituțiile de învățământ superior acreditate;

b) autorizarea de funcționare provizorie a furnizorilor de învățământ superior care inițiază programe de studii universitare de licență și a programelor universitare de licență/masterat pe care aceștia le inițiază;

c) acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de masterat - I.O.S.U.M. și a domeniilor de studii universitare de masterat;

d) evaluarea periodică a instituțiilor de învățământ superior acreditate, a programelor de studii acreditate și a domeniilor de masterat.

(3) Evaluarea ciclului trei de studii universitare, organizat prin școli doctorale, se face conform unei procedurii specifice distincte care va fi elaborată conform reglementărilor în vigoare.

(4) Metodologia furnizează cadrul conceptual și descrie principalele activități și strategii prevăzute în procesele de autorizare/acreditare/evaluare periodică, respectiv de asigurare și evaluare externă a calității. Aspectele operaționale și instrumentale sunt detaliate în Ghidul de evaluare specific, denumit în continuare Ghidul ARACIS sau Ghidul, elaborat de către ARACIS în consultare cu instituțiile de învățământ superior și cu ceilalți parteneri și beneficiari interesați. Ghidul se aprobă de Consiliul ARACIS. În funcție de evoluția cerințelor privind asigurarea calității în învățământul superior, Consiliul ARACIS poate aproba modificarea și completarea Ghidului.

(5) ARACIS este un organism abilitat prin lege să emită și să propună Ministerului Educației Naționale avize și recomandări bazate pe evaluările proprii care materializează cunoștințele/experiența în domeniu, astfel încât Ghidul ARACIS și anexele sale sunt recunoscute în România ca norme și reglementări specifice de referință în domeniul asigurării calității în învățământul superior. Metodologia și Ghidul ARACIS asigură concordanța cu Standardele și liniile directoare europene privind asigurarea calității în învățământul superior, denumite în continuare SLDE sau ESG - European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher Education, aprobate în anul 2015 la Conferința de la Erevan de miniștrii responsabili cu învățământul superior din Spațiul European al Învățământului Superior, în care sunt definite explicit activitățile, politicile și procesele de asigurare a calității.

(6) ARACIS poate efectua evaluări externe ale calității pe bază de contract cu beneficiari din Spațiul European al Învățământului Superior, în continuare denumit SEÎS, sau din țări din afara acestuia, în cadrul unor acțiuni de cooperare sau parteneriate internaționale. Pentru evaluarea calității educației oferite de furnizori de educație care operează pe teritoriul altor state, Metodologia și Ghidul ARACIS vor putea fi adaptate unor condiții specifice locale, cu aprobarea Consiliului ARACIS, pentru respectarea prevederilor legale naționale din aceste state, cu menținerea ca referință a standardelor stabilite de ESG 2015 pentru SEÎS.

(7) Metodologia este destinată:

a) reprezentanților furnizorilor de educație și instituțiilor de învățământ superior - IIS din România - rectori și prorectori, decani și prodecani, șefi de departamente, membri ai comunităților universitare formate din: studenți, cadre didactice, cercetători științifici și personal administrativ, respectiv tuturor celor ale căror activități configurează și dezvoltă calitatea academică;

b) comisiilor și altor structuri care sunt responsabile direct de managementul calității în IIS sau de evaluarea externă a calității;

c) beneficiarilor învățământului superior, respectiv studenți, angajatori, și, într-un sens mai larg, întregii societăți.

(8) Metodologia utilizează terminologia și conceptele stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare, și va fi dezvoltată de ARACIS în continuare, în conformitate cu prevederile legale, pentru a-i consolida caracterul aplicativ și pentru a servi mai bine beneficiarii în funcție de activitățile derulate în IIS și de cerințele concrete ale acestora. Pentru aceasta, ARACIS cooperează strâns cu toate IIS interesate, cu Ministerul Educației Naționale, precum și cu reprezentanții studenților, ai sindicatelor și ai angajatorilor. Transparența informațiilor și deciziilor va fi asigurată astfel încât publicul să poată urmări modul de dezvoltare a sistemului de asigurare a calității în învățământul superior din România, ca parte a SEIS.

(9) Totodată, ARACIS contribuie la asigurarea calității educației prin realizarea de analize tematice, concretizate prin publicarea în mod regulat a unor rapoarte care descriu și analizează rezultatele generale ale activităților de asigurare externă a calității.

PARTEA I: Principiile asigurării calității în învățământul superior

Schimbările din învățământul superior din România, ca de altfel din întreaga Europă și din alte părți ale lumii, au fost pe cât de multiple și radicale, pe atât de continue. Încă de la începutul anilor 1990 au fost înființate în România primele IIS particulare, iar numărul IIS de stat, al facultăților sau al noilor programe de studii universitare/specializări a crescut rapid. Ca urmare a acestor diversificări și multiplicări, a fost înființat Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare - CNEAA, care a desfășurat activități susținute de evaluare, de acreditare instituțională și de programe de studii universitare în perioada 1993-2006.

Sistemul național de învățământ superior a trecut ulterior și prin alte transformări importante, iar după semnarea în 1999 de către miniștrii responsabili cu învățământul superior din Europa a Declarației de la Bologna, România a devenit membră a "Procesului Bologna" care a urmărit să configureze, până în 2010, Spațiul European al Învățământului Superior prin noi schimbări și transformări. Acestea se produc în continuare, prin deciziile care se iau în conferințele ministeriale ce se desfășoară periodic până în 2020. Asigurarea calității academice este unul dintre obiectivele centrale ale Procesului Bologna, Realizarea sa este dependentă de corespondențele care se stabilesc între sensurile calității academice și transformările care au loc în învățământul superior. Astfel, asigurarea calității educației constituie o obligație care se aplică tuturor instituțiilor de învățământ superior din România.

1.1. Transformări în învățământul superior

(1) În conformitate cu Recomandarea "Rec (2007)6" a Comitetului Miniștrilor din cadrul Consiliului Europei în ceea ce privește responsabilitatea publică pentru învățământ superior și cercetare, http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/News/pub_res_EN.pdf, învățământul superior, prin programele sale de studii, își propune să îndeplinească scopuri multiple, incluzând pregătirea studenților pentru cetățenie activă, pentru viitoarele lor cariere, de exemplu contribuind la angajabilitatea lor, sprijinirea dezvoltării lor personale, crearea unei baze largi de cunoștințe avansate prin stimularea cercetării și inovării.

(2) Dintre transformările deja produse sau în curs de configurare, Metodologia ține seama, în măsură diferită, de următoarele aspecte:

1. diversitatea instituțiilor de învățământ superior, care rezultă în principal din:

- schimbări în profilul instituțional al IIS tradiționale, mai ales prin diversificarea programelor de studii;
- coexistența IIS comprehensive, pluridisciplinare, cu cele centrate pe un câmp disciplinar mai restrâns;

- existența unor organizații care gestionează programe de studii oferite de universități străine în formule diverse, de tip transnațional sau fără granițe;

2. multiplicarea formulelor de programe care asigură o "învățare distribuită", bazate mai mult pe mobilitatea programelor și a personalului didactic și pe utilizarea tehnologiei informaționale, sub următoarele aspecte:

- organizarea de filiale în teritoriu;
- programe de învățământ la distanță, cu frecvență redusă sau în alte forme de învățământ aprobate prin lege;

3. creșterea complexității și a dimensiunii instituțiilor de învățământ superior, în termenii numărului programelor de studii și al studenților, însoțită de apariția unor dificultăți, cum ar fi:

- transformarea IIS din instituții elitiste în instituții care oferă învățământ superior de masă;

- menținerea și chiar accentuarea cerințelor privind performanțele în cercetare, odată cu accentuarea solicitărilor din domeniul predării;

- dificultăți de recrutare a tinerilor cercetători și a cadrelor didactice tinere din cauza ofertelor salariale necompetitive;

- existența unor disparități accentuate între atractivitatea diferitelor programe de studii și implicit între sursele și nivelurile de finanțare din fonduri publice și extrabugetare;

- internaționalizarea învățământului superior prin oferta educațională în limbi străine, atragerea studenților străini pentru studii universitare în România și participarea la programele educaționale și de cercetare internaționale;

- dificultatea precizării cerințelor "pieței muncii" pentru a corela rezultatele învățării cu așteptările unei categorii din ce în ce mai largi de angajatori;

4. decalajul dintre cerințele instituționale și mai ales publice pentru un management universitar performant și unele practici de conducere neadecvate:

- armonizarea uneori dificilă a conducerii centrale cu cea a facultăților sau a departamentelor, care creează dificultăți în alocarea resurselor și în realizarea obiectivelor, influențând negativ cadrul instituțional al calității;

- neasigurarea omogenității instituționale, care poate avea repercusiuni asupra profilului instituțional al calității;

5. promovarea bunelor practici din IIS românești sau din străinătate pentru creșterea performanțelor academice;

6. poziționarea României în cadrul SEÎS și confruntarea cu globalizarea sporesc presiunea forțelor competitive pe o "piață" tot mai extinsă a învățământului superior.

1.2. Principii fundamentale în abordarea calității educației

(1) Întrucât astfel de caracteristici și schimbări influențează în mod relevant asigurarea calității învățământului superior, corespondențele dintre dinamica sistemului sau a instituțiilor de învățământ superior și abordarea calității sunt esențiale.'

(2) În conformitate cu legislația în vigoare, realizarea și evaluarea calității au o dimensiune externă și una internă.

(3) Dimensiunea externă este instituită de Procesul Bologna, care are la bază un document programatic, "Declarația de la Bologna", 1999, adoptat de toți miniștrii responsabili de învățământul superior din țările membre, precum și comunicatele semnate ulterior de miniștrii educației din SEÎS.

(4) Aplicarea riguroasă a setului de prevederi stabilite la nivel european condiționează listarea agențiilor naționale pentru asigurarea calității, deci și a ARACIS, în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior - EQAR. Totodată, prin poziționarea IIS din țara noastră în Spațiul European al Învățământului Superior se asigură încrederea în calitate și se realizează pe baze superioare și recunoașterea academică și/sau, după caz, profesională a diplomelor românești.

(5) Dimensiunea internă a calității academice se construiește în baza legislației în vigoare și în funcție de specificul fiecărei IIS, de tradiția și patrimoniul cultural al învățământului superior din țara noastră. Aceasta, în integralitate, este în responsabilitatea fiecărei IIS sau a fiecărui furnizor de programe de educație. În această abordare, asigurarea calității devine un proces adaptat la specificul instituțional existent și se instituie ca un mecanism prin care rezultatele sau performanțele academice sunt mereu îmbunătățite. Pentru elaborarea,

proiectarea, monitorizarea și actualizarea politicilor de asigurare a calității, fiecare IIS va dispune în mod obligatoriu de o structură dedicată asigurării calității, conform legii.

(6) În continuare sunt precizate principiile de referință ale Metodologiei:

1. referință europeană: sistemul și instituțiile de învățământ superior din România aparțin SEÎS și asigură nivelurile de calitate conforme cu cerințele acestui spațiu și competitive pe plan european și internațional. Conform comunicatului adoptat în 2015 la Conferința de la Erevan de către miniștrii responsabili cu învățământul superior din țările semnatare ale Convenției Culturale Europene a Consiliului Europei, care sunt partenere în SEÎS, Standardele și liniile directe pentru asigurarea calității - ESG se aplică întregului învățământ superior din SEÎS, indiferent de modul sau locul în care acesta este oferit;

ESG se concentrează pe asigurarea calității în ceea ce privește învățarea și predarea în învățământul superior, incluzând mediul de învățare și legăturile relevante cu cercetarea și inovarea. Pe lângă acest lucru, instituțiile au politici și procese pentru asigurarea și îmbunătățirea propriilor activități, cum ar fi cercetarea științifică sau conducerea instituției;

2. responsabilitate instituțională: responsabilitatea și managementul asigurării calității sunt obligația fiecărei IIS, în conformitate cu autonomia universitară și legislația în vigoare;

3. diversitate instituțională: diversitatea instituțiilor, a misiunii și obiectivelor lor este respectată și încurajată prin evaluarea externă a calității;

4. cooperare cu toate componentele sistemului educațional: abordarea, practicile aplicate și formele de asistență tehnică oferite de ARACIS se bazează pe relații de cooperare și încredere mutuală în raporturile cu instituțiile de învățământ superior și cu alți parteneri;

5. centrarea pe rezultate: în asigurarea și evaluarea calității, rezultatele în învățare și performanțele în cercetarea universitară, considerată ca o componentă a procesului de învățământ, sunt esențiale;

6. identitate instituțională: rezultatele și performanțele în învățare și cercetare pot fi obținute printr-o varietate de practici, metode sau structuri, proiectate și aplicate în mod autonom de fiecare instituție, conform propriilor opțiuni. În acest sens, ponderea cea mai importantă în evaluările ARACIS se acordă mai ales rezultatelor și performanțelor, fără a se neglija influența bunelor practici și a structurilor performante în domeniul calității academice;

7. autoevaluarea internă, instituțională, a calității: fiecare document de autoevaluare trebuie să prezinte specificul culturii calității din instituția de învățământ superior și să se asigure continuitatea îmbunătățirii performanțelor;

8. evaluarea externă: evaluarea externă se bazează pe demonstrarea de către instituția de învățământ superior a rezultatelor și a performanțelor în învățare și în cercetare și pe verificarea corespondenței acestora cu realitatea efectivă din instituție, inclusiv cu verificarea activității studenților în raport cu standardele asumate;

9. îmbunătățirea calității: îmbunătățirea continuă a calității și a managementului instituțional al acesteia reprezintă obiectivul principal al evaluării externe;

10. transparență: rezultatele tuturor evaluărilor externe se finalizează prin rapoarte, care sunt documente publice, ca parte a responsabilității publice a ARACIS, respectiva IIS. Concluziile evaluării, după finalizarea procedurilor de rezolvare a contestațiilor sau reclamațiilor, cuprind calificative și avize, care sunt publice și totodată comunicate Ministerului Educației Naționale.

(7) Aceste principii constituie cadrul de referință al activității ARACIS și al prezentei metodologii. Menirea lor este de a promova acea cultură a calității care va concura în mod consecvent la realizarea unui învățământ superior de calitate, afirmat ca un bun public, care este demn de încrederea publică și care contribuie la dezvoltarea și realizarea personală a studenților, precum și la îmbunătățirea continuă a calității vieții, a culturii și economiei naționale într-un cadru european. Principiile sunt astfel formulate încât să asigure nu numai continuitatea activităților și rezultatelor Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare - CNEAA din perioada 1993-2006, ci și dezvoltarea calității educației în noile condiții europene și internaționale.

1.3 Relații între ARACIS și alte instituții

(1) Asigurarea calității în învățământul superior se bazează pe autonomia IIS în formularea și realizarea propriilor opțiuni privind nivelul și managementul calității. Totodată, ARACIS și instituțiile de învățământ superior, împreună cu celelalte autorități responsabile pentru organizarea și desfășurarea procesului educațional, cooperează activ pentru:

1. Îmbunătățirea continuă a calității, prin:

- evaluarea, revizuirea și perfecționarea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță ai calității, concomitent cu corelarea acestora cu cerințele calificărilor din învățământul superior;
- ridicarea nivelului standardelor de referință și al indicatorilor de performanță corespunzători, în fiecare instituție, conform misiunii acesteia;
- valorificare continuă a experienței evaluatorilor și a rezultatelor misiunilor de evaluare instituțională, a programelor sau domeniilor de studii;

2. asumarea cât mai deplină a capacității de răspundere publică, prin:

- realizarea unor niveluri de calitate care corespund așteptărilor beneficiarilor, în primul rând ale studenților și angajatorilor;
- afirmarea învățământului superior ca bun public;
- comunicarea consistentă, clară și coerentă cu publicul beneficiar;
- informarea corectă a publicului cu privire la rezultatele reale obținute și la intențiile de îmbunătățire;

3. promovarea modalităților de încurajare a autoevaluării și, acolo unde este cazul, planificarea strategiilor de schimbare și îmbunătățire prin:

- identificarea onestă și riguroasă a realizărilor și neajunsurilor;
- promovarea realizărilor și corectarea rapidă a neajunsurilor;
- considerarea rezultatelor efective ca referințe ale evaluării.

1.4. Asigurarea calității și acreditarea

(1) Obiectivul central al activităților ARACIS constă în asigurarea și îmbunătățirea calității. Acreditarea este acel proces de asigurare și îmbunătățire a calității academice, desfășurat în două etape, prin care o organizație furnizoare de educație este mai întâi autorizată să funcționeze provizoriu ca instituție de învățământ superior, dobândind dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza admiterea la studii, și apoi acreditată și recunoscută ca făcând parte din sistemul național de învățământ superior, dobândind dreptul să emită diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute național, să organizeze, după caz, examene de absolvire, licență, masterat și doctorat. După procesul de acreditare, IIS intră în procesul de evaluare periodică externă. Acreditarea se aplică și programelor și domeniilor de studii, conform legii.

(2) Standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță sunt comuni atât pentru asigurarea calității în instituțiile deja acreditate, cât și pentru acreditarea instituțiilor nou-înființate. Ceea ce diferă este nivelul lor de realizare. În vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice se ia ca bază nivelul minim de realizare a indicatorilor de performanță. În asigurarea calității, standardele de referință pot atinge niveluri optime instituțional, situate peste nivelul minim.

(3) Prin evaluarea externă în vederea acreditării, ARACIS urmărește:

- a)** să asigure mediul academic, beneficiarii și publicul în general că instituția acreditată demonstrează că satisface standardele minime de calitate ale sistemului de învățământ superior;
- b)** să promoveze angajarea instituției în direcția creșterii continue a calității academice, afirmată prin rezultate în învățare și cercetare;
- c)** să consacre instituțional standardele pentru un management și o cultură a calității și să demonstreze prin probe și documente relevante starea acestora;
- d)** să susțină și să încurajeze instituția să se autoevalueze și să coopereze în evaluarea ei externă pentru asigurarea și creșterea calității;
- e)** să coopereze cu instituțiile de învățământ superior în realizarea, monitorizarea și compararea calității academice, precum și cu Autoritatea Națională pentru Calificări - ANC;
- f)** să nu accepte programe de studii ale furnizorilor de educație care nu îndeplinesc standardele minime de calitate academică.

1.5. Domeniile asigurării calității

(1) În asigurarea calității educației sunt avute în vedere trei domenii fundamentale de organizare și funcționare a unei organizații care dorește să devină sau este deja instituție de învățământ superior. Criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt astfel formulați în prezenta metodologie încât accentul să nu fie pus numai pe conformarea unei organizații la un set predeterminat sau predefinit de condiții cantitative și calitative, ci și pe angajarea deliberată, voluntară și proactivă a instituției pentru realizarea anumitor

performanțe demonstrabile prin rezultate efective. Rolul evaluării externe, respectiv al ARACIS, este de a lua act și a evalua capacitatea managerială și educațională a furnizorului de educație, pentru ca, pe această bază, să poată ajunge în situația de a constata și apoi a valida sau a invalida documentat și public funcționarea acestuia, precum și de a produce recomandări care să sprijine procesul de dezvoltare a asigurării calității și a culturii calității în IIS.

(2) Domeniile de asigurare a calității sunt stabilite prin art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare. În cadrul prezentei metodologii, se au în vedere următoarele aspecte:

1. Capacitatea instituțională: instituția dispune de o organizare coerentă și de un sistem adecvat de conducere și administrare, are baza materială și resursele financiare necesare unei funcționări stabile pe termen scurt și mediu, precum și resursele umane corespunzător pregătite pe care se poate baza pentru a realiza misiunea și obiectivele asumate.

2. Eficacitatea educațională se referă la proiectarea și organizarea centrată pe student a proceselor de predare, învățare și cercetare în termeni de conținut, metode și tehnici, resurse, selecție a studenților și a personalului didactic și de cercetare, astfel încât să obțină acele rezultate în învățare sau în cercetare pe care și le-a propus prin misiunea sa, care trebuie să fie clar formulată. Seturile de criterii de evaluare care corespund eficacității educaționale vizează:

a) proiectarea obiectivelor și rezultatelor:

- formularea clară și ușor de înțeles;
- adecvarea la calificările universitare vizate-licență într-un domeniu sau specializare, masterat sau doctorat și diferențiate pe discipline și/sau programe de studii;
- asocierea riguroasă cu proceduri adecvate de evaluare internă a gradului de realizare;
- aprecierea corectă a volumului de muncă al studenților, corelată cu parcursul educațional și succesul acestora;

b) organizarea cadrului de realizare a învățării prin:

- planuri, programe de învățământ, metode de predare diverse, moderne și interactive, criterii obiective și tehnici corespunzătoare de evaluare a studenților;
- recrutarea și dezvoltarea adecvată a personalului didactic;
- resursele și facilitățile de învățare puse la dispoziție, legate de activitatea financiară a organizației;
- organizarea coerentă a fluxurilor de predare, învățare și examinare a studenților;
- serviciile studentești oferite, inclusiv servicii sociale și activitățile extracurriculare;
- existența procedurilor de admitere, recunoaștere și finalizare a studiilor adecvate scopului, în special atunci când studenții sunt mobili în interiorul sau între sistemele de învățământ superior;
- politici de echitate și acces, proceduri de admitere și criterii folosite, implementate corespunzător și transparent;
- existența și aplicarea unei proceduri de integrare și adaptare a studenților în instituție și program de studii;

c) monitorizarea regulată, evaluarea și revizuirea programelor de studii care să asigure că:

- oferta educațională rămâne adecvată și permanent corelată cu evoluțiile din punct de vedere științific și, respectiv, cu realitățile economice naționale și internaționale;
- se creează un mediu de învățare favorabil și eficace pentru studenți, inclusiv ținând cont de dimensiunea socială a educației;
- oferta educațională este corelată cu cerințele în continuă schimbare ale societății;
- sunt luate în considerare așteptările, nevoile și nivelul de satisfacție ale studenților, în raport cu programul de studii, iar aceștia sunt implicați activ în procesul de monitorizare, evaluare și revizuire, alături de absolvenți și angajatori.

3. Managementul calității se centrează pe acele strategii, structuri, tehnici și operații prin care instituția demonstrează că își evaluează performanțele de asigurare și îmbunătățire a calității educației și dispune de sisteme de informații care demonstrează rezultatele obținute în învățare și cercetare. Importanța acestui domeniu constă, pe de o parte, în concentrarea asupra modului în care instituția gestionează asigurarea calității tuturor activităților sale, iar, pe de alta, de a face publice informațiile și datele care probează un anumit nivel al calității.

Cele trei domenii sunt complementare, iar utilizarea lor este obligatorie, în conformitate cu prevederile legale. În acest sens, orice instituție de învățământ superior trebuie să ajungă la stadiul în care dispune de mecanismele, mijloacele și informațiile corespunzătoare atingerii criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță stabiliți prin prezenta metodologie, structurate pe cele trei domenii, ținând cont de profilul său specific și de misiunea și obiectivele pentru care a optat. Conducătorul instituției de învățământ superior, prin Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității din instituție - CEAC, este responsabil de elaborarea și realizarea strategiilor privind calitatea, structurate pe cele trei domenii. Studenții sunt un partener fundamental în realizarea proceselor de evaluare și asigurare a calității în toate cele trei domenii.

1.6. Terminologie

(1) În această secțiune sunt precizate semnificațiile asociate principalilor termeni folosiți pentru aplicarea prezentei metodologii.

(2) Organizația furnizoare de educație: este o instituție de învățământ sau altă persoană juridică ce, potrivit statutului, desfășoară activități de învățământ superior pe bază de programe de studii legal aprobate. În conformitate cu legislația în vigoare, organizația furnizoare de educație se supune procedurii de evaluare, pentru evaluarea externă a asigurării calității sau, după caz, pentru autorizarea de funcționare provizorie sau pentru acreditarea programelor de studii sau/și a sa ca organizație furnizoare de educație. În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare, pot desfășura activități de învățământ superior și pot utiliza denumirile de universitate sau altele similare numai instituțiile de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate conform art. 29 alin. (4) lit. a) și b) și art. 35 alin. (1); acreditarea instituțiilor de învățământ superior se face prin lege, promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației Naționale, pe baza avizului ARACIS, conform art. 31 lit. g).

(3) Programul de studii: un program de studii/specializare constă în totalitatea activităților de proiectare, organizare, conducere și realizare efectivă a predării, învățării, evaluării și cercetării dintr-un domeniu care conduce la obținerea unei calificări universitare.

(4) Programele de studii se diferențiază în funcție de:

- a)** nivelul calificării universitare: licență, masterat, doctorat;
- b)** forma de învățământ: învățământ cu frecvență, învățământ cu frecvență redusă, învățământ la distanță;
- c)** domeniul de specializare a cunoașterii, conform cu diviziunea academică a cunoașterii și cu diviziunea profesională a muncii;
- d)** durata studiilor, respectiv numărul de credite transferabile ECTS;
- e)** limba de predare.

(5) Un program de studii se concretizează prin:

- a)** planul de învățământ, care include toate disciplinele care contribuie la obținerea unei calificări universitare, repartizate succesiv pe ani de studii și cu ponderi exprimate în credite de studii de tipul ECTS;
- b)** programe sau fișe ale disciplinelor, în care sunt formulate: obiectivele cursului, rezultatele așteptate ale învățării, tematica predării și învățării și practicile asociate predării, învățării și evaluării, precum și bibliografia recomandată;
- c)** organizarea studenților și a personalului didactic în perioada de realizare a programului de studii;
- d)** sistemul de asigurare a calității academice a activităților de realizare a programului de studii.

(6) Autorizarea de funcționare provizorie a programelor de studii sau/și instituțională este prima etapă a procedurii de acreditare și reprezintă rezultatul evaluării externe de către ARACIS pe baza raportului de autoevaluare propus de solicitant. Autorizația de funcționare provizorie este actul care conferă instituției de învățământ superior sau organizației furnizoare de educație dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea într-un program de studii. Autorizația de funcționare provizorie a unui program de studii se acordă, pe baza avizului favorabil al ARACIS sau al unei alte agenții înregistrate în EQAR și al Ministerului Educației Naționale, prin hotărâre a Guvernului, inițiatorul fiind Ministerul Educației Naționale, în termen de maximum 90 de zile

calendaristice de la transmiterea acestuia. Autorizația de funcționare provizorie a unui furnizor de educație la nivel de învățământ superior se poate acorda, prin hotărâre a Guvernului, cu cel puțin șase luni înainte de începerea unui nou an universitar, dacă organizația furnizoare de educație a inițiat cel puțin trei programe de studii care au fost propuse și avizate favorabil să funcționeze provizoriu de către ARACIS sau de o altă agenție înregistrată în EQAR și de Ministerul Educației Naționale, cu excepția instituțiilor de învățământ superior care organizează numai învățământ superior teologic, care pot fi autorizate să funcționeze provizoriu dacă au inițiat cel puțin un program de studii în domeniul teologic, propus și avizat favorabil să funcționeze provizoriu de către ARACIS și Ministerul Educației Naționale.

(7) Acreditarea este acea modalitate de asigurare a calității prin care se certifică respectarea standardelor pentru funcționarea organizației furnizoare de educație și a programelor de studii. Acreditarea se propune și se acordă, pe baza rezultatelor procesului de evaluare externă efectuată de către ARACIS sau de o altă agenție înregistrată în EQAR, ca recunoaștere a calității academice a unei organizații/structuri furnizoare de educație care a fost autorizată să funcționeze provizoriu și care îndeplinește cerințele minime ale standardelor și indicatorilor de performanță privind calitatea educației. Acreditarea unui program de studii se face prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației Naționale, pe baza avizului ARACIS, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la transmiterea acestuia. Acreditarea la nivel instituțional a unei organizații furnizoare de educație, se face prin lege, promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației Naționale, pe baza avizului ARACIS, în condițiile legii.

(8) Instituțiile de învățământ superior acreditate sunt integrate în sistemul de învățământ național și au dreptul de a elibera diplome, certificate și alte acte de studii, recunoscute de Ministerul Educației Naționale, și de a organiza examenele prin care se finalizează programul de studii universitare de licență, masterat și/sau doctorat.

(9) Standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță descriu cerințele de calitate ale activităților unei organizații furnizoare de educație care solicită să fie autorizată să funcționeze provizoriu, ale unei instituții de învățământ superior acreditate care solicită autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea unui nou program/domeniu de studii sau ale unei instituții de învățământ superior acreditate care solicită evaluarea externă a stării calității educației oferite. Standardele corespund, în mod diferențiat, domeniilor și criteriilor de asigurare a calității educației, iar indicatorii de performanță măsoară gradul de realizare a unei activități prin raportare la standarde.

(10) Standardele sunt formulate în termeni de reguli sau rezultate și definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activități în educație. Orice standard este formulat în termeni generali sub forma unui enunț și se concretizează într-un set de indicatori de performanță. Standardele sunt diferențiate pe criterii și domenii.

(11) Standardele de referință sunt acele standarde care definesc un nivel optimal de realizare a unei activități de către o organizație furnizoare de educație, pe baza bunelor practici existente la nivel național, european sau mondial. Standardele de referință sunt specifice fiecărui program de studii sau fiecărei instituții, sunt opționale și se situează peste nivelul minimal. Standardele de referință pot varia de la o instituție la alta și există posibilitatea ca, în timp, instituțiile să își formuleze standarde de referință la niveluri cât mai înalte și competitive național și european. Opțiunea pentru un nivel al standardului de referință se face prin raportare la un standard, iar în cadrul acestuia prin raportare la niveluri opționale crescătoare ale indicatorilor de performanță.

(12) Indicatorul de performanță reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație prin raportare la un standard. Indicatorii de performanță identifică acele rezultate care variază de la un nivel minim acceptabil până la un nivel maxim identificabil. Nivelul minim al indicatorilor de performanță corespunde cerințelor unui standard. Nivelurile maxime corespund standardelor de referință, sunt opționale și diferențiază calitatea din instituții în mod ierarhic progresiv.

(13) Autorizarea de funcționare provizorie, acreditarea unui program de studii sau acreditarea instituțională se realizează pe baza îndeplinirii nivelului minim al tuturor standardelor și indicatorilor de performanță. Nerealizarea nivelului minim al unui indicator de performanță atrage avizul de neautorizare sau, după caz, neacreditare. Totodată, nivelul

standardelor de referință variază de la un domeniu de licență la altul și de la un tip de instituție de învățământ superior la altul. Formularea Standardelor de referință este de competența instituției, pe baza informațiilor cu privire la variația europeană a standardelor și indicatorilor de performanță. Acestea trebuie înțelese ca standarde de referință proprii, pe care instituția și le propune și își asumă obligația să le realizeze în concordanță cu strategia sa de asigurare a calității.

(14) Evaluarea academică periodică externă se realizează pentru toate structurile de învățământ superior acreditate.

(15) Filialele instituțiilor de învățământ superior, ale facultăților, specializărilor, indiferent de forma de învățământ pe care o practică-cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță - sau de localizarea geografică, trebuie să respecte aceleași standarde de calitate. Acestea sunt considerate unități distincte și se supun separat procedurii de evaluare academică și acreditare.

PARTEA II: Criterii, standarde și indicatori de performanță pentru asigurarea calității și acreditare

TITLUL 0:

Criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt aplicați în asigurarea calității în cadrul proceselor de evaluare internă și externă pentru evaluarea periodică și acreditare. Acestea sunt utilizate de IIS și de ARACIS, după cum urmează:

- a) reprezintă baza de referință pentru managementul calității în instituțiile de învățământ superior;
- b) oferă cadrul de construcție a bazelor de date și informații pe care instituțiile le pot utiliza pentru monitorizarea internă și demonstrarea externă a stării asigurării calității academice;
- c) sunt utilizate de către ARACIS în procesul de evaluare și asigurare externă a calității, în vederea evaluării periodice, acreditării și a dezvoltării unei culturi a calității.

TITLUL 1: 2.1. Corespondențe și relații între domenii, criterii, standarde și indicatori de performanță

(1) Corespondența și relațiile ierarhice dintre domenii, criterii, standarde și indicatori de performanță sunt prevăzute în figura 1.

Figura 1. Relațiile ierarhice între domenii, criterii, standarde și indicatori

[POZĂ - A se vedea actul modificator]

(2) Criteriile se referă la fiecare dintre cele trei domenii stabilite prin lege și reprezintă aspectele fundamentale de organizare și funcționare a unei organizații furnizoare de educație. Fiecărui criteriu îi corespunde un set de standarde. Rolul standardelor este:

- a)** de a orienta instituțiile în autoevaluarea calității, cu scopul de a-și evalua propriile rezultate și performanțe în mod independent, precum și de a identifica domeniile în care să corecteze sau să își îmbunătățească performanțele;
- b)** de a oferi un cadru pentru elaborarea rapoartelor instituționale de autoevaluare;
- c)** de a oferi baza evaluării externe;
- d)** de a institui un cadru comun de referință pentru asigurarea calității și pentru acreditare.

(3) Valorile indicatorilor de performanță ai unui standard variază de la nivelul minim acceptabil, în funcție de care se conferă statutul de autorizare, respectiv de acreditare sau se menține acest statut, până la un nivel de referință identificabil pe care fiecare instituție îl adoptă în mod independent, inclusiv pe baza comparării sale cu alte instituții similare din țară sau din străinătate. Standardul este astfel definit încât prin indicatorii săi de performanță să corespundă nivelului minim acceptabil.

(4) Valorile indicatorilor de performanță pentru standardele de referință variază instituțional. În completarea Metodologiei, ARACIS va oferi informații privind variația națională, europeană și globală a standardelor și a valorilor indicatorilor de performanță ai acestora, pentru a orienta instituțiile să își definească propriile standarde de referință. Metodologia precizează ca obligatorii și exhaustive standardele și nivelurile minime ale indicatorilor de performanță asociați. Standardele și/sau valorile de referință din Metodologie au caracter de recomandare. IIS urmează să elaboreze și să își adopte propriile standarde de referință, ținând cont și de baza informativă și de consultanță oferită, inclusiv pe bază de contract, de către ARACIS.

(5) Pentru aplicarea standardului, acestuia i se asociază un set de indicatori de performanță. Un indicator este menit să identifice acele rezultate care variază de la un

nivel minim acceptabil - Min. până la un nivel maxim identificabil - Ref. 1, Ref. 2 etc. Variația de la minim la maxim este specificată pe baza experiențelor din domeniu ale mai multor IIS din țară și din Spațiul European al Învățământului Superior. Toate IIS își vor stabili, pentru o perioadă de timp determinată, de exemplu un ciclu de mandat al conducerii alese - 4 ani, pe o perioadă din planul strategic instituțional sau conform unor alte opțiuni, o poziție specifică de pe spațiul variațional care corespunde unui indicator. Nivelul minim al indicatorului corespunde condițiilor pentru conferirea statutului de autorizare de funcționare provizorie sau de acreditare. IIS se pot diferenția din punctul de vedere al calității prin valorile superioare ale indicatorilor de performanță realizați.

(6) Evaluarea calității într-o instituție se face în cele trei domenii precizate prin lege, pe baza informațiilor corespunzătoare standardelor și indicatorilor de performanță.

TITLUL 2: 2.2. Domenii, criterii, standarde, indicatori de performanță

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță aplicați în asigurarea calității și în acreditare sunt prezentați în continuare. Fiecare dintre cele trei domenii privind asigurarea calității este asociat cu un set de standarde, iar fiecărui standard îi corespund indicatori specifici de performanță. Cerințele sau valorile unui indicator de performanță variază de la nivelul minim - Min. obligatoriu la un nivel de referință - Ref. recomandat, pentru care instituția poate opta sau poate să își stabilească un nivel superior acestuia prin propriile standarde de referință.

CAPITOLUL 1: Domeniul A: Capacitatea instituțională

SUBCAPITOLUL 0:

Domeniul de asigurare a calității "Capacitate instituțională" vizează modul în care misiunea și obiectivele furnizorului de educație sunt susținute de structurile sale interne, modul de conducere și administrație, precum și de resursele materiale pe care le poate asigura.

SUBCAPITOLUL 1: Criteriul A.1. - Structurile instituționale, administrative și manageriale

Instituția își formulează și își face publică misiunea și obiectivele în concordanță cu un set de valori de referință, în acord cu voința comunității sale universitare, în ansamblul său, astfel încât să se individualizeze în sistemul de învățământ superior și să se afirme ca o instituție autonomă, care produce și transmite cunoaștere, în concordanță cu valorile libertății academice și ale integrității etice.

IIS își susține activitățile de realizare a obiectivelor fixate printr-o structură instituțională, administrativă și managerială corespunzătoare.

Instituția dispune de:

- organizare coerentă și sustenabilă, precum și de un sistem adecvat de conducere și administrare;
- bază materială și resurse financiare necesare unei funcționări stabile pe termen scurt și mediu;
- resurse umane corespunzătoare pentru a realiza misiunea și obiectivele asumate.

SECȚIUNEA 1: Standarde - S și indicatori de performanță - IP

SUBSECȚIUNEA 1:

(1) S.A.1.1. Misiune, obiective și integritate academică

Instituția își formulează și își face publică propria misiune și stabilește obiectivele pe care le urmărește, în concordanță cu un set de valori de referință. Instituția poate dovedi că respectă și apără normele de etică și integritate, libertatea academică a personalului și studenților și funcționează în condiții de autonomie universitară, de responsabilitate și răspundere publică pentru educația oferită și dispune de resursele necesare atingerii obiectivelor urmărite.

(2) Indicatori de performanță

1. IP.A.1.1.1. Misiune și obiective

Min.: Instituția este înființată și funcționează conform legii. Instituția are o Cartă universitară ale cărei prevederi sunt publice și concordante cu legislația națională și cu principiile Spațiului European al Învățământului Superior și sunt cunoscute de membrii comunității universitare. Misiunea și obiectivele asumate de instituție o individualizează în SEÎS prin claritate, distincție și specificitate.

Ref. 1: Prin formulare și mod de realizare, misiunea și obiectivele instituției o individualizează în SEÎS.

2. IP.A.1.1.2. Integritate academică

Min.: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ are un Cod de etică și deontologie profesională universitară/integritate academică, prin care apără valorile libertății academice, autonomiei universitare și integrității etice, dispune de practici și aplică mecanisme clare pentru asigurarea permanentă a vigilenței față de eventuale fraude în activitățile sale academice, de cercetare sau de orice altă natură, inclusiv măsuri active de prevenire și eliminare a oricăror forme de plagiat, precum și de promovare a principiilor de etică și integritate în rândul tuturor membrilor comunității academice.

Furnizorul de educație/Instituția de învățământ monitorizează și evaluează permanent aceste practici și poate face dovada aplicării lor pentru toate activitățile desfășurate și a implicării studenților în toate aceste procese, iar rezultatele monitorizării sunt făcute publice anual sau ori de câte ori este necesar. Codul de etică și deontologie profesională universitară/integritate academică prevede mecanisme și măsuri pentru asigurarea egalității de șanse și protejarea împotriva intoleranței și a discriminării de orice fel.

Ref. 1: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ poate face dovada că aplicarea acestor practici în toate procesele pe care le gestionează - management, educație, cercetare ș.a. - a condus la îmbunătățirea performanțelor obținute. Rezultatele evaluărilor efectuate sunt înscrise în rapoarte de activitate anuale, care sunt publicate pe pagina web a instituției.

Ref. 2: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ are o politică bazată pe prevenție cu privire la eventuala încălcare a codului de etică și integritate academică, demonstrând prin poziționări publice, studii, analize sau măsuri acest fapt. Aceasta integrează inclusiv în planurile de învățământ elemente care să responsabilizeze studenții în acest sens, respectiv cadrele didactice demonstrează că sunt la curent cu evoluțiile la nivel național, european și global cu privire la procesele și tehnicile de prevenire și combatere a acțiunilor care încalcă normele de etică și integritate academică.

3. IP.A.1.1.3. Răspundere și responsabilitate publică

Min.: Instituția dispune de practici de auditare internă cu privire la principalele domenii ale activității universitare pentru a se asigura că angajamentele pe care și le-a asumat sunt respectate riguros, în condiții de transparență publică. Auditarea internă se realizează efectiv, periodic și pe o bază reglementată intern, la nivel de instituție și de compartimente și privește problemele administrative, financiar-contabile, ale integrității academice, predării, evaluării studenților, cercetării și serviciilor studentești. Anual se publică un raport de audit academic, dezbătut în Senat, și se elaborează un plan de ameliorare.

Ref. 1: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ face dovada aplicării măsurilor stabilite în planul de ameliorare și raportează anual și face publice stadiul aplicării măsurilor de îmbunătățire și rezultatele obținute.

SUBSECȚIUNEA 2:

(1) S.A.1.2. Conducere și administrație

Instituția are un sistem de conducere universitară coerent, integrat și transparent și care se bazează pe o administrație eficientă și eficientă, adaptată misiunii și obiectivelor asumate.

(2) Indicatori de performanță

1. IP.A.1.2.1. Sistemul de conducere

Min.: Instituția are un sistem de conducere și un regulament de funcționare internă care respectă reglementările legale în vigoare, respectând procentele minimale de reprezentare a studenților în structurile de conducere ale IIS, stipulate prin lege. Mecanismul de alegere a reprezentanților studenților în consilii, senat și alte structuri este clar descris în Carta universitară și în regulamentele interne. Acesta este democratic și transparent, nediscriminatoriu și nu limitează dreptul studenților de a reprezenta și de a fi reprezentați.

În structurile de conducere sunt implicați reprezentanți ai mediului economic și social, ai sindicatelor din educație și ai altor beneficiari și parteneri ai universității.

Ref. 1: Sistemul de conducere și regulamentul de funcționare internă utilizează și sisteme informaționale și de comunicare, de tip internet și intranet, care implică membrii comunității universitare, inclusiv studenții, personalul administrativ, ceilalți beneficiari și parteneri ai universității și răspunde intereselor publice.

2. IP.A.1.2.2. Management strategic

Min.: Instituția are un plan strategic cu un orizont de cel puțin patru ani și planuri operaționale anuale care sunt publice, cunoscute de membrii comunității universitare și

sunt aplicate conform unor practici și mecanisme de urmărire riguroase. Planul strategic este elaborat pe termen lung, mediu și scurt, este actualizat anual sau în funcție de evoluția și contextul învățământului superior și este urmărit consecvent în realizarea și în evaluarea performanțelor conducerii și administrației. Politica de asigurare a calității este parte a managementului strategic.

Ref. 1: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ are în vedere continuitatea aplicării misiunii și politicilor sale prin măsuri de racordare a prevederilor planului strategic curent cu planul strategic pe termen lung și face dovada că acționează în acest sens, cu implicarea partenerilor săi din domeniul economic și social, în context național și internațional, inclusiv prin urmărirea evoluției în carieră a propriilor absolvenți.

3. IP.A.1.2.3. Administrație eficientă

Min.: IIS dispune de o administrație care respectă reglementările legale în vigoare, este eficientă în privința organizării, numărului și calificării personalului și funcționează riguros prin serviciile oferite comunității universitare.

Ref. 1: IIS dispune de o administrație eficientă și riguroasă și are mecanisme de control și de dezvoltare continuă a performanțelor administrației.

Ref. 2: Nivelul de informatizare al administrației este supus periodic unor activități/procese de modernizare pentru a fi păstrat permanent la nivelul bunelor practici internaționale.

SUBCAPITOLUL 2: Criteriul A.2. - Baza materială

SECȚIUNEA 1:

(1) S.A.2.1. Patrimoniu, dotare, resurse financiare alocate, sprijin pentru studenți

IIS dispune de acel patrimoniu și acele resurse care contribuie în mod eficient la realizarea misiunii și obiectivelor fixate.

(2) Indicatori de performanță

1. IP.A.2.1.1. Spații de învățământ, cercetare și pentru alte activități

Min.: Respectând diferențele dintre formele de învățământ - cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță și, respectiv, obiectivele activităților de predare, învățare și cercetare, IIS asigură spații de învățământ și cercetare care corespund specificului său, prin săli de predare, laboratoare didactice și centre de cercetare, în concordanță cu normele tehnice, de siguranță și igienico-sanitare în vigoare. Calitatea acestora este evaluată în funcție de suprafață, volum, starea tehnică, numărul total de studenți, numărul de ocupanți - personal didactic și de cercetare, studenți etc., diferențiate pe domenii, programe de studii și instituțional prin raportare la normele menționate. Indicatorul se referă și la spațiile de cazare și la alte spații oferite studenților pentru activități sociale, culturale sau sportive. IIS dispune de locuri de cazare pentru studenți într-un număr adecvat și care oferă condiții de viață și de studiu în conformitate cu normele tehnice, de siguranță și igienico-sanitare în vigoare.

Ref. 2: Spațiile de cazare, de servire a mesei și pentru alte activități-suport și extracurriculare studențești, de exemplu consiliere și orientare în carieră, cabinete medicale, sunt accesibile și persoanelor cu dizabilități.

Ref. 3: Pe lângă spațiile existente, IIS dispune de planuri de dezvoltare și de planuri de investiții realiste, dependente de veniturile previzionate.

2. IP.A.2.1.2. Dotare

Min.: Sălile de predare/seminar dispun de echipamente tehnice adecvate pentru predare și comunicare, care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea fiecărui student; laboratoarele de cercetare dispun de echipamente și mijloace de funcționare corespunzătoare exigențelor minime.

Ref. 1: Dotarea sălilor de curs/seminar și a laboratoarelor didactice și de cercetare corespunde stadiului actual de dezvoltare a cunoașterii științifice și este comparabilă cu cea din universitățile IIS dezvoltate din Europa și cu bunele practici internaționale.

3. IP.A.2.1.3. Resurse financiare adecvate pentru activitățile de învățare și predare, servicii de sprijin adecvate și ușor accesibile pentru studenți

Min.: Instituția demonstrează că dispune de surse de finanțare și de resurse financiare suficiente, pe termen scurt - anual și în perspectivă - pentru minimum trei/patru ani succesivi, pe care le alocă pentru a realiza în mod adecvat misiunea și obiectivele pe care și le-a fixat. Instituția dispune de un buget anual realist și de un buget pe trei/patru ani, precum și de politici financiare pe termen scurt și mediu, cu referire la sustenabilitatea financiară. Politica de asigurare a calității este parte a managementului strategic.

Cerințele unei populații diverse de studenți, cum ar fi studenții maturi, cei cu frecvență redusă sau la învățământ la distanță, studenții angajați sau studenții străini, precum și studenții cu dizabilități, și schimbarea de paradigmă către învățământul centrat pe student, alături de modalitățile flexibile de învățare și predare, sunt luate în considerare la planificarea și alocarea resurselor de învățare și a celor pentru serviciile de sprijin pentru studenți. Studenții sunt informați cu privire la existența resurselor respective.

Ref. 1: Pe lângă asigurarea necesarului curent, IIS dispune de rezerve financiare consistente, de surse diversificate de finanțare și de rigoare în planificarea și definirea politicilor de investiții și de gestiune financiară.

4. IP.A.2.1.4. Sistemul de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenți

Min.: Instituția are un regulament de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenți, pe care îl aplică în mod consecvent, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. Bursele sunt acordate din alocații de la bugetul de stat și din resurse proprii.

Ref. 1: Proportia resurselor proprii ale instituției în fondul de burse este de minimum 10%.

Ref. 2: Proportia resurselor proprii ale instituției în fondul de burse este de minimum 20%.

Ref. 3: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ susține material studenții pentru participarea la alte activități, cum sunt programe de cercetare, evenimente științifice, concursuri studențești, editarea de publicații, evenimente culturale etc.

5. IP.A.2.1.5. Personalul administrativ al serviciilor de sprijin pentru studenți

Min.: Personalul administrativ al universității este calificat pentru activitățile de sprijin pentru studenți și are la dispoziție oportunități pentru a-și dezvolta competențele. Procesele de recrutare și dezvoltare a personalului sunt corecte și transparente. Programul de lucru cu studenții al personalului administrativ este afișat pe pagina web a instituției și adaptat nevoilor diverselor tipuri de studenți, de exemplu studenți maturi.

Ref.1: Studenții sunt chestionați periodic cu privire la activitatea personalului administrativ al universității, sunt invitați să evalueze activitatea angajaților cu care au contact direct, iar în urma acestor evaluări IIS adoptă un plan de măsuri pentru îmbunătățirea activității.

CAPITOLUL 2: Domeniul B: Eficacitate educațională

SUBCAPITOLUL 1:

Instituția organizează activitățile de admitere a studenților, a celor de învățare, predare și evaluare centrate pe student, pornind de la obiectivele programelor de studii și de la rezultatele așteptate ale învățării. Activitățile de cercetare și rezultatele acestora, prin raportare la performanțele de dezvoltare și transfer al cunoașterii/tehnologiei/artei, sunt reflectate în formarea studenților.

SUBCAPITOLUL 2: Standarde - S și indicatori de performanță - IP

SECȚIUNEA 1: Criteriul B.1. - Conținutul programelor de studii

SUBSECȚIUNEA 1:

(1) S.B.1.1. Admiterea studenților

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nicio discriminare. Reglementările proprii referitoare la admitere sunt definite și publicate în prealabil, cu respectarea reglementărilor naționale în vigoare, și sunt aplicate consecvent. Furnizorul de educație/Instituția de învățământ pune la dispoziția candidaților reglementările proprii, acoperind toate fazele "ciclului vieții" de student.

(2) Indicatori de performanță

1. IP.B.1.1.1. Principii ale politicii de admitere la programele de studii oferite de instituție

Min.: Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin șase luni înainte de aplicare. Marketingul universitar promovează informații reale și corecte, indicând posibilități de verificare și confirmare. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu se aplică niciun fel de criterii discriminatorii. Instituția își asumă creșterea calitativă a politicilor de admitere.

2. IP.B.1.1.2. Practici de admitere

Min.: Admiterea într-un ciclu de studii universitare se face numai pe baza diplomei din ciclul de studii precedent, conform legii, ținând cont de ordinea ierarhică a mediilor de absolvire.

Ref. 1: Admiterea la studii se bazează pe un set de criterii combinate, în care rezultatele la examenul de admitere dețin o pondere mai mare.

Ref. 2: Admiterea la studii se face numai pe bază de examen.

Ref. 3: IIS are proceduri de admitere adaptate cazurilor de mobilitate a studenților.

Ref. 4: IIS are proceduri de admitere adaptate studenților cu dizabilități.

SUBSECȚIUNEA 2:

(1) S.B.1.2. Structura și prezentarea programelor de studii

Programele de studii sunt în centrul misiunii de învățământ a instituțiilor de învățământ superior. Obiectivele generale ale programelor de studii sunt în acord cu strategia instituțională. Programele de studii sunt structurate și prezentate detaliat, sunt construite în funcție de rezultatele așteptate ale procesului învățării și corespund unei calificări universitare. Calificarea rezultată în urma unui program trebuie specificată clar și comunicată, făcând referire la nivelul corespunzător din Cadrul național al calificărilor, și, în consecință, la Cadrul calificărilor din Spațiul European al Învățământului Superior.

(2) Indicatori de performanță

1. IP.B.1.2.1. Structura programelor de studii

Min.: Fiecare program de studii/specializare din cadrul universității se bazează pe corespondența dintre rezultatele așteptate ale procesului didactic, respectiv prin cercetare, în cazul masteratului sau doctoratului, și calificarea universitară. Un program de studii este prezentat sub forma unui pachet de documente care include: obiectivele generale și specifice ale programului; planul de învățământ cu ponderile disciplinelor exprimate prin credite de studii ECTS și cu disciplinele ordonate succesiv în timpul de școlarizare; programele tematice sau fișele disciplinelor incluse în planul de învățământ, respectiv rezultatele așteptate ale procesului didactic, exprimate sub forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv-valorice care sunt realizate de o disciplină, traseele flexibile de învățare, după caz; modul de examinare și evaluare la fiecare disciplină, ținând cont de rezultatele planificate; modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor, ca examen sumativ care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale care corespund calificării universitare.

În programele de studii sunt incluse, după caz, tematici care conduc la obținerea unor competențe transversale, cum sunt afirmarea personalității studentului în societate, comunicarea, limbile străine, lucrul în echipă, formarea studenților în spiritul valorilor europene, problemele referitoare la dezvoltarea durabilă a societății, la promovarea democrației, dialogului intercultural, respectării legii, responsabilității în exercitarea profesiei etc., care pot influența dezvoltarea lor personală și pot fi aplicate în carierele lor viitoare. Programul de studii include oportunități de practică sau de plasament bine structurate, după caz. Plasamentul poate include stagii, activități de practică sau alte părți ale programului care nu se desfășoară în instituție, dar care permit studentului să dobândească experiență în domeniul de studii.

Ref. 1: Fiecare program de studii este prezentat conform pachetului standard menționat, dar realizarea programelor de studii se face la nivel de universitate prin cooperare între facultăți și prin facilitarea mobilității studenților în interiorul universității cu ajutorul transferului și acumulării de credite de studii. Numărul de credite ECTS este alocat fiecărei discipline conform "Ghidului de utilizare al ECTS". Structura programelor de studii este flexibilă și permite fiecărui student să își aleagă un traseu propriu de învățare potrivit cu aptitudinile și interesele sale.

Ponderea orelor de activitate didactică corespunzătoare disciplinelor opționale din totalul de ore cumulate la sfârșitul programului de studii de licență de către un student respectă prevederile standardelor specifice.

Ref. 2: Structura programelor de studii respectă și ia în considerare diversitatea studenților și a necesităților lor, este flexibilă și permite fiecărui student să își aleagă un traseu propriu de învățare, potrivit cu aptitudinile și interesele sale, fără a se afecta însă obiectivele programului de studii și competențele așteptate la finalul procesului de învățare.

Ref. 3: Programele de studii asigură competențe de comunicare în două limbi străine, dintre care cel puțin una este o limbă de circulație internațională,

2. IP.B.1.2.2. Diferențiere în realizarea programelor de studii

Min.: Programele de studii sunt unitare ca structură, indiferent de forma de învățământ - cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță, dar se diferențiază în realizare în funcție de

mijloacele utilizate în forma de învățământ pentru a asigura progresul continuu al studenților pe parcursul studiilor. Pentru învățământul cu frecvență redusă și pentru cel la distanță indicatorul se diferențiază în mod corespunzător.

Ref. 1: Realizarea programelor de studii, în funcție de forma de învățământ, este monitorizată și fundamentată prin structuri interne specializate de tip "centru de analiză și dezvoltare pedagogică" în care se dezvoltă tehnologii pedagogice novatoare și eficiente.

Ref. 2: Conținutul programelor de studii se reînnoiește permanent prin introducerea cunoștințelor noi, rezultate din cercetarea științifică, inclusiv cea proprie.

Ref. 3: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ are proceduri reglementate de integrare și adaptare a studenților în instituție și program.

3. IP.B.1.2.3. Relevanța programelor de studii

Min.: Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studii este definită în funcție de ritmul dezvoltării cunoașterii și tehnologiei din domeniu și de cerințele pieței muncii și ale calificărilor.

Proiectarea programelor de studii se face cu implicarea studenților și a altor actori interesați. Termenul "actori interesați" se referă atât la toți actorii interni, din cadrul instituției, incluzând studenții și personalul, cât și la actorii externi, cum ar fi absolvenții, angajatorii sau parteneri externi ai instituției. Programele de studii sunt revizuite periodic pe baza analizelor colegiale împreună cu studenți, cu absolvenți și cu reprezentanți ai angajatorilor, beneficiind astfel de expertiză externă și puncte de referință. Furnizorul de educație/Instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza colegială anuală a modului în care cunoașterea este transmisă și asimilată de studenți și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor și în impactul acestora asupra organizării programului de studii. Deoarece studenții sunt admiși pe baza unor informații publicate înainte de începerea primului an universitar, semnând un contract de studii cu furnizorul de educație, structura programului de studii se poate schimba numai începând cu anul I al anului universitar următor.

Ref. 1: Programele de studii sunt revizuite și îmbunătățite în urma evaluării periodice interne sau externe. Pentru seria curentă de studenți, în aceeași structură de program de studii se pot îmbunătăți conținutul unor discipline, modul de predare, modul de efectuare a practicii etc.

Ref. 2: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ are un regulament privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, a perioadelor de studii și a învățării anterioare, iar procedurile de recunoaștere sunt în conformitate cu bune practici și/sau reglementări internaționale la care România este parte, cum sunt Convenția de la Lisabona, directivele Uniunii Europene privind formarea pentru profesiile reglementate etc.

Ref. 3: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ are proceduri clare privind recunoașterea și validarea creditelor transferabile obținute în cadrul altor programe la aceeași instituție sau la alte instituții și care precizează numărul maxim de credite transferabile ce pot fi recuperate sau echivalate de un student într-un an universitar, care să nu depășească 60 de credite de studii ECTS.

SECȚIUNEA 2: Criteriul B.2. - Rezultatele învățării

SUBSECȚIUNEA 1:

(1) S.B.2.1. - Valorificarea calificării universitare obținute

Cunoștințele, competențele și abilitățile dobândite sunt suficiente pentru a permite absolvenților să fie cetățeni activi și integrați în societate, să se angajeze pe piața muncii, să dezvolte o afacere proprie, să continue studiile universitare în ciclul următor și să învețe permanent.

(2) Indicatori de performanță

1. IP.B.2.1.1. Valorificarea prin capacitatea de a se angaja pe piața muncii

Min.: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ urmărește permanent cariera absolvenților săi printr-un sistem propriu organizat în acest scop și prezintă anual un raport detaliat pentru toate programele de studii.

Cel puțin 50% dintre absolvenți sunt angajați în termen de doi ani de la data absolvirii la nivelul calificării universitare.

Ref. 1: Mai mult de 70% din absolvenți sunt angajați în termen de doi ani de la data absolvirii la nivelul calificării universitare.

2. IP.B.2.1.2. Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare

Min.: Cel puțin 20%* dintre absolvenții ultimelor două promoții ale studiilor universitare de licență sunt admiși la studii universitare de masterat, indiferent de domeniu*.

Ref. 1: Cel puțin 50% dintre absolvenții ultimelor două promoții sunt admiși la studii universitare de masterat, indiferent de domeniu **.

*,** Pentru profesiile reglementate din domeniile medicină, medicină dentară și farmacie se aplică indicatori specializați, cu luarea în considerare a pregătirii prin rezidențiat.

3. IP.B2.1.3. Nivelul de satisfacție al studenților în raport cu dezvoltarea profesională și personală asigurată de universitate

Min.: IIS are și aplică reglementări pentru mecanismele de sondare periodică a opiniei studenților cu privire la satisfacția acestora în ceea ce privește procesul educațional, serviciile studentești și infrastructura oferite de universitate. Mai mult de 50% dintre studenți apreciază pozitiv mediul de învățare/dezvoltare oferit de către universitate și propriul traseu de învățare.

Ref. 1: Mai mult de 75% dintre studenți apreciază pozitiv mediul de învățare/dezvoltare oferit de către universitate și propriul traseu de învățare.

4. IP.B2.1.4. Centrarea pe student a metodelor de învățare

Min.: Principala responsabilitate a cadrului didactic este proiectarea metodelor și a mediilor de învățare centrate pe student, cu mai puțin accent asupra responsabilității tradiționale de a transmite doar informații. Relația dintre student și profesor este una de parteneriat, în care fiecare își asumă responsabilitatea atingerii rezultatelor învățării. Rezultatele învățării sunt explicate și discutate cu studenții din perspectiva relevanței acestora pentru dezvoltarea lor. Cadrele didactice folosesc resursele noilor tehnologii, de exemplu e-mail, pagina personală de web pentru tematică, platforme de e-learning, bibliografie, resurse în format electronic și dialog cu studenții, și materiale auxiliare, de la tablă la flipchart și videoproiector adecvate, și folosesc în mod flexibil o varietate de metode pedagogice prin care încurajează dezbaterile, schimbul de opinii și munca în echipă. Evaluarea studenților include examinarea și notarea obiectivă, pe baza unor criterii și metode clar stabilite la începutul semestrului și a unor bareme aduse la cunoștința studenților, împreună cu alte criterii de apreciere a activității desfășurate. Evaluatorii primesc sprijin pentru dezvoltarea competențelor proprii în domeniul evaluării. Instituția de învățământ are proceduri de recunoaștere și finalizare adecvate scopului pentru cazurile de mobilitate a studenților.

Ref. 1: Cadrele didactice sunt pregătite special în domeniul predării la nivel universitar și/sau se reunesc în grupuri de dezbateri pentru a discuta metodologia predării. Acestea au, pe lângă competențele de instruire/predare, și competențe de consiliere, monitorizare și facilitare a proceselor de învățare. În universitate se desfășoară o activitate continuă de identificare, dezvoltare, testare, implementare și evaluare a unor tehnici noi de învățare eficiente, incluzând aici noile aplicații ale calculatoarelor și ale tehnologiei informației. Programele de studii sunt integrate cu stagii de practică, plasament și internship și cu implicarea studenților în proiecte de cercetare. Cadrele didactice asociază studenții la activitatea de predare, prin întrebări din sală, scurte prezentări, experimente demonstrative, și procesul de predare este orientat după ritmul și modul de învățare ale studenților. Strategia de predare are în vedere și nevoile studenților cu dizabilități, particularitățile studenților cu nevoi speciale, ia în considerare și folosește metode diferite de organizare a procesului de învățare și predare, acolo unde este cazul. Studenții cu dizabilități permanente sau temporare beneficiază de metode alternative de evaluare și examinare.

Ref. 2: Mai mult decât simplul transfer de cunoaștere de la cadrul didactic la student, instituția creează medii și experiențe de învățare care conduc studenții să descopere și să creeze ei înșiși cunoaștere. Cadrul didactic orientează dezvoltarea intelectuală a studentului dându-i o dimensiune strategică. Furnizorul de educație/instituția de învățământ are proceduri de recunoaștere și finalizare adecvate scopului pentru cazurile de mobilitate a studenților.

5. IP.B2.1.5. Orientarea în carieră a studenților

Min.: Cadrele didactice au ore de permanență la dispoziția studenților și personalizează îndrumarea la cererea studentului, conform unui orar afișat pe pagina de web a instituției. Există îndrumători sau tutori de an sau alte forme de asociere între un profesor și un grup de studenți. În universitate există cel puțin un centru de orientare în carieră încadrat cu

personal competent în număr suficient, stabilit în concordanță cu numărul de studenți ai instituției. Centrul beneficiază de resurse adecvate pentru desfășurarea activităților sale și publică anual un raport de activitate. Centrul de consiliere și orientare în carieră menține legătura cu angajatorii și absolvenții universității în vederea eficientizării tranziției între etapa de școlarizare și cea de angajare efectivă.

Ref. 1: Există o structură pentru orientarea studenților la alegerea cursurilor și a carierei, la nivelul fiecărei facultăți. Se practică tutoriatul colegial între studenții din anii mai mari și ceilalți studenți. Cadrele didactice mențin legătura cu studenții prin e-mail și prin cel puțin 2 ore de consultație săptămânal.

SECȚIUNEA 3: Criteriul B.3. - Activitatea de cercetare științifică

SUBSECȚIUNEA 1:

(1) S.B.3.1. Programe de cercetare

Instituția are o strategie pe termen lung și programe pe termen mediu și scurt care se referă la obiectivele, proiectele și rezultatele așteptate ale cercetării, precum și la resursele de realizare. Există un ethos și o cultură a cercetării și preocupări pentru valorificarea rezultatelor cercetării. Strategia cuprinde toate domeniile științifice în care furnizorul de educație/instituția de învățământ oferă învățământ superior, iar unul dintre obiectivele sale principale este transferul rezultatelor în activitatea didactică/formativă a studenților la toate ciclurile de studii universitare.

(2) Indicatori de performanță

1. P.B.3.1.1. Programarea cercetării

Min.: Strategia pe termen lung și programele pe termen mediu și scurt privind cercetarea sunt adoptate de senat și consiliile facultăților, odată cu specificarea practicilor de obținere și de alocare ale resurselor de realizare și a modalităților de valorificare. Interesele de cercetare sunt predominant instituționale. Instituția de învățământ dispune de resurse financiare, logistice și umane suficiente pentru a se realiza obiectivele propuse. IIS sprijină participarea studenților în proiectele de cercetare, inclusiv alocând resurse financiare în acest sens.

Ref. 1: Programarea cercetării ține cont de și se realizează în cadrul național, în privința competitivității și valorificării. Cercetarea este relevantă predominant pe plan național.

Ref. 2: Programarea și realizarea cercetării sunt raportate la cadrul european și global.

2. IP.B.3.1 2. Realizarea cercetării

Min.: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ are un cod al eticii și integrității academice conform căruia cercetarea se desfășoară în conformitate cu normele de etică profesională pentru asigurarea permanentă a vigilenței față de eventuale fraude sau abateri de la deontologie în activitățile de cercetare, inclusiv măsuri active de prevenire și eliminare a oricăror forme de plagiat. Există documente din care rezultă certificarea permanentă a îndeplinirii unor standarde de calitate sau excelență în cercetarea științifică, din punctul de vedere al organizării, urmăririi desfășurării proiectelor de cercetare, avizării interne a rezultatelor și eliminării practicilor neconforme cu etica, cum sunt reproducerea fără permisiune a rezultatelor obținute de alți cercetători, plagiat, nerespectarea normelor de bioetică etc.

Ref. 1: Există un climat și o cultură academică puternic centrate pe cercetare, atestate de numărul granturilor de cercetare, de publicații și de transferul cognitiv și tehnologic prin consultanță, parcuri științifice etc. Studenții sunt încurajați să participe la programe de cercetare și au acces la infrastructura de cercetare a universității. Există școli doctorale pentru formarea tinerilor cercetători.

3. IP.B.3.1.3. Valorificarea cercetării

Min.: Cercetarea este valorificată prin: publicații pentru scopuri didactice, publicații științifice, transfer tehnologic prin centre de consultanță, parcuri științifice sau alte structuri de valorificare, realizarea unor produse noi etc. Fiecare cadru didactic și cercetător are anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică sau științifică. Instituția participă prin mass-media la diseminarea rezultatelor cercetării.*

Ref. 1: Rezultatele cercetării sunt apreciate la nivel național prin premii, citări, cotări, etc. Publicațiile, brevetele, lucrările de anvergură etc. sunt menționate în baze de date internaționale*,**.

*În domenii cum sunt Științele medicale, Științele agricole, Științele tehnice, Arhitectura, Urbanism etc., în care rezultatele cercetării sunt valorificate și prin proiecte pe baza cărora se dezvoltă noi produse, se execută lucrări de dezvoltare a infrastructurii sau pentru protecția mediului, se vor lua în considerare și aceste rezultate.

**În învățământul superior din domeniul Arte se evaluează activitatea de creație, pe domeniile specifice.

SECȚIUNEA 4: Criteriul B.4. - Activitatea financiară a organizației

SUBSECȚIUNEA 1:

(1) S.B.4.1. Buget și contabilitate

Instituția dispune de buget propriu de venituri și cheltuieli și de o contabilitate adecvată, organizată la nivel de instituție, pentru gestionarea financiară a activității de învățământ superior și cercetare, cod fiscal și cont la bancă, altele decât cele ale fundației sau asociației în cadrul căreia funcționează.

1. IPB.4.1.1. Bugetul de venituri și cheltuieli

Min.: Instituția dispune de un buget anual de venituri și cheltuieli aprobat de Senat, fiind respectat în mod riguros. Cheltuielile ocazionate de plata salariilor la o instituție de învățământ superior nu trebuie să depășească în fiecare an acel procent din totalul veniturilor care îi asigură o funcționare sustenabilă. Pentru obținerea acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că în perioada funcționării provizorii a utilizat cel puțin 30% din veniturile obținute în fiecare an din taxele studenților pentru investiții în bază materială proprie. Taxele școlare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget la studiile universitare de licență, masterat sau doctorat similare și sunt aduse la cunoștință studenților prin diferite mijloace de comunicare. Studenții sunt informați despre posibilitățile de asistență financiară din partea instituției și despre modul de utilizare a taxelor. După trei cicluri de școlarizare ulterioare înființării prin lege, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune în proprietate de cel puțin 70% din spațiile de învățământ cu toate dotările necesare acestora.

Ref. 1: IIS propune și aplică strategii de dezvoltare coerente, fundamente pe termen mediu și lung. Furnizorul de educație alocă un procent consistent din fonduri pentru dezvoltarea infrastructurii academice. De asemenea, serviciile studentești sunt finanțate corespunzător, existând o permanentă dezvoltare a resurselor alocate acestui domeniu. Studenții performanți, dar și cei care provin dintr-un mediu socioeconomic defavorizat sunt sprijiniți în realizarea activităților propuse.

2. IPB.4.1.2. Contabilitate

Min.: Pentru obținerea și pentru conservarea statutului de acreditare, instituția trebuie să facă dovada organizării și funcționării contabilității proprii la nivel de instituție, prin registrul inventar, bilanțul contabil, contul de execuție bugetară și raportul de gestiune, din care rezultă că cheltuielile efectuate sunt în concordanță cu legislația în vigoare, veniturile încasate și destinația lor, precum și caracterul nonprofit al instituției.

Ref. 1: Activitatea de contabilitate este informatizată și permanent transparentă.

3. IPB.4.1.3. Auditare și răspundere publică

Min.: Pentru obținerea și conservarea statutului de acreditare, instituția face proba auditării interne și externe a activității sale financiare. Bilanțul contabil, contul de execuție bugetară și rezultatele auditării externe a situațiilor financiare sunt făcute publice în urma analizei efectuate de senat.

CAPITOLUL 3: Domeniul C - Managementul calității

SUBCAPITOLUL 1:

Instituția dispune de structuri, politici, strategii și procedee concrete pentru managementul și asigurarea calității activităților de predare, învățare și cercetare, serviciilor studentești, precum și pentru dezvoltarea unei culturi proprii a calității. Structurile se referă la modurile de organizare și funcționare ale Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității și la relațiile acesteia cu senatul, consiliile facultăților și departamentele. Politicile se referă la scopurile și obiectivele asigurării calității și la mijloacele de realizare a acestora. Strategiile sunt focalizate pe obiective și se referă la modul de mobilizare a resurselor pentru realizarea în timp a obiectivelor propuse la nivel de instituție și pe programe de studii. Cultura calității se referă la valorile, normele și activitățile practicate într-o instituție, pentru

inițierea, aprobarea, evaluarea și monitorizarea calității activităților didactice și de cercetare.

În asigurarea internă a calității, realizată de actorii interni, respectiv personal academic, studenți, personal didactic auxiliar, personal administrativ, personal angajat specializat în asigurarea calității, sunt implicați în același timp și actori externi, precum angajatori, absolvenți sau alți parteneri externi ai unei instituții.

SUBCAPITOLUL 2: Standarde - S și indicatori de performanță - IP

SECȚIUNEA 1: Criteriul C.1. - Strategii și proceduri pentru asigurarea calității

(1) S.C.1.1. Structuri și politici pentru asigurarea calității

Structurile, politicile și strategiile creează cadrul instituțional pentru dezvoltarea și monitorizarea efectivă a calității, pentru consacrarea unei culturi a calității și pentru îmbunătățirea continuă a standardelor de calitate. Politicile de asigurare a calității reflectă relația dintre cercetare, învățare și predare și iau în considerare contextul național în care instituția își desfășoară activitatea și contextul instituțional, precum și abordarea sa strategică.

(2) Indicatori de performanță

1. IP.C.1.1.1. Organizarea sistemului de asigurare a calității

Min.: În instituție există o comisie centrală și comisii pe programe de studii care lucrează în mod integrat.

Ref. 1: În universitate se promovează activ, la toate nivelurile, o cultură a calității în educație, se desfășoară acțiuni prin care se promovează respectul reciproc în relația student-profesor, iar instituția are proceduri potrivite pentru a soluționa nemulțumirile studenților. Studenții sunt implicați în toate procesele și structurile de asigurare a calității, la toate nivelurile instituționale.

Ref. 2: Comisia dezvoltă activități de stabilire de repere calitative și cantitative - benchmarking prin comparație cu alte IIS din țară și din străinătate pentru evaluarea și monitorizarea calității.

2. IP.C.1.1.2. Politici și strategii pentru asigurarea calității

Min.: Există un program de politici centrate pe calitate și sunt precizate mijloacele de realizare. Politicile și strategiile de asigurare a calității sunt active în fiecare compartiment și stimulează participarea fiecărui membru al corpului didactic și de cercetare, precum și a studenților. Instituția de învățământ prezintă un raport anual asupra modului de realizare a prevederilor programului de politici de calitate.

Ref. 1: Fiecărei politici îi corespund strategii de realizare cu prevederi și termene concrete. Furnizorul de educație/Instituția de învățământ elaborează anual o analiză privind aspectele pozitive și negative ale asigurării interne a calității - analiză de tip SWOT, pe care o face publică.

SECȚIUNEA 2: Criteriul C.2. - Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate

(1) S.C.2.1. Aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii și diplomelor ce corespund calificărilor

În universitate există un regulament privitor la inițierea, proiectarea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a fiecărui program de studii și a diplomelor emise, iar acesta este aplicat în mod riguros și consecvent.

(2) Indicatori de performanță

1. IP. C.2.1.1. Existența și aplicarea regulamentului privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

Min.: Regulamentul există și se aplică și prevede implicarea studenților, absolvenților și angajatorilor în procesele de proiectare și revizuire a programelor de studii.

Ref. 1: Regulamentul este asociat cu un sistem de monitorizare a programelor de studii, pe bază de informații și date, în vederea optimizării modului în care funcționează programele de studii.

Ref. 2: Regulamentul și monitorizarea sunt asociate cu evaluări periodice, cel puțin anuale, ale calității pe fiecare program de studii și pe instituție.

2. IP. C.2.1.2. Corespondența dintre diplome și calificări

Min.: Programele de studii și diplomele sunt elaborate și emise în funcție de cerințele calificării universitare, stabilite pe baza rezultatelor așteptate ale învățării, diplomele fiind emise în concordanță cu acestea.

Ref. 1: Programele de studii sunt revizuite periodic, cu consultarea studenților, absolvenților și angajatorilor, pentru a corespunde dinamicii pieței calificărilor universitare și profesionale.

Ref. 2: Programele de studii și diplomele sunt revizuite prin comparație europeană și internațională pe baza unui set de nivele profesionale de reper-benchmarks.

SECȚIUNEA 3: Criteriul C.3. - Proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării

(1) S.C.3.1. Evaluarea studenților

Examinarea și notarea studenților se fac pe bază de criterii, regulamente și tehnici care sunt rigurose și consecvent aplicate, pentru a urmări modul și nivelul de îndeplinire a rezultatelor așteptate ale învățării.

(2) Indicatori de performanță

1. IP.C.3.1.1. IIS are un regulament privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent.

Min.: Există un astfel de regulament, precum și proceduri specifice de cunoaștere și aplicare consecventă de către titularii de cursuri și studenți. La examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puțin încă un alt cadru didactic de specialitate. Fiecare proces de evaluare este obiectiv și se bazează pe criterii și metode clar stabilite la începutul semestrului și pe bareme aduse la cunoștința studenților. Metodele de evaluare folosite sunt diverse și încurajează gândirea critică, creativitatea, munca în echipă, studiile de caz. Reglementările pentru evaluare țin cont de eventuale circumstanțe atenuante. Există o procedură oficială de contestare a evaluării de către studenți și de rezolvare a contestațiilor, adusă la cunoștința acestora.

Ref. 1: Regulamentul există, împreună cu procedee/ tehnici/metode detaliate de aplicare sub forma unui pachet de tehnici/metode de examinare a studenților, care sunt aduse în mod consecvent la cunoștința tuturor celor implicați.

Ref. 2: Regulamentul și pachetul de procedee/tehnici/metode de examinare sunt completate de un sistem în care la examinare participă și un examinator extern, din afara instituției.

2. IP. C.3.1.2. Integrarea examinării în proiectarea predării și învățării, pe cursuri și programe de studii

Min.: Fiecare curs este astfel proiectat încât să îmbine predarea, învățarea și examinarea. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu. Studenților li se oferă informații după evaluare - feedback, care, dacă este necesar, sunt legate de consiliere pentru procesul de învățare ulterioară.

Ref. 1: Evaluarea diagnostică, formativă și sumativă asigură continuitatea și consecvența în învățare și este urmărită permanent și se realizează pe tot parcursul anului universitar, astfel încât să existe un echilibru între examinarea finală și cele intermediare.

Ref. 2: Evaluarea stimulează studenții pentru învățarea creativă, manifestată prin elaborarea de lucrări independente bazate pe cunoștințele însușite riguros.

SECȚIUNEA 4: Criteriul C.4. - Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral

(1) S.C.4.1. Calitatea personalului didactic și de cercetare

IIS trebuie să dispună de personal didactic care, ca număr și competență, trebuie să fie adecvat numărului total de studenți, în funcție de domeniu, iar în privința calificărilor trebuie să corespundă specificului programelor de studii și obiectivelor de calitate pe care și le-au fixat.

(2) Indicatori de performanță

1. IP. C.4.1.1. Competența cadrelor didactice și raportul dintre numărul de cadre didactice și studenți

Min.: Furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să se asigure de competența cadrelor sale didactice și pune în aplicare procese corecte și transparente de recrutare, integrare și dezvoltare a personalului, în condițiile reglementărilor naționale în

vigoare. Instituția susține și promovează explicit dezvoltarea profesională, pedagogică și științifică a propriilor cadre didactice. Periodic, cadrele didactice participă la sesiuni de formare în vederea îmbunătățirii competențelor de predare și evaluare. În funcție de specificul programului de studii, IIS stabilește acel raport, pe care îl consideră ca optim pentru obiectivele și nivelul propriu al calității academice, între numărul de cadre didactice titulare cu norma de bază în universitate și numărul total de studenți înmatriculați, respectând prevederile standardelor specifice stabilite de ARACIS prin comparație cu bunele practici internaționale sau cu cerințele formării pentru profesii reglementate în Uniunea Europeană. În evaluarea calității se consideră că un cadru didactic este titular într-o singură universitate.

Ref. 1: Raportul optim dintre numărul de cadre didactice și numărul de studenți se fixează în funcție de calitatea predării și învățării, dar și în funcție de calitatea cercetării.

Ref. 2: În stabilirea raportului sunt avute în vedere nivelurile superioare ale calității predării, învățării, evaluării și cercetării, prin comparație cu IIS performante din țară și din străinătate. Sunt aplicate consecvent procedee de stabilire a unui set de niveluri profesionale de reper-benchmarking și sunt realizate comparații.

2. IP. C.4.1.2. Evaluarea colegială

Min.: Evaluarea colegială este organizată periodic, fiind bazată pe criterii generale și pe proceduri clare și publice.

Ref. 1: Evaluarea colegială este obligatorie și periodică. Există, pentru fiecare departament, o comisie de evaluare anuală a performanțelor didactice și de cercetare ale fiecărui cadru didactic/cercetător și un raport anual privind calitatea personalului didactic și de cercetare.

3. IP. C.4.1.3. Evaluarea personalului didactic de către studenți

Min.: Evaluarea de către studenți este obligatorie. Există un formular de evaluare de către studenți a tuturor cadrelor didactice, aprobat de senat, care se aplică după fiecare ciclu semestrial de instruire, completarea formularului realizându-se exclusiv în absența oricărui factor extern și cu garantarea confidențialității evaluatorului. Rezultatele evaluării sunt confidențiale, fiind accesibile doar decanului, rectorului și persoanei evaluate.

Ref. 1: Rezultatele evaluării cadrelor didactice de către studenți sunt discutate individual, prelucrate statistic, pe departamente, facultăți și universitate, și analizate la nivel de facultate și universitate în vederea transparenței și formulării de politici privind calitatea instruirii.

4. IP. C.4.1.4. Evaluarea de către managementul universității

Min.: Cadrul didactic se autoevaluează și este evaluat anual de către șeful de departament.

Ref. 1: IIS dispune de un formular de evaluare anuală multicriterială a fiecărui cadru didactic și de un sistem de clasificare a performanțelor în predare, cercetare și servicii aduse instituției și comunității. Promovarea personalului didactic depinde de rezultatele evaluării, în care sunt avute în vedere și rezultatele evaluării colegiale și ale celei făcute de studenți.

5. IP. C.4.1.5. Condițiile pentru buna desfășurare a activității cadrelor didactice

Min.: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ superior trebuie să asigure un cadru care să sprijine personalul academic să își desfășoare activitatea în mod eficient. Un astfel de cadru recunoaște importanța predării, oferă oportunități și promovează dezvoltarea profesională a personalului didactic și didactic auxiliar, încurajează inovarea în metodele de predare și utilizarea de noi tehnologii. Pregătirea pedagogică a cadrelor didactice universitare se realizează în centre/departamente de inovare și formare continuă în predarea și învățarea de nivel universitar.

Ref. 1: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ încurajează și sprijină activitatea științifică pentru a întări legătura dintre educație și cercetare.

Ref. 2: IIS sprijină participarea personalului didactic și didactic auxiliar în programe de mobilități naționale și internaționale. Dezvoltarea infrastructurii academice și achiziționarea resurselor necesare procesului de învățare și cercetare se realizează și în acord cu strategia de dezvoltarea instituției.

SECȚIUNEA 5: Criteriul C.5. - Accesibilitatea resurselor adecvate învățării

(1) S.C.5.1. Resurse de învățare și servicii studențești

Resursele și serviciile oferite studenților sunt suficiente, adecvate și relevante pentru facilitarea învățării și pentru asigurarea unei vieți studentești de calitate. Studenții sunt informați cu privire la existența resurselor respective.

(2) Indicatori de performanță

1. IP. C.5.1.1. Disponibilitatea resurselor de învățare

Min.: IIS asigură resurse de învățare - manuale, tratate, referințe bibliografice, crestomații, antologii etc., pentru fiecare program de studii în biblioteci, centre de resurse etc., în format clasic sau electronic și gratuit. Biblioteca universității trebuie să dispună, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume din țară și din străinătate și de abonamente la principalele reviste de specialitate din țară și străinătate pentru fiecare disciplină care definește un program de studii. Fiecare bibliotecă are un program de acces corespunzător, adaptat în funcție de nevoile studenților, și resurse de procurare a cărților și revistelor.

Ref. 1: Raportul dintre resursele de învățare disponibile și studenți este astfel stabilit încât fiecare student să aibă acces liber la orice resursă, conform obiectivelor și cerințelor programelor de studii.

Ref. 2: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ asigură condiții pentru studenții cu cerințe speciale sau dizabilități, resurse și programe de predare și învățare pentru studenții maturi, pentru studenții angajați sau internaționali.

2. IP. C.5.1.2. Predarea ca sursă a învățării

Min.: Structurile interne de asigurare a calității urmăresc procesul didactic, astfel încât fiecare cadru didactic să aplice strategii actualizate de predare și evaluare centrate pe student pentru fiecare curs, conforme cu programul de studii, caracteristicile studenților, forma de învățământ și criteriile de calitate predefinite.

Ref. 1: IIS dispune de un laborator de analiză, cercetare și formulare de strategii novatoare de predare/învățare care implică personalul didactic și studenții.

3. IP. C.5.1.3. Programe de stimulare și recuperare

Min.: IIS dispune de programe de stimulare a studenților cu performanțe înalte în învățare și de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

Ref. 1: În universitate există programe de tutoriat suplimentare, oferite de toate cadrele didactice din universitate, la care studenții se pot înscrie.

Ref. 2: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ are structuri și proceduri pentru facilitarea mobilității studenților în același sistem sau între diferite sisteme de învățământ superior, cum sunt Birou de relații/programe internaționale, comisii pentru recunoașterea calificărilor/competențelor dobândite formal sau nonformal etc.

4. IP. C.5.1.4. Servicii studentești

Min.: IIS dispune de un număr minim de servicii sociale, culturale și sportive pentru studenți, cum sunt: spații de cazare pentru cel puțin 10% din studenți, bază sportivă, diferite servicii de consiliere, care au o administrație eficientă. Studenții sunt informați despre existența acestor servicii. IIS demonstrează că există un plan strategic multianual, operaționalizat, în vederea diversificării și a îmbunătățirii serviciilor acordate, acestea fiind monitorizate și evaluate periodic, inclusiv prin sondarea percepției studenților asupra funcționării lor. IIS pune la dispoziția studenților cadrul, infrastructura și resursele necesare pentru desfășurarea de activități extracurriculare proprii și ale organizațiilor studentești.

Ref. 1: IIS oferă servicii variate studenților și dispune de programe speciale pentru asigurarea unei vieți studentești de calitate, pe care le monitorizează și le evaluează periodic. IIS analizează modele de bună practică la nivel național și internațional cu privire la îmbunătățirea serviciilor studentești, oferind soluții în acest sens.

Ref. 2: IIS analizează modele de bună practică la nivel național și internațional cu privire la îmbunătățirea serviciilor studentești, oferind o gamă variată în acest sens. Fiecare categorie de studenți identificată beneficiază de servicii studentești special concepute pentru aceasta, de exemplu creșe/grădinițe pentru copii studentelor care sunt mame etc.

SECȚIUNEA 6: Criteriul C.6. - Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității

(1) S.C.6.1. Sisteme de informații

IIS colectează, prelucrează și analizează date și informații privind starea calității educației și a vieții studenților în spațiul universitar. Instituțiile trebuie să se asigure că sunt

colectate, analizate și utilizate informații relevante pentru gestionarea eficientă a programelor de studii și a altor activități.

(2) IP. C.6.1.1. Baze de date și informații

Min.: Instituția are un sistem informatic care facilitează colectarea, prelucrarea și analiza datelor și informațiilor relevante pentru evaluarea și asigurarea instituțională a calității. Deciziile de politică, strategie și administrative sunt fundamentate pe baza informațiilor colectate și analizate.

Ref. 1: Pe lângă datele și informațiile privitoare la starea instituțională a calității, IIS adună informații despre starea calității în alte IIS din țară și din străinătate, cu care se compară și pe baza cărora formulează în mod diferențiat repere - benchmarks.

SECȚIUNEA 7: Criteriul C.7. - Transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite

(1) S.C.7.1. Informație publică

Transparența publică a datelor și informațiilor, în formă tipărită și în formă electronică, despre toate calificările și programele de studii, actualitatea, corectitudinea și validitatea acestor informații trebuie demonstrate permanent. IIS are o pagină web pe care sunt disponibile documentele fundamentale, cum sunt Carta universitară, Codul de etică, regulamentele în vigoare etc.

(2) Indicatori de performanță

1. IP. C.7.1.1. Oferta de informații publice

Min.: IIS și toate facultățile ei trebuie să ofere informații și date, cantitative și/sau calitative, actuale și corecte, despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special. Studenții beneficiază de un ghid al studentului, actualizat anual, cu toate informațiile relevante despre parcursul lor academic, activitățile extracurriculare și serviciile-suport disponibile, drepturile lor și oportunitățile pe care le oferă IIS. Absolvenții primesc gratuit Suplimentul la diplomă care conține toate informațiile prevăzute de reglementările în vigoare.

Ref. 1: Informația oferită public de universitate este comparabilă, cantitativ și calitativ, cu cea oferită de IIS din Spațiul European al Învățământului Superior.

SECȚIUNEA 8: Criteriul C.8. - Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii

(1) S.C.8.1. Structura instituțională de asigurare a calității educației este conformă prevederilor legale și își desfășoară activitatea permanent.

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității a fost înființată, are structura și desfășoară permanent activitățile prevăzute prin reglementările în vigoare.

(2) Indicatori de performanță

1. IP. C.8.1.1. Comisia coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității

Min.: Procedurile și activitățile de evaluare privind calitatea educației au fost elaborate și aprobate de senatul universitar. Comisia elaborează raportul anual de evaluare internă și îl face public prin afișare sau publicare, inclusiv în format electronic, și formulează propuneri de îmbunătățire a calității educației.

Ref. 1: Instituția implementează permanent măsurile de îmbunătățire a calității educației propuse de comisie și colaborează cu alte universități IIS din țară sau din străinătate pentru identificarea și adoptarea bunelor practici în domeniile de calitate.

SECȚIUNEA 9: Criteriul C.9. - Asigurarea externă a calității în mod periodic

(1) S.C.9.1. Instituțiile se supun periodic asigurării externe a calității în conformitate cu ESG.

(2) Indicatori de performanță

1. IP. C.9.1.1. IIS acreditate și/sau structurile lor participă la asigurarea externă a calității în mod ciclic, conform prevederilor legislative în vigoare. Asigurarea externă a calității poate lua diferite forme și se poate concentra pe diferite niveluri de organizare, respectiv program de studii, domeniu de masterat, școală doctorală, domeniu de doctorat sau instituție.

Min.: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ respectă prevederile legale privind evaluarea externă în mod ciclic.

Ref. 1: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ este evaluată extern de o altă instituție, nespecificată prin lege ca fiind obligatorie, instituțional sau pe anumite domenii sau structuri cu caracter profesional.

TITLUL 3: Tabelul 1. Sinteza pe domenii a criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță pentru asigurarea calității și acreditare

DOMENII	Criterii	Standarde	Indicatori de performanță
A. CAPACITATEA, INSTITUȚIONALĂ	A.1 - Structurile instituționale, administrative și manageriale	S.A.1.1. Misiune, obiective și integritate academică S.A.1.2. Conducere și administrație	IP.A.1.1.1. Misiune și obiective IP.A.1.1.2. Integritate academică IP.A.1.1.3. Răspundere și responsabilitate publică IP.A.1.2.1. Sistemul de conducere IP.A.1.2.2. Management strategic IP.A.1.2.3. Administrație eficientă
	A.2 - Bază materială	S.A.2.1. Patrimoniu, dotare, resurse financiare alocate, sprijin pentru studenți	IP.A.2.1.1. Spații de învățământ, cercetare și pentru alte activități IP.A.2.1.2. Dotare IP.A.2.1.3. Resurse financiare adecvate pentru activitățile de învățare și predare, servicii de sprijin adecvate și ușor accesibile pentru studenți IP.A.2.1.4. Sistemul de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenți IP.A.2.1.5. Personalul administrativ al serviciilor de sprijin pentru studenți
B. EFICACITATEA EDUCAȚIONALĂ	B.1 - Conținutul programelor de studii	S.B.1.1. Admiterea studenților	IP.B.1.1.1. Principii ale politicii de admitere la programele de studii oferite de instituție IP.B.1.1.2. Practici de admitere
		S.B.1.2. Structura și prezentarea programelor de studii	IP.B.1.2.1. Structura programelor de studii IP.B.1.2.2. Diferențiere în realizarea programelor de studii IP.B.1.2.3. Relevanța programelor de studii
	B.2 - Rezultatele învățării	S.B.2.1. Valorificarea calificării universitare obținute	IP.B.2.1.1. Valorificarea prin capacitatea de a se angaja pe piața muncii IP.B.2.1.2. Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare IP.B.2.1.3. Nivelul de satisfacție al studenților în raport cu dezvoltarea profesională și personală asigurată de universitate IP.B.2.1.4. Centrarea pe student a metodelor de învățare IP.B.2.1.5. Orientarea în carieră a studenților
	B.3- Activitatea de cercetare științifică	S.B.3.1. Programe de cercetare	IP.B.3.1.1. Programarea cercetării IP.B.3.1.2. Realizarea cercetării IP.B.3.1.3. Valorificarea cercetării
	B.4 - Activitatea financiară a organizației	S.B.4.1 Buget și contabilitate	IP.B.4.1.1. Bugetul de venituri și cheltuieli IP.B.4.1.2. Contabilitate IP.B.4.1.3. Auditare și răspundere publică
C. MANAGEMENTUL CALITĂȚII	C.1 - Strategii și proceduri pentru asigurarea calității	S.C.1.1. Structuri și politici pentru asigurarea calității	IP.C.1.1.1. Organizarea sistemului de asigurare a calității IP.C.1.1.2. Politici și strategii pentru asigurarea calității
	C.2 - Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate	S.C.2.1. Aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii și a diplomelor ce corespund calificărilor	IPC.2.1.1. Existența și aplicarea regulamentului privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii IPC.2.1.2. Corespondența dintre diplome și calificări
	C.3 - Proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării	S.C.3.1. Evaluarea studenților	IP.C.3.1.1. IIS are un regulament privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. IP.C.3.1.2. integrarea examinării în proiectarea predării și învățării, pe cursuri și programe de studii
	C.4 - Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral	S.C.4.1. Calitatea personalului didactic și de cercetare	IP.C.4.1.1. Competența cadrelor didactice și raportul dintre numărul de cadre didactice și studenți IP.C.4.1.2. Evaluarea colegială IP.C.4.1.3. Evaluarea personalului didactic de către studenți IP.C.4.1.4. Evaluarea de către managementul universității

		IP.C.4.1.5. Condițiile pentru buna desfășurare a activității cadrelor didactice
C.5 - Accesibilitatea resurselor adecvate învățării	S.C.5.1. Resurse de învățare și servicii studentești	IP.C.5.1.1. Disponibilitatea resurselor de învățare IP.C.5.1.2. Predarea ca sursă a învățării IP.C.5.1.3. Programe de stimulare și recuperare IP.C.5.1.4. Servicii studentești
C.6 - Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității	S.C.6.1. Sisteme de informații	IP.C.6.1.1. Baze de date și informații
C.7 - Transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite	S.C.7.1. Informație publică	IP.C.7.1.1. Oferta de informații publice
C.8 - Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii	S.C.8.1. Structura instituțională de asigurare a calității educației este conformă prevederilor legale și își desfășoară activitatea permanent.	IP.C.8.1.1. Comisia coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității.
C.9 - Asigurarea externă a calității în mod periodic	S.C.9.1. Instituțiile se supun periodic asigurării externe a calității în conformitate cu ESG.	IP.C.9.1.1. IIS acreditate și/sau structurile lor participă la asigurarea externă a calității în mod ciclic, conform prevederilor legislative în vigoare. Asigurarea externă a calității poate lua diferite forme și se poate concentra pe diferite niveluri de organizare, respectiv program de studii, domeniu de masterat, școala doctorală, domeniu de doctorat sau instituție.

PARTEA III: Evaluarea externă a calității instituțiilor de învățământ superior

Calitatea programelor de studii și cercetare se realizează în și este consacrată de fiecare instituție de învățământ superior. Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță oferă doar baza de măsurare și evaluare a calității pentru a facilita gestionarea cât mai eficientă a proceselor care conduc la obținerea celor mai bune rezultate în învățare și cercetare. Componenta internă, adică instituțională, a asigurării calității academice este esențială pentru managementul calității. Componenta externă de evaluare colegială a calității este complementară cu componenta internă și vizează aceleași scopuri de îmbunătățire continuă a calității.

Politicile de asigurare a calității sunt cele mai eficace când reflectă relația dintre predare, învățare și cercetare și iau în considerare contextul național în care instituția își desfășoară activitatea și contextul instituțional, precum și abordarea sa strategică.

Metodologia este definită și concepută adecvat atingerii scopurilor și obiectivelor sale și ține cont în același timp de reglementările relevante existente. Metodologia și ghidul iau în considerare cantitatea de muncă necesară pentru instituții, urmăresc să sprijine instituțiile pentru îmbunătățirea calității, permit și solicită IIS să demonstreze aceste îmbunătățiri și conduc către o informare clară cu privire la rezultatele asigurării externe a calității și a activităților de urmărire a modului de implementare a recomandărilor.

Evaluarea externă a calității academice se realizează în următoarele cazuri:

- a) pentru autorizarea de funcționare provizorie a unui program de studii - autorizare de program sau a unui furnizor de servicii de învățământ superior - autorizare instituțională;
- b) pentru acreditarea unui program de studii - acreditare de program sau a unei instituții de învățământ superior - acreditare instituțională;
- c) pentru certificarea periodică, la intervale de 5 ani, a calității academice a serviciilor de învățământ și cercetare dintr-o universitate deja acreditată.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt în cea mai mare parte aceiași pentru autorizarea de funcționare provizorie, acreditarea și evaluarea periodică pentru asigurarea calității. Singurele diferențe sunt de proporție și se referă la diferențele

dintre autorizarea sau acreditarea de program și autorizarea sau acreditarea instituțională. Un program de studii reprezintă numai o parte dintr-o instituție sau universitate și de aici rezultă diferența de proporție.

3.1. Etape în evaluarea calității academice

(1) În evaluarea calității academice se disting trei etape succesive:

a) elaborarea raportului de autoevaluare a calității de către furnizor sau instituție;

b) evaluarea externă a calității;

c) aplicarea recomandărilor rezultate din autoevaluare și evaluarea externă și urmărirea de către agenție, împreună cu instituția de învățământ și/sau alte organisme competente, a realizării efective a acestora.

(2) Raportul de autoevaluare este un document oficial elaborat de furnizorul de educație, instituția sau universitatea care solicită autorizarea de funcționare provizorie a unui program sau a unei instituții, acreditarea unui program/domeniu sau a unei instituții sau evaluarea periodică externă a asigurării calității. Raportul de autoevaluare se elaborează cu consultarea studenților și a altor actori interesați, cum sunt absolvenții și angajatorii.

(3) Raportul de autoevaluare are, de regulă, două părți:

a) partea analitică este de tip narativ, limitată la 20-50 de pagini, care variază în funcție de dimensiunea obiectului evaluat-program de studii sau instituție, și reprezintă concluziile la care au ajuns conducerea instituției/programului de studii și comunitatea universitară, inclusiv studenții și ceilalți actori interni și externi interesați care au contribuit la întocmirea raportului, cu privire la punctele tari și punctele mai slabe, la succesele, amenințările, incertitudinile sau insuccesele asigurării calității și la acțiunile ameliorative viitoare, prin raportare la domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în partea a II-a a Metodologiei. Raportul se prezintă în formă scrisă și electronică;

b) partea justificativă include documente, grafice, tabele, ilustrări etc. menite să susțină analiza prezentată în prima parte. Acestea sunt complementare și se bazează pe datele și informațiile existente în bazele de date și informații ale instituției. Raportul de autoevaluare pentru autorizarea de funcționare provizorie sau pentru acreditare va cuprinde o parte în care se menționează realizarea fiecărei cerințe normative formulate în partea a IV-a a Metodologiei.

(4) Raportul de autoevaluare ia ca referințe obligatorii domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în această metodologie, astfel încât capitolele sale principale coincid cu cele trei domenii: capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității. Pe lângă indicatorii de performanță menționați în Metodologie, raportul de autoevaluare poate face referire și la alți indicatori. Documentele justificative și judecățile de autoevaluare trebuie să menționeze îndeplinirea cel puțin a nivelurilor minime. În cazul depășirii nivelului minim pe un indicator sau pe un standard se demonstrează starea respectivă prin documente justificative în forma standardelor de referință specifice programului sau instituției. Într-o instituție sau universitate, cu programe de studii deja acreditate, în prezentarea generală nu se descrie și nu se fac referințe detaliate la fiecare program în parte. Invocarea unui program sau a altuia este doar ilustrativă. Totuși, pentru evaluarea externă a calității vor fi disponibile date și informații complete despre fiecare program de studii organizat de universitate. La evaluarea externă a calității la nivel instituțional sau de domeniu de studii universitare de masterat, instituția trebuie să pună la dispoziție date și informații complete referitoare la asigurarea capacității instituționale și a acoperirii cu personal didactic de specialitate pe care le pune la dispoziție, inclusiv în alte domenii în care predau aceleași cadre didactice. Rapoartele de autoevaluare destinate evaluării periodice externe trebuie să conțină o a treia parte, respectiv Analiza privind aspectele pozitive și negative ale activității asigurării interne a calității - analiza de tip SWOT, în perioada cuprinsă între două evaluări externe succesive, cu luarea în considerare a rezultatelor aplicării recomandărilor rezultate din autoevaluare și evaluarea externă.

(5) Evaluarea externă include trei activități succesive:

a) analiza raportului de autoevaluare prin raportare la domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în Metodologie;

b) vizitarea programului sau instituției de către o echipă formată, după caz, din 3-4 evaluatori, din care fac parte unul sau mai mulți studenți, pe o durată de 3-4 zile, pentru a evalua în mod concret corespondențele dintre datele, informațiile și judecățile

autoevaluative, pe de o parte, și realitatea instituțională efectivă, pe de alta; rezultatele vizitei sunt consemnate într-un raport de evaluare externă, care se finalizează cu concluzii și recomandări; pentru evaluările instituționale, în vederea asigurării transparenței procesului, evaluatorii-studenți și evaluatorul internațional întocmesc și câte un raport separat, din care sunt preluate elementele cele mai importante incluse în raportul comun al echipei de vizită;

c) definitivarea recomandărilor privind îmbunătățirea calității, după ce acestea au fost discutate cu reprezentanții instituției și/sau programului de studii/instituției, au fost aprobate de Consiliul ARACIS, iar raportul de evaluare externă a fost făcut public.

(6) Principala concluzie, în cazul autorizării de funcționare provizorie și al acreditării, constă în acordarea sau neacordarea respectivului statut în cazul evaluării externe a asigurării calității din IIS acreditate, concluzia raportului constă fie în aprobarea stării calității și în formularea unor recomandări ameliorative minore, a căror realizare este de competența universității, fie în constatarea că nu sunt îndeplinite standardele minime de calitate. În acest din urmă caz se aplică prevederile art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare.

(7) Aplicarea recomandărilor rezultate din autoevaluare și evaluarea externă și urmărirea de către agenție, împreună cu instituția și/sau alte organisme competente, a realizării efective în instituție a acestora reprezintă un proces coerent pentru a evalua măsurile luate de instituție și impactul acestora. Natura și modul de realizare a proceselor de urmărire a modului în care au fost luate în considerare recomandările - follow-up - sunt descrise în detaliu în ghid. ARACIS desfășoară activități de urmărire a stadiului implementării de către furnizorul de educație a recomandărilor, la jumătatea intervalului dintre două evaluări externe succesive, efectuate conform legii, sau ori de câte ori se consideră necesar.

3.2. Standardele activității de evaluare externă în evaluarea externă a asigurării calității sau pentru autorizare și acreditare sunt aplicate standardele europene menționate în Standarde și linii directe pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior, adoptate de miniștrii responsabili cu învățământul superior. Aceste standarde sunt următoarele:

a) Utilizarea procedeele de asigurare internă a calității

Evaluarea externă a calității este precedată de raportul de autoevaluare și se bazează pe realizarea de către instituție a criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță specifici asigurării interne a calității, așa cum s-a prezentat în Metodologie.

b) Aplicarea proceselor de asigurare externă a calității

Procesele de evaluare și asigurare externă a calității trebuie definite cu claritate, discutate cu toți cei interesați, publicate și diseminate. Înainte de a organiza un proces de evaluare externă, Consiliul ARACIS și conducerea instituției trebuie să analizeze implicațiile și aplicațiile procedurii.

c) Criterii ale formulării deciziilor

Orice recomandare și orice decizie formală care rezultă din aplicarea evaluării și asigurării externe a calității trebuie să se bazeze pe criterii explicite și transparente, care sunt aplicate în mod consecvent și coerent.

d) Corespondență între procedeele și procesele aplicate în evaluarea și asigurarea externă a calității și scopurile, respectiv obiectivele asigurării calității

Evaluarea și asigurarea externă a calității sunt părți componente ale proceselor și procedeele mai cuprinzătoare de asigurare și îmbunătățire a calității din învățământul superior și trebuie aplicate ca atare. Pentru a-și realiza scopurile și obiectivele, procedeele și procesele de evaluare și asigurare externă a calității trebuie astfel elaborate și aplicate încât să respecte următoarele condiții: evaluatorii externi să aibă capacitățile, competențele și experiențele necesare unei evaluări externe; Consiliul ARACIS să selecționeze în Registrul de experți acei universitari din țară și străinătate care sunt cunoscuți pentru competența profesională, integritatea morală și expertiza în domeniul asigurării calității; Consiliul ARACIS să ofere experților posibilități de instruire în domeniul evaluării externe a calității; studenții să fie implicați în toate procesele de evaluare externă; oricând este posibil, să fie implicați experți internaționali; judecățile evaluative să se bazeze întotdeauna pe documente justificative și pe exemple concrete și convingătoare;

recunoașterea importanței ameliorării calității, a creșterii performanțelor de calitate este fundamentală în evaluarea și asigurarea externă a calității.

e) Raportul de evaluare

Raportul de evaluare trebuie redactat într-un stil clar și accesibil celor interesați. Recomandările și concluziile sunt evidențiate în text într-un mod adecvat. Raportul de evaluare este publicat pe pagina de web a agenției și diseminat. Cititorii trebuie să aibă posibilitatea să își exprime punctele de vedere.

f) Aplicarea recomandărilor

Atunci când concluziile și recomandările sunt de așa natură încât necesită timp și forme speciale de aplicare, se elaborează un plan de aplicare care are prevederi și termene speciale de realizare. ARACIS monitorizează implementarea recomandărilor formulate prin activități de urmărire - follow-up.

g) Periodicitatea evaluării externe

Orice universitate acreditată este evaluată extern în mod periodic, la un interval de timp care nu este mai mare de 5 ani.

h) Analiza de sistem

În fiecare an, Consiliul ARACIS elaborează un raport sintetic privind starea asigurării calității în învățământul superior din România. Raportul include și date sau informații comparative din alte țări ale Spațiului European al Învățământului Superior și din afara acestuia. Raportul este înaintat Ministerului Educației Naționale și publicat.

i) Informații pentru stabilirea referințelor instituționale de calitate - benchmarking instituțional

Consiliul ARACIS prezintă universităților, în mod public, informații și date pentru elaborarea de către acestea a standardelor de referință prin tehnicile de benchmarking.

j) Îmbunătățirea continuă a performanțelor ARACIS

Consiliul ARACIS trebuie să își îmbunătățească permanent procedeele, tehnicile și propriile standarde, solicitând în acest sens cooperarea beneficiarilor. Consiliul ARACIS prezintă anual un raport despre rezultatele propriei activități și supune acest raport analizei și consultării instituțiilor de învățământ superior acreditate pentru a stabili prioritățile asigurării calității.

3.3. Auditarea evaluării externe a calității

Pentru auditarea evaluării externe a calității, Consiliul ARACIS înființează Comisia consultativă și de auditare care are următoarele atribuții:

a) propune și finalizează, după aprobarea Consiliului ARACIS, elaborarea pe bază de contract a unor studii, manuale, ghiduri etc. pentru îmbunătățirea tehnicilor de asigurare a calității și de acreditare;

b) auditează activitățile de evaluare și asigurare externă a calității sau de autorizare și acreditare, la cererea Consiliului ARACIS, pe baza unei metodologii specifice aprobate de Consiliul ARACIS.

3.4. Relevanța evaluării externe, a standardelor, criteriilor și indicatorilor de performanță

(1) Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în Metodologie corespund prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță care sunt menționați în Metodologie se aplică de către toate instituțiile de învățământ superior, atât pentru obținerea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării, cât și pentru evaluarea calității activităților educaționale. Modul de aplicare a elementelor precizate în Metodologie, care au un caracter minimal, conduce la următoarele implicații, cu caracter de obligativitate, pentru spiritul și practica asigurării calității învățământului superior:

a) în dezvoltarea unei culturi a calității, pentru construcția bazelor de date justificative sau pentru managementul intern al calității, fiecare instituție de învățământ superior trebuie să opereze cel puțin cu domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță prezentați în Metodologie;

b) evaluarea externă a calității academice se face prin aplicarea fiecărui domeniu și criteriu în așa fel încât nivelul minim al tuturor indicatorilor de performanță subsumați standardelor asociate să fie realizat;

c) nerealizarea nivelului minim pentru indicatorii de performanță stabiliți, respectiv faptul că standardele de calitate nu sunt îndeplinite, atrage aplicarea prevederilor art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare;

d) IIS poate opta pentru niveluri superioare pentru fiecare din indicatorii de performanță, pentru a stabili propriile standarde de referință; operația de identificare a acestor niveluri superioare este cea de stabilire de repere - benchmarking și se bazează pe comparații cu IIS competitive din Spațiul European al învățământului Superior sau din lume. ARACIS poate oferi informații suplimentare și operaționale despre variațiile naționale și europene ale standardelor și indicatorilor de performanță;

e) calitatea este un criteriu fundamental de finanțare din surse publice a educației. În cadrul învățământului superior evaluarea comparativă interinstituțională a programelor de studii universitare este corelată cu finanțarea diferențiată, în funcție de calitatea diferită a programului oferit. ARACIS colaborează cu Consiliul Național pentru Finanțarea învățământului Superior - CNFIS pentru compatibilizarea indicatorilor de calitate utilizați în finanțare cu indicatorii de performanță prezentați în Metodologie.

PARTEA IV: Etape diferențiate de evaluare pe cicluri de studii universitare

Metodologia oferă cadrul general al asigurării calității în învățământul superior. Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt astfel formulați încât să își conserve valabilitatea pentru asigurarea calității și acreditarea oricărui tip de instituție sau de furnizor de învățământ superior și a oricărui program de studii. Totuși, unele diferențieri surit necesare. În această parte sunt oferite detalii de diferențiere.

SECȚIUNEA 1: 4.1. Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică

Autorizarea de funcționare provizorie a unei instituții de învățământ superior sau a unui program de studii, respectiv acreditarea acestora sunt părți componente ale asigurării calității în învățământul superior. Autorizarea de funcționare provizorie este un proces care precede începerea prestării efective de servicii educaționale de către un furnizor de educație care inițiază un program de studii universitare. Procesul constă, pe de o parte, în verificarea respectării de către furnizorul de educație a condițiilor legale și a altor reglementări în vigoare, iar, pe de altă parte, în analiza capacității sale de a realiza asigurarea calității pentru oferta educațională propusă. Autorizarea de funcționare provizorie, odată obținută, dă dreptul de a iniția și desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea la studii.

Acreditarea este ulterioară autorizării și, după finalizare, acordă dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii, recunoscute național și internațional, și de a organiza, după caz, examen de absolvire sau de licență, precum și studii universitare de masterat și doctorat supuse acreditării. Pentru acreditare sunt avute în vedere experiența și rezultatele obținute în perioada de funcționare cu autorizare provizorie, precum și gradul de dezvoltare în această perioadă a unor proceduri de asigurare a calității și a unei culturi a calității în cadrul furnizorului de educație.

Evaluarea periodică se realizează pentru structurile și IIS acreditate, luând ca referință inițială standardele și indicatorii de performanță de la acreditare.

SUBSECȚIUNEA 1: 4.1.1. Proceduri privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică

(1) Procedura de autorizare provizorie constă în parcurgerea etapelor de evaluare internă - autoevaluare și evaluare externă pe baza documentelor, a înscrisurilor care trebuie întocmite, a actelor doveditoare privind îndeplinirea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță prevăzuți în prezenta metodologie.

(2) Evaluarea externă pentru autorizarea de funcționare provizorie/acreditare/evaluare periodică se face pentru fiecare program de studii din ciclul I de studii universitare care duce la o calificare universitară distinctă. Programele specifice ciclurilor de studii de masterat se supun și ele, în mod individual, după caz, evaluării externe.

(3) Procedura aplicată pentru inițierea evaluării externe cuprinde următoarele activități:

a) organizația interesată de furnizarea de educație elaborează un raport de autoevaluare pentru fiecare tip de program de studii, ținând cont de cerințele domeniilor, criteriilor,

standardelor și indicatorilor de performanță;

b) cererea de declanșare a procedurii de evaluare externă și de autorizare de funcționare provizorie se depune la registratura ARACIS; după avizarea de către agenție a cererii, raportul de autoevaluare se depune la registratura ARACIS, împreună cu contractul semnat de organizația interesată; procedura de evaluare externă se consideră că începe la data semnării contractului și de către ARACIS;

c) departamentul de acreditare numește o comisie de experți în evaluare externă, dintre care cel puțin unul provine din rândul minorităților naționale în cazul evaluării unui program sau unui furnizor în limba unei minorități naționale, care analizează raportul de autoevaluare, verifică, prin vizite la instituția solicitantă, îndeplinirea standardelor și elaborează propriul raport de evaluare; din comisie face parte și un student-evaluator din Registrul Național de Evaluatori - Studenți al ARACIS;

d) Consiliul ARACIS validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă și propune Ministerului Educației Naționale acordarea sau, după caz, neacordarea autorizației de funcționare provizorie;

e) pentru organizațiile care sunt interesate de desfășurarea activității de învățământ superior, autorizația de funcționare provizorie se acordă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației Naționale, în baza avizului favorabil al ARACIS.

(4) Procedura aplicată pentru inițierea evaluării externe în vederea acreditării cuprinde următoarele activități:

a) organizația autorizată să funcționeze provizoriu elaborează un raport de autoevaluare, folosind ca termeni de referință domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță;

b) cererea de declanșare a procedurii de evaluare externă și de acreditare se depune la registratura ARACIS; după avizarea de către agenție a cererii, raportul de autoevaluare se depune la registratura ARACIS, împreună cu contractul semnat de organizația interesată; procedura de evaluare externă se consideră că începe la data semnării contractului și de către ARACIS;

c) termenul de depunere a cererii în vederea acreditării trebuie să respecte prevederile legale;

d) departamentul de acreditare al ARACIS numește o comisie de experți în evaluare și acreditare, din care cel puțin unul provine din rândul minorităților naționale în cazul evaluării unui program sau furnizor în limba unei minorități naționale, care analizează raportul de autoevaluare, verifică, prin vizită la instituția solicitantă, îndeplinirea cerințelor domeniilor, criteriilor, standardelor și a indicatorilor de performanță și elaborează propriul raport de evaluare;

e) Consiliul ARACIS validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă și propune Ministerului Educației Naționale acreditarea sau, după caz, neacreditarea instituției solicitante;

f) pentru furnizorii de educație/organizațiile care desfășoară activități de învățământ superior, acreditarea la nivel instituțional se acordă prin lege, inițiată la propunerea Ministerului Educației Naționale, pe baza avizului ARACIS.

(5) Cererea de autorizare de funcționare provizorie a unui program de studii se rezolvă de către ARACIS în termen de șase luni de la data semnării contractului cu agenția. Programul de studii autorizat funcționează în acel an universitar a cărui dată de începere este ulterioară datei de obținere a avizului ARACIS și a aprobării Hotărârii Guvernului.

(6) În intervalul de timp dintre emiterea autorizației de funcționare provizorie și formularea cererii de acreditare, ARACIS organizează vizite periodice de evaluare externă pentru analiza modului de aplicare a criteriilor și standardelor de asigurare a calității.

(7) Procedura de inițiere a evaluării periodice externe a programelor de studii acreditate este similară cu cea de la acreditare. Cererea de acreditare/evaluare periodică se rezolvă de către ARACIS în termen de șase luni de la data semnării contractului cu agenția, pe baza raportului de autoevaluare și a evaluării externe efectuate de ARACIS.

SUBSECȚIUNEA 2: 4.1.2. Obiectivele activităților de autorizare de funcționare provizorie și acreditare/evaluare periodică

(1) Obiectivele generale ale evaluării externe în vederea acreditării sunt:

- analiza calității programelor de studii oferite de instituțiile de învățământ superior, iar acolo unde este necesar, susținerea procesului de eliminare a disfuncțiilor și deficiențelor de

calitate a învățământului;

- susținerea îmbunătățirii permanente a calității educației prin diseminarea bunelor practici și încurajarea schimbului de experiențe între IIS care oferă programe similare de studii;
- asigurarea procesului de informare efectivă și accesibilă a publicului în ceea ce privește calitatea programelor de studii prin publicarea propriilor rapoarte de evaluare.

(2) ARACIS oferă informații publice, prin propriile rapoarte de evaluare, cu privire la două aspecte distincte și independente:

- luând ca referință standardele de calitate ale unei discipline sau ale unui program de studii, raportul ARACIS apreciază măsura în care rezultatele scontate ale procesului de învățare, stabilite de însuși furnizorul programului de studii, pot fi efectiv atinse în respectiva instituție;
- observarea calității oportunităților de învățare, care se axează pe eficacitatea procesului de predare-învățare, respectiv pe susținerea academică prin resurse adecvate de învățare a progreselor realizate de studenții din diversele programe.

(3) Obiectivele specifice ale autorizării de funcționare provizorii și acreditării sunt următoarele:

a) să asigure comunitățile universitare, beneficiarii și publicul în general că organizația furnizoare de educație, autorizată sau acreditată să organizeze un program de studii, demonstrează că satisface standardele minime de calitate ale unei instituții de învățământ superior;

b) să promoveze angajarea organizației furnizoare de educație în direcția creșterii continue a calității academice, afirmată prin rezultate în învățare și cercetare;

c) să sprijine instituțiile de învățământ superior pentru a dezvolta un management și o cultură a calității și pentru a demonstra, prin probe și documente relevante, starea acestora;

d) să determine organizația furnizoare de educație să se autoevalueze și să coopereze în evaluarea ei externă pentru asigurarea și creșterea calității;

e) să determine organizația furnizoare de educație să coopereze cu alte instituții de învățământ superior în realizarea, monitorizarea și compararea calității academice;

f) să identifice și să facă publică orice tentativă de funcționare a unui program care nu corespunde standardelor minime de calitate academică.

SECȚIUNEA 2: 4.2. Cerințe normative privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență

(1) Precedând prestarea efectivă de servicii educaționale de către un inițiator al unui program de studii universitare de licență, autorizarea provizorie este un proces ce constă, pe de o parte, în verificarea îndeplinirii de către viitorul prestator a condițiilor legale prin care inițiativa sa poate să se materializeze în rezultate de calitate, iar, pe de altă parte, în analiza capacității sale de a realiza, conform legii, programul de studii propus. Pentru acreditare sunt avute în vedere experiențele de funcționare și gradul de dezvoltare a unei culturi a calității.

(2) În acest sens, raportul de autoevaluare prezintă, în mod explicit și documentat, date și informații care răspund la un set de cerințe normative, cu relevanță organizatorică, iar în celelalte trei capitole se referă la modul în care sunt satisfăcute criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în partea a II-a a prezentei metodologii pentru cele trei domenii de asigurare a calității: capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității.

(3) Prin studierea documentelor puse la dispoziție de prestatorul serviciului pentru care solicită autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică și prin vizitele la sediul acestuia, ARACIS verifică îndeplinirea următoarelor cerințe normative obligatorii:

1. În ceea ce privește cadrul juridic de organizare și funcționare a instituției de învățământ superior ca organizație furnizoare de educație, misiunea și obiectivele acesteia, astfel:

a) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie și a acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței statutului juridic propriu, stabilit prin actul de înființare;

b) instituția de învățământ superior care dorește să obțină autorizația de funcționare provizorie, respectiv acreditarea trebuie să facă dovada că are o misiune didactică și de

cercetare științifică bine precizată;

c) misiunea instituției de învățământ superior are obiective clare și realizabile, cu respectarea normelor legale;

d) misiunea instituției de învățământ superior conține și elemente de specificitate și oportunitate, în concordanță cu cadrul național al calificărilor și cu cerințele pieței forței de muncă.

2. În ceea ce privește personalul didactic:

a) prin personal didactic, conform prezentei metodologii, se înțelege personalul care desfășoară activități didactice și de cercetare în instituția de învățământ superior respectivă;

b) personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare;

c) posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

d) pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

- au studii universitare de licență în domeniul disciplinelor predate;

- sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;

- au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate;

e) personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la autorizarea funcționării provizorii sau acreditare pentru o singură normă didactică constituită conform legii;

f) pentru asigurarea calității activităților didactice, personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar, mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea;

g) personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, își poate continua activitatea sau poate activa în calitate de cadru didactic asociat, în conformitate cu prevederile legale, dar nu poate să acopere mai mult de o singură normă didactică în instituția respectivă de învățământ;

h) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari. Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii;

i) în vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licență, cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale - cu normă de bază sau cu post rezervat, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari;

j) numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, luat în considerare pentru autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea fiecărei structuri instituționale și pentru fiecare program de studii din ciclul de licență, este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea la structura sau programul respectiv;

k) personalul didactic asociat, care nu este titularizat în învățământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din statul de funcții al instituției de învățământ superior supuse evaluării de către ARACIS, numai dacă satisface cerințele legale pentru ocuparea postului respectiv;

l) titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate;

m) pentru obținerea acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că titularii de disciplină au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică;

n) conducerea instituției de învățământ superior asigură multiplicarea lucrărilor sus-menționate și punerea lor la dispoziția studenților într-un număr corespunzător;

o) cadrul didactic asociat are obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care are funcția de bază, precum și celui la care este asociat

numărul orelor didactice prestate prin asociere și să obțină acordul senatului universitar al instituției la care are funcția de bază;

p) cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată;

q) cadrele didactice, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcțiuni;

r) personalul de conducere al instituției de învățământ superior: rector, prorector, decan, prodecan, precum și șefii de departament trebuie să fie aleși sau numiți cu respectarea legislației în vigoare;

s) instituția de învățământ superior asigură acoperirea, pentru cel puțin un ciclu de licență, a activităților prevăzute la disciplinele din planul de învățământ cu cadre didactice competente.

3. În ceea ce privește conținutul procesului de învățământ:

a) pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie sau pentru acreditare/evaluare periodică, planurile de învățământ trebuie să cuprindă discipline fundamentale, discipline de specialitate în domeniu și discipline complementare, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative, în conformitate cu cerințele normative stabilite pe plan național și cu standardele specifice ale ARACIS;

b) disciplinele de studii din planurile de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și au în vedere îndeplinirea următoarelor cerințe:

- definirea și delimitarea precisă a competențelor generale și de specialitate pe domenii de studii universitare de licență în corelație cu competențele corespunzătoare ale studiilor universitare de masterat;

- compatibilitatea cu cadrul național al calificărilor;

- compatibilitatea/corespondența, după caz, cu planuri și programe de studii similare din statele Uniunii Europene și alte state ale lumii, ponderile disciplinelor fiind exprimate în credite de studii ECTS;

c) disciplinele de studii cuprinse în planurile de învățământ au programe analitice în care sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc., pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală;

d) nomenclatorul disciplinelor cuprinse în planul de învățământ și conținutul acestor discipline, precizat prin programele analitice, corespund domeniului de licență și programului de studii pentru care s-au elaborat planurile de învățământ respective și sunt conforme misiunii declarate;

e) anul universitar va fi structurat pe două semestre a 14 săptămâni în medie, cu 22-28 ore/săptămână, pentru ciclul I studii universitare de licență, în funcție de domeniile de pregătire universitară, cu excepția programelor de studii reglementate prin directivele Uniunii Europene;

f) fiecare semestru va avea câte 30 credite de studii transferabile în sistemul european - ECTS pentru disciplinele obligatorii, indiferent de forma de învățământ - învățământ cu frecvență, învățământ cu frecvență redusă, învățământ la distanță;

g) formele de învățământ "cu frecvență redusă", "la distanță", care nu presupun prezența obligatorie în campusul universitar, nu se organizează fără a exista și învățământ "cu frecvență" acreditat;

h) disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu "probă de verificare", iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv;

i) raportul dintre orele de curs și cele privind activitățile didactice aplicative - seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc. trebuie să fie conform standardelor specifice ale ARACIS;

j) în programul de studii universitare de licență pentru care s-au elaborat planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2-3 săptămâni pe an, începând cu anul doi de studii, precum și pentru elaborarea lucrării de licență/diplomă, la ultimul an de studii;

k) pentru stagiile de practică instituția de învățământ superior a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt

precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.;

l) cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

4. În privința studenților:

a) recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii;

b) înscrierea la concursul de admitere se face numai pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente;

c) formațiile de studii - serii, grupe, subgrupe - sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ;

d) din orarul facultății, pentru programul de studii supus evaluării, rezultă posibilitatea desfășurării normale a procesului de învățământ, în condițiile legii;

e) promovabilitatea studenților pe fiecare an de studii să fie de cel puțin 40% din numărul total de studenți al anului respectiv;

f) rezultatele obținute de student pe parcursul școlarizării sunt atestate prin foaia matricolă;

g) instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii - ECTS acumulate, precum și procedura de promovare a doi ani de studii într-un singur an, în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

h) transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări este reglementat prin regulamente interne și nu se efectuează pe parcursul anului de învățământ, în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

i) în vederea acreditării, seriile de absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu susțin examenul de licență la facultățile acreditate care au același domeniu de licență sau program de studii, stabilite de ARACIS. Din comisiile de examinare nu pot face parte cadrele didactice care au desfășurat activități la facultățile sau programele de studii de la care provin candidații care urmează să susțină examenul de licență respectiv;

j) în vederea obținerii acreditării unui program de studii, instituția trebuie să facă dovada că:

- minimum 51% din totalul absolvenților fiecărei serii de absolvenți au promovat examenul de licență;

- minimum 40% dintre absolvenții primelor serii de absolvenți sunt încadrați cu contract de muncă legal pe posturi corespunzătoare specializării obținute la absolvire;

k) diplomele de licență pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu, care susțin examenul de licență la o altă instituție de învățământ superior acreditată, stabilită de ARACIS, și care au promovat examenul, se eliberează de către instituția organizatoare a examenului de licență, cu specificarea obligatorie a instituției care a asigurat școlarizarea. Diplomele respective sunt recunoscute de Ministerul Educației Naționale;

l) conferirea certificatelor și a diplomelor de studii respectă legislația în vigoare.

5. În ceea ce privește cercetarea științifică:

a) domeniul de licență, respectiv programul de studii supus evaluării, dispune de plan de cercetare științifică propriu inclus în planul strategic al facultății, respectiv al instituției de care aparține, atestat prin documente aflate la departamente, facultate etc.;

b) temele de cercetare cuprinse în plan se înscriu în aria științifică a domeniului de licență și programului de studii etc. supuse evaluării;

c) personalul didactic desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă;

d) personalul didactic și de cercetare desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau din străinătate, contracte, expertiză, consultanță etc. pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau din străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.;

e) rezultatele cercetării științifice efectuate în cadrul laboratoarelor de cercetare proprii structurii de învățământ supuse evaluării sunt valorificate prin lucrări științifice publicate,

brevete etc.;

f) studenții sunt sprijiniți și stimulați să desfășoare activități de cercetare, sunt implicați în proiecte de cercetare și sunt sprijiniți financiar pentru a participa la conferințe/simpozioane științifice naționale și internaționale;

g) facultatea organizează periodic cu cadrele didactice, cercetătorii, studenții și absolvenții sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN sau ISSN sau în reviste dedicate activității organizate.

6. În ceea ce privește baza materială:

a) baza materială a instituției de învățământ superior supuse evaluării trebuie să corespundă standardelor care asigură desfășurarea unui proces de învățământ de calitate;

b) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada cu acte corespunzătoare - acte de proprietate, contracte de închiriere, inventare, facturi etc. - că pentru programul de studii supus evaluării dispune, pentru cel puțin doi ani în avans față de anul școlarizat, de:

- spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere;
- laboratoare proprii sau închiriate cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu din planul de învățământ care au prevăzute prin programa analitică activități de acest gen;

- softuri corespunzătoare disciplinelor de studii din planul de învățământ și că posedă licențe de utilizare;

c) bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ;

d) capacitatea spațiilor de învățământ pentru programul de studii supus evaluării trebuie să fie de:

- minimum 1 mp/loc, în sălile de curs;
- minimum 1,4 mp/loc, în sălile de seminar;
- minimum 1,5 mp/loc, în sălile de lectură din biblioteci;
- minimum 2,5 mp/loc în laboratoarele de informatică și cele ale disciplinelor de specialitate care utilizează calculatorul electronic;
- minimum 4 mp/loc, în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare etc.;

e) numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator trebuie să fie corelat cu mărimea formațiilor de studii - serii, grupe, subgrupe etc., conform normativelor Ministerului Educației Naționale;

f) se asigură desfășurarea lucrărilor aplicative la disciplinele de specialitate din planurile de învățământ în laboratoare dotate cu tehnică de calcul, astfel încât, la nivelul unei formații de studii, să existe câte un calculator la cel mult doi studenți pentru ciclul de licență și un calculator pentru fiecare student pentru ciclul de masterat;

g) bibliotecile instituției de învățământ trebuie să asigure:

- un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător a cel puțin 10% din numărul total al studenților;

- fondul de carte propriu din literatura de specialitate română și străină, care trebuie să existe într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învățământ, din care cel puțin 50% să reprezinte titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute;

- fondul de carte din biblioteca proprie trebuie să existe într-un număr suficient de exemplare pentru acoperirea necesităților tuturor studenților aflați în ciclul și anul de studii la care este prevăzută disciplina respectivă;

- un număr suficient de abonamente la publicații și periodice românești și străine, corespunzător misiunii asumate.

7. În ceea ce privește activitatea financiară:

a) pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie sau acreditării unui program de studii sau unei structuri de învățământ superior trebuie să se facă dovada că instituția solicitantă dispune de buget propriu de venituri și cheltuieli pentru activitatea de învățământ superior, cod fiscal și cont la bancă, altele decât cele ale fundației sau asociației în cadrul căreia funcționează;

b) cheltuielile ocazionate de plata salariilor la o instituție de învățământ superior nu trebuie să depășească în fiecare an 65% din totalul veniturilor;

- c)** pentru obținerea acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că în perioada funcționării provizorii a utilizat cel puțin 30% din veniturile obținute în fiecare an pentru investiții în baza materială proprie;
- d)** pentru obținerea acreditării instituția de învățământ superior trebuie să demonstreze că în perioada funcționării provizorii și-a organizat contabilitate proprie întocmind registrul inventar, bilanț contabil, cont de execuție bugetară și raport de gestiune, din care rezultă că cheltuielile efectuate sunt în concordanță cu legislația în vigoare, veniturile încasate și destinația lor, precum și caracterul nonprofit al instituției;
- e)** taxele școlare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget la domeniile de licență sau masterat similare și sunt aduse la cunoștință studenților prin diferite mijloace de comunicare;
- f)** studenții sunt informați despre posibilitățile de asistență financiară din partea instituției și despre modul de utilizare a taxelor;
- g)** după trei cicluri de școlarizare ulterioare înființării prin lege, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune în proprietate de cel puțin 70% din spațiile de învățământ cu toate dotările necesare acestora;
- h)** pentru obținerea acreditării, precum și pe parcursul desfășurării activității instituțiilor de învățământ superior acreditate, acestea vor trebui să facă dovada auditării situațiilor lor financiare de către o societate de audit de prestigiu, recunoscută pe plan național și/sau internațional. Rezultatele auditului împreună cu analiza anuală a execuției bugetului de venituri și cheltuieli vor fi dezbătute de senatul universității și vor fi date publicității.

8. În ceea ce privește activitatea managerială și structurile instituționale:

I. _

- a)** în vederea obținerii acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că au fost respectate reglementările legale pentru alegerea/numirea organelor colective de conducere - consiliul de administrație, consiliul facultății și senat, a cadrelor de conducere de la nivelul departamentelor, respectiv a șefilor de departamente, facultăților-decan, prodecan și instituției - rector, prorector, precum și în privința reprezentării studenților în organele colective de conducere, conform legii;
- b)** pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie sau acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune de Cartă universitară, Regulament de ordine interioară și Regulament pentru activitatea profesională a studenților;
- c)** cu ocazia obținerii acreditării, precum și după aceasta, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că s-au respectat condițiile legale pentru publicarea și ocuparea prin concurs a posturilor didactice;
- d)** pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie și a acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței unei organigrame încadrate cu personal propriu, care corespunde din punctul de vedere al calificării profesionale condițiilor cerute pentru ocuparea posturilor prevăzute;
- e)** în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie sau acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada organizării evidenței activității profesionale a studenților în conformitate cu reglementările aplicabile în domeniu, pe formulare omologate în acest scop - cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole, diplome etc.;
- f)** în perioada de funcționare provizorie, instituția de învățământ superior este obligată să respecte standardele care au stat la baza acordării autorizației Structurile instituționale de învățământ superior și condițiile de funcționare a programelor de studii, respectiv specializărilor pentru care au fost acordate autorizații de funcționare provizorie, se pot modifica numai în condițiile reluării procedurilor de evaluare. Consiliul ARACIS, precum și alte autorități publice abilitate prin lege efectuează controale anual și ori de câte ori se consideră necesar, fără percepere de taxe, iar atunci când se constată neîndeplinirea standardelor de calitate se aplică prevederile art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare.

II. _

Cerințele normative menționate se detaliază prin standarde specifice pe domenii de licență și programe de studii de către fiecare comisie de experți permanenți de specialitate în raport cu specificul specializării și forma de învățământ, cu limba de predare și sunt

aprobate de Consiliul ARACIS. Standardele specifice sunt elaborate cu participarea tuturor părților interesate, respectiv angajatori, absolvenți, studenți și alte persoane reprezentând categorii profesionale, după caz.

III. _

Modul de îndeplinire a cerințelor normative obligatorii trebuie certificat prin documente justificative. Informația certificată răspunde fiecărei cerințe și se prezintă în primul capitol al raportului de evaluare. Documentele justificative corespunzătoare se prezintă în anexe. După acest prim capitol al raportului de autoevaluare urmează trei capitole pentru cele trei domenii de asigurare a calității: capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității.

IV. _

Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor de studii universitare se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, fiecare limbă de predare și pentru fiecare locație geografică în care se desfășoară.

V. _

Pentru obținerea autorizării de funcționare provizorie/ acreditării, precum și la evaluarea periodică a unui program de Studii universitare de licență, furnizorul de educație/instituția de învățământ superior/universitatea trebuie să facă dovada că sunt respectate în continuare toate standardele de calitate și cerințele normative obligatorii pentru toate programele de studii - licență, masterat, doctorat oferite de instituție în același domeniu de studii universitare, precum și în domeniile înrudite la care predau aceleași cadre didactice, precum și că baza materială permite desfășurarea corespunzătoare a procesului de învățământ.

SECȚIUNEA 3: 4.3. Etape metodologice privind autorizarea funcționării provizorii și acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență

(1) În temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare, Consiliul ARACIS elaborează metodologia de evaluare externă, respectiv metodologia de autorizare pentru funcționarea provizorie și metodologia de acreditare.

1. Metodologia de autorizare pentru funcționarea provizorie a unui program de studii sau a oricărei structuri de învățământ superior presupune parcurgerea următoarelor etape succesive de lucru:

a) în baza cererii de declanșare a procedurii de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie depusă la ARACIS de către furnizorul de educație, Consiliul ARACIS hotărăște declanșarea procedurii de evaluare externă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- furnizorul de educație a depus cererea de declanșare a procedurii pentru structura de învățământ la care se solicită autorizarea de funcționare provizorie;
- se face dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de lege pentru activitatea de autorizare a funcționării provizorii;
- a depus raportul de evaluare internă, elaborat conform prevederilor art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare;
- contractul de evaluare externă a fost semnat de ambele părți;

b) departamentul de acreditare al ARACIS numește o comisie de 3-4 experți în evaluare și acreditare dintre cei înscriși în registrul de evaluatori al ARACIS, care au pregătire de specialitate în domeniul structurii de învățământ supuse evaluării. Din comisie face parte și un student din Registrul Național de Evaluatori-Studenti al ARACIS. Această comisie analizează raportul de evaluare internă și verifică prin vizită la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor pe domeniile și criteriile prevăzute la art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în Fișa vizitei, în vederea autorizării de funcționare provizorie, care este semnată de toți membrii comisiei. Pe baza Fișei vizitei, în vederea autorizării de funcționare provizorie, membrii comisiei elaborează Raportul de evaluare, în vederea autorizării de funcționare provizorie, în care propun, sub semnătură,

autorizarea sau, după caz, neautorizarea funcționării provizorii a structurii de învățământ pentru care s-a cerut autorizarea;

c) raportul de evaluare întocmit de experți se înaintează pentru analiză către Departamentul de specialitate al ARACIS pentru domeniul fundamental de științe în care se încadrează structura de învățământ supusă evaluării cu scopul de a valida raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă și apoi îl propune spre dezbateri și validare în Consiliul ARACIS;

d) Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor reieșite din dezbateri, elaborează Raportul Consiliului, pe care îl înaintează Ministerului Educației Naționale cu propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizației de funcționare provizorie structurii de învățământ solicitante. Propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizației de funcționare provizorie se validează în urma supunerii votului membrilor Consiliului care trebuie să fie de acord cu propunerea respectivă în proporție de jumătate plus unu din numărul total de membri ai Consiliului. Acest raport trebuie să poarte semnăturile membrilor biroului executiv al Consiliului ARACIS;

e) Ministerul Educației Naționale, pe baza avizului favorabil al ARACIS, întocmește proiectul de hotărâre a Guvernului, pe care îl înaintează Guvernului în vederea emiterii hotărârii Guvernului pentru acordarea autorizației de funcționare provizorie;

f) În situația în care, cu ocazia monitorizării anuale a programelor de studii universitare de licență autorizate să funcționeze provizoriu, se constată că după primii doi ani de funcționare nu se respectă standardele avute în vedere la autorizare și nu s-au întreprins măsurile necesare în vederea acreditării, Consiliul ARACIS poate propune Ministerului Educației Naționale retragerea autorizației de funcționare provizorie a structurii respective de învățământ superior.

2. Metodologia de acreditare a unui program de studii sau a oricărei structuri de învățământ superior implică parcurgerea următoarelor etape succesive de lucru:

a) în baza cererii de declanșare a procedurii de evaluare externă și de acreditare depusă la departamentul de acreditare al ARACIS de către furnizorul de educație, Consiliul ARACIS hotărăște declanșarea procedurii de evaluare externă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- între data absolvirii primei promoții și data depunerii cererii în vederea acreditării există un interval de timp de maximum doi ani, cu mențiunea că depășirea termenului de depunere a cererii se sancționează cu ridicarea autorizației de funcționare provizorie conform art. 31 lit. (c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare;

- furnizorul de educație a depus cererea de declanșare a procedurii pentru structura de învățământ la care se solicită acreditarea/evaluarea periodică;

- se face dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de lege pentru activitatea de acreditare/evaluarea periodică;

- furnizorul de educație a depus raportul de evaluare internă, elaborat conform prevederilor art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare;

- contractul de evaluare externă a fost semnat de ambele părți;

b) departamentul de acreditare al ARACIS numește o comisie de 3-4 experți în evaluare și acreditare dintre cei înscriși în Registrul Național de Evaluatori al ARACIS, care au pregătire de specialitate în domeniul structurii de învățământ supuse evaluării. Din comisie face parte și un student din Registrul Național de Evaluatori-Studenti al ARACIS. Această comisie analizează raportul de evaluare internă și verifică prin vizite la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor referitoare la domeniile și criteriile prevăzute la art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în Fișa vizitei, în vederea acreditării, care este semnată de toți membrii comisiei. În baza Fișei vizitei în vederea acreditării/evaluării periodice, membrii comisiei elaborează Raportul de evaluare în vederea acreditării în care propun, sub semnătură, acreditarea sau, după caz, neacreditarea structurii de învățământ pentru care s-a solicitat acreditarea;

c) raportul de evaluare întocmit de experți se înaintează pentru analiză către Departamentul de specialitate al ARACIS pentru domeniul fundamental de științe în care se încadrează structura de învățământ supusă evaluării, care validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare și îl propune spre dezbateri și validare în Consiliul ARACIS;

d) Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor reieșite din dezbateri, elaborează Raportul Consiliului, pe care îl înaintează Ministerului Educației Naționale cu propunerea de acreditare sau, după caz, de neacreditare a structurii de învățământ solicitante. Propunerea de acreditare sau, după caz, neacreditare a structurii de învățământ solicitante se validează în urma supunerii votului membrilor Consiliului care trebuie să fie de acord cu propunerea respectivă în proporție de jumătate plus unu din numărul total de membri ai Consiliului. Acest raport trebuie să poarte semnăturile membrilor biroului executiv al Consiliului ARACIS;

e) Ministerul Educației Naționale, pe baza avizului favorabil al ARACIS, întocmește proiectul de hotărâre a Guvernului, pe care îl înaintează Guvernului, în vederea emiterii hotărârii Guvernului pentru acreditarea programului de studii respectiv, în cazul furnizorilor de educație de învățământ superior, acreditarea instituțiilor, respectiv a universităților se face prin lege, promovată de Guvern, tot la inițiativa Ministerului Educației Naționale și pe baza avizului ARACIS;

f) pentru evaluarea periodică, în condițiile în care ARACIS constată că nu sunt îndeplinite standardele de calitate, informează Ministerul Educației Naționale, care aplică prevederile art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [75/2005](#) privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. [87/2006](#), cu modificările și completările ulterioare. În intervalul de timp dintre două evaluări externe succesive, stabilit prin lege, ARACIS organizează vizite periodice de evaluare externă pentru monitorizare - follow-up, pentru a analiza evoluția modului de îndeplinire a criteriilor și standardelor de asigurare a calității.

SECȚIUNEA 4: 4.4. Acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de masterat - I.O.S.U.M.

Studiile universitare de masterat se organizează în următoarele domenii fundamentale: științe exacte, științe ale naturii, științe umaniste, teologie, științe juridice, științe sociale și politice, științe economice, arhitectură și urbanism, științe agricole și silvice, științe medicale, științe ingineresti, științe militare și informații, arte. Fiecărui domeniu îi pot corespunde mai multe specializări sau programe de masterat. Totodată pot fi organizate programe disciplinare sau interdisciplinare de masterat. Orientarea programelor de masterat poate fi de cercetare, în sensul aprofundării unui domeniu științific disciplinar, de complementaritate, în sensul aprofundării interdisciplinare sau transdisciplinare a unui domeniu de studii, de profesionalizare, în sensul dobândirii de competențe profesionale într-un domeniu specializat, sau masterat didactic, orientat preponderent spre formarea competențelor didactice.

Pentru acreditarea unei instituții organizatoare de studii universitare de masterat se aplică domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță prezentați în partea a II-a a prezentei metodologii. Acestea sunt particularizate în raportul de autoevaluare pentru fiecare domeniu de specializare, iar în cadrul acestuia pentru fiecare program de studii/specializare sau domeniu de masterat.

Au dreptul să organizeze cicluri de studii de masterat numai instituțiile de învățământ superior acreditate.

Standardele cerute pentru acreditarea programelor din ciclul de licență se vor avea în vedere și la acreditarea programelor din ciclul de masterat, cu următoarele cerințe:

- a) pentru acreditarea unui program de studii de masterat trebuie să se facă dovada că:
- misiunea de învățământ și de cercetare științifică asumată se justifică prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu nomenclatorul național de calificări, respectiv cerințele pieței forței de muncă, și se raportează la obiectivele de învățământ și de cercetare științifică;
 - misiunea de învățământ și de cercetare științifică asumată se încadrează sau completează profilul și specializarea unității de învățământ organizatoare;
- b) pentru acreditarea unui program de studii de masterat, toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate

În învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor predate, dintre care cel puțin 80% să fie cadre didactice titulare sau asociate ale IIS. Cel puțin 50% dintre cadrele care prestează activități didactice asistate integral trebuie să presteze aceste activități în calitate de titular al IIS. Cel puțin 50% dintre disciplinele din planul de învățământ, asistate integral, normate în statul de funcții al IIS, au ca titulari cadre didactice cu titlul de profesor universitar sau conferențiar universitar. Maximum 20% din totalul de cadre didactice implicate într-un program de studii de masterat pot fi acoperite cu specialiști recunoscuți în domeniul de masterat, din cercetare, învățământ, viața economică și socială, din țară sau din străinătate;

c) instituția de învățământ superior va dispune de laboratoare proprii de cercetare în domeniul programului de studii universitare de masterat pentru care se solicită acreditarea, dotate în mod corespunzător.

În vederea acreditării unui program de studii de masterat, toate cerințele solicitate prin prezenta metodologie trebuie să fie confirmate prin documente justificative întocmite de instituția de învățământ superior care solicită acreditarea.

Evaluarea externă a domeniilor de masterat se face conform reglementărilor în vigoare, inclusiv celor aprobate de Consiliul ARACIS.

SECȚIUNEA 5: 4.5. Acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat - I.O.S.U.D. și a domeniilor de doctorat

Evaluarea ciclului trei de studii universitare, organizat prin școli doctorale, se face conform unei proceduri specifice distincte, care va fi elaborată conform reglementărilor în vigoare.

▶(la data 11-ian-2018 Actul modificat de Actul din [Hotărîrea 915/2017](#))

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE Nr. 915./2017

privind modificarea anexei la **Hotărârea Guvernului nr. 1.418/2006** pentru aprobarea Metodologiei de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

M.Of. nr. 25 din 11.1.2018

În temeiul **art. 108 din Constituția României**, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic.

Anexa la **Hotărârea Guvernului nr. 1.418/2006** pentru aprobarea Metodologiei de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, publicată în **Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 865 din 23 octombrie 2006**, cu modificările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:

Ministrul educației naționale,

Liviu-Marian Pop

ANEXĂ

METODOLOGIE

de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

Cuprins

INTRODUCERE

PARTEA I: PRINCIPIILE ASIGURĂRII CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

1.1 Transformări în învățământul superior

1.2 Principii fundamentale în abordarea calității educației

1.3 Relații între ARACIS și alte instituții

1.4 Asigurarea calității și acreditarea

1.5 Domeniile asigurării calității

1.6 Terminologie

PARTEA A II-A: CRITERII, STANDARDE SI INDICATORI DE PERFORMANȚĂ PENTRU ASIGURAREA CALITĂȚII ȘI ACREDITARE

2.1 Corespondențe și relații între domenii, criterii, standarde și indicatori de performanță

2.2 Domenii, criterii, standarde, indicatori de performanță

Indicatori de performanță

PARTEA A III-A: EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

3.1 Etape în evaluarea calității academice

3.2 Standardele activității de evaluare externă

3.3 Auditarea evaluării externe a calității

3.4 Relevanța evaluării externe, a standardelor, criteriilor și indicatorilor de performanță

PARTEA A IV-A: ETAPE DIFERENȚIATE DE EVALUARE PE CICLURI DE STUDII UNIVERSITARE

4.1 Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică

4.1.1 Proceduri privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică

4.1.2 Obiectivele activităților de autorizare de funcționare provizorie și acreditare/evaluare periodică

4.2 Cerințe normative privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență

4.3 Etape metodologice privind autorizarea funcționării provizorii și acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență

4.4 Acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de masterat - I.O.S.U.M

4.5 Acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat - I.O.S.U.D. și a domeniilor de doctorat

Abrevieri:

ANC - Autoritatea Națională pentru Calificări

ARACIS - Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

CEAC - Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității

CNEAA - Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare

CNFIS - Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior

ENQA - European Association for Quality Assurance in Higher Education/Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior

EQAR - European Quality Assurance Register for Higher Education/Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior

ESG/SLDE - European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher education/Standardele și liniile directoare europene privind asigurarea calității în învățământul superior

ECTS - credite transferabile

IIS - instituție de învățământ superior, termen generic pentru desemnarea unui furnizor de educație autorizat să funcționeze provizoriu/universitate/academie/institut/școală sau altul echivalent

I.O.S.U.M. - instituție organizatoare de studii universitare de masterat

I.O.S.U.D. - instituție organizatoare de studii universitare de doctorat

IP - indicator de performanță

ISBN - International Standard Book Number, un cod internațional de identificare a cărților

ISSN - International Standard Serial Number, un cod internațional de identificare a publicațiilor seriale

MEN - Ministerul Educației Naționale

Min. - nivel minim acceptabil cu privire la îndeplinirea standardelor și indicatorilor de performanță

Ref. - nivel maxim identificabil cu privire la îndeplinirea standardelor și indicatorilor de performanță

RNE - Registrul Național al Evaluatorilor

S - standard de performanță

SEÎS - Spațiul European al Învățământului Superior

SNÎS - sistemul național de învățământ superior

Analiză SWOT - analiză prin intermediul cărei sunt identificate punctele tari - Strengths, punctele slabe - Weaknesses, oportunitățile - Opportunities și amenințările - Threats

INTRODUCERE

Metodologia de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, denumită în continuare *Metodologia*, concretizează prevederile **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare.

Metodologia se aplică pentru:

a) autorizarea de funcționare provizorie a noilor programe de studii universitare de licență/masterat inițiate și propuse de instituțiile de învățământ superior acreditate;

b) autorizarea de funcționare provizorie a furnizorilor de învățământ superior care inițiază programe de studii universitare de licență și a programelor universitare de licență/masterat pe care aceștia le inițiază;

c) acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de masterat - I.O.S.U.M. și a domeniilor de studii universitare de masterat;

d) evaluarea periodică a instituțiilor de învățământ superior acreditate, a programelor de studii acreditate și a domeniilor de masterat.

Evaluarea ciclului trei de studii universitare, organizat prin școli doctorale, se face conform unei proceduri specifice distincte care va fi elaborată conform reglementărilor în vigoare.

Metodologia furnizează cadrul conceptual și descrie principalele activități și strategii prevăzute în procesele de autorizare/acreditare/evaluare periodică, respectiv de asigurare și evaluare externă a calității. Aspectele operaționale și instrumentale sunt detaliate în Ghidul de evaluare specific, denumit în continuare *Ghidul ARACIS* sau *Ghidul*, elaborat de către ARACIS în consultare cu instituțiile de învățământ superior și cu ceilalți parteneri și beneficiari interesați. Ghidul se aprobă de Consiliul ARACIS. În funcție de evoluția cerințelor privind asigurarea calității în învățământul superior, Consiliul ARACIS poate aproba modificarea și completarea Ghidului.

ARACIS este un organism abilitat prin lege să emită și să propună Ministerului Educației Naționale avize și recomandări bazate pe evaluările proprii care materializează cunoștințele/experiența în domeniu, astfel încât Ghidul ARACIS și anexele sale sunt recunoscute în România ca norme și reglementări specifice de referință în domeniul asigurării calității în învățământul superior.

Metodologia și Ghidul ARACIS asigură concordanța cu Standardele și liniile directoare europene privind asigurarea calității în învățământul superior, denumite în continuare *SLDE* sau *ESG* - European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher Education, aprobate în anul 2015 la Conferința de la Erevan de miniștrii responsabili cu învățământul superior din Spațiul European al Învățământului Superior, în care sunt definite explicit activitățile, politicile și procesele de asigurare a calității.

ARACIS poate efectua evaluări externe ale calității pe bază de contract cu beneficiari din Spațiul European al Învățământului Superior, în continuare denumit *SEÎS*, sau din țări din afara acestuia, în cadrul unor acțiuni de cooperare sau parteneriate internaționale. Pentru evaluarea calității educației oferite de furnizori de educație care operează pe teritoriul altor state, Metodologia și Ghidul ARACIS vor putea fi adaptate unor condiții specifice locale, cu aprobarea Consiliului ARACIS, pentru respectarea prevederilor legale naționale din aceste state, cu menținerea ca referință a standardelor stabilite de ESG 2015 pentru SEÎS.

Metodologia este destinată:

a) reprezentanților furnizorilor de educație și instituțiilor de învățământ superior - IIS din România - rectori și prorectori, decani și prodecani, șefi de departamente, membri ai comunităților universitare formate din: studenți, cadre didactice, cercetători științifici și personal administrativ, respectiv tuturor celor ale căror activități configurează și dezvoltă calitatea academică;

b) comisiilor și altor structuri care sunt responsabile direct de managementul calității în IIS sau de evaluarea externă a calității;

c) beneficiarilor învățământului superior, respectiv studenți, angajatori, și, într-un sens mai larg, ntregii societăți.

Metodologia utilizează terminologia și conceptele stabilite prin **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare, și va fi dezvoltată de ARACIS în continuare, în conformitate

cu prevederile legale, pentru a-i consolida caracterul aplicativ și pentru a servi mai bine beneficiarii în funcție de activitățile derulate în IIS și de cerințele concrete ale acestora. Pentru aceasta, ARACIS cooperează strâns cu toate IIS interesate, cu Ministerul Educației Naționale, precum și cu reprezentanții studenților, ai sindicatelor și ai angajatorilor. Transparența informațiilor și deciziilor va fi asigurată astfel încât publicul să poată urmări modul de dezvoltare a sistemului de asigurare a calității în învățământul superior din România, ca parte a SEÎS.

Totodată, ARACIS contribuie la asigurarea calității educației prin realizarea de analize tematice, concretizate prin publicarea în mod regulat a unor rapoarte care descriu și analizează rezultatele generale ale activităților de asigurare externă a calității.

PARTEA I

Principiile asigurării calității în învățământul superior

Schimbările din învățământul superior din România, ca de altfel din întreaga Europă și din alte părți ale lumii, au fost pe cât de multiple și radicale, pe atât de continue. Încă de la începutul anilor 1990 au fost înființate în România primele IIS particulare, iar numărul IIS de stat, al facultăților sau al noilor programe de studii universitare/specializări a crescut rapid. Ca urmare a acestor diversificări și multiplicări, a fost înființat Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare - CNEAA, care a desfășurat activități susținute de evaluare, de acreditare instituțională și de programe de studii universitare în perioada 1993- 2006.

Sistemul național de învățământ superior a trecut ulterior și prin alte transformări importante, iar după semnarea în 1999 de către miniștrii responsabili cu învățământul superior din Europa a Declarației de la Bologna, România a devenit membră a „Procesului Bologna” care a urmărit să configureze, până în 2010, Spațiul European al Învățământului Superior prin noi schimbări și transformări. Acestea se produc în continuare, prin deciziile care se iau în conferințele ministeriale ce se desfășoară periodic până în 2020. Asigurarea calității academice este unul dintre obiectivele centrale ale Procesului Bologna. Realizarea sa este dependentă de corespondențele care se stabilesc între sensurile calității academice și transformările care au loc în învățământul superior. Astfel, asigurarea calității educației constituie o obligație care se aplică tuturor instituțiilor de învățământ superior din România.

1.1.

Transformări în învățământul superior

În conformitate cu Recomandarea „Rec (2007)6” a Comitetului Miniștrilor din cadrul Consiliului Europei în ceea ce privește responsabilitatea publică pentru învățământ superior și cercetare, http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/News/pub_res_EN.pdf, învățământul superior, prin programele sale de studii, își propune să îndeplinească scopuri multiple, incluzând pregătirea studenților pentru cetățenie activă, pentru viitoarele lor cariere, de exemplu contribuind la angajabilitatea lor, sprijinirea dezvoltării lor personale, crearea unei baze largi de cunoștințe avansate prin stimularea cercetării și inovării.

Dintre transformările deja produse sau în curs de configurare, Metodologia ține seama, în măsură diferită, de următoarele aspecte:

1. diversitatea instituțiilor de învățământ superior, care rezultă în principal din:

- schimbări în profilul instituțional al IIS tradiționale, mai ales prin diversificarea programelor de studii;
- coexistența IIS comprehensive, pluridisciplinare, cu cele centrate pe un câmp disciplinar mai restrâns;

- existența unor organizații care gestionează programe de studii oferite de universități străine în formule diverse, de tip transnațional sau fără granițe;

2. multiplicarea formulelor de programe care asigură o „învățare distribuită”, bazate mai mult pe mobilitatea programelor și a personalului didactic și pe utilizarea tehnologiei informaționale, sub următoarele aspecte:

- organizarea de filiale în teritoriu;

- programe de învățământ la distanță, cu frecvență redusă sau în alte forme de învățământ aprobate prin lege;

3. creșterea complexității și a dimensiunii instituțiilor de învățământ superior, în termenii numărului programelor de studii și al studenților, însoțită de apariția unor dificultăți, cum ar fi:

- transformarea IIS din instituții elitiste în instituții care oferă învățământ superior de masă;

- menținerea și chiar accentuarea cerințelor privind performanțele în cercetare, odată cu accentuarea solicitărilor din domeniul predării;

- dificultăți de recrutare a tinerilor cercetători și a cadrelor didactice tinere din cauza ofertelor salariale necompetitive;

- existența unor disparități accentuate între atractivitatea diferitelor programe de studii și implicit între sursele și nivelurile de finanțare din fonduri publice și extrabugetare;

- internaționalizarea învățământului superior prin oferta educațională în limbi străine, atragerea studenților străini pentru studii universitare în România și participarea la programele educaționale și de cercetare internaționale;

- dificultatea precizării cerințelor „pieței muncii” pentru a corela rezultatele învățării cu așteptările unei categorii din ce în ce mai largi de angajatori;

4. decalajul dintre cerințele instituționale și mai ales publice pentru un management universitar performant și unele practici de conducere neadecvate:

- armonizarea uneori dificilă a conducerii centrale cu cea a facultăților sau a departamentelor, care creează dificultăți în alocarea resurselor și în realizarea obiectivelor, influențând negativ cadrul instituțional al calității;

- neasigurarea omogenității instituționale, care poate avea repercusiuni asupra profilului instituțional al calității;

5. promovarea bunelor practici din IIS românești sau din străinătate pentru creșterea performanțelor academice;

6. poziționarea României în cadrul SEÎS și confruntarea cu globalizarea sporesc presiunea forțelor competitive pe o „piață” tot mai extinsă a învățământului superior.

1.2.

Principii fundamentale în abordarea calității educației

Întrucât astfel de caracteristici și schimbări influențează în mod relevant asigurarea calității învățământului superior, corespondențele dintre dinamica sistemului sau a instituțiilor de învățământ superior și abordarea calității sunt esențiale.

În conformitate cu legislația în vigoare, realizarea și evaluarea calității au o dimensiune externă și una internă.

Dimensiunea externă este instituită de Procesul Bologna, care are la bază un document programatic, „Declarația de la Bologna”, 1999, adoptat de toți miniștrii responsabili de învățământul superior din țările membre, precum și comunicatele semnate ulterior de miniștrii educației din SEÎS.

Aplicarea riguroasă a setului de prevederi stabilite la nivel european condiționează listarea agențiilor naționale pentru asigurarea calității, deci și a ARACIS, în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior - EQAR. Totodată, prin poziționarea IIS din țara noastră în Spațiul European al Învățământului Superior se asigură încrederea în calitate și se realizează pe baze superioare și recunoașterea academică și/sau, după caz, profesională a diplomelor românești.

Dimensiunea internă a calității academice se construiește în baza legislației în vigoare și în funcție de specificul fiecărei IIS, de tradiția și patrimoniul cultural al învățământului superior din țara noastră. Aceasta, în integralitate, este în responsabilitatea fiecărei IIS sau a fiecărui furnizor de programe de educație. În această abordare, asigurarea calității devine un proces adaptat la specificul instituțional existent și se instituie ca un mecanism prin care rezultatele sau performanțele academice sunt mereu îmbunătățite. Pentru elaborarea, proiectarea, monitorizarea și actualizarea politicilor de asigurare a calității, fiecare IIS va dispune în mod obligatoriu de o structură dedicată asigurării calității, conform legii.

În continuare sunt precizate principiile de referință ale Metodologiei:

1. referință europeană: sistemul și instituțiile de învățământ superior din România aparțin SEÎS și asigură nivelurile de calitate conforme cu cerințele acestui spațiu și competitive pe plan european și internațional. Conform comunicatului adoptat în 2015 la Conferința de la Erevan de către miniștrii responsabili cu învățământul superior din țările semnatare ale Convenției Culturale Europene a Consiliului Europei, care sunt partenere în SEÎS, Standardele și liniile directoare pentru asigurarea calității - ESG se aplică întregului învățământ superior din SEÎS, indiferent de modul sau locul în care acesta este oferit;

ESG se concentrează pe asigurarea calității în ceea ce privește învățarea și predarea în învățământul superior, incluzând mediul de învățare și legăturile relevante cu cercetarea și inovarea. Pe lângă acest lucru, instituțiile au politici și procese pentru asigurarea și îmbunătățirea propriilor activități, cum ar fi cercetarea științifică sau conducerea instituției;

2. responsabilitate instituțională: responsabilitatea și managementul asigurării calității sunt obligația fiecărei IIS, în conformitate cu autonomia universitară și legislația în vigoare;

3. diversitate instituțională: diversitatea instituțiilor, a misiunii și obiectivelor lor este respectată și încurajată prin evaluarea externă a calității;

4. cooperare cu toate componentele sistemului educațional: abordarea, practicile aplicate și formele de asistență tehnică oferite de ARACIS se bazează pe relații de cooperare și încredere mutuală în raporturile cu Instituțiile de învățământ superior și cu alți parteneri;

5. centrarea pe rezultate: în asigurarea și evaluarea calității, rezultatele în învățare și performanțele în cercetarea universitară, considerată ca o componentă a procesului de învățământ, sunt esențiale;

6. identitate instituțională: rezultatele și performanțele în învățare și cercetare pot fi obținute printr-o varietate de practici, metode sau structuri, proiectate și aplicate în mod autonom de fiecare instituție, conform propriilor opțiuni. În acest sens, ponderea cea mai importantă în evaluările ARACIS se acordă mai ales rezultatelor și performanțelor, fără a se neglija influența bunelor practici și a structurilor performante în domeniul calității academice;

7. **autoevaluarea internă, instituțională, a calității:** fiecare document de autoevaluare trebuie să prezinte specificul culturii calității din instituția de învățământ superior și să se asigure continuitatea îmbunătățirii performanțelor;

8. **evaluarea externă:** evaluarea externă se bazează pe demonstrarea de către instituția de învățământ superior a rezultatelor și a performanțelor în învățare și în cercetare și pe verificarea corespondenței acestora cu realitatea efectivă din instituție, inclusiv cu verificarea activității studenților în raport cu standardele asumate;

9. **îmbunătățirea calității:** îmbunătățirea continuă a calității și a managementului instituțional al acesteia reprezintă obiectivul principal al evaluării externe;

10. **transparență:** rezultatele tuturor evaluărilor externe se finalizează prin rapoarte, care sunt documente publice, ca parte a responsabilității publice a ARACIS, respectiv a IIS. Concluziile evaluării, după finalizarea procedurilor de rezolvare a contestațiilor sau reclamațiilor, cuprind calificative și avize, care sunt publice și totodată comunicate Ministerului Educației Naționale.

Aceste principii constituie cadrul de referință al activității ARACIS și al prezentei metodologii. Menirea lor este de a promova acea cultură a calității care va concura în mod consecvent la realizarea unui învățământ superior de calitate, afirmat ca un bun public, care este demn de încrederea publică și care contribuie la dezvoltarea și realizarea personală a studenților, precum și la îmbunătățirea continuă a calității vieții, a culturii și economiei naționale într-un cadru european. Principiile sunt astfel formulate încât să asigure nu numai continuitatea activităților și rezultatelor Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare - CNEAA din perioada 1993- 2006, ci și dezvoltarea calității educației în noile condiții europene și internaționale.

1.3.

Relații între ARACIS și alte instituții

Asigurarea calității în învățământul superior se bazează pe autonomia IIS în formularea și realizarea propriilor opțiuni privind nivelul și managementul calității. Totodată, ARACIS și instituțiile de învățământ superior, împreună cu celelalte autorități responsabile pentru organizarea și desfășurarea procesului educațional, cooperează activ pentru:

1. **îmbunătățirea continuă a calității, prin:**

- evaluarea, revizuirea și perfecționarea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță ai calității, concomitent cu corelarea acestora cu cerințele calificărilor din învățământul superior;
- ridicarea nivelului standardelor de referință și al indicatorilor de performanță corespunzători, în fiecare instituție, conform misiunii acesteia;
- valorificare continuă a experienței evaluatorilor și a rezultatelor misiunilor de evaluare instituțională, a programelor sau domeniilor de studii;

2. **asumarea cât mai deplină a capacității de răspundere publică, prin:**

- realizarea unor niveluri de calitate care corespund așteptărilor beneficiarilor, în primul rând ale studenților și angajatorilor;
- afirmarea învățământului superior ca bun public;
- comunicarea consistentă, clară și coerentă cu publicul beneficiar;
- informarea corectă a publicului cu privire la rezultatele reale obținute și la intențiile de îmbunătățire;

3. promovarea modalităților de încurajare a autoevaluării și, acolo unde este cazul, planificarea strategiilor de schimbare și îmbunătățire prin:

- identificarea onestă și riguroasă a realizărilor și neajunsurilor;
- promovarea realizărilor și corectarea rapidă a neajunsurilor;
- considerarea rezultatelor efective ca referințe ale evaluării.

1.4.

Asigurarea calității și acreditarea

Obiectivul central al activităților ARACIS constă în asigurarea și îmbunătățirea calității. Acreditarea este acel proces de asigurare și îmbunătățire a calității academice, desfășurat în două etape, prin care o organizație furnizoare de educație este mai întâi autorizată să funcționeze provizoriu ca instituție de învățământ superior, dobândind dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza admiterea la studii, și apoi acreditată și recunoscută ca făcând parte din sistemul național de învățământ superior, dobândind dreptul să emită diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute național, să organizeze, după caz, examene de absolvire, licență, masterat și doctorat. După procesul de acreditare, IIS intră în procesul de evaluare periodică externă. Acreditarea se aplică și programelor și domeniilor de studii, conform legii.

Standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță sunt comuni atât pentru asigurarea calității în instituțiile deja acreditate, cât și pentru acreditarea instituțiilor nou-înființate. Ceea ce diferă este nivelul lor de realizare. În vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice se ia ca bază nivelul minim de realizare a indicatorilor de performanță. În asigurarea calității, standardele de referință pot atinge niveluri optime instituțional, situate peste nivelul minim.

Prin evaluarea externă în vederea acreditării, ARACIS urmărește:

- a) să asigure mediul academic, beneficiarii și publicul în general că instituția acreditată demonstrează că satisface standardele minime de calitate ale sistemului de învățământ superior;
- b) să promoveze angajarea instituției în direcția creșterii continue a calității academice, afirmată prin rezultate în învățare și cercetare;
- c) să consacre instituțional standardele pentru un management și o cultură a calității și să demonstreze prin probe și documente relevante starea acestora;
- d) să susțină și să încurajeze instituția să se autoevalueze și să coopereze în evaluarea ei externă pentru asigurarea și creșterea calității;
- e) să coopereze cu instituțiile de învățământ superior în realizarea, monitorizarea și compararea calității academice, precum și cu Autoritatea Națională pentru Calificări - ANC;
- f) să nu accepte programe de studii ale furnizorilor de educație care nu îndeplinesc standardele minime de calitate academică.

1.5.

Domeniile asigurării calității

În asigurarea calității educației sunt avute în vedere trei domenii fundamentale de organizare și funcționare a unei organizații care dorește să devină sau este deja instituție de învățământ superior. Criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt astfel formulați în prezenta metodologie încât accentul să nu fie pus numai pe conformarea unei organizații la un set predeterminat sau predefinit de condiții cantitative și calitative, ci și pe angajarea deliberată, voluntară și proactivă a instituției pentru realizarea anumitor performanțe demonstrabile prin rezultate efective. Rolul evaluării externe, respectiv al ARACIS, este de a lua act și a evalua capacitatea managerială și educațională a furnizorului de educație, pentru ca, pe această bază, să poată ajunge în situația de a constata și apoi a valida sau a invalida documentat și public funcționarea acestuia, precum și de a produce recomandări care să sprijine procesul de dezvoltare a asigurării calității și a culturii calității în IIS.

Domeniile de asigurare a calității sunt stabilite prin **art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare. În cadrul prezentei metodologii, se au în vedere următoarele aspecte:

1. **Capacitatea instituțională:** instituția dispune de o organizare coerentă și de un sistem adecvat de conducere și administrare, are baza materială și resursele financiare necesare unei funcționări stabile pe termen scurt și mediu, precum și resursele umane corespunzător pregătite pe care se poate baza pentru a realiza misiunea și obiectivele asumate.

2. **Eficacitatea educațională** se referă la proiectarea și organizarea centrată pe student a proceselor de predare, învățare și cercetare în termeni de conținut, metode și tehnici, resurse, selecție a studenților și a personalului didactic și de cercetare, astfel încât să obțină acele rezultate în învățare sau în cercetare pe care și le-a propus prin misiunea sa, care trebuie să fie clar formulată. Seturile de criterii de evaluare care corespund eficacității educaționale vizează:

a) proiectarea obiectivelor și rezultatelor:

- formularea clară și ușor de înțeles;
- adecvarea la calificările universitare vizate - licență într-un domeniu sau specializare, masterat sau doctorat și diferențiate pe discipline și/sau programe de studii;
- asocierea riguroasă cu proceduri adecvate de evaluare internă a gradului de realizare;
- aprecierea corectă a volumului de muncă al studenților, corelată cu parcursul educațional și succesul acestora;

b) organizarea cadrului de realizare a învățării prin:

- planuri, programe de învățământ, metode de predare diverse, moderne și interactive, criterii obiective și tehnici corespunzătoare de evaluare a studenților;
- recrutarea și dezvoltarea adecvată a personalului didactic;
- resursele și facilitățile de învățare puse la dispoziție, legate de activitatea financiară a organizației;
- organizarea coerentă a fluxurilor de predare, învățare și examinare a studenților;
- serviciile studentești oferite, inclusiv servicii sociale și activitățile extracurriculare;
- existența procedurilor de admitere, recunoaștere și finalizare a studiilor adecvate scopului, în special atunci când studenții sunt mobili în interiorul sau între sistemele de învățământ superior;

- politici de echitate și acces, proceduri de admitere și criterii folosite, implementate corespunzător și transparent;

- existența și aplicarea unei proceduri de integrare și adaptare a studenților în instituție și program de studii;

c) monitorizarea regulată, evaluarea și revizuirea programelor de studii care să asigure că:

- oferta educațională rămâne adecvată și permanent corelată cu evoluțiile din punct de vedere științific și, respectiv, cu realitățile economice naționale și internaționale;

- se creează un mediu de învățare favorabil și eficace pentru studenți, inclusiv ținând cont de dimensiunea socială a educației;

- oferta educațională este corelată cu cerințele în continuă schimbare ale societății;

- sunt luate în considerare așteptările, nevoile și nivelul de satisfacție ale studenților, în raport cu programul de studii, iar aceștia sunt implicați activ în procesul de monitorizare, evaluare și revizuire, alături de absolvenți și angajatori.

3. **Managementul calității** se centrează pe acele strategii, structuri, tehnici și operații prin care instituția demonstrează că își evaluează performanțele de asigurare și îmbunătățire a calității educației și dispune de sisteme de informații care demonstrează rezultatele obținute în învățare și cercetare. Importanța acestui domeniu constă, pe de o parte, în concentrarea asupra modului în care instituția gestionează asigurarea calității tuturor activităților sale, iar, pe de alta, de a face publice informațiile și datele care probează un anumit nivel al calității.

Cele trei domenii sunt complementare, iar utilizarea lor este obligatorie, în conformitate cu prevederile legale. În acest sens, orice instituție de învățământ superior trebuie să ajungă la stadiul în care dispune de mecanismele, mijloacele și informațiile corespunzătoare atingerii criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță stabiliți prin prezenta metodologie, structurate pe cele trei domenii, ținând cont de profilul său specific și de misiunea și obiectivele pentru care a optat. Conducătorul instituției de învățământ superior, prin Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității din instituție - CEAC, este responsabil de elaborarea și realizarea strategiilor privind calitatea, structurate pe cele trei domenii. Studenții sunt un partener fundamental în realizarea proceselor de evaluare și asigurare a calității în toate cele trei domenii.

1.6.

Terminologie

În această secțiune sunt precizate semnificațiile asociate principalilor termeni folosiți pentru aplicarea prezentei metodologii.

Organizația furnizoare de educație: este o instituție de învățământ sau altă persoană juridică ce, potrivit statutului, desfășoară activități de învățământ superior pe bază de programe de studii legal aprobate. În conformitate cu legislația în vigoare, organizația furnizoare de educație se supune procedurii de evaluare, pentru evaluarea externă a asigurării calității sau, după caz, pentru autorizarea de funcționare provizorie sau pentru acreditarea programelor de studii sau/și a sa ca organizație furnizoare de educație. În conformitate cu prevederile **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare, pot desfășura activități de învățământ superior și pot utiliza denumirile de universitate sau altele similare numai instituțiile de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate conform art. 29 alin. (4) lit.

a) și b) și art. 35 alin. (1), acreditarea instituțiilor de învățământ superior se face prin lege, promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației Naționale, pe baza avizului ARACIS, conform art. 31 lit. g).

Programul de studii: un program de studii/specializare constă în totalitatea activităților de proiectare, organizare, conducere și realizare efectivă a predării, învățării, evaluării și cercetării dintr-un domeniu care conduce la obținerea unei calificări universitare.

Programele de studii se diferențiază în funcție de:

- a) nivelul calificării universitare: licență, masterat, doctorat;
- b) forma de învățământ: învățământ cu frecvență, învățământ cu frecvență redusă, învățământ la distanță;
- c) domeniul de specializare a cunoașterii, conform cu diviziunea academică a cunoașterii și cu diviziunea profesională a muncii;
- d) durata studiilor, respectiv numărul de credite transferabile ECTS;
- e) limba de predare.

Un program de studii se concretizează prin:

- a) planul de învățământ, care include toate disciplinele care contribuie la obținerea unei calificări universitare, repartizate succesiv pe ani de studii și cu ponderi exprimate în credite de studii de tipul ECTS;
- b) programe sau fișe ale disciplinelor, în care sunt formulate: obiectivele cursului, rezultatele așteptate ale învățării, tematica predării și învățării și practicile asociate predării, învățării și evaluării, precum și bibliografia recomandată;
- c) organizarea studenților și a personalului didactic în perioada de realizare a programului de studii;
- d) sistemul de asigurare a calității academice a activităților de realizare a programului de studii.

Autorizarea de funcționare provizorie a programelor de studii sau/și instituțională este prima etapă a procedurii de acreditare și reprezintă rezultatul evaluării externe de către ARACIS pe baza raportului de autoevaluare propus de solicitant. Autorizația de funcționare provizorie este actul care conferă Instituției de învățământ superior sau organizației furnizoare de educație dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea într-un program de studii. Autorizația de funcționare provizorie a unui program de studii se acordă, pe baza avizului favorabil al ARACIS sau al unei alte agenții înregistrate în EQAR și al Ministerului Educației Naționale, prin hotărâre a Guvernului, inițiatorul fiind Ministerul Educației Naționale, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la transmiterea acestuia. Autorizația de funcționare provizorie a unui furnizor de educație la nivel de învățământ superior se poate acorda, prin hotărâre a Guvernului, cu cel puțin șase luni înainte de începerea unui nou an universitar, dacă organizația furnizoare de educație a inițiat cel puțin trei programe de studii care au fost propuse și avizate favorabil să funcționeze provizoriu de către ARACIS sau de o altă agenție înregistrată în EQAR și de Ministerul Educației Naționale, cu excepția instituțiilor de învățământ superior care organizează numai învățământ superior teologic, care pot fi autorizate să funcționeze provizoriu dacă au inițiat cel puțin un program de studii în domeniul teologic, propus și avizat favorabil să funcționeze provizoriu de către ARACIS și Ministerul Educației Naționale.

Acreditarea este acea modalitate de asigurare a calității prin care se certifică respectarea standardelor pentru funcționarea organizației furnizoare de educație și a programelor de studii. Acreditarea se propune și se acordă, pe baza rezultatelor procesului de evaluare externă

efectuată de către ARACIS sau de o altă agenție înregistrată în EQAR, ca recunoaștere a calității academice a unei organizații/structuri furnizoare de educație care a fost autorizată să funcționeze provizoriu și care îndeplinește cerințele minime ale standardelor și indicatorilor de performanță privind calitatea educației. Acreditarea unui program de studii se face prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației Naționale, pe baza avizului ARACIS, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la transmiterea acestuia. Acreditarea la nivel instituțional a unei organizații furnizoare de educație, se face prin lege, promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației Naționale, pe baza avizului ARACIS, în condițiile legii.

Instituțiile de învățământ superior acreditate sunt integrate în sistemul de învățământ național și au dreptul de a elibera diplome, certificate și alte acte de studii, recunoscute de Ministerul Educației Naționale, și de a organiza examenele prin care se finalizează programul de studii universitare de licență, masterat și/sau doctorat.

Standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță descriu cerințele de calitate ale activităților unei organizații furnizoare de educație care solicită să fie autorizată să funcționeze provizoriu, ale unei instituții de învățământ superior acreditate care solicită autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea unui nou program/domeniu de studii sau ale unei instituții de învățământ superior acreditate care solicită evaluarea externă a stării calității educației oferite. Standardele corespund, în mod diferențiat, domeniilor și criteriilor de asigurare a calității educației, iar indicatorii de performanță măsoară gradul de realizare a unei activități prin raportare la standarde.

Standardele sunt formulate în termeni de reguli sau rezultate și definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activități în educație. Orice standard este formulat în termeni generali sub forma unui enunț și se concretizează într-un set de indicatori de performanță. Standardele sunt diferențiate pe criterii și domenii.

Standardele de referință sunt acele standarde care definesc un nivel optimal de realizare a unei activități de către o organizație furnizoare de educație, pe baza bunelor practici existente la nivel național, european sau mondial. Standardele de referință sunt specifice fiecărui program de studii sau fiecărei instituții, sunt opționale și se situează peste nivelul minimal. Standardele de referință pot varia de la o instituție la alta și există posibilitatea ca, în timp, instituțiile să își formuleze standarde de referință la niveluri cât mai înalte și competitive național și european. Opțiunea pentru un nivel al standardului de referință se face prin raportare la un standard, iar în cadrul acestuia prin raportare la niveluri opționale crescătoare ale indicatorilor de performanță.

Indicatorul de performanță reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație prin raportare la un standard. Indicatorii de performanță identifică acele rezultate care variază de la un *nivel minim acceptabil* până la un *nivel maxim identificabil*. Nivelul minim al indicatorilor de performanță corespunde cerințelor unui standard. Nivelurile maxime corespund standardelor de referință, sunt opționale și diferențiază calitatea din instituții în mod ierarhic progresiv.

Autorizarea de funcționare provizorie, acreditarea unui program de studii sau acreditarea instituțională se realizează pe baza îndeplinirii *nivelului minim* al tuturor standardelor și indicatorilor de performanță. Nerealizarea nivelului minim al unui indicator de performanță atrage avizul de neautorizare sau, după caz, neacreditare. Totodată, nivelul standardelor de referință variază de la un domeniu de licență la altul și de la un tip de instituție de învățământ superior la altul. Formularea standardelor de referință este de competența instituției, pe baza informațiilor cu privire la variația europeană a standardelor și indicatorilor de performanță. Acestea trebuie înțelese ca standarde de referință proprii, pe care instituția și le propune și își asumă obligația să le realizeze în concordanță cu strategia sa de asigurare a calității.

Evaluarea academică periodică externă se realizează pentru toate structurile de învățământ superior acreditate.

Filiarele instituțiilor de învățământ superior, ale facultăților, specializărilor, indiferent de forma de învățământ pe care o practică - cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță - sau de localizarea

geografică, trebuie să respecte aceleași standarde de calitate. Acestea sunt considerate unități distincte și se supun separat procedurii de evaluare academică și acreditare.

PARTEA a II-a

Criterii, standarde și indicatori de performanță pentru asigurarea calității și acreditare

Criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt aplicați în asigurarea calității în cadrul proceselor de evaluare Internă și externă pentru evaluarea periodică și acreditare. Acestea sunt utilizate de IIS și de ARACIS, după cum urmează:

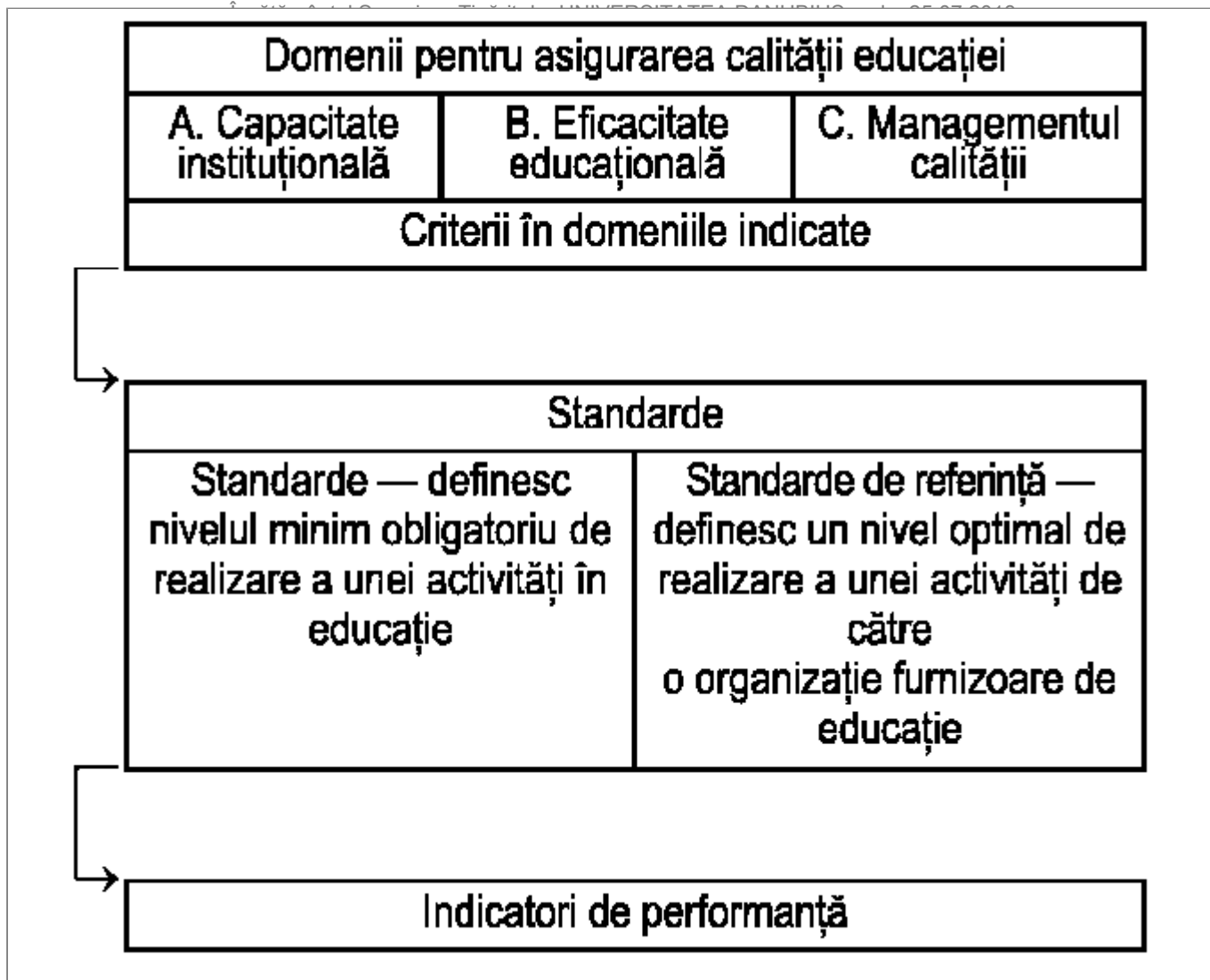
- a) reprezintă baza de referință pentru managementul calității în instituțiile de învățământ superior;
- b) oferă cadrul de construcție a bazelor de date și informații pe care instituțiile le pot utiliza pentru monitorizarea internă și demonstrarea externă a stării asigurării calității academice;
- c) sunt utilizate de către ARACIS în procesul de evaluare și asigurare externă a calității, în vederea evaluării periodice, acreditării și a dezvoltării unei culturi a calității.

2.1.

Corespondențe și relații între domenii, criterii, standarde și indicatori de performanță

Corespondența și relațiile ierarhice dintre domenii, criterii, standarde și indicatori de performanță sunt prevăzute în figura 1.

Figura 1. Relațiile ierarhice între domenii, criterii, standarde și indicatori

Criteriile se referă la fiecare dintre cele trei domenii stabilite prin lege și reprezintă aspectele fundamentale de organizare și funcționare a unei organizații furnizoare de educație. Fiecărui criteriu îi corespunde un set de standarde. Rolul standardelor este:

- a) de a orienta instituțiile în autoevaluarea calității, cu scopul de a-și evalua propriile rezultate și performanțe în mod independent, precum și de a identifica domeniile în care să corecteze sau să își îmbunătățească performanțele;
- b) de a oferi un cadru pentru elaborarea rapoartelor instituționale de autoevaluare;
- c) de a oferi baza evaluării externe;
- d) de a institui un cadru comun de referință pentru asigurarea calității și pentru acreditare.

Valorile indicatorilor de performanță ai unui standard variază de la nivelul minim acceptabil, în funcție de care se conferă statutul de autorizare, respectiv de acreditare sau se menține acest statut, până la un nivel de referință identificabil pe care fiecare instituție îl adoptă în mod independent, inclusiv pe baza comparării sale cu alte instituții similare din țară sau din străinătate. Standardul este astfel definit încât prin indicatorii săi de performanță să corespundă nivelului minim acceptabil.

Valorile indicatorilor de performanță pentru standardele de referință variază Instituțional. În completarea Metodologiei, ARACIS va oferi informații privind variația națională, europeană și globală a standardelor și a valorilor indicatorilor de performanță ai acestora, pentru a orienta instituțiile să își definească propriile standarde de referință. Metodologia precizează ca obligatorii și exhaustive standardele și nivelurile minime ale indicatorilor de performanță asociați. Standardele și/sau valorile de referință din Metodologie au caracter de recomandare. IIS

urmează să elaboreze și să își adopte propriile standarde de referință, ținând cont și de baza informativă și de consultanță oferită, inclusiv pe bază de contract, de către ARACIS.

Pentru aplicarea standardului, acestuia i se asociază un set de indicatori de performanță. Un indicator este menit să identifice acele rezultate care variază de la un nivel minim acceptabil - Min. până la un nivel maxim identificabil - Ref. 1, Ref. 2 etc. Variația de la minim la maxim este specificată pe baza experiențelor din domeniu ale mai multor IIS din țară și din Spațiul European al Învățământului Superior. Toate IIS își vor stabili, pentru o perioadă de timp determinată, de exemplu un ciclu de mandat al conducerii alese - 4 ani, pe o perioadă din planul strategic instituțional sau conform unor alte opțiuni, o poziție specifică de pe spațiul variațional care corespunde unui indicator. Nivelul minim al indicatorului corespunde condițiilor pentru conferirea statutului de autorizare de funcționare provizorie sau de acreditare. IIS se pot diferenția din punctul de vedere al calității prin valorile superioare ale indicatorilor de performanță realizați.

Evaluarea calității într-o instituție se face în cele trei domenii precizate prin lege, pe baza informațiilor corespunzătoare standardelor și indicatorilor de performanță.

2.2.

Domenii, criterii, standarde, indicatori de performanță

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță aplicați în asigurarea calității și în acreditare sunt prezentați în continuare. Fiecare dintre cele trei domenii privind asigurarea calității este asociat cu un set de standarde, iar fiecărui standard îi corespund indicatori specifici de performanță. Cerințele sau valorile unui indicator de performanță variază de la nivelul minim - Min. obligatoriu la un nivel de referință - Ref. recomandat, pentru care instituția poate opta sau poate să își stabilească un nivel superior acestuia prin propriile standarde de referință.

Domeniul A: Capacitatea instituțională

Domeniul de asigurare a calității „Capacitate instituțională” vizează modul în care misiunea și obiectivele furnizorului de educație sunt susținute de structurile sale interne, modul de conducere și administrație, precum și de resursele materiale pe care le poate asigura.

Criteriul A.1. - Structurile instituționale, administrative și manageriale

Instituția își formulează și își face publică misiunea și obiectivele în concordanță cu un set de valori de referință, în acord cu voința comunității sale universitare, în ansamblul său, astfel încât să se individualizeze în sistemul de învățământ superior și să se afirme ca o instituție autonomă, care produce și transmite cunoaștere, în concordanță cu valorile libertății academice și ale integrității etice.

IIS își susține activitățile de realizare a obiectivelor fixate printr-o structură instituțională, administrativă și managerială corespunzătoare.

Instituția dispune de:

- organizare coerentă și sustenabilă, precum și de un sistem adecvat de conducere și administrare;
- bază materială și resurse financiare necesare unei funcționări stabile pe termen scurt și mediu;
- resurse umane corespunzătoare pentru a realiza misiunea și obiectivele asumate.

Standarde - S și indicatori de performanță - IP

S.A.1.1. Misiune, obiective și integritate academică

Instituția își formulează și își face publică propria misiune și stabilește obiectivele pe care le urmărește, în concordanță cu un set de valori de referință. Instituția poate dovedi că respectă și apără normele de etică și integritate, libertatea academică a personalului și studenților și funcționează în condiții de autonomie universitară, de responsabilitate și răspundere publică pentru educația oferită și dispune de resursele necesare atingerii obiectivelor urmărite.

Indicatori de performanță

IP.A.1.1.1. Misiune și obiective

Min.: Instituția este înființată și funcționează conform legii. Instituția are o Cartă universitară ale cărei prevederi sunt publice și concordante cu legislația națională și cu principiile Spațiului European al Învățământului Superior și sunt cunoscute de membrii comunității universitare. Misiunea și obiectivele asumate de instituție o individualizează în SEÎS prin claritate, distincție și specificitate.

Ref. 1: Prin formulare și mod de realizare, misiunea și obiectivele instituției o individualizează în SEÎS.

IP.A.1.1.2. Integritate academică

Min.: Furnizorul de educație/instituția de învățământ are un Cod de etică și deontologie profesională universitară/integritate academică, prin care apără valorile libertății academice, autonomiei universitare și integrității etice, dispune de practici și aplică mecanisme clare pentru asigurarea permanentă a vigilenței față de eventuale fraude în activitățile sale academice, de cercetare sau de orice altă natură, inclusiv măsuri active de prevenire și eliminare a oricăror forme de plagiat, precum și de promovare a principiilor de etică și integritate în rândul tuturor membrilor comunității academice.

Furnizorul de educație/instituția de învățământ monitorizează și evaluează permanent aceste practici și poate face dovada aplicării lor pentru toate activitățile desfășurate și a implicării studenților în toate aceste procese, iar rezultatele monitorizării sunt făcute publice anual sau ori de câte ori este necesar. Codul de etică și deontologie profesională universitară/integritate academică prevede mecanisme și măsuri pentru asigurarea egalității de șanse și protejarea împotriva intoleranței și a discriminării de orice fel.

Ref. 1: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ poate face dovada că aplicarea acestor practici în toate procesele pe care le gestionează - management, educație, cercetare ș.a. - a condus la îmbunătățirea performanțelor obținute. Rezultatele evaluărilor efectuate sunt înscrise în rapoarte de activitate anuale, care sunt publicate pe pagina web a instituției.

Ref. 2: Furnizorul de educație/instituția de învățământ are o politică bazată pe prevenție cu privire la eventuala încălcare a codului de etică și integritate academică, demonstrând prin poziționări publice, studii, analize sau măsuri acest fapt. Aceasta integrează inclusiv în planurile de învățământ elemente care să responsabilizeze studenții în acest sens, respectiv cadrele didactice demonstrează că sunt la curent cu evoluțiile la nivel național, european și global cu privire la procesele și tehnicile de prevenire și combatere a acțiunilor care încalcă normele de etică și integritate academică.

IP.A.1.1.3. Răspundere și responsabilitate publică

Min.: Instituția dispune de practici de auditare internă cu privire la principalele domenii ale activității universitare pentru a se asigura că angajamentele pe care și le-a asumat sunt respectate riguros, în condiții de transparență publică. Auditarea internă se realizează efectiv, periodic și pe o bază reglementată intern, la nivel de instituție și de compartimente și privește problemele administrative, financiar-contabile, ale integrității academice, predării, evaluării studenților, cercetării și serviciilor studentești. Anual se publică un raport de audit academic, dezbătut în Senat, și se elaborează un plan de ameliorare.

Ref. 1: Furnizorul de educație/instituția de învățământ face dovada aplicării măsurilor stabilite în planul de ameliorare și raportează anual și face publice stadiul aplicării măsurilor de îmbunătățire și rezultatele obținute.

S.A.1.2. Conducere și administrație

Instituția are un sistem de conducere universitară coerent, integrat și transparent și care se bazează pe o administrație eficientă și eficientă, adaptată misiunii și obiectivelor asumate.

Indicatori de performanță

IP.A.1.2.1. Sistemul de conducere

Min.: Instituția are un sistem de conducere și un regulament de funcționare internă care respectă reglementările legale în vigoare, respectând procentele minimale de reprezentare a studenților în structurile de conducere ale IIS, stipulate prin lege. Mecanismul de alegere a reprezentanților studenților în consilii, senat și alte structuri este clar descris în Carta universitară și în regulamentele interne. Acesta este democratic și transparent, nediscriminatoriu și nu limitează dreptul studenților de a reprezenta și de a fi reprezentați.

În structurile de conducere sunt implicați reprezentanți ai mediului economic și social, ai sindicatelor din educație și ai altor beneficiari și parteneri ai universității.

Ref. 1: Sistemul de conducere și regulamentul de funcționare internă utilizează și sisteme informaționale și de comunicare, de tip internet și intranet, care implică membrii comunității universitare, inclusiv studenții, personalul administrativ, ceilalți beneficiari și parteneri ai universității și răspunde intereselor publice.

IP.A.1.2.2. Management strategic

Min.: Instituția are un plan strategic cu un orizont de cel puțin patru ani și planuri operaționale anuale care sunt publice, cunoscute de membrii comunității universitare și sunt aplicate conform unor practici și mecanisme de urmărire riguroase. Planul strategic este elaborat pe termen lung, mediu și scurt, este actualizat anual sau în funcție de evoluția și contextul învățământului superior și este urmărit consecvent în realizarea și în evaluarea performanțelor conducerii și administrației. Politica de asigurare a calității este parte a managementului strategic.

Ref. 1: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ are în vedere continuitatea aplicării misiunii și politicilor sale prin măsuri de racordare a prevederilor planului strategic curent cu planul strategic pe termen lung și face dovada că acționează în acest sens, cu implicarea partenerilor săi din domeniul economic și social, în context național și internațional, inclusiv prin urmărirea evoluției în carieră a propriilor absolvenți.

IP.A.1.2.3. Administrație eficientă

Min.: IIS dispune de o administrație care respectă reglementările legale în vigoare, este eficientă în privința organizării, numărului și calificării personalului și funcționează riguros prin serviciile oferite comunității universitare.

Ref. 1: IIS dispune de o administrație eficientă și riguroasă și are mecanisme de control și de dezvoltare continuă a performanțelor administrației.

Ref. 2: Nivelul de informatizare al administrației este supus periodic unor activități/procese de modernizare pentru a fi păstrat permanent la nivelul bunelor practici internaționale.

Criteriul A.2. - Baza materială

S.A.2.1. Patrimoniu, dotare, resurse financiare alocate, sprijin pentru studenți

IIS dispune de acel patrimoniu și acele resurse care contribuie în mod eficace la realizarea misiunii și obiectivelor fixate.

Indicatori de performanță

IP.A.2.1.1. Spații de învățământ, cercetare și pentru alte activități

Min.: Respectând diferențele dintre formele de învățământ - cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță și, respectiv, obiectivele activităților de predare, învățare și cercetare, IIS asigură spații de învățământ și cercetare care corespund specificului său, prin săli de predare, laboratoare didactice și centre de cercetare, în concordanță cu normele tehnice, de siguranță și igienico-sanitare în vigoare. Calitatea acestora este evaluată în funcție de suprafață, volum, starea tehnică, numărul total de studenți, numărul de ocupanți - personal didactic și de cercetare, studenți etc., diferențiate pe domenii, programe de studii și instituțional prin raportare la normele menționate. Indicatorul se referă și la spațiile de cazare și la alte spații oferite studenților pentru activități sociale, culturale sau sportive. IIS dispune de locuri de cazare pentru studenți într-un număr adecvat și care oferă condiții de viață și de studiu în conformitate cu normele tehnice, de siguranță și igienico-sanitare în vigoare.

Ref. 2: Spațiile de cazare, de servire a mesei și pentru alte activități-suport și extracurriculare studențești, de exemplu consiliere și orientare în carieră, cabinete medicale, sunt accesibile și persoanelor cu dizabilități.

Ref. 3: Pe lângă spațiile existente, IIS dispune de planuri de dezvoltare și de planuri de investiții realiste, dependente de veniturile previzionate.

IP.A.2.1.2. Dotare

Min.: Sălile de predare/seminar dispun de echipamente tehnice adecvate pentru predare și comunicare, care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea fiecărui student; laboratoarele de cercetare dispun de echipamente și mijloace de funcționare corespunzătoare exigențelor minime.

Ref. 1: Dotarea sălilor de curs/seminar și a laboratoarelor didactice și de cercetare corespunde stadiului actual de dezvoltare a cunoașterii științifice și este comparabilă cu cea din universitățile IIS dezvoltate din Europa și cu bunele practici internaționale.

IP.A.2.1.3. Resurse financiare adecvate pentru activitățile de învățare și predare, servicii de sprijin adecvate și ușor accesibile pentru studenți

Min.: Instituția demonstrează că dispune de surse de finanțare și de resurse financiare suficiente, pe termen scurt - anual și în perspectivă - pentru minimum trei/patru ani succesivi, pe care le alocă pentru a realiza în mod adecvat misiunea și obiectivele pe care și le-a fixat. Instituția dispune de un buget anual realist și de un buget pe trei/patru ani, precum și de politici financiare pe termen scurt și mediu, cu referire la sustenabilitatea financiară. Politica de asigurare a calității este parte a managementului strategic.

Cerințele unei populații diverse de studenți, cum ar fi studenții maturi, cei cu frecvență redusă sau la învățământ la distanță, studenții angajați sau studenții străini, precum și studenții cu dizabilități, și schimbarea de paradigmă către învățământul centrat pe student, alături de modalitățile flexibile de învățare și predare, sunt luate în considerare la planificarea și alocarea resurselor de învățare și a celor pentru serviciile de sprijin pentru studenți. Studenții sunt informați cu privire la existența resurselor respective.

Ref. 1: Pe lângă asigurarea necesarului curent, IIS dispune de rezerve financiare consistente, de surse diversificate de finanțare și de rigoare în planificarea și definirea politicilor de investiții și de gestiune financiară.

IP.A.2.1.4. Sistemul de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenți

Min.: Instituția are un regulament de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenți, pe care îl aplică în mod consecvent, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. Bursele sunt acordate din alocații de la bugetul de stat și din resurse proprii.

Ref. 1: Proporția resurselor proprii ale instituției în fondul de burse este de minimum 10%.

Ref. 2: Proporția resurselor proprii ale instituției în fondul de burse este de minimum 20%.

Ref. 3: Furnizorul de educație/instituția de învățământ susține material studenții pentru participarea la alte activități, cum sunt programe de cercetare, evenimente științifice, concursuri studențești, editarea de publicații, evenimente culturale etc.

IP.A.2.1.5. Personalul administrativ al serviciilor de sprijin pentru studenți

Min.: Personalul administrativ al universității este calificat pentru activitățile de sprijin pentru studenți și are la dispoziție oportunități pentru a-și dezvolta competențele. Procesele de recrutare și dezvoltare a personalului sunt corecte și transparente. Programul de lucru cu studenții al personalului administrativ este afișat pe pagina web a instituției și adaptat nevoilor diverselor tipuri de studenți, de exemplu studenți maturi.

Ref.1: Studenții sunt chestionați periodic cu privire la activitatea personalului administrativ al universității, sunt invitați să evalueze activitatea angajaților cu care au contact direct, iar în urma acestor evaluări IIS adoptă un plan de măsuri pentru îmbunătățirea activității.

Domeniul B: Eficacitate educațională Instituția organizează activitățile de admitere a studenților, a celor de învățare, predare și evaluare centrate pe student, pornind de la obiectivele programelor de studii și de la rezultatele așteptate ale învățării. Activitățile de cercetare și rezultatele acestora, prin raportare la performanțele de dezvoltare și transfer al cunoașterii/tehnologiei/artei, sunt reflectate în formarea studenților.

Standarde - S și indicatori de performanță - IP

Criteriul B.1. - Conținutul programelor de studii

S.B.1.1. Admiterea studenților

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nicio discriminare. Reglementările proprii referitoare la admitere sunt definite și publicate în prealabil, cu respectarea reglementărilor naționale în vigoare, și sunt aplicate consecvent. Furnizorul de educație/instituția de învățământ pune la dispoziția candidaților reglementările proprii, acoperind toate fazele „ciclului vieții” de student.

Indicatori de performanță

IP.B.1.1.1. Principii ale politicii de admitere la programele de studii oferite de instituție

Min.: Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin șase luni înainte de aplicare. Marketingul universitar promovează informații reale și corecte, indicând posibilități de verificare și confirmare. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu se aplică niciun fel de criterii discriminatorii. Instituția își asumă creșterea calitativă a politicilor de admitere.

IP.B.1.1.2. Practici de admitere

Min.: Admiterea într-un ciclu de studii universitare se face numai pe baza diplomei din ciclul de studii precedent, conform legii, ținând cont de ordinea ierarhică a mediilor de absolvire.

Ref. 1: Admiterea la studii se bazează pe un set de criterii combinate, în care rezultatele la examenul de admitere dețin o pondere mai mare.

Ref. 2: Admiterea la studii se face numai pe bază de examen.

Ref. 3: IIS are proceduri de admitere adaptate cazurilor de mobilitate a studenților.

Ref. 4: IIS are proceduri de admitere adaptate studenților cu dizabilități.

S.B.1.2. Structura și prezentarea programelor de studii Programele de studii sunt în centrul misiunii de învățământ a instituțiilor de învățământ superior. Obiectivele generale ale programelor de studii sunt în acord cu strategia instituțională. Programele de studii sunt structurate și prezentate detaliat, sunt construite în funcție de rezultatele așteptate ale procesului învățării și corespund unei calificări universitare. Calificarea rezultată în urma unui program trebuie specificată clar și comunicată, făcând referire la nivelul corespunzător din Cadrul național al calificărilor, și, în consecință, la Cadrul calificărilor din Spațiul European al Învățământului Superior.

Indicatori de performanță

IP.B.1.2.1. Structura programelor de studii

Min.: Fiecare program de studii/specializare din cadrul universității se bazează pe corespondența dintre rezultatele așteptate ale procesului didactic, respectiv prin cercetare, în cazul masteratului sau doctoratului, și calificarea universitară. Un program de studii este prezentat sub forma unui pachet de documente care include: obiectivele generale și specifice ale programului; planul de învățământ cu ponderile disciplinelor exprimate prin credite de studii ECTS și cu disciplinele ordonate succesiv în timpul de școlarizare; programele tematice sau fișele disciplinelor Incluse în planul de învățământ, respectiv rezultatele așteptate ale procesului didactic, exprimate sub forma competențelor cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv-valorice care sunt realizate de o disciplină, traseele flexibile de învățare, după caz; modul de examinare și evaluare la fiecare disciplină, ținând cont de rezultatele planificate; modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor, ca examen sumativ care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale care corespund calificării universitare.

În programele de studii sunt incluse, după caz, tematici care conduc la obținerea unor competențe transversale, cum sunt afirmarea personalității studentului în societate, comunicarea, limbile străine, lucrul în echipă, formarea studenților în spiritul valorilor europene, problemele referitoare la dezvoltarea durabilă a societății, la promovarea democrației, dialogului intercultural, respectării legii, responsabilității în exercitarea profesiei etc., care pot influența dezvoltarea lor personală și pot fi aplicate în carierele lor viitoare. Programul de studii include oportunități de practică sau de plasament bine structurate, după caz. Plasamentul poate include stagii, activități de practică sau alte părți ale programului care nu se desfășoară în instituție, dar care permit studentului să dobândească experiență în domeniul de studii.

Ref. 1: Fiecare program de studii este prezentat conform pachetului standard menționat, dar realizarea programelor de studii se face la nivel de universitate prin cooperare între facultăți și prin facilitarea mobilității studenților în interiorul universității cu ajutorul transferului și acumulării de credite de studii. Numărul de credite ECTS este alocat fiecărei discipline conform „Ghidului de utilizare al ECTS”. Structura programelor de studii este flexibilă și permite fiecărui student să își aleagă un traseu propriu de învățare potrivit cu aptitudinile și interesele sale.

Ponderea orelor de activitate didactică corespunzătoare disciplinelor opționale din totalul de ore cumulate la sfârșitul programului de studii de licență de către un student respectă prevederile standardelor specifice.

Ref. 2: Structura programelor de studii respectă și ia în considerare diversitatea studenților și a necesităților lor, este flexibilă și permite fiecărui student să își aleagă un traseu propriu de învățare, potrivit cu aptitudinile și interesele sale, fără a se afecta însă obiectivele programului de studii și competențele așteptate la finalul procesului de învățare.

Ref. 3: Programele de studii asigură competențe de comunicare în două limbi străine, dintre care cel puțin una este o limbă de circulație internațională.

IP.B.1.2.2. Diferențiere în realizarea programelor de studii

Min.: Programele de studii sunt unitare ca structură, indiferent de forma de învățământ - cu frecvență, cu frecvență redusă, la distanță, dar se diferențiază în realizare în funcție de mijloacele utilizate în forma de învățământ pentru a asigura progresul continuu al studenților pe parcursul studiilor. Pentru învățământul cu frecvență redusă și pentru cel la distanță indicatorul se diferențiază în mod corespunzător.

Ref. 1: Realizarea programelor de studii, în funcție de forma de învățământ, este monitorizată și fundamentată prin structuri interne specializate de tip „centru de analiză și dezvoltare pedagogică” în care se dezvoltă tehnologii pedagogice novatoare și eficiente.

Ref. 2: Conținutul programelor de studii se reînnoiește permanent prin introducerea cunoștințelor noi, rezultate din cercetarea științifică, inclusiv cea proprie.

Ref. 3: Furnizorul de educație/instituția de învățământ are proceduri reglementate de integrare și adaptare a studenților în instituție și program.

IP.B.1.2.3. Relevanța programelor de studii

Min.: Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studii este definită în funcție de ritmul dezvoltării cunoașterii și tehnologiei din domeniu și de cerințele pieței muncii și ale calificărilor.

Proiectarea programelor de studii se face cu implicarea studenților și a altor actori interesați. Termenul „actori interesați” se referă atât la toți actorii interni, din cadrul instituției, incluzând studenții și personalul, cât și la actorii externi, cum ar fi absolvenții, angajatorii sau parteneri externi ai instituției. Programele de studii sunt revizuite periodic pe baza analizelor colegiale împreună cu studenți, cu absolvenți și cu reprezentanți ai angajatorilor, beneficiind astfel de expertiză externă și puncte de referință. Furnizorul de educație/instituția de învățământ dispune de mecanisme pentru analiza colegială anuală a modului în care cunoașterea este transmisă și asimilată de studenți și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor și în impactul acestora asupra organizării programului de studii. Deoarece studenții sunt admiși pe baza unor informații publicate înainte de începerea primului an universitar, semnând un contract de studii cu furnizorul de educație, structura programului de studii se poate schimba numai începând cu anul I al anului universitar următor.

Ref. 1: Programele de studii sunt revizuite și îmbunătățite în urma evaluării periodice interne sau externe. Pentru seria curentă de studenți, în aceeași structură de program de studii se pot îmbunătăți conținutul unor discipline, modul de predare, modul de efectuare a practicii etc.

Ref. 2: Furnizorul de educație/Instituția de învățământ are un regulament privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, a perioadelor de studii și a învățării anterioare, iar procedurile de recunoaștere sunt în conformitate cu bune practici și/sau reglementări internaționale la care România este parte, cum sunt Convenția de la Lisabona, directivele Uniunii Europene privind formarea pentru profesiile reglementate etc.

Ref. 3: Furnizorul de educație/instituția de învățământ are proceduri clare privind recunoașterea și validarea creditelor transferabile obținute în cadrul altor programe la aceeași instituție sau la

alte instituții și care precizează numărul maxim de credite transferabile ce pot fi recuperate sau echivalente de un student într-un an universitar, care să nu depășească 60 de credite de studii ECTS.

Criteriul B.2. - Rezultatele învățării

S.B.2.1. - Valorificarea calificării universitare obținute

Cunoștințele, competențele și abilitățile dobândite sunt suficiente pentru a permite absolvenților să fie cetățeni activi și integrați în societate, să se angajeze pe piața muncii, să dezvolte o afacere proprie, să continue studiile universitare în ciclul următor și să învețe permanent.

Indicatori de performanță

IP.B.2.1.1. Valorificarea prin capacitatea de a se angaja pe piața muncii

Min.: Furnizorul de educație/instituția de învățământ urmărește permanent cariera absolvenților săi printr-un sistem propriu organizat în acest scop și prezintă anual un raport detaliat pentru toate programele de studii.

Cel puțin 50% dintre absolvenți sunt angajați în termen de doi ani de la data absolvirii la nivelul calificării universitare.

Ref. 1: Mai mult de 70% din absolvenți sunt angajați în termen de doi ani de la data absolvirii la nivelul calificării universitare.

IP.B.2.1.2. Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare

Min.: Cel puțin 20%^{*} dintre absolvenții ultimelor două promoții ale studiilor universitare de licență sunt admiși la studii universitare de masterat, indiferent de domeniu^{*}.

Ref. 1: Cel puțin 50% dintre absolvenții ultimelor două promoții sunt admiși la studii universitare de masterat, indiferent de domeniu^{**}.

IP.B2.1.3. Nivelul de satisfacție al studenților în raport cu dezvoltarea profesională și personală asigurată de universitate

Min.: IIS are și aplică reglementări pentru mecanismele de sondare periodică a opiniei studenților cu privire la satisfacția acestora în ceea ce privește procesul educațional, serviciile studentești și infrastructura oferite de universitate. Mai mult de 50% dintre studenți apreciază pozitiv mediul de învățare/dezvoltare oferit de către universitate și propriul traseu de învățare.

Ref. 1: Mai mult de 75% dintre studenți apreciază pozitiv mediul de învățare/dezvoltare oferit de către universitate și propriul traseu de învățare.

IP.B2.1.4. Centrarea pe student a metodelor de învățare

Min.: Principala responsabilitate a cadrului didactic este proiectarea metodelor și a mediilor de învățare centrate pe student, cu mai puțin accent asupra responsabilității tradiționale de a transmite doar informații. Relația dintre student și profesor este una de parteneriat, în care fiecare își asumă responsabilitatea atingerii rezultatelor învățării. Rezultatele învățării sunt explicate și discutate cu studenții din perspectiva relevanței acestora pentru dezvoltarea lor. Cadrele didactice folosesc resursele noilor tehnologii, de exemplu e-mail, pagina personală de web pentru tematică, platforme de e-learning, bibliografie, resurse în format electronic și dialog cu studenții, și materiale auxiliare, de la tablă la flipchart și videoproiector adecvate, și folosesc în mod flexibil o varietate de metode pedagogice prin care încurajează dezbaterile, schimbul de opinii și munca în echipă. Evaluarea studenților include examinarea și notarea obiectivă, pe baza unor criterii și metode clar stabilite la începutul semestrului și a unor bareme aduse la cunoștința

studentilor, împreună cu alte criterii de apreciere a activității desfășurate. Evaluatorii primesc sprijin pentru dezvoltarea competențelor proprii în domeniul evaluării. Instituția de învățământ are proceduri de recunoaștere și finalizare adecvate scopului pentru cazurile de mobilitate a studenților.

Ref. 1: Cadrele didactice sunt pregătite special în domeniul predării la nivel universitar și/sau se reunesc în grupuri de dezbatere pentru a discuta metodologia predării. Acestea au, pe lângă competențele de instruire/predare, și competențe de consiliere, monitorizare și facilitare a proceselor de învățare. În universitate se desfășoară o activitate continuă de identificare, dezvoltare, testare, implementare și evaluare a unor tehnici noi de învățare eficiente, incluzând aici noile aplicații ale calculatoarelor și ale tehnologiei informației. Programele de studii sunt integrate cu stagii de practică, plasament și internship și cu implicarea studenților în proiecte de cercetare. Cadrele didactice asociază studenții la activitatea de predare, prin întrebări din sală, scurte prezentări, experimente demonstrative, și procesul de predare este orientat după ritmul și modul de învățare ale studenților. Strategia de predare are în vedere și nevoile studenților cu dizabilități, particularitățile studenților cu nevoi speciale, ia în considerare și folosește metode diferite de organizare a procesului de învățare și predare, acolo unde este cazul. Studenții cu dizabilități permanente sau temporare beneficiază de metode alternative de evaluare și examinare.

Ref. 2: Mai mult decât simplul transfer de cunoaștere de la cadrul didactic la student, instituția creează medii și experiențe de învățare care conduc studenții să descopere și să creeze ei înșiși cunoaștere. Cadrul didactic orientează dezvoltarea intelectuală a studentului dându-i o dimensiune strategică. Furnizorul de educație/instituția de învățământ are proceduri de recunoaștere și finalizare adecvate scopului pentru cazurile de mobilitate a studenților.

IP.B2.1.5. Orientarea în carieră a studenților

Min.: Cadrele didactice au ore de permanență la dispoziția studenților și personalizează îndrumarea la cererea studentului, conform unui orar afișat pe pagina de web a instituției. Există îndrumători sau tutori de an sau alte forme de asociere între un profesor și un grup de studenți. În universitate există cel puțin un centru de orientare în carieră încadrat cu personal competent în număr suficient, stabilit în concordanță cu numărul de studenți ai instituției. Centrul beneficiază de resurse adecvate pentru desfășurarea activităților sale și publică anual un raport de activitate. Centrul de consiliere și orientare în carieră menține legătura cu angajatorii și absolvenți universității în vederea eficientizării tranziției între etapa de școlarizare și cea de angajare efectivă.

Ref. 1: Există o structură pentru orientarea studenților la alegerea cursurilor și a carierei, la nivelul fiecărei facultăți. Se practică tutoriatul colegial între studenții din anii mai mari și ceilalți studenți. Cadrele didactice mențin legătura cu studenții prin e-mail și prin cel puțin 2 ore de consultație săptămânal.

Criteriul B.3. - Activitatea de cercetare științifică

S.B.3.1. Programe de cercetare

Instituția are o strategie pe termen lung și programe pe termen mediu și scurt care se referă la obiectivele, proiectele și rezultatele așteptate ale cercetării, precum și la resursele de realizare. Există un ethos și o cultură a cercetării și preocupări pentru valorificarea rezultatelor cercetării. Strategia cuprinde toate domeniile științifice în care furnizorul de educație/instituția de învățământ oferă învățământ superior, iar unul dintre obiectivele sale principale este transferul rezultatelor în activitatea didactică/formativă a studenților la toate ciclurile de studii universitare.

Indicatori de performanță

IP.B.3.1.1. Programarea cercetării

Min.: Strategia pe termen lung și programele pe termen mediu și scurt privind cercetarea sunt adoptate de senat și consiliile facultăților, odată cu specificarea practicilor de obținere și de alocare ale resurselor de realizare și a modalităților de valorificare. Interesele de cercetare sunt predominant instituționale. Instituția de învățământ dispune de resurse financiare, logistice și umane suficiente pentru a se realiza obiectivele propuse. IIS sprijină participarea studenților în proiectele de cercetare, inclusiv alocând resurse financiare în acest sens.

Ref. 1: Programarea cercetării ține cont de și se realizează în cadrul național, în privința competitivității și valorificării. Cercetarea este relevantă predominant pe plan național.

Ref. 2: Programarea și realizarea cercetării sunt raportate la cadrul european și global.

IP.B.3.1.2. Realizarea cercetării

Min.: Furnizorul de educație/instituția de învățământ are un cod al eticii și integrității academice conform căruia cercetarea se desfășoară în conformitate cu normele de etică profesională pentru asigurarea permanentă a vigilenței față de eventuale fraude sau abateri de la deontologie în activitățile de cercetare, inclusiv măsuri active de prevenire și eliminare a oricăror forme de plagiat. Există documente din care rezultă certificarea permanentă a îndeplinirii unor standarde de calitate sau excelență în cercetarea științifică, din punctul de vedere al organizării, urmăririi desfășurării proiectelor de cercetare, avizării interne a rezultatelor și eliminării practicilor neconforme cu etica, cum sunt reproducerea fără permisiune a rezultatelor obținute de alți cercetători, plagiat, nerespectarea normelor de bioetică etc.

Ref. 1: Există un climat și o cultură academică puternic centrate pe cercetare, atestate de numărul granturilor de cercetare, de publicații și de transferul cognitiv și tehnologic prin consultanță, parcuri științifice etc. Studenții sunt încurajați să participe la programe de cercetare și au acces la infrastructura de cercetare a universității. Există școli doctorale pentru formarea tinerilor cercetători.

IP.B.3.1.3. Valorificarea cercetării

Min.: Cercetarea este valorificată prin: publicații pentru scopuri didactice, publicații științifice, transfer tehnologic prin centre de consultanță, parcuri științifice sau alte structuri de valorificare, realizarea unor produse noi etc. Fiecare cadru didactic și cercetător are anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică sau științifică. Instituția participă prin mass-media la diseminarea rezultatelor cercetării.*

Ref. 1: Rezultatele cercetării sunt apreciate la nivel național prin premii, citări, cotări, etc.

Publicațiile, brevetele, lucrările de anvergură etc. sunt menționate în baze de date internaționale*, **

Criteriul B.4. - Activitatea financiară a organizației

S.B.4.1. Buget și contabilitate

Instituția dispune de buget propriu de venituri și cheltuieli și de o contabilitate adecvată, organizată la nivel de instituție, pentru gestionarea financiară a activității de învățământ superior și cercetare, **cod fiscal** și cont la bancă, altele decât cele ale fundației sau asociației în cadrul căreia funcționează.

IP.B.4.1.1. Bugetul de venituri și cheltuieli

Min.: Instituția dispune de un buget anual de venituri și cheltuieli aprobat de Senat, fiind respectat în mod riguros. Cheltuielile ocazionate de plata salariilor la o instituție de învățământ superior nu trebuie să depășească în fiecare an acel procent din totalul veniturilor care îi asigură o funcționare sustenabilă. Pentru obținerea acreditării, instituția de învățământ superior trebuie

să facă dovada că în perioada funcționării provizorii a utilizat cel puțin 30% din veniturile obținute în fiecare an din taxele studenților pentru investiții în bază materială proprie. Taxele școlare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget la studiile universitare de licență, masterat sau doctorat similare și sunt aduse la cunoștință studenților prin diferite mijloace de comunicare. Studenții sunt informați despre posibilitățile de asistență financiară din partea instituției și despre modul de utilizare a taxelor. După trei cicluri de școlarizare ulterioare înființării prin lege, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune în proprietate de cel puțin 70% din spațiile de învățământ cu toate dotările necesare acestora.

Ref. 1: IIS propune și aplică strategii de dezvoltare coerente, fundamente pe termen mediu și lung. Furnizorul de educație alocă un procent consistent din fonduri pentru dezvoltarea infrastructurii academice. De asemenea, serviciile studentești sunt finanțate corespunzător, existând o permanentă dezvoltare a resurselor alocate acestui domeniu. Studenții performanți, dar și cei care provin dintr-un mediu socioeconomic defavorizat sunt sprijiniți în realizarea activităților propuse.

IP.B.4.1.2. Contabilitate

Min.: Pentru obținerea și pentru conservarea statutului de acreditare, instituția trebuie să facă dovada organizării și funcționării contabilității proprii la nivel de instituție, prin registrul inventar, bilanțul contabil, contul de execuție bugetară și raportul de gestiune, din care rezultă că cheltuielile efectuate sunt în concordanță cu legislația în vigoare, veniturile încasate și destinația lor, precum și caracterul nonprofit al instituției.

Ref. 1: Activitatea de contabilitate este informatizată și permanent transparentă.

IP.B.4.1.3. Auditare și răspundere publică

Min.: Pentru obținerea și conservarea statutului de acreditare, instituția face proba auditării interne și externe a activității sale financiare. Bilanțul contabil, contul de execuție bugetară și rezultatele auditării externe a situațiilor financiare sunt făcute publice în urma analizei efectuate de senat.

Domeniul C - Managementul calității

Instituția dispune de structuri, politici, strategii și procedee concrete pentru managementul și asigurarea calității activităților de predare, învățare și cercetare, serviciilor studentești, precum și pentru dezvoltarea unei culturi proprii a calității. Structurile se referă la modurile de organizare și funcționare ale Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității și la relațiile acesteia cu senatul, consiliile facultăților și departamentele. Politicile se referă la scopurile și obiectivele asigurării calității și la mijloacele de realizare a acestora. Strategiile sunt focalizate pe obiective și se referă la modul de mobilizare a resurselor pentru realizarea în timp a obiectivelor propuse la nivel de instituție și pe programe de studii. Cultura calității se referă la valorile, normele și activitățile practicate într-o instituție, pentru inițierea, aprobarea, evaluarea și monitorizarea calității activităților didactice și de cercetare.

În asigurarea internă a calității, realizată de actorii interni, respectiv personal academic, studenți, personal didactic auxiliar, personal administrativ, personal angajat specializat în asigurarea calității, sunt implicați în același timp și actori externi, precum angajatori, absolvenți sau alți parteneri externi ai unei instituții.

Standarde - S și indicatori de performanță - IP

Criteriul C.1. - Strategii și proceduri pentru asigurarea calității

S.C.1.1. Structuri și politici pentru asigurarea calității

Structurile, politicile și strategiile creează cadrul instituțional pentru dezvoltarea și monitorizarea efectivă a calității, pentru consacrarea unei culturi a calității și pentru îmbunătățirea continuă a standardelor de calitate. Politicile de asigurare a calității reflectă relația dintre cercetare, învățare și predare și iau în considerare contextul național în care instituția își desfășoară activitatea și contextul Instituțional, precum și abordarea sa strategică.

Indicatori de performanță

IP.C.1.1.1. Organizarea sistemului de asigurare a calității

Min.: În instituție există o comisie centrală și comisii pe programe de studii care lucrează în mod integrat.

Ref. 1: În universitate se promovează activ, la toate nivelurile, o cultură a calității în educație, se desfășoară acțiuni prin care se promovează respectul reciproc în relația student-profesor, iar instituția are proceduri potrivite pentru a soluționa nemulțumirile studenților. Studenții sunt implicați în toate procesele și structurile de asigurare a calității, la toate nivelurile instituționale.

Ref. 2: Comisia dezvoltă activități de stabilire de repere calitative și cantitative - benchmarking prin comparație cu alte IIS din țară și din străinătate pentru evaluarea și monitorizarea calității.

IP. C.1.1.2. Politici și strategii pentru asigurarea calității

Min.: Există un program de politici centrate pe calitate și sunt precizate mijloacele de realizare. Politicile și strategiile de asigurare a calității sunt active în fiecare compartiment și stimulează participarea fiecărui membru al corpului didactic și de cercetare, precum și a studenților. Instituția de învățământ prezintă un raport anual asupra modului de realizare a prevederilor programului de politici de calitate.

Ref. 1: Fiecărei politici îi corespund strategii de realizare cu prevederi și termene concrete. Furnizorul de educație/instituția de învățământ elaborează anual o analiză privind aspectele pozitive și negative ale asigurării interne a calității - analiză de tip SWOT, pe care o face publică.

Criteriul C.2. - Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate

S.C.2.1. Aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii și diplomelor ce corespund calificărilor

În universitate există un regulament privitor la Inițierea, proiectarea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a fiecărui program de studii și a diplomelor emise, iar acesta este aplicat în mod riguros și consecvent.

Indicatori de performanță

IP. C.2.1.1. Existența și aplicarea regulamentului privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

Min.: Regulamentul există și se aplică și prevede implicarea studenților, absolvenților și angajatorilor în procesele de proiectare și revizuire a programelor de studii.

Ref. 1: Regulamentul este asociat cu un sistem de monitorizare a programelor de studii, pe bază de informații și date, în vederea optimizării modului în care funcționează programele de studii.

Ref. 2: Regulamentul și monitorizarea sunt asociate cu evaluări periodice, cel puțin anuale, ale calității pe fiecare program de studii și pe instituție.

IP. C.2.1.2. Corespondența dintre diplome și calificări

Min.: Programele de studii și diplomele sunt elaborate și emise în funcție de cerințele calificării universitare, stabilite pe baza rezultatelor așteptate ale învățării, diplomele fiind emise în concordanță cu acestea.

Ref. 1: Programele de studii sunt revizuite periodic, cu consultarea studenților, absolvenților și angajatorilor, pentru a corespunde dinamicii pieței calificărilor universitare și profesionale.

Ref. 2: Programele de studii și diplomele sunt revizuite prin comparație europeană și internațională pe baza unui set de nivele profesionale de reper - benchmarks.

Criteriul C.3. - Proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării

S.C.3.1. Evaluarea studenților

Examinarea și notarea studenților se fac pe bază de criterii, regulamente și tehnici care sunt riguroși și consecvent aplicate, pentru a urmări modul și nivelul de îndeplinire a rezultatelor așteptate ale învățării.

Indicatori de performanță

IP. C.3.1.1. IIS are un regulament privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent.

Min.: Există un astfel de regulament, precum și proceduri specifice de cunoaștere și aplicare consecventă de către titularii de cursuri și studenți. La examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puțin încă un alt cadru didactic de specialitate. Fiecare proces de evaluare este obiectiv și se bazează pe criterii și metode clar stabilite la începutul semestrului și pe bareme aduse la cunoștința studenților. Metodele de evaluare folosite sunt diverse și încurajează gândirea critică, creativitatea, munca în echipă, studiile de caz. Reglementările pentru evaluare țin cont de eventuale circumstanțe atenuante. Există o procedură oficială de contestare a evaluării de către studenți și de rezolvare a contestațiilor, adusă la cunoștința acestora.

Ref. 1: Regulamentul există, împreună cu procedee/ tehnici/metode detaliate de aplicare sub forma unui pachet de tehnici/metode de examinare a studenților, care sunt aduse în mod consecvent la cunoștința tuturor celor implicați.

Ref. 2: Regulamentul și pachetul de procedee/tehnici/metode de examinare sunt completate de un sistem în care la examinare participă și un examinator extern, din afara instituției.

IP. C.3.1.2. Integrarea examinării în proiectarea predării și învățării, pe cursuri și programe de studii

Min.: Fiecare curs este astfel proiectat încât să îmbine predarea, învățarea și examinarea. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu. Studenților li se oferă informații după evaluare - feedback, care, dacă este necesar, sunt legate de consiliere pentru procesul de învățare ulterioară.

Ref. 1: Evaluarea diagnostică, formativă și sumativă asigură continuitatea și consecvența în învățare și este urmărită permanent și se realizează pe tot parcursul anului universitar, astfel încât să existe un echilibru între examinarea finală și cele intermediare.

Ref. 2: Evaluarea stimulează studenții pentru învățarea creativă, manifestată prin elaborarea de lucrări independente bazate pe cunoștințele însușite riguros.

Criteriul C.4. - Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral

S.C.4.1. Calitatea personalului didactic și de cercetare

IIS trebuie să dispună de personal didactic care, ca număr și competență, trebuie să fie adecvat numărului total de studenți, în funcție de domeniu, iar în privința calificărilor trebuie să corespundă specificului programelor de studii și obiectivelor de calitate pe care și le-au fixat.

Indicatori de performanță

IP. C.4.1.1. Competența cadrelor didactice și raportul dintre numărul de cadre didactice și studenți

Min.: Furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să se asigure de competența cadrelor sale didactice și pune în aplicare procese corecte și transparente de recrutare, integrare și dezvoltare a personalului, în condițiile reglementărilor naționale în vigoare. Instituția susține și promovează explicit dezvoltarea profesională, pedagogică și științifică a propriilor cadre didactice. Periodic, cadrele didactice participă la sesiuni de formare în vederea îmbunătățirii competențelor de predare și evaluare. În funcție de specificul programului de studii, IIS stabilește acel raport, pe care îl consideră ca optim pentru obiectivele și nivelul propriu al calității academice, între numărul de cadre didactice titulare cu norma de bază în universitate și numărul total de studenți înmatriculați, respectând prevederile standardelor specifice stabilite de ARACIS prin comparație cu bunele practici internaționale sau cu cerințele formării pentru profesii reglementate în Uniunea Europeană. În evaluarea calității se consideră că un cadru didactic este titular într-o singură universitate.

Ref. 1: Raportul optim dintre numărul de cadre didactice și numărul de studenți se fixează în funcție de calitatea predării și învățării, dar și în funcție de calitatea cercetării.

Ref. 2: În stabilirea raportului sunt avute în vedere nivelurile superioare ale calității predării, învățării, evaluării și cercetării, prin comparație cu IIS performante din țară și din străinătate. Sunt aplicate consecvent procedee de stabilire a unui set de niveluri profesionale de reper - benchmarking și sunt realizate comparații.

IP. C.4.1.2. Evaluarea colegială

Min.: Evaluarea colegială este organizată periodic, fiind bazată pe criterii generale și pe proceduri clare și publice.

Ref. 1: Evaluarea colegială este obligatorie și periodică. Există, pentru fiecare departament, o comisie de evaluare anuală a performanțelor didactice și de cercetare ale fiecărui cadru didactic/cercetător și un raport anual privind calitatea personalului didactic și de cercetare.

IP. C.4.1.3. Evaluarea personalului didactic de către studenți

Min.: Evaluarea de către studenți este obligatorie. Există un formular de evaluare de către studenți a tuturor cadrelor didactice, aprobat de senat, care se aplică după fiecare ciclu semestrial de Instruire, completarea formularului realizându-se exclusiv în absența oricărui factor extern și cu garantarea confidențialității evaluatorului. Rezultatele evaluării sunt confidențiale, fiind accesibile doar decanului, rectorului și persoanei evaluate.

Ref. 1: Rezultatele evaluării cadrelor didactice de către studenți sunt discutate individual, prelucrate statistic, pe departamente, facultăți și universitate, și analizate la nivel de facultate și universitate în vederea transparenței și formulării de politici privind calitatea instruirii.

IP. C.4.1.4. Evaluarea de către managementul universității

Min.: Cadrul didactic se autoevaluează și este evaluat anual de către șeful de departament.

Ref. 1: IIS dispune de un formular de evaluare anuală multicriterială a fiecărui cadru didactic și de un sistem de clasificare a performanțelor în predare, cercetare și servicii aduse instituției și comunității. Promovarea personalului didactic depinde de rezultatele evaluării, în care sunt avute în vedere și rezultatele evaluării colegiale și ale celei făcute de studenți.

IP. C.4.1.5. Condițiile pentru buna desfășurare a activității cadrelor didactice

Min.: Furnizorul de educație/instituția de învățământ superior trebuie să asigure un cadru care să sprijine personalul academic să își desfășoare activitatea în mod eficient. Un astfel de cadru recunoaște importanța predării, oferă oportunități și promovează dezvoltarea profesională a personalului didactic și didactic auxiliar, încurajează inovarea în metodele de predare și utilizarea de noi tehnologii. Pregătirea pedagogică a cadrelor didactice universitare se realizează în centre/departamente de inovare și formare continuă în predarea și învățarea de nivel universitar.

Ref. 1: Furnizorul de educație/instituția de învățământ încurajează și sprijină activitatea științifică pentru a întări legătura dintre educație și cercetare.

Ref. 2: IIS sprijină participarea personalului didactic și didactic auxiliar în programe de mobilități naționale și internaționale. Dezvoltarea infrastructurii academice și achiziționarea resurselor necesare procesului de învățare și cercetare se realizează și în acord cu strategia de dezvoltare a instituției.

Criteriul C.5. - Accesibilitatea resurselor adecvate învățării

S.C.5.1. Resurse de învățare și servicii studențești

Resursele și serviciile oferite studenților sunt suficiente, adecvate și relevante pentru facilitarea învățării și pentru asigurarea unei vieți studențești de calitate. Studenții sunt informați cu privire la existența resurselor respective.

Indicatori de performanță

IP. C.5.1.1. Disponibilitatea resurselor de învățare

Min.: IIS asigură resurse de învățare - manuale, tratate, referințe bibliografice, crestomații, antologii etc., pentru fiecare program de studii în biblioteci, centre de resurse etc., în format clasic sau electronic și gratuit. Biblioteca universității trebuie să dispună, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume din țară și din străinătate și de abonamente la principalele reviste de specialitate din țară și străinătate pentru fiecare disciplină care definește un program de studii. Fiecare bibliotecă are un program de acces corespunzător, adaptat în funcție de nevoile studenților, și resurse de procurare a cărților și revistelor.

Ref. 1: Raportul dintre resursele de învățare disponibile și studenți este astfel stabilit încât fiecare student să aibă acces liber la orice resursă, conform obiectivelor și cerințelor programelor de studii.

Ref. 2: Furnizorul de educație/instituția de învățământ asigură condiții pentru studenții cu cerințe speciale sau dizabilități, resurse și programe de predare și învățare pentru studenții maturi, pentru studenții angajați sau internaționali.

IP. C.5.1.2. Predarea ca sursă a învățării

Min.: Structurile interne de asigurare a calității urmăresc procesul didactic, astfel încât fiecare cadru didactic să aplice strategii actualizate de predare și evaluare centrate pe student pentru fiecare curs, conforme cu programul de studii, caracteristicile studenților, forma de învățământ și criteriile de calitate predefinite.

Ref. 1: IIS dispune de un laborator de analiză, cercetare și formulare de strategii novatoare de predare/învățare care implică personalul didactic și studenții.

IP. C.5.1.3. Programe de stimulare și recuperare

Min.: IIS dispune de programe de stimulare a studenților cu performanțe înalte în învățare și de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

Ref. 1: În universitate există programe de tutoriat suplimentare, oferite de toate cadrele didactice din universitate, la care studenții se pot înscrie.

Ref. 2: Furnizorul de educație/instituția de învățământ are structuri și proceduri pentru facilitarea mobilității studenților în același sistem sau între diferite sisteme de învățământ superior, cum sunt Birou de relații/programe internaționale, comisii pentru recunoașterea calificărilor/competențelor dobândite formal sau nonformal etc.

IP. C.5.1.4. Servicii studențești

Min.: IIS dispune de un număr minim de servicii sociale, culturale și sportive pentru studenți, cum sunt: spații de cazare pentru cel puțin 10% din studenți, bază sportivă, diferite servicii de consiliere, care au o administrație eficientă. Studenții sunt informați despre existența acestor servicii. IIS demonstrează că există un plan strategic multianual, operaționalizat, în vederea diversificării și a îmbunătățirii serviciilor acordate, acestea fiind monitorizate și evaluate periodic, inclusiv prin sondarea percepției studenților asupra funcționării lor. IIS pune la dispoziția studenților cadrul, infrastructura și resursele necesare pentru desfășurarea de activități extracurriculare proprii și ale organizațiilor studențești.

Ref. 1: IIS oferă servicii variate studenților și dispune de programe speciale pentru asigurarea unei vieți studențești de calitate, pe care le monitorizează și le evaluează periodic. IIS analizează modele de bună practică la nivel național și internațional cu privire la îmbunătățirea serviciilor studențești, oferind soluții în acest sens.

Ref. 2: IIS analizează modele de bună practică la nivel național și internațional cu privire la îmbunătățirea serviciilor studențești, oferind o gamă variată în acest sens. Fiecare categorie de studenți identificată beneficiază de servicii studențești special concepute pentru aceasta, de exemplu creșe/grădinițe pentru copii studentelor care sunt mame etc.

Criteriul C.6. - Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității

S.C.6.1. Sisteme de informații

IIS colectează, prelucrează și analizează date și informații privind starea calității educației și a vieții studenților în spațiul universitar. Instituțiile trebuie să se asigure că sunt colectate, analizate și utilizate informații relevante pentru gestionarea eficientă a programelor de studii și a altor activități.

IP. C.6.1.1. Baze de date și informații

Min.: Instituția are un sistem informatic care facilitează colectarea, prelucrarea și analiza datelor și informațiilor relevante pentru evaluarea și asigurarea instituțională a calității. Deciziile de politică, strategie și administrative sunt fundamentate pe baza informațiilor colectate și analizate.

Ref. 1: Pe lângă datele și informațiile privitoare la starea instituțională a calității, IIS adună informații despre starea calității în alte IIS din țară și din străinătate, cu care se compară și pe baza cărora formulează în mod diferențiat repere - benchmarks.

Criteriul C.7. - Transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite

S.C.7.1. Informație publică

Transparența publică a datelor și informațiilor, în formă tipărită și în formă electronică, despre toate calificările și programele de studii, actualitatea, corectitudinea și validitatea acestor informații trebuie demonstrate permanent. IIS are o pagină web pe care sunt disponibile documentele fundamentale, cum sunt Carta universitară, Codul de etică, regulamentele în vigoare etc.

Indicatori de performanță

IP. C.7.1.1. Oferta de informații publice

Min.: IIS și toate facultățile ei trebuie să ofere informații și date, cantitative și/sau calitative, actuale și corecte, despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special. Studenții beneficiază de un ghid al studentului, actualizat anual, cu toate informațiile relevante despre parcursul lor academic, activitățile extracurriculare și serviciile-suport disponibile, drepturile lor și oportunitățile pe care le oferă IIS. Absolvenții primesc gratuit Suplimentul la diplomă care conține toate informațiile prevăzute de reglementările în vigoare.

Ref. 1: Informația oferită public de universitate este comparabilă, cantitativ și calitativ, cu cea oferită de IIS din Spațiul European al Învățământului Superior.

Criteriul C.8. - Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii

S.C.8.1. Structura instituțională de asigurare a calității educației este conformă prevederilor legale și își desfășoară activitatea permanent.

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității a fost înființată, are structura și desfășoară permanent activitățile prevăzute prin reglementările în vigoare.

Indicatori de performanță

IP. C.8.1.1. Comisia coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității

Min.: Procedurile și activitățile de evaluare privind calitatea educației au fost elaborate și aprobate de senatul universitar. Comisia elaborează raportul anual de evaluare internă și îl face public prin afișare sau publicare, inclusiv în format electronic, și formulează propuneri de îmbunătățire a calității educației.

Ref. 1: Instituția implementează permanent măsurile de îmbunătățire a calității educației propuse de comisie și colaborează cu alte universități IIS din țară sau din străinătate pentru identificarea și adoptarea bunelor practici în domeniile de calitate.

Criteriul C.9. - Asigurarea externă a calității în mod periodic

S.C. 9.1. Instituțiile se supun periodic asigurării externe a calității în conformitate cu ESG.

Indicatori de performanță

IP. C.9.1.1. IIS acreditate și/sau structurile lor participă la asigurarea externă a calității în mod ciclic, conform prevederilor legislative în vigoare. Asigurarea externă a calității poate lua diferite forme și se poate concentra pe diferite niveluri de organizare, respectiv program de studii, domeniu de masterat, școală doctorală, domeniu de doctorat sau instituție.

Min.: Furnizorul de educație/instituția de învățământ respectă prevederile legale privind evaluarea externă în mod ciclic.

Ref. 1: Furnizorul de educație/instituția de învățământ este evaluată extern de o altă instituție, nespecificată prin lege ca fiind obligatorie, instituțional sau pe anumite domenii sau structuri cu caracter profesional.

Tabelul 1. Sinteza pe domenii a criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță pentru asigurarea calității și acreditare

DOMENII	Criterii	Standarde	Indicatori de performanță
A. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ	A.1 - Structurile instituționale, administrative și manageriale	S.A. 1.1. Misiune, obiective și integritate academică	IP.A.1.1.1. Misiune și obiective IP.A.1.1.2. Integritate academică IP.A.1.1.3. Răspundere și responsabilitate publică
		S.A.1.2. Conducere și administrație	IP.A.1.2.1. Sistemul de conducere IP.A.1.2.2. Management strategic IP.A.1.2.3. Administrație eficientă
	A.2 - Bază materială	S.A.2.1. Patrimoniu, dotare, resurse financiare alocate, sprijin pentru studenți	IP.A.2.1.1. Spații de învățământ, cercetare și pentru alte activități IP.A.2.1.2. Dotare IP.A.2.1.3. Resurse financiare adecvate pentru activitățile de învățare și predare, servicii de sprijin adecvate și ușor accesibile pentru studenți IP.A.2.1.4. Sistemul de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenți IP.A.2.1.5. Personalul administrativ al serviciilor de sprijin pentru studenți
B. EFICACITATEA EDUCAȚIONALĂ	B.1 - Conținutul programelor de studii	S.B. 1.1. Admiterea studenților	IP.B.1.1.1. Principii ale politicii de admitere la programele de studii oferite de instituție IP.B.1.1.2. Practici de admitere
		S.B. 1.2. Structura și prezentarea programelor de studii	IP.B.1.2.1. Structura programelor de studii IP.B.1.2.2. Diferențiere în realizarea programelor de studii IP.B.1.2.3. Relevanța programelor de studii
	B.2 - Rezultatele învățării	S.B. 2.1. Valorificarea calificării universitare obținute	IP.B.2.1.1. Valorificarea prin capacitatea de a se angaja pe piața muncii IP.B.2.1.2. Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare IP.B.2.1.3. Nivelul de satisfacție al studenților în raport cu dezvoltarea profesională și personală asigurată de universitate IP. B.2.1.4. Centrarea pe student a metodelor de învățare IP. B.2.1.5. Orientarea în carieră a studenților
	B.3- Activitatea de cercetare științifică	S.B.3.1. Programe de cercetare	IP.B.3.1.1. Programarea cercetării IP.B.3.1.2. Realizarea cercetării IP.B.3.1.3. Valorificarea cercetării
	B.4- Activitatea financiară a organizației	S.B.4.1 Buget și contabilitate	IP.B.4.1.1. Bugetul de venituri și cheltuieli IP.B.4.1.2. Contabilitate IP.B.4.1.3. Auditare și răspundere publică
C. MANAGEMENTUL CALITĂȚII	C.1 - Strategii și proceduri pentru asigurarea calității	S.C.1.1. Structuri și politici pentru asigurarea calității	IP.C.1.1.1. Organizarea sistemului de asigurare a calității IP.C.1.1.2. Politici și strategii pentru asigurarea calității
	C.2 - Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate	S.C.2.1. Aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii și a diplomelor ce corespund calificărilor	IP.C.2.1.1. Existența și aplicarea regulamentului privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii IP.C.2.1.2. Corespondența dintre diplome și calificări
	C.3 - Proceduri obiective și transparente de	S.C.3.1. Evaluarea studenților	IP.C.3.1.1. IIS are un regulament privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. IP.C.3.1.2. Integrarea examinării în proiectarea predării și învățării, pe cursuri și programe de studii

	evaluare a rezultatelor învățării		
	C.4 - Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral	S.C.4.1. Calitatea personalului didactic și de cercetare	IP.C.4.1.1. Competența cadrelor didactice și raportul dintre numărul de cadre didactice și studenți IP.C.4.1.2. Evaluarea colegială IP.C.4.1.3. Evaluarea personalului didactic de către studenți IP.C.4.1.4. Evaluarea de către managementul universității IP.C.4.1.5. Condițiile pentru buna desfășurare a activității cadrelor didactice
	C.5- Accesibilitatea resurselor adecvate învățării	S.C.5.1. Resurse de învățare și servicii studențești	IP.C.5.1.1. Disponibilitatea resurselor de învățare IP.C.5.1.2. Predarea ca sursă a învățării IP.C.5.1.3. Programe de stimulare și recuperare IP.C.5.1.4. Servicii studențești
	C.6 - Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității	S.C.6.1. Sisteme de informații	IP.C.6.1.1. Baze de date și informații
	C.7- Transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite	S.C.7.1. Informație publică	IP.C.7.1.1. Oferta de informații publice
	C.8 - Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii	S.C.8.1. Structura instituțională de asigurare a calității educației este conformă prevederilor legale și își desfășoară activitatea permanent.	IP.C.8.1.1. Comisia coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității.
	C.9- Asigurarea externă a calității în mod periodic	S.C.9.1. Instituțiile se supun periodic asigurării externe a calității, în conformitate cu ESG.	IP.C.9.1.1. IIS acreditate și/sau structurile lor participă la asigurarea externă a calității în mod ciclic, conform prevederilor legislative în vigoare. Asigurarea externă a calității poate lua diferite forme și se poate concentra pe diferite niveluri de organizare, respectiv program de studii, domeniu de masterat, școală doctorală, domeniu de doctor sau instituție.

PARTEA a III-a

Evaluarea externă a calității instituțiilor de învățământ superior

Calitatea programelor de studii și cercetare se realizează în și este consacrată de fiecare instituție de învățământ superior. Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță oferă doar baza de măsurare și evaluare a calității pentru a facilita gestionarea cât mai eficientă a proceselor care conduc la obținerea celor mai bune rezultate în învățare și cercetare.

Componenta internă, adică instituțională, a asigurării calității academice este esențială pentru managementul calității. Componenta externă de evaluare colegială a calității este complementară cu componenta internă și vizează aceleași scopuri de îmbunătățire continuă a calității.

Politicile de asigurare a calității sunt cele mai eficace când reflectă relația dintre predare, învățare și cercetare și iau în considerare contextul național în care instituția își desfășoară activitatea și contextul instituțional, precum și abordarea sa strategică.

Metodologia este definită și concepută adecvat atingerii scopurilor și obiectivelor sale și ține cont în același timp de reglementările relevante existente. Metodologia și ghidul iau în considerare cantitatea de muncă necesară pentru instituții, urmăresc să sprijine instituțiile pentru îmbunătățirea calității, permit și solicită IIS să demonstreze aceste îmbunătățiri și conduc către o informare clară cu privire la rezultatele asigurării externe a calității și a activităților de urmărire a modului de implementare a recomandărilor.

Evaluarea externă a calității academice se realizează în următoarele cazuri:

- a) pentru autorizarea de funcționare provizorie a unui program de studii - autorizare de program sau a unui furnizor de servicii de învățământ superior - autorizare instituțională;
- b) pentru acreditarea unui program de studii - acreditare de program sau a unei instituții de învățământ superior - acreditare instituțională;
- c) pentru certificarea periodică, la intervale de 5 ani, a calității academice a serviciilor de învățământ și cercetare dintr-o universitate deja acreditată.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt în cea mai mare parte aceiași pentru autorizarea de funcționare provizorie, acreditarea și evaluarea periodică pentru asigurarea calității. Singurele diferențe sunt de proporție și se referă la diferențele dintre autorizarea sau acreditarea de program și autorizarea sau acreditarea instituțională. Un program de studii reprezintă numai o parte dintr-o instituție sau universitate și de aici rezultă diferența de proporție.

3.1.

Etape în evaluarea calității academice

În evaluarea calității academice se disting trei etape succesive:

- a) elaborarea raportului de autoevaluare a calității de către furnizor sau instituție;
- b) evaluarea externă a calității;
- c) aplicarea recomandărilor rezultate din autoevaluare și evaluarea externă și urmărirea de către agenție, împreună cu instituția de învățământ și/sau alte organisme competente, a realizării efective a acestora.

Raportul de autoevaluare este un document oficial elaborat de furnizorul de educație, instituția sau universitatea care solicită autorizarea de funcționare provizorie a unui program sau a unei instituții, acreditarea unui program/domeniu sau a unei instituții sau evaluarea periodică externă a asigurării calității. Raportul de autoevaluare se elaborează cu consultarea studenților și a altor actori interesați, cum sunt absolvenții și angajatorii. Raportul de autoevaluare are, de regulă, două părți:

- a) partea analitică este de tip narativ, limitată la 20- 50 de pagini, care variază în funcție de dimensiunea obiectului evaluat- program de studii sau instituție, și reprezintă concluziile la care au ajuns conducerea instituției/programului de studii și comunitatea universitară, inclusiv studenții și ceilalți actori interni și externi interesați care au contribuit la întocmirea raportului, cu privire la punctele tari și punctele mai slabe, la succesele, amenințările, incertitudinile sau insuccesele asigurării calității și la acțiunile ameliorative viitoare, prin raportare la domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în partea a II-a a Metodologiei. Raportul se prezintă în formă scrisă și electronică;

b) partea justificativă include documente, grafice, tabele, ilustrări etc. menite să susțină analiza prezentată în prima parte. Acestea sunt complementare și se bazează pe datele și informațiile existente în bazele de date și informații ale instituției. Raportul de autoevaluare pentru autorizarea de funcționare provizorie sau pentru acreditare va cuprinde o parte în care se menționează realizarea fiecărei cerințe normative formulate în partea a IV-a a Metodologiei.

Raportul de autoevaluare ia ca referințe obligatorii domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în această metodologie, astfel încât capitolele sale principale coincid cu cele trei domenii: capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității. Pe lângă indicatorii de performanță menționați în Metodologie, raportul de autoevaluare poate face referire și la alți indicatori. Documentele justificative și judecățile de autoevaluare trebuie să menționeze îndeplinirea cel puțin a nivelurilor minime. În cazul depășirii nivelului minim pe un indicator sau pe un standard se demonstrează starea respectivă prin documente justificative în forma standardelor de referință specifice programului sau instituției. Într-o instituție sau universitate, cu programe de studii deja acreditate, în prezentarea generală nu se descrie și nu se fac referințe detaliate la fiecare program în parte. Invocarea unui program sau a altuia este doar ilustrativă. Totuși, pentru evaluarea externă a calității vor fi disponibile date și informații complete despre fiecare program de studii organizat de universitate. La evaluarea externă a calității la nivel instituțional sau de domeniu de studii universitare de masterat, instituția trebuie să pună la dispoziție date și informații complete referitoare la asigurarea capacității instituționale și a acoperirii cu personal didactic de specialitate pe care le pune la dispoziție, inclusiv în alte domenii în care predau aceleași cadre didactice. Rapoartele de autoevaluare destinate evaluării periodice externe trebuie să conțină o a treia parte, respectiv Analiza privind aspectele pozitive și negative ale activității asigurării interne a calității - analiza de tip SWOT, în perioada cuprinsă între două evaluări externe succesive, cu luarea în considerare a rezultatelor aplicării recomandărilor rezultate din autoevaluare și evaluarea externă.

Evaluarea externă include trei activități succesive:

- a) analiza raportului de autoevaluare prin raportare la domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în Metodologie;
- b) vizitarea programului sau instituției de către o echipă formată, după caz, din 3- 4 evaluatori, din care fac parte unul sau mai mulți studenți, pe o durată de 3- 4 zile, pentru a evalua în mod concret corespondențele dintre datele, informațiile și judecățile autoevaluative, pe de o parte, și realitatea instituțională efectivă, pe de alta; rezultatele vizitei sunt consemnate într-un raport de evaluare externă, care se finalizează cu concluzii și recomandări; pentru evaluările instituționale, în vederea asigurării transparenței procesului, evaluatorii-studenți și evaluatorul internațional întocmesc și câte un raport separat, din care sunt preluate elementele cele mai importante incluse în raportul comun al echipei de vizită;
- c) definitivarea recomandărilor privind îmbunătățirea calității, după ce acestea au fost discutate cu reprezentanții instituției și/sau programului de studii/instituției, au fost aprobate de Consiliul ARACIS, iar raportul de evaluare externă a fost făcut public.

Principala concluzie, în cazul autorizării de funcționare provizorie și al acreditării, constă în acordarea sau neacordarea respectivului statut. În cazul evaluării externe a asigurării calității din IIS acreditate, concluzia raportului constă fie în aprobarea stării calității și în formularea unor recomandări ameliorative minore, a căror realizare este de competența universității, fie în constatarea că nu sunt îndeplinite standardele minime de calitate. În acest din urmă caz se aplică prevederile **art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare.

Aplicarea recomandărilor rezultate din autoevaluare și evaluarea externă și urmărirea de către agenție, împreună cu instituția și/sau alte organisme competente, a realizării efective în instituție a acestora reprezintă un proces coerent pentru a evalua măsurile luate de instituție și impactul acestora. Natura și modul de realizare a proceselor de urmărire a modului în care au fost luate în considerare recomandările - follow-up - sunt descrise în detaliu în ghid. ARACIS desfășoară

activități de urmărire a stadiului implementării de către furnizorul de educație a recomandărilor, la jumătatea intervalului dintre două evaluări externe succesive, efectuate conform legii, sau ori de câte ori se consideră necesar.

3.2.

Standardele activității de evaluare externă

În evaluarea externă a asigurării calității sau pentru autorizare și acreditare sunt aplicate standardele europene menționate în Standarde și linii directe pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior, adoptate de miniștrii responsabili cu învățământul superior. Aceste standarde sunt următoarele:

a) Utilizarea procedeele de asigurare internă a calității

Evaluarea externă a calității este precedată de raportul de autoevaluare și se bazează pe realizarea de către instituție a criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță specifici asigurării interne a calității, așa cum s-a prezentat în Metodologie.

b) Aplicarea proceselor de asigurare externă a calității

Procese de evaluare și asigurare externă a calității trebuie definite cu claritate, discutate cu toți cei interesați, publicate și diseminate. Înainte de a organiza un proces de evaluare externă, Consiliul ARACIS și conducerea instituției trebuie să analizeze implicațiile și aplicațiile procedurii.

c) Criterii ale formulării deciziilor

Orice recomandare și orice decizie formală care rezultă din aplicarea evaluării și asigurării externe a calității trebuie să se bazeze pe criterii explicite și transparente, care sunt aplicate în mod consecvent și coerent.

d) Corespondență între procedeele și procesele aplicate în evaluarea și asigurarea externă a calității și scopurile, respectiv obiectivele asigurării calității

Evaluarea și asigurarea externă a calității sunt părți componente ale proceselor și procedeele mai cuprinzătoare de asigurare și îmbunătățire a calității din învățământul superior și trebuie aplicate ca atare. Pentru a-și realiza scopurile și obiectivele, procedeele și procesele de evaluare și asigurare externă a calității trebuie astfel elaborate și aplicate încât să respecte următoarele condiții: evaluatorii externi să aibă capacitățile, competențele și experiențele necesare unei evaluări externe; Consiliul ARACIS să selecționeze în Registrul de experți acei universitari din țară și străinătate care sunt cunoscuți pentru competența profesională, integritatea morală și expertiza în domeniul asigurării calității; Consiliul ARACIS să ofere experților posibilități de instruire în domeniul evaluării externe a calității; studenții să fie implicați în toate procesele de evaluare externă; oricând este posibil, să fie implicați experți internaționali; judecățile evaluative să se bazeze întotdeauna pe documente justificative și pe exemple concrete și convingătoare; recunoașterea importanței ameliorării calității, a creșterii performanțelor de calitate este fundamentală în evaluarea și asigurarea externă a calității.

e) Raportul de evaluare

Raportul de evaluare trebuie redactat într-un stil clar și accesibil celor interesați. Recomandările și concluziile sunt evidențiate în text într-un mod adecvat. Raportul de evaluare este publicat pe pagina de web a agenției și diseminat. Cititorii trebuie să aibă posibilitatea să își exprime punctele de vedere.

f) Aplicarea recomandărilor

Atunci când concluziile și recomandările sunt de așa natură încât necesită timp și forme speciale de aplicare, se elaborează un plan de aplicare care are prevederi și termene speciale de realizare. ARACIS monitorizează implementarea recomandărilor formulate prin activități de urmărire - follow-up.

g) Periodicitatea evaluării externe

Orice universitate acreditată este evaluată extern în mod periodic, la un interval de timp care nu este mai mare de 5 ani.

h) Analiza de sistem

În fiecare an, Consiliul ARACIS elaborează un raport sintetic privind starea asigurării calității în învățământul superior din România. Raportul include și date sau Informații comparative din alte țări ale Spațiului European al Învățământului Superior și din afara acestuia. Raportul este înaintat Ministerului Educației Naționale și publicat.

i) Informații pentru stabilirea referințelor instituționale de calitate - benchmarking instituțional

Consiliul ARACIS prezintă universităților, în mod public, informații și date pentru elaborarea de către acestea a standardelor de referință prin tehnicile de benchmarking.

j) Îmbunătățirea continuă a performanțelor ARACIS

Consiliul ARACIS trebuie să își îmbunătățească permanent procedeele, tehnicile și propriile standarde, solicitând în acest sens cooperarea beneficiarilor. Consiliul ARACIS prezintă anual un raport despre rezultatele propriei activități și supune acest raport analizei și consultării instituțiilor de învățământ superior acreditate pentru a stabili prioritățile asigurării calității.

3.3.

Auditarea evaluării externe a calității

Pentru auditarea evaluării externe a calității, Consiliul ARACIS înființează Comisia consultativă și de auditare care are următoarele atribuții:

a) propune și finalizează, după aprobarea Consiliului ARACIS, elaborarea pe bază de contract a unor studii, manuale, ghiduri etc. pentru îmbunătățirea tehnicilor de asigurare a calității și de acreditare;

b) auditează activitățile de evaluare și asigurare externă a calității sau de autorizare și acreditare, la cererea Consiliului ARACIS, pe baza unei metodologii specifice aprobate de Consiliul ARACIS.

3.4.

Relevanța evaluării externe, a standardelor, criteriilor și indicatorilor de performanță

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în Metodologie corespund prevederilor **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță care sunt menționați în Metodologie se aplică de către toate instituțiile de învățământ superior, atât pentru obținerea autorizării de

funcționare provizorie sau acreditării, cât și pentru evaluarea calității activităților educaționale. Modul de aplicare a elementelor precizate în Metodologie, care au un caracter minimal, conduce la următoarele implicații, cu caracter de obligativitate, pentru spiritul și practica asigurării calității învățământului superior:

- a) în dezvoltarea unei culturi a calității, pentru construcția bazelor de date justificative sau pentru managementul intern al calității, fiecare instituție de învățământ superior trebuie să opereze cel puțin cu domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță prezentați în Metodologie;
- b) evaluarea externă a calității academice se face prin aplicarea fiecărui domeniu și criteriu în așa fel încât nivelul minim al tuturor indicatorilor de performanță subsumați standardelor asociate să fie realizat;
- c) nerealizarea nivelului minim pentru indicatorii de performanță stabiliți, respectiv faptul că standardele de calitate nu sunt îndeplinite, atrage aplicarea prevederilor **art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare;
- d) IIS poate opta pentru niveluri superioare pentru fiecare din indicatorii de performanță, pentru a stabili propriile standarde de referință; operația de identificare a acestor niveluri superioare este cea de stabilire de repere - benchmarking și se bazează pe comparații cu IIS competitive din Spațiul European al Învățământului Superior sau din lume. ARACIS poate oferi informații suplimentare și operaționale despre variațiile naționale și europene ale standardelor și indicatorilor de performanță;
- e) calitatea este un criteriu fundamental de finanțare din surse publice a educației. În cadrul învățământului superior evaluarea comparativă interinstituțională a programelor de studii universitare este corelată cu finanțarea diferențiată, în funcție de calitatea diferită a programului oferit. ARACIS colaborează cu Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior- CNFIS pentru compatibilizarea indicatorilor de calitate utilizați în finanțare cu indicatorii de performanță prezentați în Metodologie.

PARTEA a IV-a

Etape diferențiate de evaluare pe cicluri de studii universitare

Metodologia oferă cadrul general al asigurării calității în învățământul superior. Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță sunt astfel formulați încât să își conserve valabilitatea pentru asigurarea calității și acreditarea oricărui tip de instituție sau de furnizor de învățământ superior și a oricărui program de studii. Totuși, unele diferențieri sunt necesare. În această parte sunt oferite detalii de diferențiere.

4.1.

Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/ evaluarea periodică

Autorizarea de funcționare provizorie a unei instituții de învățământ superior sau a unui program de studii, respectiv acreditarea acestora sunt părți componente ale asigurării calității în învățământul superior. Autorizarea de funcționare provizorie este un proces care precede începerea prestării efective de servicii educaționale de către un furnizor de educație care inițiază un program de studii universitare. Procesul constă, pe de o parte, în verificarea respectării de către furnizorul de educație a condițiilor legale și a altor reglementări în vigoare, iar, pe de altă

parte, în analiza capacității sale de a realiza asigurarea calității pentru oferta educațională propusă. Autorizarea de funcționare provizorie, odată obținută, dă dreptul de a iniția și desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea la studii.

Acreditarea este ulterioară autorizării și, după finalizare, acordă dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii, recunoscute național și internațional, și de a organiza, după caz, examen de absolvire sau de licență, precum și studii universitare de masterat și doctorat supuse acreditării. Pentru acreditare sunt avute în vedere experiența și rezultatele obținute în perioada de funcționare cu autorizare provizorie, precum și gradul de dezvoltare în această perioadă a unor proceduri de asigurare a calității și a unei culturi a calității în cadrul furnizorului de educație.

Evaluarea periodică se realizează pentru structurile și IIS acreditate, luând ca referință inițială standardele și indicatorii de performanță de la acreditare.

4.1.1. Proceduri privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică

Procedura de autorizare provizorie constă în parcurgerea etapelor de evaluare internă - autoevaluare și evaluare externă pe baza documentelor, a înscrisurilor care trebuie întocmite, a actelor doveditoare privind îndeplinirea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță prevăzuți în prezenta metodologie.

Evaluarea externă pentru autorizarea de funcționare provizorie/acreditare/evaluare periodică se face pentru fiecare program de studii din ciclul I de studii universitare care duce la o calificare universitară distinctă. Programele specifice ciclurilor de studii de masterat se supun și ele, în mod Individual, după caz, evaluării externe.

Procedura aplicată pentru inițierea evaluării externe cuprinde următoarele activități:

- a) organizația interesată de furnizarea de educație elaborează un raport de autoevaluare pentru fiecare tip de program de studii, ținând cont de cerințele domeniilor, criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță;
- b) cererea de declanșare a procedurii de evaluare externă și de autorizare de funcționare provizorie se depune la registratura ARACIS; după avizarea de către agenție a cererii, raportul de autoevaluare se depune la registratura ARACIS, împreună cu contractul semnat de organizația interesată; procedura de evaluare externă se consideră că începe la data semnării contractului și de către ARACIS;
- c) departamentul de acreditare numește o comisie de experți în evaluare externă, dintre care cel puțin unul provine din rândul minorităților naționale în cazul evaluării unui program sau unui furnizor în limba unei minorități naționale, care analizează raportul de autoevaluare, verifică, prin vizite la instituția solicitantă, îndeplinirea standardelor și elaborează propriul raport de evaluare; din comisie face parte și un student-evaluator din Registrul Național de Evaluatori - Studenți al ARACIS;
- d) Consiliul ARACIS validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă și propune Ministerului Educației Naționale acordarea sau, după caz, neacordarea autorizației de funcționare provizorie;
- e) pentru organizațiile care sunt interesate de desfășurarea activității de învățământ superior, autorizația de funcționare provizorie se acordă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației Naționale, în baza avizului favorabil al ARACIS.

Procedura aplicată pentru inițierea evaluării externe în vederea acreditării cuprinde următoarele activități:

- a) organizația autorizată să funcționeze provizoriu elaborează un raport de autoevaluare, folosind ca termeni de referință domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță;

- b) cererea de declanșare a procedurii de evaluare externă și de acreditare se depune la registratura ARACIS; după avizarea de către agenție a cererii, raportul de autoevaluare se depune la registratura ARACIS, împreună cu contractul semnat de organizația interesată; procedura de evaluare externă se consideră că începe la data semnării contractului și de către ARACIS;
- c) termenul de depunere a cererii în vederea acreditării trebuie să respecte prevederile legale;
- d) departamentul de acreditare al ARACIS numește o comisie de experți în evaluare și acreditare, din care cel puțin unul provine din rândul minorităților naționale în cazul evaluării unui program sau furnizor în limba unei minorități naționale, care analizează raportul de autoevaluare, verifică, prin vizită la instituția solicitantă, îndeplinirea cerințelor domeniilor, criteriilor, standardelor și a indicatorilor de performanță și elaborează propriul raport de evaluare;
- e) Consiliul ARACIS validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă și propune Ministerului Educației Naționale acreditarea sau, după caz, neacreditarea instituției solicitante;
- f) pentru furnizorii de educație/organizațiile care desfășoară activități de învățământ superior, acreditarea la nivel instituțional se acordă prin lege, inițiată la propunerea Ministerului Educației Naționale, pe baza avizului ARACIS.

Cererea de autorizare de funcționare provizorie a unui program de studii se rezolvă de către ARACIS în termen de șase luni de la data semnării contractului cu agenția. Programul de studii autorizat funcționează în acel an universitar a cărui dată de începere este ulterioară datei de obținere a avizului ARACIS și a aprobării Hotărârii Guvernului.

În intervalul de timp dintre emiterea autorizației de funcționare provizorie și formularea cererii de acreditare, ARACIS organizează vizite periodice de evaluare externă pentru analiza modului de aplicare a criteriilor și standardelor de asigurare a calității.

Procedura de inițiere a evaluării periodice externe a programelor de studii acreditate este similară cu cea de la acreditare. Cererea de acreditare/evaluare periodică se rezolvă de către ARACIS în termen de șase luni de la data semnării contractului cu agenția, pe baza raportului de autoevaluare și a evaluării externe efectuate de ARACIS.

4.1.2. Obiectivele activităților de autorizare de funcționare provizorie și acreditare/evaluare periodică

Obiectivele generale ale evaluării externe în vederea acreditării sunt:

- analiza calității programelor de studii oferite de instituțiile de învățământ superior, iar acolo unde este necesar, susținerea procesului de eliminare a disfuncțiilor și deficiențelor de calitate a învățământului;
- susținerea îmbunătățirii permanente a calității educației prin diseminarea bunelor practici și încurajarea schimbului de experiențe între IIS care oferă programe similare de studii;
- asigurarea procesului de informare efectivă și accesibilă a publicului în ceea ce privește calitatea programelor de studii prin publicarea propriilor rapoarte de evaluare.

ARACIS oferă informații publice, prin propriile rapoarte de evaluare, cu privire la două aspecte distincte și independente:

- luând ca referință standardele de calitate ale unei discipline sau ale unui program de studii, raportul ARACIS apreciază măsura în care rezultatele scontate ale procesului de învățare, stabilite de însuși furnizorul programului de studii, pot fi efectiv atinse în respectiva instituție;

- observarea calității oportunităților de învățare, care se axează pe eficacitatea procesului de predare-învățare, respectiv pe susținerea academică prin resurse adecvate de învățare a progreselor realizate de studenții din diversele programe.

Obiectivele specifice ale autorizării de funcționare provizorii și acreditării sunt următoarele:

- a) să asigure comunitățile universitare, beneficiarii și publicul în general că organizația furnizoare de educație, autorizată sau acreditată să organizeze un program de studii, demonstrează că satisface standardele minime de calitate ale unei instituții de învățământ superior;
- b) să promoveze angajarea organizației furnizoare de educație în direcția creșterii continue a calității academice, afirmată prin rezultate în învățare și cercetare;
- c) să sprijine instituțiile de învățământ superior pentru a dezvolta un management și o cultură a calității și pentru a demonstra, prin probe și documente relevante, starea acestora;
- d) să determine organizația furnizoare de educație să se autoevalueze și să coopereze în evaluarea ei externă pentru asigurarea și creșterea calității;
- e) să determine organizația furnizoare de educație să coopereze cu alte instituții de învățământ superior în realizarea, monitorizarea și compararea calității academice;
- f) să identifice și să facă publică orice tentativă de funcționare a unui program care nu corespunde standardelor minime de calitate academică.

4.2.

Cerințe normative privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență

Precedând prestarea efectivă de servicii educaționale de către un inițiator al unui program de studii universitare de licență, autorizarea provizorie este un proces ce constă, pe de o parte, în verificarea îndeplinirii de către viitorul prestator a condițiilor legale prin care inițiativa sa poate să se materializeze în rezultate de calitate, iar, pe de altă parte, în analiza capacității sale de a realiza, conform legii, programul de studii propus. Pentru acreditare sunt avute în vedere experiențele de funcționare și gradul de dezvoltare a unei culturi a calității.

În acest sens, raportul de autoevaluare prezintă, în mod explicit și documentat, date și informații care răspund la un set de cerințe normative, cu relevanță organizatorică, iar în celelalte trei capitole se referă la modul în care sunt satisfăcute criteriile, standardele și indicatorii de performanță menționați în partea a II-a a prezentei metodologii pentru cele trei domenii de asigurare a calității: capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității.

Prin studierea documentelor puse la dispoziție de prestatorul serviciului pentru care solicită autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică și prin vizitele la sediul acestuia, ARACIS verifică îndeplinirea următoarelor cerințe normative obligatorii:

1. În ceea ce privește cadrul juridic de organizare și funcționare a instituției de învățământ superior ca organizație furnizoare de educație, misiunea și obiectivele acesteia, astfel:

- a) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie și a acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței statutului juridic propriu, stabilit prin actul de înființare;

b) instituția de învățământ superior care dorește să obțină autorizația de funcționare provizorie, respectiv acreditarea trebuie să facă dovada că are o misiune didactică și de cercetare științifică bine precizată;

c) misiunea instituției de învățământ superior are obiective clare și realizabile, cu respectarea normelor legale;

d) misiunea instituției de învățământ superior conține și elemente de specificitate și oportunitate, în concordanță cu cadrul național al calificărilor și cu cerințele pieței forței de muncă.

2. În ceea ce privește personalul didactic:

a) prin *personal didactic*, conform prezentei metodologii, se înțelege personalul care desfășoară activități didactice și de cercetare în instituția de învățământ superior respectivă;

b) personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare;

c) posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

d) pentru fiecare program de studii, titularii disciplinelor îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

- au studii universitare de licență în domeniul disciplinelor predate;

- sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;

- au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate;

e) personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază este luat în considerare la autorizarea funcționării provizorii sau acreditare pentru o singură normă didactică constituită conform legii;

f) pentru asigurarea calității activităților didactice, personalul didactic titularizat în învățământul superior nu poate acoperi, într-un an universitar, mai mult de trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea;

g) personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limita de vârstă sau din alte motive, își poate continua activitatea sau poate activa în calitate de cadru didactic asociat, în conformitate cu prevederile legale, dar nu poate să acopere mai mult de o singură normă didactică în instituția respectivă de învățământ;

h) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi constituite conform normelor legale ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari. Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii;

i) în vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, pentru fiecare program din ciclul de licență, cel puțin 70% din totalul posturilor acoperite cu cadre didactice titulare, conform normelor legale - cu normă de bază sau cu post rezervat, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie acoperite de profesori universitari și conferențieri universitari;

j) numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, luat în considerare pentru autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea fiecărei structuri instituționale și pentru fiecare program de studii din ciclul de licență, este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea la structura sau programul respectiv;

- k) personalul didactic asociat, care nu este titularizat în învățământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din statul de funcții al instituției de învățământ superior supuse evaluării de către ARACIS, numai dacă satisface cerințele legale pentru ocuparea postului respectiv;
- l) titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate;
- m) pentru obținerea acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că titularii de disciplină au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, prevăzută în programa analitică;
- n) conducerea instituției de învățământ superior asigură multiplicarea lucrărilor sus-menționate și punerea lor la dispoziția studenților într-un număr corespunzător;
- o) cadrul didactic asociat are obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care are funcția de bază, precum și celui la care este asociat numărul orelor didactice prestate prin asociere și să obțină acordul senatului universitar al instituției la care are funcția de bază;
- p) cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată;
- q) cadrele didactice, specialiști de înaltă clasă într-un anumit domeniu, care au depășit vârsta de pensionare nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcțiuni;
- r) personalul de conducere al instituției de învățământ superior: rector, prorector, decan, prodecan, precum și șefii de departament trebuie să fie aleși sau numiți cu respectarea legislației în vigoare;
- s) instituția de învățământ superior asigură acoperirea, pentru cel puțin un ciclu de licență, a activităților prevăzute la disciplinele din planul de învățământ cu cadre didactice competente.

3. În ceea ce privește conținutul procesului de învățământ:

- a) pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie sau pentru acreditare/evaluare periodică, planurile de învățământ trebuie să cuprindă discipline fundamentale, discipline de specialitate în domeniu și discipline complementare, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative, în conformitate cu cerințele normative stabilite pe plan național și cu standardele specifice ale ARACIS;
- b) disciplinele de studii din planurile de învățământ sunt prevăzute într-o succesiune logică și au în vedere îndeplinirea următoarelor cerințe:
 - definirea și delimitarea precisă a competențelor generale și de specialitate pe domenii de studii universitare de licență în corelație cu competențele corespunzătoare ale studiilor universitare de masterat;
 - compatibilitatea cu cadrul național al calificărilor;
 - compatibilitatea/corespondența, după caz, cu planuri și programe de studii similare din statele Uniunii Europene și alte state ale lumii, ponderile disciplinelor fiind exprimate în credite de studii ECTS;
- c) disciplinele de studii cuprinse în planurile de învățământ au programe analitice în care sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc., pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală;

d) nomenclatorul disciplinelor cuprinse în planul de învățământ și conținutul acestor discipline, precizat prin programele analitice, corespund domeniului de licență și programului de studii pentru care s-au elaborat planurile de învățământ respective și sunt conforme misiunii declarate;

e) anul universitar va fi structurat pe două semestre a 14 săptămâni în medie, cu 22- 28 ore/săptămână, pentru ciclul I studii universitare de licență, în funcție de domeniile de pregătire universitară, cu excepția programelor de studii reglementate prin directivele Uniunii Europene;

f) fiecare semestru va avea câte 30 credite de studii transferabile în sistemul european - ECTS pentru disciplinele obligatorii, indiferent de forma de învățământ - învățământ cu frecvență, învățământ cu frecvență redusă, învățământ la distanță;

g) formele de învățământ „cu frecvență redusă”, „la distanță”, care nu presupun prezența obligatorie în campusul universitar, nu se organizează fără a exista și învățământ „cu frecvență” acreditat;

h) disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu „probă de verificare”, iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv;

i) raportul dintre orele de curs și cele privind activitățile didactice aplicative - seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc. trebuie să fie conform standardelor specifice ale ARACIS;

j) în programul de studii universitare de licență pentru care s-au elaborat planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2- 3 săptămâni pe an, începând cu anul doi de studii, precum și pentru elaborarea lucrării de licență/diplomă, la ultimul an de studii;

k) pentru stagiile de practică instituția de învățământ superior a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.;

l) cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

4. În privința studenților:

a) recrutarea studenților se face prin proceduri de admitere proprii;

b) înscrierea la concursul de admitere se face numai pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente;

c) formațiile de studii - serii, grupe, subgrupe - sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ;

d) din orarul facultății, pentru programul de studii supus evaluării, rezultă posibilitatea desfășurării normale a procesului de învățământ, în condițiile legii;

e) promovabilitatea studenților pe fiecare an de studii să fie de cel puțin 40% din numărul total de studenți al anului respectiv;

f) rezultatele obținute de student pe parcursul școlarizării sunt atestate prin foaia matricolă;

g) instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii - ECTS acumulate, precum și procedura de promovare a doi ani de studii într-un singur an, în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

h) transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări este reglementat prin regulamente interne și nu se efectuează pe parcursul anului de învățământ, în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

i) în vederea acreditării, seriile de absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu susțin examenul de licență la facultățile acreditate care au același domeniu de licență sau program de studii, stabilite de ARACIS. Din comisiile de examinare nu pot face parte cadrele didactice care au desfășurat activități la facultățile sau programele de studii de la care provin candidații care urmează să susțină examenul de licență respectiv;

j) în vederea obținerii acreditării unui program de studii, instituția trebuie să facă dovada că:

- minimum 51% din totalul absolvenților fiecărei serii de absolvenți au promovat examenul de licență;

- minimum 40% dintre absolvenții primelor serii de absolvenți sunt încadrați cu contract de muncă legal pe posturi corespunzătoare specializării obținute la absolvire;

k) diplomele de licență pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu, care susțin examenul de licență la o altă instituție de învățământ superior acreditată, stabilită de ARACIS, și care au promovat examenul, se eliberează de către instituția organizatoare a examenului de licență, cu specificarea obligatorie a instituției care a asigurat școlarizarea. Diplomele respective sunt recunoscute de Ministerul Educației Naționale;

l) conferirea certificatelor și a diplomelor de studii respectă legislația în vigoare.

5. În ceea ce privește cercetarea științifică:

a) domeniul de licență, respectiv programul de studii supus evaluării, dispune de plan de cercetare științifică propriu inclus în planul strategic al facultății, respectiv al instituției de care aparține, atestat prin documente aflate la departamente, facultate etc.;

b) temele de cercetare cuprinse în plan se înscriu în aria științifică a domeniului de licență și programului de studii etc. supuse evaluării;

c) personalul didactic desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă;

d) personalul didactic și de cercetare desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau din străinătate, contracte, expertiză, consultanță etc. pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau din străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.;

e) rezultatele cercetării științifice efectuate în cadrul laboratoarelor de cercetare proprii structurii de învățământ supuse evaluării sunt valorificate prin lucrări științifice publicate, brevete etc.;

f) studenții sunt sprijiniți și stimulați să desfășoare activități de cercetare, sunt implicați în proiecte de cercetare și sunt sprijiniți financiar pentru a participa la conferințe/simpozioane științifice naționale și internaționale;

g) facultatea organizează periodic cu cadrele didactice, cercetătorii, studenții și absolvenții sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN sau ISSN sau în reviste dedicate activității organizate.

6. În ceea ce privește baza materială:

a) baza materială a instituției de învățământ superior supuse evaluării trebuie să corespundă standardelor care asigură desfășurarea unui proces de învățământ de calitate;

b) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada cu acte corespunzătoare - acte de proprietate, contracte de închiriere, inventare, facturi etc. - că pentru programul de studii supus evaluării dispune, pentru cel puțin doi ani în avans față de anul școlarizat, de:

- spații adecvate procesului de învățământ în proprietate sau prin închiriere;
 - laboratoare proprii sau închiriate cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu din planul de învățământ care au prevăzute prin programa analitică activități de acest gen;
 - softuri corespunzătoare disciplinelor de studii din planul de învățământ și că posedă licențe de utilizare;
- c) bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ;
- d) capacitatea spațiilor de învățământ pentru programul de studii supus evaluării trebuie să fie de:
- minimum 1 mp/loc, în sălile de curs;
 - minimum 1,4 mp/loc, în sălile de seminar;
 - minimum 1,5 mp/loc, în sălile de lectură din biblioteci;
 - minimum 2,5 mp/loc în laboratoarele de informatică și cele ale disciplinelor de specialitate care utilizează calculatorul electronic;
 - minimum 4 mp/loc, în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare etc.;
- e) numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator trebuie să fie corelat cu mărimea formațiilor de studii - serii, grupe, subgrupe etc., conform normativelor Ministerului Educației Naționale;
- f) se asigură desfășurarea lucrărilor aplicative la disciplinele de specialitate din planurile de învățământ în laboratoare dotate cu tehnică de calcul, astfel încât, la nivelul unei formații de studii, să existe câte un calculator la cel mult doi studenți pentru ciclul de licență și un calculator pentru fiecare student pentru ciclul de masterat;
- g) bibliotecile instituției de învățământ trebuie să asigure:

- un număr de locuri în sălile de lectură corespunzător a cel puțin 10% din numărul total al studenților;
- fondul de carte propriu din literatura de specialitate română și străină, care trebuie să existe într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învățământ, din care cel puțin 50% să reprezinte titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute;
- fondul de carte din biblioteca proprie trebuie să existe într-un număr suficient de exemplare pentru acoperirea necesităților tuturor studenților aflați în ciclul și anul de studii la care este prevăzută disciplina respectivă;
- un număr suficient de abonamente la publicații și periodice românești și străine, corespunzător misiunii asumate.

7. În ceea ce privește activitatea financiară:

a) pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie sau acreditării unui program de studii sau unei structuri de învățământ superior trebuie să se facă dovada că instituția solicitantă dispune de buget propriu de venituri și cheltuieli pentru activitatea de învățământ superior, **cod fiscal** și cont la bancă, altele decât cele ale fundației sau asociației în cadrul căreia funcționează;

b) cheltuielile ocazionate de plata salariilor la o instituție de învățământ superior nu trebuie să depășească în fiecare an 65% din totalul veniturilor;

c) pentru obținerea acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că în perioada funcționării provizorii a utilizat cel puțin 30% din veniturile obținute în fiecare an pentru investiții în baza materială proprie;

d) pentru obținerea acreditării instituția de învățământ superior trebuie să demonstreze că în perioada funcționării provizorii și-a organizat contabilitate proprie întocmind registrul inventar, bilanț contabil, cont de execuție bugetară și raport de gestiune, din care rezultă că cheltuielile efectuate sunt în concordanță cu legislația în vigoare, veniturile încasate și destinația lor, precum și caracterul nonprofit al instituției;

e) taxele școlare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget la domeniile de licență sau masterat similare și sunt aduse la cunoștință studenților prin diferite mijloace de comunicare;

f) studenții sunt informați despre posibilitățile de asistență financiară din partea instituției și despre modul de utilizare a taxelor;

g) după trei cicluri de școlarizare ulterioare înființării prin lege, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune în proprietate de cel puțin 70% din spațiile de învățământ cu toate dotările necesare acestora;

h) pentru obținerea acreditării, precum și pe parcursul desfășurării activității instituțiilor de învățământ superior acreditate, acestea vor trebui să facă dovada auditării situațiilor lor financiare de către o societate de audit de prestigiu, recunoscută pe plan național și/sau internațional. Rezultatele auditului împreună cu analiza anuală a execuției bugetului de venituri și cheltuieli vor fi dezbătute de senatul universității și vor fi date publicității.

8. În ceea ce privește activitatea managerială și structurile instituționale:

a) în vederea obținerii acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că au fost respectate reglementările legale pentru alegerea/numirea organelor colective de conducere - consiliul de administrație, consiliul facultății și senat, a cadrelor de conducere de la nivelul departamentelor, respectiv a șefilor de departamente, facultăților- decan, prodecan și instituției - rector, prorector, precum și în privința reprezentării studenților în organele colective de conducere, conform legii;

b) pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie sau acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că dispune de Cartă universitară, Regulament de ordine interioară și Regulament pentru activitatea profesională a studenților;

c) cu ocazia obținerii acreditării, precum și după aceasta, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada că s-au respectat condițiile legale pentru publicarea și ocuparea prin concurs a posturilor didactice;

d) pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie și a acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței unei organigrame încadrate cu personal propriu, care corespunde din punctul de vedere al calificării profesionale condițiilor cerute pentru ocuparea posturilor prevăzute;

e) în vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie sau acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada organizării evidenței activității profesionale a studenților în conformitate cu reglementările aplicabile în domeniu, pe formulare omologate în acest scop - cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole, diplome etc.;

f) în perioada de funcționare provizorie, instituția de învățământ superior este obligată să respecte standardele care au stat la baza acordării autorizației. Structurile instituționale de învățământ superior și condițiile de funcționare a programelor de studii, respectiv specializărilor pentru care au fost acordate autorizații de funcționare provizorie, se pot modifica numai în condițiile reluării procedurilor de evaluare. Consiliul ARACIS, precum și alte autorități publice abilitate prin lege efectuează controale anual și ori de câte ori se consideră necesar, fără percepere de taxe, iar atunci când se constată neîndeplinirea standardelor de calitate se aplică prevederile **art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare.

Cerințele normative menționate se detaliază prin standarde specifice pe domenii de licență și programe de studii de către fiecare comisie de experți permanenți de specialitate în raport cu specificul specializării și forma de învățământ, cu limba de predare și sunt aprobate de Consiliul ARACIS. Standardele specifice sunt elaborate cu participarea tuturor părților interesate, respectiv angajatori, absolvenți, studenți și alte persoane reprezentând categorii profesionale, după caz.

Modul de îndeplinire a cerințelor normative obligatorii trebuie certificat prin documente justificative. Informația certificată răspunde fiecărei cerințe și se prezintă în primul capitol al raportului de evaluare. Documentele justificative corespunzătoare se prezintă în anexe. După acest prim capitol al raportului de autoevaluare urmează trei capitole pentru cele trei domenii de asigurare a calității: capacitate instituțională, eficacitate educațională și managementul calității.

Autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor de studii universitare se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, fiecare limbă de predare și pentru fiecare locație geografică în care se desfășoară.

Pentru obținerea autorizării de funcționare provizorie/ acreditării, precum și la evaluarea periodică a unui program de studii universitare de licență, furnizorul de educație/instituția de învățământ superior/universitatea trebuie să facă dovada că sunt respectate în continuare toate standardele de calitate și cerințele normative obligatorii pentru toate programele de studii - licență, masterat, doctorat oferite de instituție în același domeniu de studii universitare, precum și în domeniile înrudite la care predau aceleași cadre didactice, precum și că baza materială permite desfășurarea corespunzătoare a procesului de învățământ.

4.3.

Etape metodologice privind autorizarea funcționării provizorii și acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență

În temeiul **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul ARACIS elaborează metodologia de evaluare externă, respectiv metodologia de autorizare pentru funcționarea provizorie și metodologia de acreditare.

1. Metodologia de autorizare pentru funcționarea provizorie a unui program de studii sau a oricărei structuri de învățământ superior presupune parcurgerea următoarelor etape succesive de lucru:

a) în baza cererii de declanșare a procedurii de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie depusă la ARACIS de către furnizorul de educație, Consiliul ARACIS

hotărăște declanșarea procedurii de evaluare externă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- furnizorul de educație a depus cererea de declanșare a procedurii pentru structura de învățământ la care se solicită autorizarea de funcționare provizorie;
- se face dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de lege pentru activitatea de autorizare a funcționării provizorii;
- a depus raportul de evaluare internă, elaborat conform prevederilor **art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare;
- contractul de evaluare externă a fost semnat de ambele părți;

b) departamentul de acreditare al ARACIS numește o comisie de 3- 4 experți în evaluare și acreditare dintre cei înscriși în registrul de evaluatori al ARACIS, care au pregătire de specialitate în domeniul structurii de învățământ supuse evaluării. Din comisie face parte și un student din Registrul Național de Evaluatori-Studenti al ARACIS. Această comisie analizează raportul de evaluare internă și verifică prin vizită la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor pe domeniile și criteriile prevăzute la **art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în Fișa vizitei, în vederea autorizării de funcționare provizorie, care este semnată de toți membrii comisiei. Pe baza Fișei vizitei, în vederea autorizării de funcționare provizorie, membrii comisiei elaborează Raportul de evaluare, în vederea autorizării de funcționare provizorie, în care propun, sub semnătură, autorizarea sau, după caz, neautorizarea funcționării provizorii a structurii de învățământ pentru care s-a cerut autorizarea;

c) raportul de evaluare întocmit de experți se înaintează pentru analiză către Departamentul de specialitate al ARACIS pentru domeniul fundamental de științe în care se încadrează structura de învățământ supusă evaluării cu scopul de a valida raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă și apoi îl propune spre dezbateri și validare în Consiliul ARACIS;

d) Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor reieșite din dezbateri, elaborează Raportul Consiliului, pe care îl înaintează Ministerului Educației Naționale cu propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizației de funcționare provizorie structurii de învățământ solicitante. Propunerea de acordare sau, după caz, de neacordare a autorizației de funcționare provizorie se validează în urma supunerii votului membrilor Consiliului care trebuie să fie de acord cu propunerea respectivă în proporție de jumătate plus unu din numărul total de membri ai Consiliului. Acest raport trebuie să poarte semnăturile membrilor biroului executiv al Consiliului ARACIS;

e) Ministerul Educației Naționale, pe baza avizului favorabil al ARACIS, întocmește proiectul de hotărâre a Guvernului, pe care îl înaintează Guvernului în vederea emiterii hotărârii Guvernului pentru acordarea autorizației de funcționare provizorie;

f) în situația în care, cu ocazia monitorizării anuale a programelor de studii universitare de licență autorizate să funcționeze provizoriu, se constată că după primii doi ani de funcționare nu se respectă standardele avute în vedere la autorizare și nu s-au întreprins măsurile necesare în vederea acreditării, Consiliul ARACIS poate propune Ministerului Educației Naționale retragerea autorizației de funcționare provizorie a structurii respective de învățământ superior.

2. Metodologia de acreditare a unui program de studii sau a oricărei structuri de învățământ superior implică parcurgerea următoarelor etape succesive de lucru:

a) în baza cererii de declanșare a procedurii de evaluare externă și de acreditare depusă la departamentul de acreditare al ARACIS de către furnizorul de educație, Consiliul ARACIS

hotărăște declanșarea procedurii de evaluare externă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- între data absolvirii primei promoții și data depunerii cererii în vederea acreditării există un interval de timp de maximum doi ani, cu mențiunea că depășirea termenului de depunere a cererii se sancționează cu ridicarea autorizației de funcționare provizorie conform art. 31 lit. (c) din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare;
- furnizorul de educație a depus cererea de declanșare a procedurii pentru structura de învățământ la care se solicită acreditarea/evaluarea periodică;
- se face dovada cu acte că s-a achitat taxa prevăzută de lege pentru activitatea de acreditare/evaluarea periodică;
- furnizorul de educație a depus raportul de evaluare internă, elaborat conform prevederilor **art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare;
- contractul de evaluare externă a fost semnat de ambele părți;

b) departamentul de acreditare al ARACIS numește o comisie de 3- 4 experți în evaluare și acreditare dintre cei înscriși în Registrul Național de Evaluatori al ARACIS, care au pregătire de specialitate în domeniul structurii de învățământ supuse evaluării. Din comisie face parte și un student din Registrul Național de Evaluatori-Studenti al ARACIS. Această comisie analizează raportul de evaluare internă și verifică prin vizite la instituția solicitantă îndeplinirea standardelor referitoare la domeniile și criteriile prevăzute la **art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în Fișa vizitei, în vederea acreditării, care este semnată de toți membrii comisiei. În baza Fișei vizitei în vederea acreditării/evaluării periodice, membrii comisiei elaborează Raportul de evaluare în vederea acreditării în care propun, sub semnătură, acreditarea sau, după caz, neacreditarea structurii de învățământ pentru care s-a solicitat acreditarea;

c) raportul de evaluare întocmit de experți se înaintează pentru analiză către Departamentul de specialitate al ARACIS pentru domeniul fundamental de științe în care se încadrează structura de învățământ supusă evaluării, care validează raportul experților prin verificarea respectării metodologiei de evaluare și îl propune spre dezbateri și validare în Consiliul ARACIS;

d) Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor reieșite din dezbateri, elaborează Raportul Consiliului, pe care îl înaintează Ministerului Educației Naționale cu propunerea de acreditare sau, după caz, de neacreditare a structurii de învățământ solicitante. Propunerea de acreditare sau, după caz, neacreditare a structurii de învățământ solicitante se validează în urma supunerii votului membrilor Consiliului care trebuie să fie de acord cu propunerea respectivă în proporție de jumătate plus unu din numărul total de membri ai Consiliului. Acest raport trebuie să poarte semnăturile membrilor biroului executiv al Consiliului ARACIS;

e) Ministerul Educației Naționale, pe baza avizului favorabil al ARACIS, întocmește proiectul de hotărâre a Guvernului, pe care îl înaintează Guvernului, în vederea emiterii hotărârii Guvernului pentru acreditarea programului de studii respectiv. În cazul furnizorilor de educație de învățământ superior, acreditarea instituțiilor, respectiv a universităților se face prin lege, promovată de Guvern, tot la inițiativa Ministerului Educației Naționale și pe baza avizului ARACIS;

f) pentru evaluarea periodică, în condițiile în care ARACIS constată că nu sunt îndeplinite standardele de calitate, informează Ministerul Educației Naționale, care aplică prevederile **art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005** privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin **Legea nr. 87/2006**, cu modificările și completările ulterioare. În

intervalul de timp dintre două evaluări externe succesive, stabilit prin lege, ARACIS organizează vizite periodice de evaluare externă pentru monitorizare - follow-up, pentru a analiza evoluția modului de îndeplinire a criteriilor și standardelor de asigurare a calității.

4.4.

Acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de masterat - I.O.S.U.M.

Studiile universitare de masterat se organizează în următoarele domenii fundamentale: științe exacte, științe ale naturii, științe umaniste, teologie, științe juridice, științe sociale și politice, științe economice, arhitectură și urbanism, științe agricole și silvice, științe medicale, științe ingineresti, științe militare și informații, arte. Fiecărui domeniu îi pot corespunde mai multe specializări sau programe de masterat. Totodată pot fi organizate programe disciplinare sau interdisciplinare de masterat. Orientarea programelor de masterat poate fi de cercetare, în sensul aprofundării unui domeniu științific disciplinar, de complementaritate, în sensul aprofundării interdisciplinare sau transdisciplinare a unui domeniu de studii, de profesionalizare, în sensul dobândirii de competențe profesionale într-un domeniu specializat, sau masterat didactic, orientat preponderent spre formarea competențelor didactice.

Pentru acreditarea unei instituții organizatoare de studii universitare de masterat se aplică domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță prezentați în partea a II-a a prezentei metodologii. Acestea sunt particularizate în raportul de autoevaluare pentru fiecare domeniu de specializare, iar în cadrul acestuia pentru fiecare program de studii/specializare sau domeniu de masterat.

Au dreptul să organizeze cicluri de studii de masterat numai instituțiile de învățământ superior acreditate.

Standardele cerute pentru acreditarea programelor din ciclul de licență se vor avea în vedere și la acreditarea programelor din ciclul de masterat, cu următoarele cerințe:

a) pentru acreditarea unui program de studii de masterat trebuie să se facă dovada că:

- misiunea de învățământ și de cercetare științifică asumată se justifică prin elemente de relevanță și oportunitate în raport cu nomenclatorul național de calificări, respectiv cerințele pieței forței de muncă, și se raportează la obiectivele de învățământ și de cercetare științifică;

- misiunea de învățământ și de cercetare științifică asumată se încadrează sau completează profilul și specializarea unității de învățământ organizatoare;

b) pentru acreditarea unui program de studii de masterat, toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor predate, dintre care cel puțin 80% să fie cadre didactice titulare sau asociate ale IIS. Cel puțin 50% dintre cadrele care prestează activități didactice asistate integral trebuie să presteze aceste activități în calitate de titular al IIS. Cel puțin 50% dintre disciplinele din planul de învățământ, asistate integral, normate în statul de funcții al IIS, au ca titulari cadre didactice cu titlul de profesor universitar sau conferențiar universitar. Maximum 20% din totalul de cadre didactice implicate într-un program de studii de masterat pot fi acoperite cu specialiști recunoscuți în domeniul de masterat, din cercetare, învățământ, viața economică și socială, din țară sau din străinătate;

c) instituția de învățământ superior va dispune de laboratoare proprii de cercetare în domeniul programului de studii universitare de masterat pentru care se solicită acreditarea, dotate în mod corespunzător.

În vederea acreditării unui program de studii de masterat, toate cerințele solicitate prin prezenta metodologie trebuie să fie confirmate prin documente justificative întocmite de instituția de învățământ superior care solicită acreditarea.

Evaluarea externă a domeniilor de masterat se face conform reglementărilor în vigoare, inclusiv celor aprobate de Consiliul ARACIS.

4.5.

Acreditarea instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat - I.O.S.U.D. și a domeniilor de doctorat

Evaluarea ciclului trei de studii universitare, organizat prin școli doctorale, se face conform unei proceduri specifice distincte, care va fi elaborată conform reglementărilor în vigoare.

Note de subsol:

*: În domenii cum sunt Științele medicale, Științele agricole, Științele tehnice, Arhitectură, Urbanism etc., în care rezultatele cercetării sunt valorificate și prin proiecte pe baza cărora se dezvoltă noi produse, se execută lucrări de dezvoltare a infrastructurii sau pentru protecția mediului, se vor lua în considerare și aceste rezultate.

*: În domenii cum sunt Științele medicale, Științele agricole, Științele tehnice, Arhitectură, Urbanism etc., în care rezultatele cercetării sunt valorificate și prin proiecte pe baza cărora se dezvoltă noi produse, se execută lucrări de dezvoltare a infrastructurii sau pentru protecția mediului, se vor lua în considerare și acesterezultate.

**: În învățământul superior din domeniul Arte se evaluează activitatea de creație, pe domeniile specifice.

*: În domenii cum sunt Științele medicale, Științele agricole, Științele tehnice, Arhitectură, Urbanism etc., în care rezultatele cercetării sunt valorificate și prin proiecte pe baza cărora se dezvoltă noi produse, se execută lucrări de dezvoltare a infrastructurii sau pentru protecția mediului, se vor lua în considerare și acesterezultate.

*, **: Pentru profesiile reglementate din domeniile medicină, medicină dentară și farmacie se aplică indicatori specializați, cu luarea în considerare a pregătirii prin rezidențiat.

Standarde și linii directoare pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior (ESG)

Aprobate de Conferința Ministerială de la Erevan, 14-15 Mai 2015

Cuprins

Cuvânt înainte.....	Pag. 3
I. Context, scop, obiective și principii.....	Pag. 4
Prezentarea contextului.....	Pag. 4
Scop și Concepte.....	Pag. 5
ESG: obiective și principii.....	Pag. 6
II. Standarde și linii directoare europene pentru asigurarea calității în învățământul superior.....	Pag. 7
Partea 1: Standarde și linii directoare pentru asigurarea internă a calității.....	Pag. 8
Partea 2: Standarde și linii directoare pentru asigurarea externă a calității.....	Pag. 15
Partea 3: Standarde și linii directoare pentru agenții de asigurare a calității.....	Pag. 19
III. Anexă: Listă recapitulativă a standardelor.....	Pag. 23

Cuvânt înainte

Standardele și liniile directoare pentru asigurarea calității (ESG) în Spațiul European al Învățământului Superior (SEIS) au fost adoptate de Miniștrii responsabili pentru învățământul superior în 2005, pe baza unei propuneri pregătite de Asociația Europeană a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ENQA) în cooperare cu Organizația Europeană a Studenților (ESU)¹, Asociația Europeană a Instituțiilor de Învățământ Superior (EURASHE) și Asociația Europeană a Universităților (EUA).

După 2005, a existat un progres considerabil în ceea ce privește asigurarea calității, cât și în alte linii de acțiune din cadrul Procesului Bologna cum sunt cadrul calificărilor, recunoașterea și promovarea utilizării rezultatelor învățării, toate acestea contribuind la o schimbare de paradigmă către învățarea și predarea centrate pe student.

Având în vedere acest lucru, Comunicatul Ministerial din 2012 a invitat Grupul E4 (ENQA, ESU, EUA, EURASHE) în cooperare cu Education International (EI), BUSINESSEUROPE și Registrul European al Agențiilor de Asigurare a Calității din Învățământul Superior (EQAR) să pregătească o propunere inițială de revizuire a ESG „*pentru a îmbunătăți claritatea, aplicabilitatea și utilitatea lor, inclusiv scopul acestora.*”

Procesul de revizuire a inclus mai multe runde de consultare, incluzând atât organizațiile cheie din acest proces, cât și ministerele. Comentariile, propunerile și recomandările primite au fost analizate cu grijă și discutate riguros de Grupul de pilotare. Acestea sunt reflectate în versiunea ESG rezultată ulterior. Mai mult decât atât, această ediție reflectă și un consens între toate organizațiile care au fost implicate în proces în ceea ce privește modul în care ar trebui să evolueze asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior și, astfel, oferă o bază solidă pentru implementarea ei cu succes.

Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA)

Uniunea Europeană a Studenților (ESU)

Asociația Europeană a Universităților (EUA)

Asociația Europeană a Instituțiilor de Învățământ Superior (EURASHE)

Education International (EI)

BUSINESSEUROPE

Registrul European al Agențiilor de Asigurare a Calității din Învățământul Superior (EQAR)

¹ ESU a fost cunoscut anterior sub numele ESIB – Organizațiile Naționale ale Studenților din Europa

I. Context, scop, obiective și principii

Prezentarea contextului

Învățământul superior, cercetarea și inovarea joacă un rol crucial în sprijinirea coeziunii sociale, creșterii economice și competitivității globale. Având în vedere dorința societăților europene de a deveni din ce în ce mai bazate pe cunoaștere, învățământul superior a devenit o componentă esențială a dezvoltării socio-economice și culturale. În același timp, creșterea cererii pentru abilități și competențe necesită un învățământ superior care răspunde la această nevoie prin noi modalități.

Lărgirea accesului la învățământ superior reprezintă o oportunitate pentru instituțiile de învățământ superior de a profita de experiențe individuale tot mai diverse. Adaptarea la diversitate și creșterea așteptărilor de la învățământul superior necesită o schimbare fundamentală a ofertei educaționale; este nevoie de o abordare mai centrată pe student în ceea ce privește învățarea și predarea, incluzând trasee flexibile de învățare și recunoașterea competențelor dobândite în afara curriculei. Instituțiile de învățământ superior devin ele însele mai diverse în misiunile pe care și le definesc, în modul în care oferă educație sau în cooperări, incluzând dezvoltarea internaționalizării, învățarea digitală și noi forme de oferire a educației². Rolul asigurării calității este crucial în sprijinirea sistemelor și instituțiilor de învățământ superior în adaptarea la aceste schimbări, în timp ce asigurarea dobândirii de calificări de către studenți și experiențele pe care aceștia le au în învățământul superior rămân în prima linie a misiunilor instituționale.

Un obiectiv cheie al Standardelor și Liniilor Directoare pentru Asigurarea Calității în Spațiul European al Învățământului Superior (ESG) este să contribuie la o înțelegere comună, dincolo de orice frontiere și de către toți actorii implicați, a asigurării calității în ceea ce privește învățarea și predarea. Acestea au jucat și vor continua să joace un rol important în dezvoltarea națională și instituțională a sistemelor de asigurare a calității în interiorul Spațiului European al Învățământului Superior și în cooperarea transfrontalieră. Implicarea în procesele de asigurare a calității, în special cele externe, permit sistemelor de învățământ superior europene să își demonstreze calitatea și cresc transparența, contribuind astfel la construirea încrederii reciproce și la o mai bună recunoaștere a calificărilor, programelor de studiu și ale altor oferte educaționale și servicii.

ESG sunt folosite de instituții și agenții de asigurare a calității ca document de referință pentru sistemele de asigurare internă și externă a calității în învățământul superior. Mai mult decât atât, acestea sunt folosite și de către Registrul European al Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (EQAR), care este responsabil de listarea agențiilor de asigurare a calității care respectă ESG.

² Comunicatul Comisiei Europene: Deschiderea Educației (Opening up Education): Învățare și predare inovative pentru toți prin intermediul Tehnologiilor și Resurselor Educaționale Deschise, COM (2013) 654 final, http://ec.europa.eu/education/news/doc/openingcom_en.pdf

Scop și concepte

ESG sunt un set de standarde și linii directoare pentru asigurarea internă și externă a calității în învățământul superior. ESG nu reprezintă standarde de calitate și nici nu impun modul în care ar trebui implementate procesele de asigurare a calității, ci oferă îndrumare, acoperind dimensiuni care sunt vitale pentru calitatea ofertei educaționale și a mediilor de învățare în învățământul superior. ESG trebuie luate în considerare într-un context mai amplu ce include și cadrul calificărilor, ECTS și suplimentul la diplomă, care contribuie, de asemenea, la promovarea transparenței și încrederii reciproce în învățământul superior în cadrul SEIS.

ESG se concentrează pe asigurarea calității în ceea ce privește învățarea și predarea în învățământul superior, incluzând mediul de învățare și legăturile relevante cu cercetarea și inovarea. Pe lângă acest lucru, instituțiile au politici și procese pentru asigurarea și îmbunătățirea propriilor lor activități, cum ar fi cercetarea sau conducerea institutiei.

ESG se aplică întregului învățământ superior din SEIS, indiferent de modul sau locul în care acesta este oferit. Astfel, ESG sunt aplicabile inclusiv învățământului superior transnațional și transfrontalier. **În acest document, termenul „program” se referă la învățământul superior în sensul cel mai larg,** incluzând și acele oferte educaționale care nu sunt parte a unui program care se finalizează prin obținerea unei diplome oficiale.

Învățământul superior își propune să îndeplinească scopuri multiple; incluzând pregătirea studenților pentru cetățenie activă, pentru viitoarele lor cariere (de ex. contribuind la angajabilitatea lor), sprijinirea dezvoltării lor personale, crearea unei baze largi de cunoștințe avansate și stimularea cercetării și inovării³. Prin urmare, actorii din educație, care pot prioritiza diferit aceste scopuri, pot avea viziuni diferite asupra calității în învățământul superior, iar asigurarea calității trebuie să țină cont de aceste perspective diferite. *Calitatea*, nefiind un concept ușor de definit, este în principal rezultatul interacțiunii dintre cadre didactice, studenți și mediul instituțional de învățare. Asigurarea calității ar trebui să asigure un mediu de învățare în care conținutul programelor, oportunitățile de învățare și facilitățile sunt adecvate scopului.

Cele doua obiective strâns legate, *îmbunătățire* și *răspundere*, sunt în centrul tuturor activităților de asigurare a calității. Luate în ansamblu, acestea conduc la încredere în performanța institutiei de învățământ superior. Un sistem de asigurare a calității implementat cu succes va oferi informații atât institutiei de învățământ superior, cât și publicului larg, despre calitatea activităților sale (răspundere), precum și sfaturi și recomandări pentru dezvoltare (îmbunătățire). Asigurarea calității și dezvoltarea calității sunt astfel strâns legate. Ele pot sprijini dezvoltarea unei *culturi a calității* asumată de toți cei implicați: de la studenți și cadre didactice până la conducerea și managementul institutiei.

3 – Recomandarea Rec (2007)6 a Comisiei Miniștrilor din cadrul Consiliului Europei în ceea ce privești responsabilitatea publică pentru învățământ superior și cercetare, http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/News/pub_res_EN.pdf

Termenul „asigurarea calității” este folosit în acest document pentru a descrie toate activitățile din cadrul ciclului de îmbunătățire continuă (activități pentru asigurarea și îmbunătățirea calității).

Dacă nu se specifică altfel, în acest document prin *actori implicați* înțelegem toți actorii din interiorul instituției, incluzând studenții și personalul, cât și actorii externi, ca angajatorii sau partenerii externi ai instituției.

Cuvântul *instituție* este folosit în standarde și linii directoare pentru a se referi la instituțiile de învățământ superior. Totuși, în funcție de abordarea instituției privind asigurarea calității, cuvântul *instituție* se poate referi la întreaga instituție sau la oricare actor din interiorul său.

ESG: Obiective și principii

Obiectivele ESG sunt următoarele:

ESG definesc un cadru comun pentru sistemele de asigurare a calității în ceea ce privește învățarea și predarea la nivel european, național și instituțional;

- **Permit asigurarea și îmbunătățirea calității** învățământului superior din Spațiul European al Învățământului Superior;
- **Sprijină încrederea reciprocă**, facilitând astfel recunoașterea și mobilitatea în interiorul și dincolo de granițele naționale;
- **Oferă informații despre asigurarea calității** în SEIS.

Aceste obiective oferă un cadru în care ESG pot fi folosite și implementate în diferite modalități de către diferite instituții, agenții și state. SEIS este caracterizat de diversitatea sistemelor politice, sistemelor de educație, tradițiilor socio-culturale și educaționale, limbilor vorbite, aspirațiilor și așteptărilor din interiorul său. Acest lucru face ca o abordare monolită asupra calității și asigurării calității să fie necorespunzătoare. Acceptarea la scară largă a tuturor standardelor este o condiție prealabilă pentru crearea unei înțelegeri comune a asigurării calității în Europa. Din aceste motive, ESG trebuie să fie definite la un nivel generic rezonabil pentru a le asigura aplicabilitatea pentru toate formele de ofertă educațională.

ESG oferă criteriile la nivel european după care agențiile de asigurare a calității și activitățile lor sunt evaluate⁴. Acest lucru asigură aderarea agențiilor de asigurare a calității din SEIS la același set de principii, în timp ce procesele și procedurile pe care le aplică sunt modelate astfel încât să se potrivească scopurilor și cerințelor contextelor în care își desfășoară activitatea.

4 – Agențiile care solicită includerea în Registrul European al Agențiilor de Asigurare a Calității din Învățământul Superior (EQAR) sunt supuse unei evaluări externe ale cărei criterii sunt reprezentate de ESG. De asemenea, Asociația Europeană a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ENQA) se bazează pe conformitatea cu ESG pentru a acorda unei agenții statutul de membru cu drepturi depline al organizației.

ESG au la bază următoarele patru principii privind asigurarea calității în SEIS:

- Instituțiile de învățământ superior au responsabilitatea principală pentru calitatea activităților pe care le desfășoară și pentru asigurarea calității lor;
- Asigurarea calității este adaptată la diversitatea sistemelor de învățământ superior, a instituțiilor, a programelor și a studenților;
- Asigurarea calității sprijină dezvoltarea unei culturi a calității;
- Asigurarea calității ține cont de cerințele și așteptările studenților, ale tuturor celorlalți actori și ale societății.

II. Standarde și linii directoare europene pentru asigurarea calității în învățământul superior

Standardele pentru asigurarea calității au fost împărțite în trei părți:

- Partea 1: Asigurarea internă a calității
- Partea 2: Asigurarea externă a calității
- Partea 3: Asigurarea calității agențiilor

Totuși, trebuie ținut cont că cele trei părți sunt intrinsec legate între ele și că, împreună, constituie bazele unui cadru european de asigurare a calității. Asigurarea externă a calității din Partea 2 recunoaște standardele pentru asigurarea internă a calității din Partea 1, ceea ce garantează că munca internă depusă de instituții este direct relevantă pentru orice proces de asigurare externă a calității la care sunt supuse. În același mod, Partea 3 ține cont de Partea 2. Astfel, cele trei părți funcționează în mod complementar atât pentru instituțiile de învățământ superior, cât și pentru agenții, și asigură înțelegerea faptului că la acest cadru contribuie și alți actori. În consecință, cele trei părți trebuie luate în considerare ca un întreg.

Standardele definesc practici convenite și acceptate pentru asigurarea calității în învățământul superior în SEIS și trebuie, prin urmare, să fie luate în considerare și respectate de către toți cei implicați, pentru toate tipurile de ofertă educațională în învățământul superior⁵. Lista recapitulativă a standardelor pentru asigurarea calității se regăsește în anexă, pentru a fi mai ușor accesibilă.

Liniile directoare explică de ce standardul este important și descriu cum acesta ar putea fi implementat. Ele stabilesc bune practici care trebuie luate în considerare și aplicate în domeniile relevante de către actorii implicați în asigurarea calității. Implementarea lor va fi diferită, depinzând de context.

5 – Standardele folosesc utilizarea comună din limba engleză pentru „should”, care are conotația fie de opțiune, fie de prescripție și respectare; în limba română se traduce prin „trebuie”, având în vedere caracterul de conformitate al ESG

Partea 1: Standarde și linii directoare pentru asigurarea internă a calității

1.1 Politici pentru asigurarea calității

Standard:

Instituțiile trebuie să aibă o politică pentru asigurarea calității care este publică și este parte a managementului lor strategic. Actorii interni trebuie să dezvolte și să implementeze această politică prin intermediul unor structuri și procese adecvate, implicând în același timp și actori externi⁷.

Linii directoare:

Politicele și procesele sunt pilonii principali ai unui sistem instituțional coerent de asigurare a calității care formează ciclul de dezvoltare continuă și contribuie la responsabilizarea instituției. Aceasta sprijină dezvoltarea unei culturi a calității în care toții actorii interni își asumă responsabilitatea pentru calitate și se implică în asigurarea calității la toate nivelurile din instituție. Pentru a facilita acest lucru, politica are un caracter oficial și este publică.

Politicele de asigurare a calității sunt cele mai eficace când reflectă relația dintre cercetare, învățare și predare și iau în considerare contextul național în care instituția își desfășoară activitatea și contextul instituțional, precum și abordarea sa strategică. Astfel de politici sprijină

- organizarea sistemului de asigurare a calității;
- departamentele, școlile, facultățile și alte structuri organizaționale, cât și conducerea instituțională, cadrele didactice și auxiliare și studenții să își asume responsabilitățile care le revin în asigurarea calității;
- integritatea și libertatea academică și vigilența față de fraude academice;
- protejarea împotriva intoleranței sau discriminării de orice fel a studenților sau a cadrelor didactice și auxiliare;
- implicarea actorilor externi în asigurarea calității.

Politicele se transpun în practică printr-o varietate de procese de asigurare internă a calității care permit participarea întregii instituții. Modul în care aceste politici sunt implementate, monitorizate și revizuite rămâne la decizia instituției.

Politicele de asigurare a calității acoperă, de asemenea, orice element din activitatea instituției care este subcontractat sau este efectuat de terți.

1.2 Proiectarea și aprobarea programelor

Standard:

Instituțiile trebuie să aibă procese de proiectare și aprobare a programelor proprii. Programele trebuie proiectate în așa fel încât să atingă obiectivele pentru care au fost create, incluzând rezultatele așteptate ale învățării. Calificarea rezultată în urma unui program trebuie specificată clar și comunicată, făcând referire la nivelul corespunzător din cadrul național al calificărilor pentru învățământul superior, și, în consecință, la Cadrul Calificărilor din Spațiul European al Învățământului Superior.

Linii directoare:

Programele de studii sunt în centrul misiunii de învățământ a instituțiilor de învățământ superior. Ele oferă studenților atât cunoștințe academice, cât și competențe, incluzându-le pe cele transversale, care pot influența dezvoltarea lor personală și pot fi aplicate în carierele lor viitoare.

Programele

- sunt proiectate cu obiective generale care sunt în acord cu strategia instituțională și menționează explicit rezultatele așteptate ale învățării;
- sunt proiectate cu implicarea studenților și altor actori interesați;
- beneficiază de expertiză externă și puncte de referință;
- reflectă cele patru scopuri ale învățământului superior definite de Consiliul Europei (cf. Scop și Concepte);
- sunt proiectate astfel încât să permită un progres continuu al studenților pe parcursul studiilor
- definesc volumul de muncă așteptat al studenților, de exemplu prin ECTS;
- includ oportunități de plasament bine structurate, după caz ⁶;
- sunt supuse unui proces oficial de aprobare instituțională.

1.3 Învățarea, predarea și evaluarea centrate pe student

Standard:

Instituțiile trebuie să se asigure că programele sunt oferite în așa fel încât să încurajeze studenții să aibă un rol activ în crearea procesului de învățare și că evaluarea studenților reflectă această abordare.

Linii directoare:

Învățarea și predarea centrate pe student joacă un rol important în stimularea motivării studenților, auto-reflecției și implicării lor în procesul de învățare. Aceasta necesită o analiză atentă a modului de proiectare și de implementare a programelor de studii și de evaluare a rezultatelor.

Implementarea învățării și predării centrate pe student

- respectă și ia în considerare diversitatea studenților și a necesităților lor, permițând trasee de învățare flexibile;

6 Plasamentul include stagii, activități de practică sau alte părți ale programului care nu se desfășoară în instituție, dar care permit studentului să dobândească experiență în domeniul de studiu.

- ia în considerare și folosește metode diferite de organizare a procesului de învățare și predare, acolo unde este cazul;
- folosește în mod flexibil o varietate de metode pedagogice;
- evaluează în mod regulat și modifică, atunci când e cazul, modul de organizare a procesului de învățare și predare și metodele pedagogice;
- încurajează simțul autonomiei pentru cei care învață, asigurând în același timp orientare adecvată și sprijin din partea profesorilor;
- promovează respectul reciproc în relația student-profesor;
- are proceduri potrivite pentru a soluționa nemulțumirile studenților.

Având în vedere importanța evaluării progresului studenților și a viitoarelor lor cariere, procesele de asigurare a calității pentru evaluare iau în considerare următoarele:

- Evaluatorii sunt familiarizați cu testările și metodele de examinare existente și primesc sprijin în dezvoltarea competențelor proprii în acest domeniu;
- Criteriile și metodele de evaluare, cât și modalitățile de notare, sunt publicate din timp;
- Evaluarea permite studenților să demonstreze la ce nivel au fost atinse rezultatele așteptate ale învățării. Studenților li se oferă informații („feedback”), care, dacă este necesar, sunt legate de consiliere pentru procesul de învățare;
- Acolo unde este posibil, evaluarea este efectuată de mai mult decât un examinator;
- Reglementările pentru evaluare țin cont de eventuale circumstanțe atenuante;
- Evaluarea este coerentă, aplicată în mod corect tuturor studenților și efectuată în conformitate cu procedurile stabilite;
- Există o procedură oficială de contestare a evaluării de către studenți.

1.4 Admiterea studenților, parcursul, recunoașterea și certificarea

Standard:

Instituțiile trebuie să aplice în mod consecvent reglementările definite și publicate în prealabil, acoperind toate fazele ciclului „vieții” de student”, cum ar fi admiterea, evoluția pe parcursul studiilor, recunoașterea și certificarea rezultatelor studiilor.

Linii directoare:

Asigurarea condițiilor și sprijinului necesar studenților pentru a realiza progresul în cariera lor academică este în interesul studenților, al programelor, al instituțiilor și al sistemelor de învățământ superior. Este esențial să existe proceduri de admitere, recunoaștere și finalizare adecvate scopului, în special atunci când studenții sunt mobili în interiorul sau între sistemele de învățământ superior.

Este important ca politicile de acces, procedurile de admitere și criteriile folosite să fie implementate corespunzător și în mod transparent. Există o procedură de integrare și adaptare a studenților în instituție și program.

Instituțiile trebuie să folosească atât procese, cât și instrumente, pentru a colecta, monitoriza și gestiona informații despre parcursul studenților pentru a acționa în funcție de acestea.

Recunoașterea corectă a calificărilor din învățământul superior, a perioadelor de studiu și a învățării anterioare, incluzând recunoașterea învățării non-formale sau informale, sunt componente esențiale pentru asigurarea progresului studenților în activitățile lor de studiu, promovând totodată mobilitatea. Procedurile adecvate de recunoaștere se bazează pe

- o practică instituțională pentru recunoaștere în conformitate cu principiile Convenției de Recunoaștere de la Lisabona;
- cooperarea cu alte instituții, agenții de asigurare a calității și centre naționale ENIC/NARIC în vederea asigurării unei recunoașteri coerente în întreaga țară.

Obținerea diplomei reprezintă finalizarea cu succes a perioadei de studii a studenților. Studenții trebuie să primească documentația necesară pentru a le fi explicate calificările obținute, incluzând rezultatele învățării și contextul, nivelul, conținutul și definirea statutului studiilor care au fost urmate și finalizate cu succes.

1.5 Personalul academic

Standard:

Instituțiile trebuie să se asigure de competența cadrelor lor didactice. Acestea trebuie să pună în aplicare procese corecte și transparente de recrutare și dezvoltare a personalului.

Linii directoare:

Rolul cadrelor didactice este esențial în crearea unei experiențe de înaltă calitate pentru studenți și facilitarea dobândirii de cunoștințe, competențe și abilități. Diversificarea populației de studenți și punerea unui accent mai mare pe rezultatele învățării necesită o învățare și predare centrate pe student și, astfel, rolul cadrelor didactice se schimbă (conform Standardului 1.3).

Instituțiile de învățământ superior au responsabilitatea primară față de calitatea cadrelor lor didactice și pentru asigurarea unui cadru care să le sprijine ca să își poată desfășura activitatea în mod eficient. Un astfel de cadru

- stabilește și urmărește procese clare, transparente și corecte de recrutare a personalului și condiții de angajare care recunosc importanța predării;
- oferă oportunități și promovează dezvoltarea profesională a personalului academic;
- încurajează activitatea științifică pentru a întări legătura dintre educație și cercetare;
- încurajează inovarea în metodele de predare și utilizarea de noi tehnologii.

1.6 Resurse de învățare și sprijin pentru studenți

Standard:

Instituțiile trebuie să dispună de finanțare adecvată pentru activitățile de învățare și predare și să se asigure că sunt oferite reurse de învățare și servicii de sprijin pentru studenți adecvate și ușor accesibile.

la dispoziția studenților o serie de resurse care să-i sprijine în activitatea de învățare. Acestea cuprind resurse materiale ca bibliotecile, facilitățile de studiu și infrastructura IT, până la resurse umane cu rol de susținere/sprijin pentru studenți cum ar fi tutori, consilieri sau alte persoane care îi pot sfătui. Rolul serviciilor de sprijin pentru studenți este important în mod particular și pentru facilitarea mobilității studenților în același sistem sau între diferite sisteme de învățământ superior.

Cerințele unei populații diverse de studenți (cum ar fi studenții maturi, cei cu frecvență redusă, studenții angajați sau internaționali, cât și studenții cu dizabilități) și schimbarea de paradigmă către învățământul centrat pe student, alături de modalitățile flexibile de învățare și predare, sunt luate în considerare la planificarea și alocarea resurselor de învățare și a celor pentru serviciile de sprijin pentru studenți.

Activitățile și facilitățile de sprijin pot fi organizate într-o varietate de moduri, depinzând de contextul instituțional. Cu toate acestea, asigurarea internă a calității garantează că toate resursele sunt adecvate scopului și accesibile, iar studenții sunt informații despre serviciile care le sunt puse la dispoziție.

În oferirea serviciilor de sprijin pentru studenți rolul personalului administrativ este crucial și, prin urmare, acesta trebuie să fie calificat și să aibă la dispoziție oportunități pentru a-și dezvolta competențele.

1.7 Managementul informației

Standard:

Instituțiile trebuie să se asigure că sunt colectate, analizate și utilizate informații relevante pentru gestionarea eficientă a programelor lor și a altor activități.

Linii directoare:

Datele fiabile sunt cruciale pentru fundamentarea luării deciziilor și pentru a ști ceea ce merge bine și ceea ce necesită mai multă atenție. Procesele eficiente de colectare și analiză a informațiilor despre programe de studii și alte activități oferă date sistemului de asigurare internă a calității.

Informațiile colectate depind, într-o oarecare măsură, de tipul și misiunea instituției. Următoarele informații sunt de interes:

- Indicatori de performanță cheie / importanți;
- Profilul populației de studenți;
- Parcursul educațional al studenților, rata de absolvire și rata de abandon;
- Satisfacția studenților față de programele de studii pe care le urmează;
- Resursele disponibile de învățare și serviciile de sprijin pentru studenți;
- Traseele profesionale ale absolvenților.

Pot fi folosite metode variate de colectare a informațiilor. Este important ca studenții și cadrele didactice să fie implicate în oferirea și analizarea informațiilor și în planificarea activităților ulterioare de urmărire (follow-up).

1.8 Informarea publicului

Standard:

Instituțiile trebuie să publice informații despre activitatea lor, incluzând informații despre programe, care sunt clare, precise, obiective, actualizate și ușor accesibile.

Linii directoare:

Informațiile despre activitatea instituțiilor sunt utile pentru potențiali sau actuali studenți, cât și pentru absolvenți, alți actori interesați sau public în general.

Prin urmare, instituțiile furnizează informații despre activitatea lor, incluzând informații despre programele pe care le oferă, criteriile de selecție, rezultatele așteptate ale învățării ale acestor programe și calificările dobândite, procedurile de predare, învățare și evaluare, ratele de promovare la examene, oportunitățile de învățare puse la dispoziția studenților și informații despre angajabilitatea absolvenților.

1.9 Monitorizare continuă și evaluare periodică a programelor

Standard:

Instituțiile trebuie să monitorizeze și să evalueze periodic programele pe care le oferă pentru a se asigura că acestea își ating obiectivele și răspund cerințelor studenților și ale societății. Aceste evaluări trebuie să conducă la îmbunătățirea continuă a programelor. Orice măsură planificată sau implementată ca rezultat al evaluării trebuie comunicată tuturor celor interesați.

Monitorizarea regulată, evaluarea și revizuirea programelor de studii își propun să asigure că oferta educațională rămâne adecvată și că se creează un mediu de învățare favorabil și eficace pentru studenți.

Aceste procese includ evaluarea:

- Conținutului programelor, în lumina celor mai noi cercetări în domeniu, asigurându-se astfel că programele sunt de actualitate;
- Cerințelor în schimbare ale societății;
- Volumului de muncă al studenților, precum și al parcursului educațional și succesului acestora;
- Eficacității procedurilor de evaluare a studenților;
- Așteptărilor, nevoilor și satisfacției studenților în raport cu programul de studii;
- Mediului de învățare și a serviciilor de sprijin/susținere pentru studenți și adecvării acestora scopului programului.

Programele sunt evaluate și revizuite regulat, cu implicarea studenților și a altor actori interesați. Informațiile colectate sunt analizate, iar programul este adaptat pentru a se asigura că rămâne de actualitate. Aspectele legate de programul revizuit sunt publicate.

1.10 Asigurarea externă a calității în mod periodic

Standard:

Instituțiile trebuie să se supună periodic asigurării externe a calității în conformitate cu ESG.

Linii directoare:

Asigurarea externă a calității în diferitele ei forme poate verifica eficiența asigurării interne a calității instituțiilor, poate funcționa ca un catalizator de îmbunătățire și poate oferi instituției noi perspective. De asemenea, va oferi instituției și publicului informații despre calitatea activităților instituției.

Instituțiile participă la asigurarea externă a calității în mod ciclic, ținând cont, acolo unde este cazul, de prevederile legislative sub care își desfășoară activitatea. Prin urmare, depinzând de cadrul legislativ, asigurarea externă a calității poate lua diferite forme și se poate concentra pe diferite nivele de organizare (cum ar fi program, facultate sau instituție).

Asigurarea calității este un proces continuu care nu se finalizează odată cu feedback-ul extern, cu raportul de evaluare externă sau cu procesul de follow-up din instituție. Prin urmare, instituțiile se asigură că progresul făcut de la ultima evaluare externă a calității este luat în considerare atunci când se pregătesc pentru evaluarea următoare.

Partea 2: Standarde și linii directoare pentru asigurarea externă a calității

2.1 Luarea în considerare a asigurării interne a calității

Standard:

Asigurarea externă a calității trebuie să abordeze eficacitatea proceselor de asigurare internă a calității descrise în Partea 1 a ESG.

Linii directoare:

Asigurarea calității în învățământul superior se bazează pe responsabilitatea instituțiilor pentru calitatea programelor și a altor oferte educaționale; prin urmare, este important ca asigurarea externă a calității să recunoască și să sprijine responsabilitatea instituțională pentru asigurarea calității. Pentru a asigura legătura dintre asigurarea internă a calității și cea externă, cea din urmă ia în considerare standardele din Partea 1. Acestea pot fi abordate în mod diferit, depinzând de tipul de asigurare externă a calității.

2.2 Conceperea de metodologii adaptate scopului

Standard:

Asigurarea externă a calității trebuie să fie definită și concepută într-o manieră specifică pentru a se asigura că este adecvată atingerii scopurilor și obiectivelor sale, ținând cont în același timp de reglementările relevante existente. Actorii interesați trebuie să fie implicați în proiectarea și îmbunătățirea continuă a acesteia.

Linii directoare:

Pentru a asigura eficacitatea și obiectivitatea este vital ca asigurarea externă a calității să aibă scopuri clare, agreate de actorii interesați.

Scopurile, obiectivele, precum și implementarea proceselor vor

- lua în considerare cantitatea de muncă necesară și costurile implicate pentru instituții;
- ține cont de necesitatea de a sprijini instituțiile pentru îmbunătățirea calității;
- permite universităților să demonstreze aceste îmbunătățiri;
- conduce către o informare clară cu privire la rezultatele asigurării externe a calității și a activităților de urmărire a recomandărilor (follow-up).

Sistemul de asigurare externă a calității poate opera într-un mod mai flexibil dacă instituțiile sunt capabile să demonstreze eficacitatea propriilor sisteme de asigurare internă a calității.

2.3 Procese de implementare

Standard:

Procesele de asigurare a calității trebuie să fie fiabile, utile, predefinite, aplicate în mod constant și coerent și făcute publice. Ele includ:

- o auto-evaluare sau un proces echivalent;
- o evaluare externă, incluzând în mod normal și o vizită la fața locului;
- un raport rezultat din evaluarea externă;
- activități coerente de urmărire a recomandărilor (follow-up.)

Linii directoare:

Asigurarea externă a calității efectuată în mod profesionist, coerent și transparent, asigură acceptarea și impactul acesteia.

În funcție de modul în care sistemul de asigurare externă a calității este proiectat, instituțiile pun la dispoziție informațiile de bază pentru asigurarea externă a calității prin intermediul unei auto-evaluări sau colectând alte materiale, incluzând documente justificative. În mod normal, documentația scrisă este completată de interviuri cu actorii interesați în timpul vizitei la fața locului. Rezultatele evaluării sunt sintetizate într-un raport (conform Standardului 2.5) redactat de un grup de experți externi (conform Standardului 2.4).

Asigurarea externă a calității nu se termină odată cu raportul scris de experți. Raportul oferă îndrumări clare pentru acțiuni instituționale. Agențiile au un proces coerent de urmărire (follow-up) pentru a evalua măsurile luate de instituție. Natura proceselor de urmărire (follow-up) va depinde de modul în care este proiectată asigurarea externă a calității.

2.4 Experții evaluărilor colegiale

Standard:

Asigurarea externă a calității trebuie să fie realizată de grupuri de experți externi care includ și unul sau mai mulți membri studenți.

Linii directoare:

În centrul asigurării externe a calității se afla o gamă largă de expertiză oferită de experți în evaluări colegiale, care contribuie la activitatea agenției prin aportul adus din diferite perspective, incluzându-le pe cele ale instituțiilor, ale cadrelor didactice, ale studenților și ale angajatorilor/profesioniștilor.

Pentru a asigura valoarea, consistența și rigoarea activității experților, aceștia

- sunt selectați cu grijă;
- au abilitățile și competențele necesare pentru a-și duce la îndeplinire sarcinile;
- sunt sprijiniți prin intermediul unor sesiuni de formare și/sau informare potrivite.

Agenția se asigură de independența acestor experți, implementând un mecanism care să nu permită conflictele de interese.

Implicarea experților internaționali în asigurarea externă a calității, de exemplu ca membri în echipele de evaluare colegială, este de dorit și adaugă o dimensiune în plus dezvoltării și implementării acestor procese.

2.5 Criterii pentru rezultate

Standard:

Toate rezultatele sau hotărârile luate în urma evaluării externe a calității trebuie să se bazeze pe criterii explicite și publicate, care sunt aplicate constant și coerent, indiferent dacă procesul conduce sau nu la o decizie formală.

Linii directoare:

Asigurarea externă a calității și în mod particular rezultatele ei au un impact semnificativ pentru instituția și programele care sunt evaluate și analizate.

În spiritul echității și fiabilității, rezultatele evaluării externe a se bazează pe criterii predefinite și publicate, care sunt interpretate constant și coerent și sunt bazate pe elemente doveditoare. În funcție de sistemul de asigurare externă a calității, rezultatele pot lua diferite forme, de exemplu pot fi recomandări, calificative sau decizii oficiale.

2.6 Raportare

Standard:

Rapoartele complete realizate de experți trebuie publicate într-o manieră clară și accesibilă pentru comunitatea academică, partenerii externi și alte persoane interesate. Dacă agenția ia vreo decizie oficială pe baza rapoartelor, aceasta trebuie publicată odată cu raportul.

Linii directoare:

Raportul realizat de experți reprezintă baza măsurilor de urmărire a punerii în aplicare a recomandărilor (follow-up) luate de instituție în urma evaluării externe și oferă publicului larg informații despre activitățile din instituție. Pentru ca raportul să poată fi folosit ca bază pentru acțiuni ulterioare, acesta trebuie să aibă o structură și un limbaj clar și concis și trebuie să conțină

- descrierea contextului (pentru a ajuta la localizarea instituției în contextul ei specific);
- descrierea procedurii aplicate, inclusiv a experților implicați;
- elemente doveditoare, analize și constatări;
- concluzii;
- exemple de bună practică, demonstrate de instituție;
- recomandări pentru acțiuni de urmărire a punerii în aplicare a recomandărilor (follow-up).

Pregătirea unui raport de sinteză poate fi utilă.

Precizia și acuratețea unui raport este îmbunătățită dacă instituției i se oferă posibilitatea ca erorile factuale să fie semnalate.

2.7 Reclamații și contestații

Standard:

Procedurile de reclamații și contestații trebuie definite clar ca parte integrantă a conceperii proceselor de asigurare externă a calității și trebuie comunicate instituțiilor.

Linii directoare:

Pentru a proteja drepturile instituțiilor și pentru a asigura un proces corect de luare a deciziilor, asigurarea externă a calității funcționează într-o manieră deschisă și responsabilă. Cu toate acestea, pot exista neînțelegeri sau nemulțumiri în legătură cu procesele desfășurate sau cu rezultatele oficiale ulterioare.

Instituțiile trebuie să aibă acces la proceduri care să le permită să prezinte agenției problemele care le preocupă; agențiile trebuie să gestioneze situațiile de acest fel într-o manieră profesionistă, prin intermediul unor proceduri clar definite și aplicate în mod constant și coerent

O procedură de reclamație permite unei instituții să își exprime nemulțumirea față de modul în care s-au desfășurat procesele sau față de cei care le-au gestionat.

Într-o procedură de contestație instituțiile pun la îndoială rezultatele oficiale ale proceselor, atunci când pot demonstra că acestea nu sunt bazate pe dovezi solide, că nu au fost folosite corect criteriile sau că procesele nu au fost implementate în mod consecvent.

Partea 3: Standarde și linii directoare pentru asigurarea calității agențiilor

3.1 Activități, politici și procese de asigurare a calității

Standard:

Agențiile trebuie să desfășoare activitățile de asigurare externă a calității în mod regulat așa cum sunt definite în Partea 2 a ESG. Acestea trebuie să aibă scopuri și obiective clare și explicite, ca parte a misiunii lor exprimată și făcută publică. Ele trebuie să se reflecte în activitatea de zi cu zi a agenției. Agențiile trebuie să asigure implicarea actorilor interesați în conducerea și activitatea lor.

Linii directoare:

Pentru a asigura eficiența și impactul asigurării externe a calității, este important ca instituțiile și publicul larg să aibă încredere în agenții.

Prin urmare, țelurile și obiectivele agențiilor de asigurare a calității sunt descrise și publicate, alături de natura interacțiunilor dintre agenții și actori interesați relevanți din învățământul superior, în special instituțiile de învățământ superior, și scopul activităților agențiilor. Expertiza unei agenții poate crește prin includerea de membri internaționali în comisiile sale.

Agențiile desfășoară o gamă variată de activități de asigurare externă a calității pentru a atinge diferite obiective. Printre acestea se numără evaluarea, verificarea, analiza, acreditarea sau alte activități similare la nivel de program sau de instituție, care pot fi realizate în mod diferit. Atunci când agențiile desfășoară alte tipuri de activități, este necesar să existe o distincție clară între asigurarea externă a calității și alte domenii din activitatea lor.

3.2 Statut oficial

Standard:

Agențiile trebuie să aibă o bază legală după care funcționează și trebuie să fie recunoscute oficial ca agenții de asigurare a calității de către autoritățile publice competente.

Linii directoare:

În special atunci când asigurarea externă a calității este folosită în scopuri normative, instituțiile trebuie să aibă siguranța că rezultatele acestui proces sunt acceptate în sistemul de învățământ superior de către stat, actorii interesați și publicul larg.

3.3 Independență

Standard:

Agențiile trebuie să fie independente și să funcționeze autonom. Ele trebuie să poarte deplina responsabilitate pentru acțiunile pe care le desfășoară și rezultatele acestora, fără influența unor terțe părți.

Linii directoare:

Instituțiile de învățământ superior, care sunt autonome, au nevoie, în contrapartidă, de agenții independente.

Atunci când se apreciază independența unei agenții, sunt importante următoarele aspecte:

- Independența organizațională, demonstrată de documente oficiale (ex: instrumente ale guvernării, acte legislative sau statutul organizației) care stipulează independența activității agenției de părți terțe, cum ar fi instituțiile de învățământ superior, guvernele sau alte organizații interesate;
- Independența operațională: definirea și punerea în practică a procedurilor și metodelor de lucru ale agenției, precum și numirea și desemnarea experților externi sunt efectuate în mod independent de părți terțe, cum ar fi instituțiile de învățământ superior, guvernele sau alte părți interesate;
- Independența rezultatelor oficiale: în timp ce experții din rândul actorilor/părților interesate relevante, în special studenții, iau parte la procesele de asigurare a calității, rezultatele finale ale proceselor de asigurare a calității rămân în responsabilitatea agenției.

Toți cei care contribuie la activitățile agenției de asigurare externă a calității (de ex: în calitate de experți) sunt informați că, deși aceștia pot fi nominalizați de o terță parte, pe durata colaborării cu agenția aceștia acționează în nume propriu și nu reprezintă terță parte de la care provin. Independența este importantă pentru a avea garanția că toate procedurile și deciziile se bazează numai pe expertiză.

3.4 Analiză tematică

Standard:

Agențiile trebuie să publice în mod regulat rapoarte care descriu și analizează rezultatele generale ale activităților lor de asigurare externă a calității.

Linii directoare:

În cursul activității lor, agențiile dobândesc informații despre programe și instituții care pot fi utile dincolo de aria de aplicare a unui singur proces, oferind materiale pentru analize structurate ale sistemului de învățământ superior.

O analiză aprofundată și atentă a acestor informații va arăta dezvoltările, tendințele și domeniile de bună practică sau cele în care dificultățile persistă.

3.5 Resurse

Standard:

Agențiile trebuie să dispună de resurse adecvate și corespunzătoare, atât umane, cât și financiare, pentru a-și putea desfășura activitatea.

Linii directoare:

Având în vedere importanța impactului învățământului superior asupra dezvoltării societăților și indivizilor este în interesul public ca agențiile să fie finanțate adecvat și corespunzător. Resursele agențiilor le permit acestora să organizeze și desfășoare activități de asigurare externă a calității într-o manieră eficientă și eficientă. În plus, resursele le permit acestora să îmbunătățească și să analizeze practicile pe care le utilizează și să informeze publicul în legătură cu activitățile pe care le desfășoară.

3.6 Asigurare internă a calității și conduită profesională

Standard:

Agențiile trebuie să dispună de procese de asigurare internă a calității legate de definirea, asigurarea și îmbunătățirea calității și integrității activităților lor.

Agențiile trebuie să fie responsabile în fața părților interesate. Prin urmare, în activitatea agenției sunt indispensabile standarde profesionale ridicate și de integritate. Revizuirea și îmbunătățirea activităților lor se desfășoară în mod continuu pentru a se asigura că serviciile oferite instituțiilor și societății sunt optime.

Agențiile aplică politici de asigurare internă a calității care sunt disponibile pe website-urile lor. Aceste politici

- garantează că toate persoanele implicate în activitățile agenției sunt competente și acționează cu profesionalism și etic;
- includ mecanisme de ” feedback ” intern și extern care conduc la o îmbunătățire continuă în cadrul agenției;
- protejează împotriva intoleranței sau oricărei forme de discriminare;
- prezintă modalitățile corespunzătoare de comunicare cu autoritățile relevante din jurisdicțiile în care operează;
- asigură că toate activitățile desfășurate sau materialele realizate de subcontractanți sunt în conformitate cu ESG, în cazul în care unele sau toate elementele din activitatea de asigurare a calității sunt subcontractate altor părți;
- permit agenției să stabilească statutul și recunoașterea instituțiilor cu care desfășoară activități de asigurare externă a calității.

3.7 Evaluare externă periodică a agențiilor

Standard:

Agențiile trebuie să se supună unei evaluări externe cel puțin o dată la fiecare cinci ani pentru a demonstra că funcționează în acord cu ESG.

Linii directoare:

Evaluarea externă periodică va ajuta agenția să reflecteze asupra propriilor politici și activități. Aceasta oferă o modalitate care asigură agenția și actorii interesați că aceasta continuă să adere la principiile prevăzute în ESG.

III. Anexă: Listă recapitulativă a standardelor

Partea 1: Standarde și linii directoare pentru asigurarea internă a calității

1.1 Politici pentru asigurarea calității

Instituțiile trebuie să aibă o politică pentru asigurarea calității care este publică și este parte a managementului lor strategic. Actorii interni trebuie să dezvolte și să implementeze această politică prin intermediul unor structuri și procese adecvate, implicând în același timp și actori externi⁷.

1.2 Proiectarea și aprobarea programelor⁸

Instituțiile trebuie să aibă procese de proiectare și aprobare a programelor proprii. Programele trebuie proiectate în așa fel încât să atingă obiectivele pentru care au fost create, incluzând rezultatele așteptate ale învățării. Calificarea rezultată în urma unui program trebuie specificată clar și comunicată, făcând referire la nivelul corespunzător din cadrul național al calificărilor pentru învățământul superior, și, în consecință, la Cadrul Calificărilor din Spațiul European al Învățământului Superior.

1.3 Învățarea, predarea și evaluarea centrate pe student

Instituțiile trebuie să se asigure că programele sunt oferite în așa fel încât să încurajeze studenții să aibă un rol activ în crearea procesului de învățare și că evaluarea studenților reflectă această abordare.

1.4 Admiterea studenților, parcursul, recunoașterea și certificarea

Instituțiile trebuie să aplice în mod consecvent reglementările definite și publicate în prealabil, acoperind toate fazele ciclului „vieții” de student”, cum ar fi admiterea, evoluția pe parcursul studiilor, recunoașterea și certificarea rezultatelor studiilor.

1.5 Personalul academic

Instituțiile trebuie să se asigure de competența cadrelor lor didactice. Acestea trebuie să pună în aplicare procese corecte și transparente de recrutare și dezvoltare a personalului.

1.6 Resurse de învățare și sprijin pentru studenți

Instituțiile trebuie să dispună de finanțare adecvată pentru activitățile de învățare și predare și să se asigure că sunt oferite reurse de învățare și servicii de sprijin pentru studenți adecvate și ușor accesibile.

1.7 Managementul informației

Instituțiile trebuie să se asigure că sunt colectate, analizate și utilizate informații relevante pentru gestionarea eficientă a programelor lor și a altor activități.

⁷ În cazul în care nu există altceva specificat, în document „actori interesați” se referă la toți actorii din cadrul instituției, incluzând studenții și personalul, cât și actorii externi cum ar fi angajatorii sau parteneri externi ai instituției.

⁸ termenul „program” se referă la învățământul superior în sensul cel mai larg, incluzând și acele lucruri care nu sunt parte a unui program care se finalizează prin obținerea unei diplome.

1.8 Informarea publicului

Instituțiile trebuie să publice informații despre activitatea lor, incluzând informații despre programe, care sunt clare, precise, obiective, actualizate și ușor accesibile.

1.9 Monitorizare continuă și evaluare periodică a programelor

Instituțiile trebuie să monitorizeze și să evalueze periodic programele pe care le oferă pentru a se asigura că acestea își ating obiectivele și răspund cerințelor studenților și ale societății. Aceste evaluări trebuie să conducă la îmbunătățirea continuă a programelor. Orice măsură planificată sau implementată ca rezultat al evaluării trebuie comunicată tuturor celor interesați.

1.10 Asigurarea externă a calității în mod periodic

Instituțiile trebuie să se supună periodic asigurării externe a calității în conformitate cu ESG.

Partea 2: Standarde și linii directoare pentru asigurarea externă a calității

2.1 Luarea în considerare a asigurării interne a calității

Asigurarea externă a calității trebuie să abordeze eficacitatea proceselor de asigurare internă a calității descrise în Partea 1 a ESG.

2.2 Conceperea de metodologii adaptate scopului

Asigurarea externă a calității trebuie să fie definită și concepută într-o manieră specifică pentru a se asigura că este adecvată atingerii scopurilor și obiectivelor sale, ținând cont în același timp de reglementările relevante existente. Actorii interesați trebuie să fie implicați în proiectarea și îmbunătățirea continuă a acesteia.

2.3 Procese de implementare

Procesele de asigurare a calității trebuie să fie fiabile, utile, predefinite, aplicate în mod constant și coerent și făcute publice. Ele includ:

- o auto-evaluare sau un proces echivalent;
- o evaluare externă, incluzând în mod normal și o vizită la fața locului;
- un raport rezultat din evaluarea externă;
- activități coerente de urmărire a recomandărilor („follow-up”).

2.4 Experții evaluărilor colegiale

Asigurarea externă a calității trebuie să fie realizată de grupuri de experți externi care includ și unul sau mai mulți membri studenți.

2.5 Criterii pentru rezultate

Toate rezultatele sau hotărârile luate în urma evaluării externe a calității trebuie să se bazeze pe criterii explicite și publicate, care sunt aplicate constant și coerent, indiferent dacă procesul conduce sau nu la o decizie formală.

2.6 Raportare

Rapoartele complete realizate de experți trebuie publicate într-o manieră clară și accesibilă pentru comunitatea academică, partenerii externi și alte persoane interesate. Dacă agenția ia vreo decizie formală pe baza rapoartelor, aceasta trebuie publicată odată cu raportul.

2.7 Reclamații și contestații

Procedurile de reclamații și contestații trebuie definite clar ca parte integrantă a conceperii proceselor de asigurare externă a calității și trebuie comunicate instituțiilor.

Partea 3: Standarde și linii directoare pentru asigurarea calității agențiilor

3.1 Activități, politici și procese de asigurare a calității

Agențiile trebuie să desfășoare activitățile de asigurare externă a calității în mod regulat așa cum sunt definite în Partea 2 a ESG. Acestea trebuie să aibă scopuri și obiective clare și explicite, ca parte a misiunii lor exprimată și făcută publică. Ele trebuie să se reflecte în activitatea de zi cu zi a agenției. Agențiile trebuie să asigure implicarea actorilor interesați în conducerea și activitatea lor.

3.2 Statut oficial

Agențiile trebuie să aibă o bază legală după care funcționează și trebuie să fie recunoscute oficial ca agenții de asigurare a calității de către autoritățile publice competente.

3.3 Independență

Agențiile trebuie să fie independente și să funcționeze autonom. Ele trebuie să poarte deplina responsabilitate pentru acțiunile pe care le desfășoară și rezultatele acestora, fără influența unor terțe părți.

3.4 Analiză tematică

Agențiile trebuie să publice în mod regulat rapoarte care descriu și analizează rezultatele generale ale activităților lor de asigurare externă a calității.

3.5 Resurse

Agențiile trebuie să dispună de resurse adecvate și corespunzătoare, atât umane, cât și financiare, pentru a-și putea desfășura activitatea.

3.6 Asigurare internă a calității și conduită profesională

Agențiile trebuie să dispună de procese de asigurare internă a calității legate de definirea, asigurarea și îmbunătățirea calității și integrității activităților lor.

3.7 Evaluare externă periodică a agențiilor

Agențiile trebuie să se supună unei evaluări externe cel puțin o dată la fiecare cinci ani pentru a demonstra că funcționează în acord cu ESG.

The Bologna Process 2020 - The European Higher Education Area in the new decade

**Communiqué of the Conference of
European Ministers Responsible for Higher Education,
Leuven and Louvain-la-Neuve, 28-29 April 2009**

We, the Ministers responsible for higher education in the 46 countries of the Bologna Process convened in Leuven/Louvain-la-Neuve, Belgium, on April 28 and 29, 2009 to take stock of the achievements of the Bologna Process and to establish the priorities for the European Higher Education Area (EHEA) for the next decade.

Preamble

- 1.** In the decade up to 2020 European higher education has a vital contribution to make in realising a Europe of knowledge that is highly creative and innovative. Faced with the challenge of an ageing population Europe can only succeed in this endeavour if it maximises the talents and capacities of all its citizens and fully engages in lifelong learning as well as in widening participation in higher education.
- 2.** European higher education also faces the major challenge and the ensuing opportunities of globalisation and accelerated technological developments with new providers, new learners and new types of learning. Student-centred learning and mobility will help students develop the competences they need in a changing labour market and will empower them to become active and responsible citizens.
- 3.** Our societies currently face the consequences of a global financial and economic crisis. In order to bring about sustainable economic recovery and development, a dynamic and flexible European higher education will strive for innovation on the basis of the integration between education and research at all levels. We recognise that higher education has a key role to play if we are to successfully meet the challenges we face and if we are to promote the cultural and social development of our societies. Therefore, we consider public investment in higher education of utmost priority.
- 4.** We pledge our full commitment to the goals of the European Higher Education Area, which is an area where higher education is a public responsibility, and where all higher education institutions are responsive to the wider needs of society through the diversity of their missions. The aim is to ensure that higher education institutions have the necessary resources to continue to fulfil their full range of purposes such as preparing students for life as active citizens in a democratic society; preparing students for their future careers and enabling their personal development; creating and maintaining a broad, advanced knowledge base and stimulating research and innovation. The necessary ongoing reform of higher education systems and policies will continue to be firmly embedded in the European values of institutional autonomy, academic freedom and social equity and will require full participation of students and staff.

I. Achievements and consolidation

5. Over the past decade we have developed the European Higher Education Area ensuring that it remains firmly rooted in Europe's intellectual, scientific and cultural heritage and ambitions; characterised by permanent cooperation between governments, higher education institutions, students, staff, employers and other stakeholders. The contribution from European institutions and organisations to the reform process has also been a significant one.

6. The Bologna Process is leading to greater compatibility and comparability of the systems of higher education and is making it easier for learners to be mobile and for institutions to attract students and scholars from other continents. Higher education is being modernized with the adoption of a three-cycle structure including, within national contexts, the possibility of intermediate qualifications linked to the first cycle and with the adoption of the European Standards and Guidelines for quality assurance. We have also seen the creation of a European register for quality assurance agencies and the establishment of national qualifications frameworks linked to the overarching European Higher Education Area framework, based on learning outcomes and workload. Moreover, the Bologna Process has promoted the Diploma Supplement and the European Credit Transfer and Accumulation System to further increase transparency and recognition.

7. The objectives set out by the Bologna Declaration and the policies developed in the subsequent years are still valid today. Since not all the objectives have been completely achieved, the full and proper implementation of these objectives at European, national and institutional level will require increased momentum and commitment beyond 2010.

II. Learning for the future: higher education priorities for the decade to come

8. Striving for excellence in all aspects of higher education, we address the challenges of the new era. This requires a constant focus on quality. Moreover, upholding the highly valued diversity of our education systems, public policies will fully recognise the value of various missions of higher education, ranging from teaching and research to community service and engagement in social cohesion and cultural development. All students and staff of higher education institutions should be equipped to respond to the changing demands of the fast evolving society.

• *Social dimension: equitable access and completion*

9. The student body within higher education should reflect the diversity of Europe's populations. We therefore emphasize the social characteristics of higher education and aim to provide equal opportunities to quality education. Access into higher education should be widened by fostering the potential of students from underrepresented groups and by providing adequate conditions for the completion of their studies. This involves improving the learning environment, removing all barriers to study, and creating the appropriate economic conditions for students to be able to benefit from the study opportunities at all levels. Each participating country will set measurable targets for widening overall participation and increasing participation of underrepresented groups in higher education, to be reached by the end of the next decade. Efforts to achieve equity in higher education should be complemented by actions in other parts of the educational system.

- ***Lifelong learning***

10. Widening participation shall also be achieved through lifelong learning as an integral part of our education systems. Lifelong learning is subject to the principle of public responsibility. The accessibility, quality of provision and transparency of information shall be assured. Lifelong learning involves obtaining qualifications, extending knowledge and understanding, gaining new skills and competences or enriching personal growth. Lifelong learning implies that qualifications may be obtained through flexible learning paths, including part-time studies, as well as work-based routes.

11. The implementation of lifelong learning policies requires strong partnerships between public authorities, higher education institutions, students, employers and employees. The European Universities' Charter on Lifelong Learning developed by the European University Association provides a useful input for defining such partnerships. Successful policies for lifelong learning will include basic principles and procedures for recognition of prior learning on the basis of learning outcomes regardless of whether the knowledge, skills and competences were acquired through formal, non-formal, or informal learning paths. Lifelong learning will be supported by adequate organisational structures and funding. Lifelong learning encouraged by national policies should inform the practice of higher education institutions.

12. The development of national qualifications frameworks is an important step towards the implementation of lifelong learning. We aim at having them implemented and prepared for self-certification against the overarching Qualifications Framework for the European Higher Education Area by 2012. This will require continued coordination at the level of the EHEA and with the European Qualifications Framework for Lifelong Learning. Within national contexts, intermediate qualifications within the first cycle can be a means of widening access to higher education.

- ***Employability***

13. With labour markets increasingly relying on higher skill levels and transversal competences, higher education should equip students with the advanced knowledge, skills and competences they need throughout their professional lives. Employability empowers the individual to fully seize the opportunities in changing labour markets. We aim at raising initial qualifications as well as maintaining and renewing a skilled workforce through close cooperation between governments, higher education institutions, social partners and students. This will allow institutions to be more responsive to employers needs and employers to better understand the educational perspective. Higher education institutions, together with governments, government agencies and employers, shall improve the provision, accessibility and quality of their careers and employment related guidance services to students and alumni. We encourage work placements embedded in study programmes as well as on-the-job learning.

- ***Student-centred learning and the teaching mission of higher education***

14. We reassert the importance of the teaching mission of higher education institutions and the necessity for ongoing curricular reform geared toward the development of learning outcomes. Student-centred learning requires empowering individual learners, new approaches to teaching and learning, effective support and guidance structures and a curriculum focused more clearly on the learner in all three cycles. Curricular reform will thus be an ongoing process leading to high quality, flexible and more individually tailored education paths. Academics, in close

cooperation with student and employer representatives, will continue to develop learning outcomes and international reference points for a growing number of subject areas. We ask the higher education institutions to pay particular attention to improving the teaching quality of their study programmes at all levels. This should be a priority in the further implementation of the European Standards and Guidelines for quality assurance.

- ***Education, research and innovation***

15. Higher education should be based at all levels on state of the art research and development thus fostering innovation and creativity in society. We recognise the potential of higher education programmes, including those based on applied science, to foster innovation. Consequently, the number of people with research competences should increase. Doctoral programmes should provide high quality disciplinary research and increasingly be complemented by inter-disciplinary and inter-sectoral programmes. Moreover, public authorities and institutions of higher education will make the career development of early stage researchers more attractive.

- ***International openness***

16. We call upon European higher education institutions to further internationalise their activities and to engage in global collaboration for sustainable development. The attractiveness and openness of European higher education will be highlighted by joint European actions. Competition on a global scale will be complemented by enhanced policy dialogue and cooperation based on partnership with other regions of the world, in particular through the organisation of Bologna Policy Fora, involving a variety of stakeholders.

17. Transnational education should be governed by the European Standards and Guidelines for quality assurance as applicable within the European Higher Education Area and be in line with the UNESCO/OECD Guidelines for Quality Provision in Cross-Border Higher Education.

- ***Mobility***

18. We believe that mobility of students, early stage researchers and staff enhances the quality of programmes and excellence in research; it strengthens the academic and cultural internationalization of European higher education. Mobility is important for personal development and employability, it fosters respect for diversity and a capacity to deal with other cultures. It encourages linguistic pluralism, thus underpinning the multilingual tradition of the European Higher Education Area and it increases cooperation and competition between higher education institutions. Therefore, mobility shall be the hallmark of the European Higher Education Area. We call upon each country to increase mobility, to ensure its high quality and to diversify its types and scope. In 2020, at least 20% of those graduating in the European Higher Education Area should have had a study or training period abroad.

19. Within each of the three cycles, opportunities for mobility shall be created in the structure of degree programmes. Joint degrees and programmes as well as mobility windows shall become more common practice. Moreover, mobility policies shall be based on a range of practical measures pertaining to the funding of mobility, recognition, available infrastructure, visa and work permit regulations. Flexible study paths and active information policies, full recognition of study achievements, study support and the full portability of grants and loans are necessary requirements. Mobility should also lead to a more balanced flow of incoming and outgoing students

across the European Higher Education Area and we aim for an improved participation rate from diverse student groups.

20. Attractive working conditions and career paths as well as open international recruitment are necessary to attract highly qualified teachers and researchers to higher education institutions. Considering that teachers are key players, career structures should be adapted to facilitate mobility of teachers, early stage researchers and other staff; framework conditions will be established to ensure appropriate access to social security and to facilitate the portability of pensions and supplementary pension rights for mobile staff, making the best use of existing legal frameworks.

- **Data collection**

21. Improved and enhanced data collection will help monitor progress made in the attainment of the objectives set out in the social dimension, employability and mobility agendas, as well as in other policy areas, and will serve as a basis for both stocktaking and benchmarking.

- **Multidimensional transparency tools**

22. We note that there are several current initiatives designed to develop mechanisms for providing more detailed information about higher education institutions across the EHEA to make their diversity more transparent. We believe that any such mechanisms, including those helping higher education systems and institutions to identify and compare their respective strengths, should be developed in close consultation with the key stakeholders. These transparency tools need to relate closely to the principles of the Bologna Process, in particular quality assurance and recognition, which will remain our priority, and should be based on comparable data and adequate indicators to describe the diverse profiles of higher education institutions and their programmes.

- **Funding**

23. Higher education institutions have gained greater autonomy along with rapidly growing expectations to be responsive to societal needs and to be accountable. Within a framework of public responsibility we confirm that public funding remains the main priority to guarantee equitable access and further sustainable development of autonomous higher education institutions. Greater attention should be paid to seeking new and diversified funding sources and methods.

III. The organisational structure and follow-up

24. The present organisational structure of the Bologna Process, characterised by the cooperation between governments, the academic community with its representative organisations, and other stakeholders, is endorsed as being fit for purpose. In the future, the Bologna Process will be co-chaired by the country holding the EU presidency and a non-EU country.

25. In order to interact with other policy areas, the BFUG will liaise with experts and policy makers from other fields, such as research, immigration, social security and employment.

26. We entrust the Bologna Follow-up Group to prepare a work plan up to 2012 to take forward the priorities identified in this Communiqué and the recommendations of the reports submitted to this Ministerial conference, allowing the future integration of the outcome of the independent assessment of the Bologna Process.

In particular the BFUG is asked:

- To define the indicators used for measuring and monitoring mobility and the social dimension in conjunction with the data collection;
- To consider how balanced mobility could be achieved within the EHEA;
- To monitor the development of the transparency mechanisms and to report back to the 2012 ministerial conference;
- To set up a network, making optimal use of existing structures, for better information on and promotion of the Bologna Process outside the EHEA;
- To follow-up on the recommendations of analysis of the national action plans on recognition.

27. Reporting on the progress of the implementation of the Bologna Process will be carried out in a coordinated way.

- Stocktaking will further refine its evidence-based methodology.
- Eurostat together with Eurostudent and in cooperation with Eurydice will be asked to contribute through relevant data collection.
- The work of reporting will be overseen by the Bologna Follow-up Group and will lead to an overall report integrating the aforementioned sources for the 2012 ministerial conference.

28. We ask the E4 group (ENQA-EUA-EURASHE-ESU) to continue its cooperation in further developing the European dimension of quality assurance and in particular to ensure that the European Quality Assurance Register is evaluated externally, taking into account the views of the stakeholders.

29. We will meet again at the Bologna anniversary conference jointly hosted by Austria and Hungary in Budapest and Vienna on 11-12 March 2010. The next regular ministerial conference will be hosted by Romania in Bucharest on 27-28 April 2012. The following ministerial conferences will be held in 2015, 2018 and 2020.

Spațiul European al Învățământului Superior – Realizarea Obiectivelor

Comunicat al Conferinței Miniștrilor Europeni Responsabili cu Învățământul Superior,
Bergen, 19-20 Mai 2005

Noi, miniștrii educației responsabili cu învățământul superior din țările participante la Procesul Bologna, ne-am întâlnit pentru a face o evaluare intermediară și pentru a stabili obiective și priorități până în 2010. La această conferință, am salutat Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Moldova și Ucraina ca noi țări participante în Procesul Bologna. Cu toții împărtășim înțelegerea comună a principiilor, obiectivelor și angajamentelor Procesului exprimate în Declarația de la Bologna și în comunicatele ce i-au succedat la Praga și Berlin. Confirmăm angajamentul nostru de a coordona politicile noastre prin Procesul Bologna în vederea stabilirii până în anul 2010 a Spațiului European de Învățământ Superior (SEÎS) și ne angajăm să sprijinim noile țări participante în implementarea obiectivelor Procesului.

I. Parteneriat

Subliniem rolul central al instituțiilor de învățământ superior, al personalului didactic și al studenților ca parteneri în Procesul Bologna. Rolul lor în implementarea Procesului devine mult mai important acum când reformele legislative necesare au fost în mare parte adoptate și îi încurajăm să continue și să-și intensifice eforturile pentru stabilirea SEÎS. Salutăm angajamentul clar al instituțiilor de învățământ superior din Europa față de acest Proces și recunoaștem că este nevoie de timp pentru a optimiza impactul schimbării structurale a curricula și pentru a asigura astfel introducerea învățării și predării inovative de care Europa are nevoie.

Salutăm sprijinul organizațiilor reprezentând partenerii sociali și din lumea afacerilor și sperăm ca în viitor să se intensifice cooperarea în vederea realizării obiectivelor Procesului Bologna. Salutăm, de asemenea, contribuția instituțiilor și organizațiilor internaționale care sunt parteneri în acest proces.

II. Inventarierea progreselor

Luăm notă de progresul important făcut în realizarea obiectivelor noastre așa cum este el prezentat în *Raportul General 2003-2005 al Grupului de Implementare (BFUG)*, în raportul EUA „*Trends IV*” și în raportul ESIB „*Bologna văzută cu ochi de student*”.

La reuniunea de la Berlin, am cerut Grupului de Implementare o analiză intermediară, centrată pe trei priorități – sistemul de cicluri (de studii universitare), asigurarea calității și recunoașterea diplomelor și a perioadelor de studiu. Din Raportul General luăm notă de faptul că un progres substanțial a fost înregistrat în aceste trei domenii prioritare. Este important să asigurăm pe viitor consistența progresului în rândul tuturor țărilor participante.

De aceea, identificăm nevoia unui mai bun schimb de expertiză pentru a întări capacitatea atât la nivel instituțional, cât și guvernamental.

Sistemul de organizare a studiilor

Menționăm cu satisfacție că organizarea studiilor pe două cicluri s-a implementat pe scară largă, mai mult de jumătate dintre studenți fiind înscriși în programe de acest fel în majoritatea țărilor. Totuși, persistă câteva obstacole de acces de la un ciclu la altul. Mai mult, este nevoie de un dialog mai intens, care să implice guverne, instituții și parteneri sociali, în vederea sporirii șanselor absolvenților de programe de ciclul I (licență) de a-și găsi un loc de muncă, inclusiv în posturi adecvate din administrația publică.

Adoptăm cadrul general al calificărilor în SEÎS, cuprinzând cele trei cicluri (inclusiv posibilitatea unor calificări intermediare în contextul reglementărilor naționale), descriptori generici pentru fiecare ciclu bazat pe rezultate ale învățării și competențe și distribuția de credite pentru primul și al doilea ciclu. Ne angajăm să elaborăm până în 2010 cadrele naționale de calificări compatibile cu cadrul general al calificărilor din Spațiul European de Învățământ Superior și să trecem la realizarea acestora cel târziu în 2007. Cerem Grupului de Implementare să raporteze asupra implementării și a dezvoltării ulterioare a cadrului general european al calificărilor.

Subliniem importanța asigurării unei complementarități între cadrul general al calificărilor proiectat pentru SEÎS și propunerea cadru mai cuprinzătoare pentru calificările învățării pe tot parcursul vieții, luând în considerare educația și formarea profesională, așa cum sunt actualmente dezvoltate aceste calificări la nivelul Uniunii Europene, precum și la nivelul țărilor participante (la Proces). Solicităm Comisiei Europene să consulte pe parcursul lucrărilor (de elaborare) toate părțile interesate în Procesul Bologna.

Asigurarea calității

Aproape toate țările au trecut la implementarea unui sistem de asigurare a calității pe baza criteriilor stabilite în Comunicatul de la Berlin și pe baza unei intense cooperări și participări la rețele (instituționale). Totuși, mai trebuie făcute eforturi pentru a progresa mai ales din punct de vedere al implicării studenților și al cooperării internaționale. Pe de altă parte, cerem instituțiilor de învățământ superior să continue eforturile de îmbunătățire a calității activităților lor prin introducerea sistematică a mecanismelor interne și corelarea lor directă cu asigurarea externă a calității.

Adoptăm standardele și recomandările orientative (standards and guidelines) pentru asigurarea calității în Spațiul European de Învățământ Superior, așa cum au fost ele propuse de ENQA. Ne angajăm să introducem modelul propus de evaluare colegială (peer review) a agenților de asigurare a calității, (această procedură fiind) întemeiată pe evaluări naționale, respectând, în același timp recomandările și criteriile comun acceptate. Salutăm ideea unui Registru European al agenților de asigurare a calității care își găsesc temeiul în evaluarea națională. Cerem ca modalitățile practice de implementare să fie în continuare elaborate de ENQA în colaborare cu EUA, EURASHE și ESIB, iar prin intermediul Grupului de

Implementare să ne parvină raportul de activitate. Subliniem importanța cooperării dintre agențiile recunoscute la nivel național, cu dorința de a îmbunătăți recunoașterea mutuală a deciziilor de acreditare sau de asigurare a calității.

Recunoașterea diplomelor și a perioadelor de studiu

Luăm la cunoștință faptul că 36 din cele 45 de țări participante au ratificat Convenția de la Lisabona. Cerem statelor care încă nu au făcut-o, să treacă neîntârziat la ratificarea Convenției. Ne angajăm să asigurăm implementarea deplină și adecvată a principiilor sale și de a le introduce în legislația națională. Chemăm toate țările participante să soluționeze problemele recunoașterii identificate de rețelele ENIC-NARIC. Vom proiecta planuri naționale de acțiune cu scopul de a îmbunătăți calitatea procesului recunoașterii calificărilor străine. Aceste planuri vor fi inserate în rapoartele naționale pentru viitoarea Conferință a Miniștrilor. Ne exprimăm susținerea pentru documentele subsidiare Convenției de la Lisabona și cerem tuturor autorităților naționale și altor parteneri sociali să recunoască diplomele comune (joint degrees) emise în două sau mai multe țări din SEÎS.

Percepem dezvoltarea de cadre naționale și europene de calificări ca fiind o oportunitate pentru formarea pe tot parcursul vieții în cadrul învățământului superior. Vom lucra împreună cu instituțiile de învățământ superior și alți parteneri pentru a îmbunătăți recunoașterea învățării anterioare, incluzând, acolo unde este posibil, recunoașterea (rezultatelor) învățării formale și non-formale în vederea accesului, și totodată ca parte din, programele de studiu specifice învățământului superior.

III. Provocări și priorități viitoare

Învățământul superior și cercetarea

Subliniem importanța învățământului superior în promovarea cercetării, dar și importanța cercetării atât în asigurarea contribuției învățământului superior la dezvoltarea economică și culturală, cât și în asigurarea coeziunii sociale. Subliniem faptul că eforturile de a introduce reforme structurale și de a îmbunătăți calitatea educației nu trebuie să diminueze eforturile de dezvoltare a cercetării și inovației. De aceea, evidențiem importanța cercetării și a formării în acest domeniu pentru menținerea și îmbunătățirea calității, pentru creșterea competitivității și atractivității SEÎS. Recunoaștem nevoia unei îmbunătățiri a sinergiei dintre învățământul superior și cercetarea din țările noastre și, respectiv, dintre Spațiul European de Învățământ Superior și Spațiul European al Cercetării.

Pentru realizarea acestor obiective, calificările la nivel de doctorat trebuie să fie aliniate la cadrul general de calificări al SEÎS, pornind de la descrierea (calificărilor doctorale) bazată pe rezultate. Avansarea cunoașterii prin cercetare originală constituie partea principală a formării doctorale. Date fiind nevoia de programe doctorale structurate și nevoia de transparență în supervizare și evaluare, specificăm faptul că volumul de lucru normal corespunzător celui de-al treilea ciclu ar trebui să corespundă la 3-4 ani învățământ cu frecvență. Cerem insistent

universităților să se asigure că programele lor doctorale promovează formarea interdisciplinară și dezvoltarea de competențe transferabile, care satisfac astfel cerințele de angajare specifice unei piețe mai largi. Trebuie să realizăm o creștere a numărului candidaților la studii doctorale care să-și asume cariere de cercetare în cadrul SEÎS. Noi considerăm participanții la al treilea ciclu de studiu (doctoranzii) atât ca studenți cât și ca cercetători debutanți. Solicităm Grupului de Implementare să pregătească împreună cu EAU și cu alți parteneri interesați un raport asupra evoluției viitoare a principiilor fundamentale (de organizare) a programelor doctorale și să-l prezinte miniștrilor la Conferința din 2007. Trebuie evitată suprareglementarea studiilor doctorale.

Dimensiunea socială

Dimensiunea socială a Procesului Bologna este parte constitutivă a SEÎS și o condiție necesară pentru asigurarea atractivității și competitivității SEÎS. De aceea, ne reafirmăm angajamentul de a asigura accesul tuturor la învățământ superior de calitate și subliniem cerința de a asigura condiții corespunzătoare de studiu pentru studenți, astfel încât aceștia să poată să își finalizeze studiile fără dificultăți generate de situația lor socială sau economică. Dimensiunea socială cuprinde măsuri adoptate de guverne pentru a ajuta studenții, mai ales pe cei provenind din grupuri sociale dezavantajate, precum și pentru a asigura servicii de orientare și consiliere în vederea lărgirii accesului (la învățământ superior).

Mobilitatea

Considerăm că mobilitatea studenților și profesorilor în cadrul SEÎS rămâne unul din obiectivele cheie ale Procesului Bologna. Conștienți de dificultățile care mai trebuie depășite, ne reafirmăm angajamentul de a facilita transferul burselor și creditelor de studii prin acțiuni conjugate, acolo unde este cazul, astfel încât mobilitatea în cadrul SEÎS să devină o realitate. Trebuie să intensificăm eforturile pentru a elimina obstacolele din calea mobilității, facilitând eliberarea de vize și acordarea de permise de muncă și încurajând participarea la programe de mobilități. Solicităm instituțiilor și studenților să se folosească din plin programele de mobilități și pledăm pentru recunoașterea integrală a perioadelor de studii.

Atractivitatea SEÎS și cooperarea cu alte părți ale lumii

Spațiul European de Învățământ Superior trebuie să fie deschis și atractiv pentru alte părți ale lumii. Contribuția noastră la asigurarea educației pentru toți trebuie să se bazeze pe principiul dezvoltării durabile și să fie în concordanță cu măsurile luate la nivel internațional pentru dezvoltarea calității în învățământul superior transfrontalier. Reafirmăm principiul potrivit căruia, valorile academice trebuie să prevaleze în acțiunile de cooperare internațională universitară.

Considerăm SEÎS ca fiind un partener al sistemelor de învățământ superior din alte regiuni ale lumii, care stimulează mobilitățile echilibrate și cooperarea între instituțiile de învățământ superior. Subliniem importanța înțelegerii și respectului intercultural. Dorim să îmbunătățim în continuare înțelegerea Procesului Bologna pe alte continente prin partajarea cu regiunile

vecine a experiențelor înregistrate în procesele de reformă. Subliniem nevoia de dialog în subiectele de interes reciproc. Evidențiem cerința de a identifica regiunile partenere și de a intensifica schimbul de idei și experiențe cu respectivele regiuni. Cerem Grupului de Implementare să elaboreze și să convină asupra unei strategii referitoare la dimensiunea externă (a Procesului Bologna).

IV. Inventarierea progresului pentru 2007

Însărcinăm Grupul de Implementare cu continuarea și extinderea procesului de inventariere și cu raportarea la timp pentru următoarea Conferință Ministerială. Ne așteptăm ca inventarierea să continue în domeniile sistemului de cicluri de studiu, asigurării calității și recunoașterii diplomelor și perioadelor de studii, știut fiind că până în 2007 trebuie realizată în cea mai mare parte implementarea acestor trei priorități intermediare.

Urmărim, în particular, realizarea de progrese în:

- introducerea modelelor de analiză de sistem pentru agențiile de asigurare a calității, așa cum au fost ele propuse în Raportul ENQA;
- implementarea cadrelor naționale pentru calificări;
- acordarea și recunoașterea diplomelor comune, inclusiv la nivel doctoral;
- crearea de oportunități pentru trasee educaționale flexibile în învățământul superior, inclusiv prin proceduri de recunoaștere a învățării anterioare.

Însărcinăm, de asemenea, Grupul de Implementare cu prezentarea de date comparabile cu privire la mobilitatea profesorilor și a studenților, precum și asupra situației sociale și economice a studenților din țările participante ca bază pentru o viitoare inventariere, într-un termen rezonabil, pentru următoarea Conferință Ministerială.

V. Pregătindu-ne pentru 2010

Bazându-ne pe realizările de până acum în cadrul Procesului Bologna, dorim să stabilim un Spațiu European de Învățământ Superior ce se sprijină pe principiile calității și transparenței. Trebuie să prețuim bogata noastră moștenire și diversitate culturală atunci când contribuim la dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere. Ne angajăm să susținem principiul responsabilității publice pentru învățământul superior în contextul societăților moderne complexe. Întrucât învățământul superior se situează la intersecția dintre cercetare, educație și inovare, el este în același timp un element cheie în competitivitatea Europei. Pe măsură ce ne apropiem de anul 2010, ne angajăm să asigurăm instituțiilor de învățământ superior autonomia necesară pentru a implementa reformele convenite, și recunoaștem nevoia unei finanțări corespunzătoare a acestor instituții.

Spațiul European de Învățământ Superior este structurat pe trei cicluri, fiecare ciclu având rolul de a asigura pregătirea studenților pentru piața muncii, pentru acumularea de noi competențe și pentru cetățenia activă. Cadrul general al calificărilor, setul comun de standarde și recomandări orientative europene pentru asigurarea calității și recunoașterea

diplomelor și a perioadelor de studii reprezintă, de asemenea, caracteristici esențiale ale structurii SEİS.

Autorizăm structura de implementare stabilită la Berlin să cuprindă în Grupul de Implementare ca membri consultativi pe Education International (EI) structură pan-europeană, Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA) și Uniunea Confederațiilor Industriașilor și Angajatorilor din Europa (UNICE).

Pe măsură ce Procesul Bologna se apropie de obiectivul creării SEİS, trebuie să luăm în discuție măsurile cele mai adecvate care să susțină continuitatea dezvoltării după 2010 și solicităm Grupului de Implementare să analizeze aceste aspecte.

Vom ține următoarea Conferință Ministerială la Londra, în 2007.

45 de țări participă la Procesul Bologna și sunt membre al Grupului de implementare: Albania, Andora, Armenia, Austria, Azerbaidjan, Belgia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Elveția, Estonia, Finlanda, Franța, Georgia, Germania, Grecia, Sfântul Scaun, Ungaria, Islanda, Irlanda, Italia, Letonia, Liechtenstein, Lituania, Luxemburg, Malta, Moldova, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Federația Rusă, Serbia și Muntenegru, Republica Slovacă, Slovenia, Spania, Suedia, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Turcia, Ucraina și Marea Britanie. Comisia Europeană este en membru cu drept de vot în Grupul de Implementare (BFUG).

Consiliul Europei, Uniunile Naționale ale Studenților din Europa (ESIB), Education International (EI) Pan-European Structure, Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA), Asociația europeană a Universităților (EUA), Asociația Europeană a Instituțiilor de învățământ Superior (EURASHE), Centrul European de Învățământ Superior (UNESCO-CEPES) și Uniunea Confederațiilor Industriașilor și Angajatorilor din Europa (UNICE) sunt membrii consultativi în Grupul de Implementare.

“Realising the European Higher Education Area”

Communiqué of the Conference of Ministers
responsible for Higher Education
in Berlin on 19 September 2003

Preamble

On 19 June 1999, one year after the Sorbonne Declaration, Ministers responsible for higher education from 29 European countries signed the Bologna Declaration. They agreed on important joint objectives for the development of a coherent and cohesive European Higher Education Area by 2010. In the first follow-up conference held in Prague on 19 May 2001, they increased the number of the objectives and reaffirmed their commitment to establish the European Higher Education Area by 2010. On 19 September 2003, Ministers responsible for higher education from 33 European countries met in Berlin in order to review the progress achieved and to set priorities and new objectives for the coming years, with a view to speeding up the realisation of the European Higher Education Area. They agreed on the following considerations, principles and priorities:

Ministers reaffirm the importance of the social dimension of the Bologna Process. The need to increase competitiveness must be balanced with the objective of improving the social characteristics of the European Higher Education Area, aiming at strengthening social cohesion and reducing social and gender inequalities both at national and at European level. In that context, Ministers reaffirm their position that higher education is a public good and a public responsibility. They emphasise that in international academic cooperation and exchanges, academic values should prevail.

Ministers take into due consideration the conclusions of the European Councils in Lisbon (2000) and Barcelona (2002) aimed at making Europe “the most competitive and dynamic knowledge-based economy in the world, capable of sustainable economic growth with more and better jobs and greater social cohesion” and calling for further action and closer co-operation in the context of the Bologna Process.

Ministers take note of the Progress Report commissioned by the Follow-up Group on the development of the Bologna Process between Prague and Berlin. They also take note of the Trends-III Report prepared by the European University Association (EUA), as well as of the results of the seminars, which were organised as part of the work programme between Prague and Berlin by several member States and Higher Education Institutions, organisations and students. Ministers further note the National Reports, which are evidence of the considerable progress being made in the application of the principles of the Bologna Process. Finally, they take note of the messages from the European Commission and the Council of Europe and acknowledge their support for the implementation of the Process.

Ministers agree that efforts shall be undertaken in order to secure closer links overall between the higher education and research systems in their respective countries. The emerging European Higher Education Area will benefit from synergies with the European Research Area, thus strengthening the basis of the Europe of Knowledge. The aim is to preserve Europe's cultural richness and linguistic diversity, based on its heritage of diversified traditions, and to foster its potential of innovation and social and economic development through enhanced co-operation among European Higher Education Institutions.

Ministers recognise the fundamental role in the development of the European Higher Education Area played by Higher Education Institutions and student organisations. They take note of the message from the European University Association (EUA) arising from the Graz Convention of Higher Education Institutions, the contributions from the European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE) and the communications from ESIB – The National Unions of Students in Europe.

Ministers welcome the interest shown by other regions of the world in the development of the European Higher Education Area, and welcome in particular the presence of representatives from European countries not yet party to the Bologna Process as well as from the Follow-up Committee of the European Union, Latin America and Caribbean (EULAC) Common Space for Higher Education as guests at this conference.

Progress

Ministers welcome the various initiatives undertaken since the Prague Higher Education Summit to move towards more comparability and compatibility, to make higher education systems more transparent and to enhance the quality of European higher education at institutional and national levels. They appreciate the co-operation and commitment of all partners - Higher Education Institutions, students and other stakeholders - to this effect.

Ministers emphasise the importance of all elements of the Bologna Process for establishing the European Higher Education Area and stress the need to intensify the efforts at institutional, national and European level. However, to give the Process further momentum, they commit themselves to intermediate priorities for the next two years. They will strengthen their efforts to promote effective quality assurance systems, to step up effective use of the system based on two cycles and to improve the recognition system of degrees and periods of studies.

Quality Assurance

The quality of higher education has proven to be at the heart of the setting up of a European Higher Education Area. Ministers commit themselves to supporting further development of quality assurance at institutional, national and European level. They stress the need to develop mutually shared criteria and methodologies on quality assurance.

They also stress that consistent with the principle of institutional autonomy, the primary responsibility for quality assurance in higher education lies with each institution itself and this provides the basis for real accountability of the academic system within the national quality framework.

Therefore, they agree that by 2005 national quality assurance systems should include:

- A definition of the responsibilities of the bodies and institutions involved.
- Evaluation of programmes or institutions, including internal assessment, external review, participation of students and the publication of results.
- A system of accreditation, certification or comparable procedures.
- International participation, co-operation and networking.

At the European level, Ministers call upon ENQA through its members, in co-operation with the EUA, EURASHE and ESIB, to develop an agreed set of standards, procedures and guidelines on quality assurance, to explore ways of ensuring an adequate peer review system for quality assurance and/or accreditation agencies or bodies, and to report back through the Follow-up Group to Ministers in 2005. Due account will be taken of the expertise of other quality assurance associations and networks.

Degree structure: Adoption of a system essentially based on two main cycles

Ministers are pleased to note that, following their commitment in the Bologna Declaration to the two-cycle system, a comprehensive restructuring of the European landscape of higher education is now under way. All Ministers commit themselves to having started the implementation of the two cycle system by 2005.

Ministers underline the importance of consolidating the progress made, and of improving understanding and acceptance of the new qualifications through reinforcing dialogue within institutions and between institutions and employers.

Ministers encourage the member States to elaborate a framework of comparable and compatible qualifications for their higher education systems, which should seek to describe qualifications in terms of workload, level, learning outcomes, competences and profile. They also undertake to elaborate an overarching framework of qualifications for the European Higher Education Area.

Within such frameworks, degrees should have different defined outcomes. First and second cycle degrees should have different orientations and various profiles in order to accommodate a diversity of individual, academic and labour market needs. First cycle degrees should give access, in the sense of the Lisbon Recognition Convention, to second cycle programmes. Second cycle degrees should give access to doctoral studies.

Ministers invite the Follow-up Group to explore whether and how shorter higher education may be linked to the first cycle of a qualifications framework for the European Higher Education Area.

Ministers stress their commitment to making higher education equally accessible to all, on the basis of capacity, by every appropriate means.

Promotion of mobility

Mobility of students and academic and administrative staff is the basis for establishing a European Higher Education Area. Ministers emphasise its importance for academic and cultural as well as political, social and economic spheres. They note with satisfaction that since their last meeting, mobility figures have increased, thanks also to the substantial support of the European Union programmes, and agree to undertake the necessary steps to improve the quality and coverage of statistical data on student mobility.

They reaffirm their intention to make every effort to remove all obstacles to mobility within the European Higher Education Area. With a view to promoting student mobility, Ministers will take the necessary steps to enable the portability of national loans and grants.

Establishment of a system of credits

Ministers stress the important role played by the European Credit Transfer System (ECTS) in facilitating student mobility and international curriculum development. They note that ECTS is increasingly becoming a generalised basis for the national credit systems. They encourage further progress with the goal that the ECTS becomes not only a transfer but also an accumulation system, to be applied consistently as it develops within the emerging European Higher Education Area.

Recognition of degrees: Adoption of a system of easily readable and comparable degrees

Ministers underline the importance of the Lisbon Recognition Convention, which should be ratified by all countries participating in the Bologna Process, and call on the ENIC and NARIC networks along with the competent National Authorities to further the implementation of the Convention.

They set the objective that every student graduating as from 2005 should receive the Diploma Supplement automatically and free of charge. It should be issued in a widely spoken European language.

They appeal to institutions and employers to make full use of the Diploma Supplement, so as to take advantage of the improved transparency and flexibility of the higher education degree systems, for fostering employability and facilitating academic recognition for further studies.

Higher education institutions and students

Ministers welcome the commitment of Higher Education Institutions and students to the Bologna Process and recognise that it is ultimately the active participation of all partners in the Process that will ensure its long-term success.

Aware of the contribution strong institutions can make to economic and societal development, Ministers accept that institutions need to be empowered to take decisions on their internal organisation and administration. Ministers further call upon institutions to ensure that the reforms become fully integrated into core institutional functions and processes.

Ministers note the constructive participation of student organisations in the Bologna Process and underline the necessity to include the students continuously and at an early stage in further activities.

Students are full partners in higher education governance. Ministers note that national legal measures for ensuring student participation are largely in place throughout the European Higher Education Area. They also call on institutions and student organisations to identify ways of increasing actual student involvement in higher education governance.

Ministers stress the need for appropriate studying and living conditions for the students, so that they can successfully complete their studies within an appropriate period of time without obstacles related to their social and economic background. They also stress the need for more comparable data on the social and economic situation of students.

Promotion of the European dimension in higher education

Ministers note that, following their call in Prague, additional modules, courses and curricula with European content, orientation or organisation are being developed.

They note that initiatives have been taken by Higher Education Institutions in various European countries to pool their academic resources and cultural traditions in order to promote the development of integrated study programmes and joint degrees at first, second and third level.

Moreover, they stress the necessity of ensuring a substantial period of study abroad in joint degree programmes as well as proper provision for linguistic diversity and language learning, so that students may achieve their full potential for European identity, citizenship and employability.

Ministers agree to engage at the national level to remove legal obstacles to the establishment and recognition of such degrees and to actively support the development and adequate quality assurance of integrated curricula leading to joint degrees.

Promoting the attractiveness of the European Higher Education Area

Ministers agree that the attractiveness and openness of the European higher education should be reinforced. They confirm their readiness to further develop scholarship programmes for students from third countries.

Ministers declare that transnational exchanges in higher education should be governed on the basis of academic quality and academic values, and agree to work in all appropriate fora to that end. In all appropriate circumstances such fora should include the social and economic partners.

They encourage the co-operation with regions in other parts of the world by opening Bologna seminars and conferences to representatives of these regions.

Lifelong learning

Ministers underline the important contribution of higher education in making lifelong learning a reality. They are taking steps to align their national policies to realise this goal and urge Higher Education Institutions and all concerned to enhance the possibilities for lifelong learning at higher education level including the recognition of prior learning. They emphasise that such action must be an integral part of higher education activity.

Ministers furthermore call those working on qualifications frameworks for the European Higher Education Area to encompass the wide range of flexible learning paths, opportunities and techniques and to make appropriate use of the ECTS credits.

They stress the need to improve opportunities for all citizens, in accordance with their aspirations and abilities, to follow the lifelong learning paths into and within higher education.

Additional Actions

European Higher Education Area and European Research Area – two pillars of the knowledge based society

Conscious of the need to promote closer links between the EHEA and the ERA in a Europe of Knowledge, and of the importance of research as an integral part of higher education across Europe, Ministers consider it necessary to go beyond the present focus on two main cycles of higher education to include the doctoral level as the third cycle in the Bologna Process. They emphasise the importance of research and research training and the promotion of interdisciplinarity in maintaining and improving the quality of higher education and in enhancing the competitiveness of European higher education more generally. Ministers call for increased mobility at the doctoral and postdoctoral levels and encourage the institutions concerned to increase their co-operation in doctoral studies and the training of young researchers.

Ministers will make the necessary effort to make European Higher Education Institutions an even more attractive and efficient partner. Therefore Ministers ask Higher Education Institutions to increase the role and relevance of research to technological, social and cultural evolution and to the needs of society.

Ministers understand that there are obstacles inhibiting the achievement of these goals and these cannot be resolved by Higher Education Institutions alone. It requires strong support, including financial, and appropriate decisions from national Governments and European Bodies.

Finally, Ministers state that networks at doctoral level should be given support to stimulate the development of excellence and to become one of the hallmarks of the European Higher Education Area.

Stocktaking

With a view to the goals set for 2010, it is expected that measures will be introduced to take stock of progress achieved in the Bologna Process. A mid-term stocktaking exercise would provide reliable information on how the Process is actually advancing and would offer the possibility to take corrective measures, if appropriate.

Ministers charge the Follow-up Group with organising a stocktaking process in time for their summit in 2005 and undertaking to prepare detailed reports on the progress and implementation of the intermediate priorities set for the next two years:

- quality assurance
- two-cycle system
- recognition of degrees and periods of studies

Participating countries will, furthermore, be prepared to allow access to the necessary information for research on higher education relating to the objectives of the Bologna Process. Access to data banks on ongoing research and research results shall be facilitated.

Further Follow-up

New members

Ministers consider it necessary to adapt the clause in the Prague Communiqué on applications for membership as follows:

Countries party to the European Cultural Convention shall be eligible for membership of the European Higher Education Area provided that they at the same time declare their willingness to pursue and implement the objectives of the Bologna Process in their own systems of higher education. Their applications should contain information on how they will implement the principles and objectives of the declaration.

Ministers decide to accept the requests for membership of Albania, Andorra, Bosnia and Herzegovina, Holy See, Russia, Serbia and Montenegro, "the Former Yugoslav Republic of Macedonia" and to welcome these states as new members thus expanding the process to 40 European Countries.

Ministers recognise that membership of the Bologna Process implies substantial change and reform for all signatory countries. They agree to support the new signatory countries in those changes and reforms, incorporating them within the mutual discussions and assistance, which the Bologna Process involves.

Follow-up structure

Ministers entrust the implementation of all the issues covered in the Communiqué, the overall steering of the Bologna Process and the preparation of the next ministerial meeting to a Follow-up Group, which shall be composed of the representatives of all members of the Bologna Process and the European Commission, with the Council of Europe, the EUA, EURASHE, ESIB and UNESCO/CEPES as consultative members. This group, which should be convened at least twice a year, shall be chaired by the EU Presidency, with the host country of the next Ministerial Conference as vice-chair.

A Board also chaired by the EU Presidency shall oversee the work between the meetings of the Follow-up Group. The Board will be composed of the chair, the next host country as vice-chair, the preceding and the following EU Presidencies, three participating countries elected by the Follow-up Group for one year, the European Commission and, as consultative members, the Council of Europe, the EUA, EURASHE and ESIB. The Follow-up Group as well as the Board may convene ad hoc working groups as they deem necessary.

The overall follow-up work will be supported by a Secretariat which the country hosting the next Ministerial Conference will provide.

In its first meeting after the Berlin Conference, the Follow-up Group is asked to further define the responsibilities of the Board and the tasks of the Secretariat.

Work programme 2003-2005

Ministers ask the Follow-up Group to co-ordinate activities for progress of the Bologna Process as indicated in the themes and actions covered by this Communiqué and report on them in time for the next ministerial meeting in 2005.

Next Conference

Ministers decide to hold the next conference in the city of Bergen (Norway) in May 2005.

Budapest-Vienna Declaration on the European Higher Education Area

March 12, 2010

1. We, the Ministers responsible for higher education in the countries participating in the Bologna Process, met in Budapest and Vienna on March 11 and 12, 2010 to launch the European Higher Education Area (EHEA), as envisaged in the Bologna Declaration of 1999.
2. Based on our agreed criteria for country membership, we welcome Kazakhstan as new participating country of the European Higher Education Area.
3. The Bologna Declaration in 1999 set out a vision for 2010 of an internationally competitive and attractive European Higher Education Area where higher education institutions, supported by strongly committed staff, can fulfil their diverse missions in the knowledge society; and where students benefiting from mobility with smooth and fair recognition of their qualifications, can find the best suited educational pathways.
4. Since 1999, 47 parties to the European Cultural Convention, have signed up to this vision and have made significant progress towards achieving it. In a unique partnership between public authorities, higher education institutions, students and staff, together with employers, quality assurance agencies, international organisations and European institutions, we have engaged in a series of reforms to build a European Higher Education Area based on trust, cooperation and respect for the diversity of cultures, languages, and higher education systems.
5. The Bologna Process and the resulting European Higher Education Area, being unprecedented examples of regional, cross-border cooperation in higher education, have raised considerable interest in other parts of the world and made European higher education more visible on the global map. We welcome this interest and look forward to intensifying our policy dialogue and cooperation with partners across the world.
6. We have taken note of the independent assessment and the stakeholders' reports. We welcome their affirmation that institutions of higher education, staff and students increasingly identify with the goals of the Bologna Process. While much has been achieved in implementing the Bologna reforms, the reports also illustrate that EHEA action lines such as degree and curriculum reform, quality assurance, recognition, mobility and the social dimension are implemented to varying degrees. Recent protests in some countries, partly directed against developments and measures not related to the Bologna Process, have reminded us that some of the Bologna aims and reforms have not been properly implemented and explained. We acknowledge and will listen to the critical voices raised among staff and students. We note that adjustments and further work, involving staff and students, are necessary at European, national, and especially institutional levels to achieve the European Higher Education Area as we envisage it.

7. We, the Ministers, are committed to the full and proper implementation of the agreed objectives and the agenda for the next decade set by the Leuven/Louvain-la-Neuve Communiqué. In close cooperation with higher education institutions, staff, students and other stakeholders, we will step up our efforts to accomplish the reforms already underway to enable students and staff to be mobile, to improve teaching and learning in higher education institutions, to enhance graduate employability, and to provide quality higher education for all. At national level, we also strive to improve communication on and understanding of the Bologna Process among all stakeholders and society as a whole.

8. We, the Ministers, recommit to academic freedom as well as autonomy and accountability of higher education institutions as principles of the European Higher Education Area and underline the role the higher education institutions play in fostering peaceful democratic societies and strengthening social cohesion.

9. We acknowledge the key role of the academic community - institutional leaders, teachers, researchers, administrative staff and students - in making the European Higher Education Area a reality, providing the learners with the opportunity to acquire knowledge, skills and competences furthering their careers and lives as democratic citizens as well as their personal development. We recognise that a more supportive environment for the staff to fulfil their tasks, is needed. We commit ourselves to working towards a more effective inclusion of higher education staff and students in the implementation and further development of the EHEA. We fully support staff and student participation in decision-making structures at European, national and institutional levels.

10. We call upon all actors involved to facilitate an inspiring working and learning environment and to foster student-centred learning as a way of empowering the learner in all forms of education, providing the best solution for sustainable and flexible learning paths. This also requires the cooperation of teachers and researchers in international networks.

11. We, the Ministers, reaffirm that higher education is a public responsibility. We commit ourselves, notwithstanding these difficult economic times, to ensuring that higher education institutions have the necessary resources within a framework established and overseen by public authorities. We are convinced that higher education is a major driver for social and economic development and for innovation in an increasingly knowledge-driven world. We shall therefore increase our efforts on the social dimension in order to provide equal opportunities to quality education, paying particular attention to underrepresented groups.

12. We, the Ministers responsible for the European Higher Education Area, ask the Bologna Follow-up Group to propose measures to facilitate the proper and full implementation of the agreed Bologna principles and action lines across the European Higher Education Area, especially at the national and institutional levels, among others by developing additional working methods, such as peer learning, study visits and other information sharing activities. By continuously developing, enhancing and strengthening the European Higher Education Area and taking further the synergies with the European Research Area, Europe will be able to successfully face the challenges of the next decade.

13. Our next Ministerial Meeting to take stock of progress and to drive the Leuven/Louvain-la-Neuve agenda forward, will be hosted by Romania in Bucharest on 26-27 April 2012.

Budapest-Vienna Declaration on the European Higher Education Area

March 12, 2010

1. We, the Ministers responsible for higher education in the countries participating in the Bologna Process, met in Budapest and Vienna on March 11 and 12, 2010 to launch the European Higher Education Area (EHEA), as envisaged in the Bologna Declaration of 1999.
2. Based on our agreed criteria for country membership, we welcome Kazakhstan as new participating country of the European Higher Education Area.
3. The Bologna Declaration in 1999 set out a vision for 2010 of an internationally competitive and attractive European Higher Education Area where higher education institutions, supported by strongly committed staff, can fulfil their diverse missions in the knowledge society; and where students benefiting from mobility with smooth and fair recognition of their qualifications, can find the best suited educational pathways.
4. Since 1999, 47 parties to the European Cultural Convention, have signed up to this vision and have made significant progress towards achieving it. In a unique partnership between public authorities, higher education institutions, students and staff, together with employers, quality assurance agencies, international organisations and European institutions, we have engaged in a series of reforms to build a European Higher Education Area based on trust, cooperation and respect for the diversity of cultures, languages, and higher education systems.
5. The Bologna Process and the resulting European Higher Education Area, being unprecedented examples of regional, cross-border cooperation in higher education, have raised considerable interest in other parts of the world and made European higher education more visible on the global map. We welcome this interest and look forward to intensifying our policy dialogue and cooperation with partners across the world.
6. We have taken note of the independent assessment and the stakeholders' reports. We welcome their affirmation that institutions of higher education, staff and students increasingly identify with the goals of the Bologna Process. While much has been achieved in implementing the Bologna reforms, the reports also illustrate that EHEA action lines such as degree and curriculum reform, quality assurance, recognition, mobility and the social dimension are implemented to varying degrees. Recent protests in some countries, partly directed against developments and measures not related to the Bologna Process, have reminded us that some of the Bologna aims and reforms have not been properly implemented and explained. We acknowledge and will listen to the critical voices raised among staff and students. We note that adjustments and further work, involving staff and students, are necessary at European, national, and especially institutional levels to achieve the European Higher Education Area as we envisage it.

7. We, the Ministers, are committed to the full and proper implementation of the agreed objectives and the agenda for the next decade set by the Leuven/Louvain-la-Neuve Communiqué. In close cooperation with higher education institutions, staff, students and other stakeholders, we will step up our efforts to accomplish the reforms already underway to enable students and staff to be mobile, to improve teaching and learning in higher education institutions, to enhance graduate employability, and to provide quality higher education for all. At national level, we also strive to improve communication on and understanding of the Bologna Process among all stakeholders and society as a whole.

8. We, the Ministers, recommit to academic freedom as well as autonomy and accountability of higher education institutions as principles of the European Higher Education Area and underline the role the higher education institutions play in fostering peaceful democratic societies and strengthening social cohesion.

9. We acknowledge the key role of the academic community - institutional leaders, teachers, researchers, administrative staff and students - in making the European Higher Education Area a reality, providing the learners with the opportunity to acquire knowledge, skills and competences furthering their careers and lives as democratic citizens as well as their personal development. We recognise that a more supportive environment for the staff to fulfil their tasks, is needed. We commit ourselves to working towards a more effective inclusion of higher education staff and students in the implementation and further development of the EHEA. We fully support staff and student participation in decision-making structures at European, national and institutional levels.

10. We call upon all actors involved to facilitate an inspiring working and learning environment and to foster student-centred learning as a way of empowering the learner in all forms of education, providing the best solution for sustainable and flexible learning paths. This also requires the cooperation of teachers and researchers in international networks.

11. We, the Ministers, reaffirm that higher education is a public responsibility. We commit ourselves, notwithstanding these difficult economic times, to ensuring that higher education institutions have the necessary resources within a framework established and overseen by public authorities. We are convinced that higher education is a major driver for social and economic development and for innovation in an increasingly knowledge-driven world. We shall therefore increase our efforts on the social dimension in order to provide equal opportunities to quality education, paying particular attention to underrepresented groups.

12. We, the Ministers responsible for the European Higher Education Area, ask the Bologna Follow-up Group to propose measures to facilitate the proper and full implementation of the agreed Bologna principles and action lines across the European Higher Education Area, especially at the national and institutional levels, among others by developing additional working methods, such as peer learning, study visits and other information sharing activities. By continuously developing, enhancing and strengthening the European Higher Education Area and taking further the synergies with the European Research Area, Europe will be able to successfully face the challenges of the next decade.

13. Our next Ministerial Meeting to take stock of progress and to drive the Leuven/Louvain-la-Neuve agenda forward, will be hosted by Romania in Bucharest on 26-27 April 2012.

BOLOGNA POLICY FORUM
Austria 2010

Bologna Policy Forum Statement

Vienna, March 12, 2010

1. Today, the European Higher Education Area has officially been launched. In this context, we note that the Bologna Process of creating and further developing this European Higher Education Area has helped redefine higher education in Europe. Countries outside the area will now be able to more effectively foster increased cooperation with Bologna countries.
2. We, the Ministers of Higher Education and heads of delegation of the countries, institutions and organisations participating in the Second Bologna Policy Forum, held a dialogue on systemic and institutional changes in higher education in the developing global knowledge society.
3. We focussed our debate on how higher education systems and institutions respond to growing demands and multiple expectations, discussed mobility of staff and students, including the challenges and opportunities of “brain circulation”, and the balance between cooperation and competition in international higher education.
4. To address the great societal challenges, we need more cooperation among the higher education and research systems of the different world regions. While respecting the autonomy of higher education institutions with their diverse missions, we will therefore continue our dialogue and engage in building a community of practice from which all may draw inspiration and to which all can contribute.
5. To facilitate policy debates and exchange of ideas and experience across the European Higher Education Area and between countries, institutions and organisations participating in the Second Bologna Policy Forum, we will each nominate a contact person and inform the Bologna Secretariat by May 31, 2010. These contact persons will also function as liaison points for a better flow of information and joint activities, including the preparation of the next Bologna Policy Forum at ministerial level.
6. We welcome the commitment of the European Bologna Follow-up Group to provide expertise on the Bologna Process and the European Higher Education Area.
7. We welcome the initiatives of the institutions and organisations participating in the Second Bologna Policy Forum to promote dialogue and cooperation among higher education institutions, staff and students and other relevant stakeholders across the world. In this context, we especially acknowledge the need to foster global student dialogue.
8. In September 2010 the OECD will be hosting an international conference on how the crisis is affecting higher education and how governments, institutions and other stakeholders can work towards a sustainable future for the sector. In 2011, a seminar on quality assurance will be organised with the support of the European Union.
9. Cooperation based on partnership between governments, higher education institutions, staff, students and other stakeholders is at the core of the European Higher Education Area. This partnership approach should therefore also be reflected in the organisation of the next Bologna Policy Forum at ministerial level in 2012.

ANNEX

Participating countries in alphabetical order

Albania	Germany	New Zealand
Andorra	Ghana	Norway
Argentina	Greece	Philippines
Armenia	Holy See	Poland
Australia	Hungary	Portugal
Austria	Iceland	Romania
Azerbaijan	Ireland	Russian Federation
Belgium	Israel	Saudi Arabia
Bosnia- Herzegovina	Italy	Senegal
Brazil	Japan	Serbia
Bulgaria	Jordan	Slovak Republic
Canada	Kazakhstan	Slovenia
China	Latvia	South Africa
Colombia	Liechtenstein	Spain
Croatia	Lithuania	Sweden
Cyprus	Luxembourg	Switzerland
Czech Republic	Malaysia	Thailand
Denmark	Mali	'the former Yugoslav Republic of Macedonia'
Egypt	Malta	Tunisia
Estonia	Mexico	Turkey
Finland	Moldova	Ukraine
France	Montenegro	United Kingdom
Georgia	Morocco	United States of America
	Netherlands	

Participating institutions and organisations in alphabetical order

BUSINESSEUROPE

Council of Europe

Education International Pan-European Structure (EI)

European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA)

European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE)

European Commission

European Students' Union (ESU)

European University Association (EUA)

International Association of Universities (IAU)

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)

The Bologna Declaration of 19 June 1999

Joint declaration of the European Ministers of Education

The European process, thanks to the extraordinary achievements of the last few years, has become an increasingly concrete and relevant reality for the Union and its citizens. Enlargement prospects together with deepening relations with other European countries, provide even wider dimensions to that reality. Meanwhile, we are witnessing a growing awareness in large parts of the political and academic world and in public opinion of the need to establish a more complete and far-reaching Europe, in particular building upon and strengthening its intellectual, cultural, social and scientific and technological dimensions.

A Europe of Knowledge is now widely recognised as an irreplaceable factor for social and human growth and as an indispensable component to consolidate and enrich the European citizenship, capable of giving its citizens the necessary competences to face the challenges of the new millennium, together with an awareness of shared values and belonging to a common social and cultural space.

The importance of education and educational co-operation in the development and strengthening of stable, peaceful and democratic societies is universally acknowledged as paramount, the more so in view of the situation in South East Europe.

The Sorbonne declaration of 25th of May 1998, which was underpinned by these considerations, stressed the Universities' central role in developing European cultural dimensions. It emphasised the creation of the European area of higher education as a key way to promote citizens' mobility and employability and the

Continent's overall development.

Several European countries have accepted the invitation to commit themselves to achieving the objectives set out in the declaration, by signing it or expressing their agreement in principle. The direction taken by several higher education reforms launched in the meantime in Europe has proved many Governments' determination to act.

European higher education institutions, for their part, have accepted the challenge and taken up a main role in constructing the European area of higher education, also in the wake of the fundamental principles laid down in the Bologna Magna Charta Universitatum of 1988. This is of the highest importance, given that Universities' independence and autonomy ensure that higher education and research systems continuously adapt to changing needs, society's demands and advances in scientific knowledge.

The course has been set in the right direction and with meaningful purpose. The achievement of greater compatibility and comparability of the systems of higher education nevertheless requires continual momentum in order to be fully accomplished. We need to support it through promoting concrete measures to achieve tangible forward steps. The 18th June meeting saw participation by authoritative experts and scholars from all our countries and provides us with very useful suggestions on the initiatives to be taken.

We must in particular look at the objective of increasing the international competitiveness of the European system of higher education. The vitality and efficiency of any civilisation can be measured by the appeal that its culture has for other countries. We need to ensure that the European higher education system acquires a world-wide degree of attraction equal to our extraordinary

cultural and scientific traditions.

While affirming our support to the general principles laid down in the Sorbonne declaration, we engage in co-ordinating our policies to reach in the short term, and in any case within the first decade of the third millennium, the following objectives, which we consider to be of primary relevance in order to establish the European area of higher education and to promote the European system of higher education world-wide:

Adoption of a system of **easily readable and comparable degrees**, also through the implementation of the Diploma Supplement, in order to promote European citizens employability and the international competitiveness of the European higher education system

Adoption of a system essentially based on **two main cycles**, undergraduate and graduate. Access to the second cycle shall require successful completion of first cycle studies, lasting a minimum of three years. The degree awarded after the first cycle shall also be relevant to the European labour market as an appropriate level of qualification. The second cycle should lead to the master and/or doctorate degree as in many European countries.

Establishment of a **system of credits** - such as in the ECTS system - as a proper means of promoting the most widespread student mobility. Credits could also be acquired in non-higher education contexts, including lifelong learning, provided they are recognised by receiving Universities concerned.

Promotion of **mobility** by overcoming obstacles to the effective exercise of free movement with particular attention to:

- for students, access to study and training opportunities and to related services

- for teachers, researchers and administrative staff, recognition and valorisation of periods spent in a European context researching, teaching and training, without prejudicing their statutory rights.

Promotion of **European co-operation in quality assurance** with a view to developing comparable criteria and methodologies.

Promotion of the **necessary European dimensions in higher education**, particularly with regards to curricular development, inter-institutional co-operation, mobility schemes and integrated programmes of study, training and research.

We hereby undertake to attain these objectives - within the framework of our institutional competences and taking full respect of the diversity of cultures, languages, national education systems and of University autonomy - to consolidate the European area of higher education. To that end, we will pursue the ways of intergovernmental co-operation, together with those of non governmental European organisations with competence on higher education. We expect Universities again to respond promptly and positively and to contribute actively to the success of our endeavour.

Convinced that the establishment of the European area of higher education requires constant support, supervision and adaptation to the continuously evolving needs, we decide to meet again within two years in order to assess the progress achieved and the new steps to be taken.

Signatories:

Caspar EINEM Minister of Science and Transport (Austria)	
Jan ADE Director General Ministry of the Flemish Community Department of Education (Belgium)	Gerard SCHMIT Director General of French Community Ministry for Higher Education and Research (Belgium)
Eduard ZEMAN Minister of Education, Youth and Sport (Czech Republic)	Anna Mmia TOTOMANOVA Vice Minister of Education and Science (Bulgaria)
Tonis LUKAS Minister of Education (Estonia)	Margrethe VESTAGER Minister of Education (Denmark)
Claude ALLEGRE Minister of National Education, Research and Technology (France)	Maija RASK Minister of Education and Science (Finland)
Ute ERDSIEK-RAVE Minister of Education, Science, Research And Culture of the Land Schleswig-Holstein (Permanent Conference of the Ministers of Culture of the German Länders)	Wolf-Michael CATENHUSEN Parliamentary State Secretary Federal Ministry of Education and Research (Germany)
Adam KISS Deputy State Secretary for Higher Education and Science (Hungary)	Gherassimos ARSENIS Minister of Public Education and Religious Affairs (Greece)
Pat DOWLING Principal Officer Ministry for Education and Science (Ireland)	Gudridur SIGURDARDOTTIR Secretary General Ministry of Education, Science and Culture (Iceland)
Tatiana KOKEK State Minister of Higher Education and Science (Latvia)	Ortensio ZECCHINO Minister of University and Scientific And Technological Research (Italy)
Erna HENNICOT-SCHOEPGES Minister of National Education and Vocational Training (Luxembourg)	Kornelijus PLATELIS Minister of Education and Science (Lithuania)
Loek HERMANS Minister of Education, Culture and Science (the Netherlands)	Louis GALEA Minister of Education (Malta)

Wilibald WINKLER Under Secretary of State of National Education (Poland)	Jon LILLETUN Minister of Education, Research and Church Affairs (Norway)
Andrei MARGA Minister of National Education (Romania)	Eduardo Marçal GRILO Minister of Education (Portugal)
Pavel ZGAGA State Secretary for Higher Education (Slovenia)	Milan FTACNIK Minister of Education (Slovak Republic)
Agneta BLADH State Secretary for Education and Science (Sweden)	D.Jorge FERNANDEZ DIAZ Secretary of State of Education, Universities, Research and Development (Spain)
Baroness Tessa BLACKSTONE of Stoke Newington Minister of State for Education and Employment (United Kingdom)	Charles KLEIBER State Secretary for Science and Research (Swiss Confederation)

The European Higher Education Area - Achieving the Goals

Communiqué of the Conference of
European Ministers Responsible for Higher Education,
Bergen, 19-20 May 2005

We, Ministers responsible for higher education in the participating countries of the Bologna Process, have met for a mid-term review and for setting goals and priorities towards 2010. At this conference, we have welcomed Armenia, Azerbaijan, Georgia, Moldova and Ukraine as new participating countries in the Bologna Process. We all share the common understanding of the principles, objectives and commitments of the Process as expressed in the Bologna Declaration and in the subsequent communiqués from the Ministerial Conferences in Prague and Berlin. We confirm our commitment to coordinating our policies through the Bologna Process to establish the European Higher Education Area (EHEA) by 2010, and we commit ourselves to assisting the new participating countries to implement the goals of the Process.

I. Partnership

We underline the central role of higher education institutions, their staff and students as partners in the Bologna Process. Their role in the implementation of the Process becomes all the more important now that the necessary legislative reforms are largely in place, and we encourage them to continue and intensify their efforts to establish the EHEA. We welcome the clear commitment of higher education institutions across Europe to the Process, and we recognise that time is needed to optimise the impact of structural change on curricula and thus to ensure the introduction of the innovative teaching and learning processes that Europe needs.

We welcome the support of organisations representing business and the social partners and look forward to intensified cooperation in reaching the goals of the Bologna Process. We further welcome the contributions of the international institutions and organisations that are partners to the Process.

II. Taking stock

We take note of the significant progress made towards our goals, as set out in the General Report 2003-2005 from the Follow-up Group, in EUA's *Trends IV* report, and in ESIB's report *Bologna with Student Eyes*.

At our meeting in Berlin, we asked the Follow-up Group for a mid-term stocktaking, focusing on three priorities – the degree system, quality assurance and the recognition of degrees and periods of study. From the stocktaking report we note that substantial progress has been made in these three priority areas. It will be important to ensure that progress is consistent across all participating countries. We therefore see a need for greater sharing of expertise to build capacity at both institutional and governmental level.

The degree system

We note with satisfaction that the two-cycle degree system is being implemented on a large scale, with more than half of the students being enrolled in it in most countries. However, there are still some obstacles to access between cycles. Furthermore, there is a need for greater dialogue, involving Governments, institutions and social partners, to increase the employability of graduates with bachelor qualifications, including in appropriate posts within the public service.

We adopt the overarching framework for qualifications in the EHEA, comprising three cycles (including, within national contexts, the possibility of intermediate qualifications), generic descriptors for each cycle based on learning outcomes and competences, and credit ranges in the first and second cycles. We commit ourselves to elaborating national frameworks for qualifications compatible with the overarching framework for qualifications in the EHEA by 2010, and to having started work on this by 2007. We ask the Follow-up Group to report on the implementation and further development of the overarching framework.

We underline the importance of ensuring complementarity between the overarching framework for the EHEA and the proposed broader framework for qualifications for lifelong learning encompassing general education as well as vocational education and training as now being developed within the European Union as well as among participating countries. We ask the European Commission fully to consult all parties to the Bologna Process as work progresses.

Quality assurance

Almost all countries have made provision for a quality assurance system based on the criteria set out in the Berlin Communiqué and with a high degree of cooperation and networking. However, there is still progress to be made, in particular as regards student involvement and international cooperation. Furthermore, we urge higher education institutions to continue their efforts to enhance the quality of their activities through the systematic introduction of internal mechanisms and their direct correlation to external quality assurance.

We adopt the standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area as proposed by ENQA. We commit ourselves to introducing the proposed model for peer review of quality assurance agencies on a national basis, while respecting the commonly accepted guidelines and criteria. We welcome the principle of a European register of quality assurance agencies based on national review. We ask that the practicalities of implementation be further developed by ENQA in cooperation with EUA, EURASHE and ESIB with a report back to us through the Follow-up Group. We underline the importance of cooperation between nationally recognised agencies with a view to enhancing the mutual recognition of accreditation or quality assurance decisions.

Recognition of degrees and study periods

We note that 36 of the 45 participating countries have now ratified the Lisbon Recognition Convention. We urge those that have not already done so to ratify the Convention without delay. We commit ourselves to ensuring the full implementation of its principles, and to incorporating them in national legislation as appropriate. We call on all participating countries to address recognition problems identified by the ENIC/NARIC networks. We will draw up national action plans to improve the quality of the process associated with the recognition of foreign qualifications. These plans will form part of each country's national report for the next Ministerial Conference. We express support for the subsidiary texts to the Lisbon Recognition Convention and call upon all national authorities and other stakeholders to recognise joint degrees awarded in two or more countries in the EHEA.

We see the development of national and European frameworks for qualifications as an opportunity to further embed lifelong learning in higher education. We will work with higher education institutions and others to improve recognition of prior learning including, where possible, non-formal and informal learning for access to, and as elements in, higher education programmes.

III. Further challenges and priorities

Higher education and research

We underline the importance of higher education in further enhancing research and the importance of research in underpinning higher education for the economic and cultural development of our societies and for social cohesion. We note that the efforts to introduce structural change and improve the quality of teaching should not detract from the effort to strengthen research and innovation. We therefore emphasise the importance of research and research training in maintaining and improving the quality of and enhancing the competitiveness and attractiveness of the EHEA. With a view to achieving better results we recognise the need to improve the synergy between the higher education sector and other research sectors throughout our respective countries and between the EHEA and the European Research Area.

To achieve these objectives, doctoral level qualifications need to be fully aligned with the EHEA overarching framework for qualifications using the outcomes-based approach. The core component of doctoral training is the advancement of knowledge through original research. Considering the need for structured doctoral programmes and the need for transparent supervision and assessment, we note that the normal workload of the third cycle in most countries would correspond to 3-4 years full time. We urge universities to ensure that their doctoral programmes promote interdisciplinary training and the development of transferable skills, thus meeting the needs of the wider employment market. We need to achieve an overall increase in the numbers of doctoral candidates taking up research careers within the EHEA. We consider participants in third cycle programmes both as students and as early stage researchers. We charge the Bologna Follow-up Group with inviting the European University Association, together with other interested partners, to prepare a report under the responsibility of the Follow-up Group on the further development of the basic principles for doctoral programmes, to be presented to Ministers in 2007. Overregulation of doctoral programmes must be avoided.

The social dimension

The social dimension of the Bologna Process is a constituent part of the EHEA and a necessary condition for the attractiveness and competitiveness of the EHEA. We therefore renew our commitment to making quality higher education equally accessible to all, and stress the need for appropriate conditions for students so that they can complete their studies without obstacles related to their social and economic background. The social dimension includes measures taken by governments to help students, especially from socially disadvantaged groups, in financial and economic aspects and to provide them with guidance and counselling services with a view to widening access.

Mobility

We recognise that mobility of students and staff among all participating countries remains one of the key objectives of the Bologna Process. Aware of the many remaining challenges to be overcome, we reconfirm our commitment to facilitate the portability of grants and loans where appropriate through joint action, with a view to making mobility within the EHEA a reality. We shall intensify our efforts to lift obstacles to mobility by facilitating the delivery of visa and work permits and by encouraging participation in mobility programmes. We urge institutions and students to make full use of mobility programmes, advocating full recognition of study periods abroad within such programmes.

The attractiveness of the EHEA and cooperation with other parts of the world

The European Higher Education Area must be open and should be attractive to other parts of the world. Our contribution to achieving education for all should be based on the principle of sustainable development and be in accordance with the ongoing international work on developing guidelines for quality provision of cross-border higher education. We reiterate that in international academic cooperation, academic values should prevail.

We see the European Higher Education Area as a partner of higher education systems in other regions of the world, stimulating balanced student and staff exchange and cooperation between higher education institutions. We underline the importance of intercultural understanding and respect. We look forward to enhancing the understanding of the Bologna Process in other continents by sharing our experiences of reform processes with neighbouring regions. We stress the need for dialogue on issues of mutual interest. We see the need to identify partner regions and intensify the exchange of ideas and experiences with those regions. We ask the Follow-up Group to elaborate and agree on a strategy for the external dimension.

IV. Taking stock on progress for 2007

We charge the Follow-up Group with continuing and widening the stocktaking process and reporting in time for the next Ministerial Conference. We expect stocktaking to be based on the appropriate methodology and to continue in the fields of the degree system, quality assurance and recognition of degrees and study periods, and by 2007 we will have largely completed the implementation of these three intermediate priorities.

In particular, we shall look for progress in:

- implementation of the standards and guidelines for quality assurance as proposed in the ENQA report;
- implementation of the national frameworks for qualifications;
- the awarding and recognition of joint degrees, including at the doctorate level;
- creating opportunities for flexible learning paths in higher education, including procedures for the recognition of prior learning.

We also charge the Follow-up Group with presenting comparable data on the mobility of staff and students as well as on the social and economic situation of students in participating countries as a basis for future stocktaking and reporting in time for the next Ministerial Conference. The future stocktaking will have to take into account the social dimension as defined above.

V. Preparing for 2010

Building on the achievements so far in the Bologna Process, we wish to establish a European Higher Education Area based on the principles of quality and transparency. We must cherish our rich heritage and cultural diversity in contributing to a knowledge-based society. We commit ourselves to upholding the principle of public responsibility for higher education in the context of complex modern societies. As higher education is situated at the crossroads of research, education and innovation, it is also the key to Europe's competitiveness. As we move closer to 2010, we undertake to ensure that higher education institutions enjoy the necessary autonomy to implement the agreed reforms, and we recognise the need for sustainable funding of institutions.

The European Higher Education Area is structured around three cycles, where each level has the function of preparing the student for the labour market, for further competence building and for active citizenship. The overarching framework for qualifications, the agreed set of European standards and guidelines for quality assurance and the recognition of degrees and periods of study are also key characteristics of the structure of the EHEA.

We endorse the follow-up structure set up in Berlin, with the inclusion of the Education International (EI) Pan-European Structure, the European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), and the Union of Industrial and Employers' Confederations of Europe (UNICE) as new consultative members of the Follow-up Group.

As the Bologna Process leads to the establishment of the EHEA, we have to consider the appropriate arrangements needed to support the continuing development beyond 2010, and we ask the Follow-up Group to explore these issues.

We will hold the next Ministerial Conference in London in 2007.

45 countries participate in the Bologna Process and are members of the Follow-up Group: Albania, Andorra, Armenia, Austria, Azerbaijan, Belgium (Flemish Community and French Community), Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Cyprus, the Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Georgia, Germany, Greece, the Holy See, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Malta, Moldova, the Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, the Russian Federation, Serbia and Montenegro, the Slovak Republic, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, "the former Yugoslav Republic of Macedonia", Turkey, Ukraine and the United Kingdom. In addition, the European Commission is a voting member of the Follow-up Group.

The Council of Europe, the National Unions of Students in Europe (ESIB), the Education International (EI) Pan-European Structure, the European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), the European University Association (EUA), the European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE), the European Centre for Higher Education (UNESCO-CEPES) and the Union of Industrial and Employers' Confederations of Europe (UNICE) are consultative members of the Follow-up Group.

Metodologie din 2024 de evaluare externă a calității educației în învățământul superior

Metodologie din 2024 din 2024.08.13

Status: Act neintrat în vigoare

Versiune de la: 13 August 2024 până la 8 Februarie 2025

Intră în vigoare:

9 Februarie 2025 An

Metodologie din 2024 de evaluare externă a calității educației în învățământul superior

Data act: 8-aug-2024

Emitent: Guvernul

CAPITOLUL I: Dispoziții generale - Elaborare, scop, principii și domeniul de aplicare**Art. 1: Elaborare și conținut**

(1) Prezenta metodologie de evaluare externă a calității educației în învățământul superior, denumită în continuare *Metodologia*, este elaborată de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, denumită în continuare *ARACIS*, în concordanță cu Standardele și liniile directoare privind asigurarea calității în Spațiul european al învățământului superior, denumite în continuare *ESG*, adoptate la nivelul Spațiului european al învățământului superior, denumit în continuare *SEÎS*, și cuprinde:

- a) standarde și indicatori de performanță privind managementul eticii, conform art. 161 alin. (2) lit. c) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- b) principii fundamentale în abordarea calității educației;
- c) standarde și indicatori de performanță;
- d) descrierea proceselor de evaluare;
- e) modalitatea de inițiere și evaluare a programelor de studii universitare și de dobândire a statutului juridic de organizație furnizoare de educație de către instituția solicitantă;
- f) descrierea procedurilor de acreditare, precum și de înființare de instituții de învățământ superior;
- g) modalitățile de adoptare a deciziilor de către ARACIS;
- h) condițiile în care o instituție de învățământ superior poate parcurge o procedură de evaluare externă

la nivel instituțional, simplificată sau, după caz, de auditare.

(2)Prezenta metodologie concretizează prevederile Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și se aplică în scopul:

a)acreditării de programe și/sau domenii de studii universitare, din cadrul formării inițiale prevăzute la art. 26 alin. (1) și art. 102 alin. (3) și (4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;

b)acreditării de programe de studii postuniversitare¹, din cadrul formării continue, prevăzute la art. 26 alin. (2) lit. a), b) și d) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;

¹La lit. c) sunt prevăzute programele de rezidențiat. Conform prevederilor art. 75 alin. (8) teza a II-a din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, pregătirea în rezidențiat se organizează și se evaluează, conform prevederilor legale, de Ministerul Educației și de Ministerul Sănătății, prin intermediul instituțiilor de învățământ superior de medicină și farmacie acreditate și al instituțiilor de învățământ superior care au în structură facultăți de medicină, medicină dentară și farmacie și care au programe de studii de medicină, medicină dentară și farmacie acreditate. În consecință, cele două ministere vor elabora și aproba prin ordin comun procedura de evaluare externă a programelor de rezidențiat.

c)acreditării de programe de studii postuniversitare de formare psihopedagogică, prevăzute la art. 201 alin. (8) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;

d)acreditării de programe de formare profesională de educație permanentă, după caz, de nivel 6-8 raportat la Cadrul național al calificărilor, denumit în continuare *CNC*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 918/2013, cu modificările și completările ulterioare, în condițiile prevăzute la art. 180 alin. (8) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 7 alin. (1) și art. 21 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

e)acreditării de programe pregătitoare de limba română;

f)dobândirii statutului juridic de organizație furnizoare de educație;

g)dobândirii statutului juridic de instituție de învățământ superior;

h)menținerii acreditării pentru programe și/sau domenii de studii universitare din cadrul formării inițiale, precum și pentru programe de studii postuniversitare din cadrul formării continue, programe de studii postuniversitare de formare psihopedagogică, programe de studii de educație permanentă și programe pregătitoare de limba română;

i)menținerii acreditării instituționale.

(3) Organizarea și acreditarea programelor postuniversitare de rezidențiat se realizează conform prevederilor art. 75 alin. (8) teza a II-a din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, în baza unei proceduri de evaluare externă, aprobată prin ordin comun de către ministrul educației și de către ministrul sănătății la propunerea ARACIS, pe baza consultării instituțiilor de învățământ superior de medicină și farmacie acreditate și a instituțiilor de învățământ superior care au în structură facultăți de medicină, medicină dentară și farmacie și care au programe de studii de medicină, medicină dentară și farmacie acreditate.

Art. 2: Principii fundamentale

Principiile fundamentale în abordarea calității educației, de referință în prezenta metodologie, sunt următoarele:

- a) referință europeană, principiu conform căruia sistemul și instituțiile de învățământ superior din România aparțin SEÎS și asigură nivelul de calitate potrivit cerințelor acestui spațiu, competitivitate pe plan european și internațional și de asemenea aplică ESG pentru ciclurile de studii și formele de organizare a programelor de studii universitare oferite. ESG se concentrează pe asigurarea calității privind învățarea și predarea în învățământul superior, incluzând mediul de învățare și legăturile relevante cu cercetarea și inovarea. În plus, instituțiile de învățământ superior dispun de politici și procese pentru asigurarea calității activităților în vederea realizării misiunilor de cercetare științifică și de implicare în comunitate, după caz;
- b) responsabilitate instituțională, principiu potrivit căruia asigurarea calității intră în obligația fiecărei instituții de învățământ superior, în temeiul autonomiei universitare;
- c) diversitate instituțională, principiu potrivit căruia varietatea instituțiilor, a misiunii și obiectivelor lor este respectată și încurajată în cadrul evaluării externe a calității educației;
- d) identitate instituțională, principiu potrivit căruia rezultatele și performanțele în învățare și cercetare pot fi obținute printr-o varietate de practici, metode sau structuri, proiectate și aplicate, în mod autonom, de fiecare instituție, conform propriilor opțiuni;
- e) evaluarea internă a calității, principiu potrivit căruia fiecare procedură reflectă cultura calității din instituția de învățământ superior sau organizația furnizoare de educație și asigură continuitatea îmbunătățirii performanțelor;
- f) evaluarea externă a calității, principiu care se bazează pe demonstrarea de către instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație a rezultatelor și a performanțelor în activitățile specifice misiunii asumate, având în vedere standardele stabilite, prin verificarea conformității acestora cu realitatea efectivă din instituție, inclusiv în cadrul vizitei de evaluare;
- g) îmbunătățirea calității, principiu potrivit căruia îmbunătățirea continuă a calității și a managementului

instituțional de către instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație reprezintă unul dintre obiectivele evaluării externe;

h)cooperare cu toate componentele sistemului de învățământ, principiu potrivit căruia abordarea, practicile aplicate și formele de consultanță oferite de ARACIS se bazează pe relații de cooperare și încredere mutuală, în raporturile cu instituțiile de învățământ superior, organizațiile furnizoare de educație, precum și cu ceilalți parteneri;

i)centrarea pe rezultate, principiu potrivit căruia, în asigurarea și evaluarea calității, rezultatele învățării și performanța în cercetarea universitară, componentă a procesului de învățământ, sunt esențiale;

j)transparența, principiu potrivit căruia rezultatele tuturor proceselor de evaluare se finalizează prin rapoarte, care sunt făcute publice;

k)egalitatea de șanse și egalitatea de gen, principiu esențial pentru dezvoltarea unei societăți echitabile, care prețuiește diversitatea și incluziunea și care promovează relațiile parteneriale și respectul reciproc.

Art. 3: Scop

(1)Scopul procesului de evaluare externă a calității educației vizează:

a)atestarea capacității instituțiilor de învățământ superior, respectiv a organizațiilor furnizoare de educație de a satisface așteptările beneficiarilor, prin îndeplinirea standardelor;

b)asigurarea protecției beneficiarilor direcți ai educației de nivel universitar, respectiv postuniversitar, precum și de educație permanentă prin acreditarea instituțiilor de învățământ superior de a emite acte de studii recunoscute;

c)asigurarea protecției beneficiarilor direcți și indirecti ai educației de nivel universitar, respectiv postuniversitar, precum și de educație permanentă, prin producerea și diseminarea de informații sistematice, coerente și credibile, public accesibile, despre calitatea educației în învățământul superior.

(2)Scopul procesului de auditare vizează menținerea acreditării pentru instituțiile de învățământ superior care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 56 alin. (3).

(3)Scopul asigurării calității educației, conform dispozițiilor art. 224 alin. (2) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, este consolidarea capacității instituțiilor de învățământ superior/organizațiilor furnizoare de educație de a oferi programe de studii de nivel universitar, respectiv postuniversitar, precum și de educație permanentă, în conformitate cu standardele prevăzute de legislația în vigoare, precum și contribuția la dezvoltarea unei culturi instituționale a calității în învățământul superior.

Art. 4: Subiecte de drept

Prevederile prezentei metodologii se aplică următoarelor subiecte de drept:

- a) persoanelor juridice, de drept public sau de drept privat, cu caracter nonprofit, interesate în furnizarea de educație de nivel universitar;
- b) instituțiilor de învățământ superior și organizațiilor furnizoare de educație din România;
- c) instituțiilor de învățământ superior și organizațiilor furnizoare de educație, acreditate în România, care funcționează pe teritoriul altor state, potrivit prevederilor legale în vigoare din ambele state;
- d) instituțiilor de învățământ superior și organizațiilor furnizoare de educație din România, atunci când acestea contractează alte agenții de asigurare a calității, din străinătate, denumite în continuare AAC, înregistrate în Registrul european pentru asigurarea calității în învățământul superior, denumit în continuare EQAR, în vederea evaluării externe a calității educației.

CAPITOLUL II: Sistemul de asigurare a calității

SECȚIUNEA 1: Structura sistemului de asigurare a calității

Art. 5: Subiectele și componentele sistemului de asigurare a calității

(1) Sistemul de asigurare a calității educației, denumit în continuare SACE, cuprinde următoarele categorii de subiecte de drept:

- a) instituții de învățământ superior;
- b) organizații furnizoare de educație;
- c) Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior;
- d) AAC, având competențe în evaluarea externă a calității educației din învățământul superior;
- e) Ministerul Educației, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, care are atribuții fundamentale în domeniul asigurării calității învățământului superior.

(2) SACE este format din două sisteme:

- a) sistemul intern de asigurare a calității, denumit în continuare SIAC;
- b) sistemul de evaluare externă a calității, denumit în continuare SEEC.

Art. 6: Elemente și procese ale sistemului de asigurare a calității

(1) Elementele SEEC, formate din domenii, criterii, standarde și indicatori de performanță, sunt prevăzute la art. 225 alin. (2) și la art. 226 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Procesele SACE sunt prevăzute la art. 225 alin. (1) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Competențele și atribuțiile aferente proceselor prevăzute la art. 225 alin. (1) din Legea nr.

199/2023, cu modificările și completările ulterioare, sunt corelate și partajate între categoriile de subiecte de drept din SACE, după cum urmează:

- a) planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării - reprezintă atribuții fundamentale, precum și obligații ale fiecărei instituții de învățământ superior, respectiv ale fiecărei organizații furnizoare de educație, fiind susținute prin SIAC;
- b) evaluarea internă - reprezintă atribuția și obligația fiecărei instituții de învățământ superior, respectiv a fiecărei organizații furnizoare de educație;
- c) evaluarea externă, în vederea autorizării de funcționare provizorie, care intră în competența exclusivă a ARACIS;
- d) evaluarea externă, în vederea acreditării sau menținerii acreditării, care intră atât în competența ARACIS, cât și a altor AAC, conform prevederilor Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- e) auditarea evaluării interne, care intră în competența exclusivă a ARACIS.

Art. 7: Acțiuni privind asigurarea calității

(1) Asigurarea calității educației, în vederea îndeplinirii standardelor, reprezintă un ansamblu de acțiuni care au în vedere:

- a) dezvoltarea capacității instituționale;
- b) elaborarea, planificarea și organizarea de programe de studii de formare inițială, respectiv de formare continuă și educație permanentă.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1) se derulează continuu și includ un proces permanent de evaluare a calității educației, pentru următoarele categorii de entități:

- a) instituțiile de învățământ superior, cu programele și domeniile lor de studii, organizate în cadrul formării inițiale și formării continue, precum și de educație permanentă;
- b) organizațiile furnizoare de educație, cu programele și domeniile lor de studii, organizate în cadrul formării inițiale și formării continue, precum și de educație permanentă.

Art. 8: Îndeplinirea standardelor

(1) Instituțiile de învățământ superior, respectiv organizațiile furnizoare de educație au obligația de a îndeplini și respecta standardele în vederea satisfacerii așteptărilor beneficiarilor direcți și indirecti ai educației.

(2) Atestarea îndeplinirii standardelor se realizează prin intermediul a două procese succesive:

- a) procesul de evaluare internă - realizat prin autoevaluare, de către instituția de învățământ superior, organizația furnizoare de educație, respectiv persoana juridică interesată în furnizarea de programe/

domenii de studii universitare;

b) procesul de evaluare externă - realizat de către o AAC, conform Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA 2: Sistemul intern de asigurare a calității

Art. 9: Structura SIAC

(1) SIAC cuprinde următoarele elemente:

a) Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității, denumită în continuare *CEAC*, care se înființează în conformitate cu dispozițiile art. 227 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;

b) structuri tehnico-administrative și de suport, care au rolul de a facilita managementul activităților de asigurare și evaluare internă și externă a calității;

c) strategii, planuri de acțiuni, regulamente și proceduri;

d) activități de asigurare și evaluare internă a calității educației;

e) rapoarte de evaluare internă a calității educației.

(2) Senatul universitar al fiecărei instituții de învățământ superior, respectiv organul de conducere al organizației furnizoare de educație aprobă strategia de asigurare a calității, regulamentul de funcționare al *CEAC*, precum și planul de acțiuni, metodologiile și procedurile privind asigurarea calității.

(3) *CEAC* elaborează, anual, un raport de evaluare internă privind calitatea educației. Raportul este analizat în senatul universitar și adus la cunoștință părților interesate, prin publicare pe site-ul instituției de învățământ superior/organizației furnizoare de educație.

Art. 10: Procesul de evaluare internă

(1) Procesul de evaluare internă se realizează de către instituția de învățământ superior, respectiv de către organizația furnizoare de educație, pe baza procedurilor interne, prin autoevaluare efectuată prin raportare la partea I a ESG-urilor, și include cel puțin utilizarea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta metodologie.

(2) Instituția de învățământ superior, respectiv organizația furnizoare de educație poate să își elaboreze propriile standarde și propriii indicatori de performanță de referință, în concordanță cu misiunea asumată și obiectivele strategice proprii.

(3) Instituțiile de învățământ superior, respectiv organizațiile furnizoare de educație au dreptul să stabilească anual, în cadrul domeniilor de studii universitare de masterat acreditate sau autorizate să

funcționeze provizoriu, noi programe de studii universitare de masterat, pe baza procesului de evaluare internă, fără modificarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în respectivul domeniu. În cazul în care se are în vedere majorarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați, se parcurge procesul de evaluare externă a domeniului.

SECȚIUNEA 3: Sistemul de evaluare externă a calității

Art. 11: Structura SEEC

Sistemul de evaluare externă a calității cuprinde următoarele elemente:

- a)subiectele de drept prevăzute la art. 5 alin. (1);
- b)Metodologia și ghiduri de evaluare externă;
- c)activități de evaluare externă a calității educației;
- d)dobândirea statutului de program sau de domeniu acreditat ori de instituție acreditată, după caz;
- e)rapoarte de evaluare externă a calității educației.

Art. 12: Procese și proceduri de evaluare externă

(1)Procesul de evaluare externă a calității educației constă, potrivit dispozițiilor art. 223 alin. (3) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, în examinarea multicriterială a măsurii în care o instituție de învățământ superior, respectiv o organizație furnizoare de educație, după caz, și programele furnizate de către acestea, din cadrul formării inițiale, formării continue, respectiv de educație permanentă, îndeplinesc standardele și indicatorii prevăzuți în anexă.

(2)În procesul de evaluare externă sau de auditare, după caz, se analizează concordanța dintre rezultatele evaluării interne a calității educației și situația reală din instituția solicitantă.

(3)Acreditarea reprezintă - potrivit dispozițiilor art. 223 alin. (4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare - parte a evaluării externe a calității educației, prin care se certifică respectarea standardelor de către instituțiile de învățământ superior, respectiv de către organizațiile furnizoare de educație.

(4)Acreditarea se realizează prin parcurgerea succesivă a două proceduri, astfel:

- a)procedura de autorizare de funcționare provizorie;
- b)procedura de acreditare.

(5)Procesul de evaluare externă se aplică, conform dispozițiilor art. 229 alin. (3) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, pentru programele/domeniile de studii universitare organizate în cadrul formării inițiale, formării continue sau de educație permanentă, după caz, precum și pentru structura instituțională a instituției de învățământ superior sau a organizației

furnizoare de educație, după caz.

(6) Procesul de auditare se aplică, conform dispozițiilor art. 229 alin. (4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, pentru structura instituțională a instituției de învățământ superior.

(7) Procedura de acreditare se aplică, conform dispozițiilor art. 21 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru programele de studii de educație permanentă.

Art. 13: Termene

(1) Procesul de evaluare externă a calității educației se efectuează, conform dispozițiilor art. 229 alin. (1) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

a) la termenele stabilite în vederea acreditării;

b) periodic, din 5 în 5 ani;

c) la inițiativa instituțiilor de învățământ superior sau a organizațiilor furnizoare de educație, după caz;

d) la inițiativa Ministerului Educației.

(2) ARACIS comunică instituției solicitante rezultatele evaluării, prin poștă electronică, în termen de 45 de zile de la data validării propunerilor formulate de către comisiile de experți evaluatori în cadrul propriilor structuri decizionale, termen de la care curge obligația de evaluare periodică.

(3) ARACIS, pe baza cererii de declanșare a evaluării externe, însoțită de raportul de evaluare internă, încheie direct cu instituția solicitantă un contract civil de prestări servicii în vederea evaluării externe. Instituția solicitantă achită, la încheierea contractelor civile de prestări servicii de evaluare, taxele aferente proceselor de evaluare externă.

(4) Termenul de finalizare a procesului de evaluare externă a calității educației sau de auditare este de 9 luni și curge de la data încheierii contractului civil de prestări servicii prevăzut la alin. (3).

(5) ARACIS, în cazul în care constată într-un raport de evaluare externă neîndeplinirea standardelor în cadrul procesului de evaluare în vederea acreditării sau menținerii acreditării unui program/ domeniu de studii, respectiv a structurii instituționale, după caz, comunică acest fapt, în termen de 15 zile de la data constatării prin raportul de evaluare externă, către Ministerul Educației, care, la rândul său, informează instituția solicitantă, în termen de 30 de zile de la data primirii comunicării de la ARACIS.

(6) Termenul prevăzut la alin. (4) se poate prelungi, prin act adițional la contractul prevăzut la alin.

(3), în cazuri temeinic justificate, cel mult cu 3 luni.

SECȚIUNEA 4: Competențe și atribuții privind asigurarea calității

Art. 14: Competențe privind asigurarea calității

(1) ARACIS, în calitate de instituție publică autonomă de interes național, are competență în domeniul evaluării externe a calității educației la nivel național și contribuie la realizarea misiunii de consolidare a încrederii societății în învățământul superior românesc.

(2) ARACIS are competență exclusivă în procesul de evaluare externă a calității educației pentru:

a) dobândirea autorizației de funcționare provizorie, în vederea organizării de activități de educație de nivel universitar;

b) acreditarea de programe de studii de nivel postuniversitar, precum și de educație permanentă.

(3) ARACIS are competență exclusivă în procesul de auditare, precum și în procedura de evaluare simplificată, în vederea menținerii acreditării instituționale.

(4) În îndeplinirea competențelor sale, ARACIS aplică criterii, standarde și indicatori de performanță, în concordanță cu ESG.

(5) În calitate de agenție înregistrată în EQAR, ARACIS are competență în domeniul evaluării externe a calității educației, atât la nivel european, cât și internațional, care se desfășoară în condițiile încheierii de contracte civile de prestări servicii de evaluare cu instituții de învățământ superior din SEÎS ori din alte state terțe.

Art. 15: Atribuții fundamentale privind asigurarea calității

Ministerul Educației, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, are potrivit dispozițiilor art. 5 alin. (4) lit. b) și d) și art. 112 alin. (1) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, în domeniul asigurării calității învățământului superior, următoarele atribuții fundamentale:

a) asigurarea condițiilor și a cadrului legal în domeniul asigurării calității, pentru instituțiile de învățământ superior și organizațiile furnizoare de educație;

b) elaborarea actelor normative pentru înființarea de structuri de învățământ superior și/sau de instituții de învățământ superior, după caz, pe baza rapoartelor de acreditare și a avizului ARACIS;

c) elaborarea actelor normative pentru acordarea autorizației de funcționare provizorie - condiție obligatorie pentru organizarea de programe de studii din cadrul formării inițiale, pe baza rapoartelor de autorizare și a avizului ARACIS;

d) elaborarea actelor normative pentru acordarea acreditării - etapă obligatorie în organizarea de

programe de studii din cadrul formării inițiale, formării continue, precum și de educație permanentă, pe baza rapoartelor de acreditare ale ARACIS sau ale altor AAC, după caz, precum și a avizului ARACIS;

e)elaborarea actelor normative pentru menținerea acreditării - etapă obligatorie în funcționarea programelor de studii din cadrul formării inițiale sau formării continue, precum și de educație permanentă, pe baza rapoartelor de evaluare ale ARACIS sau ale altor AAC, după caz, precum și a avizului ARACIS.

SECȚIUNEA 5: Obligații și răspundere privind asigurarea calității

Art. 16: Obligații privind asigurarea calității

(1)Obligația asigurării calității învățământului superior și a cercetării științifice incumbă fiecărei instituții de învățământ superior, respectiv fiecărei organizații furnizoare de educație.

(2)Instituțiile de învățământ superior și organizațiile furnizoare de educație au obligația de a-și dezvolta propriile sisteme interne de asigurare a calității, precum și să asigure funcționalitatea și îmbunătățirea permanentă a acestora.

Art. 17: Răspunderea publică

Răspunderea publică obligă orice instituție de învățământ superior și organizație furnizoare de educație să respecte, să aplice și să se supună reglementărilor în vigoare referitoare la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior.

CAPITOLUL III: Standarde și indicatori de performanță

SECȚIUNEA 1: Elaborarea și aprobarea standardelor

Art. 18: Competența elaborării standardelor

(1)ARACIS are, potrivit dispozițiilor art. 32 alin. (1) lit. a) și alin. (3) și ale art. 249 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, următoarele competențe legale:

a)elaborează și actualizează periodic, cu consultarea părților interesate, standardele și indicatorii de evaluare externă, care se utilizează pentru fiecare ciclu de studii universitare, la nivel instituțional, precum și pentru procedurile aferente proceselor de evaluare externă și de auditare;

b)elaborează și aprobă standardele de calitate specifice, centrate pe rezultatele învățării, privind modul de desfășurare a activităților de predare, învățare, cercetare, instruire practică și evaluare,

diferențiate pentru formele de organizare a programelor de studii, în raport cu domeniile de studii și cu ciclurile de studii;

c) elaborează și aprobă standardele de calitate, în mod diferențiat pentru fiecare domeniu de studii, pentru desfășurarea în mod sincron, prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații, de activități de învățământ și/sau de cercetare din cadrul programelor de studii organizate la forma de învățământ cu frecvență.

(2) Actualizarea periodică a standardelor și indicatorilor de evaluare externă, prevăzuți la alin. (1) lit.

a), se realizează pe baza bunelor practici în învățământul superior din cadrul SEÎS, precum și ca urmare a modificărilor legislative și se aprobă prin hotărâre a Consiliului ARACIS, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Actualizarea periodică a standardelor prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) se realizează pe baza bunelor practici în învățământul superior din cadrul SEÎS, precum și ca urmare a modificărilor legislative și se aprobă prin hotărâre a Consiliului ARACIS, care se publică pe site-ul ARACIS.

Art. 19: Aprobarea standardelor și indicatorilor de performanță

(1) Standardele și indicatorii de performanță de evaluare externă care se utilizează pentru programe/ domenii de studii universitare din cadrul formării inițiale, formării continue, respectiv educației permanente, precum și pentru evaluarea la nivel instituțional, pentru fiecare dintre procedurile aferente acreditării sunt prevăzuți în anexă.

(2) Standardele și indicatorii prevăzuți la alin. (1) se utilizează de către ARACIS, precum și de către orice altă AAC, în cadrul procedurilor de acreditare și de menținere a acreditării, la cererea solicitanților prevăzuți la art. 4.

SECȚIUNEA 2: Ghiduri privind standardele și indicatorii de performanță

Art. 20: Utilizarea standardelor

(1) ARACIS stabilește, pe baza consultării cu instituțiile de învățământ superior, care dintre standardele și indicatorii de performanță de evaluare externă, prevăzuți în anexă, se utilizează pentru evaluarea programelor/domeniilor de studii universitare din fiecare ciclu de studii, precum și pentru programele de studii din cadrul formării continue și de educație permanentă, aferente învățământului superior.

(2) ARACIS aprobă, prin hotărâre a Consiliului ARACIS, ghidurile privind procedurile de desfășurare a proceselor de evaluare, standardele și indicatorii de performanță de evaluare externă, stabiliți conform prevederilor alin. (1), denumite în continuare *ghiduri*, pe care le publică, prin

afișare pe propriul site.

CAPITOLUL IV: Inițierea, organizarea și desfășurarea de activități de învățământ superior

SECȚIUNEA 1: Competențe privind organizarea de activități de învățământ superior

Art. 21: Inițierea de activități de învățământ superior

Orice persoană juridică, publică sau privată, cu caracter nonprofit, interesată în furnizarea de educație din cadrul formării inițiale de nivel universitar, se supune procesului de evaluare externă a calității educației în vederea acreditării, conform Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 22: Organizarea de activități de învățământ superior

(1) Au dreptul de a organiza programe de studii din cadrul formării inițiale, formării continue și de educație permanentă, precum și de formare profesională a adulților de nivel 5 conform CNC următoarele categorii de persoane juridice:

- a) instituțiile de învățământ superior înființate și acreditate, conform prevederilor legale;
- b) organizațiile furnizoare de educație, conform prevederilor legale, în baza autorizației de funcționare provizorie.

(2) Statutul juridic de instituție de învățământ superior, potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (5) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se dobândește în urma acreditării și înființării prin lege.

(3) Statutul juridic de organizație furnizoare de educație se dobândește în baza autorizației de funcționare provizorie a cel puțin unui program de studii universitare din cadrul ciclului scurt/de licență, respectiv domeniu de studii universitare de masterat, și se acordă până la data publicării legii de înființare ca instituție de învățământ superior în Monitorul Oficial al României, Partea I, dar nu mai mult de 2 ani de la data absolvirii primei generații/promoții de studenți.

SECȚIUNEA 2: Drepturi ale instituției de învățământ superior/organizației furnizoare de educație

Art. 23: Drepturi ale instituției de învățământ superior

(1) Instituția de învățământ superior are următoarele drepturi:

- a) de a utiliza denumirile de universitate, academie de studii, institut, școală de studii superioare sau altele similare;

- b) de a organiza, conform prevederilor legale, programe de studii din cadrul formării inițiale și formării continue;
- c) de a organiza programe de studii pentru învățământ dual;
- d) de a organiza programe de formare profesională a adulților, doar pentru nivelul 5 CNC, în domeniile din aria competențelor transversale, care se finalizează cu certificat de atestare a competențelor transversale, conform prevederilor art. 26 alin. (3) și (4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- e) de a organiza programe pregătitoare de limba română;
- f) de a organiza programe de studii postuniversitare de formare psihopedagogică, precum și programe de studii postuniversitare de conversie profesională pentru cadre didactice, în conformitate cu prevederile art. 102 alin. (3) lit. e) și ale art. 201 alin. (8) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- g) de a organiza programe de formare profesională de educație permanentă, după caz, de nivel 5-8 CNC, în condițiile prevăzute la art. 180 alin. (8) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 7 alin. (1) și art. 21 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- h) de a organiza examene de finalizare a studiilor, din categoriile prevăzute la art. 36 alin. (1) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- i) de a elibera acte de studii, conform prevederilor legale.

(2) Programele de formare continuă prevăzute la alin. (1) lit. b), precum și cele prevăzute la alin. (1) lit. d), f) și g) pot avea volume reduse de învățare și se pot finaliza cu microcertificări.

Art. 24: Drepturi ale organizației furnizoare de educație

(1) Organizația furnizoare de educație are următoarele drepturi:

- a) de a organiza, în baza și în condițiile autorizației de funcționare provizorie, după caz: programe de studii din ciclul scurt; programe de studii din ciclul I de studii; programe de studii din ciclul II de studii;
- b) de a organiza programe de studii de nivel postuniversitar, precum și de educație permanentă, numai dacă are acreditate programe de studii universitare din ciclul I de studii;
- c) de a gestiona personal didactic, de cercetare și administrativ, conform propriei strategii de dezvoltare, conform prevederilor legale.

(2) Organizația furnizoare de educație are dreptul, conform prevederilor art. 245 alin. (1) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, de a utiliza denumirile de universitate sau

altele similare, numai după obținerea acreditării.

(3) Organizația furnizoare de educație este parte a rețelei naționale de învățământ superior, cu toate drepturile și obligațiile conferite de lege.

SECȚIUNEA 3: Evaluarea externă - baza legalității desfășurării de activități de învățământ superior

Art. 25: Evaluarea externă a calității educației

(1) Evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării, se realizează, conform dispozițiilor art. 230 alin. (3) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, distinct, pe fiecare ciclu de studii, după cum urmează:

- a) pentru fiecare program de studii din cadrul ciclului de studii universitare de scurtă durată;
- b) pentru fiecare program de studii din cadrul ciclului de studii universitare de licență;
- c) pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat;
- d) pentru fiecare domeniu de studii universitare de doctorat.

(2) Programele de studii universitare și postuniversitare de formare psihopedagogică se supun evaluării externe în vederea acreditării, la nivel de program sau pentru ambele tipuri de programe, după caz.

(3) Programele de studii postuniversitare, din cadrul formării continue, precum și cele de educație permanentă se supun evaluării externe în vederea acreditării, la nivel de domeniu, având în vedere domeniile de studii universitare de licență sau masterat stabilite prin nomenclatorul prevăzut la art. 30 alin. (8) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Nomenclator*.

(4) Programele pregătitoare de limba română se supun evaluării externe în vederea acreditării, la nivel instituțional, pentru domeniile fundamentale în care instituția solicitantă dorește să organizeze astfel de programe de studii.

Art. 26: Instituția solicitantă

Are calitatea de instituție solicitantă, pentru a depune, în condițiile prezentei metodologii, cerere de evaluare externă a calității educației la ARACIS sau la o altă AAC, după caz:

- a) instituția de învățământ superior;
- b) organizația furnizoare de educație;
- c) persoana juridică interesată să organizeze programe de studii din cadrul formării inițiale, conform prevederilor legale.

CAPITOLUL V: Acreditarea

SECȚIUNEA 1: Procedura privind autorizarea de funcționare provizorie

Art. 27: Procedura de autorizare

(1) Autorizarea de funcționare provizorie a programelor de studii universitare din cadrul formării inițiale se realizează, potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, distinct pentru fiecare formă de organizare, pentru fiecare limbă de predare/ asociere a două sau mai multe limbi de predare în cadrul aceluiași program de studii și pentru fiecare unitate administrativ-teritorială în care se desfășoară.

(2) Un program de studii universitare se organizează legal, potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (3) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, dacă este autorizat provizoriu sau acreditat și funcționează în condițiile stabilite prin actul de autorizare, respectiv de acreditare.

Art. 28: Excepții

(1) Evaluarea externă a calității educației, în vederea acreditării, se realizează, potrivit dispozițiilor art. 231 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, fără parcurgerea procedurii de autorizare de funcționare provizorie, pentru:

- a) programul pregătitor de limba română;
- b) programe de studii universitare și postuniversitare de formare psihopedagogică organizate în conformitate cu prevederile art. 102 alin. (3) lit. a) și ale art. 201 alin. (8) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- c) domenii de studii universitare de masterat, organizate de către instituții de învățământ superior;
- d) domenii de studii universitare de doctorat, organizate de către instituții de învățământ superior, în aceleași domenii de studii universitare de masterat, pe care le au acreditate;
- e) domenii de studii universitare de doctorat, organizate de către Academia Română;
- f) programe de studii integrate, organizate de către instituții de învățământ superior;
- g) programe de studii de nivel postuniversitar, organizate de către instituții de învățământ superior sau organizații furnizoare de educație;
- h) programe de educație permanentă, organizate de către instituții de învățământ superior sau organizații furnizoare de educație.

(2) Excepțiile de la dispozițiile art. 27 alin. (1) sunt stabilite prin dispozițiile art. 30 alin. (5) și (7) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 29: Etapele procedurii privind autorizarea de funcționare provizorie

(1) Procedura de autorizare de funcționare provizorie cuprinde etapele prevăzute la art. 235 alin. (3)-(4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Instituția solicitantă, în cadrul proceselor interne de asigurare a calității, realizează, pe baza propriilor standarde, precum și în conformitate cu standardele prevăzute în anexă, autoevaluarea, care se finalizează cu un raport de evaluare internă.

(3) Instituția solicitantă formulează o cerere de declanșare a procesului de evaluare externă, pe care o depune la ARACIS, însoțită de raportul de evaluare internă. În cazul filialelor înființate conform art. 8 alin. (4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, instituția solicitantă anexează la cererea de declanșare a procesului de evaluare externă dovada respectării reglementărilor legale în țara în care se organizează programul de studii.

(4) ARACIS, în urma înregistrării cererii prevăzute la alin. (3) și pe baza contractului civil de prestări servicii încheiat în scopul evaluării, numește o comisie de experți în evaluarea externă a calității, care, pe baza ghidurilor:

- a) analizează raportul de evaluare internă;
- b) verifică, prin vizite la instituția solicitantă, îndeplinirea standardelor prevăzute în anexă;
- c) elaborează propriul raport de evaluare.

(5) Durata vizitei prevăzute la alin. (4) lit. b) la instituția solicitantă este de 2 sau 3 zile.

(6) Comisia de experți, prevăzută la alin. (4), este formată, de regulă, din 2-5 cadre didactice și 1 student.

(7) ARACIS poate include în structura comisiei de experți prevăzută la alin. (6), în funcție de tipul de evaluare externă, un expert internațional și/sau un reprezentant al angajatorilor, după caz.

SECȚIUNEA 2: Procedura privind autorizarea de funcționare provizorie a programelor de studii universitare din ciclul scurt și ciclul I**Art. 30: Autorizarea de funcționare provizorie a programelor de studii universitare din ciclul scurt**

(1) Programele de studii universitare de scurtă durată se organizează, conform dispozițiilor art. 52 alin. (2) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, în domeniile de studii universitare de licență cuprinse în Nomenclator.

(2) Autorizarea unui program de studii universitare de scurtă durată și stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în cadrul respectivului program și cărora li se poate acorda o diplomă

se realizează în urma evaluării externe realizate de către ARACIS, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației.

Art. 31: Procedura de autorizare de funcționare provizorie a programelor de studii universitare din ciclul scurt

(1) Cererea de autorizare se depune de către instituția solicitantă la ARACIS, pentru fiecare program de studii universitare de scurtă durată.

(2) Dispozițiile art. 29 se aplică în mod corespunzător procedurii de autorizare de funcționare provizorie a programelor de studii universitare din ciclul scurt.

Art. 32: Autorizarea de funcționare provizorie a programelor de studii universitare de licență

(1) Programele de studii universitare de licență sunt prevăzute la art. 54 alin. (1) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Autorizarea unui program de studii universitare de licență și stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în cadrul respectivului program și cărora li se poate acorda o diplomă se realizează în urma evaluării externe realizate de către ARACIS, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației.

Art. 33: Procedura de autorizare de funcționare provizorie a programelor de studii universitare de licență

(1) Cererea de autorizare se depune de către instituția solicitantă la ARACIS, pentru fiecare program de studii universitare de licență.

(2) Dispozițiile referitoare la etapele procedurii privind autorizarea de funcționare provizorie, prevăzute la art. 29, se aplică în mod corespunzător autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii universitare de licență.

SECȚIUNEA 3: Procedura privind autorizarea de funcționare provizorie pentru domenii de studii universitare de masterat

Art. 34: Autorizarea de funcționare provizorie a domeniilor de studii universitare de masterat

(1) Programele de studii universitare de masterat sunt prevăzute la art. 57 și 58 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Autorizarea de funcționare provizorie a unui domeniu de studii universitare de masterat și stabilirea numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați și cărora li se poate acorda diplomă

se realizează prin hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe a respectivului domeniu de studii universitare de masterat de către ARACIS.

Art. 35: Procedura de autorizare de funcționare provizorie a domeniilor de studii universitare de masterat

(1) Cererea de autorizare se depune de către instituția solicitantă, prevăzută la art. 26 lit. b) și c), pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat în care intenționează să organizeze programe de studii universitare de masterat.

(2) Dispozițiile referitoare la etapele procedurii privind autorizarea de funcționare provizorie, prevăzute la art. 29, se aplică în mod corespunzător autorizării de funcționare provizorie a domeniilor de studii universitare de masterat.

Art. 36: Introducerea de noi programe de studii universitare de masterat

(1) În cadrul domeniului autorizat pentru studii universitare de masterat, senatul universitar poate aproba introducerea de noi programe de studii universitare de masterat, fără depășirea numărului maxim de studenți stabilit de către ARACIS, și le comunică Ministerului Educației până la data de 1 februarie a fiecărui an, pentru a fi publicate centralizat.

(2) Pentru a promova și introduce noi programe de studii universitare de masterat în cadrul unui domeniu de studii universitare de masterat autorizat, instituția de învățământ superior, respectiv organizația furnizoare, după caz, parcurge obligatoriu procesul de evaluare internă privind asigurarea calității și întocmește un raport de evaluare internă.

(3) În comisiile de evaluare internă pentru programele de studii universitare de masterat, organizate în condițiile alin. (2), se includ obligatoriu un student, precum și cadre didactice, în calitate de experți, din afara instituției de învățământ superior, respectiv a organizației furnizoare de educație.

SECȚIUNEA 4: Procedura privind autorizarea de funcționare provizorie pentru domenii de studii universitare de doctorat

Art. 37: Autorizarea de funcționare provizorie pentru domenii de studii universitare de doctorat

(1) Studiile universitare de doctorat sunt prevăzute la art. 61 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Autorizarea unui domeniu de studii universitare de doctorat se realizează prin ordin al ministrului educației, pe baza evaluării externe realizate de către ARACIS.

(3) Instituția de învățământ superior dobândește recunoașterea calității de instituție organizatoare de studii universitare de doctorat, denumită în continuare *IOSUD*, în baza ordinului prevăzut la alin. (2), în temeiul căruia organizează programe de studii universitare de doctorat.

Art. 38: Procedura privind autorizarea de funcționare provizorie pentru domenii de studii universitare de doctorat

(1) Autorizarea de funcționare provizorie pentru un domeniu de studii universitare de doctorat se realizează la cererea instituției de învățământ superior care nu are acreditat domeniul de studii universitare de masterat, în domeniul de studii de doctorat solicitat, pe baza evaluării externe de către ARACIS.

(2) Dispozițiile referitoare la etapele procedurii privind autorizarea de funcționare provizorie, prevăzute la art. 29, se aplică în mod corespunzător autorizării de funcționare provizorie pentru domenii de studii universitare de doctorat.

SECȚIUNEA 5: Procedura privind acreditarea

Art. 39: Procedura privind acreditarea programelor și domeniilor de studii

(1) Organizația furnizoare de educație, în calitate de instituție solicitantă, este obligată să solicite, cu respectarea termenelor de acreditare, declanșarea procedurii de evaluare externă, în vederea acreditării, pentru:

- a) programele de studii universitare de scurtă durată, autorizate să funcționeze provizoriu;
- b) programele de studii universitare de licență, autorizate să funcționeze provizoriu;
- c) domeniile de studii universitare de masterat, autorizate să funcționeze provizoriu.

(2) Organizația furnizoare de educație, în calitate de instituție solicitantă, este obligată să solicite declanșarea procedurii de evaluare externă, în vederea acreditării, pentru:

- a) programe de studii postuniversitare din cadrul formării continue, numai dacă are domenii de studii de licență sau de masterat acreditate;
- b) programe de educație permanentă, numai dacă are domenii de studii de licență sau de masterat acreditate.

(3) Instituția de învățământ superior, în calitate de instituție solicitantă, are obligația de a solicita, cu respectarea termenelor de acreditare, declanșarea procedurii de evaluare externă, în vederea acreditării, pentru:

- a) programe de studii universitare de scurtă durată, autorizate să funcționeze provizoriu;
- b) programe de studii universitare de licență, autorizate să funcționeze provizoriu;

c)domeniile de studii de doctorat, autorizate să funcționeze provizoriu.

(4)Instituția de învățământ superior, în calitate de instituție solicitantă, are obligația de a solicita declanșarea procedurii de evaluare externă, în vederea acreditării, pentru:

a)programe universitare și postuniversitare de formare psihopedagogică organizate în conformitate cu prevederile art. 102 alin. (3) lit. a) și art. 201 alin. (8) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;

b)domenii de studii universitare de masterat;

c)domenii de studii universitare de doctorat, numai dacă le organizează în domenii de studii universitare de masterat pe care le are deja acreditate;

d)programe de studii universitare integrate;

e)programe de studii de nivel postuniversitar din cadrul formării continue;

f)programe de educație permanentă;

g)programul pregătitor de limba română.

(5)Academia Română, în calitate de instituție solicitantă, are dreptul de a cere declanșarea procedurii de evaluare externă, în vederea acreditării, pentru domenii de studii universitare de doctorat.

Art. 40: Etapele procedurii de acreditare

(1)Procedura de acreditare cuprinde etapele prevăzute la art. 239 alin. (6) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2)Instituția solicitantă, în cadrul proceselor interne de asigurare a calității, realizează, pe baza propriilor standarde de referință, precum și în conformitate cu standardele prevăzute în anexă, autoevaluarea care se finalizează cu un raport de evaluare internă.

(3)Instituția solicitantă formulează o cerere de declanșare a procesului de evaluare externă, pe care o depune la ARACIS sau la o altă AAC, însoțită de raportul de evaluare internă.

(4)ARACIS sau AAC, pe baza documentelor depuse conform prevederilor alin. (3), încheie în mod direct cu instituția solicitantă un contract civil de prestări servicii de evaluare externă, în baza căruia numește o comisie de experți în evaluare externă, care prestează următoarele activități, pe baza ghidurilor proprii:

a)analizează raportul de evaluare internă depus de către instituția solicitantă;

b)verifică, prin vizite la instituția solicitantă, îndeplinirea standardelor prevăzute în anexă;

c)elaborează propriul raport de evaluare.

(5)Durata vizitei prevăzute la alin. (4) lit. b) la instituția solicitantă este de 2 sau 3 zile.

(6)Comisia de experți, prevăzută la alin. (4), este formată din 2-5 cadre didactice și 1 student.

(7)ARACIS sau AAC include în comisia de experți prevăzută la alin. (4), pentru evaluarea studiilor universitare de doctorat, un expert internațional.

(8)AAC are obligația de a desemna, în cadrul comisiei prevăzute la alin. (4), cel puțin un expert care să dovedească cunoașterea sistemului de învățământ superior din România.

SECȚIUNEA 6: Acreditarea programelor de studii universitare din ciclul scurt și ciclul I

Art. 41: Acreditarea programelor de studii universitare din ciclul scurt

(1)Cererea de acreditare a unui program de studii universitare de scurtă durată, autorizat să funcționeze provizoriu, se depune de către instituția solicitantă la ARACIS sau la o altă AAC, cu respectarea termenului prevăzut la art. 237 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2)Evaluarea externă a unui program de studii universitare de scurtă durată în vederea acreditării și stabilirii numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați și cărora li se poate acorda diplomă se realizează de către ARACIS sau de către o altă AAC.

(3)În cazul în care evaluarea externă, prevăzută la alin. (2), se realizează de către o altă AAC, procesul de evaluare externă, precum și raportul întocmit de către respectiva AAC se confirmă de către ARACIS printr-un aviz, pe baza unei analize privind respectarea dispozițiilor legale.

(4)Avizul de confirmare prevăzut la alin. (3), împreună cu raportul de evaluare al respectivei AAC, se transmite Ministerului Educației de către ARACIS, în vederea acordării acreditării sau neacreditării, după caz.

(5)Dispozițiile referitoare la etapele procedurii de acreditare, prevăzute la art. 40, se aplică în mod corespunzător acreditării programelor de studii universitare din ciclul scurt.

Art. 42: Acreditarea programelor de studii universitare din ciclul I

(1)Cererea de acreditare a unui program de studii universitare din ciclul I, autorizat să funcționeze provizoriu, se depune de către instituția solicitantă la ARACIS sau la o altă AAC, cu respectarea termenului prevăzut la art. 237 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2)Evaluarea externă a calității educației unui program de studii universitare din cadrul ciclului I, în vederea acreditării și stabilirii numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați și cărora li se poate acorda diplomă, se realizează de către ARACIS sau de către o altă AAC.

(3)În cazul în care evaluarea externă, prevăzută la alin. (2), se realizează de către o altă AAC, procesul de evaluare externă, precum și raportul întocmit de către respectiva AAC se confirmă de

către ARACIS printr-un aviz, pe baza unei analize privind respectarea dispozițiilor legale.

(4) Avizul de confirmare prevăzut la alin. (3), împreună cu raportul de evaluare al respectivei AAC, se transmite Ministerului Educației de către ARACIS, în vederea acordării acreditării sau neacreditării, după caz.

(5) Dispozițiile referitoare la etapele procedurii de acreditare, prevăzute la art. 40, se aplică în mod corespunzător acreditării programelor de studii universitare din ciclul I.

SECȚIUNEA 7: Acreditarea domeniilor de studii universitare de masterat

Art. 43: Acreditarea domeniilor de studii universitare de masterat

(1) Cererea de acreditare se depune de către instituția solicitantă pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat în care intenționează să organizeze programe de studii universitare de masterat.

(2) În cazul în care evaluarea externă se realizează de către o altă AAC, procesul de evaluare externă, precum și raportul întocmit de către respectiva AAC se confirmă de către ARACIS printr-un aviz, pe baza unei analize privind respectarea dispozițiilor legale.

(3) Avizul de confirmare prevăzut la alin. (2), împreună cu raportul de evaluare al respectivei AAC, se transmite Ministerului Educației de către ARACIS, în vederea acordării acreditării sau neacreditării, după caz.

(4) ARACIS sau o altă AAC, după caz, analizează, în cadrul procesului de evaluare externă a domeniilor de studii universitare de masterat, inclusiv modul în care s-a îndeplinit procesul de evaluare internă a calității pentru programele de studii universitare de masterat promovate în condițiile prevederilor art. 36.

(5) Dispozițiile referitoare la etapele procedurii de acreditare, prevăzute la art. 40, se aplică în mod corespunzător acreditării domeniilor de studii universitare de masterat.

Art. 44: Acreditarea domeniilor de studii universitare de masterat autorizate să funcționeze provizoriu

(1) Cererea de acreditare pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat, autorizat să funcționeze provizoriu, se depune de către o organizație furnizoare de educație, în calitate de instituție solicitantă, cu respectarea termenului prevăzut la art. 237 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Dispozițiile art. 40 și ale art. 43 alin. (2)-(4) se aplică în mod corespunzător acreditării domeniilor

de studii universitare de masterat autorizate să funcționeze provizoriu.

Art. 45: Introducerea de noi programe de studii universitare de masterat în domeniile de studii universitare de masterat acreditate

(1) Dispozițiile referitoare la introducerea de noi programe de studii universitare de masterat, prevăzute la art. 36, se aplică în mod corespunzător pentru introducerea, după caz, de către instituția de învățământ superior sau de către organizația furnizoare de educație de noi programe de studii universitare de masterat în cadrul unui domeniu de studii de masterat acreditat.

(2) Pentru majorarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați, la introducerea de noi programe de studii universitare de masterat în domeniul de studii acreditat, instituția solicitantă parcurge procedura de evaluare externă pentru menținerea acreditării domeniului.

SECȚIUNEA 8: Acreditarea domeniilor de studii universitare de doctorat

Art. 46: Acreditarea domeniilor de studii universitare de doctorat

(1) Cererea de acreditare se depune de către o instituție de învățământ superior, în calitate de instituție solicitantă, dacă are domenii de studii universitare de masterat acreditate, pentru fiecare domeniu de studii universitare de doctorat în care intenționează să organizeze programe de studii universitare de doctorat.

(2) Instituția de învățământ superior dobândește recunoașterea calității de IOSUD în urma emiterii ordinului ministrului educației privind acreditarea unui domeniu de studii universitare de doctorat, pe baza avizului ARACIS.

(3) Dispozițiile art. 40 și ale art. 43 alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător acreditării domeniilor de studii universitare de doctorat.

Art. 47: Acreditarea domeniilor de studii universitare de doctorat autorizate

(1) Cererea de acreditare se depune de către o instituție de învățământ superior, în calitate de instituție solicitantă, cu respectarea termenului prevăzut la art. 237 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, pentru fiecare domeniu de studii universitare de doctorat autorizat să funcționeze provizoriu, în care organizează programe de studii universitare de doctorat.

(2) Dispozițiile referitoare la acreditarea domeniilor de studii universitare de doctorat, prevăzute la art. 46 alin. (2) și (3), se aplică în mod corespunzător acreditării domeniilor de studii universitare de doctorat autorizate.

SECȚIUNEA 9: Acreditarea programului pregătitor de limba română

Art. 48: Acreditarea programului pregătitor de limba română

(1) Programul pregătitor de limba română se organizează de către instituțiile de învățământ superior în condițiile stabilite prin ordin al ministrului educației.

(2) Acreditarea pentru programul pregătitor de limba română și stabilirea numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați și cărora li se poate acorda certificat de absolvire se realizează prin ordin al ministrului educației, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS.

(3) Acreditarea prevăzută la alin. (2) se realizează la nivelul instituției de învățământ superior, pentru fiecare domeniu fundamental pentru care se solicită evaluarea.

Art. 49: Etapele acreditării programului pregătitor de limba română

(1) Procedura de acreditare cuprinde etapele prevăzute la art. 239 alin. (6) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Cererea de evaluare se depune la ARACIS de către o instituție de învățământ superior, în calitate de instituție solicitantă, pentru domeniile fundamentale în care vrea să organizeze programul pregătitor de limba română.

(3) Instituția solicitantă, în cadrul proceselor interne de evaluare a calității, realizează, pe baza propriilor standarde, precum și în conformitate cu standardele prevăzute în anexă, autoevaluarea care se finalizează cu un raport de evaluare internă.

(4) Instituția solicitantă formulează o cerere de declanșare a procesului de evaluare externă pe care o depune la ARACIS, însoțită de raportul de evaluare internă.

(5) ARACIS, pe baza documentelor depuse conform prevederilor alin. (4), încheie în mod direct cu instituția solicitantă contract de evaluare externă, în baza căruia numește o comisie de experți în evaluare externă, care prestează următoarele activități, pe baza ghidurilor:

- a) analizează raportul de evaluare internă, depus de către instituția solicitantă;
- b) verifică, prin vizite la instituția solicitantă, îndeplinirea standardelor prevăzute în anexă;
- c) elaborează propriul raport de evaluare.

(6) Durata vizitei prevăzute la alin. (5) lit. b) la instituția solicitantă este de 1 sau 2 zile.

(7) Comisia de experți, prevăzută la alin. (5), este formată din 1-2 cadre didactice și 1 student.

SECȚIUNEA 10: Acreditarea programelor universitare și postuniversitare de formare psihopedagogică

Art. 50: Acreditarea programelor de formare psihopedagogică

(1) Programele universitare de formare psihopedagogică se organizează în conformitate cu prevederile art. 102 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Programele postuniversitare de formare psihopedagogică pentru învățământul superior se organizează în conformitate cu prevederile art. 102 alin. (3) lit. e) sau ale art. 201 alin. (8) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Acreditarea pentru programele de formare psihopedagogică prevăzute la alin. (1) și (2) și stabilirea numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați și cărora li se poate acorda certificat de absolvire se realizează prin ordin al ministrului educației, în urma evaluării externe de către ARACIS sau o altă AAC, la nivelul instituției de învățământ superior.

Art. 51: Etapele acreditării programelor de formare psihopedagogică

(1) Cererea de acreditare se depune la ARACIS sau la altă AAC, după caz, de către o instituție de învățământ superior, în calitate de instituție solicitantă, pentru programele de formare psihopedagogică prevăzute la art. 50 alin. (1) și (2) sau doar pentru unul dintre tipurile respective de programe.

(2) Prevederile referitoare la acreditarea programelor de studii universitare din ciclul I prevăzute la art. 42 alin. (3) și (4), precum și cele referitoare la etapele acreditării programului pregătitor de limba română, prevăzute la art. 49 alin. (3)-(7), se aplică în mod corespunzător acreditării programelor de formare psihopedagogică.

SECȚIUNEA 11: Acreditarea programelor de studii postuniversitare și de educație permanentă**Art. 52: Acreditarea programelor de studii postuniversitare și de educație permanentă**

(1) Programele de studii postuniversitare sunt prevăzute la art. 72 alin. (4) lit. a) și b), art. 73 și 74 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și se organizează de către instituțiile de învățământ superior.

(2) Organizațiile furnizoare de educație pot organiza programe de studii postuniversitare în domeniile de licență sau de masterat pe care le au acreditate, dintre cele prevăzute la art. 74 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Programele de educație permanentă se organizează în condițiile prevederilor art. 180 alin. (8) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 7 și art. 21 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Acreditarea pentru programele prevăzute la alin. (1)-(3) se realizează prin ordin al ministrului educației, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS.

(5) Acreditarea programelor de studii organizate în conformitate cu prevederile alin. (1)-(3) se realizează la nivel de domeniu de licență/masterat stabilit prin Nomenclator.

Art. 53: Etapele acreditării programelor de studii postuniversitare și de educație permanentă

(1) Cererea de acreditare se depune la ARACIS de către o instituție de învățământ superior sau de către o organizație furnizoare de educație, după caz, în calitate de instituție solicitantă, pentru fiecare dintre domeniile în care se dorește organizarea de programe de studii prevăzute la art. 52 alin. (1)-(3).

(2) Prevederile referitoare la etapele acreditării programului pregătitor de limba română, prevăzute la art. 49 alin. (3)-(7), se aplică în mod corespunzător acreditării programelor de studii postuniversitare și de educație permanentă.

SECȚIUNEA 12: Acreditarea instituțională a organizațiilor furnizoare de educație

Art. 54: Acreditarea instituțională

(1) Procedura de evaluare externă în vederea acreditării instituționale se declanșează la cererea unei organizații furnizoare de educație, în calitate de instituție solicitantă, cu respectarea termenelor prevăzute la art. 237 alin. (2) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Acreditarea instituțională și înființarea ca instituție de învățământ superior se fac prin lege, promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației, pe baza propunerii ARACIS.

(3) Cererea de acreditare prevăzută la alin. (2) se depune la ARACIS sau la o altă AAC.

(4) Comisia de experți pentru acreditarea instituțională este formată din 2-6 cadre didactice și 1-2 studenți.

(5) Dispozițiile referitoare la etapele procedurii de acreditare, prevăzute la art. 40, cu excepția alin.

(6), se aplică în mod corespunzător acreditării organizațiilor furnizoare de educație.

SECȚIUNEA 13: Procedura de evaluare externă periodică pentru menținerea acreditării

Art. 55: Evaluarea externă periodică pentru menținerea acreditării

(1) Instituția de învățământ superior, respectiv organizația furnizoare de educație, după caz, are obligația de a se supune procedurii de evaluare externă periodică în vederea menținerii acreditării. Această procedură se realizează din 5 în 5 ani, după cum urmează:

- a) la nivel instituțional;
- b) la nivel de IOSUD;
- c) la nivel instituțional pentru fiecare domeniu fundamental în care se organizează programul pregătitor de limba română;
- d) la nivel instituțional, atât pentru programul de studii universitare de formare psihopedagogică, cât și pentru programul de studii postuniversitare de formare psihopedagogică;
- e) la nivelul fiecărui program de studii universitare de scurtă durată;
- f) la nivelul fiecărui program de studii universitare de licență;
- g) la nivelul fiecărui domeniu de studii universitare**
de masterat;
- h) la nivelul fiecărui domeniu de studii universitare de doctorat;
- i) la nivelul fiecărui domeniu de studii postuniversitare, respectiv domeniu de educație permanentă.**

(2) Evaluarea periodică în vederea menținerii calității de IOSUD se realizează concomitent cu evaluarea instituțională.

(3) Menținerea acreditării se poate realiza și prin procesul de auditare sau procedura de evaluare simplificată, după caz.

(4) Dispozițiile privind evaluarea externă a calității educației în vederea acreditării din prezenta metodologie se aplică în mod corespunzător procedurii de menținere a acreditării prin evaluare externă periodică.

SECȚIUNEA 14: Auditarea

Art. 56: Auditarea

(1) Auditarea este procesul prin care se asigură calitatea educației și se aplică, potrivit prevederilor art. 229 alin. (4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, pentru structura instituțională a instituției de învățământ superior.

(2) Procesul de auditare se realizează, potrivit dispozițiilor art. 225 alin. (4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, prin evaluarea externă a mecanismelor interne de asigurare a calității, stabilite de către instituția de învățământ superior, cu scopul de a-și îmbunătăți în mod continuu activitățile și procesele la nivelul programelor și domeniilor de studii, precum și la nivel instituțional.

(3) Procesul de auditare se realizează de către ARACIS, la cererea instituției de învățământ

superior, ca instituție solicitantă, care îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții:

- a) a respectat termenele de acreditare și de menținere a acreditării, stabilite prin Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, până la data depunerii cererii de auditare;
- b) a parcurs cel puțin două evaluări periodice consecutive, la nivel instituțional, încheiate cu rapoarte de menținere a acreditării;
- c) are acte juridice de autorizare, acreditare, respectiv de menținere a acreditării pentru toate programele/domeniile de studii evaluate.

(4) ARACIS verifică în cadrul procesului de auditare respectarea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță aferenți domeniului C - Managementul calității, descris la art. 226 alin.

(4) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(5) În cazul în care în procesul de auditare se constată existența premiselor neîndeplinirii unora dintre standardele aferente domeniilor A și/sau B, ARACIS solicită introducerea respectivelor standarde în cadrul procesului.

(6) În procesul de auditare se analizează implementarea sistematică, pe parcursul perioadei supuse evaluării, a sistemului intern de asigurare a calității.

(7) Instituția de învățământ superior care a parcurs un proces de auditare poate solicita, pentru următoarea evaluare periodică, doar un proces de evaluare externă, în baza unei proceduri de evaluare simplificată sau de menținere a acreditării.

SECȚIUNEA 15: Evaluarea simplificată

Art. 57: Evaluarea simplificată

(1) Evaluarea simplificată presupune utilizarea unui sistem de standarde și indicatori stabilit de comun acord cu instituția de învățământ superior, potrivit prevederilor art. 234 alin. (2) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și se aplică pentru structura instituțională a instituției de învățământ superior.

(2) Procesul de evaluare simplificată se realizează de către ARACIS, la cererea instituției de învățământ superior, ca instituție solicitantă, care îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții:

- a) a respectat termenele de acreditare și de menținere a acreditării, stabilite prin Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, până la data depunerii cererii de evaluare simplificată;
- b) a parcurs cel puțin două evaluări periodice consecutive, la nivel instituțional, încheiate cu rapoarte de menținere a acreditării;

c) are acte juridice de autorizare, acreditare, respectiv de menținere a acreditării pentru toate programele/domeniile de studii evaluate.

(3) ARACIS stabilește, de comun acord cu instituția de învățământ superior solicitantă, sistemul de standarde și indicatori pentru procesul de evaluare externă instituțională simplificată, care conține cel puțin 50% dintre indicatorii prevăzuți în anexă.

(4) Instituția solicitantă poate propune includerea unor standarde și indicatori de performanță de referință, în raport cu misiunea asumată de către respectiva instituție, și/sau eliminarea unora dintre indicatorii de performanță cuprinși în anexă.

SECȚIUNEA 16: Evaluarea intermediară

Art. 58: Evaluarea intermediară

(1) Instituția solicitantă beneficiază, conform dispozițiilor art. 233 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, de suport în vederea asigurării calității, din partea ARACIS ori a AAC care a realizat procesul de evaluare externă, după caz, în cadrul unei proceduri de evaluare intermediară.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul procesului de auditare, realizat de către ARACIS.

(3) În cadrul procesului de evaluare intermediară, instituția solicitantă poate cere modificarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați, în cazul evaluărilor prevăzute la art. 55 alin. (1) lit. c)-g).

(4) Aprobarea solicitării prevăzute la alin. (3) se acordă de către ARACIS sau AAC care a realizat evaluarea, numai dacă se constată în cadrul evaluării intermediare îndeplinirea tuturor indicatorilor de performanță.

SECȚIUNEA 17: Îndeplinirea sau neîndeplinirea standardelor

Art. 59: Decizii în procedura de autorizare de funcționare provizorie

(1) Îndeplinirea standardelor în cadrul procesului de evaluare în vederea autorizării de funcționare provizorie conduce la propunerea ARACIS de autorizare a programului/domeniului de studii, precum și a structurii instituționale.

(2) Neîndeplinirea standardelor în cadrul procesului de evaluare în vederea autorizării de funcționare provizorie conduce la propunerea ARACIS de neautorizare a programului/domeniului de studii, precum și a structurii instituționale.

Art. 60: Decizii în procesul de acreditare/menținerii acreditării

(1) Îndeplinirea standardelor în cadrul procesului de evaluare în vederea acreditării sau de menținere a acreditării conduce la propunerea ARACIS sau AAC de acreditare sau de menținere a acreditării programului/domeniului de studii, respectiv a structurii instituționale, după caz.

(2) Neîndeplinirea standardelor în cadrul procesului de evaluare în vederea acreditării sau menținerii acreditării programului/domeniului de studii, respectiv a structurii instituționale, după caz, constatată într-un raport de evaluare externă, se comunică, în termen de 15 zile de la data constatării prin raportul de evaluare externă, de către ARACIS Ministerului Educației care, la rândul său, informează instituția solicitantă, în termen de 30 de zile de la data primirii comunicării de la ARACIS. În aceste cazuri ARACIS propune menținerea condiționată a autorizării sau menținerea condiționată a acreditării.

(3) Instituția solicitantă are obligația, în termen de un an, calculat de la data informării de către Ministerul Educației asupra raportului prevăzut la alin. (2), să solicite o nouă evaluare din partea ARACIS sau AAC care a realizat evaluarea anterioară a respectivului program/domeniu de studii din cadrul oricărui ciclu de studii. Costurile noii evaluări sunt suportate de către instituția solicitantă.

(4) Neîndeplinirea obligației de a parcurge o nouă evaluare are drept consecință rămânerea definitivă a deciziei prin care s-a constatat neîndeplinirea standardelor.

(5) Neîndeplinirea obligației de a parcurge o nouă evaluare sau constatarea neîndeplinirii standardelor în urma parcurgerii respectivei evaluări conduce la propunerea de neacreditare sau retragerea acreditării formulată de către ARACIS sau AAC, după caz. În aceste cazuri, Ministerul Educației dispune măsurile prevăzute de dispozițiile art. 241 alin. (3) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(6) În termen de 2 ani, calculat de la data informării de către Ministerul Educației asupra raportului prevăzut la alin. (2), instituția solicitantă are obligația de a solicita o nouă evaluare din partea ARACIS sau AAC care a realizat evaluarea anterioară. Costurile noii evaluări sunt suportate de către instituția solicitantă.

(7) Neîndeplinirea obligației de a parcurge o nouă evaluare are drept consecință rămânerea definitivă a deciziei prin care s-a constatat neîndeplinirea standardelor.

(8) Neîndeplinirea obligației de a parcurge o nouă evaluare sau constatarea neîndeplinirii standardelor în urma parcurgerii respectivei evaluări conduce la propunerea de neacreditare sau retragerea acreditării formulată de către ARACIS sau AAC, după caz. În aceste cazuri, Ministerul Educației dispune măsurile prevăzute de dispozițiile art. 241 alin. (6) din Legea nr. 199/2023, cu modificările

și completările ulterioare.

SECȚIUNEA 18: Neîndeplinirea obligațiilor de evaluare externă

Art. 61: Neîndeplinirea obligațiilor de evaluare

(1) Neîndeplinirea de către orice instituție de învățământ superior, respectiv organizație furnizoare de educație a obligației de a parcurge procedurile de evaluare în vederea acreditării, respectiv de menținere a acreditării, pentru programele de studii universitare de formare inițială și/sau de formare continuă, precum și de educație permanentă, după caz, atrage aplicarea cumulativă de către Ministerul Educației a măsurilor prevăzute la art. 242 alin. (1) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Neîndeplinirea de către orice instituție de învățământ superior, respectiv de către orice organizație furnizoare de educație a obligației de a parcurge procedurile de evaluare în vederea acreditării, respectiv de evaluare periodică instituțională atrage aplicarea cumulativă de către Ministerul Educației a măsurilor prevăzute la art. 242 alin. (2) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA 19: Adoptarea deciziilor

Art. 62: Validarea propunerilor comisiilor de experți evaluatori

(1) ARACIS validează, pe baza verificării respectării prezentei metodologii, prin vot deschis, în cadrul structurilor sale decizionale, propunerile formulate de către comisiile de experți evaluatori în cadrul propriilor rapoarte de evaluare.

(2) În procesul de analiză și validare, ARACIS poate solicita comisiilor de experți evaluatori refacerea rapoartelor, dacă constată că prevederile prezentei metodologii nu au fost respectate sau nu cuprind suficiente date și dovezi pentru adoptarea deciziilor.

(3) Rapoartele de evaluare externă, inclusiv numele experților, se publică integral pe site-ul ARACIS și în baze de date electronice administrate de structuri internaționale la care ARACIS a aderat, pentru asigurarea transparenței și în vederea informării beneficiarilor educației.

Art. 63: Aprecieri ale experților evaluatori asupra indicatorilor

(1) **Rezultatele evaluării pentru fiecare indicator de performanță sau de performanță de referință, după caz, se concretizează astfel:**

a) îndeplinit;

b) parțial îndeplinit;

c)neîndeplinit.

(2)Experții evaluatori pot stabili că un indicator este:

a)îndeplinit, atunci când toate aspectele cuprinse în descrierea acestuia sunt realizate;

b)parțial îndeplinit, atunci când aspecte esențiale, cuprinse în descrierea acestuia, nu sunt realizate, dar pot fi remediate în termen de cel mult 1 an, în cazul programelor/domeniilor de studii, respectiv în termen de cel mult 2 ani, în cazul structurii instituționale;

c)neîndeplinit, atunci când toate aspectele din descrierea acestuia nu sunt și nici nu există premisele că pot fi realizate în termenele prevăzute la lit. b).

(3)O decizie privind neîndeplinirea standardelor se adoptă atunci când:

a)un standard nu este îndeplinit, cu excepția indicatorilor de performanță aferenți criteriului prevăzut la art. 226 alin. (4) lit. h) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;

b)mai mult de 20% dintre indicatorii de performanță cuprinși în anexă sunt parțial îndepliniți;

c)mai mult de 10% dintre indicatorii de performanță cuprinși în anexă sunt parțial îndepliniți și fac parte din același domeniu de evaluare.

(4)Pentru neîndeplinirea indicatorilor de performanță aferenți criteriului prevăzut la art. 226 alin. (4) lit. h) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se aplică alin. (3) lit. b) sau c).

(5)În cazul unei decizii de neîndeplinire a standardelor pentru programul/domeniul de studii, respectiv structura instituțională, după caz, se acordă, după caz, menținerea condiționată a autorizării sau menținerea condiționată a acreditării, iar instituția solicitantă trebuie să respecte prevederile art. 60 alin. (3) și (6).

SECȚIUNEA 20:Contestații și sesizări

Art. 64: Contestații

(1)Instituția solicitantă are dreptul să conteste la ARACIS rezultatele evaluării externe a calității educației.

(2)Contestația se formulează în scris, în numele reprezentantului legal al instituției solicitante prevăzute la alin. (1), în termen de 15 zile de la data primirii comunicării prevăzute la art. 13 alin. (2).

(3)Termenul de soluționare a contestațiilor de către ARACIS este de maximum 120 de zile de la data înregistrării acestora.

Art. 65: Sesizări

(1) Instituția solicitantă, studenții și cadrele didactice, precum și alte persoane juridice sau fizice interesate pot sesiza la ARACIS aspecte care privesc conflictul de interese în raport cu calitatea cu expert evaluator sau încălcarea normelor de etică și deontologie profesională de către experții evaluatori, în procesele de evaluare externă a calității.

(2) Termenul de soluționare a sesizărilor de către ARACIS este de maximum 120 de zile de la înregistrarea acestora.

CAPITOLUL VI: Dispoziții finale

Art. 66: Evaluarea externă a programelor de studii din cadrul formării continue

ARACIS va realiza, începând din anul 2025, evaluarea externă a programelor de studii din cadrul formării continue, precum și a celor de educație permanentă.

Art. 67: Evaluarea programelor de studii postuniversitare

Programele de studii postuniversitare organizate în temeiul prevederilor art. 173 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și potrivit dispozițiilor Ordinului ministrului educației naționale, interimar, nr. 4.750/2019 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și înregistrare a programelor postuniversitare de către instituțiile de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare, își mențin acreditarea până la realizarea procesului de evaluare periodică, dar nu mai târziu de 1 iulie 2026.

ANEXĂ:

I. Standarde și indicatori pentru evaluarea externă a structurii instituționale

DOMENIUL A. Capacitatea instituțională	
Criteriul A.1. Structurile și procesele instituționale de tip managerial și administrativ, care implică studenții și alte părți interesate	
Standardul S.A.1.1. Misiune, strategie și acțiuni ÎÎS și-a stabilit misiunea, obiectivele strategice și acțiunile anuale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și valorile și principiile asumate.	
Indicatorul I.P.A.1.1.1	Instituția de învățământ superior (ÎÎS) și-a asumat prin carta proprie misiunea și își definește obiectivele strategice prin planul strategic multianual de dezvoltare instituțională, asigurând implementarea acestora prin acțiuni corelate prevăzute în

	planurile operaționale anuale.
Standardul S.A.1.2. Componente, structuri organizatorice, precum și procese instituționale IÎS are în structură componente organizatorice, direcții și servicii tehnico-administrative, care funcționează pe bază de competențe, atribuții, procese și proceduri de aplicare adecvate, prin care se asigură un sistem de management eficace.	
Indicatorul I.P.A.1.2.1	Pentru desfășurarea acțiunilor stabilite prin documentele strategice, IÎS dispune de o structură organizatorică și un sistem de management adecvate, a căror funcționare se bazează pe metodologii, regulamente și proceduri revizuite periodic, în condițiile legii.
Standardul S.A.1.3. Implicarea părților interesate IÎS demonstrează că implică părțile interesate relevante în elaborarea documentelor strategice și a procedurilor de aplicare.	
Indicatorul I.P.A.1.3.1	Opiniile membrilor comunității universitare și ale altor părți interesate sunt avute în vedere în procesul de adoptare și revizuire a documentelor strategice și a metodelor, regulamentelor și procedurilor de aplicare.
Criteriul A.2. Baza materială și optimizarea utilizării acesteia	
Standardul S.A.2.1. Baza materială IÎS dispune de bunuri imobile și mobile adecvate pentru îndeplinirea misiunii asumate.	
Indicatorul I.P.A.2.1.1	IÎS deține, în condițiile legii, spații dedicate proceselor de învățământ, de cercetare și administrative corespunzătoare, precum și pentru servicii destinate studenților, studenților doctoranzi și cursanților, prin care se asigură un mediu favorabil 'pentru viață și studiu, inclusiv pentru cei cu dizabilități. Sunt, de asemenea, asigurate spații optime pentru desfășurarea activităților membrilor comunității universitare. Acestea sunt dotate în mod adecvat.
Standardul S.A.2.2. Gestionarea bazei materiale IÎS gestionează optim și sustenabil bunurile imobile și mobile pe care le deține.	
Indicatorul I.P.A.2.2.1	Bunurile imobile și mobile sunt întreținute adecvat, astfel încât să fie asigurate condiții optime de studiu, cercetare și viață, precum și de muncă.
Criteriul A.3. Resurse umane adecvate și proceduri transparente de recrutare a personalului,	

elaborate în condițiile legii	
Standardul S.A.3.1. Resurse umane ÎÎS dispune de resursele umane necesare pentru îndeplinirea misiunii asumate.	
Indicatorul I.P.A.3.1.1	Resursele umane ale ÎÎS sunt adecvate pentru desfășurarea activităților care decurg din misiunea asumată.
Indicatorul I.P.A.3.1.2	ÎÎS asigură dezvoltarea profesională și personală a personalului.
Standardul S.A.3.2. Proceduri de recrutare Procedurile de recrutare pentru personalul didactic, didactic auxiliar și administrativ respectă prevederile legale.	
Indicatorul I.P.A.3.2.1	Procedurile de recrutare sunt în concordanță cu prevederile legale, stabilite și derulate în mod transparent.
Criteriul A.4. Resursele financiare	
Standardul S.A.4.1. Resurse financiare ÎÎS alocă resurse suficiente, în vederea obținerii unor rezultate adecvate, în concordanță cu misiunea asumată.	
Indicatorul I.P.A.4.1.1.	ÎÎS are în vedere atragerea de resurse financiare suficiente, din diverse surse, pentru susținerea activităților care decurg din obiectivele strategice stabilite și misiunea asumată.
Indicatorul I.P.A.4.1.2	Resursele financiare prevăzute în bugetul ÎÎS sunt gestionate și utilizate în mod eficace și eficient. Se are în vedere dezvoltarea instituțională sustenabilă.
Criteriul A.5. Digitalizarea proceselor instituționale	
Standardul S.A.5.1 Transformarea digitală Procesul de transformare digitală la nivelul ÎÎS are în vedere simplificarea administrativă și creșterea calității serviciilor oferite membrilor comunității universitare și terților.	
Indicatorul	ÎÎS utilizează instrumente informatice în cadrul procedurilor proprii, în vederea îmbunătățirii accesului și asigurării de servicii de calitate pentru membrii

I.P.A.5.1.1	comunității universitare și beneficiarii indirecti ai educației.
Indicatorul I.P.A.5.1.2	ÎIS are în vedere asigurarea interoperabilității bazelor de date electronice proprii, precum și cu cele care decurg din aplicarea prevederilor legale în vigoare.
Criteriul A.6. Colectarea, analiza și utilizarea datelor în vederea eficientizării proceselor și adoptării unor politici manageriale la nivel instituțional bazate pe evidențe	
Standardul S.A.6.1. Colectare și analiză a datelor ÎIS a dezvoltat procese robuste și fiabile de colectare și analiză a datelor instituționale relevante pentru susținerea deciziilor manageriale.	
Indicatorul I.P.A.6.1.1	ÎIS colectează sistematic și analizează periodic date referitoare la activitățile proprii, care decurg din misiunea asumată.
Standardul S.A.6.2. Utilizarea datelor În procesul managerial ÎIS adoptă decizii bazate pe evidențe.	
Indicatorul I.P.A.6.2.1	ÎIS utilizează în procesul decizional evidențele rezultate din analiza datelor colectate.
DOMENIUL B. Eficacitatea educațională	
Criteriul B.1. Conținutul și relevanța programelor de studii	
Standardul S.B.1.1. Conținutul programelor de studii Fiecare program de studii are la bază un curriculum prin care se urmărește obținerea de către studenți, studenți doctoranzi și cursanți ¹ a rezultatelor așteptate ale învățării.	
¹ Studenții, studenții doctoranzi și cursanții sunt denumiți în continuare <i>studenți</i> .	
Indicatorul I.P.B.1.1.1	Fiecare program de studii universitare este dezvoltat și structurat în raport cu rezultatele așteptate ale învățării și este organizat în baza creditelor de studii transferabile. Acesta cuprinde totalitatea experiențelor de învățare, predare, instruire practică, cercetare și evaluare, care împreună conduc la o calificare universitară.
Standardul S.B.1.2. Relevanța programelor de studii Programele de studii răspund nevoilor de dezvoltare profesională și personală a absolvenților,	

precum și a celor social-economice și sunt organizate în condiții menite să asigure încrederea beneficiarilor.	
Indicatorul I.P.B.1.2.1	Programele de studii funcționează în condițiile actului de autorizare, respectiv de acreditare, vizând realizarea idealului educațional al învățământului superior conform legii.
Criteriul B.2. Concordanța dintre curriculum și calificare	
Standardul S.B.2.1. Concordanța cu nivelul calificării și competențele vizate În procesul de proiectare și dezvoltare curriculară ÎÎS are în vedere să asigure nivelul calificării și corelarea cu ocupațiile vizate.	
Indicatorul I.P.B.2.1.1	Rezultatele învățării sunt concordante cu nivelul calificării.
Indicatorul I.P.B.2.1.2	Rezultatele așteptate ale învățării sunt corelate cu competențele solicitate de ocupațiile corespunzătoare, conform standardelor ocupaționale și/sau Clasificării europene a ocupațiilor (ESCO).
Criteriul B.3. Învățarea, predarea și evaluarea centrate pe student	
Standardul S.B.3.1. Principii ÎÎS implementează principiile învățării centrate pe student.	
Indicatorul I.P.B.3.1.1	ÎÎS asigură implementarea principiilor învățării centrate pe student în cadrul curriculumului și prin strategiile didactice utilizate în activitățile și experiențele de învățare și predare.
Indicatorul I.P.B.3.1.2	ÎÎS asigură pentru studenți oportunități de a participa în programe de mobilități academice, desfășurate cu prezență fizică și/sau virtuală.
Standardul S.B.3.2. Echitate ÎÎS asigură oportunități echitabile pentru studenți.	
Indicatorul I.P.B.3.2.1	ÎÎS asigură oportunități echitabile pentru studenți, în concordanță cu potențialul și aspirațiile acestora, luând în considerare diversitatea stilurilor și abilităților de învățare.
Criteriul B.4. Accesibilitatea și eficiența resurselor și a serviciilor de sprijin adecvate învățării	

Standardul S.B.4.1. Acces la resurse și servicii	
ÎÎS asigură accesul la resurse și servicii de sprijin adecvate în raport cu nevoile studenților.	
Indicatorul I.P.B.4.1.1	ÎÎS asigură accesul pentru studenți, inclusiv pentru cei cu cerințe educaționale speciale/dizabilități, la resurse și servicii destinate susținerii procesului de învățare, adecvate în raport cu nevoile individuale de învățare, cu domeniul de studii, ciclul de studii și forma de organizare a programelor de studii.
Criteriul B.5. Rezultatele învățării	
Standardul S.B.5.1. Definirea și evaluarea	
Definirea și evaluarea rezultatelor învățării se realizează în mod adecvat.	
Indicatorul I.P.B.5.1.1	Rezultatele învățării sunt descrise în mod adecvat și sprijină înțelegerea așteptărilor studentului și cadrului didactic cu privire la conținutul disciplinelor din planul de învățământ.
Indicatorul I.P.B.5.1.2	Verificarea obținerii rezultatelor învățării se realizează prin examene de evaluare pe parcurs și prin examene de finalizare a studiilor.
Criteriul B.6. Inserția și retenția pe piața muncii a absolvenților în acord cu nivelul calificării obținute	
Standardul S.B.6.1. Inserția	
ÎÎS sprijină inserția absolvenților pe piața muncii.	
Indicatorul I.P.B.6.1.1	ÎÎS desfășoară activități sistematice pentru a asigura o tranziție facilă a absolvenților de la învățare la piața muncii.
Standardul S.B.6.2. Date cu privire la inserție și retenție	
ÎÎS colectează date cu privire la parcursul profesional al absolvenților.	
Indicatorul I.P.B.6.2.1	ÎÎS colectează și analizează date, în condițiile legii, cu privire la parcursul profesional al absolvenților, raportat la nivelul calificării obținute, și analizează solicitările pieței muncii.
Criteriul B.7. Proceduri și practici cu privire la concursul de admitere, la parcursul, recunoașterea și echivalarea studiilor, precum și la certificarea rezultatelor	
Standardul S.B.7.1. Admitere	

Procedurile și principiile de admitere asigură accesul în învățământul superior.	
Indicatorul I.P.B.7.1.1	ÎÎS stabilește și aplică procedurile cu privire la admitere, cu respectarea termenului de publicare a condițiilor de admitere și cu respectarea metodologiei-cadru de organizare a procesului de admitere în învățământul superior.
Indicatorul I.P.B.7.1.2	Admiterea la programe de studii universitare se realizează cu respectarea principiilor echității și egalității de șanse, precum și cu instituirea unor măsuri de sprijin pentru asigurarea accesului grupurilor vulnerabile, aflate în situații de risc social și educațional, inclusiv a candidaților cu cerințe educaționale speciale și/sau dizabilități.
Standardul S.B.7.2. Parcursul academic al studenților ÎÎS stabilește reguli și realizează acțiuni în sprijinul parcursului academic al studenților.	
Indicatorul I.P.B.7.2.1	ÎÎS stabilește și aplică reglementările privind activitatea profesională a studenților.
Standardul S.B.7.3. Recunoașterea și echivalarea studiilor ÎÎS asigură recunoașterea și echivalarea diplomelor și a perioadelor de studii universitare.	
Indicatorul I.P.B.7.3.1	Instituția stabilește și aplică metodologia proprie de recunoaștere și echivalare a diplomelor, precum și pentru recunoașterea studiilor sau a perioadelor de studii efectuate în țară sau în străinătate, elaborată în temeiul metodologiei-cadru, aprobată prin ordin al ministrului educației. Metodologia proprie include și proceduri de contestație.
Standardul S.B.7.4. Certificarea rezultatelor ÎÎS eliberează diplome, certificate și alte acte de studii, în condițiile legii.	
Indicatorul I.P.B.7.4.1	ÎÎS eliberează diplome, certificate, atestate, precum și suplimente la acestea, în mod gratuit, în limba română și într-o limbă de circulație internațională. ÎÎS pot efectua și emite, la cerere, gratuit sau contra cost, traduceri oficiale ale documentelor și ale altor înscrisuri universitare proprii.
Criteriul B.8. Procesul de internaționalizare	
Standardul S.B.8.1. Internaționalizarea	

Creșterea calității educației și cercetării² prin acțiuni de internaționalizare.

²În funcție de domeniul de studii, prin cercetare se are în vedere creație artistică sau performanță sportivă.

Indicatorul I.P.B.8.1.1	ÎÎS realizează acțiuni de cooperare internațională prin care sunt susținute mobilitatea membrilor comunității universitare, organizarea de programe de studii, colaborarea în activitatea de cercetare și în cadrul unor proiecte cu impact social și comunitar, în acord cu misiunea asumată.

Criteriul B.9. Rezultatele cercetării științifice

Standardul S.B.9.1. Cercetarea științifică în procesul de educație

Activitățile de cercetare științifică sprijină dobândirea de către studenți a rezultatelor învățării.

Indicatorul I.P.B.9.1.1	Învățarea bazată pe investigație științifică și rezultatele cercetării sprijină și sunt valorificate în dobândirea rezultatelor învățării vizate prin programele de studii organizate de către ÎÎS.

Standardul S.B.9.2. Cercetarea științifică aferentă misiunii ÎÎS

ÎÎS desfășoară activități de cercetare științifică în concordanță cu misiunea asumată.

Indicatorul I.P.B.9.2.1	Rezultatele cercetării științifice sunt vizibile la nivel național și internațional în domeniile științifice respective și valorificate în mod adecvat.

DOMENIUL C. Managementul calității

Criteriul C.1. Strategii și proceduri pentru asigurarea calității, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare, care implică studenții, angajatorii și alte părți interesate și sunt aplicate în mod consecvent și transparent

Standardul S.C.1.1. Strategii și proceduri

ÎÎS dispune de instrumente de planificare strategică și operațională privind asigurarea calității.

Indicatorul I.P.C.1.1.1	Planul strategic multianual de dezvoltare instituțională, strategia Comisiei de evaluare și asigurare a calității și planurile operaționale anuale cuprind elemente și măsuri privind asigurarea calității în educație și dezvoltarea culturii calității.

Indicatorul	ÎÎS aprobă și revizuieste periodic metodologii, proceduri, regulamente privind

I.P.C.1.1.2	asigurarea calității.
Indicatorul I.P.C.1.1.3	ÎS aprobă și include în Codul de etică și deontologie universitară norme de etică și deontologie universitară, descrierea abaterilor, sancțiuni și măsurile necesare, conform legii.
Standardul S.C.1.2. Aplicare Direcții strategice, acțiuni și proceduri implementate adecvat	
Indicatorul I.P.C.1.2.1	ÎS realizează acțiuni și aplică proceduri, în mod consecvent, dovedind impactul acestora în îmbunătățirea calității educației.
Standardul S.C.1.3. Implicarea părților interesate ÎS demonstrează că implică părțile interesate cu activitate relevantă în elaborarea și aplicarea documentelor strategice și a procedurilor de aplicare.	
Indicatorul I.P.C.1.3.1	Opiniile membrilor comunității universitare și ale altor părți interesate sunt avute în vedere în procesul de adoptare și revizuire a documentelor strategice și procedurilor aferente, precum și pentru implementarea acestora.
Criteriul C.2. Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare, conform legii	
Standardul S.C.2.1. Structuri ÎS dispune de structuri organizatorice în domeniul asigurării calității și al eticii și deontologiei universitare, înființate în condițiile legii.	
Indicatorul I.P.C.2.1.1	În structura organizatorică a ÎS se constituie CEAC, precum și structuri tehnico-administrative și de suport în domeniul asigurării calității.
Indicatorul I.P.C.2.1.2	ÎS are organizată Comisia de etică universitară, în cadrul căreia se constituie subcomisia dedicată eticii cercetării.
Standardul S.C.2.2. Funcționare Structurile organizatorice din domeniul asigurării calității și al eticii și deontologiei universitare își îndeplinesc rolul și funcțiile specifice, în mod adecvat.	
Indicatorul	CEAC și structurile tehnico-administrative și de suport din cadrul instituției de învățământ superior funcționează în baza regulamentului aprobat de către senatul

I.P.C.2.2.1	universitar, în scopul realizării activităților de asigurare și evaluare internă, precum și de evaluare externă a calității educației.
Indicatorul I.P.C.2.2.2	Comisia de etică universitară funcționează pe baza regulamentului aprobat de către senatul universitar și acționează independent față de orice altă structură sau persoană din cadrul instituției de învățământ superior, cu respectarea legii.
Criteriul C.3. Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii și a activităților desfășurate, care implică studenții, angajatorii și alte părți interesate	
Standardul S.C.3.1. Proceduri și aplicarea acestora ÎÎS dispune de proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii și a activităților desfășurate și le aplică în mod sistematic.	
Indicatorul I.P.C.3.1.1	ÎÎS aprobă și revizuieste proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii, având ca țintă idealul educațional al învățământului superior.
Indicatorul I.P.C.3.1.2	ÎÎS aprobă și revizuieste proceduri privind desfășurarea activităților de învățare, predare, instruire practică, cercetare și evaluare.
Indicatorul I.P.C.3.1.3	ÎÎS aplică în mod consecvent procedurile, dovedind impactul acestora în asigurarea calității.
Indicatorul I.P.C.3.1.4	Membrii comunității universitare și alte părți interesante sunt implicate în procesul de adoptare, revizuire și punere în aplicare a procedurilor.
Standardul S.C.3.2. Proceduri pentru introducerea de noi programe într-un domeniu de masterat autorizat/acreditat ÎÎS organizează noi programe de studii universitare de masterat cu respectarea standardelor.	
Indicatorul I.P.C.3.2.1	ÎÎS aprobă, revizuieste și aplică proceduri de evaluare internă a calității pentru desfășurarea de noi programe de studii universitare de masterat.
Criteriul C.4. Proceduri de evaluare periodică a calității activităților personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ	
Standardul S.C.4.1. Proceduri	

Aplicarea metodologiilor și procedurilor contribuie la îmbunătățirea calității activităților personalului.	
Indicatorul I.P.C.4.1.1	ÎÎS evaluează periodic, la intervale de maximum 5 ani, performanțele și rezultatele personalului didactic și de cercetare, în baza unei metodologii aprobate de senat.
Indicatorul I.P.C.4.1.2	ÎÎS analizează rezultatele procesului de evaluare semestrială de către studenți a prestației cadrelor didactice.
Criteriul C.5. Baze de date actualizate sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității	
Standardul S.C.5.1. Baze de date ÎÎS utilizează baze de date în sprijinul activităților de asigurare internă a calității.	
Indicatorul I.P.C.5.1.1	ÎÎS stabilește indicatori relevanți în raport cu misiunea asumată, colectează și analizează în mod sistematic date necesare procesului de asigurare internă a calității.
Criteriul C.6. Transparența informațiilor de interes public, inclusiv a celor privitoare la programele și domeniile de studii oferite, precum și cu privire la certificatele, diplomele și calificările aferente	
Standardul S.C.6.1. Transparența ÎÎS asigură transparența informațiilor, conform legii.	
Indicatorul I.P.C.6.1.1	ÎÎS asigură publicarea și accesul la informațiile de interes public care decurg din activitatea instituției.
Indicatorul I.P.C.6.1.2	ÎÎS asigură transparența proceselor decizionale.
Criteriul C.7. Respectarea termenelor și a standardelor privind raportările prevăzute de legislația în vigoare	
Standardul S.C.7.1. Elaborare și transmitere rapoarte ÎÎS elaborează și transmite sau publică rapoarte, conform legii.	
Indicatorul I.P.C.7.1.1	ÎÎS colectează și transmite datele solicitate, respectiv elaborează și publică rapoarte, asigurând respectarea obligațiilor care decurg din răspunderea publică.

Criteriul C.8. Participarea în procesele de evaluare externă, conform legii	
Standardul S.C.8.1. Respectarea obligației de evaluare externă ÎS se supune procesului de evaluare externă a calității, conform legii.	
Indicatorul I.P.C.8.1.1	ÎS se supune procedurilor aferente procesului de evaluare externă a calității, în vederea organizării, în condițiile legii, de programe și domenii de studii, din cadrul formării inițiale, continue și de educație permanentă, precum și la nivel instituțional.

II. Standarde și indicatori pentru evaluarea externă a programelor/domeniilor de studii universitare organizate în cadrul formării inițiale, formării continue sau de educație permanentă

DOMENIUL A. Capacitatea instituțională	
Criteriul A.1. Structurile și procesele instituționale de tip managerial și administrativ, care implică studenții și alte părți interesate	
Standardul S.A.1.1. Componente organizatorice și procese instituționale ÎS are în structură componente organizatorice care funcționează pe bază de competențe, atribuții, procese și proceduri de aplicare adecvate, prin care se asigură un sistem de management eficace.	
Indicatorul I.P.A.1.1.1	Pentru desfășurarea programului/domeniului de studii universitare, ÎS dispune de componente organizatorice și un sistem de management adecvate, a căror funcționare se bazează pe metodologii, regulamente și proceduri revizuite periodic, în condițiile legii.
Standardul S.A.1.2. Implicarea părților interesate ÎS demonstrează că implică părțile interesate relevante în elaborarea metodologiilor și regulamentelor, precum și a procedurilor de aplicare.	
Indicatorul I.P.A.1.2.1	Opiniile membrilor facultății și departamentului, respectiv filialei sau extensiei ³ și ale altor părți interesante sunt avute în vedere în procesul de adoptare și revizuire a metodologiilor, regulamentelor și procedurilor de aplicare. ³ Facultatea, departamentul, filiala, extensia sunt denumite în continuare <i>componente organizatorice</i> .

Criteriul A.2. Baza materială și optimizarea utilizării acesteia	
Standardul S.A.2.1. Baza materială ÎÎS dispune de bunuri imobile și mobile adecvate pentru desfășurarea programului/domeniului de studii universitare.	
Indicatorul I.P.A.2.1.1	ÎÎS deține, în condițiile legii, spații dedicate proceselor de învățământ, de cercetare și administrative corespunzătoare, precum și pentru servicii destinate studenților, studenților doctoranzi și cursanților, prin care se asigură un mediu favorabil pentru viață și studiu, inclusiv pentru cei cu dizabilități. Sunt de asemenea asigurate spații optime pentru desfășurarea activităților personalului. Acestea sunt dotate în mod adecvat.
Standardul S.A.2.2. Gestionarea bazei materiale Componentele organizatorice administrează optim și sustenabil bunurile imobile și mobile pe care le utilizează pentru programul/domeniul de studii universitare evaluat.	
Indicatorul I.P.A.2.2.1	Bunurile imobile și mobile sunt întreținute adecvat, astfel încât să fie asigurate condiții optime de studiu, cercetare și viață, precum și de muncă.
Criteriul A.3. Resurse umane adecvate și proceduri transparente de recrutare a personalului, elaborate în condițiile legii	
Standardul S.A.3.1. Resurse umane ÎÎS dispune de resursele umane necesare pentru organizarea și desfășurarea programului/domeniului de studii universitare evaluat.	
Indicatorul I.P.A.3.1.1	Resursele umane ale componentei organizatorice sunt adecvate pentru desfășurarea activităților aferente programului/domeniului de studii universitare evaluat. Personalul didactic deține calificările și competențele profesionale necesare pentru a preda disciplinele care îi revin în statul de funcții.
Indicatorul I.P.A.3.1.2	ÎÎS asigură dezvoltarea profesională și personală a personalului.
Standardul S.A.3.2. Proceduri de recrutare Procedurile de recrutare pentru personalul didactic respectă prevederile legale.	

Indicatorul I.P.A.3.2.1	Procedurile de recrutare sunt în concordanță cu prevederile legale, stabilite și derulate în mod transparent.
Criteriul A.4. Digitalizarea proceselor instituționale	
Standardul S.A.4.1. Transformarea digitală	
Procesul de transformare digitală la nivelul componentei organizatorice are în vedere simplificarea administrativă și creșterea calității serviciilor oferite membrilor comunității proprii și terților.	
Indicatorul I.P.A.4.1.1	Componenta organizatorică utilizează instrumente informatice în cadrul procedurilor proprii în vederea îmbunătățirii accesului și asigurării de servicii de calitate pentru membrii comunității proprii și beneficiarii indirecti ai educației.
DOMENIUL B. Eficacitatea educațională	
Criteriul B.1. Conținutul și relevanța programelor de studii	
Standardul S.B.1.1. Conținutul programului/programelor ⁴ de studii	
_____ ⁴Prin termenul programelor se are în vedere evaluarea externă a calității pentru programele de studii cuprinse într-un domeniu de masterat/doctorat. Se va utiliza în continuare denumirea de program.	
Programul de studii are la bază un curriculum prin care se urmărește obținerea de către studenți a rezultatelor așteptate ale învățării.	
Indicatorul I.P.B.1.1.1	Programul de studii universitare este dezvoltat și structurat în raport cu rezultatele așteptate ale învățării și este organizat în baza creditelor de studii transferabile. Acesta cuprinde totalitatea experiențelor de învățare, predare, instruire practică, cercetare și evaluare care împreună conduc la o calificare universitară.
Standardul S.B.1.2. Relevanța programului de studii	
Programul de studii răspunde nevoilor de dezvoltare profesională și personală ale absolvenților, precum și a celor social-economice și sunt organizate în condiții menite să asigure încrederea beneficiarilor.	

Indicatorul I.P.B.1.2.1	Programul de studii funcționează în condițiile actului de autorizare, respectiv de acreditare, vizând realizarea idealului educațional al învățământului superior conform legii.
Criteriul B.2. Concordanța dintre curriculum și calificare	
Standardul S.B.2.1. Concordanța cu nivelul calificării și competențele vizate În procesul de proiectare și dezvoltare curriculară componenta organizatorică are în vedere să asigure nivelul calificării și corelarea cu ocupațiile vizate.	
Indicatorul I.P.B.2.1.1	Rezultatele învățării sunt concordante cu nivelul calificării.
Indicatorul I.P.B.2.1.2	Rezultatele așteptate ale învățării sunt corelate cu competențele solicitate de ocupațiile corespunzătoare, conform standardelor ocupaționale și/sau Clasificării europene a ocupațiilor (ESCO).
Criteriul B.3. Învățarea, predarea și evaluarea centrate pe student	
Standardul S.B.3.1. Principii Componenta organizatorică implementează principiile învățării centrate pe student.	
Indicatorul I.P.B.3.1.1	Componenta organizatorică asigură implementarea principiilor învățării centrate pe student în cadrul curriculumului și prin strategiile didactice utilizate în activitățile și experiențele de învățare și predare.
Indicatorul I.P.B.3.1.2	Componenta organizatorică asigură pentru studenți oportunități de a participa în programe de mobilități academice, desfășurate cu prezență fizică și/sau virtuală.
Standardul S.B.3.2. Echitate Componenta organizatorică asigură oportunități echitabile pentru studenți.	
Indicatorul I.P.B.3.2.1	Componenta organizatorică asigură oportunități echitabile pentru studenți, în concordanță cu potențialul și aspirațiile acestora, luând în considerare diversitatea stilurilor și abilităților de învățare.
Criteriul B.4. Accesibilitatea și eficiența resurselor și a serviciilor de sprijin adecvate învățării	
Standardul S.B.4.1. Acces la resurse și servicii	

Componenta organizatorică asigură accesul la resurse și servicii de sprijin adecvate în raport cu nevoile studenților.	
Indicatorul I.P.B.4.1.1	Componenta organizatorică asigură accesul pentru studenți, inclusiv pentru cei cu cerințe educaționale speciale/dizabilități, la resurse și servicii destinate susținerii procesului de învățare, adecvate în raport cu nevoile individuale de învățare, de domeniul de studii, ciclul de studii și forma de organizare a programului de studii.
Criteriul B.5. Rezultatele învățării	
Standardul S.B.5.1. Definirea și evaluarea Definirea și evaluarea rezultatelor învățării se realizează în mod adecvat.	
Indicatorul I.P.B.5.1.1	Rezultatele învățării sunt descrise în mod adecvat și sprijină înțelegerea așteptărilor studentului și cadrului didactic cu privire la conținutul disciplinelor din planul de învățământ.
Indicatorul I.P.B.5.1.2	Verificarea obținerii rezultatelor învățării se realizează prin examene de evaluare pe parcurs și prin examene de finalizare a studiilor.
Criteriul B.6. Inserția și retenția pe piața muncii a absolvenților în acord cu nivelul calificării obținute	
Standardul S.B.6.1. Inserția Componenta organizatorică sprijină inserția absolvenților pe piața muncii.	
Indicatorul I.P.B.6.1.1	Componenta organizatorică desfășoară activități sistematice pentru a asigura o tranziție facilă a absolvenților de la învățare la piața muncii.
Criteriul B.7. Proceduri și practici cu privire la concursul de admitere, la parcursul, recunoașterea și echivalarea studiilor, precum și la certificarea rezultatelor	
Standardul S.B.7.1. Admitere Procedurile și principiile de admitere asigură accesul în învățământul superior.	
Indicatorul I.P.B.7.1.1	Componenta organizatorică aplică procedurile cu privire la admitere.
	Admiterea la programe de studii universitare se realizează cu respectarea

Indicatorul I.P.B.7.1.2	principiilor echității și egalității de șanse, precum și cu instituirea unor măsuri de sprijin pentru asigurarea accesului grupurilor vulnerabile, aflate în situații de risc social și educațional, inclusiv a candidaților cu cerințe educaționale speciale și/sau dizabilități.
Standardul S.B.7.2. Parcursul academic al studenților Componenta organizatorică realizează acțiuni în sprijinul parcursului academic al studenților.	
Indicatorul I.P.B.7.2.1	Componenta organizatorică aplică reglementările privind activitatea profesională a studenților.
Criteriul B.8. Procesul de internaționalizare	
Standardul S.B.8.1. Internaționalizarea Creșterea calității educației și cercetării prin acțiuni de internaționalizare.	
Indicatorul I.P.B.8.1.1	Componenta organizatorică realizează acțiuni de cooperare internațională prin care sunt susținute mobilitatea membrilor comunității proprii și colaborarea în activitatea academică și de cercetare.
Criteriul B.9. Rezultatele cercetării științifice	
Standardul S.B.9.1. Cercetarea științifică în procesul de educație Activitățile de cercetare științifică sprijină dobândirea de către studenți a rezultatelor învățării.	
Indicatorul I.P.B.9.1.1	Învățarea bazată pe investigație științifică și rezultatele cercetării sprijină și sunt valorificate în dobândirea rezultatelor învățării vizate prin programul de studii.
Standardul S.B.9.2. Cercetarea științifică aferentă obiectivelor programului de studii Componenta organizatorică desfășoară activități de cercetare științifică în concordanță cu obiectivele programului de studii evaluat.	
Indicatorul I.P.B.9.2.1	Rezultatele cercetării științifice sunt vizibile la nivel național și internațional în domeniul științific respectiv și valorificate în mod adecvat.
DOMENIUL C. Managementul calității	
Criteriul C.1. Strategii și proceduri pentru asigurarea calității, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare, care implică studenții, angajatorii și alte părți interesate și sunt aplicate în	

mod consecvent și transparent	
Standardul S.C.1.1. Aplicare	
Direcții strategice, acțiuni și proceduri implementate adecvat	
Indicatorul I.P.C.1.1.1	Componenta organizatorică realizează acțiuni și aplică proceduri, în mod consecvent, dovedind impactul acestora în îmbunătățirea calității educației la nivelul programului de studii.
Standardul S.C.1.2. Implicarea părților interesate	
ÎÎS demonstrează că implică părțile interesate cu activitate relevantă în aplicarea procedurilor.	
Indicatorul I.P.C.1.2.1	Opiniile membrilor comunității proprii și ale altor părți interesante sunt avute în vedere în procesul de implementare a procedurilor.
Criteriul C.2. Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare, conform legii	
Standardul S.C.2.1. Structuri	
ÎÎS dispune de structuri organizatorice în domeniul asigurării calității, înființate în condițiile legii.	
Indicatorul I.P.C.2.1.1	În structura organizatorică a ÎÎS se constituie CEAC. Pot exista astfel de structuri și la nivelul componentei organizatorice.
Standardul S.C.2.2. Funcționare	
Structurile organizatorice din domeniul asigurării calității și cel al eticii și deontologiei universitare își îndeplinesc rolul și funcțiile specifice, în mod adecvat.	
Indicatorul I.P.C.2.2.1	CEAC și structurile stabilite, după caz, la nivelul componentei organizatorice funcționează în baza regulamentului aprobat de către senatul universitar, în scopul realizării activităților de asigurare și evaluare internă, precum și de evaluare externă a calității educației.
Indicatorul I.P.C.2.2.2	Comisia de etică universitară funcționează pe baza regulamentului aprobat de către senatul universitar și acționează independent față de orice altă structură sau persoană din cadrul instituției de învățământ superior, cu respectarea legii.
Criteriul C.3. Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii și a activităților desfășurate, care implică studenții, angajatorii și alte părți	

interesate	
Standardul S.C.3.1. Proceduri și aplicarea acestora ÎÎS dispune de proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii și a activităților desfășurate și le aplică în mod sistematic.	
Indicatorul I.P.C.3.1.1	Componenta organizatorică aplică în mod consecvent procedurile, dovedind impactul acestora în asigurarea calității.
Indicatorul I.P.C.3.1.2	Membrii comunității proprii și alte părți interesate sunt implicate în procesul de punere în aplicare a procedurilor.
Standardul S.C.3.2. Proceduri pentru introducerea de noi programe într-un domeniu de masterat autorizat/acreditat Componenta organizatorică desfășoară noi programe de studii universitare în domeniul de masterat evaluat cu respectarea standardelor.	
Indicatorul I.P.C.3.2.1	Componenta organizatorică aplică proceduri de evaluare internă a calității pentru desfășurarea de noi programe de studii universitare de masterat universitare în domeniul de masterat evaluat.
Criteriul C.4. Proceduri de evaluare periodică a calității activităților personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ	
Standardul S.C.4.1. Proceduri Aplicarea metodologiilor și procedurilor contribuie la îmbunătățirea calității activităților personalului.	
Indicatorul I.P.C.4.1.1	Componenta organizatorică analizează rezultatele procesului de evaluare semestrială de către studenți a prestației cadrelor didactice.
Criteriul C.5. Baze de date actualizate sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității	
Standardul S.C.5.1. Baze de date ÎÎS utilizează baze de date în sprijinul activităților de asigurare internă a calității.	
Indicatorul I.P.C.5.1.1	Componenta organizatorică colectează și analizează în mod sistematic date necesare procesului de asigurare internă a calității.
Criteriul C.6. Transparența informațiilor de interes public, inclusiv a celor privitoare la programele	

și domeniile de studii oferite, precum și cu privire la certificatele, diplomele și calificările aferente	
Standardul S.C.6.1. Transparența	
Componenta organizatorică asigură transparența informațiilor, conform legii.	
Indicatorul I.P.C.6.1.1	Componenta organizatorică asigură publicarea și accesul la informațiile de interes public cu privire la programul de studii evaluat.
Indicatorul I.P.C.6.1.2	Componenta organizatorică asigură transparența proceselor decizionale.
Criteriul C.7. Respectarea termenelor și a standardelor privind raportările prevăzute de legislația în vigoare	
Standardul S.C.7.1. Elaborare și transmitere rapoarte	
ÎÎS elaborează și transmite sau publică rapoarte, conform legii.	
Indicatorul I.P.C.7.1.1	Componenta organizatorică colectează și transmite datele solicitate, respectiv elaborează și publică rapoarte, asigurând respectarea obligațiilor care decurg din răspunderea publică.
Criteriul C.8. Participarea în procesele de evaluare externă, conform legii	
Standardul S.C.8.1. Respectarea obligației de evaluare externă ÎÎS se supune procesului de evaluare externă a calității, conform legii.	
Indicatorul I.P.C.8.1.1	Componenta organizatorică desfășoară procedurile aferente procesului de evaluare externă a calității, în vederea organizării, în condițiile legii, a programului de studii evaluat.

Agenția Română de Asigurare a Calității în
Învățământul Superior

GHID

pentru desfășurarea procedurilor de evaluare
externă a calității în vederea autorizării provizorii,
acreditării sau menținerii acreditării unui program
de studii universitare de licență

București
2025
www.aracis.ro

Cuprins:

1. Scop	3
2. Cadrul normativ aplicabil	4
3. Indicatori utilizați în evaluarea externă a calității	4
4. Etapele procedurii de evaluare externă a calității	5
4.1. Elaborarea și depunerea Raportului de evaluare internă (REI), ca anexă la cererea de declanșare a procedurii de evaluare externă	5
4.2. Stabilirea componenței și numirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității	6
4.3. Analiza raportului de evaluare internă și solicitarea unor eventuale clarificări/informații suplimentare	6
4.4. Desfășurarea vizitei la fața locului	6
4.5. Elaborarea Raportului de evaluare externă (REE) și aprecieri asupra îndeplinirii indicatorilor	7
4.6. Consultarea IS asupra REE	7
4.7. Analiza în Comisia Permanentă de Specialitate și propunerea de decizie	7
4.8. Analiza de către Departamentul de Evaluare Studii Universitare și Consiliul ARACIS și adoptarea deciziei	8
4.9. Contestații și sesizări	9
4.10. Publicarea REE	9
5. Activități de evaluare intermediară (follow-up)	10
5.1. Scop	10
5.2. Elaborarea și transmiterea raportului de progres	10
5.3. Numirea expertului evaluator, și elaborarea și discutarea raportului de evaluare intermediară	10
5.4. Modificarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați	10
5.5. Validarea raportului de evaluare intermediară	10

1. Scop

Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, stabilește la art. 249 alin. (1) lit. d), printre atribuțiile Agenției Române pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ARACIS) aceea că „*elaborează și face publice propriile proceduri interne de evaluare externă a calității educației*”. În conformitate cu art. 20 alin. (2) din *Metodologia de evaluare externă a calității educației în învățământul superior*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 962/2024, denumită în continuare **Metodologia**, „ARACIS aprobă, prin hotărâre a Consiliului ARACIS, ghidurile privind procedurile de desfășurare a proceselor de evaluare, standardele și indicatorii de performanță de evaluare externă, stabiliți conform prevederilor alin. (1), denumite în continuare ghiduri, pe care le publică, prin afișare pe propriul site.”

Prezentul *Ghid pentru desfășurarea procedurii de evaluare externă a calității în vederea autorizării provizorii, acreditării sau menținerii acreditării unui program de studii universitare de licență*, denumit în continuare **Ghidul**, concretizează prevederile Legii nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, și ale **Metodologiei**.

Ghidul se aplică pentru:

- a) Procedura privind autorizarea de funcționare provizorie a unui program de studii universitare de licență (PSUL), descrisă la art. 27, art. 29, art. 32 și art. 33 din **Metodologie**;
- b) Procedura privind acreditarea PSUL, descrisă la art. 39 alin. (1), art. 40 și 42 din **Metodologie**;
- c) Procedura de evaluare externă periodică pentru menținerea acreditării, descrisă la art. 55 alin. (1) și (4) din **Metodologie**,

În cazul tuturor formelor de organizare a programelor de studii universitare de licență, atunci când Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior desfășoară procedura de evaluare externă a calității.

Ghidul descrie cadrul normativ aplicabil, etapele procedurii, activitatea de evaluare intermediară și modalitatea de luare a deciziilor, și include următoarele anexe:

- ✓ Anexa 1 Standarde și indicatori pentru evaluarea externă a calității programelor de studii universitare de licență în scopul autorizării de funcționare provizorie
- ✓ Anexa 2 Structura raportului de evaluare internă (REI)
- ✓ Anexa 3 Format Cerere de declanșare a procedurii de evaluare externă
- ✓ Anexa 4 Recomandări cu privire la activitățile care se desfășoară în cadrul vizitei la fața locului
- ✓ Anexa 5 Structura Raportului de evaluare externă (REE)
- ✓ Anexa 6 Structura Raportului de progres (RP)
- ✓ Anexa 7 Structura Raportului de evaluare intermediară (REInterm).

În conformitate cu art. 3 alin. 1 din **Metodologie**, scopul procesului de evaluare externă a calității educației vizează:

- a) atestarea capacității instituțiilor de învățământ superior, respectiv a organizațiilor furnizoare de educație de a satisface așteptările beneficiarilor, prin îndeplinirea standardelor;
- b) asigurarea protecției beneficiarilor direcți și indirecti ai educației de nivel universitar, respectiv postuniversitar, precum și de educație permanentă, prin producerea și diseminarea de informații sistematice, coerente și credibile, public accesibile, despre calitatea educației în învățământul superior.

La art. 229 alin. (5) și la art. 223 alin. (3) din *Legea nr. 199/2023*, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește că în procesul de evaluare externă se analizează concordanța între evaluarea internă a calității educației și situația reală, prin examinarea multicriterială a măsurii în care programele furnizate de către o instituție de învățământ superior, respectiv o organizație furnizoare de educație, îndeplinesc standardele.

2. Cadrul normativ aplicabil

Cadrul legal pentru exercitarea în instituțiile de învățământ superior, sub autoritatea statului român, a procesului de educație, cercetare și formare continuă și care reglementează structura, organizarea și funcționarea învățământului superior din România, statutul personalului din învățământul superior, precum și cadrul legal de asigurare a calității este reprezentat de *Legea Învățământului Superior nr. 199/2023*, cu modificările și completările ulterioare.

*„Un program de studii universitare funcționează legal dacă este autorizat provizoriu sau acreditat și funcționează în condițiile stabilite prin actul de autorizare, respectiv de acreditare”, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (3) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, iar **autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea se realizează distinct** pentru fiecare formă de învățământ, pentru fiecare limbă de predare/asociere a două sau mai multe limbi de predare în cadrul aceluiași program de studii și pentru fiecare unitate administrativ-teritorială în care se desfășoară. Pentru învățământul în limba minorităților naționale, autorizarea/acreditarea se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, pentru fiecare limbă a minorității naționale și pentru fiecare spațiu geografic în care se desfășoară, așa cum se stabilește la alin. (4) și (5) ale art. 30 din același act normativ.*

Termenul de depunere a cererii în vederea acreditării programelor de studii universitare este prevăzut la art. 237 din *Legea nr. 199/2023*, cu modificările și completările ulterioare, ca fiind *„2 ani de la data absolvirii primei promoții, sub sancțiunea ridicării autorizației de funcționare provizorie de către Ministerul Educației”, iar „Menținerea acreditării se realizează prin evaluare periodică din 5 în 5 ani”, conform art. 232 din același act normativ.*

În perioada dintre procesele de evaluare externă a calității, instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație beneficiază de suport, în vederea asigurării calității, din partea ARACIS, în cadrul unui proces de evaluare intermediară.

Programele de studii universitare de licență se organizează în conformitate cu prevederile art. 26, 33 și 54 – 56 din *Legea nr. 199/2023*, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în conformitate cu art. 26 din *Legea nr. 199/2023*, cu modificările și completările ulterioare, programele de studii universitare de licență se organizează în cadrul ciclului I și fac parte din formarea inițială în învățământul superior. Art. 33 alin. (2) din *Legea nr. 199/2023* stabilește că „programele de studii universitare de licență se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță”.

În conformitate cu art. 54 din *Legea nr. 199/2023*, cu modificările și completările ulterioare, „Programele de studii universitare de licență reprezintă ciclul I de studii universitare și corespund unui număr cuprins între minimum 180 și maximum 240 de credite de studii transferabile, conform ECTS/SECT, sau între minimum 240 și maximum 300 de credite, în cazul dublei specializări, și se finalizează prin nivelul 6 din CNC”. Programele de studii universitare de licență de medicină, medicină veterinară, medicină dentară, farmacie, arhitectură se finalizează printr-o calificare universitară de nivel 7 conform Cadrului Național al Calificărilor (CNC) și totalizează 360 de credite, respectiv programul de farmacie are un număr de 300 de credite.

3. Indicatori utilizați în evaluarea externă a calității

*„ARACIS stabilește, pe baza consultării cu instituțiile de învățământ superior, care dintre standardele și indicatorii de performanță de evaluare externă, prevăzuți în anexă, se utilizează pentru evaluarea programelor/domeniilor de studii universitare din fiecare ciclu de studii, precum și pentru programele de studii din cadrul formării continue și de educație permanentă, aferente învățământului superior”, așa cum se precizează prin art. 20 alin. (1) din **Metodologie**.*

Indicatorii de performanță utilizați în cadrul procedurii privind autorizarea de funcționare provizorie a unui PSUL se regăsesc în **Anexa 1 la prezentul Ghid**. Pentru procedurile privind acreditarea și, respectiv, menținerea acreditării PSUL se aplică indicatorii de performanță cuprinși în **Anexa la Metodologie, secțiunea II, mai puțin standardul S.C.3.2. și indicatorul I.P.C.3.2.1.**

4. Etapele procedurii de evaluare externă a calității

4.1. Elaborarea și depunerea Raportului de evaluare internă (REI), ca anexă la cererea de declanșare a procedurii de evaluare externă

Instituția de învățământ superior (ÎS) sau organizația furnizoare de educație (OFE), după caz, denumită în continuare instituția solicitantă (IS), în cadrul proceselor interne de asigurare a calității, realizează, pe baza propriilor standarde, precum și în conformitate cu standardele prevăzute în Anexa la Metodologie, autoevaluarea, care se finalizează cu un raport de evaluare internă (REI). Acesta se întocmește în limba română, are structura precizată în **Anexa 2** la prezentul Ghid, și, de regulă, nu depășește 50 de pagini (fără anexe). REI include și informațiile necesare estimării numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați, precum și verificării îndeplinirii *standardelor*¹ elaborate de ARACIS în baza art. 32 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din *Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare*.

Se recomandă limitarea numărului de anexe și realizarea de trimiteri în text, prin link-uri, către documente publicate pe pagina de Internet a IS, în conformitate cu obligațiile referitoare la transparența informațiilor de interes public.

IS depune la ARACIS o **cerere de declanșare a procedurii de evaluare externă a calității**, denumită în continuare **cererea**, întocmită conform modelului din **Anexa 3** la prezentul Ghid, la care anexează **REI** și **adeverința privind înregistrarea/actualizarea programului de studii** în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS)². IS desemnează o **persoană de contact** pentru procesul de evaluare externă a calității, pe care o indică în cererea de declanșare a procedurii, iar ARACIS asigură suport în ceea ce privește derularea procedurii prin **expertul din Direcția Asigurarea Calității (DAC)** responsabil cu activitatea Comisiei Permanente de Specialitate (CPS) căreia îi este arondat domeniul de licență aferent PSUL.

În cazul filialelor înființate conform art. 8 alin. (4) din *Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare*, IS anexează la cerere **dovada respectării reglementărilor legale din țara în care se organizează programul de studii**.

Cererea se transmite în format digital, la adresa solicitari.evaluare@aracis.ro, sau se completează online. REI, împreună cu anexele aferente, se transmite în format digital, prin încărcare în platforma electronică de evaluare.

Pentru a asigura o derulare optimă a procedurii de evaluare, se recomandă instituției solicitante să transmită cererea cu cel puțin **9 luni** și cel mult **12 luni** înainte de termenul limită de finalizare a evaluării. Aceste termene sunt stabilite în conformitate cu prevederile art. 237 și 232 din *Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare*, și sunt detaliate în secțiunea 2 a Ghidului.

Expertul DAC și reprezentantul *Serviciului Relații Instituționale și Informatizare (SRII)* asigură suport în procesul de publicare a documentelor de evaluare internă pe platformă. Expertul DAC verifică conformitatea acestora cu prevederile Ghidului. În cazul în care REI nu este conform, expertul DAC solicită IS refacerea sau completarea documentelor, în termen de maximum **15 zile** de la transmiterea cererii.

ARACIS, prin *SRII*, transmite IS **contractul civil de prestări servicii de evaluare externă** în vederea semnării, în termen de cel mult **7 zile** de la primirea cererii. **Contractul civil de prestări servicii de evaluare externă**,

¹ Standarde de calitate cu privire la modul de desfășurare a activităților de predare, învățare, cercetare, aplicații practice și evaluare, la forma de învățământ cu frecvență, prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații sincrone specifice (<https://www.aracis.ro/modul-mixt/>); Standarde de calitate specifice pentru forma de organizare dual a programelor de studii universitare de licență/masterat (<https://www.aracis.ro/standarde-specifice-invatamant-dual/>); Standarde de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclul I de studii, diferențiate în raport cu domeniile de studii. Se vor considera și alte standarde aplicabile elaborate și adoptate de ARACIS.

² Conform METODOLOGIEI din 20 iunie 2023 pentru înregistrarea și înscrierea calificărilor din învățământul superior în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS), aprobată prin [Ordinul 4.494/2023](#).

denumit în continuare **contractul**, cuprinde clauze cu privire la cadrul normativ aplicabil, părțile implicate, durata și modalitatea de modificare a acestuia, valoarea, obligațiile părților, modul de comunicare, confidențialitatea informațiilor și protecția datelor cu caracter personal, încetare, forța majoră, contestații, petiții și litigii, precum și orice alte elemente necesare prestării serviciilor de evaluare.

4.2. Stabilirea componenței și numirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității

ARACIS numește, în termen de maximum **30 zile** de la semnarea contractului, o **comisie de experți în evaluarea externă a calității**, denumită în continuare **comisia**, alcătuită din:

- un expert evaluator, cadru didactic, membru în Registrul Național de Experți – cadre didactice (RNE-CD) al ARACIS, de regulă membru în CPS, care are rol de coordonator al comisiei;
- 2 experți evaluatori, cadre didactice membre în RNE-CD al ARACIS, care au rol de membri al comisiei;
- un student, membru în Registrul Național de Experți – studenți (RNE-S) al ARACIS, care are rol de membru al comisiei.

Condițiile pentru alegerea, precum și modalitatea de numire a membrilor comisiei se stabilesc printr-o procedură specifică, care se aprobă de către Consiliul ARACIS și se publică pe site-ul agenției.

Lista membrilor comisiei se transmite spre informare IS, care poate solicita, în termen de maximum **5 zile** de la primirea adresei de informare, înlocuirea unuia sau a mai multor membri, în situații temeinic justificate.

4.3. Analiza raportului de evaluare internă și solicitarea unor eventuale clarificări/informații suplimentare

În termen de maximum **10 zile** de la numirea membrilor comisiei, REI este pus la dispoziția acestora, prin acordarea accesului în platforma de evaluare ARACIS. Expertul DAC acordă suport membrilor comisiei în vederea accesării REI.

Membrii comisiei analizează REI și, în termen de maximum **20 de zile** de la accesarea raportului în platforma de evaluare, pot solicita IS, dacă este necesar, clarificări sau informații suplimentare cu privire la elementele menționate în raport. IS răspunde acestor solicitări în termen de maximum **10 zile**.

4.4. Desfășurarea vizitei la fața locului

Persoana de contact din partea IS și coordonatorul comisiei stabilesc de comun acord data vizitei la fața locului, în termen de maximum **60 de zile** de la semnarea **contractului**. Vizita se desfășoară în termen de maximum **3,5 luni** de la semnarea contractului. Durata vizitei este de 2-3 zile, iar programul vizitei la fața locului se stabilește, de regulă, cu cel puțin **30 de zile** înainte de efectuarea vizitei.

În cadrul vizitei la fața locului, comisia verifică conformitatea cu realitatea a informațiilor cuprinse în REI, inclusiv prin vizitarea spațiilor în care se realizează activitățile de învățare, predare și cercetare, și discută cu reprezentanții IS și cu părțile interesate, în vederea analizării îndeplinirii standardelor și a indicatorilor de performanță. De asemenea, comisia va avea discuții cu reprezentanți ai managementului IS, cu coordonatorul PSUL, cu studenți, absolvenți, cadre didactice, angajatori sau alte părți interesate.

În **Anexa 4** la prezentul Ghid sunt cuprinse recomandări privind activitățile desfășurate în perioada vizitei. Pe parcursul vizitei la fața locului, în funcție de constatările desprinse, membrii comisiei pot solicita întâlniri suplimentare, dacă se consideră că nu există suficiente date pentru fundamentarea aprecierilor cu privire la îndeplinirea standardelor și a indicatorilor de performanță. Solicitățile vor fi efectuate astfel încât IS să aibă la dispoziție un timp rezonabil în vederea organizării acestora.

Coordonatorul comisiei conduce discuțiile din cadrul vizitei la fața locului și are în vedere antrenarea echilibrată în discuții a tuturor participanților. În acest sens, se recomandă ca numărul de participanți la o întâlnire să nu depășească 10 - 12 persoane; numele și funcția, respectiv calitatea în care participă la întâlnirea respectivă fiecare persoană sunt comunicate coordonatorului comisiei înainte de vizită. În cadrul întâlnirilor vor participa numai persoane din categoria aferentă întâlnirii respective, anunțate anterior întâlnirii.

Unul dintre membrii comisiei întocmește minuta întâlnirilor.

Vizita în teritoriu a comisiei se încheie cu o sesiune în care sunt prezentate concluzii și recomandări preliminare, fără a se face referiri asupra gradului de îndeplinire a standardelor.

Pe parcursul vizitei la fața locului, coordonatorul comisiei poate solicita informații și documente suplimentare, în măsura în care acestea sunt deja deținute de IS prin natura activității acesteia, sau pot fi realizate și transmise până la finalizarea vizitei.

În cazuri excepționale, temeinic fundamentate, cu aprobarea Consiliului ARACIS, vizita la fața locului sau anumite activități din cadrul acesteia se pot desfășura și în format online sau hibrid.

4.5. Elaborarea Raportului de evaluare externă (REE) și aprecieri asupra îndeplinirii indicatorilor

Comisia întocmește **Raportul de evaluare externă**, denumit în continuare REE, în termen de maximum **20 de zile** de la finalizarea vizitei la fața locului. Acesta conține prezentarea stării de fapt, analize și concluzii cu privire la gradul de îndeplinire a indicatorilor, în baza datelor și a dovezilor prezentate, prin raportare la definiția indicatorilor de performanță, a standardelor corespunzătoare, precum și, după caz, la standardele definite la art. 18 alin. (1) lit. b) și c) din **Metodologie**. REE se bazează pe analiza REI, pe constatările în cadrul vizitei la fața locului și pe documentele suplimentare depuse până la finalizarea vizitei.

În conformitate cu art. 63 alin. (2) din **Metodologie**, rezultatele evaluării pentru fiecare indicator de performanță se concretizează astfel:

- a) **îndeplinit**, atunci când toate aspectele cuprinse în descrierea acestuia sunt realizate;
- b) **parțial îndeplinit**, atunci când aspecte esențiale, cuprinse în descrierea acestuia, nu sunt realizate, dar pot fi remediate în termen de cel mult 1 an;
- c) **neîndeplinit**, atunci când toate aspectele din descrierea acestuia nu sunt și nici nu există premisele că pot fi realizate în termen de cel mult 1 an.

De asemenea, REE include recomandări pentru îmbunătățirea activității viitoare în cadrul PSUL, cel puțin pentru indicatorii considerați parțial îndepliniți sau neîndepliniți. Recomandările țin cont de contextul în care se desfășoară PSUL, precum și de elemente specifice cum ar fi cele care țin de domeniul de studii universitare, locația în care se desfășoară, profilul studenților. Acestea trebuie să poată fi implementate în perioada până la evaluarea intermediară sau evaluarea periodică, și să fie exprimate în termeni concreți, astfel încât IS să știe cu exactitate ce are de făcut pentru a implementa fiecare recomandare.

REE se redactează cu respectarea formatului din **Anexa 5** la prezentul ghid, în limba română. Coordonatorul comisiei elaborează REE, în platforma de evaluare ARACIS, cu participarea membrilor comisiei, într-un format colaborativ. Se recomandă ca REE să nu depășească **25 de pagini**, fără a include anexele. Se anexează programul vizitei la fața locului, precum și lista documentelor consultate.

4.6. Consultarea IS asupra REE

În termen de maximum **25 de zile** de la finalizarea vizitei la fața locului, coordonatorul comisiei transmite proiectul de REE persoanei de contact pentru PSUL, în vederea formulării de observații cu privire la eventuale erori materiale.

Răspunsul formulat de IS se transmite de către persoana de contact coordonatorului comisiei în maximum **10 zile** de la primirea proiectului de REE. Comisia finalizează REE în maximum **5 zile**, integrând, dacă se impune, observațiile primite, după care, coordonatorul comisiei informează expertul DAC asupra finalizării raportului, acesta fiind disponibil pe platforma de evaluare.

4.7. Analiza în Comisia Permanentă de Specialitate și propunerea de decizie

Expertul DAC asigură accesul la REE, pe platforma de evaluare, pentru membrii CPS căreia îi este alocat domeniul de studii universitare de licență din care face parte PSUL. Dacă se impune, în cazul programelor care au caracter interdisciplinar, la solicitarea președintelui CPS, expertul DAC transmite REE spre analiză și membrilor altei sau altor CPS.

CPS analizează REE și poate solicita membrilor comisiei completarea și/sau refacerea acestuia, dacă constată că prevederile Metodologiei și/sau ale Ghidului nu au fost respectate sau dacă nu cuprinde suficiente date și dovezi pentru adoptarea deciziei. Comisia răspunde solicitării în termen de maximum **15 zile**.

CPS dezbate REE în ședință, validează rezultatele evaluării asupra gradului de îndeplinire a indicatorilor de performanță și adoptă propunerea de decizie, în condițiile descrise în secțiunea 4.8, prin vot deschis, cu majoritate de voturi, prin raportare la numărul total de membri cu drept de vot. Propunerea de decizie este consemnată într-un **proces verbal** în care se include justificarea deciziei propuse precum și sinteza dezbaterilor în cadrul CPS. Analiza în CPS se finalizează în termen de maximum **30 de zile** de la primirea variantei finale a REE.

4.8. Analiza de către Departamentul de Evaluare Studii Universitare și Consiliul ARACIS și adoptarea deciziei

După adoptarea propunerii de decizie conform secțiunii 4.7, se asigură accesul membrilor Consiliului ARACIS la REE și la procesul verbal al CPS pe platforma de evaluare, de către expertul DAC de specialitate. În termen de maximum **15 de zile** de la primirea procesului verbal al CPS, membrii Departamentului de Evaluare Studii Universitare (DESU) analizează propunerea de decizie în ședință. Sinteza dezbaterilor și opinia DESU cu privire la propunerea de decizie fiind consemnate în **Procesul Verbal** al ședinței.

Consiliul ARACIS analizează propunerea CPS și opinia DESU, în termen de maximum **15 de zile** de la primirea raportului CPS, și validează decizia propusă, pe baza verificării respectării **Metodologiei**, prin vot deschis, cu majoritate de voturi, prin raportare la numărul total de membri.

Consiliul ARACIS poate solicita CPS refacerea procesului verbal, dacă constată că prevederile **Metodologiei** nu au fost respectate sau dacă propunerea de decizie nu este justificată corespunzător. De asemenea, Consiliul ARACIS poate solicita membrilor comisiei refacerea REE, dacă constată că prevederile **Metodologiei** și/sau ale prezentului Ghid nu au fost respectate sau dacă acesta nu cuprinde suficiente date și dovezi pentru adoptarea deciziei. CPS, respectiv comisia răspunde solicitării în termen de maximum **15 zile**.

În baza variantelor finale ale REE, procesului verbal al ședinței CPS și procesului verbal al ședinței DESU, Consiliul ARACIS validează, prin vot deschis, propunerea comisiei și adoptă hotărârea cu privire la îndeplinirea sau neîndeplinirea standardelor. Hotărârea se comunică IS și Ministerului Educației și Cercetării, prin e-mail, în termen de maximum **45 de zile** de la adoptare.

În conformitate cu art. 63 alin. (3) din **Metodologie**, o decizie privind neîndeplinirea standardelor se adoptă atunci când:

- „a) un standard nu este îndeplinit, cu excepția indicatorilor de performanță aferenți criteriului prevăzut la art. 226 alin. (4) lit. h) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- b) mai mult de 20% dintre indicatorii de performanță cuprinși în anexă sunt parțial îndepliniți;
- c) mai mult de 10% dintre indicatorii de performanță cuprinși în anexă sunt parțial îndepliniți și fac parte din același domeniu de evaluare.” De asemenea, la alin. (4) al aceluiași articol se precizează că „Pentru neîndeplinirea indicatorilor de performanță aferenți criteriului prevăzut la art. 226 alin. (4) lit. h) din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se aplică art. 226 alin. (3) lit. b) sau c).”

Un standard nu este îndeplinit atunci când toți indicatorii prin care este descris sunt neîndepliniți. Dacă există indicatori de performanță care au fost apreciați ca neîndepliniți, cu excepția situației când neîndeplinirea indicatorilor determină neîndeplinirea unui standard, aceștia vor fi luați în calcul pentru analiza cu privire la îndeplinirea sau neîndeplinirea standardelor, în condițiile art. 63 alin. (3) lit. b) și c) din **Metodologie**.

Astfel, o decizie cu privire la neîndeplinirea standardelor se adoptă atunci când un standard este neîndeplinit sau în condițiile prezentate în tabelul de mai jos:

Procedura de evaluare	Nr. total de indicatori	Număr de indicatori de performanță parțial îndepliniți/neîndepliniți	
		Care fac parte din orice domeniu de evaluare	Care fac parte din același domeniu
Conform Anexei la Metodologie, secțiunea II (mai puțin standardul S.C.3.2. și indicatorul I.P.C.3.2.1.)	38	mai mult de 8	mai mult de 4
Autorizarea de funcționare provizorie	22	mai mult de 5	mai mult de 3
Acreditare	38	mai mult de 8	mai mult de 4
Mentținerea acreditării	38	mai mult de 8	mai mult de 4

În conformitate cu art. 13 alin. (5) din **Metodologie**, ARACIS, în cazul în care constată într-un REE neîndeplinirea standardelor în cadrul procesului de evaluare în vederea acreditării sau menținerii acreditării unui program de studii, comunică acest fapt, în termen de **15 zile** de la data constatării prin raportul de evaluare externă, către Ministerul Educației și Cercetării, care, la rândul său, informează instituția solicitantă, în termen de **30 de zile** de la data primirii comunicării de la ARACIS.

În urma parcurgerii de către un PSUL a procedurii de autorizare de funcționare provizorie, Consiliul ARACIS adoptă, după caz, una dintre următoarele decizii:

- autorizare de funcționare provizorie** (AFP), în cazul constatării îndeplinirii standardelor;
- neautorizare** (NA), în cazul constatării neîndeplinirii standardelor.

În urma parcurgerii de către un PSUL a procedurii de acreditare, Consiliul ARACIS adoptă, după caz, una dintre următoarele decizii:

- acreditare** (AC), în cazul constatării îndeplinirii standardelor;
- menținerea condiționată a autorizării de funcționare provizorie** (MCAFP), în cazul constatării neîndeplinirii standardelor. În acest caz, IS are obligația de a solicita o nouă evaluare din partea ARACIS, **în termen de 1 an** de la data informării de către Ministerul Educației și Cercetării, conform prevederilor art. 60 alin. (3) din **Metodologie**.
- neacreditare** (NAC), în cazul constatării neîndeplinirii standardelor, în urma evaluării solicitate conform lit. b).

În urma parcurgerii de către un PSUL a procedurii de **menținere a acreditării**, Consiliul ARACIS adoptă, după caz, una dintre următoarele decizii:

- menținerea acreditării** (MAC), în cazul constatării îndeplinirii standardelor;
- menținerea condiționată a acreditării** (MCAC), în cazul constatării neîndeplinirii standardelor. În acest caz, IS are obligația de a solicita o nouă evaluare din partea ARACIS, **în termen de 1 an** de la data informării de către Ministerul Educației și Cercetării, conform prevederilor art. 60 alin. (3) din **Metodologie**.
- retragerea acreditării** (RAC), în cazul constatării neîndeplinirii standardelor, în urma evaluării solicitate conform lit. b).

4.9. Contestații și sesizări

Contestațiile și sesizările cu privire la rezultatul evaluării sau la desfășurarea procedurii de evaluare se soluționează conform procedurii specifice, disponibilă la https://www.aracis.ro/wp-content/uploads/2022/11/Procedura-de-solutionare-a-contestatiilor-si-sesizarilor_28.10.2022.pdf

4.10. Publicarea REE

După adoptarea hotărârii finale de către Consiliul ARACIS și în urma soluționării contestațiilor, dacă este cazul, REE și Hotărârea Consiliului ARACIS se publică pe site-ul ARACIS și pe site-ul DEQAR. Raportul va include numele experților în evaluarea externă a calității care au făcut parte din comisie.

5. Activități de evaluare intermediară (follow-up)

5.1. Scop

Procesul de evaluare intermediară are ca scop să sprijine IS în procesul de asigurare a calității activităților desfășurate în cadrul PSUL. De asemenea, se analizează măsura în care recomandările formulate în cadrul procedurii de evaluare externă sunt implementate de către IS, respectiv se verifică remediarea aspectelor corespunzătoare indicatorilor de performanță evaluați ca fiind parțial îndepliniți.

5.2. Elaborarea și transmiterea raportului de progres

În urma unei decizii de autorizare de funcționare provizorie, acreditare sau de menținere a acreditării, IS are obligația de a transmite către ARACIS un raport de progres (RP), prin încărcare în platforma electronică de evaluare, după cel mult doi ani, dar nu mai puțin de un an, de la comunicarea Hotărârii Consiliului ARACIS.

Acesta detaliază modul în care IS a implementat recomandările formulate în REE și se întocmește conform Anexei 6 la prezentul Ghid.

5.3. Numirea expertului evaluator, și elaborarea și discutarea raportului de evaluare intermediară

RP este analizat de către un expert în evaluarea externă a calității, de regulă dintre cei implicați în procedura de evaluare externă a calității PSUL. În cazul în care raportul de progres nu este complet sau nu conține suficiente date și dovezi, expertul solicită instituției evaluate clarificări și/sau completări.

Expertul elaborează propriul raport de evaluare intermediară (REInterm), conform Anexei 7 la prezentul Ghid, pe platforma electronică de evaluare a ARACIS. Conținutul REInterm este discutat cu reprezentanții IS în cadrul unei întâlniri, care se desfășoară de regulă online. Se poate programa și o întâlnire comună, cu mai multe ÎS sau OFE, pentru programe de studii universitare de licență din același domeniu de studii universitare de licență, în vederea împărtășirii experienței și a bunelor practici.

5.4. Modificarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În conformitate cu prevederile art. 58 alin. (3) din *Metodologie*, IS poate solicita modificarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați, în cadrul procesului de evaluare intermediară, în cazul procedurilor de acreditare sau evaluare periodică. În acest caz, expertul evaluator formulează aprecieri asupra îndeplinirii indicatorilor de performanță care au fost judecați ca parțial îndepliniți în cadrul procedurii de evaluare externă, ținând cont de numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați pe care îl cere IS.

Solicitarea poate fi aprobată doar dacă se constată îndeplinirea tuturor indicatorilor de performanță.

5.5. Validarea raportului de evaluare intermediară

CPS analizează în ședință și validează raportul de evaluare intermediară. Rezultatele validării sunt consemnate în minuta ședinței.

În cazul în care se solicită modificarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați, CPS întocmește un proces verbal prin care se pronunță argumentat asupra validării sau invalidării constatărilor expertului în evaluarea externă a calității în cadrul evaluării intermediare.

Procesul verbal al CPS este analizat în cadrul DESU și al Consiliul ARACIS, Consiliul emițând o hotărâre cu privire la modificarea numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați. Hotărârea se comunică IS și Ministerului Educației și Cercetării, în termen de maximum 45 de zile de la adoptare.

Raportul de evaluare intermediară se publică pe site-ul ARACIS.

Ghid Aprobat prin

Hotărârea Consiliului ARACIS nr. 42/H/06.02.2025

Structura Raportului de evaluare intermediară (REInterm)

I. Introducere

- contextul în care a fost redactat raportul de evaluare intermediară
- descrierea instituției de învățământ superior sau a organizației furnizoare de educație, după caz
- descrierea generală a programului de studii universitare de licență

II. Aprecieri asupra implementării recomandărilor formulate în cadrul REE

III. Aprecieri asupra gradului de îndeplinire a standardelor și indicatorilor de performanță

(se completează în cazul în care ÎÎS sau OFE, după caz, solicită creșterea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați)

IV. Concluzii

Se formulează concluzii generale cu privire la schimbările substanțiale produse de la ultimul REE și la implementarea recomandărilor.

Se propune o decizie cu privire la modificarea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați și se motivează, dacă este cazul.

Structura Raportului de progres (RP)

I. Informații generale

I.1. Descriere generală a instituției de învățământ superior sau a organizației furnizoare de educație, după caz și a componentei organizatorice care organizează programul de studii universitare de licență

I.2. Descriere generală a programului de studii universitare de licență

II. Modificări substanțiale produse în perioada de la ultimul REE, dacă este cazul

III. Argumentarea solicitării cu privire la creșterea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați, dacă este cazul

IV. Informații necesare pentru aprecierea gradului de îndeplinire a standardelor și indicatorilor de performanță, pentru indicatorii evaluați ca parțial îndepliniți în cadrul ultimului REE

(se completează în cazul în care ÎS sau OFE, după caz, solicită creșterea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați, și include și prezentarea modului de implementare a recomandărilor aferente indicatorilor de performanță respectivi)

V. Informații cu privire la implementarea recomandărilor formulate în cadrul REE

(se completează pentru toate recomandările sau pentru cele care nu au fost descrise în secțiunea IV, după caz)

Structura Raportului de evaluare externă (REE)

Cuprins:

I. Introducere	2
II. Metode utilizate	2
III. Aprecierea gradului de îndeplinire a standardelor și indicatorilor de performanță.....	2
IV. Analiza SWOT	3
V. Gradul de îndeplinire a standardelor și indicatorilor de performanță și recomandările formulate.....	3
VI. Concluzii	3
VII. Anexe.....	4

I. Introducere

- contextul în care a fost redactat raportul de evaluare externă (tipul evaluării, perioada evaluării, componența comisiei de experți în evaluarea externă a calității etc.);
- descrierea instituției de învățământ superior sau a organizației furnizoare de educație, după caz (înființare, evoluție, misiune, guvernare, structură, programe/domenii de studii universitare, parcurgerea procedurilor de evaluare externă a calității educației)
- descrierea generală a programului de studii universitare de licență (motivație înființare - în cazul autorizării de funcționare provizorie, respectiv, evoluție și/sau schimbări de la ultima procedură de evaluare externă a calității educației, în cazul procedurilor de acreditare sau menținere a acreditării, după caz)

II. Metode utilizate

- Documente analizate (raportul de evaluare internă și anexele acestuia; documente suplimentare solicitate, înainte de vizita la fața locului și pe parcursul acesteia, dacă este cazul; alte documente sau date)
- Vizita la fața locului (enumerarea generală a locațiilor vizitate și a categoriilor de persoane cu care s-au purtat discuții)
- Alte metode sau aspecte relevante.
-

III. Aprecierea gradului de îndeplinire a standardelor și indicatorilor de performanță

DOMENIUL A. Capacitatea instituțională

Criteriul A.1. Structurile și procesele instituționale de tip managerial și administrativ, care implică studenții și alte părți interesate

S.A.1.1. Componente organizatorice și procese instituționale

ÎÎS are în structură componente organizatorice care funcționează pe bază de competențe, atribuții, procese și proceduri de aplicare adecvate, prin care se asigură un sistem de management eficace.

I.P.A.1.1.1 Pentru desfășurarea programului/domeniului de studii universitare, ÎÎS dispune de componente organizatorice și un sistem de management adecvate, a căror funcționare se bazează pe metodologii, regulamente și proceduri revizuite periodic, în condițiile legii.

- ✓ Prezentarea stării de fapt, susținută de documente și date
- ✓ Analiza situației de fapt, prin raportare la starea de fapt reținută și având în vedere indicatorul de performanță analizat, cu scopul justificării gradului de îndeplinire a indicatorului
- ✓ Aspecte care constituie exemple de bună practică
- ✓ Recomandări

Indicatorul este îndeplinit/parțial îndeplinit/neîndeplinit.

IV. Analiza SWOT

Puncte tari: ✓ se vor relua punctele tari/exemplele de bună practică identificate pe parcursul întregului raport, în cadrul analizei indicatorilor. Se pot formula și alte puncte tari, generale, care nu se încadrează la un anumit indicator.	FACTORI INTERNI 	Puncte slabe: ✓ se vor relua punctele slabe identificate pe parcursul întregului raport, în cadrul analizei indicatorilor. Se pot formula și alte puncte slabe, generale, care nu se încadrează la un anumit indicator.
	Analiza SWOT	
Oportunități: ✓ Se identifică factori externi care pot crea oportunități pentru îmbunătățirea calității educației în cadrul programului de studii universitare.	FACTORI EXTERNI 	Amenințări: ✓ Se identifică factori externi care ar putea constitui amenințări pentru calitatea educației în cadrul programului de studii universitare.

V. Gradul de îndeplinire a standardelor și indicatorilor de performanță și recomandările formulate

Nr. crt.	Indicator de performanță	Gradul de îndeplinire	Recomandări
	<i>I.P.A.1.1.1 Pentru desfășurarea programului/domeniului de studii universitare, ÎS dispune de componente organizatorice și un sistem de management adecvate, a căror funcționare se bazează pe metodologii, regulamente și proceduri revizuite periodic, în condițiile legii.</i>	Î/P/ÎN	

Se pot formula și alte recomandări, generale, care nu au fost formulate în cadrul analizei unui anumit indicator de performanță.

Se totalizează numărul de indicatori de performanță analizați și se precizează câți au fost apreciați ca îndepliniți, respectiv parțial îndepliniți și neîndepliniți, dacă este cazul.

VI. Concluzii

Se reiau o serie de aspecte importante constatate pe parcursul evaluării și se desprind concluzii generale cu privire la calitatea educației furnizată în cadrul programului de studii universitare de licență evaluat. Se propune o decizie și se motivează.

VII. Anexe

Se anexează programul vizitei la fața locului, precum și lista documentelor consultate, precum și orice alte documente relevante pentru procedura de evaluare, la care se face referire în cadrul REE și care nu pot fi accesate prin linkuri.

Recomandări cu privire la activitățile care se desfășoară în cadrul vizitei la fața locului

Activitate	Participanți	Scopul/descrierea activității
Întâlnirea membrilor comisiei de experți în evaluarea externă a calității (online) (maximum 25 de zile de la primirea REI)	Membrii comisiei	✓ Aspectele constatate de către membrii comisiei în urma analizei raportului de evaluare internă a PSUL (REI) ✓ Documente suplimentare care vor fi solicitate ÎS sau OFE, după caz, dacă este necesar
Întâlnirea membrilor comisiei de experți în evaluarea externă a calității (online) (maximum 5 zile înainte de desfășurarea vizitei la fața locului)	Membrii comisiei	✓ Rolurile și a responsabilitățile membrilor comisiei pe parcursul vizitei la fața locului ✓ Obiectivele întâlnirilor și subiectele abordate pe parcursul discuțiilor
Discuții în cadrul comisiei de experți în evaluarea externă a calității ¹	Membrii comisiei	✓ Concluzii asupra întâlnirii/întâlnirilor precedente ✓ Efectuarea de consemnări în proiectul raportului de evaluare externă ✓ Pregătirea următoarelor întâlniri
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu reprezentanții conducerii componentei organizatorice	Membrii comisiei Reprezentanți ai conducerii componentei organizatorice Persoana de contact	✓ Obiectivele și programul vizitei de evaluare ✓ Prezentarea generală a componentei organizatorice și a PSUL ✓ Metodologii, regulamente și proceduri; și revizuirea acestora ✓ Implicarea părților interesate în dezvoltarea, aplicarea și revizuirea metodologiilor, regulamentelor și procedurilor ✓ Analiza rezultatelor procesului de evaluare semestrială, de către studenți, a prestației cadrelor didactice ✓ Colaborare internațională și programe de mobilitate academică pentru studenți și personal ✓ Oportunități echitabile, accesul la resurse și servicii în funcție de nevoile individuale de învățare ✓ Gestionarea bazei materiale ✓ Procedurile de recrutare a personalului ✓ Utilizarea tehnologiilor informației și comunicării pentru creșterea calității serviciilor oferite ✓ Activități pentru a asigura o tranziție facilă către piața muncii ✓ Transparența proceselor decizionale ✓ Publicarea și accesul la informațiile de interes public ✓ Furnizarea de date și rapoarte
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu echipa care a realizat raportul de evaluare internă	Membrii comisiei Echipa care a realizat REI	✓ Elaborarea raportului de evaluare internă ✓ Constatările membrilor comisiei, desprinse din analiza REI ✓ Organizarea vizitei la fața locului
Vizitarea bazei materiale	Membrii comisiei Reprezentanți ai IS, după caz	✓ Analiza bazei materiale ✓ Gestionarea bazei materiale

¹ O astfel de întâlnire va fi programată de câte ori este necesar.

Activitate	Participanți	Scopul/descrierea activității
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu personalul didactic implicat în activitățile din cadrul PSUL	Membrii comisiei Cadre didactice	✓ Conținutul programului de studii și rezultatele învățării vizate ✓ Experiențele de învățare, predare, instruire practică, cercetare și evaluare ✓ Principiile învățării centrate pe student și strategiile didactice abordate ✓ Adaptarea la nevoile individuale de învățare ✓ Înțelegerea așteptărilor studenților cu privire la conținutul disciplinelor din planul de învățământ ✓ Valorificarea rezultatelor activităților de cercetare științifică în dobândirea de către studenți a rezultatelor învățării ✓ Implicarea în procesul de adoptare și revizuire a metodologiilor, regulamentelor și procedurilor de aplicare ✓ Evaluarea periodică a calității activităților personalului didactic și didactic auxiliar ✓ Formarea profesională și dezvoltarea personală ✓ Spațiile dedicate activității personalului și dotările aferente ✓ Condițiile de muncă ✓ Colaborare internațională și programe de mobilitate academică ✓ Accesul la informațiile de interes public
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu angajatori ² ai absolvenților din domeniul PSUL	Membrii comisiei Angajatori	✓ Conținutul programului de studii și rezultatele învățării vizate ✓ Competențele absolvenților ✓ Implicarea în activitățile de învățare, predare, instruire practică, cercetare ✓ Implicarea în elaborarea metodologiilor și regulamentelor, precum și a procedurilor de aplicare (asigurarea calității, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare; inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a PSUL) ✓ Utilizarea tehnologiilor informației și comunicării pentru creșterea calității serviciilor oferite ✓ Participarea la activități pentru a sprijini o tranziție facilă către piața muncii ✓ Accesul la informațiile de interes public
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu absolvenți ³ ai PSUL	Membrii comisiei Absolvenți	✓ Activități pentru a asigura o tranziție facilă către piața muncii ✓ Adecvarea curriculum-ului la nevoile de dezvoltare a individualității, pentru formarea personalității și dezvoltarea unui set de valori, necesare pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, participare cetățenească, incluziune socială și angajare pe piața muncii ✓ Utilizarea tehnologiilor informației și comunicării pentru creșterea calității serviciilor oferite ✓ Participarea în programe de mobilitate academică ✓ Accesul la informațiile de interes public

² Se va evita invitarea angajatorilor care au calitatea de personal al ÎIS sau al OFE, după caz.

³ Se va evita invitarea absolvenților care sunt angajați ai ÎIS sau ai OFE, după caz.

Activitate	Participanți	Scopul/descrierea activității
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu studenți ai PSUL	Membrii comisiei Studenți	✓ Aplicarea principiilor învățării centrate pe student ✓ Oportunități echitabile, accesul la resurse și servicii ✓ Structurarea curriculum-ului în raport cu rezultatele așteptate ale învățării și organizarea acestuia în baza creditelor de studii transferabile ✓ Înțelegerea așteptărilor cadrelor didactice cu privire la conținutul disciplinelor din planul de învățământ ✓ Adecvarea curriculum-ului la nevoile de dezvoltare a individualității, pentru formarea personalității și dezvoltarea unui set de valori, necesare pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, participare cetățenească, incluziune socială și angajare pe piața muncii ✓ Evaluarea rezultatelor învățării ✓ Procesul de evaluare semestrială a prestației cadrelor didactice ✓ Participarea în activități de cercetare științifică ✓ Participarea în programe de mobilitate academică ✓ Reglementările privind activitatea profesională a studentului, Ghidul studentului ✓ Implicarea în procesul de adoptare și revizuire a metodologiilor, regulamentelor și procedurilor de aplicare ✓ Spațiile dedicate proceselor de învățământ, de cercetare și administrative, precum și pentru servicii destinate studenților ✓ Utilizarea tehnologiilor informației și comunicării pentru creșterea calității serviciilor oferite ✓ Activități pentru a asigura o tranziție facilă către piața muncii ✓ Accesul la informațiile de interes public
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu responsabili centrelor/laboratoarelor de cercetare din domeniul PSUL	Membrii comisiei Responsabili centrelor/laboratoarelor de cercetare	✓ Activități de cercetare științifică în concordanță cu obiectivele programului de studii evaluat ✓ Analiza bazei materiale, inclusiv în ceea ce privește dotările și resursele de documentare științifică ✓ Acțiuni de cooperare internațională și colaborarea în activitatea de cercetare ✓ Valorificarea rezultatelor activităților de cercetare științifică în dobândirea de către studenți a rezultatelor învățării
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu membrii CEAC/structură similară stabilită la nivelul componentei organizatorice	Membrii comisiei Reprezentanți ai CEAC/ structură similară	✓ Direcții strategice, acțiuni și proceduri aplicate consecvent ✓ Funcționarea în baza Regulamentului ✓ Impactul asupra calității educației ✓ Implicarea părților interesate ✓ Colectarea și analiza datelor
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu reprezentanți ai structurilor organizatorice în domeniul asigurării calității	Membrii comisiei Reprezentanți ai structurilor organizatorice în domeniul asigurării calității	✓ Direcții strategice, acțiuni și proceduri aplicate consecvent ✓ Impactul asupra calității educației ✓ Implicarea părților interesate ✓ Colectarea și analiza datelor
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu membri ai Comisiei de etică universitară	Membrii comisiei Membri ai Comisiei de etică universitară	✓ Funcționarea în baza Regulamentului și în condiții de independență

Activitate	Participanți	Scopul/descrierea activității
Întâlnirea comisiei de experți în evaluarea externă a calității cu reprezentanți ai conducerii componentei organizatorice/ persoana de contact/ reprezentanți ai CEAC/ reprezentanți ai structurilor organizatorice în domeniul asigurării calității	Membrii comisiei Reprezentanți ai conducerii / reprezentanți ai CEAC / reprezentanți ai structurilor organizatorice în domeniul asigurării calității Persoana de contact	✓ Clarificarea unor aspecte rezultate din activitățile și discuțiile desfășurate pe parcursul efectuării vizitei, dacă se impune
Întâlnirea membrilor comisiei de experți evaluatori cu reprezentanții conducerii IS și ai conducerii componentei organizatorice pentru comunicarea concluziilor procesului de evaluare	Membrii comisiei Reprezentanți ai conducerii Persoana de contact	✓ Concluzii preliminare ✓ Puncte tari și puncte slabe ✓ Recomandări preliminare
Obs: Dacă se consideră necesar, și în funcție de forma de organizare a PSUL, pot avea loc și alte întâlniri, spre exemplu cu reprezentanți ai: – departamentelor care asigură suport informatic, spre exemplu în vederea organizării activităților online – departamentelor de relații internaționale și mobilități studențești – Centrului de Consiliere și Orientare în Carieră etc.		

Nr. înreg. / data

Cerere de declanșare a procedurii de evaluare externă a calității educației

Procedura	Autorizare de funcționare provizorie/ Acreditare/Menținerea Acreditării
Instituția de învățământ superior/organizația furnizoare de educație	
Facultatea	
Domeniul de licență (DL)	
Programul de studii universitare de licență (PSUL)	
Forma de învățământ (IF, IFR, ID, DUAL)	
Unitate administrativ-teritorială/ Spațiu geografic	
Limba/limbile de predare	
Număr de credite de studiu transferabile (ECTS)	
Data absolvirii primei promoții ¹	
Data comunicării Hotărârii Consiliului ARACIS emisă pentru ultima procedură de evaluare externă a calității educației ²	
Decizia aferentă ultimei proceduri de evaluare externă a calității educației	
Data primirii informării din partea Ministerului Educației și Cercetării ³	
Persoana de contact	Funcție/grad didactic: Prenume și nume: Email: Telefon:

RECTOR

¹ În cazul unui program de studii universitare de licență autorizat să funcționeze provizoriu.

² În cazul unei cereri de declanșare a unei proceduri de menținere a acreditării și dacă procedura anterioară a fost derulată de către ARACIS. În cazul în care procedura a fost derulată de către altă agenție de asigurare a calității se va indica data de la care curge termenul de valabilitate a acreditării.

³ În cazul unei decizii de neîndeplinire a standardelor.

Structura Raportului de evaluare internă (REI)

CUPRINS:

I. Informații generale	2
II. Elaborarea raportului de evaluare internă	2
III. Informații necesare pentru aprecierea gradului de îndeplinire a standardelor și indicatorilor de performanță	2
IV. Recomandările și principalele concluzii rezultate în cadrul ultimei proceduri de evaluare externă a calității, și acțiunile întreprinse	3
V. Analiza SWOT	3
VI. Principalele provocări și direcții de dezvoltare	3
VII. Opis Anexe	3

I. Informații generale

I.1. Descriere generală a instituției de învățământ superior sau a organizației furnizoare de educație, după caz

(Înființare, evoluție, misiune, guvernanta, structură, programe/domenii de studii universitare, parcurgerea procedurilor de evaluare externă a calității educației)

I.2. Descriere generală a componentei organizatorice care organizează programul de studii universitare de licență

(Înființare, evoluție, guvernanta, structură, programe/domenii de studii universitare)

I.3. Descriere generală a programului de studii universitare de licență

(Motivație înființare - în cazul autorizării de funcționare provizorie, respectiv, evoluție și/sau schimbări de la ultima procedură de evaluare externă a calității educației, în cazul procedurilor de acreditare sau menținere a acreditării, după caz)

II. Elaborarea raportului de evaluare internă

(Echipa care a elaborat raportul, etape, standarde și indicatori de performanță, implicarea părților interesate)

III. Informații necesare pentru aprecierea gradului de îndeplinire a standardelor și indicatorilor de performanță¹

DOMENIUL A. Capacitatea instituțională

Criteriul A.1. Structurile și procesele instituționale de tip managerial și administrativ, care implică studenții și alte părți interesate

S.A.1.1. Componente organizatorice și procese instituționale

ÎS are în structură componente organizatorice care funcționează pe bază de competențe, atribuții, procese și proceduri de aplicare adecvate, prin care se asigură un sistem de management eficace.

I.P.A.1.1.1 Pentru desfășurarea programului/domeniului de studii universitare, ÎS dispune de componente organizatorice și un sistem de management adecvate, a căror funcționare se bazează pe metodologii, regulamente și proceduri revizuite periodic, în condițiile legii.

- ✓ Prezentarea stării de fapt, susținută de documente și date (documentele sunt de preferință incluse prin linkuri în textul REI)
- ✓ Analiza situației de fapt
- ✓ Direcții viitoare de acțiune

(...)

¹ Indicatorii de performanță utilizați în cadrul procedurii privind autorizarea de funcționare provizorie a unui PSUL se regăsesc în Anexa 1 la prezentul Ghid. Pentru procedurile privind acreditarea și, respectiv, menținerea acreditării PSUL se aplică indicatorii de performanță cuprinși în Anexa la Metodologie, secțiunea II mai puțin standardul S.C.3.2. și indicatorul I.P.C.3.2.1.

IV. Recomandările și principalele concluzii rezultate în cadrul ultimei proceduri de evaluare externă a calității², și acțiunile întreprinse

V. Analiza SWOT

Puncte tari: ✓ se vor relua punctele tari/exemplele de bună practică identificate pe parcursul întregului raport, în cadrul analizei indicatorilor. Se pot formula și alte puncte tari, generale, care nu se încadrează la un anumit indicator.	FACTORI INTERNI 	Puncte slabe: ✓ se vor relua punctele slabe identificate pe parcursul întregului raport, în cadrul analizei indicatorilor. Se pot formula și alte puncte slabe, generale, care nu se încadrează la un anumit indicator.
	Analiza SWOT	
Oportunități: ✓ Se identifică factori externi care pot crea oportunități pentru îmbunătățirea calității educației în cadrul programului de studii universitare.	 FACTORI EXTERNI	Amenințări: ✓ Se identifică factori externi care ar putea constitui amenințări pentru calitatea educației în cadrul programului de studii universitare.

VI. Principalele provocări și direcții de dezvoltare

VII. Opis Anexe

² În cazul procedurii de acreditare sau de menținere a acreditării, după caz.

Anexa 1

Standarde și indicatori pentru evaluarea externă a calității programelor de studii universitare de licență în scopul autorizării de funcționare provizorie

DOMENIUL A. Capacitatea instituțională
Criteriul A.1. Structurile și procesele instituționale de tip managerial și administrativ, care implică studenții și alte părți interesate
Standardul S.A.1.1. <u>Componente organizatorice și procese instituționale</u> ÎS are în structură componente organizatorice care funcționează pe bază de competențe, atribuții, procese și proceduri de aplicare adecvate, prin care se asigură un sistem de management eficace. Indicatorul I.P.A.1.1.1 Pentru desfășurarea programului/domeniului de studii universitare, ÎS dispune de componente organizatorice și un sistem de management adecvate, a căror funcționare se bazează pe metodologii, regulamente și proceduri revizuite periodic, în condițiile legii.
Standardul S.A.1.2. <u>Implicarea părților interesate</u> ÎS demonstrează că implică părțile interesate relevante în elaborarea metodelor și regulamentelor, precum și a procedurilor de aplicare. Indicatorul I.P.A.1.2.1 Opiniile membrilor facultății și departamentului, respectiv filialei sau extensiei și ale altor părți interesate sunt avute în vedere în procesul de adoptare și revizuire a metodelor și regulamentelor și procedurilor de aplicare.
Criteriul A.2. Baza materială și optimizarea utilizării acesteia
Standardul S.A.2.1. <u>Baza materială</u> ÎS dispune de bunuri imobile și mobile adecvate pentru desfășurarea programului/domeniului de studii universitare. Indicatorul I.P.A.2.1.1 ÎS deține, în condițiile legii, spații dedicate proceselor de învățământ, de cercetare și administrative corespunzătoare, precum și pentru servicii destinate studenților, studenților doctoranzi și cursanților, prin care se asigură un mediu favorabil pentru viață și studiu, inclusiv pentru cei cu dizabilități. Sunt de asemenea asigurate spații optime pentru desfășurarea activităților personalului. Acestea sunt dotate în mod adecvat.
Standardul S.A.2.2. <u>Gestionarea bazei materiale</u> Componentele organizatorice administrează optim și sustenabil bunurile imobile și mobile pe care le utilizează pentru programul/domeniul de studii universitare evaluat. Indicatorul I.P.A.2.2.1 Bunurile imobile și mobile sunt întreținute adecvat, astfel încât să fie asigurate condiții optime de studiu, cercetare și viață, precum și de muncă.
Criteriul A.3. Resurse umane adecvate și proceduri transparente de recrutare a personalului, elaborate în condițiile legii
Standardul S.A.3.1. <u>Resurse umane</u> ÎS dispune de resursele umane necesare pentru organizarea și desfășurarea programului/domeniului de studii universitare evaluat. Indicatorul I.P.A.3.1.1 Resursele umane ale componentei organizatorice sunt adecvate pentru desfășurarea activităților aferente programului/domeniului de studii universitare evaluat. Personalul didactic deține calificările și competențele profesionale necesare pentru a preda disciplinele care îi revin în statul de funcții.

Criteriul A.4. Digitalizarea proceselor instituționale
Standardul S.A.4.1. <u>Transformarea digitală</u> Procesul de transformare digitală la nivelul componentei organizatorice are în vedere simplificarea administrativă și creșterea calității serviciilor oferite membrilor comunității proprii și terților.
Indicatorul I.P.A.4.1.1 Componenta organizatorică utilizează instrumente informatice în cadrul procedurilor proprii în vederea îmbunătățirii accesului și asigurării de servicii de calitate pentru membrii comunității proprii și beneficiarii indirecti ai educației.
DOMENIUL B. Eficacitatea educațională
Criteriul B.1. Conținutul și relevanța programelor de studii
Standardul S.B.1.1. <u>Conținutul programului/programelor¹ de studii</u> Programul de studii are la bază un curriculum prin care se urmărește obținerea de către studenți a rezultatelor așteptate ale învățării.
Indicatorul I.P.B.1.1.1 Programul de studii universitare este dezvoltat și structurat în raport cu rezultatele așteptate ale învățării și este organizat în baza creditelor de studii transferabile. Acesta cuprinde totalitatea experiențelor de învățare, predare, instruire practică, cercetare și evaluare care împreună conduc la o calificare universitară.
Criteriul B.2. Concordanța dintre curriculum și calificare
Standardul S.B.2.1. <u>Concordanța cu nivelul calificării și competențele vizate</u> În procesul de proiectare și dezvoltare curriculară componenta organizatorică are în vedere să asigure nivelul calificării și corelarea cu ocupațiile vizate.
Indicatorul I.P.B.2.1.1 Rezultatele învățării sunt concordante cu nivelul calificării.
Indicatorul I.P.B.2.1.2 Rezultatele așteptate ale învățării sunt corelate cu competențele solicitate de ocupațiile corespunzătoare, conform standardelor ocupaționale și/sau Clasificării europene a ocupațiilor (ESCO).
Criteriul B.3. Învățarea, predarea și evaluarea centrate pe student
<u>S.B.3.1 Principii</u> Componenta organizatorică implementează principiile învățării centrate pe student.
I.P.B.3.1.1 Componenta organizatorică asigură implementarea principiilor învățării centrate pe student în cadrul curriculumului și prin strategiile didactice utilizate în activitățile și experiențele de învățare și predare.
Criteriul B.4. Accesibilitatea și eficiența resurselor și a serviciilor de sprijin adecvate învățării
Standardul S.B.4.1. <u>Acces la resurse și servicii</u> Componenta organizatorică asigură accesul la resurse și servicii de sprijin adecvate în raport cu nevoile studenților.
Indicatorul I.P.B.4.1.1 Componenta organizatorică asigură accesul pentru studenți, inclusiv pentru cei cu cerințe educaționale speciale/dizabilități, la resurse și servicii destinate susținerii procesului de învățare, adecvate în raport cu nevoile individuale de învățare, de domeniul de studii, ciclul de studii și forma de organizare a programului de studii.
Criteriul B.5. Rezultatele învățării
Standardul S.B.5.1. <u>Definirea și evaluarea</u> Definirea și evaluarea rezultatelor învățării se realizează în mod adecvat.
Indicatorul I.P.B.5.1.1 Rezultatele învățării sunt descrise în mod adecvat și sprijină înțelegerea așteptărilor studentului și cadrului didactic cu privire la conținutul disciplinelor din planul de

¹ Prin termenul programelor se are în vedere evaluarea externă a calității pentru programele de studii cuprinse într-un domeniu de masterat/doctorat. Se va utiliza în continuare denumirea de program.

învățământ.
Indicatorul I.P.B.5.1.2 Verificarea obținerii rezultatelor învățării se realizează prin examene de evaluare pe parcurs și prin examene de finalizare a studiilor.
Criteriul B.7. Proceduri și practici cu privire la concursul de admitere, la parcursul, recunoașterea și echivalarea studiilor, precum și la certificarea rezultatelor
Standardul S.B.7.1. <u>Admitere</u> Procedurile și principiile de admitere asigură accesul în învățământul superior.
Indicatorul I.P.B.7.1.1 Componenta organizatorică aplică procedurile cu privire la admitere.
Indicatorul I.P.B.7.1.2 Admiterea la programe de studii universitare se realizează cu respectarea principiilor echității și egalității de șanse, precum și cu instituirea unor măsuri de sprijin pentru asigurarea accesului grupurilor vulnerabile, aflate în situații de risc social și educațional, inclusiv a candidaților cu cerințe educaționale speciale și/sau dizabilități.
Standardul S.B.7.2. <u>Parcursul academic al studenților</u> Componenta organizatorică realizează acțiuni în sprijinul parcursului academic al studenților.
Indicatorul I.P.B.7.2.1 Componenta organizatorică aplică reglementările privind activitatea profesională a studenților.
DOMENIUL C. Managementul calității
Criteriul C.1. Strategii și proceduri pentru asigurarea calității, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare, care implică studenții, angajatorii și alte părți interesate și sunt aplicate în mod consecvent și transparent
Standardul S.C.1.2. <u>Implicarea părților interesate</u> ÎS demonstrează că implică părțile interesate cu activitate relevantă în aplicarea procedurilor.
Indicatorul I.P.C.1.2.1 Opiniile membrilor comunității proprii și ale altor părți interesate sunt avute în vedere în procesul de implementare a procedurilor.
Criteriul C.2. Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, inclusiv în domeniul eticii și deontologiei universitare, conform legii
Standardul S.C.2.1. <u>Structuri</u> ÎS dispune de structuri organizatorice în domeniul asigurării calității, înființate în condițiile legii.
Indicatorul I.P.C.2.1.1 În structura organizatorică a ÎS se constituie CEAC. Pot exista astfel de structuri și la nivelul componentei organizatorice.
Criteriul C.3. Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii și a activităților desfășurate, care implică studenții, angajatorii și alte părți interesate
Standardul S.C.3.1. <u>Proceduri și aplicarea acestora</u> ÎS dispune de proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și domeniilor de studii și a activităților desfășurate și le aplică în mod sistematic.
Indicatorul I.P.C.3.1.1 Componenta organizatorică aplică în mod consecvent procedurile, dovedind impactul acestora în asigurarea calității.
Indicatorul I.P.C.3.1.2 Membrii comunității proprii și alte părți interesate sunt implicate în procesul de punere în aplicare a procedurilor.
Criteriul C.4. Proceduri de evaluare periodică a calității activităților personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ
Standardul S.C.4.1. <u>Proceduri</u>

Aplicarea metodologiilor și procedurilor contribuie la îmbunătățirea calității activităților personalului.
Indicatorul I.P.C.4.1.1 Componenta organizatorică analizează rezultatele procesului de evaluare semestrială de către studenți a prestației cadrelor didactice.
Criteriul C.8. Participarea în procesele de evaluare externă, conform legii
Standardul S.C.8.1. <u>Respectarea obligației de evaluare externă</u> ÎÎS se supune procesului de evaluare externă a calității, conform legii.
Indicatorul I.P.C.8.1.1 Componenta organizatorică desfășoară procedurile aferente procesului de evaluare externă a calității, în vederea organizării, în condițiile legii, a programului de studii evaluat.